

Erasmus+

Vodnik za prijavitelje

*V primeru pomenskih razhajanj v posameznih prevodih
se upošteva angleška različica.*

Različica 1 (2018): 25.10.2017

Erasmus+

Kazalo

Kratice	5
Uvod	6
Kako uporabljati vodnik za prijavitelje?	7
Del A: Splošne informacije o programu Erasmus+	8
Kakšni so cilji in pomembne značilnosti programa Erasmus+?	11
Splošni cilj	12
Pomembne značilnosti programa Erasmus+	13
Kakšna je struktura programa Erasmus+?	19
Kolikšen je proračun?	22
Kdo izvaja program Erasmus+?	23
Evropska komisija	24
Kateri drugi organi so vključeni v izvajanje programa?	26
Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?	34
Udeleženci	35
Sodelujoče organizacije	36
Upravičene države	37
Del B - Informacije o ukrepih, zajetih v ta vodnik	42
Trije ključni ukrepi	45
Ključni ukrep 1: Učna mobilnost posameznikov	46
Projekti mobilnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine	48
Projekt mobilnosti za študente in osebe v visokošolskem izobraževanju	51
Projekt mobilnosti za dijake in osebe v PIU	73
Projekt mobilnosti za šolsko osebo	86
Projekt mobilnosti za osebo v izobraževanju odraslih	92
Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce	99
Projekti mobilnosti za mlade: projekti prostovoljstva	108
Skupni magistrski programi Erasmus Mundus	118
Posojila Erasmus+ za magistrski študij	129
Ključni ukrep 2: Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks	130
Strateška partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine	132
Koalicije znanja	153
Koalicije sektorskih spretnosti	162
Krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja	181
Krepitev zmogljivosti na področju mladine	198
Ključni ukrep 3: Podpora za reformo politik	213
Strukturirani dialog: Srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine	216
Aktivnosti programa Jean Monnet	222
Kateri ukrepi so podprti?	223
Kakšni so cilji programa Jean Monnet?	224
Moduli Jean Monnet	226
Katedre Jean Monnet	231
Centri odličnosti Jean Monnet	235

Podpora Jean Monnet za združenja	240
Omrežja Jean Monnet (strateške razprave z akademskim okoljem)	244
Projekti Jean Monnet (strateške razprave z akademskim okoljem)	248
Šport	262
Kateri ukrepi so podprti?	263
Partnerska sodelovanja	265
Majhna partnerska sodelovanja (Small Collaborative Partnerships)	272
Neprofitne evropske športne prireditve	277
Del C - Informacije za prijavitelje	281
Kaj je treba storiti za oddajo prijave za Erasmus+?	282
Korak 1: registracija na portalu za udeležence	283
Korak 2: preverjanje skladnosti z merili Programa	284
Korak 3: Preverjanje finančnih pogojev	290
Korak 4: izpolnitev in oddaja prijavnega obrazca	295
Kaj sledi po oddaji vloge?	297
Kaj sledi po odobritvi vloge?	299
Sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih	300
Znesek nepovratnih sredstev	301
Plačilni postopki	302
Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila	304
Druge pomembne pogodbene določbe	307
Finančno jamstvo	308
Oddaja naročil podizvajalcem in dodelitev pogodb o izvedbi javnih naročil	309
Informacije o dodeljenih nepovratnih sredstvih	310
Obveščanje javnosti	311
Preverjanja in revizije	312
Varstvo podatkov	313
Zahteva glede prostega dostopa	314
Odprta licenca in pravice intelektualne lastnine	315
Pravila, ki se uporabljajo	316
Priloga	317
Priloga I	318
Projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju	319
Projekt mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju	327
Projekt mobilnosti za šolsko osebje	334
Projekt mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih	338
Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce	341
Skupni magistrski študij Erasmus Mundus	349
Strateška partnerstva	352
Krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja	370
Priloga II- Razširjanje in uporaba rezultatov	378
Priloga III - Glosar pojmov	386
Priloga IV - Koristne reference in kontaktni podatki	398

Kratice

- **GD EAC:** Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
- **EACEA:** Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo
- **ECAS:** avtentikacijski sistem Evropske komisije
- **ECHE:** Listina Erasmus za terciarno izobraževanje
- **ECTS:** evropski sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk
- **ECVET:** evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju
- **EHEA:** evropski visokošolski prostor
- **EIB:** Evropska investicijska banka
- **ELL:** evropsko jezikovno priznanje
- **EP:** Evropski parlament
- **EPALE:** Elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi
- **EQAR:** evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu
- **EQAVET:** evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja
- **EOK:** evropsko ogrodje kvalifikacij
- **ESCO:** evropska klasifikacija spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev
- **EU:** Evropska unija
- **FU:** finančna uredba
- **HEI:** visokošolska institucija
- **HERE:** strokovnjaki za reformo visokošolskega izobraževanja
- **IKT:** Informacijske in komunikacijske tehnologije
- **ISP:** intenzivni študijski program
- **EMJMD:** skupni magistrski program Erasmus Mundus
- **NA:** nacionalna agencija
- **NARIC:** nacionalni informacijski centri za priznavanje visokošolskih diplom
- **NEO:** nacionalni uradi Erasmus+
- **NQF:** nacionalno ogrodje kvalifikacij
- **OECD:** Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
- **OER:** prosto dostopni učni viri
- **OMK:** odprta metoda koordinacije
- **PIC:** identifikacijska koda udeleženca
- **URF:** enotni sistem za registracijo
- **PIU:** poklicno izobraževanje in usposabljanje

Uvod

Ta vodnik za prijavitelje je za vse, ki želijo temeljito spoznati program Erasmus+. Ta dokument je namenjen predvsem tistim, ki želijo postati:

- sodelujoče organizacije: to so organizacije, institucije in organi, ki organizirajo aktivnosti, podprte s Programom;
- udeleženci: to so posamezniki (študenti, praktikanti, vajenci, dijaki, učeči se odrasli, mladi, prostovoljci ali profesorji, učitelji, vodje usposabljanj, mladinski delavci, strokovnjaki na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa itd.), ki so vključeni v aktivnosti sodelujočih organizacij.

Vsako leto organizacije po vsej Evropi oddajo več tisoč predlogov projektov, da bi prejele finančno podporo v okviru programa Erasmus+. Zato je Komisija vzpostavila pregleden postopek ocenjevanja, da bi zagotovila dotacije za najboljše projekte:

- za večino ukrepov so vsa pravila in pogoji za prejetje dotacije Programa opredeljeni v tem vodniku za prijavitelje;
- za nekatere druge ukrepe, ki so v tem vodniku za prijavitelje zgolj omenjeni, so pravila in pogoji za prejetje dotacije opisani v posebnih razpisih za zbiranje predlogov, ki jih objavi Evropska komisija ali ki so objavljeni v njenem imenu.

Morebitne sodelujoče organizacije lahko pri načrtovanju vloge poiščejo predloge in informacije tudi v drugih referenčnih dokumentih; nekateri od teh so navedeni v Prilogi IV k temu vodniku.

Kako uporabljati vodnik za prijavitelje?

Vodnik za prijavitelje je sestavljen iz treh glavnih delov:

- V del A je zajet splošen pregled Programa. V njem so navedene informacije o ciljih, prednostne naloge in glavne značilnosti Programa, države Programa, izvedbene strukture in skupni proračun, ki je na voljo. To poglavje je namenjeno tistim, ki jih zanima splošen pregled področja uporabe in strukture Programa.
- V delu B so navedene posebne informacije o ukrepih Programa, ki so zajeti v tem vodniku. To poglavje je namenjeno predvsem tistim, ki želijo izvedeti podrobnosti o vrstah projektov, ki jih podpira Program. Informacije iz tega poglavja so podrobneje pojasnjene v Prilogi I k temu vodniku.
- V delu C so navedene podrobne informacije o postopkih za oddajo vloge za nepovratna sredstva in izbor projektov ter finančne in administrativne določbe, povezane z dodelitvijo nepovratnih sredstev Erasmus+. To poglavje je namenjeno vsem tistim, ki nameravajo oddati predlog projekta v okviru programa Erasmus+.

V ta vodnik so vključene tudi naslednje priloge:

- Priloga I: dodatna pravila in informacije o ukrepih, zajetih v ta vodnik za prijavitelje
- Priloga II: smernice o razširjanju za upravičence
- Priloga III: glosar ključnih pojmov, uporabljenih v tem vodniku
- Priloga IV: koristne reference in kontaktni podatki

Del A: Splošne informacije o programu Erasmus+

Erasmus+ je program EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa za obdobje 2014–2020¹. Področje izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa lahko pomembno prispeva k reševanju ključnih socialno-ekonomskih izzivov, s katerimi se bo Evropa srečevala do konca desetletja, ter podpira izvajanje Programa politike EU za rast, delovna mesta, enakost in socialno vključevanje.

Spopadanje z visoko brezposelnostjo – zlasti med mladimi – je ena izmed najnujnejših nalog evropskih vlad. Preveč mladih predčasno zapusti šolo ter se izpostavlja visokemu tveganju brezposelnosti in socialne izključenosti. Enako tveganje velja za veliko nizkokvalificiranih odraslih. Tehnologije spreminjajo način delovanja družbe, zato je treba zagotoviti, da se jih izkoristi na najboljši možni način. Evropsko gospodarstvo mora postati bolj konkurenčno s pomočjo talentov in inovacij.

Evropa potrebuje bolj kohezivne in bolj vključujoče družbe, ki omogočajo aktivnejšo vlogo državljanov v demokratičnem življenju. Izobraževanje, usposabljanje, mladinsko delo in šport so ključnega pomena za spodbujanje skupnih evropskih vrednot, krepitev socialnega vključevanja, izboljšanje medkulturnega razumevanja in občutka pripadnosti skupnosti ter za preprečevanje nasilne radikalizacije. Erasmus+ je učinkovit instrument za spodbujanje vključevanja posameznikov iz okolij z manj možnostmi, vključno z novo prispelimi migranti.

Še en izziv je povezan z razvojem socialnega kapitala med mladimi, opolnomočenjem mladih in njihovim aktivnim sodelovanjem v družbi v skladu z določbami Lizbonske pogodbe za „spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnem življenju v Evropi“. To vprašanje se lahko rešuje tudi z neformalnim učenjem, katerega cilj je okrepiti spretnosti in kompetence mladih ter njihovo aktivno državljanstvo. Tudi mladinskim organizacijam in mladinskim delavcem je treba zagotoviti priložnosti za usposabljanje in sodelovanje, da se razvijeta njihova strokovna usposobljenost in evropska razsežnost mladinskega dela.

Dobro delujoči sistemi izobraževanja in usposabljanja ter politike na področju mladih ljudem zagotovijo spretnosti, ki jih zahtevata trg dela in gospodarstvo, ter jim hkrati omogočijo aktivno vlogo v družbi in osebno izpolnitev. Reforme na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine lahko pospešijo napredek pri doseganju teh ciljev na podlagi skupne vizije med oblikovalci politik in deležniki, trdnih dokazov ter sodelovanja med različnimi področji in ravnmi.

Program Erasmus+ je oblikovan tako, da podpira prizadevanja držav Programa za učinkovito uporabo potenciala evropske nadarjenosti in družbenega bogastva z vidika vseživljenjskega učenja, s povezovanjem podpore formalnemu, neformalnemu in priložnostnemu učenju na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Program tudi ustvarja več priložnosti za sodelovanje in mobilnost s partnerskimi državami, zlasti na področju visokošolskega izobraževanja in mladine.

V skladu z enim od novih elementov, uvedenih z Lizbonsko pogodbo, program Erasmus+ podpira tudi aktivnosti, namenjene razvoju evropske razsežnosti v športu s spodbujanjem sodelovanja med organi, pristojnimi za šport. Program spodbuja ustvarjanje in razvoj evropskih omrežij ter s tem zagotavlja priložnosti za sodelovanje med deležniki ter izmenjavo in prenos znanja in strokovnega znanja na različnih področjih, povezanih s športom in telesno dejavnostjo. To okrepljeno sodelovanje

bo zlasti pozitivno vplivalo na razvoj potenciala evropskega človeškega kapitala, tako da bo pomagalo znižati družbene in gospodarske stroške zaradi telesne nedejavnosti.

Program podpira ukrepe, sodelovanje in orodja, ki so v skladu s cilji strategije Evropa 2020 in njenimi vodilnimi pobudami, na primer Mladi in mobilnost ter Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta. Program prispeva tudi k doseganju ciljev strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju ter evropske strategije za mlade s pomočjo odprtih metod koordinacije.

Ta naložba v znanje, spretnosti in kompetence bo koristila posameznikom, institucijam, organizacijam in družbi kot celoti tako, da bo prispevala k rasti ter zagotovila enakost, blaginjo in socialno vključenost v Evropi in drugod po svetu.

Vodnik za prijavitelje Erasmus+ je pripravljen v skladu z letnim delovnim programom Erasmus+, ki ga sprejme Evropska komisija, zato se bo morebiti spreminjal glede na prednostne naloge in ukrepe, opredeljene v delovnih programih, ki bodo sprejeti v naslednjih letih. Izvajanje tega vodnika je odvisno tudi od razpoložljivosti odobrenih proračunskih sredstev, predvidenih v predlogu proračuna, potem ko proračunski organ sprejme letni proračun, ali zagotovljenih v sistemu začasnih dvanajstin.

Izhajanje iz preteklih izkušenj in v prihodnost usmerjen pogled

Program Erasmus+ temelji na dosežkih več kot 25-letnega izvajanja evropskih programov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter zajema evropsko in mednarodno razsežnost sodelovanja. Erasmus+ je nastal z združitvijo naslednjih evropskih programov, ki jih je izvajala Komisija v obdobju 2007-2013:

- Program vseživljenjsko učenje,
- Program Mladi v akciji,
- Program Erasmus Mundus,
- Tempus,
- Alfa,
- Edulink,
- Programi sodelovanja z industrializiranimi državami na področju visokošolskega izobraževanja.

Ti programi so podpirali ukrepe na področju visokošolskega izobraževanja (vključno z mednarodno razsežnostjo), poklicnega izobraževanja in usposabljanja, šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine (vključno z mednarodno razsežnostjo).

Erasmus+ želi preseči te programe s spodbujanjem sinergij in medsebojnega bogatenja na različnih področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine, brisanjem umetnih meja med različnimi ukrepi in oblikami projektov, podpiranjem novih idej, privabljanjem novih akterjev iz sveta dela in civilne družbe ter pospeševanjem novih oblik sodelovanja.

Ključno je torej, da je Program povezan z močnim in splošno prepoznavnim tržnim imenom. Zato se pri obveščanju o vseh ukrepih in aktivnostih, ki jih podpira Program, uporablja predvsem tržno ime

„Erasmus+“. Da bi se udeleženci in upravičenci nekdanjih programov lažje znašli v programu Erasmus+, pa se lahko za namene obveščanja in razširjanja poleg skupnega tržnega imena „Erasmus+“ uporabljajo naslednja imena za tiste ukrepe, ki so ciljno usmerjeni v določeni sektor:

- „Erasmus+: Comenius“ v zvezi z aktivnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem šolskega izobraževanja;
- „Erasmus+: Erasmus“ v zvezi z aktivnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem visokošolskega izobraževanja in ciljno usmerjenimi v države Programa;
- „Erasmus+: Erasmus Mundus“ v zvezi s skupnimi magistrskimi študiji Erasmus Mundus;
- „Erasmus+: Leonardo da Vinci“ v zvezi z aktivnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
- „Erasmus+: Grundtvig“ v zvezi z aktivnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem izobraževanja odraslih;
- „Erasmus+: Mladi v akciji“ v zvezi z aktivnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem neformalnega in priložnostnega učenja za mladino;
- „Erasmus+: Jean Monnet“ v zvezi z aktivnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem študij Evropske unije;
- „Erasmus+: Šport“ v zvezi z aktivnostmi Programa, povezanimi izključno s področjem športa.

1. UREDBA (EU) ŠT. 1288/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:SL:PDF>)

Kakšni so cilji in pomembne značilnosti programa Erasmus+?

- Splošni cilj
- Pomembne značilnosti programa Erasmus+

Splošni cilj

Program Erasmus+ prispeva k uresničevanju:

- ciljev strategije Evropa 2020, vključno s krovnim ciljem izobraževanja 1;
- ciljev strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (v nadaljnjem besedilu: ET 2020), vključno z ustreznimi merili uspešnosti;
- trajnostnega razvoja partnerskih držav na področju visokošolskega izobraževanja;
- splošnih ciljev prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010-2018);
- cilja razvoja evropske razsežnosti v športu, zlasti množičnem, v skladu z delovnim načrtom EU na področju športa;
- spodbujanja evropskih vrednot v skladu s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji 2

1. Krovni cilj izobraževanja je zmanjšati osip na manj kot 10 % in zvišati pridobitev terciarne izobrazbe na vsaj 40 % do leta 2020.

2. Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.

Pomembne značilnosti programa Erasmus+

Posebej je treba opozoriti na naslednje značilnosti Programa. Nekatere od teh so podrobneje predstavljene na spletišču Komisije.

Priznavanje in potrjevanje spretnosti in kvalifikacij

Erasmus+ v zvezi s spretnostmi in kvalifikacijami podpira orodja EU za preglednost in priznavanje - zlasti

- Europass,
- Youthpass,
- evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK),
- evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS),
- evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET)
- evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET),
- evropski register za zagotavljanje kakovosti (EQAR),
- Evropsko združenje za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (ENQA)

ter mreže na področju izobraževanja in usposabljanja na ravni EU, ki podpirajo ta orodja, zlasti nacionalne informacijske centre za priznavanje visokošolskih diplom (NARIC), mreže Euroguidance, nacionalne centre Europass in nacionalne koordinacijske točke EOK.

Skupni namen teh orodij je zagotoviti lažje priznavanje in boljše razumevanje spretnosti in kvalifikacij znotraj in zunaj nacionalnih meja, v vseh podsistemih izobraževanja in usposabljanja ter na trgu dela, ne glede na to, ali so bile pridobljene s formalnim izobraževanjem in usposabljanjem ali drugimi učnimi izkušnjami (npr. delovne izkušnje, prostovoljstvo, spletno učenje). Orodja so namenjena tudi zagotavljanju, da politike na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine dodatno prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 - pametni, trajnostni in vključujoči rasti ter glavnim ciljem na področju izobraževanja in zaposlovanja z izboljšanjem vključevanja na trg dela in mobilnosti.

Za izpolnitev teh ciljev morajo biti razpoložljiva orodja zmožna obravnavati tudi nove pojave, na primer internacionalizacijo izobraževanja in vse večjo razširjenost digitalnega učenja, ter podpirati ustvarjanje fleksibilnih učnih poti v skladu s potrebami in cilji učečih se. Orodja se bodo morala v prihodnosti še naprej razvijati s ciljem okrepljene skladnosti in poenostavitve, ki omogoča učečim se in delavcem, da se prosto gibljejo za namene učenja ali zaposlovanja.

Več informacij je na voljo na spletišču:

http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills-qualifications_sl.

Razširjanje in uporaba rezultatov projekta

Razširjanje in uporaba rezultatov sta ključni področji v življenjskem ciklu projekta Erasmus+.

Sodelujočim organizacijam nudita priložnost, da sporočajo in delijo rezultate, dosežene med svojim projektom, s tem pa razširijo učinek svojih projektov, izboljšajo njihovo trajnost in upravičijo evropsko dodano vrednost programa Erasmus+.

Za uspešno razširjanje in uporabo rezultatov projekta se organizacije, ki so vključene v projekte Erasmus+, prosi, da pri oblikovanju in izvajanju svojega projekta posvetijo ustrezno pozornost aktivnostim razširjanja in uporabe. Raven in intenzivnost takih aktivnosti bi morali biti sorazmerni s področjem uporabe in cilji različnih ukrepov programa Erasmus+.

Rezultati, doseženi s posameznim projektom, so morda izjemno pomembni in zanimivi tudi za področja, ki niso zajeta v projekt, in naloga teh posameznih projektov je razviti strategije in metode, ki bodo zagotovile enostaven dostop do razvoja in rezultatov. Posebne smernice v zvezi s tem so navedene v Prilogi II k temu vodniku za prijavitelje.

Zahteva glede prostega dostopa do učnih gradiv v okviru programa Erasmus+

Erasmus+ spodbuja prost dostop do rezultatov projektov, s čimer podpira učenje, poučevanje, usposabljanje in mladinsko delo. Upravičenci programa Erasmus+ so zlasti zavezani, da vse učne vire in orodja, ki nastanejo v okviru podprtih projektov (dokumenti, nosilci podatkov, programska oprema ali druga gradiva), dajo na voljo javnosti z odprtimi licencami. Gradiva bi morala biti zlahka dostopna in bi jih moralo biti mogoče pridobiti brez stroškov ali omejitev, odprta licenca pa mora javnosti omogočati uporabo, ponovno uporabo, prilagajanje in deljenje virov. Takšna gradiva se imenujejo prosto dostopni učni viri (PDUV). V ta namen bi bilo treba vire naložiti na primerno in prosto dostopno platformo v uredljivi digitalni obliki. Erasmus+ upravičence spodbuja k uporabi čim bolj odprtih licenc¹, vendar upravičenci lahko izberejo licence, ki določajo nekatere omejitve, npr. omejujejo komercialno rabo s strani tretjih oseb ali tretje osebe zavezujejo k uporabi iste licence pri izvedenih delih, če je to primerno za naravo projekta in vrsto gradiva in če so javnosti še vedno omogočeni uporaba, ponovna uporaba, prilagajanje in deljenje vira. Zahteva po prostem dostopu je obvezna in ne posega v pravice intelektualne lastnine upravičencev do nepovratnih sredstev.

Prost dostop do raziskav in podatkov v okviru programa Erasmus+

Erasmus+ upravičence spodbuja k objavi rezultatov raziskav, ki so prosto dostopni, tj. brez stroškov in drugih omejitev dostopa. Upravičence se prav tako spodbuja, da pri rezultatih raziskav uporabljajo odprte licence. Kadar je mogoče, bi morali biti podatki, zbrani v okviru projektov, objavljeni kot „odprti podatki“, tj. z odprto licenco, v primerni obliki in na primerni odprti podatkovni platformi.

Mednarodna razsežnost

Erasmus+ vključuje močno mednarodno razsežnost (tj. sodelovanje s partnerskimi državami), zlasti na področju visokošolskega izobraževanja in mladine.

Na področju visokošolskega izobraževanja Erasmus+ podpira naslednje glavne ukrepe, ciljno usmerjene v sodelovanje s partnerskimi državami:

- **mednarodno kreditno mobilnost posameznikov in skupni magistrski študij Erasmus Mundus** (v okviru ključnega ukrepa 1), ki spodbujata mobilnost študentov in osebja v partnerske države in iz njih;
- **projekte krepitev zmogljivosti v visokošolskem izobraževanju** (v okviru ključnega ukrepa 2), ki spodbujajo sodelovanje in partnerstva, ki vplivajo na posodobitev in internacionalizacijo visokošolskih institucij in sistemov v partnerskih državah, zlasti sosedskih partnerskih državah EU;
- **podporo dialogu o politikah** (v okviru ključnega ukrepa 3) prek mreže strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja v sosedskih partnerskih državah EU, mednarodnih združenj diplomantov, dialoga o politikah s partnerskimi državami ter mednarodnih dogodkov za promocijo in krepitev zanimanja;
- aktivnosti **Jean Monnet** s ciljem spodbuditi poučevanje, raziskovanje in premislek na področju študija Evropske unije po vsem svetu.

Na področju mladine Erasmus+ podpira naslednje glavne ukrepe:

- **mobilnost za mlade in mladinske delavce** (v okviru ključnega ukrepa 1), ki spodbuja mladinske izmenjave, prostovoljske aktivnosti in mobilnost mladinskih delavcev v sodelovanju s sosedskimi partnerskimi državami EU;
- **projekte krepitev zmogljivosti na področju mladine** (v okviru ključnega ukrepa 2), ki spodbujajo aktivnosti sodelovanja in mobilnosti s pozitivnim učinkom na kvalitativni razvoj mladinskega dela, mladinskih politik in sistemov na področju mladine ter na priznavanje neformalnega izobraževanja v partnerskih državah, zlasti v afriških, karibskih in pacifiških, azijskih ter latinskoameriških državah;
- vključenost mladih in mladinskih organizacij iz sosedskih partnerskih držav EU v mladinski **strukturirani dialog** (v okviru ključnega ukrepa 3) z njihovo udeležbo na mednarodnih srečanjih, konferencah in dogodkih, ki spodbujajo dialog med mladimi in oblikovalci politik.

Organizacije iz partnerskih držav lahko sodelujejo tudi v drugih ukrepih Programa (strateška partnerstva, koalicije znanja, koalicije sektorskih spretnosti, partnerska sodelovanja), če njihova udeležba pomeni dodano vrednost za projekt (za več informacij glej del B tega vodnika).

Večjezičnost

Večjezičnost je eden od temeljev evropskega projekta in močan simbol prizadevanja EU za združenost v raznolikosti. Znanje tujih jezikov je ena od pomembnih spretnosti, ki bodo pripomogle k temu, da bodo ljudje bolje pripravljeni na trg dela in čim bolj izkoristili razpoložljive priložnosti. EU je opredelila cilj, da bi moral vsak državljan imeti priložnost usvojiti vsaj dva tuja jezika že od mladih let.

Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti je eden od posebnih ciljev Programa. Pomanjkanje znanja jezikov je ena od glavnih ovir za udeležbo v evropskih programih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Cilj uvedenih priložnosti, ki ponujajo jezikovno podporo, je narediti mobilnost bolj učinkovito in uspešno, izboljšati učni uspeh in s tem prispevati k posebnemu cilju Programa.

Jezikovna podpora je na voljo v jeziku, ki ga udeleženci uporabljajo pri študiju, opravljanju prakse ali prostovoljstvu v tujini v okviru aktivnosti dolgotrajne mobilnosti, podprte s ključnim ukrepom 1. Jezikovna podpora bo na voljo predvsem prek [spletne jezikovne podpore Erasmus+](#), saj ima e-učenje jezikov prednosti v smislu dostopa in prilagodljivosti.

Spletna jezikovna podpora Erasmus+ (<http://erasmusplusols.eu/sl/>) vključuje obvezno oceno znanja jezikov in prostovoljne jezikovne tečaje. Ocena znanja jezikov je ključni vidik pobude, da se lahko za vsakega udeleženca zagotovi ustrezna priprava in zberejo podatki o jezikovnem znanju udeležencev v mobilnosti EU. Udeleženci bodo torej opravili oceno znanja jezikov pred in ob koncu obdobja mobilnosti za namene spremljanja napredka v znanju jezikov. Rezultat preizkusa znanja jezika, ki ga bodo udeleženci opravili pred odhodom na mobilnost, ne bo izločitveni kriterij za udeležbo.

S spletnim jezikovnim preverjanjem se torej ne bodo izbirali udeleženci mobilnosti programa Erasmus+, temveč se jim bo zagotovila priložnost za dvig ravni, kjer je to potrebno. Zagotavljanje jezikovne podpore bo temeljilo na vzajemnem zaupanju med institucijo pošiljateljico in gostiteljico: institucija pošiljateljica mora udeležencem zagotoviti najprimernejšo jezikovno podporo in tako zagotoviti, da dosežejo priporočljivo raven, ob začetku mobilnosti dogovorjeno z institucijo gostiteljico.

Dokler ne bo prek spletnih orodij na voljo podpora za vse jezike, bodo za upravičence projektov mobilnosti zagotovljena sredstva za jezikovno podporo tistih jezikov, ki še ne bodo na voljo.

V okviru ključnega ukrepa 2 se bodo spodbujala strateška partnerstva na področju poučevanja in učenja jezikov. Inovativnost in dobre prakse, ki naj bi spodbujale znanje jezikov, lahko na primer vključujejo metode poučevanja in ocenjevanja, razvoj pedagoškega gradiva, raziskave, računalniško podprto učenje jezikov in podjetniške podvige z uporabo tujih jezikov. Sredstva za jezikovno podporo se lahko po potrebi zagotovijo tudi za upravičence strateških partnerstev, ki organizirajo dolgotrajne aktivnosti usposabljanja in poučevanja za osebje, mladinske delavce in učeče se.

V zvezi z nagradami evropskega jezikovnega priznanja (EJP) se nacionalne agencije spodbuja, da - prostovoljno - organizirajo redne (letne ali dvoletne) državne natečaje v državah Programa. Nagrada EJP bi morala spodbuditi uporabo in razširjanje rezultatov odličnosti v večjezičnosti ter javni interes za učenje jezikov.

V okviru ključnega ukrepa 3 in v podporo prizadevanjem držav članic, da v evropske sisteme izobraževanja in usposabljanja vključijo begunce, je spletna jezikovna podpora Erasmus+, zagotovljena udeležencem programa Erasmus+, razširjena, tako da jo bo lahko v okviru razpisov v letih 2016, 2017 in 2018 brezplačno uporabljalo približno 100 000 beguncev, dokler razpoložljivi proračun ne bo porabljen.

Udeležba nacionalnih agencij Erasmus+ in upravičenih institucij/organizacij je popolnoma prostovoljna. V okviru tega razpisa upravičenci programa Erasmus+, ki želijo sodelovati, prejmejo več dodatnih licenc za spletno jezikovno podporo. Dodelijo jih lahko izključno beguncem, ki se nameravajo učiti enega od jezikov, ki so na voljo v spletni jezikovni podpori. Upravičene institucije/organizacije bodo odgovorne za dodeljevanje licenc beguncem in poročanje o njihovi uporabi.

Enakost in vključevanje

Namen programa Erasmus+ je spodbujanje enakosti in vključenosti z omogočanjem dostopa udeležencem iz okolij z manj možnostmi v primerjavi z njihovimi vrstniki, kadar koli pomanjkanje možnosti omejuje ali preprečuje udeležbo v mednarodnih aktivnostih iz naslednjih razlogov:

- invalidnost (tj. udeleženci s posebnimi potrebami): osebe z motnjami v duševnem (intelektualne in kognitivne motnje, motnje pri učenju), telesnem, čutilnem ali drugem razvoju;
- težave pri izobraževanju: mladi s težavami pri učenju; tisti, ki predčasno zapustijo izobraževanje; odrasli z nizkimi kvalifikacijami; mladi s slabim šolskim uspehom;
- ekonomske ovire: osebe, ki imajo nizek življenjski standard, nizke prihodke in so odvisne od sistema socialne pomoči, ali brezdomci; mladi, ki so dlje časa brezposelni ali revni; osebe, ki so zadolžene ali imajo finančne težave;
- kulturne razlike: priseljenci, begunci ali potomci priseljenih ali begunskih družin; osebe, ki pripadajo narodnostni ali etnični manjšini; osebe s težavami pri jezikovnem prilagajanju ali kulturnem vključevanju;
- zdravstvene težave: osebe z dolgotrajnimi zdravstvenimi težavami, hudimi ali duševnimi boleznimi;
- družbene ovire: osebe, diskriminirane na podlagi spola, starosti, etnične pripadnosti, vere, spolne usmerjenosti, invalidnosti itd.; osebe z omejenimi družbenimi spretnostmi, asocialnim ali tveganim vedenjem; osebe v negotovem položaju; (nekdanji) storilci kaznivih dejanj, (nekdanji) uživalci drog ali alkohola; mladi starši in/ali samohranilci; sirote;
- geografske ovire: osebe iz oddaljenih ali podeželskih območij; osebe, ki živijo na majhnih otokih ali v obrobni regijah; osebe iz problematičnih mestnih območij; osebe z območij z manj storitvami (omejen javni prevoz, majhno število objektov).

Na področju mladine je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti kot skupni okvir za podpiranje udeležbe in vključevanja mladih z manj priložnostmi v programu Erasmus+. Strategija je objavljena na spletišču [Evropske komisije](#).

Zaščita in varnost udeležencev

Zaščita in varnost udeležencev, ki so vključeni v projekte Erasmus+, sta pomembni načeli Programa. Vse osebe, ki sodelujejo v programu Erasmus+, bi morale imeti priložnost, da v celoti izkoristijo možnosti za osebni in poklicni razvoj ter učenje. To je treba zagotoviti v varnem okolju, ki spoštuje in varuje pravice vseh ljudi.

Zato mora imeti vsaka organizacija, ki sodeluje v programu Erasmus+, vzpostavljene učinkovite postopke in ureditve za spodbujanje ter zagotavljanje varnosti in zaščite udeležencev v njihovi aktivnosti. V zvezi s tem morajo biti vsi študenti, praktikanti, vajenci, dijaki, učeči se odrasli, mladi, osebje in prostovoljci, ki so vključeni v mobilnost v okviru vseh ključnih ukrepov programa Erasmus+, zavarovani za tveganja, povezana z njihovo udeležbo v teh aktivnostih. Razen prostovoljskih aktivnosti, ki predvidevajo posebno zavarovalno polico (glej Prilogo I k temu vodniku), program Erasmus+ ne opredeljuje edinstvene oblike zavarovanja in ne priporoča posebnih zavarovalnic. Program prepušča iskanje najustreznejše zavarovalne police organizatorjem projekta glede na vrsto projekta, ki se izvaja, in oblike zavarovanja, ki so na voljo na nacionalni ravni. Poleg tega ni treba pridobiti zavarovanja za določen projekt, če so udeleženci že zavarovani z obstoječo zavarovalno polico organizatorjev projekta.

V vsakem primeru morajo biti zajeta naslednja področja:

- po potrebi potovalno zavarovanje (vključno s poškodbo in izgubo prtljage);
- odgovornost do tretjih oseb (po potrebi vključno s poklicno odgovornostjo ali zavarovanjem za odgovornost);
- nesreče in hude bolezni (vključno s trajno ali začasno nezmožnostjo za delo);
- smrt (vključno z repatriacijo v primeru projektov, ki se izvajajo v tujini).

Po potrebi se priporoča, da imajo udeleženci v mednarodnih aktivnostih [evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja](#). To je brezplačna kartica, ki omogoča dostop do nujno potrebnega, državnega zdravstvenega varstva med začasnim bivanjem v kateri koli od 28 držav EU, Islandiji, Lihtenštajnu in na Norveškem, pod enakimi pogoji in z enakimi stroški (v nekaterih državah brezplačno), kot veljajo za ljudi, zavarovane v tej državi. Več informacij o kartici in postopku pridobitve je na voljo na spletišču: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sl>.

Če so v projekt vključeni mladi, mlajši od 18 let, se od sodelujočih organizacij zahteva, da pridobijo predhodno dovoljenje za udeležbo od njihovih staršev ali skrbnikov.

1. Npr. razširjeni licenci Creative Commons Attribution ali Creative Commons Attribution-Share Alike za ustvarjalno delo, licenci GNU Public License in GNU Lesser Public License za programsko opremo ali licenca Open Database License za baze podatkov.

2. Strategija Erasmus+ za vključevanje in raznolikost na področju mladih:
http://ec.europa.eu/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf.

Kakšna je struktura programa Erasmus+?

Program Erasmus+ za doseganje svojih ciljev izvaja naslednje ukrepe:

Ključni ukrep 1 - Mobilnost posameznikov

Ta ključni ukrep podpira:

- **mobilnost učečih se in osebja:** priložnosti za študente, praktikante, mlade in prostovoljce ter za profesorje, učitelje, vodje usposabljanj, mladinske delavce, osebje izobraževalnih institucij in organizacije civilne družbe za učenje in/ali pridobitev strokovnih izkušenj v drugi državi;
- **skupni magistrski študij Erasmus Mundus:** celostni mednarodni študijski programi na visoki ravni, ki jih izvaja konzorcij visokošolskih institucij, ki dodeljuje štipendije za celotni študij najboljšim študentom magistrskih programov po vsem svetu;
- **posojila Erasmus+ za magistrski študij:** študenti v visokošolskem izobraževanju iz držav Programa lahko zaprosijo za posojilo, podprto s Programom, za opravljanje celotnega magistrskega študija v tujini. Študenti naj se obrnejo na nacionalne banke ali agencije, ki sodelujejo v shemi.

Ključni ukrep 2 - Sodelovanje za inovacije in izmenjavo dobrih praks

Ta ključni ukrep podpira:

- mednarodna **strateška partnerstva**, namenjena razvoju pobud, ki obravnavajo enega ali več področij izobraževanja, usposabljanja in mladine, ter spodbujanju inovacij, izmenjav izkušenj in strokovnega znanja med različnimi vrstami organizacij, ki delujejo na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ali na drugih ustreznih področjih. Določene aktivnosti mobilnosti so podprte, če prispevajo k uresničevanju ciljev projekta;
- **koalicije znanja** med visokošolskimi institucijami in podjetji, katerih cilj je spodbujati inovacije, podjetništvo, ustvarjalnost, zaposljivost, izmenjavo znanja in/ali večdisciplinarno poučevanje in učenje;
- **koalicije sektorskih spretnosti**, ki podpirajo oblikovanje in izvajanje učnih načrtov skupnega poklicnega usposabljanja, programov ter metodologij poučevanja in učenja ter pri tem izhajajo iz dejanskih trendov v določenem gospodarskem sektorju ter spretnosti, ki so potrebne za uspešno delovanje na enem ali več poklicnih področjih;
- projekte **krepite zmogljivosti**, ki podpirajo sodelovanje s partnerskimi državami na področju visokošolskega izobraževanja in mladine. Namen projektov krepite zmogljivosti je podpirati organizacije/institucije in sisteme pri njihovem procesu posodobitve in internacionalizacije. Določene vrste projektov krepite zmogljivosti podpirajo aktivnosti mobilnosti, če prispevajo k uresničevanju ciljev projekta;
- podporne IT platforme, na primer **eTwinning**, **School Education Gateway**, **elektronsko platformo za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE)** in **Evropski mladinski portal**, ki nudijo virtualne možnosti sodelovanja, nabor gradiv in primerov dobre prakse, omogočajo izmenjavo dobrih praks med sodelujočimi in druge spletne storitve za učitelje, vodje usposabljanj, drugo osebje na področju šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih ter za mlade, prostovoljce in mladinske delavce po Evropi in drugod po svetu.

Ključni ukrep 3 - Podpora za reformo politik

Ta ključni ukrep podpira:

- **znanje na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine** za oblikovanje in spremljanje politik na podlagi dejstev, zlasti:
 - analize za posamezne države in tematske analize, tudi v sodelovanju z akademskimi omrežji;
 - vzajemno učenje in medsebojni strokovni pregledi z odprtimi metodami koordinacije na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- **pobude za inovacije na področju politik**, ki spodbujajo razvoj inovativnih politik med deležniki in omogočajo javnim organom, da preskusijo učinkovitost inovativnih politik s terenskimi poskusi, ki temeljijo na zanesljivih ocenjevalnih metodologijah;
- **podporo za evropska orodja politik** za lajšanje preglednosti in priznavanja spretnosti in kvalifikacij ter prenosa kreditnih točk, za spodbujanje zagotavljanja kakovosti, podporo potrjevanju neformalnega ter priložnostnega učenja, upravljanju spretnosti in usmerjanju. Ta ukrep vključuje tudi podporo omrežjem, ki lajšajo izmenjave po Evropi, učno in zaposlitveno mobilnost državljanov ter razvoj fleksibilnih učnih poti med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- **sodelovanje z mednarodnimi organizacijami** z visoko priznanim strokovnim znanjem in analitičnimi zmogljivostmi (na primer OECD in Svet Evrope) za krepitev učinka in dodane vrednosti politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- **dialog z deležniki, promocija politik in Programa** vključuje javne organe, ponudnike in deležnike na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki so potrebni za osveščanje o evropskih programih politik (zlasti: strategiji Evropa 2020, strategiji izobraževanje in usposabljanje 2020, evropski strategiji za mlade in drugih evropskih programih politike iz tega sektorja) ter o zunanji razsežnosti evropskih politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Te aktivnosti so bistvene za razvoj zmogljivosti deležnikov za aktivno podporo izvajanju politik, s spodbujanjem izrabe rezultatov Programa in ustvarjanjem oprijemljivega učinka.

Aktivnosti programa Jean Monnet

Aktivnosti programa Jean Monnet bodo podpirale:

- **akademske module, katedre, centre odličnosti**, da se poglobi poučevanje študijev evropskega povezovanja, vključenih v učni načrt visokošolske institucije, ter izvaja, spremlja in nadzira raziskovanje o vsebinah EU, tudi za druge ravni izobraževanja, na primer usposabljanje učiteljev in obvezno izobraževanje. Ti ukrepi naj bi zagotovili tudi poglobljeno poučevanje o evropskem povezovanju za prihodnje strokovnjake na področjih, po katerih je na trgu dela vedno več povpraševanja, hkrati pa je njihov cilj spodbujanje, svetovanje in mentorstvo mladi generaciji učiteljev in raziskovalcev na področju evropskega povezovanja;
- **strateške razprave z akademskim okoljem**, podprte z: a) **omrežji** za krepitev sodelovanja med različnimi univerzami po Evropi in svetu, spodbujanje sodelovanja in ustvarjanje platforme za izmenjavo znanja na visoki ravni z javnimi akterji in službami Komisije o izjemno pomembnih temah EU; b) **projekti** za inovacije, medsebojno bogatenje in širjenje vsebin EU, katerih namen je spodbujati razprave, premislek o vprašanih EU ter širjenje znanja o EU in njenih postopkih;
- **podporo združenjem** za organizacijo in izvedbo zakonsko določenih aktivnosti združenj, ki obravnavajo evropske študije in vprašanja EU, ter za obveščanje širše javnosti o dejstvih o EU,

s čimer se krepi aktivno evropsko državljanstvo.

Aktivnosti programa Jean Monnet tudi zagotavljajo nepovratna sredstva za poslovanje **določenim institucijam**, ki si prizadevajo za cilje v evropskem interesu ter vključujejo organizacijo **študij in konferenc** z namenom zagotavljanja novih vpogledov in konkretnih predlogov za oblikovalce politik.

Šport

Ukrepi na področju športa bodo podpirali:

- **partnerska sodelovanja (Collaborative Partnerships)**, katerih cilj je spodbujanje integritete športa (preprečevanje uživanja prepovedanih poživil, boj proti vnaprejšnjim dogovorom o rezultatih tekmovanj, zaščita mladoletnikov), podpiranje inovativnih pristopov k izvajanju načel EU o dobrem upravljanju v športu, strategij EU na področju socialnega vključevanja in enakih priložnosti, spodbujanje udeležbe v športu in telesni dejavnosti (podpiranje izvajanja smernic EU o telesni dejavnosti, prostovoljstva, zaposlovanja v športu ter izobraževanja in usposabljanja na področju športa) in podpiranje izvajanja smernic EU o dvojni poklicni poti športnikov. Ta partnerstva vključujejo tudi majhna partnerska sodelovanja, ki so namenjena spodbujanju socialnega vključevanja in enakih priložnosti v športu, spodbujanju tradicionalnih evropskih športov in iger, podpori mobilnosti prostovoljcev, trenerjev, menedžerjev in osebja neprofitnih športnih organizacij ter varovanju športnikov, zlasti najmlajših, pred nevarnostmi za zdravje in varnost z izboljšanjem pogojev za trening in tekmovanja;
- **neprofitne evropske športne prireditve** z dodeljevanjem nepovratnih sredstev posameznim organizacijam, ki so odgovorne za pripravo, organizacijo in nadaljnje spremljanje določene prireditve. V te aktivnosti bosta zajeta organizacija usposabljanj za športnike in prostovoljce pred dogodkom, otvoritvenimi in zaključnimi slovesnostmi, tekmovanji in spremljevalnimi aktivnostmi športne prireditve (konference, seminarji) ter izvajanje aktivnosti po dogodku, na primer ocenjevanje ali nadaljnje aktivnosti;
- **krepitev podlag za oblikovanje politik** s študijami; zbiranjem podatkov, anketami, omrežji, konferencami in seminarji, ki širijo dobre prakse držav Programa in športnih organizacij ter krepijo omrežja na ravni EU, da lahko nacionalni člani teh omrežij izkoristijo sinergije in izmenjave s svojimi partnerji;
- **dialog z ustreznimi evropskimi deležniki**, kar pomeni zlasti letni športni forum EU in podporo športnim prireditvam v okviru predsedovanja, ki jih organizirajo države članice EU med svojim predsedovanjem EU. Po potrebi se lahko organizirajo tudi druga ustrezna ad hoc srečanja in seminarji za zagotavljanje optimalnega dialoga z deležniki na področju športa.

Kolikšen je proračun?

Programu so za sedem let (2014–2020) dodeljena skupna finančna sredstva v višini 14,774 milijarde EUR iz razdelka 1 in 1,680 milijarde EUR iz razdelka 4 proračuna EU. Letni proračun sprejme proračunski organ. Različnim korakom za sprejetje proračuna EU je mogoče slediti na naslovu:

http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm.

Za informacije o proračunu, ki je na voljo za vsak ukrep, načrtovanem številu odobrenih projektov in okvirnih nepovratnih sredstvih glej letni delovni program Erasmus+ za leto 2018 1 (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm).

http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm

1. Ukrepi na področju visokošolskega izobraževanja, ki so ciljno usmerjeni v mobilnost in sodelovanje s partnerskimi državami, so podprti tudi s sredstvi iz razdelka 4, dodeljenimi v okviru letnega delovnega programa za leto 2017 (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm).

Kdo izvaja program Erasmus+?

- Evropska komisija
- Kateri drugi organi so vključeni v izvajanje Programa?

Evropska komisija

Evropska komisija je dokončno odgovorna za delovanje programa Erasmus+. Nprekinjeno upravlja proračun in določa prednostne naloge, cilje in merila za Program. Poleg tega vodi in spremlja splošno izvajanje, nadaljnje spremljanje in vrednotenje Programa na evropski ravni. Evropska komisija je prav tako v celoti odgovorna za nadziranje in koordinacijo struktur, ki so odgovorne za izvajanje Programa na nacionalni ravni.

Na evropski ravni je za izvajanje centraliziranih ukrepov programa Erasmus+ odgovorna Izvajalska agencija Evropske komisije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (v nadaljevanju: Izvajalska agencija). Izvajalska agencija je odgovorna za celotni življenjski cikel upravljanja teh projektov, od promocije Programa, analize vlog za nepovratna sredstva, spremljanja projektov na kraju samem do razširjanja rezultatov projekta in Programa. Odgovorna je tudi za objavo posebnih razpisov za zbiranje predlogov, povezanih z nekaterimi ukrepi Programa, ki niso zajeti v ta vodnik

Evropska komisija je zlasti prek Izvajalske agencije odgovorna tudi za:

- izvajanje študij na področjih, ki jih podpira Program;
- izvajanje raziskav in aktivnosti, ki temeljijo na dejstvih, prek omrežja Eurydice;
- krepitev prepoznavnosti in systemskega učinka Programa z razširjanjem in uporabo rezultatov Programa;
- zagotavljanje pogodbenega upravljanja in financiranja organov ter omrežij, ki jih podpira program Erasmus+;
- upravljanje povabil k oddaji ponudb za zagotavljanje storitev v okviru Programa.

Nacionalne agencije

Program Erasmus+ se izvaja predvsem s posrednim upravljanjem, kar pomeni, da Evropska komisija zaupa naloge izvrševanja proračuna nacionalnim agencijam; razlog za ta pristop je, da se Erasmus+ čim bolj približa upravičencem in prilagodi raznolikosti nacionalnih sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. V ta namen je vsaka država Programa imenovala eno ali več nacionalnih agencij (za kontaktne podatke glej Prilogo IV k temu vodniku). Te nacionalne agencije spodbujajo in izvajajo Program na nacionalni ravni ter delujejo kot vezni člen med Evropsko komisijo in sodelujočimi organizacijami na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Njihova naloga je:

- zagotavljati ustrezne informacije o programu Erasmus+;
- voditi pravičen in pregleden postopek izbora za vloge projektov, ki bodo prejele sredstva v njihovi državi;
- spremljati in oceniti izvajanje Programa v svoji državi;
- zagotavljati podporo prijaviteljem projektov in sodelujočim organizacijam med celotnim življenjskim ciklom projekta;
- učinkovito sodelovati z omrežjem vseh nacionalnih agencij in Evropsko komisijo;
- zagotoviti prepoznavnost Programa;
- spodbujati razširjanje in uporabo rezultatov Programa na lokalni in nacionalni ravni.

Nacionalne agencije imajo tudi pomembno vlogo posredniške strukture za kakovostni razvoj programa Erasmus+ tako, da:

- izvajajo aktivnosti – zunaj okvira nalog upravljanja življenjskega cikla projekta –, ki podpirajo kakovostno izvajanje Programa in/ali spodbujajo razvoj politik na področjih, podprtih s Programom;
- zagotavljajo podporni pristop za nove udeležence in ciljne skupine z manj priložnostmi, da odstranijo ovire za polno udeležbo v Programu;
- si prizadevajo za sodelovanje z zunanjimi organi, da bi okrepile učinek Programa v svoji državi.

Cilj pristopa na podlagi podpore nacionalnih agencij je voditi uporabnike Programa v vseh fazah, od prvega stika s Programom, med postopkom oddaje vloge in do uresničenja projekta ter končnega ocenjevanja. To načelo ni v nasprotju s pravičnostjo in preglednostjo postopkov izbora. Temelji namreč na ideji, da je treba za zagotovitev enakih priložnosti za vse ponuditi več pomoči nekaterim ciljnim skupinam Programa z nasveti, svetovanjem, spremljanjem in sistemi mentorstva, ki so prilagojeni njihovim potrebam.

Kateri drugi organi so vključeni v izvajanje programa?

Dodatno strokovno znanje za izvajanje programa Erasmus+ zagotavljajo poleg navedenih organov naslednje strukture:

Omrežje Eurydice

Omrežje Eurydice se usmerja predvsem v to, kako je izobraževanje v Evropi strukturirano in organizirano na vseh ravneh, njegov cilj pa je prispevati k boljšemu vzajemnemu razumevanju sistemov v Evropi. Za osebe, ki so odgovorne za sisteme izobraževanja in politike v Evropi, zagotavlja primerjalne analize na evropski ravni in informacije o posameznih državah na področju izobraževanja in mladine, ki pomagajo pri odločanju.

Omrežje Eurydice ustvarja obsežen vir informacij, na primer

- podrobne opise in preglede nacionalnih sistemov izobraževanja (nacionalni sistemi izobraževanja in politike),
- primerjalna tematska poročila, posvečena specifičnim temam v interesu skupnosti (tematska poročila),
- kazalnike in statistike (nabor ključnih podatkov)
- ter vrsto dejstev in števil v zvezi z izobraževanjem, kot so nacionalne strukture izobraževanja, šolski koledarji, primerjave učiteljskih plač ter zahtevanega časa učenja v posameznih državah in ravni izobrazbe (dejstva in številke).

Sestavljajo ga osrednja koordinatorska enota v Izvajalski agenciji in nacionalne enote s sedežem v vseh državah programa Erasmus+ ter v Albaniji, Bosni in Hercegovini, Črni gori in Srbiji.

Več informacij je na voljo na [spletišču Izvajalske agencije](#).

Mreža nacionalnih korespondentov za mladinsko spletno platformo wiki

V skladu s strategijo EU za mlade in ciljem izboljšanja znanja o vprašanih v zvezi z mladimi v Evropi je na voljo finančna podpora za nacionalne strukture, ki prispevajo k ustvarjanju in vzdrževanju mladinske spletne platforme wiki, interaktivnega orodja, ki razumljivo in ažurno zagotavlja koristne informacije o položaju mladih v Evropi ter o nacionalnih mladinskih politikah.

Organom, ki jih imenujejo nacionalni organi in imajo sedež v državi Programa, je zagotovljena finančna podpora za ukrepe, ki jih izvedejo za pripravo informacij za posamezno državo, primerljivih opisov držav in kazalnikov, ki prispevajo k boljšemu vzajemnemu razumevanju sistemov na področju mladih in mladinskih politik v Evropi.

Svetovalne službe eTwinning

eTwinning je skupnost učiteljev, dejavnih v predšolski vzgoji ter osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju, ki gostuje na varni platformi, do katere lahko dostopajo le učitelji, ki so jih odobrili nacionalni organi. Udeleženci lahko sodelujejo v številnih aktivnostih: lahko izvajajo projekte z drugimi šolami in učilnicami; lahko razpravljajo s kolegi in razvijajo poklicno mreženje; lahko se vključijo v različne priložnosti za poklicni razvoj (na spletu ali osebno) itd. eTwinning se financira v okviru ključnega ukrepa 2 programa Erasmus+. Od leta 2005, ko je začel delovati, se je registriralo več kot 380 000 učiteljev z več kot 160 000 šol, v državah Programa pa je bilo izvedenih skoraj 50 000 projektov.

Učiteljem in šolam, ki sodelujejo v projektih eTwinning, nudijo podporo nacionalne svetovalne službe (NSS). To so organizacije, ki jih imenujejo pristojni nacionalni organi. Šolam pomagajo med postopkom registracije, iskanjem partnerjev in izvajanjem projekta, spodbujajo ukrepe, podeljujejo nagrade in znake kakovosti ter organizirajo aktivnosti za poklicni razvoj učiteljev.

Nacionalne svetovalne službe koordinira centralna svetovalna služba (CSS), ki je odgovorna tudi za razvoj internetne platforme eTwinning in organizacijo aktivnosti za poklicni razvoj učiteljev na evropski ravni.

Seznam vseh služb in več informacij je na voljo na spletišču:
<https://www.etwinning.net/sl/pub/contact.htm>.

School Education Gateway (SEG)

School Education Gateway je evropska spletna platforma za šolsko izobraževanje, ki je trenutno na voljo v 23 jezikih EU in je namenjena zagotavljanju vsega, kar učitelji potrebujejo na področju informacij, razvoja učenja in poklicnega razvoja, vzajemne pomoči in mreženja, priložnosti za sodelovalne projekte in mobilnost, vpogledov v politiko itd. Poleg skupnosti učiteljev so ciljni uporabniki te platforme tudi vse strani, ki sodelujejo v aktivnostih programa Erasmus+, na primer: šole ter drugi akterji in organizacije na področju izobraževanja; oblikovalci politike in nacionalni organi; nevladne organizacije; podjetja itd.

Ker je to javno spletno mesto, je dostopno vsem uporabnikom interneta (tj. tudi tistim iz držav zunaj EU). Zaradi te široke dosegljivosti se pričakuje, da se bodo izboljšale povezave med politiko in prakso v evropskem šolskem izobraževanju, pripomogla pa naj bi tudi k spodbujanju politike na podlagi dejanskega dogajanja v šolah in potreb trga delovne sile.

School Education Gateway ponuja širok nabor vsebin, na primer dobre prakse iz evropskih projektov; mesečne spletne dnevnike in videoposnetke intervjujev s strokovnjaki na področju evropskega šolskega izobraževanja; spletne tečaje za učitelje za pomoč pri reševanju aktualnih izzivov v učilnici; vire, kot so učno gradivo, praktične vaje in Evropski komplet orodij za šole; informacije o politikah v šolskem izobraževanju; aktualne novice in dogodke itd. Ponuja posebna orodja, ki učiteljem in šolskemu osebju pomagajo pri iskanju priložnosti za usposabljanje in mobilnost za poklicni razvoj (tečaji na kraju samem, izobraževalni obisk na delovnem mestu, programi poučevanja itd.), ki se lahko financirajo v okviru ključnega ukrepa 1 programa Erasmus+:

- orodje programa Erasmus+ „Katalog tečajev“ (za priložnosti za usposabljanje v živo);
- orodje programa Erasmus+ „Priložnosti za izmenjavo“ (za mobilnost učiteljev v okviru

ključnega ukrepa 1).

Več informacij: <http://www.schooleducationgateway.eu/sl/pub/index.htm>.

EPALE

Elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE) je pobuda Evropske komisije, financirana v okviru programa Erasmus+. Namenjena je učiteljem, vodjem usposabljanj in prostovoljcem, pa tudi oblikovalcem politik, raziskovalcem, medijem in akademikom, vključenim v izobraževanje odraslih.

Platforma uporabnikom omogoča, da se povežejo z drugimi uporabniki po vsej Evropi, sodelujejo v razpravah in izmenjujejo dobre prakse. Poleg množice orodij in vsebin platforma EPALÉ ponuja instrumente, posebej namenjene (morebitnim) upravičencem programa Erasmus+. Nekaj primerov vključuje:

- koledar tečajev in dogodkov, s katerim je mogoče
 - poiskati priložnosti za mobilnost za upravičence projektov v okviru ključnega ukrepa 1,
 - oglaševati tečaje in dogodke, ki se organizirajo s projekti v okviru ključnega ukrepa 2;
- orodje za iskanje partnerjev, ki je koristno pri iskanju partnerjev za pripravo projekta, ki ga financira EU, ali pri iskanju ali ponujanju priložnosti za izobraževalni obisk na delovnem mestu;
- izkustvene skupnosti ponujajo dodaten prostor za povezovanje z ljudmi in organizacijami s podobnimi interesi;
- prostore za sodelovanje, v katerih lahko partnerji projekta v varnem okolju razvijajo svoj projekt;
- center za vire, kamor lahko upravičenci projekta pošljejo članke, poročila, priročnike in drugo gradivo, pripravljeno v okviru projekta ali njihovi organizaciji, kar zagotavlja dodatno priložnost za razširjanje informacij;
- spletni dnevnik, v katerem lahko udeleženci projektov izmenjujejo izkušnje ali vanj prenesejo video posnetke, s katerimi na neformalen in dinamičen način predstavijo svoje rezultate.

Projekti, ki prejmejo sredstva EU, so spodbujeni, naj na platformi z objavami v spletnem dnevniku, novicami, dogodki in drugimi dejavnostmi delijo informacije o svojih aktivnostih in rezultatih.

Izvajanje EPALÉ podpirata centralna podporna služba in omrežje nacionalnih podpornih služb v državah programa Erasmus+, ki sta zadolžena za iskanje informacij ter spodbujanje deležnikov k uporabi platforme in prispevanju k njej. Platforma EPALÉ je na voljo na spletišču:

<http://ec.europa.eu/epale/sl/home-page>.

Nacionalni uradi

V zadevnih partnerskih državah (Zahodni Balkan, države vzhodnega in južnega Sredozemlja, Rusija in Osrednja Azija) nacionalni uradi Erasmus+ (NEO) pomagajo Komisiji, Izvajalski agenciji in lokalnim organom pri izvajanju programa Erasmus+. V teh državah so to informacijske točke za deležnike, ki so vključeni v program Erasmus+ na področju visokošolskega izobraževanja. Prispevajo h krepitvi osveščenosti, prepoznavnosti, pomembnosti, učinkovitosti in učinka mednarodne

razsežnosti programa Erasmus+.

Nacionalni uradi Erasmus+ so odgovorni za:

- zagotavljanje informacij o aktivnostih Erasmus+, ki se jih lahko udeležijo posamezne države na področju visokošolskega izobraževanja;
- svetovanje in pomoč morebitnim prijaviteljem;
- spremljanje projektov Erasmus+;
- koordinacijo lokalne skupine strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja (HEREs);
- spremljanje aktivnosti programa Tempus IV (2007–2013);
- prispevanje k študijam in dogodkom;
- zagotavljanje podpore dialogu o politikah;
- ohranjanje stikov z lokalnimi organi in delegacijami EU;
- sledenje razvoju politik na področju visokošolskega izobraževanja v lastni državi.

Sekretariat afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP)

V zadevnih partnerskih državah (države AKP) bo izvajanje določenih ukrepov potekalo v tesnem sodelovanju z odborom veleposlanikov Skupine afriških, karibskih in pacifiških držav, ki jih zastopa sekretariat AKP, ki sodeluje pri pripravi programa in izvajanju teh ukrepov.

Mreža strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja (HEREs)

V zadevnih partnerskih državah (Zahodni Balkan, države vzhodnega in južnega Sredozemlja, Rusija in Osrednja Azija) nacionalne skupine strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja zagotavljajo vir strokovnega znanja za lokalne organe in deležnike, da spodbujajo reforme in krepijo napredek v visokošolskem izobraževanju. Sodelujejo pri razvoju politik na področju visokošolskega izobraževanja v svoji državi. Aktivnosti HEREs temeljijo na vzajemnem sodelovanju strokovnjakov. Vsaka nacionalna skupina je sestavljena iz pet do petnajst članov. HEREs so strokovnjaki na področju visokošolskega izobraževanja (rektorji, prorektorji, dekani, vodilni akademiki, uradniki za mednarodne odnose, študenti itd.).

Poslanstvo HEREs zajema podporo:

- razvoju politik v posameznih državah tako, da podpira posodobitve, postopke reform in strategije na področju visokošolskega izobraževanja in pri tem tesno sodeluje z zadevnimi lokalnimi organi;
- dialogu o politikah z EU na področju visokošolskega izobraževanja;
- aktivnostim usposabljanja in svetovanja, ki so ciljno usmerjene v deležnike, zlasti visokošolske institucije in njihovo osebje;
- projektom Erasmus+ (predvsem tistim, ki se izvajajo v okviru ukrepa krepitev zmogljivosti), tako da razširja rezultate teh projektov, zlasti dobre prakse in inovativne pobude, ter jih uporablja v namene usposabljanja.

Mreža Euroguidance

Euroguidance je evropska mreža nacionalnih centrov za informiranje. Vsi centri Euroguidance imajo dva skupna cilja:

- spodbujati evropsko razsežnost usmerjanja izobraževanja in poklicnega usposabljanja;
- zagotavljati kakovostne informacije o vseživljenjskem usmerjanju in mobilnosti za namene učenja.

Glavna ciljna skupina omrežja Euroguidance so svetovalci in oblikovalci politik iz sektorjev izobraževanja in zaposlovanja v vseh evropskih državah.

Več informacij je na voljo na spletišču: <http://euroguidance.eu/>.

Nacionalni centri Europass

Cilj pobude Europass je pomagati posameznikom, da jasno in pregledno predstavijo in dokumentirajo svoje spretnosti in kvalifikacije v vseh evropskih državah. Ta pobuda olajšuje komunikacijo med iskalci zaposlitve in delodajalci ter mobilnost za namene dela ali učenja.

V vsaki državi (Evropska unija in Evropski gospodarski prostor ter nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in Turčija) nacionalni center Europass koordinira vse aktivnosti, povezane z dokumenti Europass. Je prva kontaktna točka za vse posameznike in organizacije, ki bi radi Europass uporabili ali o njem izvedeli več.

Več informacij je na voljo na spletišču:

<http://europass.cedefop.europa.eu/sl/about/national-europass-centres>.

Nacionalne koordinacijske točke (NKT) evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK)

Nacionalne koordinacijske točke EOK podpirajo nacionalne organe pri vzpostavljanju nacionalnih okvirov kvalifikacij. Aktivnosti NKT EOK so usmerjene v:

- koordinacijo nacionalnih kvalifikacijskih sistemov z evropskimi referenčnimi stopnjami;
- navedbo ustreznih stopenj EOK na potrdilih o kvalifikacijah, diplomah in dokumentih Europass, ki jih izdajajo pristojni organi.

Več informacij je na voljo na spletišču: <http://ec.europa.eu/ploteus>.

Mreža nacionalnih točk EQAVET (evropski referenčni okvir

za zagotavljanje kakovosti v PIU)

Nacionalne referenčne točke (NRP) so vzpostavili nacionalni organi, združujejo pa obstoječe zadevne organe, ki zajemajo socialne partnerje in vse zadevne deležnike na nacionalni in regionalni ravni, da prispevajo k izvajanju evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti v PIU. Namen NRP EQAVET je:

1. zagotavljanje aktivne podpore za izvajanje delovnega programa EQAVET;
2. dajanje konkretnih pobud za spodbujanje nadaljnjega razvoja okvira EQAVET v nacionalnem okviru;
3. podpiranje samoocenjevanja kot komplementarnega in učinkovitega sredstva za zagotavljanje kakovosti, ki omogoča merjenje uspeha in določitev področij za izboljšave;
4. zagotavljanje učinkovitega razširjanja informacij do deležnikov.

Več informacij je na voljo na spletišču: <http://www.eqavet.eu/>.

Nacionalni informacijski centri za priznavanje visokošolskih diplom (NARIC)

Omrežje NARIC zagotavlja informacije o priznavanju diplom in obdobjih študija, opravljenih v drugih evropskih državah, ter nasvete o tujih akademskih diplomah v državi, kjer je vzpostavljen NARIC. Omrežje NARIC zagotavlja zanesljive nasvete za vsakogar, ki potuje v tujino zaradi dela ali nadaljnjega izobraževanja, ter za institucije, študente, svetovalce, starše, učitelje in morebitne delodajalce.

Evropska komisija podpira aktivnosti omrežja NARIC z izmenjavo informacij in izkušenj med državami, opredeljevanjem dobrih praks, primerjalno analizo sistemov in politik na tem področju ter razpravo in analizo o zadevah, ki so v skupnem interesu izobraževalne politike.

Več informacij je na voljo na spletišču: www.enic-naric.net.

Omrežje nacionalnih skupin strokovnjakov ECVET

Nacionalne skupine strokovnjakov ECVET zagotavljajo vir strokovnega znanja za podporo izvajanju evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET). Spodbujajo sprejem in uporabo sistema ECVET v državah Programa ter zagotavljajo svetovanje pristojnim organom in institucijam na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Več informacij je na voljo na spletišču:

- <http://www.ecvet-secretariat.eu>,
- http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_sl.htm.

Podporni centri za mladino SALTO

Cilj podpornih centrov za mladino SALTO je pomagati izboljšati kakovost projektov Erasmus+ na področju mladine. Na podlagi tematske (udeležba, informacije, vključenost, raznolikost, usposabljanje in priznavanje) ali geografske (države vzhodnega partnerstva in Rusija, južno Sredozemlje, Zahodni Balkan) usmerjenosti zagotavljajo vire, informacije in usposabljanja na posebnih področjih za nacionalne agencije in druge akterje na področju mladinskega dela ter spodbujajo priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja.

Njihovo delo zajema:

- organiziranje usposabljanja, študijskih obiskov, forumov in aktivnosti za gradnjo partnerstev;
- razvijanje in dokumentiranje usposabljanja ter metod in orodij mladinskega dela;
- zagotavljanje pregleda evropskih usposabljanj, ki so na voljo mladinskim delavcem, z evropskim koledarjem usposabljanj;
- izdajanje praktičnih publikacij;
- zagotavljanje najnovejših informacij o evropskem mladinskem delu in različnih prednostnih nalogah;
- zagotavljanje zbirke podatkov o vodjih usposabljanj in strokovnjakih na področju mladinskega dela in usposabljanja;
- koordinacijo in izvajanje orodja Youthpass;
- izvajanje akreditacij prostovoljskih organizacij Erasmus+ v sosedskih partnerskih državah EU.

Več informacij je na voljo na spletišču: www.salto-youth.net.

Otlas - orodje za iskanje partnerjev

Eno od orodij, ki jih razvijajo in gostijo podporni centri za mladino SALTO, je Otlas, osrednje spletno orodje za iskanje partnerjev, namenjeno organizacijam na področju mladine. Organizacije lahko v orodju Otlas registrirajo svoje kontaktne podatke in področja zanimanja ter ustvarijo zahteve za partnerje pri projektih idejah.

Več informacij je na voljo na spletišču: www.salto-youth.net/otlas ali www.otlas.eu.

Mreža Eurodesk

Mreža Eurodesk ponuja informacijske storitve mladim in osebam, ki delajo z mladimi, glede evropskih priložnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter vključevanja mladih v evropske aktivnosti.

Mreža Eurodesk, ki je prisotna v vseh državah Programa in jo na evropski ravni koordinira urad Eurodesk v Bruslju, ponuja storitve odgovarjanja na poizvedbe, informacije o sredstvih, dogodke in publikacije. Prispeva tudi k delovanju Evropskega mladinskega portala.

[Evropski mladinski portal](#) ponuja evropske in nacionalne informacije ter priložnosti, ki zanimajo mlade, ki živijo, se učijo ali delajo v Evropi. Zajema informacije o osmih glavnih temah, vključuje 33 držav in je na voljo v 27 jezikih.

Evropski mladinski portal je dostopen na naslovu https://europa.eu/youth/EU_sl.

Več informacij o mreži Eurodesk je na voljo na spletišču: <http://www.eurodesk.org/edesk/>.

Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?

Posamezniki – študenti, praktikanti, vajenci, dijaki, učeči se odrasli, mladi, prostovoljci, profesorji, učitelji, vodje usposabljanj, mladinski delavci, strokovnjaki organizacij, ki so aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, so glavna ciljna populacija Programa.

Program doseže te posameznike prek organizacij, institucij, organov ali skupin, ki organizirajo take aktivnosti. Pogoji dostopa do Programa so torej povezani z naslednjima dvema akterjema: „udeleženci“ (posamezniki, ki sodelujejo v Programu) in „sodelujočimi organizacijami“ (vključno s skupinami vsaj štirih mladih, ki so aktivne na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinskih organizacij; imenujemo jih tudi neformalne skupine mladih). Za udeležence in sodelujoče organizacije so pogoji za udeležbo odvisni od države, kjer prebivajo ali imajo sedež.

Udeleženci

Praviloma morajo udeleženci projektov Erasmus+ prebivati v državi Programa. Udeleženci iz partnerskih držav lahko tudi sodelujejo v nekaterih ukrepih, zlasti na področju visokošolskega izobraževanja in mladine.

Posebni pogoji za sodelovanje v projektu Erasmus+ so odvisni od posamezne vrste ukrepa.

Na splošno velja:

- za projekte na področju visokošolskega izobraževanja so glavne ciljne skupine: študenti v visokošolskem izobraževanju (kratkega cikla, prve, druge ali tretje stopnje), učitelji, profesorji in osebje v visokošolskem izobraževanju ali visokošolske institucije, vodje usposabljanj in strokovnjaki v podjetjih;
- za projekte na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja so glavne ciljne skupine: vajenci in dijaki poklicnega izobraževanja, strokovnjaki in vodje usposabljanj v poklicnem izobraževanju, osebje organizacij za začetno poklicno izobraževanje, vodje usposabljanj in strokovnjaki v podjetjih;
- za projekte na področju šolskega izobraževanja so glavne ciljne skupine: ravnatelji, šolski učitelji in osebje, otroci/učenci/dijaki v predšolskem, osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju;
- za projekte na področju izobraževanja odraslih so glavne ciljne skupine: člani nepoklicnih organizacij za izobraževanje odraslih, vodje usposabljanj, osebje in učeči se v nepoklicnem izobraževanju odraslih;
- za projekte na področju mladine so glavne ciljne skupine: mladi, stari od 13 do 30 let¹, mladinski delavci, osebje in člani organizacij, aktivni na področju mladine;
- Za projekte na področju športa so glavne ciljne skupine: strokovnjaki in prostovoljci na področju športa, športniki in trenerji.

Za več informacij o pogojih za udeležbo v posameznih ukrepih glej del B in Prilogo I k temu vodniku.

¹ Za posamezne vrste aktivnosti se uporabljajo različne starostne omejitve. Za več informacij glej del B in Prilogo I k temu vodniku. Upoštevati je treba tudi naslednje:
spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo izpolniti najnižjo navedeno starost na dan začetka aktivnosti;
zgornja starostna omejitev – udeleženci ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti na dan roka za oddajo vloge.

Sodelujoče organizacije

Predloge projektov Erasmus+ oddajo in upravljajo sodelujoče organizacije, ki zastopajo udeležence. Če je projekt izbran, postane organizacija prijaviteljica upravičena do nepovratnih sredstev Erasmus+. Upravičenci podpišejo sporazum o nepovratnih sredstvih ali pa so obveščeni o sklepu o nepovratnih sredstvih, na podlagi katerega prejmejo finančno podporo za uresničitev svojega projekta (posamezni udeleženci ne podpišejo sporazumov o nepovratnih sredstvih). Tudi neformalne skupine mladih lahko sodelujejo v nekaterih ukrepih Programa.

Praviloma morajo organizacije, ki sodelujejo v projektih Erasmus+, imeti sedež v državi Programa. Sodelujoče organizacije iz partnerskih držav lahko tudi sodelujejo v nekaterih ukrepih, zlasti na področju visokošolskega izobraževanja in mladine.

Posebni pogoji za sodelovanje v projektu Erasmus+ so odvisni od posamezne vrste ukrepa, podprtega s Programom. Na splošno lahko v Programu sodelujejo vse organizacije, ki so aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Nekaterih drugih ukrepov se lahko udeležijo tudi drugi akterji na trgu dela.

Za več informacij glej del B in Prilogo I k temu vodniku.

Upravičene države

V programu Erasmus+ lahko sodelujejo naslednje države:

Države Programa

Naslednje države lahko v celoti sodelujejo v vseh ukrepih programa Erasmus+:

Države članice Evropske unije (EU)¹

Belgija	Grčija	Litva	Portugalska
Bolgarija	Španija	Luksemburg	Romunija
Češka	Francija	Madžarska	Slovenija
Danska	Hrvaška	Malta	Slovaška
Nemčija	Italija	Nizozemska	Finska
Estonija	Ciper	Avstrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	Združeno kraljestvo

Države Programa, ki niso članice EU

nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	Islandija	Norveška
Lihtenštajn		Turčija

Partnerske države

Naslednje države lahko sodelujejo v nekaterih ukrepih Programa v skladu s posebnimi merili ali pogoji (za več informacij glej del B tega vodnika). Sredstva se bodo dodelila organizacijam na ozemljih držav, kot so priznana z mednarodnim pravom. Prijavitelji in udeleženci morajo spoštovati vsako omejitev, ki jo v zvezi z zunanjo pomočjo EU uvede Evropski svet.

Prijave morajo biti v skladu s splošnimi vrednotami EU: spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, kot določa člen 2 Pogodbe o Evropski uniji.

Sosedske partnerske države EU²

**Zahodni Balkan
(regija 1):**

**Države vzhodnega
partnerstva (regija 2)**

**Države južnega
Sredozemlja
(regija 3)**

**Ruska federacija
(regija 4))**

Albanija	Armenija	Alžirija	
Bosna in Hercegovina	Azerbajdžan	Egipt	
Kosovo ³	Belorusija	Izrael	
Črna gora	Gruzija	Jordanija	Ozemlje Rusije, kot je
Srbija	Moldavija	Libanon	priznано z
	Ozemlje Ukrajine, kot je	Libija	mednarodnim pravom
	priznано z mednarodnim	Maroko	
	pravom	Palestina ⁴	
		Sirija	
		Tunizija	

Druge partnerske države

V nekaterih ukrepih Programa lahko sodelujejo vse ostale partnerske države sveta, navedene v spodnjem seznamu. Za nekatere druge ukrepe je geografski obseg manjši.

Spodaj navedene partnerske države so razvrščene glede na finančne instrumente zunanjega delovanja EU.

Regija 5

Andora, San Marino, Vatikanska mestna država

Afganistan, Bangladeš, Butan, Kambodža, Kitajska, Demokratična ljudska republika Koreja, Indija, Indonezija, Laos, Malezija, Maldivi, Mongolija, Mjanmar, Nepal, Pakistan, Filipini, Šrilanka, Tajska in Vietnam

Regija 6 ^{5]} Azija

Kazahstan, Kirgizistan, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan

Regija 7⁶ Srednja Azija

Argentina, Bolivija, Brazilija, Čile, Kolumbija, Kostarika, Kuba, Ekvador, Salvador, Gvatemala, Honduras, Mehika, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Urugvaj, Venezuela

Regija 8⁷ Latinska Amerika

Iran, Irak, Jemen

Regija 9⁸

Južna Afrika

Regija 10⁹

Angola,
Antigva in
Barbuda,
Bahami,
Barbados,
Belize, Benin,
Bocvana,
Burkina Faso,
Burundi,
Kamerun,
Zelenortski
otoki,
Srednjeafrišk
a republika,
Čad, Komori,
Kongo,
Demokratska
republika
Kongo,
Cookovi
otoki, Džibuti,
Dominika,
Dominikanska
republika,
Ekvatorialna
Gvineja,
Eritreja,
Etiopija,
Fidži, Gabon,
Gambija,
Gana,
Grenada,
Gvineja,
Gvineja
Bissau,
Gvajana,
Haiti,
Republika
Slonokoščena
obala,
Jamajka,
Kenija,
Kiribati,
Lesoto,
Liberija,
Madagaskar,
Malavi, Mali,
Marshallovi
otoki,
Mavretanija,
Mauritius,
Federativne
države
Mikronezije,
Mozambik,
Namibija,
Nauru, Niger,
Nigerija,
Niue, Palau,
Papua Nova
Gvineja,
Ruanda, Saint
Kitts in Nevis,
Saint Lucia,
Sveti Vincent
in Grenadine,
Samoa, Sao
Tome in
Principe,
Senegal,
Sejšeli, Sierra
Leone,
Salomonovi
otoki,
Somalija,
Južni Sudan,
Sudan,
Surinam,
Svazi,
Demokratska
republika
Vzhodni
Timor,
Tanzanija,
Togo, Tonga,
Trinidad in
Tobago,
Tuvalu,
Uganda,
Vanuatu,
Zambija,
Zimbabve.

Regija 11
AKP

Regija 12¹⁰**Industrializirane države: države Sveta za sodelovanje v Zalivu****Regija 13¹¹****Druge industrializirane države****Regija 14**

Bahrajn,
Kuvajt,
Oman, Katar,
Savdska
Arabija,
Združeni
arabski
emirati.
Avstralija,
Brunej,
Kanada,
Hongkong,
Japonska,
(Republika)
Koreja,
Macao, Nova
Zelandska,
Singapur,
Tajvan,
Združene
države
Amerike
Ferski otoki,
Švica

Za več informacij glej podroben opis ukrepov Programa v delu B tega vodnika.

Zahteve glede vizuma in dovoljenja za prebivanje

Udeleženci projektov Erasmus+ bodo morda morali pridobiti vizum za bivanje v tujini, v državi Programa ali partnerski državi, ki gosti aktivnost. Vse sodelujoče organizacije morajo zagotoviti, da so zahtevana dovoljenja (vizum za kratkotrajno ali dolgotrajno bivanje ali dovoljenje za prebivanje) urejena pred začetkom načrtovane aktivnosti.

Priporoča se, da se dovoljenja zahtevajo od pristojnih organov vnaprej, saj lahko postopek traja več tednov. Nacionalne agencije in Izvajalska agencija lahko zagotovijo več nasvetov in podpore glede vizumov, dovoljenj za prebivanje, socialne varnosti itd. Portal EU o priseljevanju vsebuje splošne informacije o vizumih in dovoljenjih za prebivanje za kratkotrajna in dolgotrajna bivanja:

[http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7\\$en](http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en) .

1. V skladu s členom 33(3) Sklepa Sveta 2013/755/EU* o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, sprejetim 25. novembra 2013

(<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:SL:PDF>), Unija zagotovi, da so posamezniki in organizacije iz čezmorskih držav ali ozemelj (v nadaljnjem besedilu: ČDO) upravičeni do programa Erasmus+ v skladu s pravili Programa in ureditvami, ki se uporabljajo za državo članico, s katero so ti ČDO povezani. Zadevni ČDO so navedeni v Prilogi II k PDEU. To pomeni, da posamezniki in organizacije iz ČDO sodelujejo v programu s statusom „države Programa“, pri čemer je „država Programa“ država članica, s katero je ČDO povezan. Seznam ČDO-jev lahko najdete na:

https://ec.europa.eu/europeaid/regions/overseas-countries-and-territories-octs/eu-oct-dialogue_en .

2. Merila za upravičenost, oblikovana v Obvestilu Komisije št. 2013/C 205/05 (UL C 205, 19.7.2013, str. 9–11), se uporabljajo za vse ukrepe, ki se izvajajo s tem vodnikom za prijavitelje, vključno v zvezi s tretjimi osebami, ki prejemajo finančno podporo, kadar posamezni ukrep vključuje finančno podporo tretjim osebami s strani upravičencev do nepovratnih sredstev, v skladu s členom 137 finančne uredbe EU.

3. To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

4. To poimenovanje se ne razlaga kot priznanje palestinske države in ne posega v posamezna stališča držav članic glede tega vprašanja.

5. Razvrstitev, ki se uporablja v okviru instrumenta za razvojno sodelovanje.

6. Enako kot zgoraj.

7. Enako kot zgoraj.

8. Enako kot zgoraj.

-
9. Enako kot zgoraj.
 10. Razvrstitev, ki se uporablja v okviru instrumenta partnerstva.
 11. Razvrstitev, ki se uporablja v okviru instrumenta partnerstva.

Del B - Informacije o ukrepih, zajetih v ta vodnik

V tem delu so za vse ukrepe in aktivnosti, zajete v Vodnik za prijavitelje Erasmus+, navedene naslednje informacije:

- opis ciljev ukrepov in pričakovani učinek;
- opis podprtih aktivnosti;
- preglednice z merili, ki se uporabljajo za ocenjevanje predlogov projektov;
- dodatne informacije, ki so koristne za dobro razumevanje podprtih vrst projektov;
- opis pravil za dodelitev sredstev.

Prijaviteljem se priporoča, da pred oddajo vloge skrbno preberejo celotno poglavje o ukrepu, v okviru katerega se želijo prijaviti. Priporoča se tudi, da si skrbno preberejo dodatne informacije v Prilogi I k temu vodniku.

Izobraževanje in usposabljanje

Priložnosti v visokošolskem izobraževanju, poklicnem izobraževanju in usposabljanju, šolskem izobraževanju in izobraževanju odraslih

Kateri ukrepi so podprti?

V naslednjih poglavjih „Ključni ukrep 1“, „Ključni ukrep 2“ in „Ključni ukrep 3“ so predstavljeni konkretni ukrepi, katerih namen je izpolniti cilje Programa na področju izobraževanja in usposabljanja. Med temi so naslednji ukrepi, povezani predvsem - vendar ne izključno - s področjem izobraževanja in usposabljanja:

- Projekti mobilnosti za mlade (razmjene mladih i volontiranje) i osebe koje rade s mladima
- projekti mobilnosti za učeče se in osebje v visokošolskem izobraževanju ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU);
- projekti mobilnosti za šolsko osebje in osebje v izobraževanju odraslih;
- skupni magistrski študij Erasmus Mundus;
- posojila Erasmus+ za magistrski študij; strateška partnerstva;
- koalicije znanja;
- koalicije sektorskih spretnosti;
- krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja.

V poglavju Ključni ukrep 3 so navedene tudi informacije o aktivnostih Erasmus+ za podporo politikam izobraževanja in usposabljanja, ki vključujejo analizo politik in vzajemno učenje, prihodnje pobude za inovacije v politiki, orodja in omrežja, sodelovanje z mednarodnimi organizacijami ter

dialog z oblikovalci politik, deležniki in deležniškimi organizacijami. Te aktivnosti se izvajajo s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih bo neposredno upravljala Evropska komisija ali njena izvajalska agencija. Več informacij je na voljo na spletiščih Komisije in Izvajalske agencije.

Kakšni so cilji teh ukrepov?

Posebni cilji

Program Erasmus+ sledi naslednjim posebnim ciljem na področju izobraževanja in usposabljanja:

- izboljšati raven ključnih kompetenc in spretnosti, zlasti glede njihove ustreznosti na trgu dela in njihovega prispevka h kohezivni družbi, zlasti z več priložnostmi za učno mobilnost in okrepljenim sodelovanjem med svetom izobraževanja in usposabljanja ter svetom dela;
- spodbujati krepitev kakovosti, odličnost inovacij in internacionalizacijo na ravni izobraževalnih institucij in institucij za usposabljanje, zlasti z boljšim mednarodnim sodelovanjem med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter drugimi deležniki;
- spodbujati nastanek evropskega prostora vseživljenjskega učenja, katerega namen je dopolnjevati reforme politik na nacionalni ravni ter podpirati posodobitev sistemov izobraževanja in usposabljanja, zlasti z okrepljenim sodelovanjem glede politik, boljše uporabo orodij EU za preglednost in priznavanje ter z razširjanjem dobrih praks, in osveščati o tem evropskem prostoru;
- izboljšati mednarodno razsežnost izobraževanja in usposabljanja, zlasti s sodelovanjem med institucijami Programa in partnerskih držav na področju PIU ter visokošolskega izobraževanja, s povečanjem privlačnosti evropskih visokošolskih institucij in podpiranjem zunanjega delovanja EU, vključno z njenimi razvojnimi cilji, in sicer s spodbujanjem mobilnosti in sodelovanja med visokošolskimi institucijami Programa in partnerskih držav ter s ciljno usmerjeno krepitvijo zmogljivosti v partnerskih državah;
- izboljšati poučevanje in učenje jezikov ter spodbujati široko jezikovno raznolikost in medkulturno zavest EU.

Mladina

Priložnosti za neformalno in priložnostno učenje na področju mladine.

Kateri ukrepi so podprti?

V naslednjih poglavjih „Ključni ukrep 1“, „Ključni ukrep 2“ in „Ključni ukrep 3“ so predstavljeni konkretni ukrepi, katerih namen je izpolniti cilje Programa na področju mladine. Med temi so naslednji ukrepi, povezani predvsem – vendar ne izključno – s področjem mladine (neformalnim in priložnostnim učenjem):

- projekti mobilnosti za mlade (mladinske izmenjave in prostovoljstvo) in mladinske delavce,
- obsežni dogodki evropske prostovoljske službe;
- strateška partnerstva;
- krepitev zmogljivosti na področju mladine;
- srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine.

V poglavju Ključni ukrep 3 so navedene tudi informacije o ukrepih Erasmus+ za podporo mladinskim politikam, ki zajemajo analizo politik in vzajemnega učenja, prihodnje pobude, orodja in omrežja, sodelovanje z mednarodnimi organizacijami ter dialog z deležniki in deležniškimi organizacijami, ki se spodbujajo v okviru programa Erasmus+ za podpiranje sistemov na področju mladine. Ti ukrepi se izvajajo s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Izvajalska agencija Evropske komisije ali neposredno Evropska komisija. Več informacij je na voljo na spletiščih Komisije in Izvajalske agencije.

Kakšni so cilji teh ukrepov?

Posebni cilji

Program Erasmus+ sledi naslednjim posebnim ciljem na področju mladine:

- izboljšati raven ključnih kompetenc in spretnosti mladih, tudi tistih z manj priložnostmi, ter spodbujati njihovo udeležbo v demokratičnem življenju v Evropi in na trgu dela, aktivno državljanstvo, medkulturni dialog, socialno vključenost in solidarnost, zlasti z zagotavljanjem več priložnosti za učno mobilnost mladih in tistih, ki so aktivni v mladinskem delu ali mladinskih organizacijah, ter mladinskih voditeljev, kakor tudi z okrepljenimi povezavami med področjem mladine in trgom dela;
- spodbujati večjo kakovost mladinskega dela, zlasti z okrepljenim sodelovanjem med organizacijami na področju mladine in/ali drugimi deležniki;
- dopolnjevati reforme politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter podpirati razvoj znanja in mladinske politike, ki temelji na dejstvih, ter priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja, zlasti z okrepljenim sodelovanjem na področju politik, boljšo uporabo orodij EU za preglednost in priznavanje ter z razširjanjem dobrih praks;
- okrepiti mednarodno razsežnost mladinskih aktivnosti in krepiti zmožnosti mladinskih delavcev in organizacij pri njihovem podpiranju mladih z dopolnjevanjem zunanjega delovanja Evropske unije, zlasti s spodbujanjem mobilnosti in sodelovanja med deležniki iz držav Programa in partnerskih držav ter mednarodnimi organizacijami.

V obdobju 2014–2020 bo 10 % proračunskih sredstev dodeljenih za podporo priložnostim za neformalno in priložnostno učenje na področju mladine.

Trije ključni ukrepi

Ukrepi na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine bodo skupaj predstavljeni v naslednjih poglavjih, pri čemer se upošteva naslednje:

- vsi ti ukrepi so organizirani v okviru, ki temelji na treh ključnih ukrepih;
- nekateri ukrepi so instrumenti, ki podpirajo cilje na področju izobraževanja in usposabljanja ter na področju mladine;
- cilj programa Erasmus+ je spodbujati sinergije, sodelovanje in medsebojno bogatenje med različnimi področji.

Ta pristop bo tudi omogočil, da v tem vodniku ne bo nepotrebnega ponavljanja vsebine.

Ključni ukrep 1: Učna mobilnost posameznikov

Kateri ukrepi so podprti?

Ta ključni ukrep podpira:

- projekte mobilnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- skupni magistrski študij Erasmus Mundus;
- posojila Erasmus+ za magistrski študij..

Ukrepi, ki jih podpira ta ključni ukrep, bodo predvidoma imeli pozitiven in dolgotrajen učinek na vključene udeležence in sodelujoče organizacije ter na sisteme politik, ki obravnavajo take aktivnosti.

V zvezi s študenti, praktikanti, vajenci, mladimi in prostovoljci se na podlagi aktivnosti mobilnosti, ki jih podpira ta ključni ukrep, pričakujejo naslednji rezultati:

- izboljššan učni uspeh;
- boljša zaposljivost in poklicne možnosti;
- okrepljena samoiniciativnost in podjetništvo;
- večja samostojnost in samozavest;
- izboljšano znanje tujih jezikov;
- okrepljena medkulturna zavest;
- aktivnejša udeležba v družbi;
- boljša osveščenost o evropskem projektu in vrednotah EU;
- večja motivacija za sodelovanje v prihodnjem (formalnem/neformalnem) izobraževanju ali usposabljanju po obdobju mobilnosti v tujini.

V zvezi z osebjem, mladinskimi delavci in strokovnjaki na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine se na podlagi aktivnosti mobilnosti pričakujejo naslednji rezultati:

- boljše kompetence, povezane z njihovimi strokovnimi profili (poučevanje, usposabljanje, mladinsko delo itd.);
- širše razumevanje praks, politik in sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine po vseh državah;
- okrepljene zmogljivosti za uvedbo sprememb glede posodobitev in mednarodnega sodelovanja v izobraževalnih organizacijah;
- boljše razumevanje medsebojne povezanosti med formalnim in neformalnim izobraževanjem oziroma poklicnim usposabljanjem in trgom dela;
- večja kakovost njihovega dela in aktivnosti v korist študentov, praktikantov, vajencev, dijakov, učečih se odraslih, mladih in prostovoljcev;
- boljše razumevanje družbene, jezikovne in kulturne raznolikosti ter odzivanje nanjo; več možnosti za izpolnjevanje potreb ljudi z manj priložnostmi;
- okrepljena podpiranje in spodbujanje mobilnosti za učence;
- več priložnosti za strokovni in poklicni razvoj;
- izboljšano znanje tujih jezikov;
- okrepljena motivacija in zadovoljstvo v njihovem vsakodnevnem delu.

Na podlagi aktivnosti, ki jih podpira ta ukrep, se v zvezi s sodelujočimi organizacijami pričakujejo tudi naslednji rezultati:

- okrepljena zmogljivost delovanja na ravni EU/mednarodni ravni: boljše vodstvene sposobnosti in strategije internacionalizacije; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav; dodeljevanje višjih finančnih sredstev (ne samo sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov; večja kakovost pri pripravi, izvajanju, sprotnem in nadaljnjem spremljanju projektov EU/mednarodnih projektov;
- inovativna in boljša usmerjenost v njihove ciljne skupine, na primer z zagotavljanjem naslednjega: več privlačnih programov za študente, praktikante, vajence, mlade in prostovoljce v skladu z njihovimi potrebami in pričakovanji; boljše kvalifikacije osebja v poučevanju in usposabljanju; boljši postopki priznavanja in potrjevanja kompetenc, pridobljenih med učenjem v tujini; učinkovitejše aktivnosti v korist lokalnih skupnosti, boljše metode in prakse mladinskega dela za aktivno udeleževanje mladih in/ali vključevanje skupin z manj priložnostmi itd.;
- bolj sodobno, dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod v vsakodnevne aktivnosti; odprtost do sinergij z organizacijami, ki so aktivne na drugih področjih družbe, izobraževanja in zaposlovanja; strateško načrtovanje poklicnega razvoja njihovega osebja glede na potrebe posameznikov in cilje organizacije; po potrebi sposobnost privabiti odlične študente in akademsko osebje iz držav po vsem svetu.

Skupni dolgoročni vpliv več tisoč projektov, ki jih podpira ta ključni ukrep, bo predvidoma učinek na sisteme izobraževanja, usposabljanja in mladine v sodelujočih državah, kar bo spodbudilo reforme politik in privabilo nova sredstva za priložnosti mobilnosti v Evropi in drugod po svetu.

Projekti mobilnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine

Kakšni so cilji projekta mobilnosti?

Aktivnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju potrebnih spretnosti za ljudi vseh starosti, da lahko aktivno sodelujejo na trgu dela in v družbi na splošno. Projekti v okviru tega ukrepa spodbujajo mednarodno mobilnost, ciljno usmerjeno v učence (študente, praktikante, vajence, mlade in prostovoljce) in osebe (profesorje, učitelje, vodje usposabljanj, mladinske delavce in ljudi, ki delajo v organizacijah, aktivnih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine) ter katere cilj je:

- podpirati učeče se pri usvajanju učnih izidov (znanja, spretnosti in kompetenc) za izboljšanje njihovega osebnega razvoja, njihovih priložnosti, da se kot obzirni in aktivni državljani vključujejo v družbo, in njihove zaposljivosti na evropskem trgu dela in drugod po svetu;
- podpirati poklicni razvoj tistih, ki delajo na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za inovacije in izboljšave v kakovosti poučevanja, usposabljanja in mladinskega dela v Evropi; znatno izboljšati znanje tujih jezikov udeležencev;
- okrepiti osveščenost udeležencev in razumevanje drugih kultur in držav z zagotavljanjem priložnosti za vzpostavljanje omrežij mednarodnih stikov, aktivno udeležbo v družbi ter razvoj občutka evropskega državljanstva in identitete;
- okrepiti zmogljivosti, privlačnost in mednarodno razsežnost organizacij, ki so aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, da lahko ponudijo aktivnosti in programe, ki se bolje odzivajo na potrebe posameznikov v Evropi in drugod po svetu;
- okrepiti sinergije in prehode med formalnim in neformalnim izobraževanjem, poklicnim usposabljanjem, zaposlovanjem in podjetništvom;
- zagotoviti boljše priznavanje kompetenc, pridobljenih med učenjem v tujini.

Ta ukrep podpira tudi mednarodno mobilnost v partnerskih državah na področju visokošolskega izobraževanja in mladine. Poleg tega prispeva k sodelovanju med EU in upravičenimi partnerskimi državami ter izraža cilje zunanjskega delovanja, prednostne naloge in načela EU:

- okrepiti privlačnost visokošolskega izobraževanja v Evropi in podpirati evropske visokošolske institucije pri konkuriranju na trgu visokošolskega izobraževanja po vsem svetu;
- podpirati prednostne naloge, opredeljene v sporočilih „Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe“¹ in „Evropsko visokošolsko izobraževanje v svetu“²;
- podpirati internacionalizacijo, privlačnost, kakovost, enakost dostopa in posodobitev visokošolskih institucij zunaj Evrope za spodbujanje razvoja partnerskih držav;
- spodbujati razvoj ter cilje in načela zunanje politike, vključno z nacionalnim lastništvom, socialno kohezijo, enakostjo, ustrezno geografsko uravnovešenostjo in raznolikostjo. Posebna pozornost bo namenjena najmanj razvitim državam ter študentom z manj priložnostmi iz revnih socialno-ekonomskih okolij in študentom s posebnimi potrebami;
- spodbujati neformalno učenje in sodelovanje na področju mladine s partnerskimi državami.

Kaj je projekt mobilnosti?

Organizacije, aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, bodo prejele podporo s

programom Erasmus+ za izvajanje projektov, ki spodbujajo različne vrste mobilnosti. V projekt mobilnosti bodo zajete naslednje faze:

- priprava (vključno s praktičnimi ureditvami, izborom udeležencev, sklepanjem sporazumov s partnerji in udeleženci, jezikovno/medkulturno/z nalogami povezano pripravo udeležencev pred odhodom);
- izvajanje aktivnosti mobilnosti;
- nadaljnje spremljanje (vključno z ocenjevanjem aktivnosti, formalnim priznavanjem – po potrebi – učnih rezultatov udeležencev med aktivnostjo ter razširjanjem in uporabo rezultatov projekta).

Pomembna inovacija, uvedena s programom Erasmus+, v primerjavi z mnogimi aktivnostmi mobilnosti, ki so bile podprte s preteklimi evropskimi programi, je okrepljena podpora za udeležence mobilnosti pri izboljšanju njihovega znanja tujih jezikov pred in v času njihovega bivanja v tujini. Evropska komisija je začela leta 2014 postopno uvajati evropsko storitev spletne jezikovne podpore. Ta storitev udeležencem dolgotrajne mobilnosti zagotavlja priložnost, da ocenijo svoje znanje jezika, ki ga bodo uporabljali pri študiju, delu ali prostovoljstvu v tujini, in spletni jezikovni tečaj za izboljšanje znanja. Udeleženci, katerih raven znanja glavnega jezika poučevanja, dela ali prostovoljstva je najmanj B2, se lahko odločijo, da bodo opravljali spletni jezikovni tečaj v jeziku države gostiteljice, če je na voljo (za več podrobnosti o podpori pri učenju jezikov glej Prilogo I).

V primerjavi s preteklimi programi je Erasmus+ tudi bolj odprt za razvoj mobilnosti s sodelovanjem partnerskih organizacij, ki izhajajo iz različnih ozadij in so aktivne na različnih področjih ali socialno-ekonomskih sektorjih (npr. prakse univerzitetnih študentov ali dijakov v PIU v podjetjih, nevladnih organizacijah, javnih organih; učitelji v šolah, ki se udeležujejo programov poklicnega razvoja v podjetjih in centrih za usposabljanje; strokovnjaki v gospodarstvu, ki predavajo ali usposablajo v visokošolskih institucijah, podjetja, ki so aktivna na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb in razvijajo programe prostovoljstva z združenji in socialnimi podjetji itd.).

Tretji pomembni element inovativnosti in kakovosti mobilnosti je, da imajo sodelujoče organizacije programa Erasmus+ možnost organizirati aktivnosti mobilnosti v širšem strateškem okviru in srednjeročnem obdobju. Z enkratno oddajo vloge za nepovratna sredstva za največ dve leti bo koordinator projekta mobilnosti lahko organiziral več aktivnosti mobilnosti in s tem mnogim posameznikom omogočil bivanje v različnih tujih državah. Zato bodo lahko organizacije prijaviteljice v okviru programa Erasmus+ oblikovale svoj projekt v skladu s potrebami udeležencev in ga hkrati uskladile s svojimi notranjimi načrti za internacionalizacijo, krepitev zmogljivosti in posodobitev.

Glede na profil udeležencev so v okviru ključnega ukrepa 1 s programom Erasmus+ podprte naslednje vrste projektov mobilnosti:

na področju izobraževanja in usposabljanja:

- projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju,
- projekt mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju,
- projekt mobilnosti za šolsko osebje,
- projekt mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih;

na področju mladine:

- projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce.

Dolgotrajna mobilnost osebja, kratkotrajna in dolgotrajna mobilnost dijakov ter kombinirana

mobilnost učečih se odraslih je lahko podprta v okviru ključnega ukrepa 2 „Strateška partnerstva“.

V poglavjih v nadaljevanju so navedene podrobne informacije o merilih in pogojih, ki veljajo za posamezne vrste projekta mobilnosti.

-
1. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Bruselj, 13.10.2011, COM(2011) 637 final.
 2. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Bruselj, 11.7.2013, COM(2013) 499 final.

Projekt mobilnosti za študente in osebje v visokoškolskem izobraževanju

Ta projekt mobilnosti lahko zajema eno ali več naslednjih aktivnosti:

Mobilnost študentov:

Mobilnost študentov je mogoča na katerem koli področju / v kateri koli akademski disciplini. Za zagotovitev visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti s čimvečjim učinkom na študente mora biti aktivnost mobilnosti združljiva s potrebami študenta v zvezi z učenjem za diplomu in osebnim razvojem.

Študenti lahko izvedejo katero koli od spodaj opisanih aktivnosti ali kombinacijo teh aktivnosti:

- **obdobje študija** v tujini na partnerski visokoškolski instituciji;

obdobje študija v tujini lahko vključuje tudi prakso. Takšna kombinacija ustvarja sinergije med akademskimi in strokovnimi izkušnjami v tujini ter je lahko različno organizirana, odvisno od okoliščin: ali aktivnosti potekata druga za drugo ali hkrati. Za kombinacijo veljajo pravila za dodelitev sredstev in minimalno trajanje študijske mobilnosti;

- **praksa (usposabljanje)** v tujini v podjetju ali na katerem koli drugem ustreznem delovnem mestu¹. Podprte so tudi prakse na delovnem mestu v tujini med višješolskim študijem ter študijem prve, druge in tretje stopnje ter, v primeru mobilnosti v državah Programa, najpozneje v enem letu po tem, ko študent diplomira. V to so zajeta tudi „asistentstva“ za prihodnje učitelje.

Za boljšo podporo študentom pri pridobivanju spretnosti, ki jih bodo potrebovali v prihodnosti, je bilo vzpostavljeno partnerstvo med programoma Erasmus+ in Obzorje 2020. To partnerstvo bo zagotavljalo in spodbujalo nadaljnje priložnosti za prakse za študente in nove diplomante, ki želijo pridobiti digitalne spretnosti² in kompetence, potrebne za opravljanje delovnih nalog in uspevanje v gospodarstvu in družbi, ki se nenehno digitalno preoblikuje. Študenti in novi diplomanti z vseh področij so pozvani, naj se prijavijo za prakso na teh področjih. Pričakuje se, da bodo te prakse potekale v državah članicah EU in državah, ki so se pridružile programu Obzorje 2020.

Prakse bi morale biti sestavni del študijskega programa študenta, kadar koli je to mogoče.

Mobilnost osebja:

- **obdobja poučevanja:** ta aktivnost omogoča pedagoškemu osebju visokošolske institucije ali osebju v podjetjih, da poučujejo na partnerski visokoškolski instituciji v tujini. Mobilnost osebja za poučevanje je mogoča na katerem koli področju/v kateri koli akademski disciplini;
- **obdobja usposabljanja:** ta aktivnost podpira poklicni razvoj pedagoškega in nepedagoškega osebja visokošolske institucije z usposabljanji v tujini (razen konferenc) in izobraževalnimi obiski na delovnem mestu/obdobji opazovanja/usposabljanjem na partnerski visokoškolski

instituciji ali v drugi ustrezni organizaciji v tujini.

Obdobje v tujini lahko združuje aktivnosti poučevanja in usposabljanja.

Leta 2018 bo pri dodelitvi nepovratnih sredstev za mobilnost osebja med državami Programa poudarek na obdobjih usposabljanja za pedagoško osebje visokošolske institucije, katerih namen je razvijati pedagoške spretnosti in spretnosti na področju oblikovanja učnih načrtov.

Večina proračunskih sredstev za ta ukrep bo namenjena podpiranju aktivnosti, ki vključujejo mobilnost med državami Programa. Vendar se lahko z omejenim zneskom proračuna, ki je na voljo za ta ukrep, financirajo mednarodne aktivnosti med državami Programa in partnerskimi državami sveta, razen regij 5 in 12 (glej poglavje „Upravičeni stroški“ v delu A tega vodnika).

Sredstva za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami se črpajo iz več različnih finančnih instrumentov Evropske unije za zunanje sodelovanje. Za zagotovitev, da ukrep upošteva zunanje prednostne naloge EU, je Komisija določila cilje in pravila za sodelovanje s partnerskimi državami.

Prijavitelji projektov mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami morajo upoštevati razpoložljiv proračun za mobilnost z različnimi svetovnimi regijami in prednostnimi področji, ki so obrazložena v nadaljevanju v poglavju „Dodatne informacije za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami“.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v tem projektu?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija prijaviteljica iz države Programa: odgovorna je za to, da se prijavi na projekt mobilnosti, podpiše in upravlja sporazum o nepovratnih sredstvih ter poroča o projektu. Prijavitelj je lahko koordinator konzorcija: vodi konzorcij za mobilnost, ki je sestavljen iz partnerskih organizacij iz iste države in katerega cilj je organizirati katero koli vrsto mobilnosti študentov ali osebja;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere študente/osebje in jih napoti v tujino. V to so zajeta plačila nepovratnih sredstev (za tiste v državah Programa), priprava, spremljanje in priznavanje v zvezi z obdobjem mobilnosti;
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme študente/osebje iz tujine in jim zagotovi program študija/prakse, program usposabljanja ali pridobitev znanja na podlagi poučevanja;
- organizacija posrednica: to je organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela v državi Programa. Lahko je partnerica nacionalnega konzorcija za mobilnost, ni pa organizacija pošiljateljica. Njena naloga je lahko izmenjava in olajšanje administrativnih postopkov visokošolskih institucij pošiljateljic, iskanje ustreznih mest glede na profil študentov v primeru praks in skupna priprava udeležencev.

Za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami se lahko prijavijo le organizacije iz držav Programa, ki tudi edine lahko upravljajo plačila za vhodno in izhodno mobilnost.

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica ter študenti/osebje se morajo dogovoriti o aktivnostih, ki jih bodo opravili študenti - v „učnem sporazumu“ - ali osebje - v „sporazumu o mobilnosti“ - pred začetkom obdobja mobilnosti. Ti sporazumi opredeljujejo ciljne učne izide za obdobje učenja v tujini, vsebujejo formalne določbe o priznavanju ter navajajo pravice in obveznosti obeh strani. V primeru aktivnosti med dvema visokošolskima institucijama (mobilnost študentov za študij in mobilnost osebja za poučevanje) mora biti pred začetkom mobilnosti sklenjen „medinstitucionalni sporazum“ med institucijama pošiljateljico in gostiteljico.

S podpisom Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE) se visokošolske institucije zavežejo, da bodo zagotovile vso potrebno podporo udeležencem mobilnosti, vključno z jezikovno pripravo. Za podporo udeležencem se v okviru Programa postopoma izvaja spletna jezikovna podpora za vse aktivnosti dolgoročne mobilnosti med državami Programa, ki trajajo dva meseca ali dlje. Evropska komisija omogoča dostop do te storitve upravičenim udeležencem, da bi ocenila njihovo znanje tujih jezikov in po potrebi ponudila najustreznejše učenje jezikov pred mobilnostjo in/ali med njo (za več podrobnosti glej Prilogo I k temu vodniku). Visokošolske institucije iz partnerskih držav niso upravičene do podpisa ECHE, zato bi morale biti podrobnosti o jezikovni podpori, ki je na voljo udeležencem mobilnosti, izrecno navedene v njihovem medinstitucionalnem sporazumu.

Kakšna so merila za oceno tega projekta?

V nadaljevanju so navedena merila, ki jih mora upoštevati projekt mobilnosti na področju visokošolskega izobraževanja, da je upravičen do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Splošna merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?

- Za prijavo kot posamezna visokošolska institucija: visokošolske institucije s sedežem v državi Programa, ki jim je bila podeljena Listina Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Za več informacij o listini glej poglavje „Listina Erasmus za terciarno izobraževanje“ v nadaljevanju in Prilogo I k temu vodniku.
 - Za prijavo kot nacionalni konzorcij za mobilnost: koordinatorske organizacije, ki imajo sedež v državi Programa in koordinirajo konzorcij, ki mu je bila dodeljena akreditacija za konzorcij na področju visokošolskega izobraževanja. Organizacije, ki nimajo veljavne akreditacije za konzorcij, lahko zanjo zaprosijo v imenu konzorcija za mobilnost takrat, ko oddajo vlogo za nepovratna sredstva za projekt mobilnosti. Vse vključene visokošolske institucije iz upravičenih držav Programa morajo biti nosilke Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Te organizacije bodo upravičene do projekta mobilnosti, če bo njihova prijava za akreditacijo za konzorcij uspešna.
- Študenti in osebje v visokošolskem izobraževanju ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva; merila za izbor za udeležbo v aktivnostih mobilnosti opredeli visokošolska institucija, na kateri študirajo ali so zaposleni v skladu z določbami, opisanimi v Prilogi I k temu vodniku.

Upravičene aktivnosti	<p>Projekt mobilnosti na področju visokošolskega izobraževanja mora zajeti eno ali več naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mobilnost študentov za študij, • mobilnost študentov za prakso, • mobilnost osebja za poučevanje, • mobilnost osebja za usposabljanje.
Upravičene države	<p>Mobilnost med državami Programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • katera koli država Programa. <p>Mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • katera koli država Programa in • katera koli partnerska država sveta, razen regij 5 in 12 (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).
Število sodelujočih organizacij	<p>Število organizacij v prijavnem obrazcu je ena (prijavitelj). To je bodisi ena visokošolska institucija bodisi koordinator nacionalnega konzorcija za mobilnost s sedežem v državi Programa.</p> <p>Med izvajanjem projekta mobilnosti morata sodelovati vsaj dve organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav Programa. Pri projektih mobilnosti, ki vključujejo partnerske države, morata sodelovati vsaj ena organizacija iz države Programa in ena organizacija iz upravičene partnerske države.</p>
Trajanje projekta	<p>Prijavitelj mora trajanje projekta izbrati ob prijavi na podlagi obsega projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času.</p> <p>Mobilnost med državami Programa: 16 ali 24 mesecev. Mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami: 16 ali 26 mesecev.</p>
Kje se prijavit?	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.</p>
Kdaj se prijavit?	<p>Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. junija istega leta.</p>
Kako se prijavit?	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>
Druga merila	<p>Visokošolska institucija ima na voljo dve možnosti, da se pri svoji nacionalni agenciji prijavi za nepovratna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neposredno kot posamezna visokošolska institucija; • prek konzorcija, katerega članica je. <p>Visokošolska institucija se kot posamezna visokošolska institucija in/ali kot članica danega konzorcija za projekt mobilnosti med državami Programa lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Vendar je lahko visokošolska institucija članica oziroma koordinira več različnih nacionalnih konzorcijev za mobilnost, ki se prijavljajo hkrati. Enako velja za projekte mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami. Obe možnosti (posamezna prijava in prijava konzorcija) se lahko izvedeta vzporedno. Vendar visokošolska institucija/oddelek ostane odgovoren za preprečevanje dvojnega financiranja udeleženca, kadar se obe možnosti uporabita v istem študijskem letu.</p>

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Dodatna merila za upravičenost med izvajanjem mobilnosti študentov

• Mobilnost študentov za študij:

Vse sodelujoče organizacije iz držav Programa (pošiljateljice in gostiteljice) morajo biti visokošolske institucije, ki so nosilke ECHE. Vse organizacije iz partnerskih držav morajo biti visokošolske institucije, priznane s strani pristojnih organov, in morajo pred začetkom izvajanja mobilnosti podpisati medinstitucionalne sporazume s svojimi partnericami iz držav Programa.

• Mobilnost študentov za prakso:

V primeru mobilnosti med državami Programa mora biti organizacija pošiljateljica visokošolska institucija, ki je nosilka ECHE.

V primeru mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami mora biti organizacija pošiljateljica visokošolska institucija iz države Programa, ki je nosilka ECHE, ali visokošolska institucija iz partnerske države, ki so jo priznali pristojni organi in je pred začetkom izvajanja mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s svojimi partnericami iz držav Programa.

Upravičene sodelujoče organizacije

Organizacija gostiteljica je lahko³:

- katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Taka organizacija je lahko na primer:

- javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);

- javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;

- socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati;

- raziskovalni inštitut;

- fundacija;

- šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do srednješolskega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih);

- nepridobitna organizacija, združenje, nevladna organizacija;

- organ, ki zagotavlja poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve;

- visokošolska institucija države Programa, ki je nosilka ECHE.

Obdobja študija: od 34 do 12 mesecev (vključno z dodatnim obdobjem prakse, če je to načrtovano).

Prakse: od 2 do 12 mesecev.

En študent lahko sodeluje v obdobjih mobilnosti, ki skupaj trajajo največ 12 mesecev⁵ na posamezen cikel študija⁶, in to neodvisno od števila in vrste aktivnosti mobilnosti. Udeležba z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU se prav tako všteje v najdaljše obdobje:

Trajanje aktivnosti

- med študijem prve stopnje (dodiplomski študij ali enakovredno), vključno s kratkim ciklom (ravni 5 in 6 EOK);

- med študijem druge stopnje (magistrski študij ali enakovredno – raven 7 EOK) in

- med študijem tretje stopnje kot doktorand (raven doktorata ali raven 8 EOK).

Trajanje prakse novih diplomantov se upošteva v največ 12-mesečnem obdobju tiste stopnje, med katero se prijavijo na prakso.

Kraji izvajanja aktivnosti

Študenti morajo izvajati svojo aktivnost mobilnosti v državi Programa ali partnerski državi, ki ni niti država organizacije pošiljateljice niti država, v kateri študent med študijem prebiva⁷.

Upravičeni udeleženci

Študenti, vpisani na visokošolsko institucijo in v študij, ki se zaključi s priznano stopnjo izobrazbe ali drugo priznano kvalifikacijo terciarne ravni (do ravni doktorata in vključno z njo). V primeru mobilnosti za študij morajo biti študenti vpisani vsaj v drugo leto visokošolskega študija. Ta pogoj ne velja za prakse.

V praksah med državami Programa lahko sodelujejo novi visokošolski diplomanti. Nove diplomante mora izbrati njihova visokošolska institucija v zadnjem letu študija, prakso v tujini pa morajo opraviti in zaključiti v enem letu po tem, ko diplomirajo.

Dodatna merila za upravičenost med izvajanjem mobilnosti osebja

**Upravičene
sodelujoče
organizacije****• Mobilnost osebja za poučevanje:**

Organizacija gostiteljica mora biti visokošolska institucija iz države Programa, ki je nosilka ECHE, ali visokošolska institucija iz partnerske države, priznana s strani pristojnih organov, in ki je pred začetkom izvajanja mobilnosti podpisala medinstitucionalni sporazum s partnerico pošiljateljico iz države Programa.

Organizacija pošiljateljica mora biti:

- visokošolska institucija iz države Programa, ki je nosilka ECHE, ali visokošolska institucija iz partnerske države, priznana s strani pristojnih organov, ki je podpisala medinstitucionalni sporazum s partnerico gostiteljico iz države Programa, ali

- v primeru osebja, ki je bilo povabljen, da poučuje na visokošolski instituciji, katera koli javna ali zasebna organizacija (ki ni nosilka ECHE), ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Taka organizacija je lahko na primer:

- javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);

- javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;

- socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske

zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati;

- raziskovalni inštitut;

- fundacija;

- šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do srednješolskega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih);

- nepridobitna organizacija, združenje, nevladna organizacija;

- organ, ki zagotavlja poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve.

• Mobilnost osebja za usposabljanje:

Organizacija pošiljateljica mora biti visokošolska institucija iz države Programa, ki je nosilka ECHE, ali visokošolska institucija iz partnerske države, ki so jo priznali pristojni organi in je pred začetkom izvajanja mobilnosti podpisala medinstitucionalni sporazum s partnerico gostiteljico iz države Programa.

Organizacija gostiteljica mora biti:

- visokošolska institucija iz države Programa, ki je nosilka ECHE, ali visokošolska institucija iz partnerske države, priznana s strani pristojnih organov, ki je podpisala medinstitucionalni sporazum s partnerico gostiteljico iz države Programa, ali

- katera koli javna ali zasebna organizacija iz države Programa, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Glej primere na prejšnji strani.

Od 2 dni (5 dni iz partnerskih držav in v njih) do 2 mesecev, v kar ni zajet čas poti. V primeru minimalnega trajanja (2 dneva) se mora mobilnost med državama Programa izvajati dva zaporedna dneva. Poučevanje mora zajemati vsaj 8 ur poučevanja na teden (ali katero koli krajše obdobje bivanja). Ta zahteva ne velja za vabljen osebje iz podjetij.

Če je v posameznem obdobju v tujini aktivnost poučevanja združena z aktivnostjo usposabljanja, se najmanjše število ur poučevanja na teden (ali katero koli krajše obdobje bivanja) zmanjša na 4 ure.

Če mobilnost traja dlje kot en teden, mora biti najmanjše število ur poučevanja za nepopoln teden sorazmerno s trajanjem tega tedna.

Trajanje aktivnosti**Kraji izvajanja
aktivnosti**

Osebje mora aktivnost mobilnosti izvajati v kateri koli državi Programa ali partnerski državi, ki ni država organizacije pošiljateljice in država prebivališča osebja.

Upravičeni udeleženci**Mobilnost osebja za poučevanje:**

- osebje, zaposleno na visokošolski instituciji iz države Programa ali partnerske države;
- osebje iz katerega koli podjetja, ki dela v državi Programa ali partnerski državi ali javni ali zasebni organizaciji (ki ni nosilka ECHE), ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine (vključno z zaposlenimi doktorandi), ki je povabljen, da poučuje na visokošolski instituciji v državi Programa ali partnerski državi.

Mobilnost osebja za usposabljanje: osebje, zaposleno na visokošolski instituciji iz države Programa ali partnerske države.

Dodatne informacije za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami

Proračun, ki je na voljo za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami, je porazdeljen med različne regije sveta v 12 proračunskih ovojnicah, pri čemer se višina sredstev v posamezni ovojnici razlikuje. Dodatne informacije o zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice in bodo objavljene na spletiščih nacionalnih agencij.

Na splošno se bodo sredstva porabila na geografsko uravnotežen način. EU je določila številne cilje v zvezi z geografsko uravnoteženostjo in prednostnimi področji, ki jih je treba doseči na evropski ravni med celotnim trajanjem programa (2014–2020). Ni treba, da cilje dosežejo posamezne visokošolske institucije, vendar morajo nacionalne agencije te cilje upoštevati pri dodeljevanju razpoložljivega proračuna. Poleg tega so visokošolske institucije spodbujene k sodelovanju s partnerji v najrevnejših in najmanj razvitih partnerskih državah.

To so **geografski cilji**, določeni za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami na ravni EU do leta 2020:

- z državami Azije in Latinske Amerike v razvoju: 25 % sredstev mora biti uporabljenih za organizacijo mobilnosti z najmanj razvitimi državami v regiji. Te države so:
 - v Aziji: Afganistan, Bangladeš, Kambodža, Laos, Nepal, Butan, Mjanmar;
 - v Latinski Ameriki: Bolivija, Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva in Paragvaj;
- največ 30 % proračuna, ki je na voljo za Azijo, se lahko porabi za mobilnost s Kitajsko in Indijo, in
- največ 35 % proračuna, ki je na voljo za Latinsko Ameriko, se lahko porabi za mobilnost z Brazilijo in Mehiko.

Zaradi zahteve, da se mobilnost z državami v regijah 6, 7, 8, 9, 10 in 11⁸ izvaja tako, da prispeva k razvojni pomoči, je mobilnost za študente višješolskih, dodiplomskih in magistrskih študentov omejena na vhodno mobilnost iz partnerskih držav v države Programa⁹. Izhodna mobilnost v te regije je na voljo samo na doktorski stopnji in za osebje.

Vendar za nekatere države Programa veljajo določene izjeme. Več informacij je na spletišču vaše nacionalne agencije.

Nazadnje, visokošolske institucije se lahko prosto prijavijo za 100-odstotno mobilnost osebja ali 100-odstotno mobilnost študentov oziroma kakršno koli njuno kombinacijo, če so izpolnjena sekundarna merila, ki jih določi nacionalna agencija (glej poglavje v nadaljevanju).

Sekundarna merila za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami, ki jih določijo nacionalne agencije

Kadar je proračunska ovojnica za določeno partnersko regijo ali državo omejena, lahko nacionalna agencija po lastni izbiri doda eno ali več sekundarnih meril s spodnjega seznama. Če se nacionalna agencija odloči, da uporabi sekundarna merila, to odločitev sporoči pred iztekom roka, zlasti na spletišču nacionalne agencije.

- Stopnja izobrazbe (npr. omejitev vlog na samo eno ali dve stopnji – dodiplomski, magistrski ali doktorski študij);
- dajanje prednosti samo mobilnosti osebja ali samo mobilnosti študentov;
- omejitev trajanja obdobja mobilnosti (npr. omejitev mobilnosti študentov na 6 mesecev ali omejitev mobilnosti osebja na 10 dni).

Merila za dodelitev za projekt mobilnosti med državami Programa¹⁰

Ocena kakovosti se ne izvaja (kakovost je bila ocenjena v fazi oddaje vloge za ECHE ali pri izbiri nacionalnega konzorcija za mobilnost), zato ni meril za dodelitev.

Kakršna koli vloga za nepovratna sredstva (po preverjanju upravičenosti) bo prejela sredstva.

Najvišji znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- števila obdobja mobilnosti in mesecev/dni, za katere se vlaga prijava;
- pretekla uspešnost prijavitelja v smislu števila obdobja mobilnosti, dobre kakovosti izvajanih aktivnosti za gospodarno finančno upravljanje, če je prijavitelj prejel podobna nepovratna sredstva v preteklih letih;
- skupni nacionalni proračun, dodeljen za ukrep mobilnosti.

Merila za dodelitev za projekt mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami

Upravičene vloge za nepovratna sredstva (po uspešno zaključenem preverjanju upravičenosti) bodo ocenjene na podlagi naslednjih meril:

Ustreznost strategije (največ 30 točk)

V kakšnem obsegu je načrtovani projekt mobilnosti ustrezen za strategijo internacionalizacije vključenih visokošolskih institucij (v državi programa in partnerski državi) ter utemeljitev izbire mobilnosti osebja in/ali študentov.

Kakovost dogovorov o sodelovanju (največ 30 točk)

Kakšne pretekle izkušnje ima organizacija prijaviteljica s podobnimi projekti z visokošolskimi institucijami/organizacijami v partnerski državi ter jasen opis obveznosti, vlog in nalog med partnerkama.

Kakovost zasnove in izvedbe aktivnosti (največ 20 točk)

Popolnost in kakovost ureditev za izbor udeležencev, podpora, ki jim je zagotovljena, in priznavanje njihovega obdobja mobilnosti (zlasti v partnerski državi).

Učinek in razširjanje (največ 20 točk)

Morebitni učinek projekta na udeležence, upravičence in partnerske organizacije na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov projekta mobilnosti na ravni fakultete in institucionalni ravni ter po potrebi tudi na drugih ravneh v državah Programa in partnerskih državah.

Prijavitelj bo pojasnil, kako projekt izpolnjuje ta štiri merila z vidika njegove institucije (ali institucij, če vloge oddajo konzorciji) in institucij v partnerski državi.

Da bi se predlogi upoštevali za dodelitev finančnih sredstev, morajo doseči skupaj vsaj 60 točk in vsaj 15 točk v kategoriji „Ustreznost strategije“.

Za dodelitev razpoložljivega proračuna za posamezno regijo bodo načrtovane mobilnosti z vsako partnersko državo navedene glede na pomembnost v regionalni razvrstitvi.

Dejanski znesek dodeljenih nepovratnih sredstev za visokošolsko institucijo bo odvisen od številnih elementov:

- števila obdobj mobilnosti in mesecev/dni, za katere se vlaga prijava;
- proračuna, dodeljenega za državo ali regijo;
- geografske uravnoveženosti v določeni regiji ali podregiji.

Nacionalna agencija lahko financira mobilnosti s partnersko državo, ki je uvrščena nižje v regionalni razvrstitvi, kadar je treba zagotoviti geografsko uravnoveženost znotraj te regije, kot je določeno v zgoraj navedenih geografskih ciljih.

Nacionalna agencija ni zavezana financirati vseh mobilnosti, zahtevanih za določeno partnersko državo, če se zdi zahteva pretirana glede na razpoložljivi proračun.

Kjer je mogoče, si bo ob upoštevanju krovnih meril uspešnosti in geografske uravnoveženosti prizadevala širše porazdeliti razpoložljivi proračun ter se tako izogniti prevladi manjšega števila visokošolskih institucij. Nacionalna agencija si bo prizadevala za čimvečje vključevanje in bo povečevala sodelovanje deležnikov, ne da bi zaradi zagotavljanja izvedljivosti zmanjševala kakovost, geografsko uravnoveženost ali najmanjši kritični obseg projekta mobilnosti.

Katero akreditacijo potrebujejo prijavitelji za ta projekt mobilnosti?

Listina Erasmus za terciarno izobraževanje

Dodelitev Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE) je predpogoj za vse visokošolske institucije s sedežem v državi Programa, ki želijo sodelovati v projektu mobilnosti na področju visokošolskega izobraževanja kot posamezne visokošolske institucije ali kot članice nacionalnega konzorcija za mobilnost. Evropska komisija vsako leto prek Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo objavi poseben razpis za zbiranje predlogov s podrobno opredeljenimi pogoji in merili kakovosti, ki jih je treba izpolniti za dodelitev ECHE. Več informacij je na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

Visokošolske institucije s sedežem v partnerski državi mora akreditirati ustrezna nacionalna

akreditacijska organizacija. Ker niso upravičene do prejema ECHE, morajo imeti poleg tega sklenjen medinstitucionalni sporazum s partnerji iz držav Programa, ki vključuje načela ECHE.

Akreditacija za konzorcij na področju visokošolskega izobraževanja

Organizacija iz države Programa, ki se prijavlja v imenu nacionalnega konzorcija za mobilnost, mora biti nosilka veljavne akreditacije za konzorcij. To akreditacijo dodeli ista nacionalna agencija, ki prejme vlogo za pridobitev sredstev za projekt mobilnosti na področju visokošolskega izobraževanja. Zahtevka za akreditacijo in nepovratna sredstva za projekt mobilnosti je mogoče oddati hkrati. Vendar bodo nepovratna sredstva za projekte mobilnosti dodeljena samo tistim visokošolskim institucijam in organizacijam, ki bodo uspešno pridobile akreditacijo. Za pridobitev akreditacije za konzorcij je treba izpolnjevati naslednje pogoje:

Merila za upravičenost

Upravičene sodelujoče organizacije	Nacionalni konzorcij za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja je lahko sestavljen iz naslednjih sodelujočih organizacij: <ul style="list-style-type: none"> • visokošolskih institucij, ki so nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (za več informacij o listini glej navedeno poglavje „Listina Erasmus za terciarno izobraževanje“ in Prilogo I k temu vodniku), in • katere koli javne ali zasebne organizacije, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine (glej primere upravičenih sodelujočih organizacij na prejšnji strani). <p>Vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v isti državi Programa.</p>
Kdo se lahko prijavi?	Katera koli upravičena sodelujoča organizacija je lahko koordinator in se prijavi v imenu vseh organizacij, ki so vključene v konzorcij.
Število sodelujočih organizacij	Nacionalni konzorcij za mobilnost mora biti sestavljen iz vsaj treh upravičenih sodelujočih organizacij, vključno z dvema visokošolskima institucijama pošiljateljicama. Ob prijavi za akreditacijo za konzorcij morajo biti opredeljene vse organizacije, ki so članice nacionalnega konzorcija za mobilnost.
Trajanje akreditacije	Vsi zaporedni letni razpisi in največ do razpisa leta 2020.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji v državi, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za akreditacijo oddati do 1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. junija istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Vloga za akreditacijo bo ocenjena z naslednjimi merili:

**Ustreznost konzorcija
(največ 30 točk)**

- Ustreznost predloga v zvezi s:
- cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“);
- potrebami in cilji organizacij, ki sodelujejo v konzorciju, in posameznih udeležencev;
- v kakšnem obsegu je predlog primeren za:
- doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence;
- krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti organizacij, ki so članice konzorcija;
- ustvarjanje dodane vrednosti na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči tako, da bi aktivnosti izvajale posamezne visokošolske institucije.

**Kakovost sestave konzorcija in
dogovorov o sodelovanju
(največ 20 točk)**

- V kakšnem obsegu:
- je konzorcij sestavljen iz ustreznih visokošolskih institucij pošiljateljic in, kadar je to ustrezno, dodatnih sodelujočih organizacij iz drugih socialno-ekonomskih sektorjev z zahtevanim profilom, izkušnjami in strokovnim znanjem za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta;
- ima koordinator konzorcija preteklo izkušnje z upravljanjem konzorcija ali podobne vrste projekta;
- je porazdelitev vlog, odgovornosti in nalog/virov dobro opredeljena ter sta iz nje razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij;
- se združujejo in izmenjujejo naloge/viri;
- so jasno opredeljene odgovornosti glede vprašanj o pogodbenem in finančnem upravljanju;
- konzorcij v ukrep vključuje nove udeležence.

**Kakovost zasnove in izvedbe
aktivnosti konzorcija
(največ 20 točk)**

- Jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta mobilnosti (priprava, izvajanje aktivnosti mobilnosti in nadaljnje spremljanje);
- kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore (npr. iskanje organizacij gostiteljic, navezovanje stikov, informacije, jezikovna in medkulturna podpora, spremljanje);
- kakovost sodelovanja, koordinacije in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki;
- kadar je ustrezno, kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje;
- po potrebi ustreznost ukrepov za izbor udeležencev v aktivnostih mobilnosti in za spodbujanje udeležbe oseb z manj priložnostmi v aktivnostih mobilnosti.

**Učinek in razširjanje
(največ 30 točk)**

- Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti, ki jih vodi konzorcij;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na institucionalni, lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti, ki jih vodi konzorcij, med sodelujočimi organizacijami in partnerji ter drugod.

Da je predlog izbran za akreditacijo, mora dobiti skupaj vsaj 60 točk. Poleg tega mora dobiti vsaj polovico vseh možnih točk pri posameznem merilu za dodelitev.

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Za podrobnejša pravila in merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj pred oddajo vloge za finančno podporo skrbno preberejo ustrezna poglavja te priloge.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

V prijavnem obrazcu morajo prijavitelji projektov mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju zagotoviti naslednje informacije:

- število študentov in osebja, ki naj bi se udeležili aktivnosti mobilnosti;
- skupno trajanje načrtovanih aktivnosti mobilnosti.

Nacionalne agencije iz držav Programa bodo na podlagi teh informacij prijaviteljem dodelile nepovratna sredstva za podporo določenemu številu aktivnosti mobilnosti, največ toliko aktivnostim, kot jih je navedel prijavitelj.

Če prijavitelj predloži projekt mobilnosti s partnerskimi državami, izpolni ločeno vlogo za mobilnost v partnerske države in iz njih.

Ločena nepovratna sredstva bodo dodeljena mobilnosti s partnerskimi državami.

Za finančno podporo tem aktivnostim veljajo naslednja pravila:

(A) Pravila za dodelitev sredstev, ki veljajo za vse aktivnosti mobilnosti

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti (razen stroškov bivanja in potnih stroškov za udeležence).	Prispevek za stroške na enoto	<p>V primeru mobilnosti med državami Programa: do 100. udeleženca: 350 EUR na udeleženca, po 100. udeležencu: 200 EUR na dodatnega udeleženca</p> <p>V primeru mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami: 350 EUR na udeleženca</p>	Glede na število udeležencev v mobilnosti

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe Dejanski stroški	Do 100 % upravičenih stroškov, kot jih odobri nacionalna agencija	Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti dobro utemeljen v posebnem prijavnem obrazcu, potem ko so udeleženci izbrani
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. V primeru mobilnosti med državami Program: dragi potni stroški udeležencev iz najbolj oddaljene regije in čezmorske države in ozemlja ali v te kraje. Dejanski stroški	Stroški finančnega jamstva: 75 % upravičenih stroškov Dragi potni stroški: do največ 80 % potnih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti dobro utemeljen, potem ko so udeleženci izbrani

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo za upravičenca (visokošolske institucije ali konzorciji):

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo so prispevek za kakršne koli stroške, ki jih imajo institucije v zvezi z aktivnostmi za podporo vhodne in izhodne mobilnosti študentov in osebja v skladu z Listino Erasmus za terciarno izobraževanje v državah Programa in načeli ECHE, kot so navedena v medinstitucionalnih sporazumih, sklenjenih v primeru institucij iz partnerskih držav. Na primer za:

- organizacijske ureditve s partnerskimi institucijami, vključno z obiski morebitnih partnerjev za soglasje o medinstitucionalnih sporazumih za izbor, pripravo, sprejem in vključevanje udeležencev mobilnosti ter posodabljanje teh medinstitucionalnih sporazumov;
- zagotavljanje posodobljenih katalogov predmetov za mednarodne študente;
- zagotavljanje informacij in pomoči za študente in osebje;
- izbor študentov in osebja;
- pripravo učnih sporazumov, da se zagotovi popolno priznavanje vseh elementov izobraževanja študentov; pripravo in priznavanje sporazumov o mobilnosti za osebje;
- zagotavljanje jezikovne in medkulturne priprave za prihajajoče in odhajajoče študente in osebje, ki dopolnjuje spletno jezikovno podporo Erasmus+;
- olajšanje vključevanja prihajajočih udeležencev mobilnosti na visokošolski instituciji;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor udeležencev mobilnosti;
- posebne ureditve za zagotavljanje kakovosti praks študentov v podjetjih;
- zagotavljanje priznavanja elementov izobraževanja in z njimi povezanih kreditnih točk, izdajo prepisa ocen in prilog k diplomam;
- podporo ponovnemu vključevanju udeležencev mobilnosti in nadgradnjo njihovih pridobljenih novih spretnosti v korist visokošolske institucije in vrstnikov.

Visokošolske institucije v državah Programa in partnerskih državah se za zagotavljanje visokokakovostne mobilnosti zavezujejo k izpolnjevanju vseh načel listine, med drugim, da bodo zagotovile, „da so odhajajoči udeleženci mobilnosti dobro pripravljene na mobilnost, tudi tako, da dosežejo zahtevano raven znanja jezika“, in zagotavljale „ustrezno jezikovno podporo za prihajajoče udeležence mobilnosti“. Za jezikovno usposabljanje se lahko izkoristijo obstoječe zmogljivosti v institucijah. Tiste visokošolske institucije, ki lahko zagotovijo visokokakovostno mobilnost študentov in osebja, vključno z jezikovno podporo, z nižjimi stroški (ali imajo na voljo sredstva iz drugih virov, ki niso sredstva EU), lahko del nepovratnih sredstev za organizacijsko podporo namenijo financiranju večjega števila aktivnosti mobilnosti. V sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev je določena stopnja prožnosti v zvezi s tem.

V vseh primerih pa morajo upravičenci v skladu s pogodbo zagotoviti take visokokakovostne storitve, pri čemer bodo nacionalne agencije spremljale in preverjale njihovo uspešnost, tudi ob upoštevanju povratnih informacij, ki jih študenti in osebje zagotovijo v orodju za mobilnost (Mobility Tool+) ter do katerih imajo nacionalne agencije in Komisija neposreden dostop.

V primeru mobilnosti med državami Programa se nepovratna sredstva za organizacijsko podporo izračunajo glede na število vseh podprtih, odhajajočih udeležencev mobilnosti (tudi tistih z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU za celotno obdobje mobilnosti – glej v nadaljevanju) in prihajajočega osebja iz podjetij, ki poučujejo na visokošolski instituciji, ki je upravičenka ali članica nacionalnega konzorcija za mobilnost. Udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU za celotno obdobje mobilnosti se štejejo za podprte udeležence mobilnosti, saj lahko izkoristijo prednosti okvira mobilnosti in organizacijskih aktivnosti. Organizacijska podpora se torej plača tudi za te udeležence.

V primeru mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami se nepovratna sredstva za organizacijsko podporo izračunajo na podlagi števila odobrenih mobilnosti, vključno z vsemi podprtimi udeleženci izhodne mobilnosti iz držav Programa in vsemi udeleženci vhodnih mobilnosti iz partnerskih držav. Udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU za celotno obdobje mobilnosti se lahko štejejo za podprte udeležence mobilnosti, ker imajo korist od okvira za mobilnost in organizacijskih aktivnosti. To ne vključuje oseb, ki spremljajo udeležence med njihovo aktivnostjo v tujini, in dodatnih mobilnosti, ki se lahko organizirajo s prenosom sredstev med proračunskimi kategorijami.

V primeru nacionalnih konzorcijev za mobilnost si vsi nacionalni člani razdelijo ta nepovratna sredstva v skladu s pravili, o katerih so se medsebojno dogovorili. Za mobilnost med partnerskimi državami in državami Programa si bodo zadevni partnerji nepovratna sredstva za organizacijsko podporo razdelili na vzajemno sprejemljivi osnovi, dogovorjeni z udeleženi institucijami.

Udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU

Študenti in osebje z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU so udeleženci mobilnosti, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev EU za pot ali bivanje, vendar izpolnjujejo vsa merila za mobilnost študentov in osebja ter lahko izkoristijo vse prednosti, ki jih študentom in osebju zagotavlja Erasmus+. Prejmejo lahko regionalna, nacionalna ali druga nepovratna sredstva, namenjena kritju stroškov mobilnosti. Število udeležencev mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU za celotno obdobje mobilnosti je upoštevano v statistiki za kazalnik uspešnosti, ki se uporablja za porazdelitev proračuna EU med državami, tako za mobilnost med državami Programa kot mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami.

Podpora za posebne potrebe

Oseba s posebnimi potrebami je morebitni udeleženeec, katerega okoliščine, povezane s telesnim, duševnim ali zdravstvenim stanjem, so takšne, da njegova udeležba v projektu/ukrepu mobilnosti ne bi bila mogoča brez dodatne finančne podpore. Visokošolske institucije, ki so izbrale študente in/ali osebe s posebnimi potrebami, lahko pri nacionalni agenciji oddajo vlogo za dodatna nepovratna sredstva, da pokrijejo dodatne stroške za njihovo udeležbo v aktivnostih mobilnosti. Za osebe s posebnimi potrebami se torej lahko zagotovi podpora v znesku, ki je višji od najvišjih posameznih zneskov nepovratnih sredstev, navedenih v nadaljevanju. Visokošolske institucije bodo na svojem spletišču opisale, kako lahko študenti in osebe s posebnimi potrebami zahtevajo taka dodatna nepovratna sredstva.

Za študente in osebe s posebnimi potrebami se lahko zagotovijo dodatna sredstva tudi iz drugih virov na lokalni, regionalni in/ali nacionalni ravni.

Spremljevalci študentov in osebja s posebnimi potrebami so upravičeni do prispevka, ki temelji na dejanskih stroških.

Vsaka visokošolska institucija se s podpisom Listine Erasmus za terciarno izobraževanje zaveže, da bo zagotavljala enak dostop in enake priložnosti udeležencem iz vseh okolij. Zato lahko študenti in osebe s posebnimi potrebami izkoristijo storitve podpore, ki jih institucija gostiteljica ponuja svojim lokalnim študentom in osebju.

Izredni stroški

Do izrednih stroškov za drage potne stroške so upravičeni samo udeleženci, upravičeni do običajnih nepovratnih sredstev za potne stroške.

Upravičenci projektov mobilnosti bodo lahko zaprosili za finančno podporo za izredne potne stroške udeležencev pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (do največ 80 % vseh potnih stroškov). To je dovoljeno, če lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi stroškov na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Drugi viri financiranja

Študenti in osebe lahko poleg nepovratnih sredstev EU ali namesto njih (udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU) prejmejo regionalna, nacionalna ali druga nepovratna sredstva, ki jih ne upravlja nacionalna agencija, temveč druga organizacija (npr. ministrstvo ali regionalni organi). Za te vrste nepovratnih sredstev, ki niso zagotovljena iz proračuna EU, temveč iz drugih virov financiranja, ne veljajo zneski in najnižje/najvišje vrednosti iz tega dokumenta.

(B) Nepovratna sredstva za mobilnost študentov

Študenti lahko prejmejo nepovratna sredstva EU, namenjena kritju njihovih potnih stroškov in stroškov bivanja med študijem ali prakso v tujini. Te zneske bodo opredelile nacionalne agencije v dogovoru z nacionalnimi organi in/ali visokošolskimi institucijami na podlagi nepristranskih in preglednih meril, ki so navedena v nadaljevanju. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih nacionalnih agencij in visokošolskih institucij.

Države Programa so razdeljene v naslednje tri skupine:

Skupina 1 Države Programa z višjimi življenjskimi stroški	Danska, Finska, Islandija, Irska, Luksemburg, Švedska, Združeno kraljestvo, Lihtenštajn, Norveška
Skupina 2 Države Programa s srednje visokimi življenjskimi stroški	Avstrija, Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Grčija, Španija, Ciper, Nizozemska, Malta, Portugalska
Skupina 3 Države Programa z nižjimi življenjskimi stroški	Bolgarija, Hrvaška, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, Slovenija, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija

Mobilnost med državami Programa - Merilo 1 - Študentova država pošiljateljica in gostiteljica

Nepovratna sredstva EU, ki se bodo zagotovila študentom, bodo odvisna od smeri njihove mobilnosti, ki je lahko:

- mobilnost v državo s podobnimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v srednji vrednosti;
- mobilnost v državo z višjimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v višji vrednosti;
- mobilnost v državo z nižjimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v nižji vrednosti.

Nacionalne agencije bodo opredelile zneske v okviru naslednjih najnižjih in najvišjih vrednosti:

- nepovratna sredstva EU v srednji vrednosti: srednji zneski, ki znašajo od **220 do 470 EUR** na mesec, veljajo za aktivnosti mobilnosti v državo s podobnimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 1 v skupino 1, (b) iz skupine 2 v skupino 2 in (c) iz skupine 3 v skupino 3;
- nepovratna sredstva EU v višji vrednosti: ustreza srednjim zneskom, ki jih opredeli nacionalna agencija in katerim se prišteje vsaj 50 EUR ter znašajo od **270 do 520 EUR** na mesec. Velja za aktivnosti mobilnosti v državo z višjimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 2 v skupino 1 in (b) iz skupine 3 v skupini 1 in 2;
- nepovratna sredstva EU v nižji vrednosti: ustreza srednjim zneskom, ki jih opredeli nacionalna agencija in od katerih se odšteje vsaj 50 EUR ter znašajo od **170 do 420 EUR** na mesec. Velja za aktivnosti mobilnosti v državo z nižjimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 1 v skupini 2 in 3 ter (b) iz skupine 2 v skupino 3.

Nacionalne agencije bodo pri opredeljevanju zneskov, ki bodo veljali za upravičence v njihovi državi, upoštevale dve posebni merili:

- razpoložljivost in višino sredstev iz drugih virov sofinanciranja od zasebnih ali javnih organov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni za dopolnitev nepovratnih sredstev EU;
- splošno raven povpraševanja študentov, ki nameravajo študirati ali se usposablјati v tujini.

Nacionalne agencije lahko zagotovijo določeno mero prilagodljivosti za visokošolske institucije, tako da na nacionalni ravni namesto točnih zneskov opredelijo najnižje in najvišje vrednosti. Ta odločitev bi morala biti utemeljena, na primer v državah, kjer je na voljo sofinanciranje na regionalni ali

institucionalni ravni.

Mobilnost med državami Programa - Merilo 2 - Dodatna podpora za posebne ciljne skupine, aktivnosti in države/regije pošiljateljice

Študenti iz okolij z manj možnostmi (ki niso študenti s posebnimi potrebami)

Nacionalni organi se lahko skupaj z nacionalnimi agencijami, ki so odgovorne za izvajanje programa Erasmus+ v zadevni državi Programa, odločijo (na podlagi možnosti privolitve/odklonitve glede na podporo, ki je že zagotovljena na nacionalni ravni), da bi morale vse visokošolske institucije v njihovi državi zvišati individualno podporo v okviru njihovih nepovratnih sredstev EU za študente iz okolij z manj možnostmi (vključno z begunci, migranti, prosilci za azil) za enoten znesek **od 100 do 200 EUR na mesec**. Nacionalni organi bi na nacionalni ravni opredelili natančen enoten mesečni znesek in merila, ki naj bi se uporabila.

Študenti, ki opravljajo prakso

Študenti, ki opravljajo prakso, bodo prejeli dodatni enkratni znesek iz nepovratnih sredstev EU v višini **od 100 do 200 EUR na mesec**. Nacionalne agencije in/ali visokošolske institucije bodo določile natančni znesek glede na povpraševanje in sofinanciranje za to vrsto mobilnosti. V vseh primerih bi morali vsi študenti iste visokošolske institucije prejeti enak znesek, ne glede na kakršna koli dodatna sredstva ali prispevke v naravi, ki jih študent morda prejme od podjetja, ki ga bo gostilo. Študenti iz okolij z manj možnostmi na praksi so upravičeni do dodatnega zneska iz prejšnjega odstavka namesto tega zneska, če je dodatni znesek za prakso nižji od dodatnega zneska iz prejšnjega odstavka.

Študenti iz najbolj oddaljenih držav in regij Programa ter čezmorskih držav in ozemelj
Ob upoštevanju omejitev zaradi oddaljenosti drugih držav Programa bodo študenti iz najbolj oddaljenih regij, Cipra, Islandije, Malte ter čezmorskih držav in ozemelj (ČDO) prejeli naslednje višje zneske za individualno podporo:

Iz/s/z	V	Znesek
najbolj oddaljene regije, Ciper,	države iz skupine 1	770 EUR na mesec
Islandija in Malta, čezmorske države	države iz skupine 2	720 EUR na mesec
in ozemlja	države iz skupine 3	670 EUR na mesec

Študenti iz teh držav bodo poleg zgoraj navedenih zneskov za individualno podporo prejeli naslednje dodatne zneske za kritje potnih stroškov:

Razdalje ¹¹	Znesek
od 10 do 99 km:	20 EUR na udeleženca
od 100 do 499 km:	180 EUR na udeleženca
od 500 do 1 999 km:	275 EUR na udeleženca
od 2 000 do 2 999 km:	360 EUR na udeleženca
od 3 000 do 3 999 km:	530 EUR na udeleženca
od 4 000 do 7 999 km:	820 EUR na udeleženca

Razdalje¹¹

Znesek

8 000 km ali več:

1 500 EUR na udeleženca

V tem primeru to ne velja za dodatna sredstva za prakse ali udeležence iz okolij z manj možnostmi.

Višina finančne podpore, ki jo opredelijo visokošolske institucije

V vseh primerih se od visokošolskih institucij zahteva, da pri opredeljevanju in/ali uporabi zneskov EU v svoji instituciji upoštevajo naslednja načela in merila:

- ko institucije določijo višine mesečnih zneskov, ti ostanejo enaki za celotno obdobje trajanja projekta mobilnosti; stopnje nepovratnih sredstev znotraj istega projekta ni mogoče zvišati ali znižati;
- zneske je treba opredeliti in/ali uporabiti nepristransko in pregledno ob upoštevanju vseh načel in zgoraj navedene metodologije (tj. ob upoštevanju smeri mobilnosti in posebnih dodatnih sredstev);
- vsi študenti, ki odhajajo v isto skupino držav na enako vrsto mobilnosti – študij ali prakso (razen študentov iz okolij z manj možnostmi ali s posebnimi potrebami), morajo prejeti enak znesek nepovratnih sredstev.

Mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami

Zneski za individualno podporo se določijo, kot sledi:

Iz/s/z	V	Znesek
upravičene partnerske države	države Programa iz skupine 1	900 EUR na mesec
	države Programa iz skupine 2	850 EUR na mesec
	države Programa iz skupine 3	800 EUR na mesec
države Programa	partnerske države	700 EUR na mesec

Študenti, ki odhajajo v partnerske države ali prihajajo iz njih, bodo poleg tega prejeli naslednje dodatne zneske za kritje potnih stroškov:

Razdalje¹²

Znesek

od 10 do 99 km:

20 EUR na udeleženca

od 100 do 499 km:

180 EUR na udeleženca

od 500 do 1 999 km:

275 EUR na udeleženca

od 2 000 do 2 999 km:

360 EUR na udeleženca

od 3 000 do 3 999 km:

530 EUR na udeleženca

od 4 000 do 7 999 km:

820 EUR na udeleženca

8 000 km ali več:

1 500 EUR na udeleženca

(C) Nepovratna sredstva za mobilnost osebja

Osebjem bo prejelo nepovratna sredstva EU, ki so namenjena kritju njihovih potnih stroškov in stroškov bivanja v tujini ter znašajo:

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ¹³ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ¹⁴ .
			Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca	
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca	
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med aktivnostjo	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca	Glede na trajanje bivanja udeleženca (po potrebi vključno z enim dnevom poti pred aktivnostjo in enim dnevom poti po aktivnosti).
			Do 14. dneva aktivnosti: A1.1, če gre za mobilnost med državami Programa, ali A1.2, če gre za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami, na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva aktivnosti: 70 % A1.1, če gre za mobilnost med državami Programa, ali A1.2, če gre za mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami, na dan na udeleženca	

Preglednica A - Individualna podpora (zneski v EUR na dan)

Zneski so odvisni od države gostiteljice. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najnižjih in najvišjih vrednosti, ki so navedene v spodnji preglednici. Nacionalne agencije bodo pri opredeljevanju zneskov, ki bodo veljali za upravičence v njihovi državi, upoštevale dve posebni merili:

- razpoložljivost in višino sredstev iz drugih virov sofinanciranja od zasebnih ali javnih organov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni za dopolnitev nepovratnih sredstev EU;
- splošno raven povpraševanja osebja, ki namerava poučevati ali se usposablja v tujini.

Za vse države gostiteljice je treba uporabiti enake odstotke v razponu. Za vse države gostiteljice ni mogoče uporabiti enakega zneska.

Država gostiteljica	Osebjem iz držav Programa		Osebjem iz partnerskih držav
	Najnižji-najvišji znesek (na dan)		Znesek (na dan)
	A1.1	A1.2	A1.2
Norveška, Danska, Luksemburg, Združeno kraljestvo, Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	80-180		180

Država gostiteljica	Osebe iz držav Programa		Osebe iz partnerskih držav
	Najnižji-najvišji znesek (na dan)		Znesek (na dan)
	A1.1	A1.2	A1.2
Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska	70-160		160
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	60-140		140
partnerske države	180		ni upravičeno

Nacionalne agencije lahko za aktivnosti mobilnosti med državami Programa zagotovijo določeno mero prilagodljivosti za visokošolske institucije, tako da na nacionalni ravni namesto točnih zneskov opredelijo najnižje in najvišje vrednosti. Ta odločitev bi morala biti utemeljena, na primer v državah, kjer je na voljo sofinanciranje na regionalni ali institucionalni ravni. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij in visokošolskih institucij.

UDELEŽENCI IZ NAJBOLJ ODDALJENE REGIJE TER ČEZMORSKE DRŽAVE IN OZEMLJA ALI V TE KRAJE

V skladu z uredbo, ki ustanavlja program Erasmus+, ki poziva k upoštevanju omejitev, ki so posledica oddaljenosti najbolj oddaljenih regij ter čezmorskih držav in ozemelj (ČDO) Unije pri izvajanju Programa, so vzpostavljena posebna pravila financiranja za podporo dragih potnih stroškov udeležencev iz najbolj oddaljene regije in ČDO ali v te kraje, ki jih ni mogoče kriti z običajnimi pravili financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto na pas oddaljenosti potovanja).

Upravičenci projektov mobilnosti lahko zaprosijo za finančno podporo za potne stroške udeležencev iz najbolj oddaljene regije in ČDO ali v te kraje pod proračunsko postavko „Izredni stroški“ (do največ 80 % vseh upravičenih stroškov). To je dovoljeno, če lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

1. Udeležba v študijskem programu visokošolske institucije ne šteje kot praksa.

2. Vsaka praksa se bo štela za „prakso na področju digitalnih spretnosti“, kadar se praktikant udeleži ene ali več naslednjih aktivnosti: digitalno trženje (npr. upravljanje družbenih medijev, spletna analitika); digitalno grafično in arhitekturno oblikovanje ter strojno projektiranje; razvoj aplikacij, programske opreme, skriptov ali spletišč; namestitvev, vzdrževanje ter upravljanje sistemov in omrežij IT; kibernetna varnost; podatkovna analitika in

rudarjenje ter vizualizacija podatkov; programiranje in krmiljenje robotov in aplikacij umetne inteligence. V to kategorijo ne spadajo splošna podpora uporabnikom, izpolnjevanje naročil, vnos podatkov ali pisarniška opravila.

3. Naslednje vrste organizacij niso upravičene do tega, da postanejo organizacije gostiteljice za prakse študentov: institucije in drugi organi EU, vključno s specializiranimi agencijami (podroben seznam je na voljo na spletišču https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_sl); organizacije, ki upravljajo programe EU, na primer nacionalne agencije Erasmus+ (da ne prihaja do morebitnega navzkrižja interesov in/ali dvojne dodelitve sredstev).

4. Študijsko obdobje traja vsaj 3 mesece oziroma 1 študijski semester ali trimesečje.

5. Pretekle izkušnje v okviru programa Erasmus Vseživljenjsko učenje in/ali štipendije programa Erasmus Mundus se upoštevajo v 12-mesečnem obdobju na cikel študija.

6. V primeru novitih študijskih programov, na primer medicine, lahko obdobja mobilnosti študentov trajajo največ 24 mesecev.

7. V primeru satelitskih kampusov, ki so odvisni od matične institucije in nosilci iste ECHE, se za državo pošiljateljico šteje država, v kateri ima matična institucija sedež. Zato ni mogoče organizirati aktivnosti mobilnosti programa Erasmus+ med satelitskimi kampusi in matično institucijo, ki so nosilci iste ECHE.

8. Zgolj informativne narave. Predmet določb spremenjenega partnerskega sporazuma iz Cotonouja in večletnega finančnega okvira 2014–2020.

9. Glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika.

10. Mobilnost v obe smeri.

11. Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_sl.htm). Razdaljo enosmerne poti je treba uporabiti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti.

12. Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_sl.htm). Razdaljo enosmerne poti je treba uporabiti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti.

13. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_sl.htm

14. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj (a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

Projekt mobilnosti za dijake in osebe v PIU

Organizacije se za projekte mobilnosti dijakov in osebja v PIU lahko prijavijo na dva načina:

- vsaka upravičena organizacija se lahko prijavi za financiranje projektov mobilnosti za dijake in osebe v PIU **brez** listine Erasmus+ za mobilnost v PIU;
- organizacija z dokazanimi uspešnimi aktivnostmi z veljavno **listino Erasmus+ za mobilnost v PIU** lahko uporabi hitri postopek prijave za financiranje projektov mobilnosti za dijake in osebe v PIU z listino Erasmus+ za mobilnost v PIU.

Merila za upravičenost in dodelitev za ti dve možnosti prijave so opisana v zadevnih poglavjih tega ukrepa.

ErasmusPro: podpora za dolgotrajno mobilnost dijakov PIU ali dijakov PIU, ki so pred kratkim zaključili šolanje

Decembra 2016 se je s sporočilom Vlaganje v mlade v Evropi začela pobuda politike ErasmusPro, katere cilj je povečati dolgotrajno mobilnost v tujini za dijake v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, vključno z vajenci ali dijaki, ki so pred kratkim zaključili šolanje. ErasmusPro se odziva na pozive Evropskega parlamenta, podjetij in drugih deležnikov PIU k izboljšanju kakovosti in privlačnosti PIU ter zaposljivosti dijakov PIU s pomočjo dolgotrajnih delovnih praks v tujini.

Mobilnost v PIU mladim nedvomno pomaga pri širitvi obzorij, krepitvi socialnih, poklicnih in prečnih znanj in spretnosti ter razvijanju želje po inovacijah, samoiniciativnosti in zavesti o evropskem državljanstvu. Mobilnost izboljšuje splošno uspešnost organizacij (tako ponudnikov PIU kot družb), ki sodelujejo pri njej, saj razvija strategije za trajno internacionalizacijo, obenem pa podjetjem pomaga najti znanja in spretnosti, ki jih potrebujejo za okrepitev svoje konkurenčnosti. Dolgotrajne prakse v tujini imajo višjo dodano vrednost za dijake, saj jim omogočajo, da razvijejo znanja in spretnosti, ki ustrezajo posameznemu poklicu, ter bolje spoznajo tuj jezik, kulturo in delovno okolje, s čimer se poveča njihova zaposljivost.

Projekt mobilnosti v PIU lahko zajema eno ali več naslednjih aktivnosti:

Mobilnost dijakov:

- Mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini, od 2 tednov do največ 3 mesecev;
- dolgotrajna mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini (ErasmusPro), od 3 do 12 mesecev.

Te aktivnosti so na voljo dijakom v PIU (vključno z vajenci) v organizacijah za poklicno usposabljanje (ponudniki PIU). Za krepitev zaposljivosti dijakov v PIU in olajšanje njihovega prehoda na trg dela lahko v tej aktivnosti sodelujejo tudi dijaki, ki so pred kratkim zaključili šolanje (največ 12 mesecev po zaključku)¹. Aktivnosti imajo lahko obliko polnih delovnih praks, pri katerih dijake gostijo v družbi ali drugi ustrezni organizaciji ali pri ponudniku PIU (šoli, inštitutu ali drugi organizaciji, ki izvaja poklicno izobraževanje in usposabljanje) in ki ponujajo šolsko izobraževanje z močnim poudarkom na učenju na delovnem mestu (delovne prakse). V primeru dolgotrajnih mobilnosti (ErasmusPRO) je gostitelj lahko ponudnik PIU, vendar mora pomemben del aktivnosti predstavljati učenje na delovnem mestu, običajno v obliki delovne prakse v družbi.

Vsaka aktivnost mobilnosti se izvaja v okviru kakovosti, o katerem sta se vnaprej dogovorili organizaciji pošiljateljica in gostiteljica, da bi zagotovili visoko raven kakovosti za aktivnost, vključno z „učnim sporazumom“.

Učni izidi so uradno priznani in potrjeni na institucionalni ravni, vsebine programov se po potrebi prilagodijo, da se zagotovi dobra usklajenost obdobja mobilnosti v tujini s programom, ki ga opravlja vajenec/dijak v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

V okviru aktivnosti ErasmusPro se lahko financirajo kratki pripravljalni obiski osebja iz organizacije pošiljateljice v organizacijo gostiteljico (ponudniki PIU in/ali družbe), da se olajša medinstitucionalno sodelovanje, bolje pripravijo mobilnosti in zagotovi njihova visoka kakovost.

Mobilnost osebja:

- poučevanje/usposabljanje: ta aktivnost osebju ponudnikov PIU omogoča poučevanje pri partnerskem ponudniku PIU v tujini. Omogoča tudi, da osebje družb izvaja usposabljanja pri ponudniku PIU v tujini;
- usposabljanje osebja: ta aktivnost podpira poklicni razvoj osebja PIU v obliki delovne prakse ali izobraževalnega obiska na delovnem mestu/obdobju opazovanja v tujini v družbi ali pri katerem koli drugem ponudniku PIU.

Erasmus+ podpira učno mobilnost osebja, ki:

- je oblikovana po strateškem pristopu sodelujočih organizacij (s ciljem posodobiti in internacionalizirati njihovo poslanstvo);
- se odziva na jasno opredeljene potrebe po usposabljanju osebja in je podprta z ustreznimi ukrepi za izbor, pripravo in nadaljnje spremljanje;
- zagotavlja, da so učni izidi sodelujočega osebja ustrezno priznani ter se razširjajo in obsežno uporabljajo v organizaciji.

Te aktivnosti so priložnost, da osebje v PIU pridobi kompetence za delo z učečimi se iz okolij z manj možnostmi. Glede na trenutne okoliščine mladih migrantov, beguncev in prosilcev za azil bo posebna pozornost namenjena podpori projektom, ki osebje PIU usposablja za področja, kot so usposabljanje otrok beguncev, medkulturne učilnice, poučevanje mladih v njihovem drugem jeziku, strpnost in različnost v razredu.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v tem projektu?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija prijaviteljica: odgovorna je za to, da se prijavi na projekt mobilnosti, podpiše in upravlja sporazum o nepovratnih sredstvih ter poroča o projektu. Prijavitelj je lahko koordinator konzorcija: vodi nacionalni konzorcij za mobilnost, ki je sestavljen iz partnerskih organizacij iz iste države in katerega cilj je napotiti dijake in osebje v PIU na aktivnosti v tujini. Koordinator nacionalnega konzorcija za mobilnost lahko tudi - vendar neobvezno - deluje kot organizacija pošiljateljica;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere dijake/osebje ter jih napoti v tujino;
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme tuje dijake/osebje v PIU in zanje zagotovi program aktivnosti ali pridobitev znanja na podlagi aktivnosti usposabljanja, ki ga izvaja osebje PIU;
- organizacija posrednica: to je organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali na področju

izobraževanja, usposabljanja in mladih; ni organizacija pošiljateljica, vendar ji njeno strokovno znanje omogoča, da opravlja naloge, kot so lajšanje administrativnih postopkov ponudnikov PIU pošiljateljev, praktične ureditve, usklajevanje profilov vajencev/dijakov s potrebami podjetij v primeru praks in priprava udeležencev. Če je organizacija posrednica partnerica nacionalnega konzorcija za mobilnost, mora biti njen prispevek jasno opisan v prijavi projekta. Če organizacija posrednica ni del nacionalnega konzorcija za mobilnost, se organizacijam prijaviteljicam priporoča, da formalno določijo sklop pravic in obveznosti za sodelovanje s takimi organizacijami posrednicami.

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica ter dijaki/osebje se morajo dogovoriti o aktivnostih, ki jih bodo opravili dijaki - v „učnem sporazumu“ - ali osebje - v „sporazumu o mobilnosti“ - pred začetkom obdobja mobilnosti. Ti sporazumi opredeljujejo ciljne učne rezultate za obdobje učenja v tujini, vsebujejo formalne določbe o priznavanju ter navajajo pravice in obveznosti obeh strani.

Dijaki v PIU, ki se bodo udeležili mobilnosti za 19 dni ali dlje, so upravičeni do jezikovne podpore. V okviru Programa se postopoma izvaja spletna jezikovna podpora. Evropska komisija omogoča dostop do te storitve upravičenim udeležencem, da bi ocenila njihovo znanje tujih jezikov in po potrebi ponudila najustreznejše učenje jezikov pred mobilnostjo in/ali med njo (za več podrobnosti glej Prilogo I k temu vodniku).

Projekt mobilnosti za dijake in osebje v PIU brez listine Erasmus+ za mobilnost v PIU

Kakšna so merila za oceno tega projekta?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora izpolniti projekt mobilnosti PIU za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Splošna merila za upravičenost

Upravičene aktivnosti

Projekt mobilnosti v PIU mora zajemati eno ali več naslednjih aktivnosti:

- Mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini, od 2 tednov do največ 3 mesecev;
- dolgotrajna mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini (ErasmusPro), od 3 do 12 mesecev.
- mobilnost z namenom poučevanja/usposabljanja v tujini,
- usposabljanje osebja v tujini.

	<p>Sodelujoča organizacija je lahko:</p> <ul style="list-style-type: none">• katera koli javna ali zasebna organizacija (ali njena podružnica/enota), ki je aktivna na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja (opredeljena kot ponudnik PIU), ali• katera koli javna ali zasebna organizacija, aktivna na trgu dela (opredeljena kot družba). <p>Take organizacije so lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none">• šola/zavod/center za poklicno izobraževanje;• javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);• socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati;• javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;• raziskovalni inštitut;• fundacija;• šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do srednješolskega izobraževanja, vključno z izobraževanjem odraslih);• neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija,• organ, ki zagotavlja poklicno informiranje in svetovanje;• organ, ki je odgovoren za politike na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. <p>Vse organizacije morajo imeti sedež v državi Programa.</p>
Upravičene sodelujoče organizacije	
Kdo se lahko prijavi?	<ul style="list-style-type: none">• Ponudnik PIU (ali njegova podružnica/enota), ki pošilja dijake in osebje v tujino;• koordinator nacionalnega konzorcija za mobilnost. <p>Posamezniki ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva.</p> <p>Aktivnost mobilnosti je mednarodna in v njej sodelujeta vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav Programa.</p>
Število sodelujočih organizacij	<p>V primeru projektov, ki jih predstavi nacionalni konzorcij za mobilnost, morajo biti vsi člani konzorcija iz iste države Programa in opredeljeni ob oddaji vloge za nepovratna sredstva. Konzorcij mora biti sestavljen iz vsaj treh ponudnikov PIU.</p>
Trajanje projekta	<p>1 do 2 leti. Prijavitelj mora izbrati trajanje projekta ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste načrtovanih aktivnosti.</p>
Kje se prijavi?	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež. Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta.</p>
Kdaj se prijavi?	<p>Možen dodatni rok:</p> <p>Nacionalne agencije lahko organizirajo drugi krog prijav, če ostanejo neporabljena sredstva, za katerega tudi veljajo pravila iz tega vodnika. Nacionalne agencije bodo možnosti za to objavile na svojih spletnih straneh. Če je organiziran drugi krog, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.</p>
Kako se prijavi?	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>
Druga merila	<p>Ponudnik PIU (ali njegova podružnica/enota) ali nacionalni konzorcij za mobilnost se lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Vendar je lahko ponudnik PIU član oziroma koordinira več različnih nacionalnih konzorcijev za mobilnost, ki se prijavljajo hkrati.</p>

Dodatna merila za upravičenost za mobilnost dijakov

Trajanje aktivnosti	<ul style="list-style-type: none">• Mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini, od 2 tednov do največ 3 mesecev, v kar ni zajet čas poti;• Dolgotrajna mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini (ErasmusPro), od 3 do 12 mesecev, v kar ni zajet čas poti.
Kraj izvajanja aktivnosti	<p>Udeleženci morajo opraviti aktivnost mobilnosti v tujini, v drugi državi Programa.</p> <p>Dijaki v PIU (vključno z vajenci), katerih šolanje običajno vključuje učenje na delovnem mestu, iz države organizacije pošiljateljice. Spremljevalci dijakov v PIU v tujini.</p>
Upravičeni udeleženci	<p>V aktivnosti lahko sodelujejo tudi dijaki, ki so nedavno zaključili šolanje pri ponudniku PIU (vključno z nekdanjimi vajenci). Taki dijaki, ki so pred kratkim zaključili šolanje, se morajo udeležiti prakse za usposabljanje v tujini v roku 12 mesecev po zaključku šolanja. Za tiste države, kjer se morajo dijaki, ki so pred kratkim zaključili šolanje, po zaključku vpisati v obvezno civilno ali vojaško službo vojaškega roka, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.</p>
Druga merila	<p>Pripravljalni obiski</p> <p>Za projekte, ki vključujejo aktivnosti ErasmusPro, lahko prijavitelj zaprosi za pripravljalne obiske osebja, ki se ukvarja z organizacijo aktivnosti ErasmusPro in ki sodeluje z organizacijo pošiljateljico ali članom konzorcija (na primer učiteljev, vodij usposabljanja, pristojnih za mednarodno mobilnost itd.).</p> <p>V okviru pripravljalnih obiskov je treba upoštevati naslednja merila za upravičenost:</p> <ul style="list-style-type: none">• trajanje: največ 3 delovne dni, v kar ni zajet čas poti;• vsak pripravljalni obisk je omejen na enega udeleženca;• organizacija gostiteljica lahko izvede samo en pripravljalni obisk.

Dodatna merila za upravičenost za mobilnost osebja

Trajanje aktivnosti	<p>Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas poti.</p> <p>Od tega morata biti najmanj 2 zaporedna dneva.</p>
Kraj izvajanja aktivnosti	<p>Udeleženci morajo opraviti aktivnost mobilnosti v tujini, v drugi državi Programa.</p> <p>Osebje, ki je pristojno za PIU (na primer učitelji, vodje usposabljanj, pristojni za mednarodno mobilnost, osebje, ki opravlja administrativne naloge ali naloge usmerjanja, itd.) in dela za organizacije pošiljateljice, ter drugo osebje, ki sodeluje v strateškem razvoju organizacije.</p>
Upravičeni udeleženci	<p>V primeru mobilnosti z namenom poučevanja/usposabljanja je ukrep odprt osebam iz družb, javnega sektorja in/ali organizacij civilne družbe.</p> <p>Dodatno je ukrep v primeru mobilnosti z namenom poučevanja/usposabljanja odprt za vodje usposabljanja (trenerje) iz družb v drugih državah Programa, ki so bili povabljeni poučevati pri ponudnikih PIU prijaviteljih in/ali organizacijah konzorcija, kjer je ustrezno.</p>

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 30 točk)

- Ustreznost predloga v zvezi s:
 - cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“);
 - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev, zlasti ob upoštevanju tistega, kar je določeno v evropskem razvojnem načrtu;
- v kolikšni meri predlog vključuje dolgotrajno mobilnost (ErasmusPro).
- v kolikšni meri je predlog primeren za:
- doseganje visokokakovostnih učnih rezultatov za udeležence;
- krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)

- jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje spremljanje);
- jasnost načrtovanja in izvedljivost dolgotrajne mobilnosti (ErasmusPro), če je primerno;
- usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti;
- kakovost evropskega razvojnega načrta organizacije prijaviteljice;
- kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore;
- kakovost priprav, ki so zagotovljene za udeležence;
- kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje;
- ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti;
- po potrebi kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki.

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.
- V kolikšni meri projekt spodbuja dolgotrajno mobilnost (ErasmusPro) z razvojem trajnostnih praks čezmejnega sodelovanja in struktur priznavanja, če je primerno.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15

točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

Dodelitev nepovratnih sredstev

Najvišji znesek dodeljenih nepovratnih sredstev za izbrane projekte bo odvisen od številnih elementov:

- števila in trajanja prijavljenih obdobj mobilnosti;
- v kolikšni meri predlog vključuje dolgotrajno mobilnost od 3 do 12 mesecev (ErasmusPro);
- pretekle uspešnosti prijavitelja v smislu števila obdobj mobilnosti, dobre kakovosti izvajanih aktivnosti in dobrega finančnega poslovanja, če je prijavitelj prejel podobna nepovratna sredstva v preteklih letih;
- skupnega nacionalnega proračuna, dodeljenega za ukrep mobilnosti.

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Udeleženci v aktivnostih mobilnosti

Prijavitelji projektov mobilnosti lahko zahtevajo finančno podporo za potne stroške udeležencev pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (do največ 80 % vseh upravičenih stroškov: glej „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“). To je dovoljeno pod pogojem, da lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Druge informacije

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj pred oddajo vloge za finančno podporo skrbno preberejo ustrezna poglavja te priloge.

Projekt mobilnosti za dijake in osebje v PIU z listino Erasmus+ za mobilnost v PIU

Kakšna so merila za oceno tega projekta?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora izpolniti projekt mobilnosti PIU z listino Erasmus+ za mobilnost v PIU za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Splošna merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Posamezne organizacije ali konzorciji, ustanovljeni v državi Programa, imetnice listine Erasmus+ za mobilnost v PIU ² .

Upravičene aktivnosti	<p>Projekt mobilnosti v PIU mora zajemati eno ali več naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mobilnost pri ponudnikih PIU in družbah v tujini, od 2 tednov do največ 3 mesecev; • dolgotrajna mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini (ErasmusPro), od 3 do 12 mesecev. • mobilnost z namenom poučevanja/usposabljanja v tujini, • usposabljanje osebja v tujini.
Število sodelujočih organizacij	<p>Aktivnost mobilnosti je mednarodna in v njej sodelujeta vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav Programa.</p> <p>V primeru projektov, ki jih predstavi nacionalni konzorcij za mobilnost, ki ima listino Erasmus+ za mobilnost v PIU, morata biti organizacija pošiljateljica in organizacija gostiteljica v različnih državah Programa.</p>
Trajanje projekta	1 do 2 leti. Prijavitelj mora izbrati čas trajanja projekta ob prijavi.
Kje se prijaviti?	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež. Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta.</p>
Kdaj se prijaviti?	<p>Možen dodatni rok:</p> <p>Nacionalne agencije lahko organizirajo drugi krog prijav, če ostanejo neporabljena sredstva, za katerega tudi veljajo pravila iz tega vodnika. Nacionalne agencije bodo možnosti za to objavile na svojih spletnih straneh. Če je organiziran drugi krog, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.</p>
Kako se prijaviti?	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>
Druga merila	<p>Ponudnik PIU ali nacionalni konzorcij za mobilnost se lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Vendar je lahko ponudnik PIU član oziroma koordinira več različnih nacionalnih konzorcijev za mobilnost, ki se prijavljajo hkrati.</p>

Dodatna merila za upravičenost za mobilnost dijakov

Trajanje aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini, od 2 tednov do največ 3 mesecev, v kar ni zajet čas poti; • Dolgotrajna mobilnost pri ponudnikih PIU in/ali družbah v tujini (ErasmusPro), od 3 do 12 mesecev, v kar ni zajet čas poti.
Kraj izvajanja aktivnosti	<p>Udeleženci morajo opraviti aktivnost mobilnosti v tujini, v drugi državi Programa.</p> <p>Dijaki v PIU (vključno z vajenci), katerih šolanje običajno vključuje učenje na delovnem mestu, iz države organizacije pošiljateljice. Spremljevalci dijakov v PIU v tujini.</p>
Upravičeni udeleženci	<p>V aktivnosti lahko sodelujejo tudi dijaki, ki so nedavno zaključili šolanje pri ponudniku PIU (vključno z nekdanjimi vajenci). Taki dijaki, ki so pred kratkim zaključili šolanje, se morajo udeležiti prakse za usposabljanje v tujini v roku 12 mesecev po zaključku šolanja. Za tiste države, kjer se morajo dijaki, ki so pred kratkim zaključili šolanje, po zaključku vpisati v obvezno civilno ali vojaško služenje vojaškega roka, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.</p>

Pripravljalni obiski

Druga merila Za projekte, ki vključujejo aktivnosti ErasmusPro, lahko prijavitelj zaprosi za pripravljalne obiske osebja, ki se ukvarja z organizacijo aktivnosti ErasmusPro in ki sodeluje z organizacijo pošiljateljico ali članom konzorcija (na primer učiteljev, vodij usposabljanja, pristojnih za mednarodno mobilnost itd.).

V okviru pripravljalnih obiskov je treba upoštevati naslednja merila za upravičenost:

- trajanje: največ 3 delovne dni, v kar ni zajet čas poti;
- vsak pripravljalni obisk je omejen na enega udeleženca;
- organizacija gostiteljica lahko izvede samo en pripravljalni obisk.

Dodatna merila za upravičenost za mobilnost osebja

Trajanje aktivnosti	Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas poti. Od tega morata biti najmanj 2 zaporedna dneva.
Kraj izvajanja aktivnosti	Udeleženci morajo opraviti aktivnost mobilnosti v tujini, v drugi državi Programa.
Upravičeni udeleženci	Osebe, ki je pristojno za PIU (na primer učitelji, vodje usposabljanj, pristojni za mednarodno mobilnost, osebe, ki opravljajo administrativne naloge ali naloge usmerjanja, itd.) in dela za organizacije pošiljateljice, ter drugo osebe, ki sodeluje v strateškem razvoju organizacije. V primeru mobilnosti z namenom poučevanja/usposabljanja je ukrep odprt osebam iz družb, javnega sektorja in/ali organizacij civilne družbe. Dodatno je ukrep v primeru mobilnosti z namenom poučevanja/usposabljanja odprt za vodje usposabljanja (trenerje) iz družb v drugih državah Programa, ki so bili povabljeni poučevati pri ponudnikih PIU prijaviteljih in/ali organizacijah konzorcija, kjer je ustrezno.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev za vloge nosilcev listine za mobilnost v PIU

Ni kvalitativnega ocenjevanja (kakovost je bila ocenjena v sami fazi prijave za listino za mobilnost v PIU), zato posledično ni meril za dodelitev.

Kakršna koli vloga za nepovratna sredstva (po preverjanju upravičenosti) bo prejela sredstva.

Najvišji znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- števila prijavljenih obdobij mobilnosti in mesecev/dni;
- v kolikšni meri predlog vključuje dolgotrajno mobilnost od 3 do 12 mesecev (ErasmusPro);
- pretekle uspešnosti prijavitelja v smislu števila obdobij mobilnosti, dobre kakovosti izvajanih aktivnosti in dobrega finančnega poslovanja, če je prijavitelj prejel podobna nepovratna sredstva v preteklih letih;
- skupnega nacionalnega proračuna, dodeljenega za ukrep mobilnosti.

Katero akreditacijo potrebujejo prijavitelji za tak projekt mobilnosti?

Listina Erasmus+ za mobilnost v PIU

Namen listine Erasmus+ za mobilnost v PIU je izboljšanje evropskih strategij za internacionalizacijo na področju PIU in izboljšanje njihove trajnosti ter posledično kakovosti in količine mednarodnih mobilnosti v PIU. Razpisi za podelitev listine za mobilnost v PIU so objavljeni letno na spletnih straneh nacionalnih agencij.

Pridobitev listine za mobilnost v PIU daje nosilcem listine za mobilnost v PIU možnost, da se na bolj preprost način prijavijo za ključni ukrep 1 Erasmus+: mobilnost dijakov in osebja v PIU.

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Izredni stroški

Upravičenci projektov mobilnosti lahko zahtevajo finančno podporo za izredne potne stroške udeležencev iz/v najbolj oddaljene regije in ČDO pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (do največ 80 % potnih stroškov: glej „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“). To je dovoljeno pod pogojem, da lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi stroškov na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Druge informacije

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj pred oddajo vloge za finančno podporo skrbno preberejo ustrezna poglavja te priloge.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

A) Pravila za dodelitev sredstev, ki veljajo za vse aktivnosti mobilnosti

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj. V okviru aktivnosti ErasmusPro, potni stroški za pripravljalni obisk, če je primerno.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca. Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca. Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca. Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca. Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca. Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca. Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ³ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ⁴ .
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja za udeležence), vključno s pripravo (pedagoško, medkulturno, jezikovno), spremljanjem udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, potrjevanjem učnih rezultatov in aktivnostmi razširjanja.	Prispevek za stroške na enoto	Do 100. udeleženca: 350 EUR na udeleženca. + po 100. udeležencu: 200 EUR na dodatnega udeleženca.	Glede na število udeležencev.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z invalidnimi udeleženci in spremljevalci (vključno s stroški poti in bivanja, če so utemeljeni in če nepovratna sredstva za te udeležence niso zahtevana prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Individualna podpora“).	Dejanski stroški	Do 100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevkov za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Izredni stroški	Dodatni stroški za podporo za udeležbo dijakov z manj priložnostmi (razen potnih stroškov in stroškov za individualno podporo za udeležence in spremljevalce). Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Dragi potni stroški (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	Stroški finančnega jamstva: 75 % upravičenih stroškov. Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov. Dragi potni stroški: Do največ 80 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevkov za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.

B) Dodatna sredstva v zvezi z mobilnostjo dijakov v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev, vključno s spremljevalci, med aktivnostjo. V okviru aktivnosti ErasmusPro, stroški, povezani z bivanjem osebja, ki sodeluje pri pripravljalnih obiskih, če je primerno.	Prispevek za stroške na enoto	Do 14. dneva aktivnosti: A2.1 na dan na udeleženca + od 15. dneva aktivnosti do 12 mesecev: 70 % A2.1 na dan na udeleženca ⁵ . A2.2 na dan na udeleženca	Glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po aktivnosti). Glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po aktivnosti).

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Jezikovna podpora	Stroški, povezani s podporo udeležencem - pred odhodom in med aktivnostjo - za izboljšanje znanja jezika, ki ga bodo uporabljali pri študiju ali usposabljanju med aktivnostjo.	Prispevek za stroške na enoto	Samo za aktivnosti, ki trajajo od 19 dni do 12 mesecev: 150 EUR na udeleženca, ki potrebuje jezikovno podporo.	Pogoj: prijavitelji morajo zahtevati podporo v jeziku, v katerem bo potekala aktivnost, na podlagi potreb udeležencev po znanju jezikov, ki jih ne zagotavlja spletna jezikovna podpora Erasmus+.

C) Dodatna sredstva v zvezi z mobilnostjo osebja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev, vključno s spremljevalci	Prispevek za stroške na enoto	Do 14. dneva aktivnosti: A2.2 na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva aktivnosti: 70 % A2.2 na dan na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnevom poti pred aktivnostjo in enim dnevom poti po aktivnosti).

Preglednica 1 - Individualna podpora (zneski v EUR na dan)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja aktivnost. Vsaka nacionalna agencija bo opredelila - na podlagi nepristranskih in preglednih meril - zneske, ki se dodelijo projektom, prijavljenim v njihovi državi. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najmanjših in največjih vrednosti, ki so navedene v spodnji preglednici. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij.

Država gostiteljica	Mobilnost učencev		Mobilnost osebja	
	Najnižji-najvišji znesek (na dan)		Najnižji-najvišji znesek (na dan)	
	A2.1		A2.2	
Norveška, Danska, Luksemburg, Združeno kraljestvo, Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	30-120		80-180	
Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska	26-104		70-160	
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	22-88		60-140	

1. Za tiste države, kjer se morajo dijaki, ki so pred kratkim zaključili šolanje, po zaključku vpisati v obvezno civilno ali vojaško služenje vojaškega roka, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.
2. Za več informacij o listini glej poglavje „Listina Erasmus+ za mobilnost v PIU“ in Prilogo I k temu vodniku.
3. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl
4. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).
5. V primeru spremljevalcev se uporabljajo zneski za osebe PIU. Glej proračunsko postavko „Individualna podpora“ v poglavju C) Dodatna sredstva v zvezi z mobilnostjo osebja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalec ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za posebne potrebe“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki presegajo 60 dni.

Projekt mobilnosti za šolsko osebje

Ta projekt mobilnosti lahko zajema eno ali več naslednjih aktivnosti:

Mobilnost osebja:

- **poučevanje:** ta aktivnost šolskemu osebju omogoča poučevanje na partnerski šoli v tujini;
- **strukturirani tečaji ali usposabljanje v tujini:** ta aktivnost podpira strokovni/poklicni razvoj učiteljev, vodstvenih delavcev šol ali drugega izobraževalnega osebja;
- **izobraževalni obisk na delovnem mestu:** ta aktivnost učiteljem, vodstvenim delavcem ali drugemu šolskemu osebju omogoča, da preživijo neko obdobje v tujini na partnerski šoli ali v drugi ustrezni organizaciji, ki je aktivna na področju šolskega izobraževanja.

Te aktivnosti so hkrati priložnost za učitelje, da pridobijo kompetence za delo z učenci iz okolij z manj možnostmi. Glede na trenutne okoliščine v zvezi z mladimi migranti, begunci in prosilci za azil, bo posebna pozornost namenjena podpori projektom, ki učitelje usposablja za področja, kot so učenje otrok beguncev, medkulturni razredi, poučevanje mladih v njihovem drugem jeziku, strpnost in različnost v razredu.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v tem projektu?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija prijaviteljica: odgovorna je za to, da se prijavi na projekt mobilnosti, podpiše in upravlja sporazum o nepovratnih sredstvih ter poroča o projektu. Če je organizacija prijaviteljica šola, deluje tudi kot organizacija pošiljateljica. Prijavitelj je lahko koordinator konzorcija: vodi nacionalni konzorcij za mobilnost, ki je sestavljen iz partnerskih organizacij iz iste države in namenjen pošiljanju šolskega osebja na aktivnosti v tujini;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere šolsko osebje in ga napoti v tujino;
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme šolsko osebje ter zanj zagotovi program aktivnosti ali pridobitev znanja na podlagi aktivnosti poučevanja, ki ga osebje izvaja.

Natančna vloga organizacije gostiteljice je odvisna od vrste aktivnosti in odnosa z organizacijo pošiljateljico. Organizacija gostiteljica je lahko:

- izvajalka tečaja (v primeru udeležbe v strukturiranem tečaju ali usposabljanju);
- partnerska šola ali druga ustrezna organizacija (npr. v primeru izobraževalnega obiska na delovnem mestu ali poučevanja na partnerski šoli). V tem primeru bi morali organizaciji pošiljateljica in gostiteljica skupaj z udeleženci skleniti sporazum pred začetkom aktivnosti. V tem sporazumu bi morali biti opredeljeni cilji in aktivnosti za obdobje v tujini ter navedene pravice in obveznosti obeh strani.

Erasmus+ podpira učno mobilnost osebja, ki:

- je oblikovana v okviru evropskega razvojnega načrta za organizacijo pošiljateljico (s ciljem posodobiti in internacionalizirati njeno poslanstvo);
- se odziva na jasno opredeljene potrebe po usposabljanju osebja;
- je podprta z ustreznimi ukrepi za izbor, pripravo in nadaljnje spremljanje;
- zagotavlja, da so učni izidi sodelujočega osebja ustrezno priznani;
- zagotavlja, da se učni izidi razširjajo in na splošno uporabljajo v organizaciji.

Kakšna so merila za oceno tega projekta?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora upoštevati projekt mobilnosti na področju šolskega izobraževanja za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Upravičene aktivnosti

Šolski projekt mobilnosti mora zajeti eno ali več naslednjih aktivnosti:

- poučevanje,
- strukturirane tečaje ali usposabljanja v tujini,
- izobraževalne obiske na delovnem mestu.

• Poučevanje:

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica morata biti šoli (tj. instituciji, ki zagotavljata splošno, poklicno ali strokovno izobraževanje na kateri koli ravni, od predšolskega do srednješolskega izobraževanja)¹.

• Usposabljanje osebja:

Organizacija pošiljateljica mora biti šola; organizacija gostiteljica je lahko:

- šola ali
- javna ali zasebna organizacija, ki je aktivna na trgu dela ali v izobraževanju, usposabljanju in na področju mladine. Taka organizacija je lahko na primer:
 - šola/zavod/center za izobraževanje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ali izobraževanju odraslih;

Upravičene sodelujoče organizacije

- visokošolska institucija;

- javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);

- socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtna/poklicna združenja in sindikati;

- javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;
- neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija,
- raziskovalni inštitut;
- fundacija;

- organ, ki zagotavlja karierno orientacijo, poklicno svetovanje in informiranje;

- organizacija, ki zagotavlja tečaje ali usposabljanja.

Za vloge, ki jih vloži nacionalni konzorcij za mobilnost:

je koordinatorska organizacija lahko:

- lokalni ali regionalni organ ali
- šolski koordinatorski organ².

Druge organizacije, vključene v nacionalni konzorcij, morajo biti šole.

Vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v državi Programa.

Kdo se lahko prijavi?	<ul style="list-style-type: none">• Šola, ki pošilja svoje osebe v tujino (individualna prijava);• koordinator nacionalnega konzorcija za mobilnost (prijava konzorcija). Posamezniki ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva. Aktivnost mobilnosti je mednarodna in v njej sodelujeta vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav. Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva ni treba opredeliti organizacij gostiteljic.
Število sodelujočih organizacij	V primeru projektov, ki jih predstavi nacionalni konzorcij za mobilnost, morajo biti vsi člani konzorcija iz iste države Programa in opredeljeni ob oddaji vloge za nepovratna sredstva. Konzorcij mora biti sestavljen iz vsaj 3 organizacij (koordinatorja in vsaj dveh šol). Šole v konzorciju morajo imeti organizacijsko povezavo z organizacijo, ki deluje kot koordinator konzorcija.
Trajanje projekta	1 do 2 leti. Prijavitelj mora izbrati trajanje projekta ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času.
Trajanje aktivnosti	Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas poti. Od tega morata biti najmanj 2 zaporedna dneva.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti mobilnosti se morajo izvajati v tujini, v drugi državi Programa.
Upravičeni udeleženci	Osebe, ki je pristojno za šolsko izobraževanje (ki poučuje ali ne, vključno z vodstvom šole, ravnatelji itd.), ki je v delovnem oz. pogodbenem razmerju s šolami pošiljateljicami, ter drugo izobraževalno osebo (šolski inšpektorji, šolski svetovalci, pedagoški svetovalci, psihologi itd.), vključeno v strateški razvoj šol pošiljateljic.
Kje se prijavi?	Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež ³ . Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 1. februarja do 12. ure (opoldne po braseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta. Možen dodatni rok:
Kdaj se prijavi?	Nacionalne agencije lahko organizirajo drugi krog prijav, če ostanejo neporabljena sredstva, za katerega tudi veljajo pravila iz tega vodnika. Nacionalne agencije bodo možnosti za to objavile na svojih spletnih straneh. Če je organiziran drugi krog, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po braseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	Organizacija ali nacionalni konzorcij za mobilnost se lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Vendar je lahko organizacija članica oziroma koordinira več različnih nacionalnih konzorcijev za mobilnost, ki se prijavljajo hkrati.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

**Ustreznost projekta
(največ 30 točk):**

- ustreznost predloga v zvezi s:
- cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“);
- potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev, kot so opredeljeni v evropskem razvojnem načrtu;
- v kolikšni meri je predlog primeren za:
- doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence;
- krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij.

**Kakovost zasnove in izvedbe
projekta
(največ 40 točk):**

- jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje spremljanje);
- usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti;
- kakovost evropskega razvojnega načrta organizacije prijaviteljice;
- ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti;
- kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore;
- kakovost priprav, ki so zagotovljene za udeležence;
- kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje.

**Učinek in razširjanje
(največ 30 točk):**

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na posamezne udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Izredni stroški

Upravičenci projektov mobilnosti lahko zahtevajo finančno podporo za izredne potne stroške udeležencev pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (do največ 80 % potnih stroškov). To je dovoljeno pod pogojem, da lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi stroškov na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Druge informacije

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu

vodniku. Zainteresirane organizacije naj pred oddajo vloge za finančno podporo skrbno preberejo ustrezna poglavja te priloge.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca. Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca. Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca. Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca. Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca. Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca. Za razdalje 8 000 km ali več: 1500 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ⁴ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ⁵ .
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja za udeležence), vključno s pripravo (pedagoško, medkulturno, jezikovno), spremljanjem udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, potrjevanjem učnih izidov in aktivnostmi razširjanja.	Prispevek za stroške na enoto	Do 100. udeleženca: 350 EUR na udeleženca. + po 100. udeležencu: 200 EUR na dodatnega udeleženca.	Glede na število udeležencev.
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev, vključno s spremljevalci, med aktivnostjo.	Prispevek za stroške na enoto	do 14. dneva aktivnosti: A3.1 na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva aktivnosti: 70 % A3.1 na dan na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po aktivnosti).
Kotizacije	Stroški, neposredno povezani s plačilom kotizacije za vpis v tečaj.	Prispevek za stroške na enoto	70 EUR na udeleženca na dan; največ 700 EUR na udeleženca v projektu mobilnosti.	
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z invalidnimi udeleženci in spremljevalci (vključno s stroški poti in bivanja, če so utemeljeni in če nepovratna sredstva za te udeležence niso zahtevana prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Individualna podpora“).	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje kotizacij, podpore udeležencem s posebnimi potrebami in izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija.	Dejanski stroški	75 % upravičenih stroškov.	
	Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).		Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov	

Preglednica 1 - Individualna podpora (zneski v EUR na dan)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja aktivnost. Vsaka nacionalna agencija bo opredelila – na podlagi nepristranskih in preglednih meril – zneske, ki se dodelijo projektom, prijavljenim v njihovi

državi. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najmanjših in največjih vrednosti, ki so navedene v spodnji preglednici. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij.

Mobilnost osebja	
Najnižji-najvišji znesek (na dan)	
A3.1	
Država gostiteljica	Norveška, Danska, Luksemburg, Združeno kraljestvo, 80-180 Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, 70-160 Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	60-140

1. Glej seznam upravičenih šol v vsaki državi. Za več informacij se obrnite na nacionalno agencijo v državi.

2. Glej seznam upravičenih šol v vsaki državi. Za več informacij se obrnite na nacionalno agencijo v državi.

3. Opozorilo: šole, ki so pod nadzorom nacionalnih organov druge države (npr. lycée français, nemške šole, šole „sil“ Združenega kraljestva), se prijavijo pri nacionalni agenciji države nadzora.

4. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl

5. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj

a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

Projekt mobilnosti za osebe v izobraževanju odraslih

Ta projekt mobilnosti lahko zajema eno ali več naslednjih aktivnosti:

Mobilnost osebja:

- **poučevanje/usposabljanje:** ta aktivnost osebju organizacij za izobraževanje odraslih omogoča poučevanje ali izvajanje usposabljanj na partnerski organizaciji v tujini;
- **strukturirani tečaji ali usposabljanje v tujini:** ta aktivnost podpira poklicni razvoj osebja v izobraževanju odraslih;
- **izobraževalni obisk na delovnem mestu:** ta aktivnost osebju v izobraževanju odraslih omogoča, da preživijo neko obdobje v tujini v organizaciji, ki je aktivna na področju izobraževanja odraslih.

Te aktivnosti so tudi priložnost, da osebe organizacij za izobraževanje odraslih pridobi kompetence za obravnavo potreb učečih se odraslih iz okolij z manj možnostmi. Glede na trenutne okoliščine v zvezi z mladimi migranti, begunci in prosilci za azil bo posebna pozornost namenjena tudi podpori projektom, ki osebe organizacij za izobraževanje odraslih usposablja za področja, kot so usposabljanje učečih se odraslih beguncev, medkulturni razredi, poučevanje učečih se odraslih v njihovem drugem jeziku ter strpnost in različnost v razredu.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v tem projektu?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija prijaviteljica: odgovorna je za to, da se prijavi na projekt mobilnosti, podpiše in upravlja sporazum o nepovratnih sredstvih ter poroča o projektu. Prijavitelj je lahko koordinator konzorcija: vodi nacionalni konzorcij za mobilnost, ki je sestavljen iz partnerskih organizacij iz iste države in katerega cilj je napotiti osebe v izobraževanju odraslih na aktivnosti v tujini. Koordinator konzorcija lahko tudi - vendar ne nujno - deluje kot organizacija pošiljateljica;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere osebe in strokovnjake, ki so aktivni na področju izobraževanja odraslih, ter jih napoti v tujino. Organizacija pošiljateljica je bodisi organizacija prijaviteljica bodisi partnerka v nacionalnem konzorciju za mobilnost;
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme tuje osebe v izobraževanju odraslih in mu ponudi program aktivnosti ali pa koristi usposabljanje, ki ga izvaja to osebe.

Natančna vloga organizacije gostiteljice je odvisna od vrste aktivnosti in odnosa z organizacijo pošiljateljico. Organizacija gostiteljica je lahko:

- izvajalka tečaja (v primeru udeležbe v strukturiranem tečaju ali usposabljanju);
- partnerska ali katera koli druga ustrezna organizacija, ki je aktivna na področju izobraževanja

odraslih (npr. v primeru izobraževalnega obiska na delovnem mestu ali programov poučevanja). V tem primeru se mora organizacija pošiljateljica skupaj z udeleženci dogovoriti o ciljih in aktivnostih za obdobje v tujini ter opredeliti pravice in obveznosti obeh strani pred začetkom aktivnosti.

Erasmus+ podpira učno mobilnost osebja, ki:

- je oblikovana v okviru evropskega razvojnega načrta organizacij pošiljateljic (s ciljem posodobiti in internacionalizirati njihovo poslanstvo);
- se odziva na jasno opredeljene potrebe po usposabljanju osebja;
- je podprta z ustreznimi ukrepi za izbor, pripravo in nadaljnje spremljanje;
- zagotavlja, da so učni izidi sodelujočega osebja ustrezno priznani, ter
- zagotavlja, da se učni izidi razširjajo in na splošno uporabljajo v organizaciji.

Kakšna so merila za oceno tega projekta?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora upoštevati projekt mobilnosti na področju izobraževanja odraslih za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Upravičene aktivnosti

Projekt mobilnosti na področju izobraževanja odraslih mora zajeti eno ali več naslednjih aktivnosti:

- poučevanje,
- strukturirane tečaje ali usposabljanja v tujini,
- izobraževalne obiske na delovnem mestu.

	<p>Sodelujoča organizacija je lahko:</p> <ul style="list-style-type: none">• katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je aktivna na področju nepoklicnega izobraževanja odraslih (opredeljena kot organizacija za izobraževanje odraslih), ali <ul style="list-style-type: none">• javna ali zasebna organizacija, ki je aktivna na trgu dela ali v izobraževanju, usposabljanju in na področju mladine. <p>Take organizacije so lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none">• šola/zavod/center za izobraževanje odraslih;• ustanova za učeče se odrasle s posebnimi potrebami;• visokošolska institucija (tudi tiste, ki zagotavljajo priložnosti za izobraževanje odraslih);• javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);• socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtna/poklicna združenja in sindikati;• javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;• raziskovalni inštitut;• fundacija;• šola/zavod/center za izobraževanje;• neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija;• kulturna organizacija, knjižnica, muzej;• organ, ki zagotavlja karierno orientacijo, poklicno svetovanje in informiranje. <p>Vse organizacije morajo imeti sedež v državi Programa.</p> <ul style="list-style-type: none">• Organizacija za nepoklicno izobraževanje odraslih, ki pošilja svoje osebe v tujino;• Organizacija za nepoklicno izobraževanje odraslih, ki deluje kot koordinator nacionalnega konzorcija za mobilnost, sestavljenega iz organizacij za nepoklicno izobraževanje odraslih. <p>Posamezniki ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva.</p> <p>Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva mora biti opredeljena samo organizacija pošiljateljica.</p> <p>V primeru projektov, ki jih prijavi nacionalni konzorcij za mobilnost, morajo biti vsi člani konzorcija iz iste države Programa in opredeljeni ob oddaji vloge za nepovratna sredstva. Konzorcij mora biti sestavljen iz vsaj treh organizacij za izobraževanje odraslih.</p> <p>Med izvajanjem projekta mobilnosti morata sodelovati vsaj dve organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav Programa.</p>
Upravičene sodelujoče organizacije	
Kdo se lahko prijavi?	
Število sodelujočih organizacij	
Trajanje projekta	1 do 2 leti. Prijavitelj mora izbrati trajanje projekta ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času.
Trajanje aktivnosti	Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas poti. Od tega morata biti najmanj 2 zaporedna dneva.
Kraj izvajanja aktivnosti	Udeleženci morajo opraviti aktivnost mobilnosti v tujini, v drugi državi Programa.
Upravičeni udeleženci	Osebe, ki izvaja izobraževanje odraslih in v delovnem oz. pogodbenem razmerju z organizacijo pošiljateljico, ki deluje na področju izobraževanja odraslih, kot tudi osebe, ki je vključeno v strateški razvoj organizacije.
Kje se prijavi?	Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.

Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta.

Možen dodatni rok:

Kdaj se prijaviti?

Nacionalne agencije lahko organizirajo drugi krog prijav, če ostanejo neporabljena sredstva, za katerega tudi veljajo pravila iz tega vodnika. Nacionalne agencije bodo možnosti za to objavile na svojih spletnih straneh. Če je organiziran drugi krog, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do **4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.

Kako se prijaviti?

Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Druga merila

Organizacija za izobraževanje odraslih ali nacionalni konzorcij za mobilnost, sestavljen iz organizacij za izobraževanje odraslih, se lahko prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Vendar je lahko organizacija za izobraževanje odraslih članica več različnih konzorcijev, ki se hkrati prijavljajo, ali jih koordinira.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

**Ustreznost projekta
(največ 30 točk)**

- Ustreznost predloga v zvezi s:
- cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“);
- potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev.
- V kolikšni meri je predlog primeren za:
- doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence;
- krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij.

**Kakovost zasnove in izvedbe
projekta
(največ 40 točk)**

- jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje spremljanje);
- usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti;
- kakovost evropskega razvojnega načrta organizacije prijaviteljice;
- kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore;
- kakovost priprav, ki so zagotovljene za udeležence;
- kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje;
- ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti;
- po potrebi kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki.

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod (vključno z uporabo EPALÉ, če je ustrezno).

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Izredni stroški

Prijavitelji projektov mobilnosti lahko zahtevajo finančno podporo za potne stroške udeležencev pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (do največ 80 % vseh upravičenih stroškov: glej „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“). To je dovoljeno pod pogojem, da lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Druge informacije

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj pred oddajo vloge za finančno podporo skrbno preberejo ustrezna poglavja te priloge.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca. Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca. Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca. Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca. Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca. Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca. Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ¹ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ² .
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja za udeležence), vključno s pripravo (pedagoško, medkulturno, jezikovno), spremljanjem udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, potrjevanjem učnih izidov in aktivnostmi razširjanja.	Prispevek za stroške na enoto	Do 100. udeleženca: 350 EUR na udeleženca + po 100. udeležencu: 200 EUR na dodatnega udeleženca.	Glede na število udeležencev.
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev, vključno s spremljevalci, med aktivnostjo.	Prispevek za stroške na enoto	do 14. dneva aktivnosti: A4.1 na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva aktivnosti: 70 % A4.1 na dan na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po aktivnosti).
Kotizacije	Stroški, neposredno povezani s plačilom kotizacije za vpis v tečaje.	Prispevek za stroške na enoto	70 EUR na udeleženca na dan; največ 700 EUR na udeleženca v projektu mobilnosti.	
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z invalidnimi udeleženci in spremljevalci (vključno s stroški poti in bivanja, če so utemeljeni in če nepovratna sredstva za te udeležence niso zahtevana prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Individualna podpora“).	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje kotizacij, podpore udeležencem s posebnimi potrebami in izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	75 % upravičenih stroškov Dragi potni stroški: Do največ 80 % upravičenih stroškov	

Preglednica 1 - Individualna podpora (zneski v EUR na dan)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja aktivnost. Vsaka nacionalna agencija bo opredelila - na podlagi nepristranskih in preglednih meril - zneske, ki se dodelijo projektom, prijavljenim v njihovi državi. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najmanjših in največjih vrednosti, ki so navedene v spodnji preglednici. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij.

Mobilnost osebja

Država gostiteljica

Najnižji-najvišji znesek (na dan)

A4.1

Norveška, Danska, Luksemburg, Združeno kraljestvo, Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn

80-180

Mobilnost osebja**Država gostiteljica****Najnižji-najvišji znesek (na dan)****A4.1**

Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska 70-160

Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija 60-140

1. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_sl#tab-1-4.

2. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce

V okviru tega ukrepa sta lahko podprti dve vrsti projektov:

- projekti mobilnosti, ki lahko vključujejo aktivnosti mladinske izmenjave in/ali mladinskih delavcev;
- projekti mobilnosti, ki lahko vključujejo eno ali več prostovoljskih aktivnosti. V skladu s sporočilom Komisije z naslovom „Vlaganje v mlade v Evropi“ (december 2016), s katerim je bila uvedena evropska solidarnostna enota, bo program Erasmus+ od leta 2018 na področju prostovoljstva zajemal naslednji dve vrsti aktivnosti¹:
 - „prostovoljske aktivnosti Erasmus+“, ki temeljijo na sodelovanju med organizacijami iz držav članic EU in držav programa Erasmus+, ki niso članice EU;
 - „prostovoljske aktivnosti Erasmus+“, ki temeljijo na sodelovanju med organizacijami iz držav programa Erasmus+ in sosedskih partnerskih držav EU.

Leta 2018 bo pri izboru projektov poudarek na:

- doseganju marginaliziranih mladih, spodbujanju raznolikosti, medkulturnega in medverskega dialoga, skupnih vrednotah svobode, strpnosti in spoštovanju človekovih pravic ter na projektih za izboljšanje medijske pismenosti, kritičnega razmišljanja in smisla za pobudo pri mladih, pa tudi na
- opremljanju mladinskih delavcev s kompetencami in metodami, ki so potrebne za prenos skupnih temeljnih vrednot naše družbe zlasti na tiste mlade, ki jih je težko doseči, in preprečevanju nasilne radikalizacije mladih.

V zvezi s tem in ob upoštevanju kritičnih okoliščin v Evropi – ter ob upoštevanju dejstva, da lahko mladinsko delo, aktivnosti neformalnega učenja in prostovoljstvo pomembno prispevajo k obravnavanju potreb beguncev, prosilcev za azil in migrantov in/ali izboljšajo ozaveščenost o tej temi znotraj lokalnih skupnosti – bo poseben poudarek tudi na podpori projektov mobilnosti mladih, ki vključujejo ali se osredotočajo na begunce, prosilce za azil in migrante.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE IN MLADINSKE DELAVCE: MLADINSKE IZMENJAVE IN MOBILNOST MLADINSKIH DELAVCEV²

Projekt mobilnosti lahko združuje eno ali več naslednjih aktivnosti:

Mobilnost mladih: mladinske izmenjave

Mladinske izmenjave omogočajo skupinam mladih iz najmanj dveh različnih držav, da se spoznajo in skupaj živijo največ 21 dni. Med mladinsko izmenjavo udeleženci, ki jih podpirajo vodje skupin, skupaj izvajajo delovni program (nabor delavnic, vaj, razprav, igranja vlog, simulacij, aktivnosti na prostem itd.), ki jih načrtujejo in pripravijo sami pred izmenjavo. Mladinske izmenjave mladim omogočijo, da: razvijejo spretnosti; se seznanijo z družbeno pomembnimi temami/tematskimi

področji; odkrijejo nove kulture, navade in življenjske sloge, predvsem z vzajemnim učenjem; okrepijo vrednote, kot so solidarnost, demokracija, prijateljstvo itd. Učni proces v mladinskih izmenjavah se spodbuja z metodami neformalnega izobraževanja. Zaradi razmeroma kratkega trajanja je sodelovanje mladih z manj priložnostmi primerno; kot take, mladinske izmenjave nudijo izkušnjo mednarodne mobilnosti v varnem okolju skupine, z možnostjo zadostnega števila vodij skupine, da skrbijo za udeležence. Mladinske izmenjave lahko predstavljajo tudi dobro okolje za razpravljanje in učenje o vprašanih vključevanja in raznolikosti. Mladinske izmenjave temeljijo na mednarodnem sodelovanju med dvema ali več sodelujočimi organizacijami iz različnih držav v Evropski uniji in po svetu.

Do nepovratnih sredstev v okviru mladinskih izmenjav niso upravičene naslednje aktivnosti: akademski študijski obiski; izmenjave, katerih cilj je finančni dobiček; izmenjave, ki sodijo v aktivnost turizma; festivali; počitniška potovanja; turneje.

Mobilnost mladinskih delavcev:

Ta aktivnost podpira profesionalni razvoj mladinskih delavcev z izvajanjem aktivnosti, kot so mednarodni seminarji, usposabljanja, dogodki za vzpostavljanje stikov, obiski za usposabljanje itd. ali izobraževalni obiski na delovnem mestu/obdobja opazovanja v tujini v organizaciji, ki je dejavna na področju mladine. Vse te aktivnosti organizirajo organizacije, ki sodelujejo v projektu. Sodelovanje mladinskih delavcev v takih aktivnostih prispeva h krepitvi zmogljivosti njihovih organizacij in bi moralo imeti jasen učinek na vsakodnevno delo mladinskih delavcev z mladimi. Učne izide bi bilo zato treba razširjati naprej na področju mladine.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v tem projektu?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- koordinator projekta mobilnosti mladih: prijavi celotni projekt v imenu vseh partnerskih organizacij;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za pošiljanje mladih in mladinskih delavcev v tujino (to vključuje: organiziranje praktičnih ureditev; pripravo udeležencev pred odhodom; zagotavljanje podpore udeležencem v vseh fazah projekta);
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da gosti aktivnost, oblikuje program aktivnosti za udeležence v sodelovanju z udeleženci in partnerskimi organizacijami ter zagotavlja podporo udeležencem v vseh fazah projekta.

Kakšna so merila za oceno tega projekta?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora projekt mobilnosti izpolnjevati za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Splošna merila za upravičenost

Upravičene aktivnosti	<p>Projekt mobilnosti mladih mora zajemati eno ali več naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• mladinske izmenjave;• mobilnost mladinskih delavcev. <p>Sodelujoča organizacija je lahko:</p> <ul style="list-style-type: none">• neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija;• evropska mladinska nevladna organizacija;• socialno podjetje;• javni organ na lokalni ravni;• skupina mladih, ki je dejavna na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (tj. neformalna skupina mladih); <p>pa tudi:</p> <ul style="list-style-type: none">• javni organ na regionalni ali nacionalni ravni³;• združenje regij;• evropsko združenje za teritorialno sodelovanje;• profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb; <p>s sedežem v državi Programa ali sosedski partnerski državi EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).</p>
Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija ali skupina⁴ s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
Kdo se lahko prijavi?	<p>Projektu mobilnosti mladih se sredstva dodelijo na poseben način (glej poglavje „Pravila za dodelitev sredstev“), če je prijavitelj:</p> <ul style="list-style-type: none">• javni organ na regionalni ali nacionalni ravni⁵;• združenje regij;• evropsko združenje za teritorialno sodelovanje;• profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb.
Število in profil sodelujočih organizacij	<p>Aktivnost mobilnosti je mednarodna in v njej sodelujeta vsaj dve sodelujoči organizaciji (pošiljateljica in gostiteljica) iz različnih držav. Če je v projektu mobilnosti mladih predvidena samo ena aktivnost, mora koordinator delovati tudi kot organizacija pošiljateljica ali organizacija gostiteljica. Če je v projektu mobilnosti mladih predvidena več kot ena aktivnost, koordinator projekta lahko – vendar ne nujno – deluje kot organizacija pošiljateljica ali organizacija gostiteljica. Koordinator nikakor ne sme biti organizacija iz sosedske partnerske države EU.</p> <p>Aktivnosti v državah Programa: vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v državi Programa.</p> <p>Aktivnosti s sosedskimi partnerskimi državami EU: aktivnost morata izvajati vsaj ena sodelujoča organizacija iz države Programa in ena sodelujoča organizacija iz sosedske partnerske države EU.</p>
Trajanje projekta	<p>Od 3 do 24 mesecev.</p>
Kje se prijavi?	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež. Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov:</p>
Kdaj se prijavi?	<ul style="list-style-type: none">• do 1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. majem in 30. septembrom istega leta;• do 26. aprila do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. decembrom istega leta;• do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Kako se prijavi?	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>

Druga merila Prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni raspored za vsako aktivnost, načrtovano v projektu.
Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika.

Dodatna merila za upravičenost za mladinske izmenjave

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dni, v kar ni zajet čas poti.
Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnost se mora izvajati v državi ene od organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 13 do 30 let ⁶ , ki živijo v državah organizacije pošiljateljice ali gostiteljice. Vodje skupin ⁷ , vključeni v mladinsko izmenjavo, morajo biti stari vsaj 18 let.
Število udeležencev in sestava nacionalnih skupin	Vsaj 16 in največ 60 udeležencev (vodje skupin niso zajeti). Vsaj 4 udeleženci na skupino (vodje skupin niso zajeti). Vsaka nacionalna skupina mora imeti vsaj enega vodjo skupine. Skupina udeležencev iz države organizacije gostiteljice mora biti udeležena v vsaki aktivnosti.
Druga merila	Za ohranjanje jasne povezave z državo, v kateri ima nacionalna agencija sedež, mora imeti vsaj ena od organizacij pošiljateljic ali organizacija gostiteljica za posamezno aktivnost sedež v državi nacionalne agencije, ki prejme prijavo. Pripravljalni obisk: Če je za projekt predviden pripravljalni obisk, je treba upoštevati naslednja merila za upravičenost: <ul style="list-style-type: none">• trajanje pripravljalnega obiska: največ dva dneva (dnevi poti niso zajeti);• število udeležencev: en udeleženec na skupino. Udeleženca sta lahko tudi dva, če je drugi udeleženec mlada oseba, ki sodeluje v aktivnosti, vendar ne kot vodja skupine ali vodja usposabljanja.

Dodatna merila za upravičenost za mobilnost mladinskih delavcev

Trajanje aktivnosti	Od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas poti. Od tega morata biti vsaj dva zaporedna dneva.
Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnost se mora izvajati v državi ene od organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti.
Upravičeni udeleženci	Ni starostnih omejitev. Udeleženci, razen vodij usposabljanja in pomočnikov, morajo biti iz države njihove organizacije pošiljateljice ali gostiteljice.
Število udeležencev	Največ 50 udeležencev (kamor so po potrebi zajeti vodje usposabljanja in pomočniki) v posamezni aktivnosti, ki je načrtovana za projekt. Udeleženci iz države organizacije gostiteljice morajo biti udeleženi v vsaki aktivnosti.
Druga merila	Za ohranjanje jasne povezave z državo, v kateri ima nacionalna agencija sedež, mora imeti vsaj ena od organizacij pošiljateljic ali organizacija gostiteljica za posamezno aktivnost sedež v državi nacionalne agencije, ki prejme prijavo.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 30 točk)

- Ustreznost predloga v zvezi s:
 - cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“);
 - potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev;
 - v kolikšni meri je predlog primeren za:
 - doseganje mladih z manj priložnostmi, vključno z begunci, prosilci za azil in migranti;
 - spodbujanje raznolikosti, medkulturnega in medverskega dialoga, skupnih vrednot svobode, strpnosti in spoštovanja človekovih pravic kot tudi za projekte za izboljšanje medijske pismenosti, kritičnega razmišljanja in smisla za pobudo med mladimi;
 - opremljanje mladinskih delavcev s kompetencami in metodami, ki so potrebne za prenos skupnih temeljnih vrednot naše družbe zlasti na tiste mlade, ki jih je težko doseči, in za preprečevanje nasilne radikalizacije mladih;
 - v kolikšni meri je predlog primeren za:
 - doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence;
 - krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij;
 - v kolikšni meri projekt v ukrep vključuje nove udeležence.
 - Jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje aktivnosti mobilnosti in nadaljnje spremljanje);
 - usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti;
 - kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore;
 - kakovost priprav, ki so zagotovljene udeležencem;
 - kakovost predlaganih participativnih metod neformalnega učenja;
 - v kolikšni meri so mladi dejavno udeleženi v vseh fazah projekta;
 - kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje;
 - ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti;
 - v primeru aktivnosti s sosedskimi partnerskimi državami EU uravnovežena zastopanost organizacij iz držav Programa in partnerskih držav;
 - kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi zadevnimi deležniki.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

- Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Mladinske izmenjave

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj. Poleg tega, kadar je to ustrezno, potni stroški morebitnega pripravljalnega obiska.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ⁸ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ⁹ .
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti.	Prispevek za stroške na enoto	A5.1 na dan aktivnosti na udeleženca ¹⁰	Glede na trajanje aktivnosti na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po njej).

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe, in spremljevalci (vključno s stroški za pot in bivanje, če so utemeljeni in se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Organizacijska podpora“).	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov	
	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Stroški za podporo za udeležbo mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge (razen potnih stroškov in stroškov za organizacijsko podporo za udeležence).		Stroški finančnega jamstva: 75 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami in izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Izredni stroški	Stroški, povezani s hrano in nastanitvijo udeležencev med pripravljanim obiskom. Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov	

Mobilnost mladinskih delavcev

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ¹¹ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ¹² .
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti.	Prispevek za stroške na enoto	A5.2 na dan na prostovoljca ¹³ Največ 1 100 EUR na udeleženca ¹⁴	Glede na trajanje bivanja udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po njej).
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe, in spremljevalci (vključno s stroški za pot in bivanje, če so utemeljeni in se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Organizacijska podpora“).	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami in izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Izredni stroški	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja. Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	Stroški finančnega jamstva: 75 % upravičenih stroškov Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov	

Organizacijska podpora

Zneski so odvisni od države, v kateri poteka aktivnost mobilnosti. Za projekte, ki jih oddajo: javni organ na regionalni ali nacionalni ravni; združenje regij; evropsko združenje za teritorialno

sodelovanje; profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb, so spodnji zneski znižani za 50 %.

	Mladinske izmenjave (zneski v EUR na dan)	Mobilnost mladinskih delavcev (zneski v EUR na dan)	A5.1	A5.2
Belgija	42	65		
Bolgarija	32	53		
Češka	32	54		
Danska	45	72		
Nemčija	41	58		
Estonija	33	56		
Irska	49	74		
Grčija	38	71		
Španija	34	61		
Francija	38	66		
Hrvaška	35	62		
Italija	39	66		
Ciper	32	58		
Latvija	34	59		
Litva	34	58		
Luksemburg	45	66		
Madžarska	33	55		
Malta	39	65		
Nizozemska	45	69		
Avstrija	45	61		
Poljska	34	59		
Portugalska	37	65		
Romunija	32	54		
Slovenija	34	60		
Slovaška	35	60		
Finska	45	71		
Švedska	45	70		
Združeno kraljestvo	45	76		
nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	28	45		
Islandija	45	71		
Lihtenštajn	45	74		
Norveška	50	74		

	Mladinske izmenjave (zneski v EUR na dan)	Mobilnost mladinskih delavcev (zneski v EUR na dan)	A5.1	A5.2
Turčija	32	54		
partnerska država	29	48		

1. Po sprejetju pravne podlage za evropsko solidarnostno enoto leta 2018 bo evropska solidarnostna enota prostovoljske aktivnosti med državami programa Erasmus+, ki so države članice EU, podpirala v obliki „prostovoljskih mest“. Pravila in pogoji za te aktivnosti bodo navedeni v posebnem vodniku za prijavitelje/razpisu za zbiranje predlogov za evropsko solidarnostno enoto.

2. Največ proračunskih sredstev za te projekte mobilnosti je dodeljenih za podporo mednarodnih aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav Programa. Vendar se lahko s približno 25 % razpoložljivih proračunskih sredstev financirajo mednarodne aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav Programa in sosedskih partnerskih držav EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

3. V tem okviru se javni organ na nacionalni ali regionalni ravni obravnava kot javni organ, ki (a) zagotavlja storitve ali ima administrativno območje pristojnosti, ki zajema celotno nacionalno ali regionalno ozemlje, in (b) ima monopol v smislu, da v državi ali regiji noben drug organ ne opravlja enakih funkcij (značilni primeri: ministrstva, državne agencije, regionalni javni organi itd.). V tem smislu so šole, univerze ali drugi organi, tudi če so ustanovljeni na podlagi nacionalne zakonodaje, izključeni iz te kategorije in se obravnavajo kot javni organi na lokalni ravni.

4. V primeru neformalne skupine eden od članov skupine, ki je star vsaj 18 let, prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine.

5. Glej prejšnjo opombo.

6. Upoštevajte naslednje:

- spodnja starostna omejitev - udeleženci morajo izpolniti najnižjo navedeno starost na dan začetka aktivnosti;
- zgornja starostna omejitev - udeleženci ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti na dan roka za oddajo vloge.

7. Vodja skupine je odrasla oseba, ki se pridruži mladim, ki sodelujejo v mladinski izmenjavi, da zagotovi njihovo učinkovito učenje, zaščito in varnost.

8. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl

9. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj (a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

10. Vključno z vodji skupin in spremljevalci.

11. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl

12. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj (a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

13. Vključno z vodji usposabljanja, pomočniki in spremljevalci.

14. Vključno z vodji usposabljanja, pomočniki in spremljevalci.

Projekti mobilnosti za mlade: projekti prostovoljstva

Prostovoljske aktivnosti mladim, starim med 17 in 30 let, omogočajo, da izrazijo svojo osebno zavezanost z neplačanim prostovoljskim delom za polni delovni čas v drugi državi Evropske unije ali zunaj nje. Mladi prostovoljci dobijo priložnost, da prispevajo k vsakodnevni delu organizacij, ki obravnavajo informacije in politike na področju mladine, osebni in socialno-vzgojni razvoj mladih, državljansko udeležbo, socialno varstvo, vključevanje ljudi z manj priložnostmi, okolje, programe neformalnega izobraževanja, IKT in medijsko pismenost, kulturo in ustvarjalnost, razvojno sodelovanje itd. Prostovoljci lahko opravljajo prostovoljsko delo posamično ali v skupini.

Udeležba v prostovoljski aktivnosti mora biti za prostovoljce brezplačna, razen v primeru morebitnih prispevkov za potne stroške (če nepovratna sredstva Erasmus+ teh stroškov ne krijejo v celoti) in dodatnih stroškov, ki niso povezani z izvajanjem aktivnosti. Osnovni stroški udeležbe prostovoljcev v aktivnosti se krijejo iz nepovratnih sredstev Erasmus+ ali drugih sredstev, ki jih priskrbijo sodelujoče organizacije. Mladi z manj priložnostmi lahko prejmejo dodatno podporo, da se omogoči njihovo sodelovanje.

Naslednje aktivnosti se ne štejejo kot prostovoljske aktivnosti v okviru programa Erasmus+: občasno, nestrukturirano prostovoljstvo ali prostovoljstvo za polovični delovni čas; delovna praksa v podjetju; plačana služba; rekreacijska ali turistična aktivnost; jezikovni tečaj; izkoriščanje nizkocenovne delovne sile; obdobje študija ali poklicnega usposabljanja v tujini.

Projekt prostovoljstva lahko združuje eno ali več naslednjih aktivnosti:

Individualne prostovoljske aktivnosti:

Individualne prostovoljske aktivnosti se izvajajo vsaj dva meseca do največ 12 mesecev. Mladi z manj priložnostmi lahko prostovoljsko delo v tujini opravljajo krajši čas, vendar vsaj dva tedna.

Poleg podpore, ki jo za prostovoljce zagotovijo sodelujoče organizacije, nacionalne agencije ali regionalni centri SALTO organizirajo krog usposabljanj in vrednotenj¹, ki se ga morajo udeležiti vsi prostovoljci in ki zajema: (a) usposabljanje ob prihodu za prostovoljsko delo, ki traja dva meseca ali dlje; (b) vmesno vrednotenje za prostovoljsko delo, ki traja šest mesecev in dlje. Usposabljanje ob prihodu za aktivnosti, ki trajajo manj kot dva meseca in vključujejo mlade z manj priložnostmi, lahko organizirajo organizacije.

Skupinske prostovoljske aktivnosti

Skupinske prostovoljske aktivnosti izvedejo skupine z vsaj desetimi in največ 40 mladimi, trajajo pa od dva tedna do dva meseca. Prostovoljci v dani skupini aktivnost izvajajo skupaj, hkrati in na istem kraju, naloge pa so povezane s skupno tematiko.

Dopolnilne aktivnosti za krepitev učinka projekta

Poleg tega lahko projekt za doseganje ciljev in okrepitev systemskega učinka na lokalni, regionalni in/ali evropski ravni vključuje organizacijo ustreznih spremljevalnih aktivnosti. Namen teh spremljevalnih aktivnosti je lahko tudi ozaveščanje o pomenu prostovoljstva za mlade in skupnosti ter krepitev priznavanja spretnosti in kompetenc, ki jih pridobijo prostovoljci. Te aktivnosti so

lahko izobraževalni obisk na delovnem mestu, srečanja, delavnice, konference, seminarji, usposabljanja, mentorstvo itd.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v tem projektu?

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- koordinator projekta: prijavi celotni projekt v imenu vseh partnerskih organizacij in je odgovoren za splošno vodenje projekta;
- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za pošiljanje prostovoljcev v tujino (to vključuje: organiziranje praktičnih ureditev; pripravo udeležencev pred odhodom; zagotavljanje podpore za udeležence v vseh fazah projekta);
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da gosti prostovoljce, oblikuje program aktivnosti in zagotavlja podporo udeležencem v vseh fazah projekta.

Pridruženi partnerji: poleg organizacij, ki formalno sodelujejo v prostovoljskih aktivnostih, lahko projekt vključuje tudi pridružene partnerje iz javnega ali zasebnega sektorja, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo razširjanje in trajnost projekta. Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se pridruženi partnerji ne štejejo za partnerje pri projektu in ne prejemajo sredstev. Vendar morata biti njihova vključenost in vloga v projektu in različnih aktivnostih jasno opisani, vključno s tem, kako lahko z vlaganjem virov in strokovnega znanja prispevajo dodano vrednost za načrtovane aktivnosti.

Kakšna so merila za oceno tega projekta?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora projekt izpolnjevati za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Splošna merila za upravičenost

- Upravičene sodelujoče organizacije**
- Sodelujoča organizacija je lahko:
- neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija;
 - evropska mladinska nevladna organizacija;
 - socialno podjetje;
 - javni organ na lokalni ravni;
- pa tudi:
- javni organ na regionalni ali nacionalni ravni²;
 - združenje regij;
 - evropsko združenje za teritorialno sodelovanje;
 - profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb;
- s sedežem v državi Programa ali sosedski partnerski državi EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

Kdo se lahko prijavi?	Katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa, ki ima na zadevni rok za oddajo vloge veljavno akreditacijo za koordinatorsko organizacijo ali ustrezen znak kakovosti evropske solidarnostne enote.
Število sodelujočih organizacij	Aktivnost mobilnosti je mednarodna in v njej sodelujeta vsaj dve sodelujoči organizaciji (pošiljateljica in gostiteljica) iz različnih držav, od katerih mora biti vsaj ena država Programa država nečlanica EU ali sosedska partnerska država EU.
Akreditacija	Sodelujoče organizacije, razen prijavitelja, morajo imeti veljavno akreditacijo na prvi dan prostovoljske aktivnosti, v kateri sodeluje zadevna organizacija.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev. V vseh primerih pa se morajo projekti zaključiti najpozneje do 31. avgusta 2021.
Trajanje dela	Individualne prostovoljske aktivnosti: od 23 do 12 mesecev, v kar ni zajet čas poti. V primeru mladih z manj priložnostmi lahko prostovoljsko delo traja od dveh tednov dalje. Skupinske prostovoljske aktivnosti: od 2 tednov do 2 mesecev ⁴ , v kar ni zajet čas poti.
Kraj izvajanja dela⁵	Prostovoljec iz države članice EU mora svoje delo opravljati v državi Programa, ki ni članica EU, ali sosedski partnerski državi EU. Prostovoljec iz države Programa, ki ni članica EU , mora svoje delo opravljati v državi Programa ali sosedski partnerski državi EU. Prostovoljec iz sosedske partnerske države EU mora svoje delo opravljati v državi Programa.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 17 do 30 let ⁶ , ki živijo v državi svoje organizacije pošiljateljice. Prostovoljci, ki so se že udeležili prostovoljske aktivnosti Erasmus+ ali evropske prostovoljske službe, niso upravičeni udeleženci. Izjema: prostovoljci, ki so opravljali prostovoljsko aktivnost ali evropsko prostovoljsko službo, ki je trajala največ dva meseca, se lahko udeležijo dodatne prostovoljske aktivnosti.
Število udeležencev	Skupinske prostovoljske aktivnosti: vsaj 10 in največ 40 prostovoljcev na aktivnost.
Kje se prijavit?	Pri nacionalni agenciji v državi, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijavit?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: <ul style="list-style-type: none">• do 1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. majem in 30. septembrom istega leta;• do 26. aprila do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. decembrom istega leta;• do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Kako se prijavit?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Vlogo je treba oddati pri nacionalni agenciji v državi organizacije prijaviteljice.

Za ohranjanje jasne povezave z državo, v kateri ima nacionalna agencija sedež, mora biti organizacija pošiljateljica ali organizacija gostiteljica iz države nacionalne agencije, ki prejme prijavo.

Pripravljalni obisk:

Če je za projekt predviden pripravljalni obisk, je treba upoštevati naslednja merila za upravičenost:

Druga merila

- trajanje pripravljalnega obiska: največ dva dneva (dnevi poti niso zajeti);

- število udeležencev: en udeleženec na organizacijo pošiljateljico.

Udeležencev je lahko več, če so vsi dodatni udeleženci prostovoljci z manj priložnostmi, ki sodelujejo v aktivnosti.

Prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni raspored za vsako aktivnost, načrtovano v projektu.

Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost predloga v zvezi s:

- cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji projekta mobilnosti?“);

- potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev;

- dokazanim razumevanjem načel prostovoljstva Erasmus+, kot so navedena v listini prostovoljstva Erasmus+.

V kakšnem obsegu je predlog primeren za:

- doseganje mladih z manj priložnostmi, vključno z begunci, prosilci za azil in migranti;

- spodbujanje raznolikosti, medkulturnega in medverskega dialoga, skupnih vrednot svobode, strpnosti in spoštovanja človekovih pravic kot tudi za projekte za izboljšanje medijske pismenosti, kritičnega razmišljanja in smisla za pobudo med mladimi.

V kakšnem obsegu je predlog primeren za:

- doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence;

- krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij;

- kadar so vključeni pridruženi partnerji: vključevanje pridruženih partnerjev v ustrezne naloge.

V kakšnem obsegu projekt v ukrep vključuje nove udeležence.

Ustreznost projekta (največ 30 točk)

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)

- Ustrezne pretekle izkušnje organizacije za doseganje ciljev projekta;
- usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti;
- jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje aktivnosti mobilnosti in nadaljnje spremljanje);
- kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore;
- kakovost priprav, ki so zagotovljene udeležencem;
- kakovost predlaganih participativnih metod neformalnega učenja;
- v kolikšni meri so udeleženci dejavno udeleženi v vseh fazah projekta;
- ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti;
- kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje;
- v primeru aktivnosti, ki vključujejo sosedске partnerske države EU, uravnotežena zastopanost prostovoljcev iz držav Programa in partnerskih držav;
- kakovost izbora, sodelovanja in komunikacije s partnerji pri projektu.
- Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 17,5 točke za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 15 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Spletna jezikovna podpora

Mladi prostovoljci, ki opravljajo prostovoljsko aktivnost, ki traja dva meseca ali več, so upravičeni do jezikovne podpore. V okviru Programa se postopoma izvaja spletna jezikovna podpora. Evropska komisija omogoča dostop do te storitve upravičnim udeležencem, da bi ocenila njihovo znanje tujih jezikov in po potrebi ponudila najustreznejše učenje jezikov pred mobilnostjo in/ali med njo (za več podrobnosti glej Prilogo I k temu vodniku).

Udeleženci aktivnosti mobilnosti med državami Programa

Prijavitelji projektov mobilnosti lahko zahtevajo finančno podporo za potne stroške udeležencev pod proračunsko postavko „Izredni stroški“ (do največ 80 % vseh upravičenih stroškov: glej „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“). To je dovoljeno, če lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Druge informacije

Za obvezna merila in dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glejte Prilogo I k temu vodniku. Zainteresirane organizacije naj pred oddajo vloge za finančno podporo skrbno preberejo ustrezna poglavja te priloge.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta mobilnosti je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

(A) Projekt prostovoljstva

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj. Poleg tega, kadar je to ustrezno, potni stroški morebitnega pripravljalnega obiska.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ⁷ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ⁸ .
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti.	Prispevek za stroške na enoto	A5.3 na dan aktivnosti na prostovoljca ⁹	Glede na trajanje bivanja udeleženca (po potrebi vključno z enim dnevom poti pred aktivnostjo in enim dnevom poti po njej).
Individualna podpora	„Žepnina“ za prostovoljca za dodatne osebne stroške.	Prispevek za stroške na enoto	A5.4 na dan na prostovoljca	Glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnevom poti pred aktivnostjo in enim dnevom poti po njej).
Jezikovna podpora	Stroški, povezani s podporo udeležencem – pred odhodom ali med aktivnostjo – za izboljšanje znanja jezika, ki ga bodo uporabljali pri izvajanju svojega prostovoljskega dela.	Prispevek za stroške na enoto	Samo za aktivnosti, ki trajajo od 2 do 12 mesecev: 150 EUR na udeleženca, ki potrebuje jezikovno podporo	Pogoj: prijavitelji morajo zahtevati podporo v jeziku, v katerem bo potekala aktivnost, na podlagi potreb udeležencev po znanju jezikov, ki s spletno jezikovno podporo Erasmus+ niso zagotovljeni.

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Podpora za posebne potrebe	<p>Stroški za bivanje spremljevalcev in stroški za pot, če so utemeljeni in se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunske kategorije „Pot“.</p> <p>Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe (vključno s stroški za pot in bivanje, če so utemeljeni in se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Organizacijska podpora“).</p> <p>Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala.</p> <p>Stroški podpore za udeležbo mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge, vključno s posebno pripravo in okrepljenim mentorstvom (brez potnih stroškov in organizacijske podpore za udeležence in spremljevalce).</p>	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami in izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Izredni stroški	<p>Stroški, povezani s hrano in nastanitvijo udeležencev med pripravljalnimi obiski.</p> <p>Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija.</p> <p>Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).</p>	Dejanski stroški	<p>Stroški finančnega jamstva: 75 % upravičenih stroškov</p> <p>Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov</p> <p>Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov</p>	
Stroški dopolnilnih aktivnosti	<p>Stroški, neposredno povezani z izvajanjem dopolnilnih aktivnosti projekta.</p> <p>Posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov dopolnilnih aktivnosti, je upravičen v okviru posrednih stroškov in pomeni splošne administrativne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k dopolnilnim aktivnostim (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	Dejanski stroški	Do največ 80 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu in upravičen glede na načrtovane aktivnosti.

(B) Organizacijska podpora

Zneski so odvisni od države, v kateri poteka aktivnost mobilnosti. Za projekte, ki jih oddajo: javni organ na regionalni ali nacionalni ravni; združenje regij, evropsko združenje za teritorialno sodelovanje; profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb, so spodnji zneski znižani za 50 %.

Prostovoljske aktivnosti (zneski v EUR na dan)

A5.3

Belgija	26
Bolgarija	17

**Prostovoljske aktivnosti
(zneski v EUR na dan)****A5.3**

Češka	17
Danska	26
Nemčija	23
Estonija	18
Irska	26
Grčija	21
Španija	18
Francija	20
Hrvaška	19
Italija	21
Ciper	21
Latvija	19
Litva	18
Luksemburg	26
Madžarska	17
Malta	22
Nizozemska	26
Avstrija	23
Poljska	18
Portugalska	20
Romunija	17
Slovenija	20
Slovaška	19
Finska	26
Švedska	26
Združeno kraljestvo	26
nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	15
Islandija	21
Lihtenštajn	24
Norveška	26
Turčija	17
partnerska država	15

(C) Individualna podpora

Zneski so odvisni od države, v kateri poteka aktivnost mobilnosti.

**Prostovoljske aktivnosti
(zneski v EUR na dan)**

**Prostovoljske aktivnosti
(zneski v EUR na dan)****A5.4**

Belgija	4
Bolgarija	4
Češka	5
Danska	6
Nemčija	5
Estonija	4
Irska	6
Grčija	5
Španija	5
Francija	6
Hrvaška	5
Italija	5
Ciper	5
Latvija	4
Litva	4
Luksemburg	5
Madžarska	5
Malta	5
Nizozemska	5
Avstrija	5
Poljska	4
Portugalska	5
Romunija	3
Slovenija	4
Slovaška	5
Finska	5
Švedska	5
Združeno kraljestvo	6
nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	3
Islandija	6
Lihtenštajn	6
Norveška	6
Turčija	4
partnerska država	3

1. Podrobne informacije lahko najdete v dokumentu „Napotki za krog usposabljanj in vrednotenj ter minimalni standardi kakovosti za prostovoljske aktivnosti Erasmus+“:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//evs-training-evaluation-guidelines_en.pdf
2. V tem okviru se javni organ na nacionalni ali regionalni ravni obravnava kot javni organ, ki (a) zagotavlja storitve ali ima administrativno območje pristojnosti, ki zajema celotno nacionalno ali regionalno ozemlje, in (b) ima monopol v smislu, da v državi ali regiji noben drug organ ne opravlja enakih funkcij (značilni primeri: ministrstva, državne agencije, regionalni javni organi itd.). V tem smislu so šole, univerze ali drugi organi, tudi če so ustanovljeni na podlagi nacionalne zakonodaje, izključeni iz te kategorije in se obravnavajo kot javni organi na lokalni ravni.
3. Od 60 dni, v kar ni zajet čas poti.
4. Največ 59 dni, v kar ni zajet čas poti.
5. Prostovoljske aktivnosti iz držav članic EU v države članice EU se financirajo iz programa evropske solidarnostne enote.
6. Upoštevajte naslednje:
 - spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo izpolniti najnižjo navedeno starost ob začetku aktivnosti;
 - zgornja starostna omejitev – udeleženci ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti na dan roka za oddajo vloge.
7. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl
8. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj (a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).
9. Vključno s spremljevalci prostovoljcev z manj priložnostmi.

Skupni magistrski programi Erasmus Mundus

Kakšni so cilji skupnega magistrskega študija Erasmus Mundus?

Cilji skupnih magistrskih študijev Erasmus Mundus (EMJMD) so:

- spodbujati izboljšave kakovosti, inovacije, odličnost in internacionalizacijo visokošolskih institucij;
- okrepiti kakovost in privlačnost evropskega visokošolskega prostora (EHEA) ter podpirati zunanje delovanje EU na področju visokošolskega izobraževanja, tako da se najboljšim študentom magistrskih programov po vsem svetu ponudijo štipendije za celotni študij;
- izboljšati raven kompetenc in spretnosti diplomantov magistrskega študija, zlasti tako, da bodo skupni magistrski študiji ustrezali trgu dela, s povečanim vključevanjem delodajalcev.

V zvezi s tem bodo EMJMD predvidoma prispevali k ciljem strategije Evropa 2020 in strateškega okvira za izobraževanje in usposabljanje 2020 (ET 2020), vključno z ustreznimi merili uspešnosti, opredeljenimi v navedenih politikah.

EMJMD naj aktivno obravnavajo izzive strukturnih reform v zvezi z zagotavljanjem kakovosti in ogroddji kvalifikacij v evropskem visokošolskem prostoru, kot so vključeni v Erevanski komunike¹, tako imenovani evropski pristop k zagotavljanju kakovosti skupnih programov, ki ga je sprejela konferenca ministrov, pristojnih za visoko šolstvo EHEA/bolonjskega procesa, ter tako prispevajo k spodbujanju preglednosti in vzajemnega zaupanja v visokem šolstvu v evropskem visokošolskem prostoru.

EMJMD prispevajo k izboljšanju privlačnosti evropskega visokošolskega prostora po vsem svetu ter predstavljajo odličnost in visoko raven integracije skupnih študijskih programov, ki jih izvajajo evropske visokošolske institucije.

Ta ukrep v različnih vidikih podpira tudi zunanje delovanje EU ter cilje in prednostne naloge na področju visokošolskega izobraževanja.

Kaj je skupni magistrski študij Erasmus Mundus?

Skupni magistrski študij Erasmus Mundus (EMJMD) je celosten mednarodni študijski program na visoki ravni, ovrednoten s 60, 90 ali 120 kreditnimi točkami ECTS, ki ga izvaja mednarodni konzorcij visokošolskih institucij in, kadar je to ustrezno, drugi partnerji s področja izobraževanja in/ali drugih področij s posebnim strokovnim znanjem in zanimanjem za študijska/strokovna področja, ki so zajeta v skupni program. Njihove posebnosti so visoka stopnja integracije/skupnega izvajanja² ter odlične akademske vsebine in metodologija, ki jih nudijo. Glede področij ni nobenih omejitev. Seznam skupnih programov, ki se financirajo v okviru programa Erasmus+, je na voljo na spletišču Izvajalske agencije. Seznam skupnih programov Erasmus Mundus (magistrskih in doktorskih), financiranih v okviru prejšnjega programa Erasmus Mundus, je na voljo v retrospektivni izdaji kataloga Erasmus Mundus³.

Vse sodelujoče visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti institucije, ki podeljujejo magistrske diplome, te diplome, v katere je zajet celoten študijski program EMJMD, pa morajo biti ustrezno akreditirane (kjer je ustrezno, s strani pristojnih nacionalnih organov) v

državah, kjer imajo te visokošolske institucije sedež. Ob uspešnem zaključku skupnega magistrskega programa EMJMD mora biti podeljena skupna diploma (tj. enotno potrdilo o diplomu, ki je izdano v imenu vsaj dveh visokošolskih institucij iz različnih držav Programa, ki sta ustrezno akreditirani v teh državah) ali večkratne diplome (tj. vsaj dve potrdili o diplomu, ki ju izdajo dve visokošolski instituciji iz različnih držav Programa, ki sta ustrezno akreditirani v teh državah). Če nacionalna zakonodaja to dovoljuje, se skupne diplome spodbujajo, saj predstavljajo popolno integracijo procesa učenja in poučevanja. Poleg visokošolskih institucij iz držav Programa, ki dodeljujejo diplome, lahko pri podeljevanju skupnih ali večkratnih diplom sodelujejo tudi druge partnerske visokošolske institucije iz partnerskih držav.

Predlogi programov EMJMD morajo ob prijavi predstavljati dokončno razvite skupne študijske programe, ki so pripravljene na izvajanje in objavo po vsem svetu, takoj ko so izbrani. V tem okviru bo postopek izbora programov EMJMD zelo selektiven, zato da se podpre samo najboljše predloge.

Izbrani programi EMJMD bodo v zameno prejeli visoko raven financiranja za štiri vpise študentov, da bodo lahko okrepili svojo prepoznavnost po vsem svetu in zagotovili svojo trajnost.

Poglavja v nadaljevanju opisujejo značilnosti, pogoje za izbor in financiranje na novo izbranih programov EMJMD.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Ta ukrep bo podpiral naslednje aktivnosti:

- izvajanje programa EMJMD, ovrednotenega s 60, 90 ali 120 kreditnimi točkami ECTS, ki ga organizira mednarodni konzorcij visokošolskih institucij s sodelovanjem vabljenih znanstvenikov (gostujoči predavatelji) za namene poučevanja, usposabljanja in/ali raziskovanja;
- dodeljevanje štipendij odličnim študentom po vsem svetu za njihovo udeležbo v enem od teh programov EMJMD.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v skupnem magistrskem študiju Erasmus Mundus?

Programe EMJMD izvaja mednarodni konzorcij visokošolskih institucij in, kadar je to ustrezno, druge vrste organizacij (podjetja, javni organi, raziskovalne organizacije itd.), ki prispevajo k izvajanju EMJMD.

Konzorcij EMJMD je sestavljen iz:

- prijavitelja/koordinatorja: visokošolska institucija s sedežem v državi Programa, ki odda predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Ko je EMJMD odobren, prijavitelj/koordinator postane glavni upravičenec nepovratnih sredstev EU in podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih za več upravičencev v imenu konzorcija EMJMD. Njegovo koordiniranje zajema naslednje dolžnosti:
 - predstavlja skupino sodelujočih organizacij in deluje v njenem imenu v razmerju do Evropske komisije;
 - nosi finančno in pravno odgovornost za primerno operativno, administrativno in finančno

- izvajanje celotnega projekta;
 - koordinira EMJMD v sodelovanju z vsemi drugimi partnerji projekta;
- partnerjev: visokošolske institucije, ki podeljujejo diplome, in jih kot take priznavajo ustrezni organi države Programa ali partnerske države, v kateri imajo te institucije sedež, in kakršne koli zasebne ali javne organizacije, ki aktivno prispevajo k pripravi, izvajanju in ocenjevanju programa EMJMD. Vsak partner mora podpisati mandat (pooblastilo), s katerim podpisnik pooblasti koordinatorja, da med izvajanjem projekta deluje v njegovem imenu;
- pridruženih partnerjev (izbirno): poleg tega lahko študijski program EMJMD izkoristi tudi sodelovanje s pridruženimi partnerji. Te organizacije posredno prispevajo k izvajanju posebnih nalog/aktivnosti in/ali podpirajo razširjanje in trajnost programa EMJMD. Njihov prispevek je lahko v obliki prenosa spretnosti in znanj, zagotavljanja dopolnilnih programov ali podpiranja možnosti za napotitev ali prakso. Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se „pridruženi partnerji“ ne štejejo za del konzorcija EMJMD, ker imajo bolj omejeno vlogo pri izvajanju programa EMJMD, saj se njihovo strokovno znanje uporablja priložnostno;
- povezanih subjektov (izbirno): organizacije, ki prispevajo k doseganju ciljev in izvajanju aktivnosti projekta. Povezani subjekti morajo biti opredeljeni v vlogi za nepovratna sredstva in morajo izpolnjevati zahteve iz Priloge III (Glosar pojmov) tega vodnika za prijavitelje.

Zahtevana institucionalna zavezanost vseh organizacij, ki sodelujejo v konzorciju EMJMD, mora biti zagotovljena pred vpisom prvih študentov v program EMJMD, da se zagotovita trdna institucionalna vključenost in podpora. Ključni instrument pri tem bo konzorcijski sporazum EMJMD (glej navodila in vzorce, ki so na voljo na spletišču Izvajalske agencije), ki ga morajo podpisati vse partnerske institucije pred začetkom oddaje prvih vlog za štipendijo in postopkom izbora. Ta konzorcijski sporazum EMJMD bo moral čim natančneje zajeti vse akademske, operativne, administrativne in finančne vidike, povezane z izvajanjem in upravljanjem štipendij programa EMJMD.

Kakšna so merila za oceno skupnega magistrskega študija Erasmus Mundus?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora izpolniti EMJMD za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s povezanimi subjekti (če obstajajo), ki ima sedež v državi Programa ali partnerski državi, ki neposredno in aktivno prispeva k izvajanju programa EMJMD.

Taka organizacija je lahko na primer:

- visokošolska institucija;
- javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);
- javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;
- neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija,
- raziskovalni inštitut.

Upravičene sodelujoče organizacije

Visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav.

Visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti sposobne ob prijavi dokazati akreditacijo na nacionalni ravni za vsak magistrski program, za katerega se dodeljujejo diplome, na podlagi katere je sestavljen programa EMJMD. Za nove skupne magistrske programe, v katerih študenti še niso diplomirali, je v fazi prijave potrebna akreditacija s strani pristojnega nacionalnega organa.

Kdo se lahko prijavi?

Visokošolska institucija s sedežem v državi Programa. Visokošolska institucija se prijavi v imenu konzorcija EMJMD. Podružnice visokošolskih institucij partnerskih držav s sedežem v državi Programa ali podružnice visokošolskih institucij držav Programa s sedežem v partnerski državi niso upravičene do prijave.

EMJMD je mednarodni program in vključuje partnerske visokošolske institucije iz vsaj treh različnih držav Programa.

Število in profil sodelujočih organizacij

Visokošolske institucije iz držav Programa morajo biti sposobne fizično gostiti študente programa EMJMD in zagotoviti vsaj najmanjše število kreditnih točk ECTS za obdobje študija, ki ga študenti preživijo v njihovi instituciji.

Vse partnerske organizacije iz držav Programa ali partnerskih držav morajo biti opredeljene ob oddaji vloge za nepovratna sredstva.

Študenti na magistrski stopnji, osebje iz sodelujočih organizacij, vabljeni znanstveniki (/gostujoči predavatelji) iz držav Programa ali partnerskih držav.

Upravičeni udeleženci

Študenti oddajo vlogo za štipendijo neposredno pri konzorciju EMJMD po svoji izbiri in se udeležijo konkurenčnega postopka izbora, ki ga organizira konzorcij visokošolskih institucij.

Za izbor, zaposlovanje in spremljanje posameznih študentov je odgovoren konzorcij EMJMD.

Nepovratna sredstva EMJMD se dodelijo največ 15 prejemnikom študentske štipendije (tj. največ 60 študentskih štipendij za štiri vpise) ter najmanj štirim vabljenim znanstvenikom/gostujočim predavateljem na vpis, ki skupno vsaj 8 tednov sodelujejo v aktivnostih EMJMD.

Število udeležencev

Znanstveniki/gostujoči predavatelji morajo biti izbrani v skladu s posebnimi merili konzorcija za izbor znanstvenikov in prispevati dejansko dodano vrednost za izvajanje EMJMD.

Poleg tega lahko konzorciju EMJMD zaprosijo za največ 12 dodatnih študentskih štipendij na vpis (tj. največ 48 štipendij za štiri vpise) za eno ali več prednostnih regij/držav sveta.

Kraji	Obdobje študija EMJMD se mora izvajati v vsaj dveh državah Programa, ki sta zastopani v konzorciju (tj. vsaj dve obdobji mobilnosti za vse študente). Dodatna obdobja študija (npr. raziskave, praksa, priprava magistrske naloge) se lahko izvajajo v drugih sodelujočih organizacijah v državah Programa ali partnerskih držav, če se zadevne aktivnosti izvajajo pod neposrednim nadzorom ene od partnerskih visokošolskih institucij konzorcija.
Trajanje projekta	Glede na trajanje EMJMD (od 1 do 2 let) in odvisno od tega, ali se konzorcij odloči za pripravljalo leto, bo konzorcij prejel sporazum o nepovratnih sredstvih za najmanj 4 in največ 6 let za financiranje 4 zaporednih vpisov študentov.
Trajanje aktivnosti	Pripravljalo leto (neobvezno): 1 študijsko leto. Izvajanje programa EMJMD: 4 zaporedni vpisi v 1 do 2 študijskih letih (60/90/120 kreditnih točk ECTS).
Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 15. februarja do 12. ure (opolodne po braseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. oktobrom istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene tudi z merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Dodatna merila za upravičenost za študentske štipendije

Trajanje aktivnosti	Štipendije za študente se dodelijo izključno za redni vpis na enega od magistrskih programov in krijejo celotno trajanje študijskega programa EMJMD.
Upravičeni udeleženci	Študenti na magistrski ravni, ki so pridobili prvo visokošolsko diplomu ali lahko dokažejo priznano enakovredno stopnjo izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso v državah, ki podeljujejo diplome. Študenti, ki so že prejeli štipendijo za program EMJMD ali štipendijo za magistrski/skupni doktorski program Erasmus Mundus, niso upravičeni do prijave za dodatno štipendijo v okviru ukrepa EMJMD. Prejemniki štipendije EMJMD za udeležbo v istem programu EMJMD ne morejo koristiti drugega programa štipendiranja, ki ga financira EU, kar velja za celotno obdobje programa. Vsaj 75 % štipendij EMJMD ⁴ bo namenjenih kandidatom iz partnerskih držav.

Ob uspešnem zaključku programa EMJMD mora biti dodeljena skupna diploma (tj. enotno potrdilo o diplomi, ki je izdano v imenu vsaj dveh visokošolskih institucij iz različnih držav Programa in ustrezno akreditiranih v teh državah) ali večkratne diplome (tj. vsaj dve potrdili o diplomi, ki ju izdeta dve visokošolski instituciji iz različnih držav Programa in ustrezno akreditiranih v teh državah).

Učni izidi

Študenti bodo morali pridobiti vse možne kreditne točke ECTS, ki so zajete v EMJMD (60, 90 ali 120). Poleg tega bodo za vsako obvezno študijsko obdobje v vsaj dveh državah Programa morali pridobiti vsaj 20 kreditnih točk ECTS (za študijske programe s 60 kreditnimi točkami ECTS) ali 30 kreditnih točk ECTS (za študijske programe z 90 ali s 120 kreditnimi točkami ECTS). Obdobja mobilnosti ni mogoče nadomestiti z virtualno mobilnostjo (učenje na daljavo), saj je potrebna fizična prisotnost študentov za ves čas magistrskega študija. Poleg tega se ne morejo izvajati v institucijah zunaj konzorcija EMJMD (tj. partnerjev in/ali pridruženih partnerjev).

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 40 točk):

- elementi predloga o skupnem izvajanju/integriranju, zasnovi in strukturi (vključno s sestavo konzorcija) so oblikovani tako, da učinkovito dosejajo cilje programa EMJMD;
- predlog opisuje, kako je EMJMD vključen v katalog študijskih programov pri partnerju, in določa pričakovano izobrazbo, zlasti podelitev skupne izobrazbe EMJMD, če to dovoljuje nacionalna zakonodaja;
- predlagan EMJMD je odgovor na jasno določene potrebe na študijskem področju;
- predlog določa, kako namerava EMJMD povečati privlačnost evropskega visokošolskega prostora ter spodbujati odličnost evropskih univerz, inovacije in konkurenčnost z vidika ciljnih študijskih področij/predmetov;
- predlagan konzorcij EMJMD je zelo pomemben zaradi internacionalizacije visokošolskega izobraževanja in je bil oblikovan, da prinese največ koristi za mobilnost študentov in osebja.

- Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 20 točk):**
- predlog določa študijski program in učne izide ter podrobno opisuje, kako bo odlična študijska vsebina posredovana;
 - predlog podrobno opisuje nabor metod za notranje in zunanje ocenjevanje EMJMD ter pojasnjuje, kako bodo te metode izpeljane v praksi in uporabljene za spremljanje, nadgradnjo in izboljšanje kakovosti programa;
 - predlog določa, kako je organizirana mobilnost študentov in kako prispeva k ciljem programa, ter predstavlja osnutek strategije/načrtovanja za učinkovito vključevanje znanstvenikov/gostujočih predavateljev;
 - predlog podrobno pojasni vse pomembne informacije, ki jih študenti/akademsko osebje prejmejo pred vpisom v program, in storitve, ki so na voljo v zvezi s podporo za nastanitev, jezikovno usposabljanje, administrativne formalnosti (npr. podpora za vizume) in zavarovanje;
 - predlog jasno začrta pravila programa ter pravice in obveznosti študentov v zvezi z akademskimi, administrativnimi in finančnimi vidiki izvajanja EMJMD;
 - predlog opisuje predvidene aktivnosti/zmogljivosti za zagotavljanje učinkovitega integriranja/mreženja študentov programa EMJMD v njihovem družbeno-kulturnem in strokovnem okolju;
 - predlog jasno opisuje interakcijo med dejavniki EMJMD in dejavniki izven izobraževanja, ki vplivajo na izvajanje programa.
- Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk):**
- predlog jasno prikazuje področja strokovnega znanja sodelujočih partneric/osebja ter dopolnilno ali dodano vrednost teh področij pri izvajanju programa EMJMD. Predlog po potrebi navede, kako so bili obstoječi sporazumi o sodelovanju izboljšani, da bi izpolnili cilje EMJMD;
 - predlog opisuje institucionalno zavezanost vseh partnerjev, določa njihove vloge in naloge pri izvajanju programa EMJMD in opisuje delovne mehanizme vodstvenih organov ter vzpostavljena orodja za upravljanje;
 - predlog med drugim opisuje skupna merila, načela in pogoje za prijavo, izbor in vpis študentov, preverjanje njihovega znanja in oceno njihove uspešnosti;
 - predlog pojasni, kako so bili izračunani stroški udeležbe študentov, ter vsebuje opis, kako se bodo v partnerstvu zbirala, dodeljevala in upravljala finančna sredstva, vključno z dodatnimi sredstvi.
 - predlog ponudi prepričljivo srednjeročno/dolgoročno strategijo za razvoj/trajnost in vsebuje realistične napovedi za prihodnost po izteku obdobja evropskega financiranja in načine za mobilizacijo drugih virov financiranja za štipendije in študente samoplačnike;
 - predlog pojasni, kako bo EMJMD ustvarjal učinek na institucionalni ravni (fakultetni/univerzitetni) in kako bo izboljševal/izboljšal strategijo internacionalizacije partnerjev konzorcija in spodbujal njihovo sodelovanje z ustreznimi deležniki na nacionalni/evropski/mednarodni ravni;
 - predlog opisuje, kako predlagan EMJMD spodbuja podjetništvo in smisel za pobudo ter kako bodo v izvajanju programa vključeni delodajalci, da se izboljša kompetence in spretnosti študentov, da se s tem izboljša zaposljivost diplomantov;
 - predlog pojasni vrste in metode mehanizmov obveščanja/razširjanja, svoje ciljne skupine in konkretne naloge partnerjev v zvezi s strategijo osveščanja programa EMJMD. Pojasni, kako namerava privabiti odlične študente iz celega sveta;
 - Predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev.
- Učinek in razširjanje (največ 20 točk)**

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 70 od skupno 100 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 75 % vseh možnih dodeljenih točk v okviru merila za dodelitev „Ustreznost projekta“ (tj. najmanj 30 točk od 40). V primeru ex aequo bodo prednost imeli projekti z največ točkami v skladu z merilom „Ustreznost projekta“.

Dodatne štipendije za študente iz ciljnih regij sveta

Prijavitelji lahko zaprosijo za dodatne štipendije za eno ali več regij partnerskih držav sveta, ki se financirajo z naslednjimi instrumenti EU za zunanje financiranje:

- instrumenti za razvojno sodelovanje⁵,
- Evropski instrument sosedstva⁶,
- instrument partnerstva⁷,
- Evropski razvojni sklad (ERS).

EMJMD, predlagani za financiranje, lahko v celotnem trajanju magistrskega programa (štirje vpisi) prejmejo največ 48 dodatnih študentskih štipendij. Te dodatne štipendije se ponudijo kot odziv na prednostne naloge zunanje politike EU v zvezi z visokošolskim izobraževanjem ter upoštevajo različne stopnje gospodarskega in družbenega razvoja v zadevnih partnerskih državah. Štipendije morajo biti dodeljene študentom iz osmih različnih regij, ki so navedene spodaj:

- države vzhodnega partnerstva (regija 2);
- države južnega Sredozemlja (regija 3);
- Azija (regija 6) s posebno dodelitvijo štipendij najmanj razvitim državam⁸;
- osrednja Azija (regija 7) s posebno dodelitvijo štipendij državam z nizkim ali nizkim srednjim dohodkom⁹;
- Latinska Amerika (regija 8) s posebno dodelitvijo štipendij državam z nizkim srednjim dohodkom¹⁰ in maksimalno dodelitvijo Braziliji/Mehiki;
- Južna Afrika (regija 10);
- afriške, karibske in pacifiške države (regija 11) ter
- države Sveta za sodelovanje v Zalivu (regija 12).

Upravičence se spodbuja, da razpršijo prošnje za dodatne štipendije in tako pokrijejo čim več ciljnih regij.

Dodatna merila za dodelitev

Predlogi, ki bodo izpolnili minimalni prag merila „Ustreznost projekta“ in prejeli skupaj najmanj 70 točk (splošni prag za financiranje), bodo ocenjeni za dodatne štipendije za ciljne regije na podlagi spodnjega merila.

Ustreznost projekta v ciljnih regijah (da/ne)

- V predlogu so opisane metode, ki se uporabljajo za privabljanje zelo nadarjenih študentov iz ciljnih regij.
- Predlog spodbuja sodelovanje z visokošolskimi institucijami in/ali drugimi upravičenimi sodelujočimi organizacijami iz partnerskih držav v ciljnih regijah. Jasno je pojasnjena dodana vrednost takšnega sodelovanja za program EMJMD.

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Za obvezna merila ter dodatne koristne informacije v zvezi s tem ukrepom glej Prilogo I k temu vodniku. Priloga vključuje:

- pogoje v zvezi z zasnovo skupnega magistrskega študija Erasmus Mundus,
- pogoje v zvezi s študenti magistrskega študija,
- pogoje v zvezi s spremljanjem in zagotavljanjem kakovosti,
- postopek izbora konzorcijev EMJMD.

Zainteresirane organizacije naj pred oddajo vloge za finančno podporo skrbno preberejo ustrezna poglavja te priloge.

Katalog skupnega magistrskega študija Erasmus Mundus

Za spodbujanje promocije, prepoznavnosti in dostopnosti študentskih štipendij Erasmus+, ki se bodo z že potekajočimi programi EMJMD zagotovile za najboljše študente magistrskih študijev po vsem svetu, bodo EMJMD vključeni v spletni katalog na spletišču Izvajalske agencije.

Katalog EMJMD bo oglaševal vse skupne magistrske programe, ki ponujajo štipendije Erasmus+ za naslednje akademsko leto.

Katalog bo omogočil potencialnim študentom, da izberejo zelene programe EMJMD in oddajo vlogo za štipendijo Erasmus+ neposredno pri zadevnih konzorcijih.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Izbrani programi EMJMD bodo podprti s sporazumom o nepovratnih sredstvih, ki bo zajel eno pripravljalno leto (če se prijavitelj odloči, da se prijavi za pripravljalno leto) in štiri zaporedne vpise študentov.

Nepovratna sredstva EMJMD se izračunajo v skladu z naslednjimi načeli financiranja:

- nepovratna sredstva za stroške upravljanja konzorcija in mobilnost akademskega osebja;
- različno število študentskih štipendij, v višini največ 25 000 EUR na leto, ter
- različno število dodatnih študentskih štipendij, v višini največ 25 000 EUR na leto za ciljne regije sveta.

Proračun programa EMJMD se podrobno pripravi v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

A) skupni magistrski program Erasmus Mundus

Prispevek za stroške

upravljanja konzorcija in stroške¹¹ povabljenih znanstvenikov in gostujočih predavateljev	20 000 EUR za neobvezno pripravljeno leto.
	50 000 EUR na vpis programa EMJMD.

B) Študentske štipendije skupnega magistrskega študija Erasmus Mundus:

V študentske štipendije EMJMD bodo zajeti stroški udeležbe študentov (vključno s šolnino, kritjem polnega zavarovanja in kakršnih koli drugih obveznih stroškov, povezanih z udeležbo študentov v programu), prispevek za potne stroške ter stroške nastanitve in bivanja študenta za celotno trajanje študijskega programa EMJMD. Podrobnosti o zneskih za študentske štipendije EMJMD so navedene v spodnji preglednici:

Do 9 000 EUR na leto na prejemnika štipendije iz partnerske države¹².

Prispevek za stroške udeležbe Do 4 500 EUR na leto na prejemnika štipendije iz države Programa.

Kakršen koli znesek, ki presega te najvišje zneske prispevkov, morajo kriti sodelujoče organizacije in ga ne smejo zaračunati prejemniku štipendije.

1 000 EUR na leto na prejemnika štipendije, ki prebiva v državi Programa, za potne stroške.

Prispevek za potne stroške in stroške nastanitve

2 000 EUR na leto za potne stroške + 1 000 EUR za stroške nastanitve za prejemnika štipendije, ki prebiva v partnerski državi, ki od koordinatorske visokošolske institucije EMJMD ni oddaljena več kot 4 000 km.

3 000 EUR na leto za potne stroške + 1 000 EUR za stroške nastanitve na prejemnika štipendije, ki prebiva v partnerski državi, ki je od koordinatorske visokošolske institucije EMJMD oddaljena več kot 4 000 km.

Prispevek za stroške bivanja

1 000 EUR na mesec za celotno trajanje študijskega programa EMJMD (največ 24 mesecev). Prejemniki štipendije ne bodo prejeli prispevka za stroške bivanja za obdobja programa EMJMD (študij/raziskave/praksa/priprava magistrske naloge), ki jih preživijo v svoji državi stalnega prebivališča. Prav tako tega prispevka ne bodo prejeli prejemniki štipendije iz partnerske države za obdobja programa EMJMD, ki jih preživijo v kateri koli partnerski državi in ki presegajo obdobje enega trimestra (tj. 3 mesece ali vrednost 15 kreditnih točk ECTS), preživetega v kateri koli partnerski državi.

Dodelitev nepovratnih sredstev

Dejanski znesek posameznih štipendij oziroma najvišji znesek dodeljenih nepovratnih sredstev za izbrane projekte bo odvisen od številnih elementov:

1. trajanja programa EMJMD (60, 90 ali 120 kreditnih točk ECTS);
2. stroškov udeležbe v programu EMJMD, ki jih določijo konzorciji;
3. izvedbe neobveznega pripravljalnega leta;
4. števila štipendij države Programa/partnerske države.

Glede na te parametre bodo nepovratna sredstva za program EMJMD za pripravljalno leto in štiri vpise študentov znašala največ **5,1 milijona EUR**¹³.

-
1. Evropski ministri za izobraževanje so ga sprejeli med ministrsko konferenco v Erevanu 14. in 15. maja 2015. Za več informacij o sprejetih ukrepih politike glej: <http://bologna-yerevan2015.ehea.info/pages/view/documents>.
 2. EMJMD morajo imeti vzpostavljen skupno oblikovan in v celoti integriran učni načrt s skupnimi postopki izvajanja, npr. skupna pravila glede postopkov prijave, izbora, vpisa in preverjanja znanja študentov, pa tudi skupne mehanizme zagotavljanja kakovosti.
 3. https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-1-learning-mobility-individuals/erasmus-mundus-joint-master-degrees_en.
 4. To se nanaša na skupno število financiranih štipendij, vključno s tistimi, ki so namenjene za eno ali več prednostnih regij/držav sveta.
 5. UREDBA (EU) št. 233/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja za obdobje 2014–2020: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:SL:PDF>.
 6. UREDBA (EU) št. 232/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosedstva: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:SL:PDF>.
 7. UREDBA (EU) št. 234/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0077:0084:SL:PDF>.
 8. Afganistan, Bangladeš, Butan, Kambodža, Laos, Mjanmar, Nepal.
 9. Kirgizistan, Tadžikistan, Uzbekistan.
 10. Bolivija, Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva, Paragvaj.
 11. Stroške pridruženih partnerjev lahko konzorcij EMJMD povrne le iz „prispevka EU za stroške upravljanja konzorcija“ (pavšalni znesek).
 12. Študenti, ki niso državljani države Programa in v njej v zadnjih petih letih niso izvajali svoje glavne aktivnosti (študij, usposabljanje ali delo) več kot 12 mesecev. Petletno referenčno obdobje za to pravilo 12 mesecev se izračuna za nazaj od roka za oddajo prijave za študentsko štipendijo za program EMJMD, ki ga določi konzorcij.
 13. Teoretični najvišji znesek se izračuna z uporabo maksimalnih stopenj za štipendije in ob predpostavki, da bo projektu dodeljeno maksimalno število štipendij (npr. 60 + 48). Na podlagi izkušeni povprečni znesek nepovratnih sredstev znaša med 2,5 in 3,5 milijarde EUR.

Posojila Erasmus+ za magistrski študij

Študenti, ki želijo opraviti cel študijski program na magistrski stopnji v drugi državi Programa, lahko zaprosijo za posojilo z jamstvom EU, ki bo krilo del njihovih stroškov.

Posojila Erasmus+ za magistrski študij Erasmus+ bodo morebitnim študentom magistrskih programov omogočila dostop do posojil (ki jih zagotavljajo sodelujoče banke, za njih pa jamči EU, prek svojega partnerskega Evropskega investicijskega sklada) za podporo njihovega študija v tujini v življenjskem ciklu programa Erasmus+. Pri dodelitvi proračunskih sredstev EU se bo z vzvodom financiral večkratni znesek iz bančnega sektorja za posojila mobilnim študentom magistrskega študija.

Shema je začela delovati leta 2015, v prihodnjih letih pa bodo posojila Erasmus+ za magistrski študij na voljo v vedno več državah in vedno več študentom.

Več informacij o shemi in sodelujočih finančnih ustanovah je na voljo na spletišču Evropske komisije: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node/11_sl.

Zneski in cilj posojil

Posojila znašajo največ 12 000 EUR za enoletni magistrski program in največ 18 000 EUR za do dveletni magistrski program ter lahko krijejo življenjske stroške, stroške šolnine in druge s študijem povezane stroške v kateri koli izmed 33 držav Programa Erasmus+.

Ključna socialna varovala vključujejo oprostitev študentov ali staršev za plačilo varščin, ugodno obrestno mero in ugodne pogoje vračila.

Pogoji za upravičenost študentov do posojila so:

- biti morajo rezidenti ene od držav programa Erasmus+;
- imeti morajo uspešno zaključeno prvo stopnjo visokošolskega študija (dodiplomski študij ali enakovredno);
- biti morajo sprejeti na drugo stopnjo študija (magistrski študij ali enakovredno) na priznani visokošolski instituciji, ki je nosilka Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE).
- Magistrski študij (ali enakovredno), ki ga nameravajo obiskovati;
- se mora izvajati v državi, ki ni država njihovega stalnega prebivališča in država, v kateri so pridobili diplomu dodiplomskega študija (ali enakovredno diplomu, ki jim omogoča dostop do magistrskega programa);
- mora biti popoln program, ki vodi do magisterija (ali enakovredne diplome).

Merila za upravičenost

Kje se prijaviti?

Neposredno pri sodelujočih bankah, družbah za študentska posojila.

Ključni ukrep 2: Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks

Kateri ukrepi so podprti?

Ta ključni ukrep podpira:

- strateška partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine,
- koalicije znanja,
- koalicije sektorskih spretnosti (izvedene s posebnim razpisom za zbiranje predlogov),
- krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja,
- krepitev zmogljivosti na področju mladine.

Aktivnosti, ki jih podpira ta ključni ukrep, bodo predvidoma imele pozitiven in dolgotrajen učinek na sodelujoče organizacije, na sisteme politik, v katere so ti ukrepi umeščeni, in na osebe, ki so posredno ali neposredno vključene v organizirane aktivnosti.

Pričakovani rezultati tega ključnega ukrepa so razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks na organizacijski, lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni.

V zvezi s sodelujočimi organizacijami se na podlagi projektov, ki jih podpira ta ključni ukrep, pričakujejo naslednji rezultati:

- inovativni pristopi za obravnavanje njihovih ciljnih skupin, na primer z zagotavljanjem: privlačnejših programov izobraževanja in usposabljanja, ki so v skladu s posameznimi potrebami in pričakovanji posameznikov; soudeležbe in metodologij, ki temeljijo na IKT; novih ali izboljšanih procesov priznavanja in potrjevanja kompetenc; učinkovitejših aktivnosti v korist lokalnih skupnosti; novih ali izboljšanih praks, ki obravnavajo potrebe skupin z manj priložnostmi, ter obravnavanja razlik v učnih rezultatih, povezanih z geografskimi in socialno-ekonomskimi razlikami; novih pristopov za obravnavanje družbene, jezikovne in kulturne raznolikosti; novih pristopov za boljšo podporo konkurenčnosti in zaposlovanju, zlasti na regionalni in lokalni ravni; priznanje odličnosti pri učenju in poučevanju jezikov z Evropskim jezikovnim priznanjem;
- bolj sodobno, dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod v vsakodnevne aktivnosti; odprtost do sinergij z organizacijami, ki so aktivne na drugih področjih ali v drugih socialno-ekonomskih sektorjih; strateško načrtovanje poklicnega razvoja osebja v skladu s potrebami posameznikov in cilji organizacije;
- okrepljena zmogljivost in strokovnost za delovanje na ravni EU/mednarodni ravni: boljše kompetence upravljanja in strategije internacionalizacije; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav, drugih področij izobraževanja, usposabljanja in mladine in/ali drugih socialno-ekonomskih sektorjev; dodeljevanje višjih finančnih sredstev (ne samo sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine; večja kakovost pri pripravi, izvajanju, spremljanju in nadaljnjem spremljanju projektov EU/mednarodnih projektov.

Projekti, ki bodo financirani s tem ključnim ukrepom, bodo najverjetneje tudi pozitivno vplivali na osebe, ki bodo posredno ali neposredno vključene v aktivnosti, npr.:

- okrepljena samoiniciativnost in podjetništvo;
- boljše znanje tujih jezikov;
- višja raven digitalnih kompetenc;
- boljše razumevanje družbene, etnične, jezikovne in kulturne raznolikosti ter odzivanje nanjo;
- višje ravni spretnosti za zaposljivost in ustanavljanje novih podjetij (vključno s socialnim podjetništvom);
- aktivnejša udeležba v družbi;
- pozitivnejši odnos do evropskega projekta in vrednot EU;
- boljše razumevanje in priznavanje spretnosti in kvalifikacij v Evropi in drugod po svetu;
- boljše kompetence, povezane s strokovnimi profili (poučevanje, usposabljanje, mladinsko delo itd.);
- boljše razumevanje praks, politik in sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine po vseh državah;
- boljše razumevanje medsebojne povezanosti med formalnim in neformalnim izobraževanjem, poklicnim usposabljanjem, drugimi oblikami učenja oziroma trgom dela;
- več priložnosti za poklicni razvoj;
- okrepljena motivacija in zadovoljstvo v njihovem vsakodnevnem delu.

Na sistemski ravni bodo ti projekti spodbudili posodabljanje in okrepili odzivanje sistemov izobraževanja in usposabljanja ter mladinske politike na glavne izzive današnjega sveta: zaposlovanje, gospodarska stabilnost in rast. Obenem morajo spodbujati tudi družbene, državljanske in medkulturne kompetence, medkulturni dialog, demokratične vrednote in temeljne pravice, socialno vključenost, nediskriminacijo in aktivno državljanstvo, kritično razmišljanje in medijsko pismenost.

Pričakovani učinki tega ključnega ukrepa so torej:

- višja kakovost izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela v Evropi in po svetu: združevanje višjih ravni odličnosti in privlačnosti z več priložnostmi za vse, tudi osebe z manj priložnostmi;
- večja usklajenost sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine s potrebami trga dela in priložnostmi, ki ji ta ponuja, ter tesnejše povezave z gospodarstvom in skupnostjo;
- izboljšano zagotavljanje in ocenjevanje osnovnih in prečnih spretnosti, zlasti podjetništva, socialnih, državljskih, medkulturnih in jezikovnih kompetenc, kritičnega razmišljanja, digitalne spretnosti in medijske pismenosti;
- okrepljene sinergije in povezave ter izboljšani prehod med različnimi področji; izobraževanjem, usposabljanjem in mladino na nacionalni ravni, z izboljšano uporabo evropskih referenčnih orodij za priznavanje, potrjevanje in preglednost kompetenc in kvalifikacij;
- večja uporaba učnih rezultatov pri opisovanju in opredeljevanju kvalifikacij, delov kvalifikacij in učnih načrtov za podporo poučevanju, učenju in ocenjevanju;
- novo in okrepljeno medregionalno in čezmejno sodelovanje javnih organov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- bolj strateška in celostna uporaba IKT ter prosto dostopnih učnih virov (PDUV) v sistemih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- večja motivacija za učenje jezikov z inovativnimi metodami poučevanja ali izboljšanimi povezavami s praktično uporabo znanja jezikov, ki jih zahteva trg dela;
- okrepljeno sodelovanje med prakso, raziskovanjem in politikami.

Strateška partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine

Kakšni so cilji in prednostne naloge strateškega partnerstva?

Namen strateških partnerstev je podpirati razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks ter izvajanje skupnih pobud za spodbujanje sodelovanja, vzajemnega učenja in izmenjav izkušenj na evropski ravni.

Glede na cilje in sestavo strateškega partnerstva obstajata dve vrsti projektov:

- **Strateška partnerstva za inovacije:**

Projekti bodo razvijali inovativne rezultate in/ali si intenzivno prizadevali razširjati in uporabljati obstoječe in na novo proizvedene rezultate ali inovativne ideje. Prijavitelji lahko zaprosijo za namenski proračun za intelektualne rezultate in multiplikativne dogodke, zato da se neposredno odgovori na inovacijski vidik ukrepa. Ta vrsta projektov je odprta za vsa področja izobraževanja, usposabljanja in mladine.

- **Strateška partnerstva za izmenjavo dobrih praks:**

Glavni cilj je organizacijam omogočiti, da razvijejo in krepijo mreže, povečajo zmogljivosti za delovanje na mednarodni ravni ter primerjajo in delijo ideje, prakse in metode. Izbrani projekti lahko tudi privedejo do otipljivih rezultatov in pričakuje se, da bodo razširjali rezultate svojih aktivnosti, čeprav na način, ki je sorazmeren z namenom in obsegom projekta. Ti rezultati in aktivnosti se sofinancirajo iz standardnega proračuna za vodenje in izvajanje projektov. Strateška partnerstva s področja visokošolskega izobraževanja ne podpirajo te vrste projektov. Poleg tega je mogoče v okviru te vrste partnerstev uresničiti nekatere posebne oblike strateškega partnerstva:

- **Partnerstva za izmenjavo med šolami:** v tej vrsti strateškega partnerstva lahko sodelujejo le šole. Projekti lahko s pomočjo priložnosti za mobilnost za učence/dijake in osebje sodelujočim šolam pomagajo, da se razvijejo kot organizacije in izboljšajo svojo zmožnost delovanja v mednarodnih projektih.
- **Transnacionalne mladinske pobude:** namen teh strateških partnerstev na področju mladine je spodbujanje družbene predanosti in podjetniškega duha med mladimi. Posebna značilnost te oblike strateškega partnerstva je, da mladinske pobude sprožijo, vzpostavijo in izvajajo mladi sami.

Več informacij o značilnostih teh posebnih oblik projektov najdete v poglavju „**Posebne oblike strateških partnerstev**“.

Ne glede na področje, na katero projekt vpliva, lahko v strateških partnerstvih sodeluje katera koli organizacija, ki je dejavna na katerem koli področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ali v drugih socialno-ekonomskih sektorjih, in organizacije, ki izvajajo interdisciplinarne aktivnosti na

različnih področjih (npr. lokalni in regionalni organi, centri za priznavanje in potrjevanje, gospodarske zbornice, trgovinske organizacije, centri za usmerjanje, kulturne organizacije). Glede na prednostno nalogo in cilje projekta bi v strateška partnerstva moral biti vključen najustreznejši in najbolj raznolik nabor partnerjev, da lahko ustvarijo vzajemne koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in specifičnega strokovnega znanja ter pomembne in visokokakovostne rezultate projekta.

Za pridobitev sredstev morajo strateška partnerstva obravnavati (a) vsaj eno prečno prednostno nalogo ali (b) vsaj eno posebno prednostno nalogo, ki je pomembna za področje izobraževanja, usposabljanja in mladine, na katerem je učinek največji, kot je opisano v nadaljevanju. Med temi prednostnimi nalogami lahko nacionalne agencije večjo veljavo pripišejo tistim, ki so še posebno pomembne v njihovem nacionalnem okviru („Evropske prednostne naloge v nacionalnem okviru“). Nacionalne agencije morajo morebitne prijavitelje ustrezno obveščati prek svojih uradnih spletišč.

Prečne prednostne naloge:

- Razvoj ustreznih in visokokakovostnih spretnosti in kompetenc: podpiranje posameznikov pri pridobivanju in razvoju osnovnih spretnosti in ključnih kompetenc, da se spodbujajo zaposljivost, socialno-vzgojni in osebni razvoj ter udeležba v državljanem in družbenem življenju. Ta prednostna naloga bo med drugim vključevala ukrepe za razvoj partnerstev med izobraževalnimi institucijami, podjetji in posredniškimi organi za spodbujanje vseživljenjskega učenja ter izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izkušnje učne mobilnosti. S programom se bodo podpirali tudi ukrepi, s katerimi se razvijajo ali razširjajo orodja za ocenjevanje takih kompetenc, pa tudi ukrepi, ki uporabljajo pristope na podlagi „učnih izidov“ pri aktivnostih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ali pri ocenjevanju njihove kakovosti, učinka in ustreznosti.
- Socialno vključevanje: prednost bodo imeli ukrepi, ki pomagajo obravnavati raznolikost in spodbujajo – zlasti z inovativnimi in celostnimi pristopi – posvajanje skupnih vrednot, enakost, vključno z enakostjo spolov, nediskriminacija in socialno vključevanje prek aktivnosti na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Program bo podpiral projekte, katerih cilj je: (a) spodbujati razvoj družbenih, državljanjskih in medkulturnih kompetenc, medijske pismenosti in kritičnega razmišljanja ter boj proti diskriminaciji, segregaciji, rasizmu, ustrahovanju in nasilju med vrstniki; (b) izboljšati dostop, udeležbo in učni uspeh učečih se z manj priložnostmi ter zmanjšati razlike pri učnih izidih; ter (c) podpirati in oceniti nove pristope k zmanjšanju razlik v dostopu do digitalnih tehnologij in njihovi uporabi v formalnem in neformalnem izobraževanju. Posebna pozornost bo namenjena obravnavi razlik med spoloma v zvezi z IKT.
- Odprte izobraževalne in inovativne prakse v digitalni dobi: prednost bodo imeli ukrepi, ki spodbujajo inovativne metode in pedagogiko ter, če ustreza, participativne oblike upravljanja. Druga prednostna naloga bo posodabljanje in razvoj digitalnih učnih gradiv in orodij, zlasti prosto dostopnih učnih virov, prosto dostopnih učbenikov in brezplačne in odprtokodne izobraževalne programske opreme, ter podpiranje učinkovite uporabe digitalnih tehnologij in odprte pedagogike na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. To bo vključevalo spodbujanje sinergij z aktivnostmi raziskav in inovacij ter novih tehnologij kot gonil izboljšav politik in praks na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Program bo podpiral tudi nove metode in orodja za poučevanje.
- Izobraževalno osebje: prednost bodo imeli ukrepi, ki krepijo zaposlovanje, izbor in uvajanje najboljših in najustreznejših kandidatov za učiteljski poklic, pa tudi ukrepi, ki podpirajo spodbujanje visokokakovostnega in inovativnega poučevanja v vseh izobraževalnih sektorjih ter pri usposabljanju in mladinskem delu. Program bo podpiral strokovni razvoj

izobraževalnega osebja (kot so učitelji, profesorji, tutorji, mentorji, trenerji itd.) in mladinskih delavcev, zlasti pri obravnavanju zgodnje opustitve šolanja, učečih se iz okolij z manj možnostmi, različnosti v razredu, uporabe novih metod in orodij za poučevanje ter drugih okoliščin, učenja na delovnem mestu in priložnostnega učenja.

- Preglednost in priznavanje spretnosti in kvalifikacij: prednost bodo imeli ukrepi, ki spodbujajo zaposljivost, učno mobilnost in mobilnost delovne sile ter olajšujejo prehode med različnimi ravni in vrstami izobraževanja in usposabljanja, med izobraževanjem/usposabljanjem in svetom dela ter med različnimi zaposlitvami. Prednost bodo imeli ukrepi, ki omogočajo in spodbujajo priznavanje, preglednost in primerljivost kvalifikacij in učnih izidov, vključno z zagotavljanjem boljših storitev in informacij/usmerjanja v zvezi s spretnostmi in kvalifikacijami. To vključuje spodbujanje inovativnih rešitev za priznavanje in podpiranje potrjevanja – na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski/mednarodni ravni – kompetenc, pridobljenih s priložnostnim in neformalnim učenjem.
- Trajnostne naložbe, uspešnost in učinkovitost: prednost bodo imeli ukrepi, ki podpirajo učinkovito izvajanje naložbenega načrta za Evropo, med drugim s spodbujanjem modelov financiranja, ki privabljajo zasebne akterje in kapital (vključno z jamstveno shemo za študentska posojila programa Erasmus+), ter ki podpirajo načrtovanje reform na podlagi dokazov, ki v sisteme in politike na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa prinašajo kakovost, inovacije in ustreznost. Prednost bodo imeli tudi ukrepi, ki podpirajo razvoj inovativnih načinov za zagotavljanje trajnostnih naložb v vse oblike učenja, formalne in neformalne, vključno s financiranjem na podlagi dosežkov in delitvijo stroškov.
- Družbena in izobraževalna vrednost evropske kulturne dediščine ter njen prispevek k ustvarjanju delovnih mest, gospodarski rasti in socialni koheziji: V okviru evropskega leta kulturne dediščine 2018 bodo prednost imeli ukrepi, ki prispevajo k ozaveščanju o pomembnosti evropske kulturne dediščine prek izobraževanja, vseživljenjskega učenja, priložnostnega in neformalnega učenja, mladine in športa, vključno z ukrepi, ki podpirajo razvoj spretnosti, socialno vključevanje, kritično razmišljanje in udeležbo mladih. Spodbujali se bodo novi participativni in medkulturni pristopi k dediščini ter izobraževalne pobude za omogočanje medkulturnih dialogov med učitelji in učenci že od zgodnjih let.

Prednostne naloge na posameznih področjih

V visokošolskem izobraževanju bodo v skladu z izzivi, opredeljenimi v prenovljeni agendi EU za posodobitev visokega šolstva, prednost imeli naslednji ukrepi:

- obravnava vrzeli in neuskkljenosti v spretnostih z: (a) aktivnostmi za večjo uvedbo področij, na katerih obstaja pomanjkanje spretnosti, in izboljšanje karierne orientacije ter (b) oblikovanjem in razvojem učnih načrtov, ki izpolnjujejo izobraževalne potrebe študentov, relevantne za trg dela, in družbene potrebe, med drugim tudi z boljšo uporabo odprtega in spletnega, kombiniranega in multidisciplinarnega učenja, učenja na delovnem mestu in novih modelov ocenjevanja. Izboljšanje sodelovanja med visokoškolskimi institucijami, organizacijami PIU in delodajalci ali socialnimi podjetji pri dejanskih težavah, na primer s spodbujanjem sodelovanja med študenti, vajenci in podjetji pri podjetniških in transdisciplinarnih projektih ter s spodbujanjem ekskurzij v podjetjih;
- v zvezi z zgornjo prednostno nalogo podpiranje nadaljnjega razvoja sistema spremljanja diplomantov v državah Programa ter preverjanje možnosti za izboljšanje razpoložljivosti

- primerljivih podatkov o dosežkih diplomantov v Evropi;
- spodbujanje usposabljanja in izmenjave za izboljšanje kakovosti poučevanja, zlasti podpiranje uporabe digitalnih tehnologij in spletnega zagotavljanja, da se izboljšajo pedagogika in metode ocenjevanja; vzpostavitev mednarodnih tečajev za usposabljanje učiteljev in krepitev sodelovanja med centri za usposabljanje učiteljev;
 - spodbujanje in nagrajevanje odličnosti v poučevanju in razvoju spretnosti, vključno z razvojem učinkovitih struktur spodbujanja in kadrovske politik na nacionalni in institucionalni ravni, usposabljanjem akademikov na področju novih in inovativnih pedagoških pristopov in novih pristopov k oblikovanju učnih načrtov ter izmenjavo dobrih praks prek platform za sodelovanje;
 - vzpostavitev vključujočih sistemov visokošolskega izobraževanja, povezanih z okoliškimi skupnostmi, in sicer z: (a) razvojem in izvajanjem celostnih institucionalnih strategij za vključevanje in uspešnost študija, s pravičnejšim dostopom ter večjo udeležbo in višjimi stopnjami dokončanja študija slabo zastopanih skupin z manj priložnostmi, tudi z ustrezno podporo, usmerjanjem, svetovanjem in mentorstvom za študente po vpisu; (b) izboljšanjem povezav med šolami, PIU, raziskovalnimi inštituti in visokošolskim izobraževanjem z večsektorskimi mednarodnimi izobraževalnimi partnerstvi; (c) razvojem, preskušanjem in izvajanjem prožnih in modularnih oblik študijskih programov (izredni študij, študij prek spleta ali kombinirano učenje), zlasti za boljše prilagajanje potrebam starejših študentov in mladih raziskovalcev; (d) s spodbujanjem državljske in družbene odgovornosti študentov, raziskovalcev in univerz ter priznavanjem prostovoljskega dela in dela v korist skupnosti pri študijskih rezultatih (npr. s točkami ECTS);
 - zagotavljanje, da visokošolske institucije in raziskovalni inštituti k inovacijam prispevajo: (a) z razvojem, izvajanjem in preskušanjem učinkovitosti pristopov za spodbujanje ustvarjalnosti, podjetniškega razmišljanja in spretnosti za uporabo inovativnih zamisli v praksi; (b) z zagotavljanjem, da se izobraževanje in raziskave medsebojno krepijo, vključno s partnerstvi, interdisciplinarnimi in transdisciplinarnimi pristopi ter krepijo vloge visokošolskih institucij in raziskovanih inštitutov v njihovem lokalnem in regionalnem okolju; (c) s podpiranjem prenosa najnovejših rezultatov raziskav nazaj v izobraževanje kot prispevek k poučevanju ter spodbujanjem dodiplomskih študentov in študentov magistrskega študija k udeležbi v priložnostih, s katerimi bodo lahko raziskali sodobne raziskovalne probleme in razvili raziskovalne spretnosti, potrebne za raziskovalce;
 - spodbujanje učinkovitih in uspešnih modelov financiranja na ravni sistema in modelov upravljanja ter nagrajevanje dobrega poučevanja, inovacij in pomembnosti za skupnost;
 - spodbujanje internacionalizacije, priznavanja in mobilnosti, podpiranje sprememb v skladu z bolonjskimi načeli in orodji. Razmisliti je mogoče o projektih sodelovanja med univerzami, raziskovalnimi inštituti, mrežami univerz in morda zasebnimi ali neprofitnimi akterji za izvajanje aktivnosti mobilnosti v okviru jamstvene sheme za študentska posojila programa Erasmus+.

V šolskem izobraževanju bodo imeli prednost naslednji ukrepi:

- krepitev profila učiteljskih poklicev, vključno z učitelji, vodstvenimi delavci in izobraževalci učiteljev, z ukrepi, ki imajo naslednje cilje: narediti poklic privlačnejši; okrepiti izbor in zaposlovanje; okrepiti poklicni razvoj učiteljev in njegove različne faze neprekinjeno povezati od izobraževanja za prihodnje učitelje in uvajanja do nadaljnjega strokovnega razvoja; podpiranje učiteljev pri obravnavanju različnosti v razredu (vključno z učenci z migrantskim ozadjem); podpirati učitelje pri uvajanju sodelovalnih in inovativnih praks, digitalnih in nedigitalnih, ter novih metod ocenjevanja; krepiti vodenje v izobraževanju, vključno z vlogo in

- profilom vodstvenih delavcev v šoli, porazdeljenim vodenjem na šoli in vodenjem učiteljev;
- spodbujanje pridobivanja spretnosti in ključnih kompetenc, na primer z: obravnavanjem slabih rezultatov pri matematiki, naravoslovju in pismenosti z učinkovitim in inovativnim poučevanjem in ocenjevanjem; spodbujanjem podjetniškega izobraževanja; vključevanjem zagotavljanja digitalnih kompetenc v učni načrt, kar je treba prilagoditi posameznim starostnim skupinam; spodbujanjem kritičnega razmišljanja, zlasti s poučevanjem naravoslovja v okoljskem in/ali kulturnem okviru; uvajanjem celovitega pristopa k poučevanju in učenju jezikov, za kar je izhodišče različnost v današnjih razredih, ki so vse bolj večjezični;
 - podpiranje šol pri odpravljanju zgodnjega opuščanja šolanja in prikrajšanosti ter zagotavljanju kakovostnega izobraževanja, ki omogoča uspeh vsem učencem/dijakom, od najnižje do najvišje stopnje šolskega izobraževanja, vključno z otroki z migrantskim ozadjem, ki bi se lahko srečali s posebnimi (npr. jezikovnimi) izzivi; krepitev sodelovanja med vsemi akterji v šolah ter z družinami in drugimi zunanjimi deležniki; izboljšanje prehoda med različnimi ravni izobraževanja; podpiranje mreženja šol, ki spodbuja sodelovalne in celovite pristope k poučevanju in učenju; izboljšanje evalvacije in zagotavljanja kakovosti;
 - podpiranje prizadevanj za izboljšanje dostopa do predšolske vzgoje in varstva, ki sta cenovno dostopna in visoke kakovosti. Krepitev kakovosti sistemov in določb predšolske vzgoje in varstva, da se spodbuja starosti primeren razvoj otrok, dosejajo boljši učni izidi in zagotovi dober začetek izobraževanja za vse, zlasti z izboljšanjem okvira EU za kakovost predšolske vzgoje in varstva, ter zagotavljanje, da se koristi predšolske vzgoje prenašajo na druge ravni šolskega izobraževanja, ter projekti, s katerimi se razvijajo novi modeli izvajanja, upravljanja in financiranja predšolske vzgoje in varstva.

V poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) bodo imeli prednost naslednji ukrepi:

- razvoj institucionalnih partnerstev za podporo vzpostavitvi in izvajanju strategije internacionalizacije dijakov in vajencev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki so namenjena uvedbi potrebne podporne infrastrukture ter ustreznih institucionalnih in/ali pogodbenih okvirov za spodbujanje kakovostne delovne prakse dijakov in vajencev v PIU v okviru mobilnosti v drugi državi. Uporabiti bi bilo treba posebna pravila in informacije v zvezi z aktivnostmi mobilnosti dijakov v PIU, ki so opisani v Prilogi I k Vodniku za prijavitelje;
- razvoj partnerstev za spodbujanje učenja na delovnem mestu v vseh oblikah, na primer razvoj nove vsebine usposabljanja (vključno s skupnimi kvalifikacijami, pridobljenimi v okviru PIU), vključevanje obdobj učenja na delovnem mestu, vključno z možnostmi za uporabo znanja v praktičnih in „resničnih“ situacijah na delovnem mestu, ter vključevanje mednarodnih izkušenj (mobilnosti), kadar koli je mogoče;
- za izboljšanje kakovosti ponudbe PIU vzpostavitev povratnih informacij za prilagoditev ponudbe PIU na podlagi rezultatov, vključno z vzpostavitvijo ali preskušanjem ureditev za spremljanje dijakov, ki so zaključili šolanje, v okviru sistemov za zagotavljanje kakovosti v skladu s priporočilom evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET);
- nadaljnja krepitev ključnih kompetenc v začetnem in nadaljevalnem PIU (zlasti bralne, matematične in digitalne pismenosti), vključno s skupnimi metodologijami za uvedbo zadevnih kompetenc v učne načrte ter za pridobivanje, zagotavljanje in ocenjevanje učnih izidov teh učnih načrtov; izboljšanje dostopa do usposabljanja in kvalifikacij z nadaljnjim PIU za vse, s posebnim poudarkom na osebah z nizkimi kvalifikacijami, zlasti z izboljšanjem kakovosti ter povečanjem ponudbe in dostopnosti nadaljnjega PIU, potrjevanjem neformalnega in priložnostnega učenja, spodbujanjem učenja na delovnem mestu, zagotavljanjem učinkovitih in

celovitih svetovalnih služb ter prilagodljivih in prepustnih učnih poti;

- uvedba sistematičnih pristopov k začetnemu in stalnemu strokovnemu razvoju učiteljev, vodij usposabljanja in mentorjev PIU v šolah in delovnem okolju ter priložnosti zanj, s poudarkom na razvoju učinkovitega digitalnega, odprtega in inovativnega izobraževanja in pedagogike.

V izobraževanju odraslih bodo imeli prednost naslednji ukrepi:

Na področju izobraževanja odraslih bodo v skladu s prednostnimi nalogami ET 2020/evropskega programa za izobraževanje odraslih in Priporočilom Sveta z naslovom Poti izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle prednost imeli naslednji ukrepi:

- izboljšanje in razširitev nabora priložnosti za visokokakovostno učenje, ki so prilagojene potrebam posameznih nizko usposobljenih ali nizkokvalificiranih odraslih, tako da ti izboljšajo bralno, matematično in digitalno pismenosti ter ključne kompetence in/ali pridobijo višje kvalifikacije, vključno s potrjevanjem spretnosti, pridobljenih s priložnostnim in neformalnim učenjem, ali pridobijo višje kvalifikacije;
- olajšanje dostopa do poti izpopolnjevanja z zagotavljanjem opredeljevanja in pregleda spretnosti ter učnih možnosti, prilagojenih individualnim učnim potrebam, in potrjevanjem spretnosti, pridobljenih s priložnostnim in neformalnim učenjem;
- povečanje povpraševanja po izobraževanju in pristopa k izobraževanju z učinkovitimi strategijami doseganja, usmerjanja in motiviranja, ki nizko usposobljene ali nizkokvalificirane odrasle spodbudijo k razvoju in izboljšanju bralne, matematične in digitalne pismenosti in spretnosti in/ali pridobivanju višjih kvalifikacij;
- širjenje in razvoj kompetenc izobraževalnega osebja, zlasti na področju učinkovitega poučevanja bralne, matematične in digitalne pismenosti nizko usposobljenih ali nizkokvalificiranih odraslih, vključno z učinkovito uporabo IKT;
- razvoj mehanizmov za spremljanje učinkovitosti politik izobraževanja odraslih ali za sledenje in spremljanje napredka učečih se odraslih.

Na področju mladih bodo imeli prednost naslednji ukrepi:

- spodbujanje kakovostnega mladinskega dela. Prednost bodo imeli projekti, ki:
 - podpirajo krepitev zmogljivosti mladinskih delavcev in na področju mladinskega dela;
 - podpirajo mladinske delavce pri razvoju in izmenjavi učinkovitih metod pri doseganju marginaliziranih skupin mladih, preprečevanju rasizma in nestrpnosti med mladimi ter obravnavi tveganj, priložnosti in posledic digitalizacije;
 - spodbujajo vključevanje in zaposljivost mladih z manj priložnostmi (vključno z mladimi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljujejo), s posebnim poudarkom na mladih, ki jim grozi marginalizacija, in mladih z migrantskim ozadjem, vključno z novoprispelimi priseljenci in mladimi begunci;
 - spodbujajo medkulturni dialog ter krepijo znanje in sprejemanje raznolikosti v družbi;
 - odpirajo mladinsko delo za medsektorsko sodelovanje in omogočajo večje sinergije na vseh področjih ukrepov na področju mladih;
 - olajšujejo prehod mladih iz obdobja mladosti v odraslost, zlasti vključitev na trg dela; razvijajo njihove kompetence, določajo standarde kakovosti ter etične in poklicne kodekse;

- krepijo povezave med politiko, raziskavami in prakso; spodbujajo boljše poznavanje položaja mladih in mladinskih politik, priznavanje in potrjevanje mladinskega dela ter priložnostnega in neformalnega učenja na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni;
- spodbujanje opolnomočenja. Prednost bodo imeli projekti, ki krepijo medsektorsko sodelovanje z omogočanjem večjih sinergij med vsemi področji ukrepov v zvezi z mladino, pri čemer je posebna pozornost namenjena dostopu do pravic, avtonomiji, udeležbi – vključno z elektronsko udeležbo – in aktivnemu državljanstvu mladih, zlasti tistih, ki jim grozi socialna izključenost, s projekti, ki:
 - spodbujajo večjo udeležbo vseh mladih v demokratičnem in državljanškem življenju v Evropi, vključno v povezavi z evropskimi volitvami leta 2019;
 - širijo in poglobljajo politično in družbeno udeležbo mladih na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali globalni ravni;
 - spodbujajo prostovoljstvo med mladimi;
 - povečujejo socialno vključenost vseh mladih ob upoštevanju temeljnih evropskih vrednot;
 - spodbujajo raznolikost, medkulturni in medverski dialog ter skupne vrednote svobode, strpnosti in spoštovanja človekovih, socialnih in ekonomskih pravic;
 - izboljšujejo kritično razmišljanje in medijsko pismenost med mladimi;
 - krepijo njihov smisel mladih za pobudo, zlasti na družbenem področju;
 - omogočajo mladim, da se povežejo z izvoljenimi oblikovalci politik, javnimi upravami, interesnimi skupinami, organizacijami civilne družbe ali posameznimi državljani v okviru katerega koli političnega ali družbenega procesa, ki vpliva na njihova življenja, jim izrazijo svoje mnenje in vplivajo nanje;
- spodbujanje podjetniškega izobraževanja, socialnega podjetništva in neprofitnih dejavnosti med mladimi. Prednost bodo imeli projekti v obliki transnacionalnih mladinskih pobud, ki skupinam mladih omogočajo, da zamisli vpeljejo v prakso, tudi prek socialnih podjetij, za spopadanje z izzivi in težavami, ugotovljenimi v njihovem vsakdanu.

Katere aktivnosti so podprte v strateškem partnerstvu?

V življenjskem ciklu projektov in glede na vrsto strateškega partnerstva se lahko v okviru projektov običajno izvede širok nabor aktivnosti, na primer:

- aktivnosti, ki krepijo sodelovanje in mreženje organizacij;
- preskušanje in/ali izvajanje **inovativnih praks** na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- aktivnosti, ki olajšajo **priznavanje in potrjevanje znanja, spretnosti in kompetenc**, pridobljenih s formalnim, neformalnim in priložnostnim učenjem;
- aktivnosti **sodelovanja med regionalnimi organi** za spodbujanje razvoja sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter njihovega vključevanja v ukrepe za lokalni in regionalni razvoj;
- aktivnosti za podporo učečim se, ki imajo **posebne potrebe**, da zaključijo izobraževanje in da se jim olajša prehod na trg dela, vključno s preprečevanjem **segregacije in diskriminacije** v izobraževanju za marginalizirane skupnosti;
- aktivnosti za boljšo pripravljenost ter uporabo strokovnjakov na področju izobraževanja in usposabljanja za izzive, povezane z **enakostjo, raznolikostjo in**

- vključevanjem**, v učnem okolju;
- aktivnosti spodbujanja integracije beguncev, prosilcev za azil in novopripravljenih migrantov ter ozaveščanja glede begunske krize v Evropi;
 - mednarodne pobude, ki podpirajo podjetniško naravnost in spretnosti za spodbujanje **aktivnega državljanstva in podjetništva (vključno s socialnim podjetništvom)**, ki jih skupaj izvajata dve ali več skupin mladih iz različnih držav.

Strateška partnerstva lahko organizirajo tudi mednarodne **aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja** za posameznike, če te prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta. Nekatero od teh aktivnosti so še posebno relevantne na enem ali več področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine, kot je navedeno v spodnji preglednici. Za podrobnejši opis podprtih aktivnosti glej Prilogo I.

Vrsta aktivnosti	Posebno relevantna za
kombinirana mobilnost učečih se	vsa področja izobraževanja, usposabljanja in mladine
kratkotrajne izmenjave skupin učencev/dijakov	šolsko izobraževanje
intenzivni študijski programi	visokošolsko izobraževanje
dolgotrajna učna mobilnost učencev/dijakov	šolsko izobraževanje
dolgotrajna mobilnost za poučevanje ali usposabljanje	visokošolsko izobraževanje, PIU, šolsko izobraževanje in izobraževanje odraslih
dolgotrajna mobilnost mladinskih delavcev	mladina
kratkotrajna skupna usposabljanja osebja	vsa področja izobraževanja, usposabljanja in mladine

Kdo lahko sodeluje v strateškem partnerstvu?

Praviloma so strateška partnerstva namenjena sodelovanju med organizacijami s sedežem v državah Programa. Vendar lahko organizacije iz partnerskih držav sodelujejo v strateškem partnerstvu kot partnerice (ne kot prijaviteljice), če njihova udeležba k projektu prispeva bistveno dodano vrednost.

Poleg organizacij, ki formalno sodelujejo v projektu in prejemajo sredstva EU, lahko strateška partnerstva vključujejo tudi pridružene partnerje iz javnega ali zasebnega sektorja, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo razširjanje in trajnost projekta. Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se pridruženi partnerji ne štejejo za partnerje pri projektu in ne prejemajo sredstev. Vendar morata biti njihova vključenost in vloga v projektu ter različnih aktivnostih jasno opisani.

Kakšna so merila za oceno strateškega partnerstva?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora izpolniti strateško partnerstvo za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Splošna merila za upravičenost

Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem v državi Programa ali kateri koli partnerski državi sveta (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

Taka organizacija je lahko na primer:

- visokošolska institucija;
 - šola/institucija/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do srednješolskega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih);
 - neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija;
 - javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);
 - javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;
 - socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, industrijske zbornice, obrtniška/poklicna združenja in sindikati;
 - raziskovalni inštitut;
 - fundacija;
 - medpodjetniški center za usposabljanje;
 - podjetja, ki zagotavljajo skupna usposabljanja (usposabljanja v sodelovanju z drugimi);
 - kulturna organizacija, knjižnica, muzej;
 - organ, ki zagotavlja karierno orientacijo, poklicno svetovanje in storitve informiranja;
 - organ, ki potrjuje znanje, spretnosti in kompetence, pridobljene z neformalnim in priložnostnim učenjem;
 - evropska mladinska nevladna organizacija;
 - skupina mladih, ki je dejavna na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (tj. neformalna skupina mladih)¹.
- Visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav, vendar bodo te morale sprejeti njena načela.

Upravičene sodelujoče organizacije

Kdo se lahko prijavi?

Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.

Strateško partnerstvo je mednarodno in vključuje vsaj tri organizacije iz treh različnih držav Programa. Ni omejenega števila sodelujočih organizacij. Vendar so proračunska sredstva za vodenje in izvajanje projektov omejena navzgor (znesek enakovreden desetim sodelujočim organizacijam). Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije.

Število in profil sodelujočih organizacij

Izjemoma veljajo drugačna pravila za naslednja strateška partnerstva:

- **strateška partnerstva na področju mladine** morajo vključevati vsaj dve organizaciji iz dveh različnih držav Programa;
- **partnerstva za izmenjavo med šolami** morajo vključevati vsaj dve in največ šest šol iz vsaj dveh različnih držav Programa².

Kraji izvajanja aktivnosti	<p>Vse aktivnosti strateškega partnerstva se morajo izvajati v državah organizacij, ki sodelujejo v projektu. Aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja za učeče se in dolgotrajne aktivnosti za osebje je mogoče organizirati le v državah Programa.</p> <p>Poleg tega lahko, če je to upravičeno glede na cilje ali izvajanje projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivnosti potekajo tudi na sedežu institucije Evropske unije, čeprav v projektu ni sodelujočih organizacij iz države, ki gosti institucijo³; • v državi katerega koli pridruženega partnerja, ki sodeluje v strateškem partnerstvu, potekajo multiplikativni dogodki.
Trajanje projekta	<ul style="list-style-type: none"> • Partnerstva na področju visokošolskega izobraževanja: od 24 do 36 mesecev; • partnerstva na področju PIU, šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih: od 12 do 36 mesecev⁴; • partnerstva na področju mladine: od 6 do 36 mesecev. <p>Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času.</p> <p>V izjemnih primerih se lahko trajanje strateškega partnerstva na prošnjo upravičenca in s soglasjem nacionalne agencije podaljša za največ šest mesecev, če skupno trajanje ni daljše od treh let. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni. V vseh primerih pa se morajo projekti zaključiti najpozneje do 31. avgusta 2021.</p>
Kje se prijaviti?	<p>Pri nacionalni agenciji v državi, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež⁵.</p> <p>Na en rok lahko en konzorcij partneric odda samo eno vlogo in pri samo eni nacionalni agenciji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partnerstva na področju visokošolskega izobraževanja, PIU, šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih: <ul style="list-style-type: none"> • prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 21. marca do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. septembrom in 31. decembrom istega leta. • Partnerstva na področju mladine: <ul style="list-style-type: none"> • prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do:
Kdaj se prijaviti?	<ul style="list-style-type: none"> • 1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 30. septembrom istega leta; • 26. aprila do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. septembrom istega leta in 31. januarjem naslednjega leta; • 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. februarjem in 31. majem naslednjega leta.
Kako se prijaviti?	<p>Za strateška partnerstva na področju mladine: za vsakega od treh rokov se lahko nacionalne agencije odločijo, ali bodo organizirale rok za obe vrsti strateških partnerstev (tj. podpora inovacijam in podpora izmenjavam dobrih praks) ali rok samo za eno vrsto projektov. Prijavitelje pozivamo, naj za natančnejše informacije obišejo spletišče svoje nacionalne agencije.</p> <p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>

Dodatna merila za upravičenost

Če strateško partnerstvo predvideva katero od naslednjih mednarodnih aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja, je treba upoštevati še ustrezna dodatna merila za upravičenost:

UPRAVIČENI udeleženci

Trajanje aktivnosti

Kratkotrajna skupna usposabljanja osebja

Profesorji, učitelji, vodje usposabljanja ter izobraževalno in administrativno osebje, ki dela v sodelujočih organizacijah v državah Programa in partnerskih državah. Mladinski delavci iz držav Programa in partnerskih držav.

Od 3 dni do 2 mesecev; dnevi poti niso zajeti

Intenzivni študijski programi**Upravičeni udeleženci**

- Učeči se: študenti visokošolskih institucij, vpisani v sodelujočo visokošolsko institucijo v državi Programa.
- Osebje za poučevanje: osebje za poučevanje iz sodelujočih visokošolskih institucij v državah Programa ali partnerskih državah.
- Povabljeni učitelji: osebje za poučevanje iz nesodelujočih visokošolskih institucij ter strokovnjaki/izvedenci iz podjetij ali drugih organizacij v državah Programa ali partnerskih državah.

Trajanje aktivnosti

- Učeči se: od 5 dni do 2 mesecev; dnevi poti niso zajeti
- Osebje za poučevanje (vključno s povabljenimi učitelji): od 1 dneva do 2 mesecev; dnevi poti niso zajeti

Kombinirana mobilnost učencev/dijakov, učečih se in mladih (ki združuje kratkotrajno fizično mobilnost in virtualno mobilnost)**UPRAVIČENI UDELEŽENCI**

- Vajenci, dijaki v PIU, študenti, vpisani na visokošolsko institucijo⁶, učeči se odrasli in učenci/dijaki iz sodelujočih organizacij v državah Programa. Mladi iz držav Programa.

TRAJANJE AKTIVNOSTI Od 5 dni do 2 mesecev; dnevi poti niso zajeti**Kratkotrajne izmenjave skupin učencev/dijakov****UPRAVIČENI UDELEŽENCI**

Učenci/dijaki katere koli starost, vpisani na sodelujočo šolo v državi Programa, ki jih spremlja šolsko osebje.

TRAJANJE AKTIVNOSTI Od 3 dni do 2 mesecev; dnevi poti niso zajeti**Dolgotrajna mobilnost za poučevanje ali usposabljanje****UPRAVIČENI UDELEŽENCI**

Profesorji, učitelji, vodje usposabljanja ter izobraževalno in administrativno osebje, ki dela v sodelujočih organizacijah v državah Programa.

TRAJANJE AKTIVNOSTI Od 2 do 12 mesecev**Dolgotrajna učna mobilnost učencev/dijakov****UPRAVIČENI UDELEŽENCI**

Učenci/dijaki, stari 14 let ali več in vpisani na sodelujočo šolo v državi Programa.

TRAJANJE AKTIVNOSTI Od 2 do 12 mesecev**Dolgotrajna mobilnost mladinskih delavcev****UPRAVIČENI UDELEŽENCI**

Mladinski delavci iz držav Programa.

TRAJANJE AKTIVNOSTI Od 2 do 12 mesecev

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

V skladu s cilji projekta, sodelujočimi organizacijami, pričakovanim učinkom in drugimi elementi so lahko strateška partnerstva različnih velikosti in temu primerno prilagajajo svoje aktivnosti. Če poenostavimo, ta ukrep sodelujočim organizacijam omogoča, da pridobijo izkušnje v mednarodnem sodelovanju, okrepijo svoje zmogljivosti ter hkrati dosežejo visokokakovostne in inovativne rezultate. Ocena kakovosti projekta bo sorazmerna s cilji sodelovanja in naravo vključenih organizacij.

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

**Ustreznost projekta
(največ 30 točk)**

- Ustreznost predloga v zvezi s:
- cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji in prednostne naloge strateškega partnerstva?“).
- Če predlog obravnava prečno prednostno nalogo „vključujoče izobraževanje, usposabljanje in mladi“, bo obravnavan kot zelo ustrezen.
- Če predlog obravnava eno ali več „evropskih prednostnih nalog v nacionalnem okviru“, kot jih razglasi nacionalna agencija, bo obravnavan kot zelo ustrezen.
- V kolikšni meri:
- predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb;
- so cilji jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in ciljne skupine;
- je predlog ustrezen za uresničevanje sinergij med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije;
- predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem aktivnosti v samo eni državi.

**Kakovost zasnove in izvedbe
projekta
(največ 20 točk)**

- Jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje;
 - usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti;
 - kakovost in izvedljivost predlagane metodologije;
 - obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna;
 - v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim;
 - po potrebi uporaba spletnih platform Erasmus+ (tj. eTwinning; EPAL; School Education Gateway) kot orodij za pripravo, izvajanje in nadaljnje spremljanje aktivnosti projekta.
- Če so v projektu predvidene aktivnosti usposabljanja, poučevanja ali učenja:
- kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore v aktivnostih učenja, poučevanja in usposabljanja;
 - v kolikšni meri so te aktivnosti usklajene s cilji projekta in vključujejo ustrezno število udeležencev;
 - kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih izidov udeležencev v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje.

Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)

- V kolikšni meri:
- projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta;
- sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij;
- projekt vključuje udeležbo organizacij z različnih področij izobraževanja, usposabljanja, mladine in iz drugih socialno-ekonomskih sektorjev, če to velja za vrsto projekta.

V kolikšni meri projekt v ukrep vključuje nove udeležence;

- obstoj učinkovitih mehanizmov za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi zadevnimi deležniki;

• kadar je to ustrezno, v kolikšni meri vključenost sodelujoče organizacije iz partnerske države prispeva bistveno dodano vrednost k projektu (če ta pogoj ni izpolnjen, se projekt ne upošteva pri izboru).

- Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;

• morebitni učinek projekta:

• na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;

• na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

• kakovost načrta razširjanja: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod;

• če je ustrezno, v kolikšni meri je v predlogu opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; in predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev;

• kakovost načrtov za zagotavljanje trajnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 10 točk za kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“). Predlogi, ki ne obravnavajo vsaj ene prednostne naloge ukrepa, ne bodo financirani.

Posebne oblike strateškega partnerstva

Strateška partnerstva podpirajo širok in prilagodljiv nabor aktivnosti za izvajanje visokokakovostnih projektov, spodbujanje razvoja in posodabljanja organizacij ter podporo razvoju politik na evropski, nacionalni in regionalni ravni.

V skladu s cilji projekta, sodelujočimi organizacijami, pričakovanim učinkom in drugimi elementi so lahko strateška partnerstva različnih velikosti in temu primerno prilagajajo svoje aktivnosti.

Med velikim številom aktivnosti in oblik projektov imajo naslednja strateška partnerstva posebne značilnosti.

Partnerstva za izmenjavo med šolami

Glavni cilj partnerstev za izmenjavo med šolami je okrepiti evropsko razsežnost v sodelujočih šolah, njihovo zmogljivost za čezmejno sodelovanje in njihovo sposobnost spopadanja z novimi izzivi. Ta partnerstva bodo z organiziranjem aktivnosti mobilnosti za učence/dijake spodbujala tudi vrednote vključevanja in strpnosti, ki jih poudarja pariška deklaracija.

Partnerstva za izmenjavo med šolami lahko izvajajo različne aktivnosti za izmenjavo osebja in učencev/dijakov:

- **kratkotrajne izmenjave skupin učencev/dijakov (od 3 dni do 2 mesecev):** učenci/dijaki iz različnih držav lahko sodelujejo v aktivnostih, povezanih s cilji partnerstva. Aktivnosti kratkotrajnih izmenjav so zasnovane tako, da učencem/dijakom ponujajo mednarodne učne izkušnje, jim pomagajo razviti razumevanje raznolikosti evropskih kultur in jezikov ter pridobiti družbene, državljsanske in medkulturne kompetence, potrebne za njihov osebni razvoj;
- **dolgotrajna učna mobilnost učencev/dijakov (od 2 do 12 mesecev):** učenci/dijaki, stari vsaj 14 let, lahko določeno obdobje preživijo v šoli gostiteljici in pri gostiteljski družini v tujini. Pričakuje se, da bodo šole pošiljateljice in šole gostiteljice zagotovile visokokakovostne učne izide in ustrezno priznavanje za udeležene učence/dijake ter jih v obdobju mobilnosti stalno podpirale. Prijavitelji za partnerstva za izmenjavo med šolami se lahko popolnoma osredotočijo na organizacijo dolgotrajne mobilnosti učencev/dijakov kot orodja za razvoj potenciala mednarodnega sodelovanja udeleženih šol;
- **kratkotrajna skupna usposabljanja osebja (od 3 dni do 2 mesecev):** pedagoško in nepedagoško osebje lahko sodelujeta ter si izmenjujeta izkušnje in strokovno znanje ali prejemata skupno usposabljanje;
- **dolgotrajna mobilnost za poučevanje ali usposabljanje (od 2 do 12 mesecev):** ta aktivnost zaradi daljše napotitve v partnersko šolo osebju omogoča, da poglobi svoje znanje in razumevanje sistemov izobraževanja in usposabljanja v drugih državah, ter mu pomaga pri izmenjavi in pridobivanju strokovnih kompetenc, metod in praks.

Sodelujoče šole v vseh projektih so močno spodbujene k uporabi spletne platforme eTwinning, da lahko sodelujejo pri projektu pred aktivnostmi mobilnosti, med njimi in po njih.

Posebna merila za upravičenost za partnerstva za izmenjavo med šolami

V primerjavi z drugimi strateškimi partnerstvi bodo za to obliko veljala naslednja posebna pravila:

- partnerstva morajo vključevati vsaj dve in največ šest šol;
- sodelujejo lahko le šole iz držav Programa;
- projekti bodo praviloma trajali od 12 do 24 mesecev. Če tako omogoča delovni načrt, lahko samo projekti, v okviru katerih se organizira dolgotrajna mobilnost učencev/dijakov, trajajo do 36 mesecev;
- finančna sredstva so zagotovljena za aktivnosti mobilnosti osebja in učencev/dijakov (vključno s spremljajočimi učitelji ali drugimi usposobljenimi osebami) ter za splošne stroške vodenja in izvajanja projektov. Namenska sredstva niso zagotovljena za intelektualne rezultate, multiplikativne dogodke in

mednarodna projektna srečanja. Če je upravičeno, je mogoče zaprositi za dodatna sredstva za podporo udeležencem s posebnimi potrebami in za izredne stroške. Za podrobnosti glej poglavje „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“;

- financiranje bo omejeno na največ 16 500 EUR na leto na sodelujočo šolo. V to omejitev niso vključena sredstva za podporo udeležencem s posebnimi potrebami in za izredne stroške za drage potne stroške.

Uspešna partnerstva za izmenjavo med šolami bodo za razliko od drugih strateških partnerstev uporabljala poseben pogodbeni model. Šola prijaviteljica ob prijavi prevzame vodilno vlogo v projektu in se prijavi v imenu vseh sodelujočih šol. Vendar bo po izbiri partnerstva vsaka sodelujoča šola podpisala ločen sporazum o nepovratnih sredstvih z nacionalno agencijo, ki je ustanovljena v njeni državi. Šola prijaviteljica ostane koordinatorka ves čas trajanja projekta in bo odgovorna za poročanje o splošnih rezultatih projekta, partnerske šole pa poročajo le o svojih posameznih stroških.

Transnacionalne mladinske pobude⁸

Namen teh strateških partnerstev na področju mladine je spodbujati družbeno predanost in podjetniški duh med mladimi. Te pobude so lahko na primer povezane z:

- ustanavljanjem (mrež) socialnih podjetij, združenj, klubov, NVO;
- razvojem in izvajanjem tečajev in usposabljanj v zvezi s podjetniškim izobraževanjem (zlasti socialnim podjetništvom in uporabo IKT);
- informacijami, medijsko pismenostjo, ukrepi senzibilizacije ali ukrepi, ki spodbujajo družbeno udeležbo med mladimi (npr. razprave, konference, dogodki, posvetovanja, pobude v zvezi z evropskimi temami itd.);
- ukrepi v korist lokalnih skupnosti (npr. podpora ranljivim skupinam, kot so starejši ljudje, pripadniki manjšin, priseljenci, osebe, ki imajo posebne potrebe itd.);
- pobudami v umetnosti in kulturi (gledališke igre, razstave, glasbene predstave, razpravni forumi itd.).

Posebna značilnost te oblike strateških partnerstev je, da mladinske pobude sprožijo, vzpostavijo in izvajajo mladi sami.

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Podpora regionalnemu sodelovanju v šolskem izobraževanju

Strateška partnerstva na področju šolskega izobraževanja se lahko prijavijo za projekte, ki temeljijo na čezmejnem sodelovanju med regijami ali občinami iz različnih držav. Poseben vidik teh partnerstev je strateško vključevanje lokalnih in/ali regionalnih šolskih organov. Za pripravo uspešne prijave morajo lokalni ali regionalni organi prevzeti vodilno vlogo pri načrtovanju aktivnosti, ki obravnavajo skupno vprašanje, z vključitvijo organizacij iz civilnih in zasebnih sektorjev, skupaj s šolami v skupnosti.

IZREDNI STROŠKI

Prijavitelji strateških partnerstev, ki organizirajo aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja, bodo lahko zaprosili za finančno podporo pod postavko proračuna „izredni stroški“ (do največ 80 % vseh upravičenih stroškov: glej „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“). To je dovoljeno, če lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Druge informacije

Poleg informacij, ki so navedene v tem delu, lahko več obveznih meril, dodatne koristne informacije in primere projektov v zvezi s tem ukrepom najdete v **Prilogi I k temu vodniku**. Zainteresirane organizacije naj pred oddajo vloge za finančno podporo skrbno preberejo ustrezna poglavja te priloge.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Strateška partnerstva bodo zajela vse od preprostih projektov sodelovanja med malimi organizacijami (npr. šolami in neformalnimi skupinami mladih) do naprednih in obsežnih projektov, ki se osredotočajo na razvoj in izmenjavo inovativnih rezultatov na vseh področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine. V skladu s tem bodo stroški različnih vrst projektov seveda različni.

Zato predlagani model financiranja zajema seznam stroškovnih postavk, s katerega lahko prijavitelji izbirajo glede na aktivnosti, ki jih želijo izvajati, in rezultate, ki jih želijo doseči. Prva postavka „Vodenje in izvajanje projekta“ je stroškovna postavka, za katero se lahko prijavijo strateška partnerstva vseh vrst, saj naj bi prispevala k stroškom, ki nastanejo pri vsakem projektu. Strateška partnerstva razen partnerstev za izmenjavo med šolami se lahko prijavijo tudi za posebna finančna sredstva za organizacijo „mednarodnih projektnih srečanj“. Druge stroškovne postavke lahko izberejo samo projekti, ki bodo sledili konkretnjšim ciljem v zvezi s pripravo intelektualnih rezultatov/proizvodov, razširjanjem ali vključenimi aktivnostmi poučevanja, usposabljanja in učenja. Krijejo se lahko tudi izredni stroški in stroški za udeležbo oseb s posebnimi potrebami, če so utemeljeni z aktivnostmi/rezultati projekta.

Skupna nepovratna sredstva za projekt so spremenljiv znesek, ki se določi tako, da se 12 500 EUR pomnoži s trajanjem projekta (v mesecih), in je omejen na 450 000 EUR za projekte, ki trajajo 36 mesecev. Za partnerstva za izmenjavo med šolami izjemoma velja omejitev v znesku 16 500 EUR na leto na sodelujočo šolo. Sredstva za podporo udeležencem s posebnimi potrebami in izredne stroške za visoke potne stroške niso vključena v omejitev financiranja za partnerstva za izmenjavo med šolami.

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja dodeljena nepovratna sredstva:

spremenljiv znesek, določen tako, da se 12 500 EUR pomnoži s trajanjem projekta (v mesecih), in je omejen na 450 000 EUR za projekte, ki trajajo 36 mesecev.

(Izjema: za partnerstva za izmenjavo med šolami: največ 16 500 EUR na leto na sodelujočo šolo brez podpore za posebne potrebe in izrednih stroškov za drage potne stroške)

Nekateri maksimalni zneski iz preglednic so omejeni na mesec ter se izračunajo z uporabo

sorazmernega pristopa, tako da je rezultat deljenja dodeljenih nepovratnih sredstev s številom mesecev znesek v višini največ 12 500 EUR. Vendar lahko upravičenci vsa nepovratna sredstva EU, ki jih prejmejo za projekt, porabijo čim bolj fleksibilno, kadar koli med trajanjem projekta in v skladu s kronološkim zaporedjem izvajanja aktivnosti, kot je opredeljeno v delovnem načrtu.

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Vodenje in izvajanje projekta	Vodenje projekta (npr. načrtovanje, finance, koordinacija in obveščanje med partnerji itd.); gradiva, orodja, pristopi itd. za učenje/poučevanje/usposabljanje v malem obsegu. Virtualno sodelovanje in aktivnosti lokalnih projektov (npr. projektno delo v učilnici z učečimi se, aktivnosti mladinskega dela, organizacija in spremljanje vključenih aktivnosti učenja/usposabljanja itd.); obveščanje, promocija in razširjanje (npr. brošure, zloženke, spletne informacije itd.). Stroški, povezani z izvajanjem transnacionalnih mladinskih pobud in partnerstev za izmenjavo med šolami.	Prispevek za stroške na enoto Prispevek za stroške na enoto	Prispevek za aktivnosti koordinatorske organizacije: 500 EUR na mesec Prispevek za aktivnosti drugih sodelujočih organizacij: 250 EUR na organizacijo na mesec	Največ 2 750 EUR na mesec Glede na trajanje strateškega partnerstva in število vključenih sodelujočih organizacij.
Mednarodna projektna srečanja	Udeležba na srečanjih med partnerji projekta, ki jih gosti ena od sodelujočih organizacij, zaradi izvajanja in koordinacije. Prispevek za potne stroške in stroške bivanja. Ta proračunska postavka ni na voljo za partnerstva za izmenjavo med šolami.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 100 do 1 999 km: 575 EUR na udeleženca na srečanje Za razdalje 2 000 km ali več: 760 EUR na udeleženca na srečanje	Pogoj: prijavitelji morajo utemeljiti potrebo po srečanjih glede na število srečanj in vključene udeležence. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
Izredni stroški	Prispevek za dejanske stroške, povezane z oddajo naročil podizvajalcem ali nakupom blaga in storitev. Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija.	Dejanski stroški	75 % upravičenih stroškov Največ 50 000 EUR na projekt (brez stroškov za zagotavljanje finančnega jamstva)	Pogoj: oddaja naročil podizvajalcem mora biti povezana s storitvami, ki jih sodelujoče organizacije iz utemeljenih razlogov ne morejo neposredno zagotoviti. V zvezi z opremo se ne more upoštevati standardna pisarniška oprema ali oprema, ki jo običajno uporabljajo sodelujoče organizacije.
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci s posebnimi potrebami ⁹ .	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov.	Pogoj: zahtevki za te stroške mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Dodatna sredstva za strateška partnerstva za inovacije na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine				
Intelektualni rezultati	Intelektualni rezultati/konkretni izdelki projekta (npr. učni načrti, pedagoško gradivo in gradivo za mladinsko delo, prosto dostopni učni viri (PDUV), orodja IT, analize, študije, metode vzajemnega učenja itd.).	Prispevek za stroške na enoto	B1.1 na vključenega menedžerja na dan dela na projektu B1.2 na vključenega raziskovalca/učitelja/vodjo usposabljanja/mladinskega delavca na dan dela na projektu B1.3 na vključeno tehnično osebje na dan dela na projektu B1.4 na vključeno administrativno osebje na dan dela na projektu	Pogoj: stroški osebja za menedžerje in administrativno osebje naj bi bili kriti že v okviru postavke „Vodenje in izvajanje projekta“. Za preprečevanje morebitnega prekrivanja s tako postavko bodo morali prijavitelji utemeljiti vrsto in znesek stroškov osebja, za katere bodo oddali vlogo v zvezi z vsakim posameznim predlaganim rezultatom. Za upravičenost do te vrste podpore z nepovratnimi sredstvi bi morali biti kakovost in količina rezultatov precejšnji. Rezultati bi morali dokazovati svoj potencial za širšo uporabo in izkoriščanje ter učinek.
Multiplikativni dogodki	Prispevek za stroške, povezane z nacionalnimi in mednarodnimi konferencami, seminarji, dogodki, izmenjavo in razširjanjem intelektualnih rezultatov projekta (razen potnih stroškov in stroškov bivanja predstavnikov sodelujočih organizacij, vključenih v projekt).	Prispevek za stroške na enoto	100 EUR na lokalnega udeleženca (tj. udeležence iz države, v kateri se izvaja dogodek). 200 EUR na mednarodnega udeleženca (tj. udeležence iz drugih držav)	Pogoj: podpora za multiplikativne dogodke je zagotovljena le, če so neposredno povezani s pripravo intelektualnih rezultatov projekta. Projekt, ki mu ni bila dodeljena podpora z nepovratnimi sredstvi za pripravo intelektualnih rezultatov, ne more prejeti podpore za organizacijo multiplikativnih dogodkov.

Pravila za dodelitev sredstev za mednarodne aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja, ki se izvajajo v okviru strateškega partnerstva (izbirna dodelitev sredstev)

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca.	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti, zakaj je mobilnost potrebna za doseganje ciljev in rezultatov projekta. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ¹⁰ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ¹¹ . Prijavitelj mora v prijavnem obrazcu utemeljiti vlogo za pridobitev sredstev za kritje dragih notranjih potnih stroškov, ki presegajo 225 EUR (na povratno pot).
		Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	
		Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	
		Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
Individualna podpora	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
		Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
		Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca.	
		Dolgotrajna mobilnost za poučevanje ali usposabljanje	
Jezikovna podpora	Prispevek za stroške na enoto	Dolgotrajna mobilnost mladinskih delavcev	Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
		Dogodki za kratkotrajna skupna usposabljanja osebja	
		Poučevanje ali zagotavljanje strokovnega znanja v intenzivnih študijskih programih	
		Spremljevalci v vseh aktivnostih ¹²	
Izredni stroški	Dejanski stroški	Dolgotrajna mobilnost učencev/dijakov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
		Kratkotrajne aktivnosti za učeče se (kombinirana mobilnost, kratkotrajna mobilnost učencev/dijakov, intenzivni študijski programi):	
Jezikovna podpora	Prispevek za stroške na enoto	Samo za aktivnosti, ki trajajo od 2 do 12 mesecev: 150 EUR na udeleženca, ki potrebuje jezikovno podporo	Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
		Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	
Izredni stroški	Dejanski stroški	Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov	Pogoj: zahtevek za finančno podporo mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.

Preglednica A - Priprava intelektualnih rezultatov (zneski v EUR na dan)

Ta sredstva se lahko uporabljajo samo za stroške osebja organizacij, ki sodelujejo v projektu za pripravo intelektualnih rezultatov¹³. Zneski so odvisni od: (a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in (b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec/mladinski delavec	Tehnično osebje	Administrativno osebje
B1.1	B1.2	B1.3	B1.4

	Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec/ mladinski delavec	Tehnično osebje	Administrativno osebje
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Združeno kraljestvo, Islandija	280	214	162	131
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	164	137	102	78
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija	88	74	55	39

Preglednica B - Priprava intelektualnih rezultatov (zneski v EUR na dan)

Ta sredstva se lahko uporabljajo samo za stroške osebja organizacij, ki sodelujejo v projektu za pripravo intelektualnih rezultatov¹⁴. Zneski so odvisni od: (a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in (b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec/ mladinski delavec	Tehnično osebje	Administrativno osebje
	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4
Avstralija, Kanada, Kuvajt, Macao, Monako, Katar, San Marino, Švica, Združene države Amerike	294	241	190	157
Andora, Brunej, Japonska, Nova Zelandija, Singapur, Združeni arabski emirati, Vatikanska mestna država	280	214	162	131
Bahami, Bahrajn, Hongkong, Izrael, (Republika) Koreja, Oman, Saudova Arabija, Tajvan	164	137	102	78
Afganistan, Albanija, Alžirija, Angola, Antigva in Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Belorusija, Belize, Benin, Butan, Bolivija, Bosna in Hercegovina, Bocvana, Brazilija, Burkina Faso, Burundi, Kambodža, Kamerun, Zelenortski otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Čile, Kitajska, Kolumbija, Komori, Kongo, Demokratična republika Kongo, Cookovi otoki, Kostarika, Kuba, Džibuti, Dominika, Dominikanska republika, Ekvador, Egipt, Salvador, Ekvatorialna Gvineja, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bissau, Gvajana, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Slonokoščena obala, Jamajka, Jordanija, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Demokratična ljudska republika Koreja, Kosovo, Kirgizistan, Laos, Libanon, Lesoto, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Malezija, Maldivi, Mali, Marshallovi otoki, Mavretanija, Mauritius, Mehika, Federativne države Mikronezije, Moldavija, Mongolija, Črna gora, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Filipini, Ruanda, Saint Kitts in Nevis, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Samoa, Sao Tome in Principe, Senegal, Srbija, Sejšeli, Sierra Leone, Salomonovi otoki, Somalija, Južna Afrika, Južni Sudan, Šrilanka, Sudan, Surinam, Svazi, Sirija, Tadžikistan, Tanzanija, ozemlje Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom, ozemlje Ukrajine, kot je priznано z mednarodnim pravom, Tajska, Demokratična republika Vzhodni Timor, Togo, Tonga, Trinidad in Tobago, Tunizija, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Jemen, Zambija, Zimbabve	88	74	55	39

Preglednica C - Stroški bivanja udeležencev v mednarodnih aktivnostih učenja, poučevanja in usposabljanja (zneski v EUR na dan/mesec)

Lestvice prispevkov za stroške na enoto so različne glede na: (a) vrsto mobilnosti in (b) državo, v kateri se izvaja aktivnost:

	Dolgotrajna mobilnost za poučevanje ali usposabljanje - mobilnost mladinskih delavcev (zneski v EUR na dan)			Dolgotrajne aktivnosti dijakov (zneski v EUR na mesec)
	B1.5	B1.6	B1.7	B1.8
Norveška, Danska, Luksemburg, Združeno kraljestvo, Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	125	88	63	168
Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska	110	77	55	147
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	90	63	45	105

1. V primeru neformalne skupine eden od članov skupine prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine.
2. Za to vrsto partnerstev velja posebna opredelitev upravičenih šol, odvisno od države, v kateri ima šola sedež. Opredelitev in/ali seznam upravičenih šol je objavljen na spletišču posamezne nacionalne agencije. Poleg tega je treba upoštevati, da se pogodbeni model za partnerstva za izmenjavo med šolami razlikuje od drugih strateških partnerstev ter temelji na sporazumih o nepovratnih sredstvih z enim samim upravičencem. Za več podrobnosti glejte del C tega vodnika ali se obrnite na svojo nacionalno agencijo.
3. Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg in Haag.
4. Za posebno obliko „partnerstev za izmenjavo med šolami“ veljajo dodatna merila. Glej poglavje „Partnerstva za izmenjavo med šolami“.
5. Opozorilo: šole, ki so pod nadzorom nacionalnih organov druge države (npr. lycée français, nemške šole, šole „sil“ Združenega kraljestva), se prijavijo pri nacionalni agenciji države nadzora.
6. Študenti visokošolskih institucij morajo biti vpisani v sodelujočo visokošolsko institucijo in študij, ki se zaključi s priznano diplomom ali drugo priznano kvalifikacijo terciarne ravni, do ravni doktorata in vključno z njo.
7. Za to vrsto partnerstev velja posebna opredelitev upravičenih šol, odvisno od države, v kateri ima šola sedež. Opredelitev in/ali seznam upravičenih šol je objavljen na spletišču posamezne nacionalne agencije. Za več podrobnosti glejte del C tega vodnika ali se obrnite na svojo nacionalno agencijo.
8. Nosilci projektov, ki se prijavljajo za transnacionalne mladinske pobude, se morajo prijaviti v okviru strateških partnerstev za izmenjavo dobrih praks.
9. Vključno s stroški, neposredno povezanimi z udeleženci s posebnimi potrebami ter spremljevalci, ki sodelujejo v mednarodnih aktivnostih učenja, poučevanja in usposabljanja. Ti stroški lahko vključujejo stroške za pot in bivanje, če so utemeljeni in če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij

„Pot“ in „Individualna podpora“.

10. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_sl.htm

11. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj (a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

12. Spremljevalci so upravičeni do prejema enakega zneska, ne glede na to, ali se udeležijo kratko- ali dolgotrajne aktivnosti. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalec ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za posebne potrebe“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki presegajo 60 dni.

13. V primeru visokošolskega izobraževanja so stroški za osebje, zaposleno na fakultetah univerz upravičenk, ki so nosilke Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE), upravičeni v okviru kategorije stroškov „intelektualni rezultati“.

14. V primeru visokošolskega izobraževanja so stroški za osebje, zaposleno na fakultetah univerz upravičenk, ki so nosilke Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE), upravičeni v okviru kategorije stroškov „intelektualni rezultati“.

Koalicije znanja

Kakšni so cilji in prednostne naloge koalicije znanja?

Cilj koalicij znanja je krepitev inovacijske zmogljivosti Evrope in spodbujanje inovacij v visokošolskem izobraževanju, podjetjih in širšem socialno-ekonomskem okolju. Nameravajo doseči enega ali več naslednjih ciljev:

- razviti nove, inovativne in večdisciplinarne pristope do poučevanja in učenja;
- spodbujati podjetništvo in podjetniške veščine osebja v visokošolskem izobraževanju in podjetjih;
- lajšati izmenjavo, pretok in soustvarjanje znanja.

Središče pozornosti je na projektih, ki prispevajo k posodobitvi evropskih visokošolskih sistemov, kot je navedeno v sporočilu EU iz leta 2011 o programu za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov, in sicer k zvišanju ravni izobrazbe; krepitvi kakovosti in ustreznosti visokošolskega izobraževanja; krepitvi kakovosti z mobilnostjo in čezmejnimi sodelovanjem; zagotavljanju učinkovitosti trikotnika znanja; izboljšanju upravljanja in financiranja.

Dodatni poudarek je na uporabi obstoječih pobud in pametni uporabi digitalnih orodij v skladu s priporočili iz evropskega sporočila o odpiranju izobraževanja¹.

Kaj je koalicija znanja?

Koalicije znanja so mednarodni, strukturirani in ciljno usmerjeni projekti, zlasti med visokošolskim izobraževanjem in gospodarstvom. Koalicije znanja so namenjene vsem disciplinam, sektorjem in medsektorskemu sodelovanju. Partnerji imajo skupne cilje in si prizadevajo za vzajemno koristne rezultate in cilje. Pričakovani rezultati so jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so ugotovljena v analizi potreb.

Koalicije znanja bodo predvidoma imele kratkoročni in dolgoročni učinek na širok nabor vključenih deležnikov na individualni, organizacijski in sistemski ravni.

Praviloma so koalicije znanja ciljno usmerjene v sodelovanje med organizacijami s sedežem v državah Programa. Vendar lahko organizacije iz partnerskih držav sodelujejo v koalicijah znanja kot partnerice (ne kot prijaviteljice), če njihova udeležba k projektu prispeva bistveno dodano vrednost.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Koalicije znanja izvajajo skladen in celovit nabor medsebojno povezanih aktivnosti, ki so prožne in se lahko prilagodijo različnim trenutnim in prihodnjim okvirom ter razvoju dogodkov v Evropi.

Naslednji seznam navaja primere aktivnosti:

- Spodbujanje inovacij v visokošolskem izobraževanju, podjetjih in širšem socialno-ekonomskem okolju:

- skupno razvijanje in izvajanje novih metod učenja in poučevanja (na primer novi večdisciplinarni učni načrti, v učenca usmerjeno poučevanje in učenje, ki temelji na reševanju dejanskih problemov);
 - organiziranje nadaljevalnih izobraževalnih programov in aktivnosti s podjetji in v njih;
 - skupno razvijanje rešitev za pereča vprašanja, proizvode in inovativne postopke (s sodelovanjem študentov, profesorjev in delavcev).
- Razvijanje podjetniške naravnosti in veščin:
 - ustvarjanje sistemov učenja in uporabe prečnih spretnosti v različnih programih visokošolskega izobraževanja, razvitih v sodelovanju s podjetji in katerih cilj je krepitev zaposljivosti, ustvarjalnosti in novih poklicnih poti;
 - uvajanje podjetniškega izobraževanja v vseh disciplinah, da se za študente, raziskovalce in osebje v izobraževanju zagotovijo znanje, spretnosti in motivacija za udeležbo v podjetniških aktivnostih v raznolikih okoljih;
 - ustvarjanje novih priložnosti za učenje z uporabo podjetniških veščin v praksi, kar lahko vključuje in/ali vodi do komercializacije novih storitev, proizvodov in prototipov ter do nastajanja zagonskih in odcepljenih podjetij.
 - Spodbujanje pretoka in izmenjave znanja med visokošolskim izobraževanjem in podjetji:
 - s študijskim področjem povezane aktivnosti v podjetjih, ki so v celoti vključene v učni načrt, priznane in ovrednotene s kreditnimi točkami;
 - strukture za preskušanje inovativnih ukrepov;
 - izmenjave študentov, raziskovalcev, osebja v poučevanju in podjetjih za časovno omejeno obdobje;
 - vključevanje osebja iz družb v poučevanje in raziskovanje.

Koalicije znanja lahko organizirajo aktivnosti učne mobilnosti za študente, raziskovalce in osebje, če te podpirajo/dopolnjujejo druge aktivnosti koalicije in prispevajo dodano vrednost k uresničevanju ciljev projekta. Mobilnost ni glavna aktivnost koalicije znanja; razširitev in večji obseg teh aktivnosti morata biti podprta v okviru ključnega ukrepa 1 tega programa ali z drugimi instrumenti financiranja.

Kakšne so bistvene značilnosti koalicije znanja?

Ključne značilnosti koalicij znanja so:

- **inovacije** v visokošolskem izobraževanju in inovacije z visokošolskim izobraževanjem v podjetjih in njihovem socialno-ekonomskem okolju: za inovacijo se šteje naj sodobnejša inovacija, povezana z določenim projektom, okvirom partnerstva in analiziranimi potrebami;
- **trajnost** sodelovanja med univerzami in gospodarstvom. Močno in predano partnerstvo z uravnoteženo udeležbo iz podjetij in visokošolskih institucij je ključno za uspeh koalicij znanja.

Vloga in prispevek vsake sodelujoče organizacije in pridruženega partnerja morata biti natančno določena in dopolnjujoča;

- **učinek**, ki presega življenjski cikel projekta in organizacije, ki sodelujejo v koaliciji. Pričakuje se trajnost partnerstev in aktivnosti. V ta namen rezultati morda niso samostojni, ampak so lahko povezani z obstoječimi podjetji, shemami, projekti, platformami, programi itd. ali vključeni vanje. Spremembe v visokošolskih institucijah in podjetjih morajo biti merljive. Rezultati in rešitve morajo biti prenosljivi in dostopni širši javnosti.

Koalicije znanja so izjemno konkurenčen del programa Erasmus+. Skupne značilnosti uspešnih predlogov so:

- zanesljivi odnosi med visokošolskimi institucijami in podjetji: koalicije znanja morajo pokazati zavezanost in dodano vrednost vseh partnerjev, pri čemer je bistvena izrazita in uravnotežena vključenost sektorja gospodarstva in visokošolskega izobraževanja. Dobro zasnovan predlog je rezultat tesnega sodelovanja med morebitnimi partnerji in temelji na trdni analizi potreb;
- inovativne in mednarodne značilnosti predlogov, vidne v vseh merilih.

Ustrezna analiza potreb pojasni razloge, vpliva na izbor partnerjev, natančno opredeli predlog, pomaga okrepiti potencialni učinek in zagotovi, da so končni uporabnik in ciljne skupine izrazito vključeni v aktivnosti projekta.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v koaliciji znanja?

Prijavitelj/koordinator: sodelujoča organizacija, ki odda predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Koordinator je v celoti odgovoren, da zagotovi izvajanje projekta v skladu s sporazumom. Koordiniranje zajema naslednje dolžnosti:

- predstavlja koalicijo in deluje v njenem imenu v odnosu do Evropske komisije;
- nosi finančno in pravno odgovornost za primerno operativno, administrativno in finančno izvajanje celotnega projekta;
- koordinira koalicijo v sodelovanju s partnerji projekta.

Polnopravni partnerji so tiste sodelujoče organizacije, ki aktivno prispevajo k doseganju ciljev koalicije znanja. Vsak polnopravni partner mora podpisati mandatno pismo, s katerim dodeli koordinatorski organizaciji odgovornost, da deluje kot glavna upravičenka in da med izvajanjem projekta deluje v njegovem imenu. Kadar je to ustrezno, velja enako za partnerje iz partnerskih držav.

Pridruženi partnerji (izbirno): v koalicije znanja so lahko vključeni pridruženi partnerji, ki prispevajo k izvajanju posebnih nalog/aktivnosti projekta ali podpirajo razširjanje in trajnost koalicije. Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se „pridruženi partnerji“ ne štejejo za partnerje pri projektu in ne prejmejo sredstev. Vendar morata biti njihova vključenost in vloga v projektu ter različnih aktivnostih jasno opisana.

Povezani subjekti (izbirno): organizacije, ki prispevajo k doseganju ciljev in izvajanju aktivnosti projekta. Povezani subjekti morajo biti opredeljeni v vlogi za nepovratna sredstva in morajo izpolnjevati zahteve iz Priloge III (Glosar pojmov) tega vodnika za prijavitelje.

Kakšna so merila za oceno predloga koalicije znanja?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti predlog koalicije znanja za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s povezanimi subjekti, ki ima sedež v državi Programa ali kateri koli partnerski državi sveta (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Taka organizacija je lahko na primer:</p> <ul style="list-style-type: none">• visokošolska institucija;• javno ali zasebno, malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);• raziskovalni inštitut;• javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;• organizacija, aktivna na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;• posrednik ali združenje, ki deluje v imenu organizacij na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine;• posrednik ali združenje, ki deluje v imenu podjetij;• organ za akreditacije, certifikate ali kvalifikacije. <p>Visokošolske institucije s sedežem v državi Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav.</p>
Kdo se lahko prijavi?	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
Število sodelujočih organizacij	<p>Koalicije znanja so mednarodne in vključujejo najmanj šest neodvisnih organizacij iz vsaj treh držav Programa in od teh vsaj dve visokošolski instituciji ter vsaj dve podjetji.</p>
Trajanje projekta	<p>2 ali 3 leta. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času.</p> <p>V izjemnih primerih se lahko trajanje koalicije znanja na prošnjo upravičenca in s soglasjem Izvajalske agencije podaljša za največ 6 mesecev. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.</p>
Kje se prijavi?	<p>Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.</p>
Kdaj se prijavi?	<p>Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 28. februarja do 12. ure (opoldne po braseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. novembra istega leta ali 1. januarja naslednje leto.</p>
Kako se prijavi?	<p>Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za **izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekt bo ocenjen z naslednjimi merili:

Ustreznost predloga (največ 25 točk):

- namen: predlog je usklajen s cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji in prednostne naloge koalicije znanja?“);
- doslednost: predlog temelji na dobri in trdni analizi potreb; cilji in rezultati so jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in ukrepe;
- inovacije: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev, povezanih s projektom;
- evropska dodana vrednost: predlog jasno prikaže dodano vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi mednarodnosti in morebitne prenosljivosti projekta.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk):

- skladnost: predlog predstavi usklajen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov;
- struktura: delovni program je jasen in razumljiv ter zajema vse faze;
- upravljanje: časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. Predlog dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim;
- nadzor kakovosti in sredstev: posebni ukrepi za ocenjevanje postopkov in rezultatov zagotavljajo, da je izvedba projekta visokokakovostna in stroškovno učinkovita.

Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 30 točk):

- sestava: predlagana koalicija znanja vključuje ustrezen nabor partnerjev iz visokošolskega izobraževanja in gospodarstva z zahtevanimi profili, spretnostmi, izkušnjami, strokovnim znanjem in podporo upravljanju, ki so potrebni za uspešno izvedbo;
- zavezanost: vsaka sodelujoča organizacija pokaže popolno vključenost, ki ustreza njenim zmogljivostim in določenemu področju strokovnega znanja;
- partnerstvo: prispevek partnerjev iz visokošolskega izobraževanja in gospodarstva je pomemben, povezan s projektom in dopolnjujoč;
- Sodelovanje/skupinski duh: predlog vključuje jasne ureditve in odgovornosti za pregledno in učinkovito odločanje, reševanje sporov, poročanje in obveščanje med sodelujočimi organizacijami;
- nagrada: projekt zagotavlja jasno dodano vrednost in koristi vsem partnerskim organizacijam;
- vključenost partnerskih držav: kadar je to ustrezno, vključenost sodelujoče organizacije iz partnerske države prispeva bistveno dodano vrednost k projektu (če ta pogoj ni izpolnjen, se projekt ne upošteva pri izboru).

Učinek in razširjanje (največ 20 točk):

- uporaba: predlog prikaže, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate in prišli do pričakovanih učinkov. Vzpostavljeni so ustrezni ukrepi za ocenjevanje učinka projekta. Predlog podaja način za merjenje uporabe rezultatov v življenjskem ciklu projekta in po njem;
- razširjanje: predlog opiše jasen načrt za razširjanje rezultatov in vključuje ustrezne aktivnosti, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom in drugim med projektom in po njem;
- učinek: predlog prikaže družbeno in gospodarsko ustreznost ter doseg. Zagotovi s projektom povezane ukrepe za spremljanje napredka in ocenjevanje pričakovanega učinka (kratkoročnega in dolgoročnega);
- prost dostop: predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev;
- trajnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire, da zagotovi trajnost partnerstva, rezultatov projekta in koristi po življenjskem ciklu projekta.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 16 točk za kategorijo „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“ ter 11 točk za kategorijo „Učinek in razširjanje“.

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Zagotavljanje kakovosti mora biti sestavni del projekta, da se zagotovi, da koalicije znanja uspešno dosežejo pričakovane rezultate in učinek izven samih partnerskih organizacij. Koalicije znanja morajo obvezno izvesti ciljno usmerjene aktivnosti razširjanja, ki dosežejo deležnike, oblikovalce politik, strokovnjake in podjetja. Med izvajanjem projekta bi morale koalicije znanja izdati publikacije, na primer poročila, priročnike, smernice itd. Praviloma je rezultate treba zagotoviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) in jih objaviti na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. Koalicije znanja bi morale ustvarjati nove načine in instrumente za lajšanje njihovega sodelovanja in zagotavljanje trajnosti partnerstva med visokošolskim izobraževanjem in gospodarstvom.

Koalicije znanja so nov in ambiciozen ukrep; zato zanje velja posebno spremljanje, ki zahteva aktivno udeležbo vseh udeležencev in deležnikov. Koalicije znanja bi morale predvideti svojo udeležbo v tematskih sklopih, da podprejo medsebojno bogatenje, izmenjavo dobrih praks in vzajemno učenje. Poleg tega bi koalicije znanja morale predvideti sredstva za predstavitev svojega projekta in rezultatov na forumu za dialog med univerzami in podjetji in/ali drugih pomembnih dogodkih (največ pet med trajanjem projekta).

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Osnutek proračuna projekta mora temeljiti na sistemu stroškov na enoto. Sistem „stroškov na enoto“ je poenostavljena oblika določanja zneska nepovratnih sredstev. Po naravi so takšne poenostavljene oblike nepovratnih sredstev prispevki h glavnim stroškom projekta in niso povračilo dejanskih izdatkov, povezanih s specifičnimi aktivnostmi projekta. V primeru projektov v okviru koalicij znanja se določeni stroški na enoto uporabijo za postavko za osebje v okviru projekta. So predhodno določeni prispevki na delovni dan na kategorijo delavca.

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišji prispevek EU, dodeljen za 2-letno koalicijo znanja: 700 000 EUR Najvišji prispevek EU, dodeljen za 3-letno koalicijo znanja: 1 000 000 EUR

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Podpora izvajanju	Prispevek za kakršno koli aktivnost, neposredno povezano z izvajanjem projekta (razen za morebitno vključeno mobilnost), vključno z: upravljanjem projekta, srečanja v zvezi s projektom, pripravo intelektualnih rezultatov (na primer učni načrti, pedagoška gradiva, <u>prosto dostopni učni viri (PDUV)</u> , orodja informacijske tehnologije, analize, študije itd.), razširjanjem, udeležbo na dogodkih, konferencah, potovanjih itd. Število dni in profil vključenega osebja glede na državo je osnova za izračun prispevka EU.	Prispevek za stroške na enoto	B2.1 na vključenega menedžerja na dan dela na projektu. B2.2 na vključenega raziskovalca/učitelja/vodjo usposabljanja na dan dela na projektu. B2.3 na vključeno tehnično osebje na dan dela na projektu. B2.4 na vključeno administrativno osebje na dan dela na projektu.	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti vrsto in znesek sredstev, ki jih potrebujejo v zvezi z izvajanjem predlaganih aktivnosti in priprav. Za upravičenost do te vrste podpore z nepovratnimi sredstvi bi kakovost in količina priprav morali biti precejšnji.

* Glej mednarodno standardno klasifikacijo poklicev - ISCO (<http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/isco08/index.htm>).

Dodatna pravila za dodelitev sredstev za mobilnost, ki se izvede v okviru koalicije znanja (izbirna dodelitev sredstev)

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 100 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca. Za razdalje 2 000 km ali več: 360 EUR na udeleženca. Aktivnosti, ciljno usmerjene v osebje: do 14. dneva aktivnosti: 100 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva aktivnosti: 70 EUR na dan na udeleženca. Aktivnosti, ciljno usmerjene v študente: do 14. dneva aktivnosti: 55 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva aktivnosti: 40 EUR na dan na udeleženca.	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti, zakaj je mobilnost potrebna za doseganje ciljev in rezultatov projekta. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ² . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ³ .
Stroški bivanja	Prispevek za stroške bivanja udeležencev med aktivnostjo.	Prispevek za stroške na enoto		

Preglednica A - Izvajanje projekta (zneski v EUR na dan) v državah Programa

Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec/ Mladinski delavec	Tehnično osebje	Administrativno osebje
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	353	289	228	189
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Združeno kraljestvo, Islandija	336	257	194	157
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	197	164	122	93
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija	106	88	66	47

Preglednica B - Izvajanje projekta (zneski v EUR na dan) v partnerskih državah

Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec	Tehnično osebje	Administrativno osebje
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Avstralija, Kanada, Kuvajt, Macao, Monako, Katar, San Marino, Švica, Združene države Amerike	353	289	228	189
Andora, Brunej, Japonska, Nova Zelandija, Singapur, Združeni arabski emirati, Vatikanska mestna država	336	257	194	157
Bahami, Bahrajn, Hongkong, Izrael, (Republika) Koreja, Oman, Saudova Arabija, Tajvan	197	164	122	93
Afganistan, Albanija, Alžirija, Angola, Antigva in Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Belorusija, Belize, Benin, Butan, Bolivija, Bosna in Hercegovina, Bocvana, Brazilija, Burkina Faso, Burundi, Kambodža, Kamerun, Zelenortski otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Čile, Kitajska, Kolumbija, Komori, Kongo, Demokratična republika Kongo, Cookovi otoki, Kostarika, Kuba, Džibuti, Dominika, Dominikanska republika, Ekvador, Egipt, Salvador, Ekvatorialna Gvineja Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bissau, Gvajana, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Slonokoščena obala, Jamajka, Jordanija, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Demokratična ljudska republika Koreja, Kosovo, Kirgizistan, Laos, Libanon, Lesoto, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Malezija, Maldivi, Mali, Marshallovi otoki, Mavretanija, Mauritius, Mehika, Federativne države Mikronezije, Moldavija, Mongolija, Črna gora, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Filipini, Ruanda, Sint Kitts in Nevis, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Samoa, Sao Tome in Principe, Senegal, Srbija, Sejšeli, Sierra Leone, Salomonovi otoki, Somalijska, Južna Afrika, Južni Sudan, Šrilanka, Sudan, Surinam, Svazi, Sirija, Tadžikistan, Tanzanija, ozemlje Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom, ozemlje Ukrajine, kot je priznано z mednarodnim pravom, Tajska, Demokratična republika Vzhodni Timor, Togo, Tonga, Trinidad in Tobago, Tunizija, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Jemen, Zambija, Zimbabve	106	88	66	47

1. Sporočilo EU iz leta 2013 o odpiranju izobraževanja:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0654&from=SL>.

2. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_sl#tab-1-4.

3. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj

a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj.

Koalicije sektorskih spretnosti

Kakšni so cilji in prednostne naloge koalicije sektorskih spretnosti?

Cilj koalicije sektorskih spretnosti je odpravljanje vrzeli v spretnostih v zvezi z enim ali več poklicnimi profili v posameznem sektorju. Ta cilj se dosega z opredeljevanjem obstoječih ali nastajajočih potreb trga dela v posameznem sektorju (stran povpraševanja) ter izboljšanjem odzivnosti sistemov začetnega in nadaljevalnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU) na vseh ravneh za potrebe trga dela (stran ponudbe). Koalicije sektorskih spretnosti na podlagi dokazov o potrebah po spretnostih podpirajo oblikovanje in izvajanje mednarodnih vsebin poklicnega usposabljanja ter metodologij poučevanja in usposabljanja za temeljne evropske poklicne profile.

Koalicije sektorskih spretnosti za strateško sektorsko sodelovanje na področju spretnosti opredeljujejo in razvijajo konkretne ukrepe za usklajevanje povpraševanja po spretnostih z njihovo ponudbo, s čimer podpirajo splošno strategijo za rast v posameznem sektorju.

To bi bilo treba doseči z ukrepi, ki sledijo naslednjim ciljem:

- opredelitev obstoječih in nastajajočih potreb po spretnostih za poklice v posameznih sektorjih;
- krepitev izmenjave znanja in praks med institucijami za izobraževanje in usposabljanje ter trgom dela;
- posodobitev PIU s prilagoditvijo potrebam po spretnostih;
- vključitev učenja na delovnem mestu v ponudbo PIU ter izkoriščanje njegovega potenciala za spodbujanje gospodarskega razvoja in inovacij ter s tem krepitev konkurenčnosti zadevnih sektorjev;
- vzpostavitev vzajemnega zaupanja, olajšanje čezmejnega potrjevanja in posledično poenostavitev poklicne mobilnosti v sektorju ter povečanje priznavanja kvalifikacij na evropski ravni znotraj sektorja;
- izboljšanje podatkov o spretnostih ter zagotavljanje jasne strategije in instrumentov za obravnavo pomanjkanj spretnosti v posameznih gospodarskih sektorjih.

Kaj je koalicija sektorskih spretnosti?

Koalicije sektorskih spretnosti so mednarodni projekti, ki opredeljujejo obstoječe in nastajajoče potrebe po spretnostih v posameznem gospodarskem sektorju ali izhajajo iz njih in/ali te potrebe prenesejo v poklicne učne načrte kot odgovor nanje.

Poseben poudarek bo na **digitalnih spretnostih**, saj postajajo vse pomembnejše za vse poklicne profile na celotnem trgu dela.

Poleg tega mora biti prehod na krožno in bolj zeleno gospodarstvo podprt s spremembami kvalifikacij in nacionalnih učnih načrtov za izobraževanje in usposabljanje, da se zadosti nastajajočim poklicnim potrebam po **zelenih spretnostih**.

Projekti lahko te cilje dosežejo s prijavo za enega ali več naslednjih sklopov (organizacija se lahko prijavi za več predlogov in sklopov, če se predlogi nanašajo na različne sektorje):

Sklop 1: Koalicije sektorskih spretnosti za opredeljevanje potreb po spretnostih bodo delovale na sektorski ravni, da zagotovijo jasne in podrobne dokaze o potrebah in vrzelih. Tako bo

mogoče te vrzeli odpraviti z zagotavljanjem usposabljanja, bodisi poklicnim (sklop 2) bodisi drugim izobraževanjem in usposabljanjem.

Sklop 2: Koalicije sektorskih spretnosti za oblikovanje in izvajanje PIU bodo delovale s ciljem **oblikovanja in izvajanja skupne vsebine za usposabljanje** za poklicne programe za enega ali več povezanih poklicev v sektorju ter s ciljem oblikovanja in izvajanja metod poučevanja in usposabljanja. Poseben poudarek bo na **učenu na delovnem mestu**, ki dijake opremlja s spretnostmi, ki so potrebne na trgu dela. Sklop 2 – koalicije sektorskih spretnosti morajo uporabljati evropske instrumente in orodja, kot so EOK, ECVET in EQAVET.

Sklop 3: Koalicije sektorskih spretnosti za izvajanje novega strateškega pristopa (načrta) k sektorskemu sodelovanju na področju spretnosti: Načrt za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti¹ je eden od desetih ukrepov iz novega programa znanj in spretnosti za Evropo (glej opis na spletni strani Europa2). V okviru sedanjega razpisa se bo načrt izvedel v šestih sektorjih, v katerih so pomanjkanja spretnosti zelo velika (glej merila za upravičenost). Koalicije iz sklopa 3 bodo izvajanje načrta podpirale z oblikovanjem *strategije sektorskih spretnosti*. Ta strategija mora sistemsko in strukturno vplivati na zmanjšanje pomanjkanj spretnosti, vrzeli in neuskklajenosti v spretnostih ter na zagotavljanje ustrezne kakovosti in ravni spretnosti za podpiranje rasti, inovativnosti in konkurenčnosti v sektorju. Vključevati mora jasen sklop aktivnosti, mejnikov in natančno opredeljenih rezultatov za usklajevanje povpraševanja po spretnostih z njihovo ponudbo, da bi se podprla splošna strategija za rast posameznega sektorja. V strategijo sektorskih spretnosti je treba vključiti cilje sklopa 1 (napovedovanje povpraševanja po spretnostih) in sklopa 2 (odzivanje na opredeljene potrebe po spretnostih z oblikovanjem in izvajanjem PIU).

Če dva ali več predlogov prejmejo enako število točk in razpoložljiva proračunska sredstva ne zadostujejo za financiranje vseh predlogov, bodo imeli prednost predlogi članov evropskih svetov za sektorske spretnosti.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Vsaka koalicija sektorskih spretnosti izvaja skladen, celovit in raznolik nabor medsebojno povezanih aktivnosti, ki so prožne in se lahko prilagodijo različnim trenutnim in prihodnjim potrebam trga dela, na primer:

Sklop 1: Koalicija sektorskih spretnosti za opredeljevanje potreb po spretnostih **Opredeljevanje potreb po spretnostih in zagotavljanju usposabljanja v posameznem gospodarskem sektorju:**

- zbiranje in razlaga dokazov o potrebah po spretnostih na trgu dela v posameznem gospodarskem sektorju, tudi na podlagi panorame spretnosti (npr. napovedi potreb po spretnostih, ki jih pripravlja Cedefop, podatki iz različnih raziskav, analitični povzetki) ter po potrebi dejavnosti evropskih svetov za sektorske spretnosti ali prejšnjih koalicij sektorskih spretnosti;
- analiziranje gibanj in izzivov, ki oblikujejo sektor in njegov trg dela, s poudarkom na dejavnikih sprememb, ki bi lahko vplivali na povpraševanje po spretnostih ter njihovo ponudbo v sektorju (npr. avtomatizacija, demografija);
- na podlagi zgornjih aktivnosti priprava podrobne ocene sedanjega in predvidenega pomanjkanja spretnosti, vrzeli in neuskklajenosti v spretnostih v sektorju (za delovno mesto specifičnih spretnosti in mehkih veščin) ter potrebe po dopolnitvi poklicnih profilov, pri čemer bi jih bilo treba prednostno razvrstiti za obravnavo, med drugim na podlagi njihovega vpliva na

možnosti za rast in konkurenčnost v sektorju ter na zaposlovanje (npr. verjetna izguba delovnih mest, prosta delovna mesta, ki jih je težko zapolniti);

- analiziranje morebitnega vpliva takih potreb po spretnostih na rast in zaposlovanje v sektorju;
- analiziranje glavnih gibanj, ki vplivajo na medsebojno tesno povezane sektorje, da se tako zajamejo morebitni učinki prelivanja;
- opredelitev potreb z zvezi z zagotavljanjem usposabljanja, in sicer na podlagi poklicnih profilov iz klasifikacije ESCO, če so ti na voljo;
- zagotavljanje vseh ustreznih kvalitativnih dokazov in kvantitativnih podatkov o spretnostih, zaposlenosti in gospodarski uspešnosti sektorja na ravni EU in/ali državni ravni, in sicer v elektronski obliki v formatu povezanih odprtih podatkov, da jih je mogoče umestiti v panoramo spretnosti³.

Sklop 2: Koalicija sektorskih spretnosti za oblikovanje in izvajanje PIU

Oblikovanje mednarodnih poklicnih učnih načrtov na ravni celotnega sektorja:

- na podlagi opredeljenih potreb po spretnostih za posebne poklicne profile v določenem gospodarskem sektorju opredelitev in oblikovanje učnih načrtov ali standardov kvalifikacij v zvezi s PIU (v skladu z EOK in na podlagi ESCO) kot odziv na te potrebe;
- vključevanje potreb po spretnostih v inovativne modularne, v učne izide usmerjene programe in/ali kvalifikacije PIU (z uporabo sistema ECVET za zasnovo kvalifikacij, sestavljenih iz enot učnih izidov), da se omogočita preglednost in primerljivost, pri čemer je treba upoštevati tudi potrebe po ovrednotenju predhodnega učenja (npr. neformalnega ali priložnostnega);
- izvajanje kakovosti pri novih vsebinah usposabljanja z uporabo načel zagotavljanja kakovosti iz okvira EQAVET ali uporabo obstoječih sistemov zagotavljanja kakovosti, ki pa bi morali biti skladni z okvirom EQAVET;
- vključevanje obdobja učenja na delovnem mestu v nove vsebine usposabljanja, vključno z možnostmi za uporabo znanja v praktičnih in „resničnih“ situacijah na delovnem mestu, ter vključevanje mednarodnih učnih izkušenj, kadar koli je mogoče;
- oblikovanje izvajanja PIU s poudarkom na spretnostih za določena delovna mesta ter na ključnih kompetencah⁴, mehkih veščinah in področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, hkrati pa zagotavljanje učinkovitih možnosti za pridobivanje ali razvoj teh kompetenc, zlasti v okvirih z delom povezanega usposabljanja;
- spodbujanje ustreznih področnih kvalifikacij, pridobljenih v okviru PIU (vključno z mednarodnimi skupnimi programi, ki jih izvaja več ponudnikov PIU), in dogovora o podpori za njihovo priznavanje z izvajanjem načel ECVET ter umeščanje kvalifikacij v nacionalna ogrodja kvalifikacij in evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK) ter druga ustrezna evropska orodja in instrumente v zadevnem sektorju;
- izboljšanje priznavanja kvalifikacij v določenem sektorju na evropski in nacionalni ravni s spodbujanjem in doseganjem dogovorov o področnih kvalifikacijah, spodbujanje čezmejnega potrjevanja kvalifikacij in vzpostavljanje vzajemnega zaupanja ter s tem prispevanje k večji mobilnosti dijakov in poklicni mobilnosti v sektorju;
- opredelitev, dokumentiranje in spodbujanje uspešnih projektov in dobrih praks v zvezi s spretnostmi ali kvalifikacijami ter tistih projektov in dobrih praks, ki spodbujajo partnerstva več deležnikov, vključno s tistimi iz drugih sektorjev ali zunaj Evrope, ter priprava podrobnih predlogov za njihovo posnemanje ali nadgrajevanje, če je ustrezno;
- po potrebi zagotavljanje, da so rezultati projekta na voljo v formatu odprtih podatkov, da jih je mogoče uvoziti v panoramo spretnosti in klasifikacijo ESCO.

Izvajanje poklicnih učnih načrtov:

- opredelitev najprimernejših metodologij izvajanja za učne načrte z uporabo inovativnih pristopov k poučevanju in učenju ter strateške in celostne uporabe IKT (npr. kombiniranega učenja, simulatorjev itd.) ter prosto dostopnih učnih virov (npr. MOOC5);
- opredelitev načinov za izvajanje inovativnih metod poučevanja in učenja v okviru PIU v odziv na potrebe specifičnih ciljnih skupin dijakov ter prek zagotavljanja učenja na delovnem mestu;
- razvoj ukrepov za spodbujanje medgeneracijskega prenosa znanja v okviru PIU;
- opis načinov, kako lahko metodologije in postopki ocenjevanja vključujejo vse oblike učenja, vključno z učenjem na delovnem mestu, ter omogočajo vrednotenje spretnosti in kompetenc, pridobljenih pred usposabljanjem;
- opredelitev ustreznih ukrepov za spremljanje dijakov po končanem usposabljanju za zagotavljanje „povratnih zank“⁶. Ti sistemi spremljanja in povratnih informacij lahko temeljijo na informacijah, pridobljenih od podjetij, dijakov/zaposlenih, iz javnih informacijskih virov in od deležnikov na trgu dela;
- predlaganje ustreznih ukrepov za formalno priznavanje novih ali prilagojenih poklicnih učnih načrtov in kvalifikacij v sodelujočih državah in zajetih sektorjih;
- načrtovanje postopnega uvajanja rezultatov projekta s sistemskim učinkom.

Sklop 3: Koalicije sektorskih spretnosti za izvajanje novega strateškega pristopa (načrta) k sektorskemu sodelovanju na področju spretnosti

Koalicije sektorskih spretnosti v okviru tega sklopa bodo vzpostavile trajnostno sodelovanje na področju razvoja spretnosti med ključnimi deležniki iz industrije v določenem sektorju, ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter javnimi organi.

Koalicije v tem sklopu zajemajo aktivnosti sklopa 1 (kot so ustrezne za sektor) in sklopa 2. Poleg tega morajo zajemati naslednje aktivnosti:

- razvoj strategije sektorskih spretnosti za podpiranje ciljev oblikovane strategije za rast za sektor. Ta strategija bi morala biti prvi ključni cilj projekta, v njej pa je treba opredeliti konkretne ukrepe ter navesti jasen sklop aktivnosti, mejnikov in natančno opredeljenih rezultatov, da se predlagajo načini uskladitve povpraševanja po spretnostih z njihovo ponudbo. V njej bi bilo treba podobno opredeliti, kako bodo pomembna gibanja, kot je svetovni, družbeni in tehnološki razvoj v sektorju, verjetno vplivala na delovna mesta ter potrebe po spretnostih. Opisati bi bilo treba pričakovani časovni okvir ter posebno pozornost nameniti vplivu digitalnih in ključnih omogočitvenih tehnologij;
- za podporo in ponazoritev strategije opredelitev, dokumentiranje in spodbujanje konkretnih primerov politik in pobud na nacionalni in regionalni ravni, katerih namen je obravnava pomanjkanj spretnosti in neuskkljenosti v spretnostih ter spodbujanje partnerstev več deležnikov (npr. med industrijo, socialnimi partnerji, izobraževanjem in usposabljanjem, javnimi organi). Take primere bi bilo treba predstaviti v obliki informativnih pregledov, ki vsebujejo jasen opis politike/projekta, vloge in odgovornosti različnih deležnikov, trajanja, financiranja (kjer je na voljo) in rezultatov;
- razvoj skupne metodologije za oceno sedanjega položaja in predvidevanje prihodnjih potreb ter (letno) spremljanje napredka in razvoja povpraševanja po spretnostih ter njihove ponudbe, in sicer na podlagi verodostojnih scenarijev predvidevanja;
- opredelitev poklicnih profilov, ki jih je treba dopolniti ali ustvariti, in pripadajočih potreb po spretnostih ter zahtevane stopnje znanja, pri čemer se je treba opirati na poklicne profile iz klasifikacije ESCO, kadar so na voljo, in obstoječe okvire kompetenc⁷; po potrebi se lahko razmisli o razvoju okvirov področnih kompetenc;

- opredelitev, opis in navedba prednostnih nalog za pregled ali oblikovanje novih kvalifikacij na podlagi ustreznih poklicnih profilov;
- spodbujanje razvoja konkretnih rešitev pri zagotavljanju PIU (vključno z višjim strokovnim izobraževanjem) ter partnerstev med podjetji, izobraževanjem in raziskavami;
- priprava konkretnih rešitev za spodbujanje mobilnosti dijakov PIU, iskalcev zaposlitve in vajencev iz vse Evrope v sektorju, in sicer z uporabo obstoječih orodij EU (npr. Erasmus+, EURES, Drop'pin, evropska koalicija za vajeništva);
- priprava ukrepov za spodbujanje privlačnosti zadevnega sektorja pri sprejemanju odločitev o poklicni poti, zlasti med mladimi, ter spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov v tem sektorju;
- oblikovanje dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta po njegovem dokončanju. Ta načrt temelji na trajnostnih partnerstvih med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter ključnimi deležniki iz industrije na ustrezni ravni. Vključevati bi moral opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost. Prav tako bi moral zagotavljati ustrezno prepoznavnost in obsežno razširjanje dela koalicije, med drugim tudi na politični ravni EU in nacionalni politični ravni, ter vključevati podroben opis, kako bo uvajanje izvedeno na nacionalni in/ali regionalni ravni v sodelovanju z ustreznimi vladnimi in sektorskimi organi; Akcijski načrt navaja tudi, kako lahko možnosti financiranja EU (npr. evropski strukturni skladi, Evropski sklad za strateške naložbe, Erasmus+, COSME, sektorski programi) ter nacionalno in regionalno financiranje podpirajo strategije na področju spretnosti. Pri tem bi bilo treba upoštevati nacionalne in regionalne strategije pametne specializacije;
- zagotavljanje vseh ustreznih kvalitativnih dokazov in kvantitativnih podatkov na ravni EU in/ali državni ravni v skladu s formatom povezanih odprtih podatkov⁸.

Kakšne so bistvene značilnosti koalicije sektorskih spretnosti?

Ključne značilnosti koalicij sektorskih spretnosti so:

- inovacije v **poklicnem izobraževanju in usposabljanju** za določene poklice v gospodarskih sektorjih (ESCO, kadar je na voljo⁹;) ter
- učinek, ki presega življenjski cikel projekta in organizacije, ki sodelujejo v koaliciji. Pričakuje se trajnost partnerstev in aktivnosti. Spremembe v zagotavljanju PIU za poklicne profile morajo biti merljive. Rezultati in rešitve morajo biti prenosljivi in dostopni širši javnosti. Rezultati koalicij sektorskih spretnosti bi morali biti na voljo za uporabo in objavo v evropski panorami spretnosti.

Koalicije sektorskih spretnosti morajo pokazati zavezanost in dodano vrednost vseh partnerjev. Partnerji bi morali združiti sistemske in sektorske informacije z dobrim poznavanjem potreb po spretnostih in praks usposabljanja v svojem gospodarskem sektorju. Porazdelitev nalog in izvajanja bi morala biti dobro usklajena s strokovnim znanjem partnerjev in aktivnostmi, za katere so odgovorni. Partnerji bi morali biti reprezentativni za sektor vsaj na nacionalni ravni, imeti evropsko razsežnost in strokovno znanje ali kompetence v napovedovanju potreb po poklicnih spretnostih ali ponudbi poklicnih spretnosti, usposabljanju ali oblikovanju kvalifikacij.

V **sklopu 1 - koalicije sektorskih spretnosti za opredeljevanje potreb po spretnostih** bi morala biti prepoznavanje in opredelitev prihodnjih potreb po spretnostih podprta z raziskavami potreb trga dela za sektor. Spodbujati bi bilo treba sodelovanje med javnimi in zasebnimi akterji na

trgu dela (kot so ministrstva za delo, socialni partnerji, ponudniki izobraževanja in usposabljanja, subjekti, ki zbirajo podatke o trgu dela, podjetja, vključno z MSP, gospodarske zbornice, javne in zasebne službe za zaposlovanje in nacionalni statistični uradi), da bi ti skupaj opredelili in predvideli stalna pomanjkanja spretnosti in neuskklajenosti v spretnostih na ravni sektorja ter pomagali odpraviti vrzel med ponudbo delovne sile in povpraševanjem po njej. Čim bolj je treba povečati sinergije z drugimi sektorskimi pobudami.

V sklopu 2 - koalicije sektorskih spretnosti za oblikovanje in izvajanje PIU bodo morali partnerji pri izvajanju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali oblikovanju standardov kvalifikacij obstoječe dokaze iz raziskav o potrebah po poklicnih spretnostih razlagati na podlagi skupnega temeljnega evropskega poklicnega profila, pri čemer se bodo morali opirati na klasifikacijo ESCO, kadar je mogoče. Kadar je ustrezno, bi se morali opirati na podatke o spretnostih, ki jih zbirajo „evropski sveti za sektorske spretnosti“, ter obstoječe študije o sektorskih spretnostih, ki jih je naročila Evropska komisija. Evropska panorama spretnosti zagotavlja številne podatke o spretnostih, analize in študije o poklicih in sektorjih.

Koalicija bi nato morala te dokaze prenesti v inovativne poklicne učne načrte, ki so usmerjeni v učne izide (ki uporabljajo ECVET), zajemajo obdobja učenja na delovnem mestu in bi morali temeljiti na mehanizmih zagotavljanja kakovosti (v skladu z okvirom EQAVET). Partnerji koalicije bi morali v predlogu utemeljiti, katere ukrepe bodo sprejeli v državah in zadevnem sektorju za formalno priznavanje (začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje) ali potrjevanje (nadaljevalno poklicno usposabljanje) novih ali prilagojenih poklicnih učnih načrtov ter kako bodo postopki potekali po koncu financiranja s strani EU. Službe za karierno orientacijo bi morale skupaj z regionalnimi ali lokalnimi organi imeti vlogo „posrednika“ pri podpiranju postopka za usklajevanje spretnosti z načrtovanjem poklicnih učnih načrtov, da pritegnejo šole začetnega PIU, mlade ali njihove starše k določenim poklicem, za katere obstaja veliko povpraševanje na trgu dela. Koalicije sektorskih spretnosti naj bi predlagane aktivnosti izvedle tako, da bo učinek na enega ali več povezanih poklicev v danem sektorju čim večji.

V sklopu 3 - koalicije sektorskih spretnosti za izvajanje novega strateškega pristopa (načrta) k sektorskemu sodelovanju na področju spretnosti bodo morali partnerji poleg navedenega v sklopih 1 in 2 oblikovati celovit in strateški pristop, ki bo zajemal vse aktivnosti. Ta strateški pristop bi moral biti jasno povezan s splošno strategijo za rast sektorja za zagotavljanje podpore sektorju pri obravnavanju najtežjih izzivov in doseganju srednje- in dolgoročnih ciljev, vključno z vidika rasti, inovacij, konkurenčnosti in zaposlovanja, kadar je ustrezno. Koalicije bodo morale upoštevati najpomembnejši razvoj politike in publikacije na ravni EU, ki se nanašajo na njihov sektor, ter jih tudi vključiti v svoje delo.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v koaliciji sektorskih spretnosti?

Prijavitelj/koordinator: sodelujoča organizacija, ki odda predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Koordinator je v celoti odgovoren za zagotavljanje, da se projekt izvaja v skladu z dogovorom. Koordiniranje zajema naslednje dolžnosti:

- predstavlja koalicijo in deluje v njenem imenu v odnosu do Evropske komisije;
- prevzame finančno in pravno odgovornost za ustrezno operativno, administrativno in finančno izvajanje celotnega projekta;
- usklajuje koalicijo v sodelovanju s partnerji projekta.

Polnopravni partnerji: sodelujoče organizacije, ki dejavno prispevajo k dosežkom koalicije sektorskih spretnosti. Vsak polnopravni partner mora podpisati mandatno pismo, v katerem podpisnik soglaša, da koordinator med izvajanjem projekta v imenu partnerstva prevzame zgoraj navedene dolžnosti. Enako velja za partnerje iz partnerskih držav.

Pridruženi partnerji (izbirno): v koalicije sektorskih spretnosti so lahko vključeni pridruženi partnerji, ki prispevajo k aktivnostim koalicije sektorskih spretnosti. Pogodbene zahteve zanje ne veljajo, saj ne prejmejo sredstev. Vendar morajo biti jasno navedeni njihova vključenost in vloga v projektu ter različni delovni sklopi.

Povezani subjekti (izbirno): organizacije, ki prispevajo k doseganju ciljev in izvajanju aktivnosti projekta. Povezane subjekte, ki morajo izpolnjevati zahteve iz Priloge III (Glosar pojmov) k temu Vodniku za prijavitelje, je treba opredeliti v vlogi za nepovratna sredstva.

Kakšna so merila za oceno koalicije sektorskih spretnosti?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora predlog koalicije sektorskih spretnosti izpolnjevati za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Sklop 1: Koalicije sektorskih spretnosti za opredeljevanje potreb po spretnostih

Merila za upravičenost za sklop 1

V koaliciji iz sklopa 1 lahko sodelujejo naslednje organizacije, skupaj s povezanimi subjekti (če ti obstajajo). Lahko so javne ali zasebne organizacije s sedežem v državi Programa (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

Upravičene sodelujoče organizacije

- Evropski in/ali nacionalni socialni partnerji;
- ministrstva za delo in povezani organi (agencije ali sveti);
- javne ali zasebne službe za zaposlovanje;
- inštituti za raziskovanje trga dela, nacionalni statistični uradi;
- javna ali zasebna, mala, srednja ali velika podjetja (vključno s socialnimi podjetji);
- agencije za gospodarski razvoj;
- gospodarske, industrijske ali delavske zbornice;
- sektorska ali poklicna združenja delodajalcev ali zaposlenih; obrtne zbornice;
- evropske ali nacionalne krovne sektorske organizacije;
- ponudniki izobraževanja in usposabljanja na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;
- sektorski raziskovalni inštituti;
- organi, ki zagotavljajo karierno orientacijo, poklicno svetovanje in storitve obveščanja;
- javni organi, odgovorni za izobraževanje in usposabljanje na regionalni ali nacionalni ravni.

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.
Število in profil sodelujočih organizacij	Koalicija sektorskih spretnosti mora zajemati vsaj 12 držav Programa in vključevati vsaj dva polnopravna partnerja, od katerih vsaj en zastopa industrijo, vsaj en pa ponudnike izobraževanja in usposabljanja. Geografsko pokritost je mogoče zagotoviti z udeležbo nacionalnih organizacij in/ali evropskih krovnih organizacij ¹⁰ ali evropskih socialnih partnerjev. Ob prijavi je treba dokazati, da so evropske organizacije ali socialni partnerji zmožni pokrivati več kot eno državo koalicije.
Upravičeni sektorji	Vsi sektorji ¹¹ razen šestih, ki so upravičeni v okviru sklopa 3. 2 ali 3 leta. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času.
Trajanje projekta	V izjemnih primerih se lahko trajanje koalicije sektorskih spretnosti na prošnjo upravičenca in s soglasjem Izvajalske agencije podaljša za največ šest mesecev. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.
Kje se prijavi?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavi?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 28. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. novembra ali 1. decembra istega leta ali 1. januarja naslednje leto.
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glejte del C tega vodnika.

Merila za dodelitev za sklop 1

Projekt bo ocenjen z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)

- Povezava s politikami: predlog prispeva k doseganju evropskih ciljev na področju opredeljevanja in napovedovanja spretnosti;
- digitalne spretnosti: v kolikšni meri predlog predvideva raziskavo potreb po digitalnih spretnostih. Predlogi, ki vključujejo ta vidik, bodo obravnavani kot zelo ustrezni;
- zelene spretnosti: v kolikšni meri predlog predvideva raziskavo potreb po spretnostih, povezanih s preходом na krožno in bolj zeleno gospodarstvo. Predlogi, ki vključujejo ta vidik, bodo obravnavani kot zelo ustrezni;
- namen: predlog je usklajen s cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji koalicije sektorskih spretnosti?“);
- usklajenost: cilji temeljijo na tehtni analizi potreb; so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep;
- inovacije: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev;
- evropska dodana vrednost: predlog jasno kaže dodano vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi mednarodnosti projekta.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)

- Skladnost: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. Predlog vsebuje usklajen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov;
- struktura: delovni program je jasen in razumljiv ter zajema vse faze (priprava, izvajanje, uporaba, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje);
- upravljanje: predvidene so trdne ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. Projekt dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim;
- proračun: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, ki so potrebna za uspeh, in ni precenjen niti podcenjen;
- nadzor sredstev in kakovosti: ukrepi za nadzor (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni strokovni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da je izvajanje projekta visokokakovostno in stroškovno učinkovito. Izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni in blažilni ukrepi so ustrezno obravnavani. Postopki strokovnega pregleda so načrtovani kot sestavni del projekta. Delovni program koalicije vključuje neodvisno zunanjo oceno kakovosti, vmesno in ob koncu projekta.

**Kakovost projektne skupine
in dogovorov o sodelovanju
(največ 25 točk)**

- Sestava: sestava partnerstva je skladna s cilji projekta ter ustrezno združuje strokovno znanje in kompetence, potrebne v zvezi z opredeljevanjem in napovedovanjem spretnosti, ponudbo spretnosti in vprašanji s področja politik o spretnostih na splošno. Udeležba evropskih in/ali nacionalnih socialnih partnerjev z jasno dodeljeno vlogo za opredeljevanje in napovedovanje potreb po spretnostih v ustreznem sektorju je zelo relevantna. Zastopanost in strokovno znanje partnerjev v zadevnem sektorju in na evropski ravni sta prepričljivo prikazana. Porazdelitev in zastopanost ustreznih partnerjev v državah Programa, vključenih v koalicijo, bi morali biti takšni, da ima koalicija velik potencial za učinek v več državah, ki so zajete vanjo (npr. z udeležbo evropske sektorske organizacije ali evropskih socialnih partnerjev);
- zavezanost: porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo specifično strokovno znanje in zmogljivosti;
- naloge: koordinator pokaže visokokakovostno upravljanje in koordinacijo mednarodnih mrež ter vodstvo v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi specifičnega strokovnega znanja posameznih partnerjev;
- sodelovanje/skupinski duh: predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje dobre koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki.

Učinek in razširjanje (največ 20 točk)

- Uporaba: v predlogu je prikazano, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate koalicije. Predlog zagotavlja načine za merjenje uporabe v življenjskem ciklu projekta in po njem;
- razširjanje: v predlogu je opisan jasen načrt za razširjanje rezultatov, vanj pa so vključene ustrezne aktivnosti, orodja in kanali, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom: oblikovalcem politik, poklicnim svetovalcem, podjetjem in učencem v obveznem izobraževanju v zvezi s poklici, za katere je na trgu dela veliko povpraševanje ali ki imajo potencial za ustanavljanje novih podjetij; med projektom in po njem; v predlogu je navedeno, kateri partnerji bodo odgovorni za razširjanje, in prikazane ustrezne izkušnje, ki jih ti imajo z aktivnostmi razširjanja.
- učinek: iz predloga sta razvidna družbena in gospodarska ustreznost ter doseg. Zelo verjetno je, da bo predlog znatno okrepil zmogljivost partnerjev za izvajanje ustreznega usposabljanja v evropskem okolju. Zagotavlja tudi s projektom povezane ukrepe za spremljanje napredka in ocenjevanje pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega);
- prost dostop¹²: predlog po potrebi vključuje opis, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev;
- trajnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire, da se zagotovi trajnost rezultatov in koristi, ki jih doseže koalicija, tudi po življenjskem ciklu projekta (tj. kako se lahko informacije o prihodnjih potrebah po spretnostih obravnavajo v sektorju z zagotavljanjem usposabljanja in oblikovanjem učnih načrtov). To je lahko usposabljanje na podlagi PIU (sklop 2) ali drugo usposabljanje. V predlogu je pojasnjeno, kako in s katerimi viri (ki niso sredstva EU) se bo to izvedlo.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ in „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“; 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in 11 točk za kategorijo „Učinek in razširjanje“.

Sklop 2: Koalicije sektorskih spretnosti za oblikovanje in izvajanje PIU

Merila za upravičenost za sklop 2

V koaliciji iz sklopa 2 lahko sodelujejo naslednje organizacije, skupaj s povezanimi subjekti (če ti obstajajo). Lahko so javne ali zasebne organizacije s sedežem v državi Programa (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

- Javni ali zasebni ponudniki PIU, vključno s socialnimi podjetji, zlasti tisti, ki imajo lastne oddelke za usposabljanje, tisti, ki ponujajo vajeništva, in tisti, ki zagotavljajo skupna usposabljanja (usposabljanja v sodelovanju z drugimi);
- evropske ali nacionalne organizacije, ki zastopajo industrijo, mala in srednja podjetja, ustrezne sektorske organizacije;
- mreže ponudnikov PIU ter evropske ali nacionalne organizacije, ki jih zastopajo;
- organi za izobraževanje in usposabljanje na regionalni ali nacionalni ravni in ministrstva;
- organizacije ali mreže – na evropski ali nacionalni ravni –, ki zastopajo socialne partnerje, industrijo, sektorske organizacije, poklice in deležnike in izobraževanju in usposabljanju, vključno z mladinskimi organizacijami;
- gospodarske, industrijske, obrtne ali delavske zbornice in drugi posredniški organi;
- sveti za sektorske spretnosti;
- agencije za gospodarski razvoj, statistični organi in raziskovalni inštituti;
- organi na področju kulture in/ali ustvarjanja;
- organi, ki zagotavljajo karierno orientacijo, poklicno svetovanje, storitve obveščanja in storitve zaposlovanja;
- organi za akreditacijo, potrjevanje, priznavanje ali kvalifikacije (organi z „regulativno funkcijo“).

Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.

Koalicija sektorskih spretnosti mora zajemati vsaj štiri države Programa in vključevati vsaj osem polnopravnih partnerjev, med katerimi so vsaj tri podjetja, predstavniki industrije ali sektorja (npr. zbornice ali panožna združenja), vsaj trije pa so ponudniki izobraževanja in usposabljanja.

Vsi sektorji¹³ razen šestih, ki so upravičeni v okviru sklopa 3.

2 ali 3 leta. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času.

V izjemnih primerih se lahko trajanje koalicije sektorskih spretnosti na prošnjo upravičenca in s soglasjem Izvajalske agencije podaljša za največ šest mesecev. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.

Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.

Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 28. februarja do 12. ure (opolndne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. novembra ali 1. decembra istega leta ali 1. januarja naslednje leto.

Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

UPRAVIČENE SODELUJOČE ORGANIZACIJE

KDO SE LAHKO PRIJAVI?

ŠTEVILO IN PROFIL SODELUJOČIH ORGANIZACIJ

UPRAVIČENI SEKTORJI

TRAJANJE PROJEKTA

KJE SE PRIJAVITI?

KDAJ SE PRIJAVITI?

KAKO SE PRIJAVITI?

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glejte del C tega vodnika.

Merila za dodelitev za sklop 2

Predlogi bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>USTREZNOST PROJEKTA (NAJVEČ 25 TOČK)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povezava s politikami in pobudami EU: predlog upošteva evropske cilje na področju PIU in prispeva k njihovu doseganju; upošteva obstoječa orodja in pobude EU za razvoj spretnosti ter prispeva k njihovi večji prepoznavnosti; temelji na delu evropskega sveta za sektorske spretnosti, kadar je to ustrezno; • zastopanost PIU: koalicija sektorskih spretnosti vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo oblikovanje in izvajanje PIU; • sektorska zastopanost: koalicija sektorskih spretnosti vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo zadevni sektor; • digitalne spretnosti: v kolikšni meri predlog digitalne spretnosti vključuje v vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov. Predlogi, ki vključujejo ta vidik, bodo obravnavani kot zelo ustrezni; • zelene spretnosti: v kolikšni meri predlog spretnosti, povezane s preходом na krožno in bolj zeleno gospodarstvo, vključuje v vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov. Predlogi, ki vključujejo ta vidik, bodo obravnavani kot zelo ustrezni; • namen: predlog je usklajen s cilji ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji koalicije sektorskih spretnosti?“); • usklajenost: cilji temeljijo na tehtni analizi potreb; so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep; • inovacije: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev; • evropska dodana vrednost: predlog jasno kaže dodano vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi mednarodnosti projekta. • Skladnost: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. Predlog vsebuje usklajen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; • struktura: delovni program je jase in razumljiv ter zajema vse faze (priprava, izvajanje, uporaba, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje); • metodologija: predlog je skladen ter uporablja instrumente in orodja EU, povezana s spretnostmi in poklici, kot so EOK¹⁴, ECVET¹⁵, EQAVET¹⁶, Europass¹⁷, EURES¹⁸, Drop'in¹⁹, ESCO²⁰ itd. Kadar je mogoče, predlog upošteva in izkorišča prejšnje ustrezne aktivnosti (npr. pobude držav Programa, skupnosti znanja in inovacij Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT)²¹), prejšnje in sedanje koalicije sektorskih spretnosti²². Predlog uporablja pristop na podlagi učnih izidov, ECVET (enote učnih izidov) in načela zagotavljanja kakovosti, ki so skladna z EQUAVET; • upravljanje: predvidene so trdne ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. Predlog dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim; • proračun: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, ki so potrebna za uspeh, in ni precenjen niti podcenjen; • kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih izidov udeležencev v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje; • nadzor sredstev in kakovosti: ukrepi za nadzor (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni strokovni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da je izvajanje projekta visokokakovostno in stroškovno učinkovito. Izjavi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni in blazilni ukrepi so ustrezno obravnavani. Postopki strokovnega pregleda so načrtovani kot sestavni del projekta. Delovni program koalicije vključuje neodvisno zunanjo oceno kakovosti, vmesno in ob koncu projekta. • Sestava: sestava partnerstva je skladna s cilji projekta ter ustrezno združuje strokovno znanje in kompetence, potrebne v zvezi z oblikovanjem učnih načrtov in standardov kakovosti, metodologijo izvajanja usposabljanja in politikami usposabljanja. Zastopanost in strokovnost partnerjev v zadevnem sektorju in na evropski ravni je prepričljivo prikazana. Partnerji združujejo sistemske in sektorske informacije z dobrim poznavanjem potreb po spretnostih in praks usposabljanja v svojem gospodarskem sektorju. Udeležba evropskih socialnih partnerjev in/ali nacionalnih socialnih partnerjev v državah, vključenih v koalicijo, z jasno dodeljeno vlogo za razvoj učnih načrtov in zagotavljanje učenja na delovnem mestu, je zelo relevantna. Porazdelitev in zastopanost ustreznih partnerjev v državah Programa, vključenih v koalicijo, bi morali biti takšni, da ima koalicija veliko zmogljivost izvajanja v državah, vključenih v koalicijo (npr. z udeležbo evropske sektorske organizacije ali evropskih socialnih partnerjev). Če predlog vključuje tudi organe z regulativno funkcijo v PIU, bo upoštevan kot zelo ustrezen; • zavezanost: porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo specifično strokovno znanje in zmogljivosti; • naloge: koordinator pokaže visokokakovostno upravljanje in koordinacijo mednarodnih mrež ter vodstvo v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi specifičnega strokovnega znanja posameznih partnerjev; • sodelovanje/skupinski duh: predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje dobre koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki. • Uporaba: v predlogu je prikazano, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate koalicije. Predlog zagotavlja načine za merjenje uporabe v življenjskem ciklu projekta in po njem; • razširjanje: v predlogu je opisan jasen načrt za razširjanje rezultatov, vanj pa so vključene ustrezne aktivnosti, njihova časovna razporeditev, orodja in kanali, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom, oblikovalcem politik, poklicnim svetovalcem, podjetjem in učencem v obveznem izobraževanju v zvezi s poklici, za katere je na trgu dela veliko povpraševanje ali ki imajo potencial za ustanavljanje novih podjetij; med projektom in po njem; v predlogu je navedeno, kateri partnerji bodo odgovorni za razširjanje, in prikazane ustrezne izkušnje, ki jih ti imajo z aktivnostmi razširjanja. • učinek: iz predloga sta razvidna družbena in gospodarska ustreznost ter dosegi. Vključuje partnerje s pomembno vlogo v zadevnem sektorju, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem. Vključuje ukrepe, cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega učinka (kratkoročno in dolgoročno); Predlog je zelo relevanten, če prepričljivo vključuje organe z regulativno funkcijo (zlasti v zvezi s kvalifikacijami) za zagotavljanje priznavanja ali potrjevanja vsebine usposabljanja. Predlog je zelo relevanten, če je evropska sektorska krova organizacija, ki zastopa socialne partnerje ali zadevni sektor, polnopravni partner; • Prost dostop²³: Predlog po potrebi vključuje opis, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo²⁴, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev; • trajnost: v predlogu je pojasnjeno, kako bo pripravljen akcijski načrt za izvedbo na nacionalni in regionalni ravni. Predlog vključuje ustrezne ukrepe in opredelitev finančnih virov (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi dolgoročno trajnost rezultatov in koristi koalicije.
<p>KAKOVOST ZASNOVE IN IZVEDBE PROJEKTA (NAJVEČ 30 TOČK)</p>	
<p>KAKOVOST PROJEKTNE SKUPINE IN DOGOVOROV O SODELovanju (NAJVEČ 25 TOČK)</p>	
<p>UČINEK IN RAZŠIRJANJE (NAJVEČ 20 TOČK)</p>	

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ in „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“; 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in 11 točk za kategorijo „Učinek in razširjanje“.

Sklop 3: Koalicije sektorskih spretnosti za izvajanje novega strateškega pristopa (načrta) k sektorskemu sodelovanju na področju spretnosti

Merila za upravičenost za sklop 3

UPRAVIČENE SODELUJOČE ORGANIZACIJE	<p>V koaliciji iz sklopa 3 lahko sodelujejo naslednje organizacije, skupaj s povezanimi subjekti (če ti obstajajo). Lahko so javne ali zasebne organizacije s sedežem v državi Programa (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Javna ali zasebna podjetja, dejavna v izbranih sektorjih, zlasti tista, ki imajo lastne oddelke za usposabljanje, tista, ki ponujajo vaještva, in tista, ki zagotavljajo skupna usposabljanja (usposabljanja v sodelovanju z drugimi); • evropske ali nacionalne organizacije, ki zastopajo industrijo, mala in srednja podjetja, ustrezne sektorske organizacije; • javni ali zasebni ponudniki izobraževanja in usposabljanja, vključno s centri za usposabljanje in visokošolskimi institucijami; • mreže ponudnikov izobraževanja ali usposabljanja ter evropske ali nacionalne organizacije, ki jih zastopajo; • organi, odgovorni za izobraževanje in usposabljanje ali zaposlovanje na regionalni ali nacionalni ravni, in povezana ministrstva; • organizacije ali mreže - na evropski ali nacionalni ravni -, ki zastopajo socialne partnerje, industrijo, sektorske organizacije, poklice in deležnike v izobraževanju in usposabljanju, vključno z mladinskimi organizacijami; • gospodarske, industrijske ali delavske zbornice in drugi ustrezni sektorski posredniški organi; • sveti za sektorske spretnosti; • agencije za gospodarski razvoj, statistični organi in raziskovalni inštituti; • organi, ki zagotavljajo karierno orientacijo, poklicno svetovanje, storitve obveščanja in storitve zaposlovanja; • organi za akreditacijo, potrjevanje, priznavanje ali kvalifikacije (organi z „regulativno funkcijo“); • organi, ki ustrezne organe zastopajo na regionalni in nacionalni ravni.
KDO SE LAHKO PRIJAVI?	Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.
ŠTEVILO IN PROFIL SODELUJOČIH ORGANIZACIJ	Koalicija sektorskih spretnosti mora zajemati vsaj osem držav Programa in vključevati vsaj 12 polnopravnih partnerjev , med katerimi je vsaj pet podjetij, predstavnikov industrije ali sektorja (npr. zbornice, sindikati ali panožna združenja), vsaj pet pa je ponudnikov izobraževanja in usposabljanja .
UPRAVIČENI SEKTORJI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dodajalna proizvodnja 2. Gradbeništvo 3. Pomorski prevoz 4. Vrednostna veriga papirja 5. Obnovljiva energija in zelene tehnologije 6. Jeklarska industrija
TRAJANJE PROJEKTA	4 leta.
KJE SE PRIJAVITI?	V izjemnih primerih se lahko trajanje koalicije sektorskih spretnosti na prošnjo upravičenca in s soglasjem Izvajalske agencije podaljša za največ šest mesecev. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.
KDAJ SE PRIJAVITI?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, audiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
KAKO SE PRIJAVITI?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 28. februarja do 12. ure (opolndne po brusselskem času) za projekte, ki se začnejo 1. novembra ali 1. decembra istega leta ali 1. januarja naslednje leto.
	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Dodatne informacije, ki jih je treba upoštevati pri sektorjih v projektih iz sklopa 3

V zvezi s SKLOPOM 3 - koalicije sektorskih spretnosti za izvajanje novega strateškega pristopa (načrta) k sektorskemu sodelovanju na področju spretnosti je treba za vsak sektor upoštevati naslednje informacije:

Dodajalna proizvodnja	<p>²⁵ Koalicija mora vključevati vsaj naslednja področja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3D-tiskanje, tehnologije brizganja, fotopolimerizacija, spajanje slojev praškastega materiala, ekstrudiranje materialov, lasersko navarjanje; 2. uveljavljene predelovalne industrije v fazi prehoda na posodobitev industrije, na primer brizganje plastike, strojna obdelava, preoblikovanje in spajanje; 3. ustvarjalni sektor, na primer industrijsko in grafično oblikovanje, razvoj programske opreme, 3D-založništvo. <p>Da se zagotovijo komplementarnost in sinergije, morajo biti aktivnosti skladne z obstoječimi dokazi za sektor, vključno z ukrepi in smernicami iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporočila o industrijski politiki iz leta 2012 z naslovom Močnejša evropska industrija za rast in oživitve gospodarstva²⁶; • poročila Generalnega direktorata za raziskave in inovacije iz leta 2014 o dodajalni proizvodnji²⁷; • sporočila iz leta 2014 z naslovom Za oživitve evropske industrije²⁸; • mnenja EESO na lastno pobudo iz leta 2015 o 3D-tiskanju²⁹; • študije Evropskega parlamenta za odbor ITRE iz leta 2015 o 3D-tiskanju³⁰; • razpisa za zbiranje predlogov iz leta 2016 H2020 FOF-05-2016³¹; • projektov koalicij sektorskih spretnosti, financiranih s programom ERASMUS+; 3DPrism³² in Metals³³ ter drugi projekti sodelovanja v okviru programa Erasmus+³⁴; • sporočila iz leta 2016 z naslovom Digitalizacija evropske industrije³⁵; • vmesnega pregleda izvajanja strategije za enotni digitalni trg iz leta 2017³⁶.
Gradbeništvo	<p>³⁷ Koalicija mora vključevati vsaj naslednja področja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. energijska učinkovitost; 2. digitalizacija; 3. krožno gospodarstvo, vključno s proizvodi na biološki osnovi in sekundarnimi recikriranimi proizvodi. <p>Da se zagotovijo komplementarnost in sinergije, morajo biti aktivnosti skladne z obstoječimi pobudami in dokazi za sektor, vključno z ukrepi in smernicami iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strategije za konkurenčnost sektorja³⁸ - sporočilo z naslovom Strategija za trajnostno konkurenčnost gradbenega sektorja in gradbenih podjetij³⁹; • sprememb na trgu in v politiki, kot jih opisuje evropski observatorij gradbenega sektorja⁴⁰; • sporočila z naslovom Čista energija za vse Evropejce⁴¹ in njegove Priloge 1 z naslovom Pospešitev čiste energije v stavbah⁴²; • rezultatov pobude „BUILD UP Skills“⁴³. <p>Koalicija mora vključevati vsaj naslednja področja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pomorščaki; 2. delavci na kopnem (npr. osebje ladjarskih družb). <p>Pristaniški sektor, ribiški sektor in sektor prevoza po celinskih plovih poteh so izključeni.</p> <p>Da se zagotovijo komplementarnost in sinergije, morajo biti aktivnosti skladne z obstoječimi pobudami in dokazi za sektor, vključno z ukrepi in smernicami iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • raziskovalnega projekta SKILLFUL⁴⁴, ki se že izvaja; • projekta Vasco da Gama⁴⁵; • projekta KNOWME⁴⁶; • projekta HORIZON⁴⁷.
Pomorski prevoz	<p>Koalicija mora vključevati vsaj naslednja področja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tradicionalni sektorji, vključno s proizvodnjo celuloze in papirja ter povezanimi dejavnostmi; 2. nastajajoči sektorji, kot so inovativni procesi, biorafinerije, proizvodi na biološki osnovi.
Vrednostna veriga papirja	<p>Da se zagotovijo komplementarnost in sinergije, morajo biti aktivnosti skladne z obstoječimi pobudami in dokazi za sektor, vključno z ukrepi in smernicami iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načrta za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050, COM(2011) 1124⁸; • Unfold the future, CEPI, 2011, 2016⁴⁹; • Načrta za industrijo EU, ki temelji na gozdarstvu, SWD(2013) 3435⁰; • skupne študije CEPI in IndustriAll z naslovom „Future Skills for the Paper Industry“⁵¹.

Koalicija mora vključevati vsaj naslednja področja električne energije iz obnovljivih virov, ogrevanja in hlajenja ter prometa z obnovljivimi viri energije in energetske infrastrukture:

- ogrevanje in hlajenje ter proizvodnja električne energije za gospodinjstva (manjše vetrne elektrarne, v streho ali stavbe integrirani fotovoltaični moduli, kotli na biomaso, soproduktivna toplota in električne energije na osnovi bioenergije in energije iz obnovljivih virov, sončna toplotna energija, toplotne črpalke in hlajenje gospodinjstev, prilagajanje odjema, shranjevanje in mikro omrežja);
- industrijsko in komercialno ogrevanje in hlajenje ter proizvodnja električne energije (vetrne elektrarne, fotovoltaični sistemi, koncentrirana sončna energija (CSP), vodna energija v večjem in manjšem obsegu, geotermalna energija, sončna toplotna energija za ogrevanje in hlajenje, toplotne črpalke, toplotna omrežja);
- odpadki, biogoriva in biomasa (bioplín, napredna biogoriva, trdna biomasa in goriva iz biomase (tekoča in plinasta) ter druga obnovljiva in nizkoogljična goriva, obnovljivi komunalni odpadki);
- obnovljivi viri energije oceanov in na morju;
- povezovanje in razvoj energetskega sistema (električno omrežje, prilagodljivost in shranjevanje, povezovanje, električna mobilnost in nizkoogljičen prevozní sistem).

Obnovljiva energija in zelene tehnologije

Da se zagotovijo komplementarnost in sinergije, morajo biti aktivnosti skladne z obstoječimi pobudami in dokazi za sektor, vključno z ukrepi in smernicami iz:

- svežnja Čista energija za vse Evropejce⁵²;
- okvirne strategije za energetsko unijo⁵³;
- Strategije EU za ogrevanje in hlajenje⁵⁴;
- področja „zanesljiva, čista in učinkovita energija“ okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020, delovna programa za obdobji 2014-2015 in 2016-2017⁵⁵;
- direktive EU o energiji iz obnovljivih virov⁵⁶ in njene prenovljene različice⁵⁷;
- direktive o energetske učinkovitosti⁵⁸ in njenih sprememb⁵⁹;
- direktive o energetske učinkovitosti stavb⁶⁰ in njenih sprememb⁶¹;
- sporočila Komisije z naslovom Pospeševanje inovativnosti na področju čiste energije⁶²;
- sporočila Komisije z naslovom Evropska strategija za mobilnost z nizkimi emisijami⁶³;
- skupnega podjetja za gorivne celice in vodik⁶⁴;
- pobude „BUILD UP Skills“⁶⁵.

66

Koalicija mora vključevati vsaj naslednja področja:

- tehnologije za proizvodnjo jekla (postopek v kisikovih konverterjih in postopek v električni obločni peči);
 - inovativne tehnologije za proizvodnjo jekla z nizkimi emisijami ogljika (tj. preprečevanje neposrednih emisij ogljika (Carbon Direct Avoidance - CDA) z uporabo vodika, električne energije, z integracijo procesov z zajemanjem in shranjevanjem ogljika ali brez njiju ter z zajemanjem in uporabo ogljika);
 - inovativne tehnologije, povezane z računalniško pismenostjo in industrijo 4.0 (npr. digitalizacija in upravljanje podatkov, proizvodnja ob pravem času, 3D-aplikacije).
- Da se zagotovijo komplementarnost in sinergije, morajo biti aktivnosti skladne z obstoječimi pobudami in dokazi za sektor, vključno smernicami iz naslednjih dokumentov:
- COM(2013) 407 („Akcijski načrt za konkurenčno in trajnostno jeklarstvo v Evropi“)⁶⁷;
 - COM(2016) 155 („Jeklarstvo: ohranjanje trajnostnih delovnih mest in rasti v Evropi“)⁶⁸;
 - UREDBA KOMISIJE (EU) št. 651/2014: opredelitev sektorja jeklarstva⁶⁹;
 - poročilo Evropske Komisije – Prihodnost evropske jeklarstvo industrije - Inovacije in trajnost v konkurenčnem svetu in krožnem gospodarstvu EU⁷⁰;
 - povzetek projektov v letih 2015 in 2016, financiranih iz Raziskovalnega sklada za premost in jeklo⁷¹;
 - razpis za zbiranje predlogov „Raziskovalni program Raziskovalnega sklada za premost in jeklo“⁷²;
 - razpis za zbiranje predlogov „H2020 LEIT-NMBP-Sustainable Process Industry (SPIRE)“⁷³.

Jeklarstvo industrija

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene za ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glejte del C tega vodnika.

Merila za dodelitev za sklop 3

Predlogi bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

<p>USTREZNOST PROJEKTA (NAJVEČ 25 TOČK)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Povezava s politikami in pobudami EU: predlog upošteva evropske cilje na področju PIU in prispeva k njihovem doseganju; upošteva obstoječa orodja in pobude EU za razvoj spretnosti ter prispeva k njihovi večji prepoznavnosti; temelji na delu evropskega sveta za sektorske spretnosti, kadar je to ustrezno; zastopnost izobraževanja: koalicija vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo ponudnike izobraževanja; sektorska zastopnost: koalicija vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo zadevni sektor; spretnosti na področju digitalnih tehnologij in ključnih omogočitvenih tehnologij: v kolikšni meri predlog te spretnosti vključuje v vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov. Predlogi, ki vključujejo ta vidik, bodo obravnavani kot zelo ustrezni; zeleni in modre spretnosti: v kolikšni meri predlog vključuje spretnosti, povezane s prehodom na krožno in bolj zeleno gospodarstvo, in sicer z vidika potreb po spretnostih in vidika vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov. Predlogi, ki vključujejo ta vidik, bodo obravnavani kot zelo ustrezni; namen: predlog je usklajen s cilji ukrepa, temami in aktivnostmi, opisanimi v poglavju 2. Prispeva k ustvarjanju mednarodnih mrež in orodij za sodelovanje med ustreznimi deležniki za prilagoditev izobraževanja nastajajočim potrebam industrije sektorja; usklajenost: cilji temeljijo na tehtni analizi potreb; so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep; inovacije: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev; evropska dodana vrednost: predlog jasno kaže dodano vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi mednarodnosti projekta. Skladnost: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. Predlog vsebuje usklajen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; struktura: delovni program je jase in razumljiv ter zajema vse faze (priprava, izvajanje, uporaba, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje); metodologija: predlog je skladen ter uporablja instrumente in orodja EU, povezana s spretnostmi in poklici, kot so EOK⁷⁴, ECVET⁷⁵, EQAVET⁷⁶, Europass⁷⁷, EURES⁷⁸, Drop^{pin}⁷⁹, ESCO⁸⁰ itd. Kadar je mogoče, predlog upošteva in izkorišča prejšnje ustrezne aktivnosti (npr. pobude držav Programa, skupnosti znanja in inovacij Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT)⁸¹), prejšnje in sedanje koalicije sektorskih spretnosti⁸². Predlog uporablja pristop na podlagi učnih izidov, ECVET (enote učnih izidov) in načela zagotavljanja kakovosti, ki so skladna z EQUAVET; upravljanje: predvidene so trdne ureditve upravljanja. Časovni raspored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. Predlog dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim; proračun: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, ki so potrebna za uspeh, in ni precejenen niti podcenjen; kakovost: delovni program je usklajen in potrjuje učne izidov udeležencev v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje; nadzor sredstev in kakovosti: ukrepi za nadzor (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni strokovni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da je izvajanje projekta visokokakovostno in strokovno učinkovito. Izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni in blažilni ukrepi so ustrezno obravnavani. Postopki strokovnega pregleda so načrtovani kot sestavni del projekta. Delovni program koalicije vključuje neodvisno zunanjo oceno kakovosti, vmesno in ob koncu projekta.
<p>KAKOVOST ZASNOVE IN IZVEDBE PROJEKTA (NAJVEČ 30 TOČK)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sestava: sestava koalicije je skladna s cilji projekta ter ustrezno združuje strokovno znanje in kompetence, potrebne v zvezi z opredeljevanjem in napovedovanjem spretnosti, ponudbo spretnosti, oblikovanjem učnih načrtov in standardov kakovosti, metodologijo izvajanja usposabljanja in politikami usposabljanja. Partnerji združujejo sistemske in sektorske informacije z dobrim poznavanjem potreb po spretnostih in praks usposabljanja v svojem gospodarskem sektorju. Koalicija zagotavlja ustrezno zastopnost celotnega sektorja: zastopnost in strokovno znanje partnerjev v zadevnem sektorju in na evropski ravni sta prepričljivo prikazana. Udeležba evropskih socialnih partnerjev in/ali nacionalnih socialnih partnerjev v državah, ki jih pokriva koalicija, je zelo relevantna. Geografska porazdelitev in zastopnost ustreznih partnerjev v državah Programa, vključenih v koalicijo, bi morali biti takšni, da ima koalicija veliko zmogljivost izvajanja v državah, ki so zajete v koalicijo (npr. z udeležbo evropske sektorske organizacije ali evropskih socialnih partnerjev). Če predlog vključuje tudi organe z regulativno funkcijo v izobraževanju in usposabljanju, bo upoštevan kot zelo ustrezni; zavezanost: porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo specifično strokovno znanje in zmogljivosti; naloge: koordinator pokaže visokokakovostno upravljanje in koordinacijo mednarodnih mrež ter vodstvo v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi specifičnega strokovnega znanja posameznih partnerjev; sodelovanje/skupinski duh: predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje dobre koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki.
<p>KAKOVOST PROJEKTNE SKUPINE IN DOGOVOROV O SODELOVANJU (NAJVEČ 25 TOČK)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uporaba: v predlogu je prikazano, kako se bodo rezultati koalicije uporabili v partnerskih državah; razširjanje: v predlogu je opisan jase načrt za razširjanje rezultatov, vanj pa so vključene ustrezne aktivnosti, njihova časovna razporeditev, orodja in kanali, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom, oblikovalcem politik, poklicnim svetovalcem, podjetjem in učencem in obveznem izobraževanju v zvezi s poklici, za katere je na trgu dela veliko povpraševanje ali ki imajo potencial za ustanavljanje novih podjetij med projektom in po njem; v predlogu je podrobno opisano, kako bodo konkretni primeri dobre prakse opredeljeni, dokumentirani in razširjeni; v predlogu je navedeno, kateri partnerji bodo odgovorni za razširjanje, in prikazane ustrezne izkušnje, ki jih ti imajo z aktivnostmi razširjanja. učinek: iz predloga sta razvidna družbena in gospodarska ustreznost ter doseg. Vključuje partnerje s pomembno vlogo v zadevnem sektorju, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem. Vključuje ukrepe, cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovane učinka (kratko- in dolgoročne). Vključuje organe z regulativno funkcijo (zlasti v zvezi s kvalifikacijami), ki so dejavno udeleženi pri zagotavljanju priznavanja ali potrjevanja vsebine usposabljanja, ki jo vsebuje predlog. Če je evropska sektorska krovna organizacija, ki zastopa socialne partnerje ali zadevni sektor, polnopravni partner, se predlog obravnava kot zelo ustrezen; prost dostop: predlog po potrebi vključuje opis, kako se bo omogočil prost dostop do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov, in sicer z odprtimi licencami in v formatu povezanih odprtih podatkov, ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev; trajnost: v predlogu je pojasnjeno, kako bo pripravljen akcijski načrt za izvedbo na nacionalni in regionalni ravni. Predlog vključuje ustrezne ukrepe in opredelitev finančnih virov (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi dolgoročno trajnost rezultatov in koristi koalicije tudi po življenjskem ciklu projekta.
<p>UČINEK IN RAZŠIRJANJE (NAJVEČ 20 TOČK)</p>	<p>(This section is merged into the previous one as it contains no specific content in the provided image)</p>

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ in „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“; 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in 11 točk za kategorijo „Učinek in razširjanje“.

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Zagotavljanje kakovosti je ključnega pomena, da koalicije uspešno dosežejo svoje rezultate in učinek, ki močno presega same partnerske organizacije. Od koalicij se pričakuje doseganje rezultatov, ki so splošno prenosljivi v posameznem gospodarskem sektorju. Zato morajo koalicije zagotoviti dobro utemeljen načrt za upravljanje kakovosti.

Koalicije bi morale kot sestavni del projekta izvajati tudi postopke strokovnega pregleda. Delovni program koalicije bi moral torej vključevati neodvisno zunanjo oceno kakovosti, vmesno in ob koncu projekta, ki jo je treba predložiti skupaj s poročilom o napredku projekta oziroma končnim poročilom. Sodelujoče organizacije bodo morale v poročilu o napredku predstaviti aktivnosti spremljanja izvajanja na podlagi priporočil vmesne ocene kakovosti.

Vse koalicije morajo obvezno izvajati aktivnosti ciljno usmerjenega razširjanja, zlasti prek organizacij/organov, ki zagotavljajo poklicno orientacijo. Zagotoviti bodo morale celovit načrt razširjanja, vključno s:

- strategijo dejavnega razširjanja za doseganje deležnikov, oblikovalcev politik, poklicnih svetovalcev, podjetij in učencev v obveznem izobraževanju v zvezi s poklici, za katere je na trgu dela veliko povpraševanje ali ki imajo potencial za ustanavljanje novih podjetij;
- vključevanjem rezultatov v vse vidike sektorja;
- prostim dostopom z odprtimi licencami do rezultatov koalicije.

Načrt razširjanja bi moral pojasniti, kako se bodo razširjali načrtovani rezultati projekta, vključno z opredelitvijo ciljnih skupin, ciljev, sredstev, ki bodo uporabljena, in ustreznega časovnega zaporeda. V vlogah bi morale biti tudi navedeno, kateri od partnerjev bo odgovoren za razširjanje, in prikazane ustrezne izkušnje, ki jih ima ta partner v aktivnostih razširjanja. Izbrani projekti bodo morali zagotoviti kratek povzetek aktivnosti ob koncu projekta za objavo v orodju Programa za razširjanje.

Koalicije sektorskih spretnosti so nov in ambiciozen ukrep, zato zanje velja posebno spremljanje, ki zahteva dejavno udeležbo vseh udeležencev in deležnikov. Koalicije sektorskih spretnosti morajo napovedati svojo udeležbo na sestankih in dogodkih, ki jih organizirata Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo ter Evropska komisija. Načrtovati je treba proračun za do tri sestanke na leto.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišji prispevek EU za sklop 1 - koalicija sektorskih spretnosti za opredeljevanje potreb po spretnostih (2 leti): 330 000 EUR

Najvišji prispevek EU za sklop 1 - koalicija sektorskih spretnosti za opredeljevanje potreb po spretnostih (3 leta): 500 000 EUR

Najvišji prispevek EU za sklop 2 - koalicija sektorskih spretnosti za oblikovanje in izvajanje PIU (2 leti): 700 000 EUR

Najvišji prispevek EU za sklop 2 - koalicija sektorskih spretnosti za oblikovanje in izvajanje PIU (3 leta): 1 000 000 EUR

Najvišji prispevek EU za sklop 3 - koalicija sektorskih spretnosti za izvajanje novega strateškega pristopa (načrta) k sektorskemu sodelovanju na področju spretnosti (4 leta): 4 000 000 EUR

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Podpora izvajanju	Prispevek za katero koli aktivnost, neposredno povezano z izvajanjem projekta, vključno z: upravljanjem projekta, srečanji v zvezi s projektom, pripravo intelektualnih rezultatov (npr. učni načrti, pedagoška gradiva, prosto dostopni učni viri (PDUV), orodja informacijske tehnologije, analize, študije itd.), razširjanjem, udeležbo na dogodkih, konferencah, potovanjih itd.	Prispevek za stroške na enoto	B3.1 na vključenega menedžerja na dan dela na projektu	Pogoj: prijavitelji bodo morali utemeljiti vrsto in znesek sredstev, ki jih potrebujejo v zvezi z izvajanjem predlaganih aktivnosti in rezultatov. Za upravičenost do te vrste podpore z nepovratnimi sredstvi bi morali biti kakovost in količina rezultatov precejšnji.
			B3.2 na vključenega raziskovalca/učitelja/vodjo usposabljanj na dan dela na projektu	
			B3.3 na vključeno tehnično osebje na dan dela na projektu	
			B3.4 na vključeno administrativno osebje na dan dela na projektu	
	Število dni in profil vključenega osebja na državo je osnova za izračun prispevka EU.			

Preglednica A - Izvajanje projekta (zneski v EUR na dan) v državah Programa

Zneski so odvisni od: (a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in (b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec/mladinski delavec	Tehnično osebje	Administrativno osebje
	B3.1	B3.2	B3.3	B3.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	353	289	228	189
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Združeno kraljestvo, Islandija	336	257	194	157
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	197	164	122	93
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija	106	88	66	47

1. http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8848&lang=sl

2. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

3. To bi bilo treba narediti z uporabo Cedefopovega praktičnega okvira za vključevanje dokazov o sektorskih spretnostih v panoramo spretnosti „Practical framework for including sectoral skills evidence in the Skills Panorama“: <http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>.

4. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=SL>
5. MOOC so prosto dostopni spletni učni programi, do katerih lahko dostopa neomejeno število udeležencev in ki so prosto dostopni prek spleta. Poleg običajnega učnega gradiva, kot so posneta predavanja, temeljni viri in literatura ter zbirke vaj, veliko prosto dostopnih spletnih učnih programov ponuja interaktivne uporabniške forume, ki podpirajo komunikacijo med študenti, profesorji in asistenti.
6. Glej drugi srednjeročni cilj v dokumentu Sklepi iz Rige iz leta 2015: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf.
7. Na primer okvir digitalnih kompetenc za državljane, okvir podjetniških kompetenc in evropski okvir za e-usposobljenost (e-CF).
8. To bi bilo treba narediti z uporabo Cedefopovega praktičnega okvira za vključevanje dokazov o sektorskih spretnostih v panoramo spretnosti „Practical framework for including sectoral skills evidence in the Skills Panorama“. <http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>
9. <https://ec.europa.eu/esco/home>
10. Evropska krovna organizacija je združenje več (pogosto povezanih in za posamezni sektor značilnih) nacionalnih članskih organizacij, ki usklajuje njihove aktivnosti, spodbuja skupen namen in si prizadeva za zaščito njihovih skupnih interesov na evropski ravni.
11. Kot so opredeljeni v Eurostatovi klasifikaciji NACE – Statistična klasifikacija gospodarskih dejavnosti v Evropski uniji.
12. Upravičenec mora vse učno gradivo, ustvarjeno s sredstvi iz programa Erasmus+, objaviti brezplačno in z odprto licenco.
13. Opredeljeni so v Eurostatovi klasifikaciji NACE – Statistična klasifikacija gospodarskih dejavnosti v Evropski uniji.
14. [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01))
15. [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708\(02\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02))
16. [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01))
17. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX:32004D2241>
18. <https://ec.europa.eu/eures/public/sl/homepage>
19. <https://ec.europa.eu/eures/public/sl/opportunities>
20. <https://ec.europa.eu/esco/portal/home>
21. <https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities>
22. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances_sl
23. Upravičenec mora vse učno gradivo, ustvarjeno s sredstvi iz programa Erasmus+, objaviti brezplačno in z odprto licenco.
24. Z odprto licenco lastnik dela dovoli uporabo, izmenjavo in prilagoditev vira ostalim uporabnikom. Vsak vir je povezan z licenco. Odprta licenca ni prenos avtorskih pravic ali pravic intelektualne lastnine in koristi.
25. Industrija dodajalne proizvodnje se nanaša na proizvodnjo potrošniškega in industrijskega blaga za širok spekter uporabe, vključno s proizvajalci originalne opreme in dobavitelji materialov. Ta sektor vključuje podjetja, ki se ukvarjajo z različnimi gospodarskimi dejavnostmi, na primer industrijski stroji, letalstvo, zdravstvo, orodja, metalurška industrija, elektronika.
26. <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2012/EN/1-2012-582-EN-F1-1.Pdf>
27. <https://publications.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/6aeec19c-265f-11e7-ab65-01aa75ed71a1>
28. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52014DC0014>
29. <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ccmi-opinions.32834>
30. http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563445/IPOL_STU%282015%29563445_EN.pdf
31. <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/fof-05-2016.html>
32. <http://3dprism.eu/>
33. <http://www.metalsalliance.eu/objectives/>
34. Tekoči projekti na področju dodajalne proizvodnje:
[http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-re-sults#search/keyword=additive%20manufacturing&options\[0\]=ongoing&programmes\[0\]=31046216&actions\[0\]=31046221&matchAllCountries=false](http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-re-sults#search/keyword=additive%20manufacturing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false)
- Tekoči projekti na področju 3D-tiskanja:
[http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=3D%20printing&options\[0\]=ongoing&programmes\[0\]=31046216&actions\[0\]=31046221&matchAllCountries=false;](http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=3D%20printing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false;)
- Zaključeni projekti:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-cts-

- results#search/keyword=3D%20printing&options[0]=finalized&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false
- 35.<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52016DC0180>
 - 36.<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1496330315823&uri=CELEX:52017DC0228>
 37. Za namene tega razpisa se gradbeništvo nanaša na gospodarske dejavnosti, opredeljene v področju F NACE – Gradbeništvo, ter na nekatere dejavnosti iz področja C NACE – Predelovalne dejavnosti in področja E NACE – Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki; saniranje okolja, ki so povezane z gradbeništvom (kot je opredeljeno v NACE Rev. 2).
 - 38.http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/competitiveness_en
 - 39.<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52012DC0433>
 - 40.http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/observatory_en
 - 41.http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/com_860_final.pdf
 - 42.https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/1_en_annexe_autre_acte_part1_v9.pdf
 - 43.<http://www.buildup.eu/en/skills>
 - 44.http://cordis.europa.eu/project/rcn/205822_en.html
 - 45.<http://www.vasco-da-gama.eu/>
 - 46.<http://www.know-me.org/>
 - 47.<http://www.warsashacademy.co.uk/about/our-expertise/maritime-research-centre/horizon-project/horizon-project.aspx>
 - 48.<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1505301971925&uri=CELEX:52011DC0112>
 - 49.[HTTP://WWW.UNFOLDTHEFUTURE.EU/](http://WWW.UNFOLDTHEFUTURE.EU/)
 - 50.<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1505302241656&uri=CELEX:52013SC0343>
 - 51.[HTTP://WWW.CEPI.ORG/NODE/20917](http://WWW.CEPI.ORG/NODE/20917)
 - 52.<https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>
 53. Sporočilo Komisije z naslovom Okvirna strategija za trdno energetska unija s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost, COM(2015) 80 final z dne 25. februarja 2015. Za več informacij glej: https://ec.europa.eu/commission/priorities/energy-union-and-climate_sl.
 54. Sporočilo Komisije z naslovom Strategija EU za ogrevanje in hlajenje, COM(2016) 51 final z dne 16. februarja 2016.
 - 55.<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-clean-and-efficient-energy>
 56. Direktiva 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, UL L 140, 5.6.2009.
 57. Predlog direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenova, COM(2016) 767 final, str. 2, z dne 23. februarja 2017.
 58. Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 315, 14.11.2012.
 59. Predlog direktive o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, COM(2016) 761 final z dne 30. novembra 2016.
 60. Direktiva 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb, UL L 153, 18.6.2010.
 61. Predlog direktive o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb, COM(2016) 765 final z dne 30. novembra 2016.
 62. Sporočilo Komisije Pospeševanje inovativnosti na področju čiste energije, COM(2016) 763 final z dne 30. novembra 2016.
 63. Sporočilo Komisije Evropska strategija za mobilnost z nizkimi emisijami, COM(2016) 501 final z dne 20. julija 2016.
 - 64.<http://www.fch.europa.eu/>
 - 65.<http://www.buildup.eu/en/skills>
 66. Jeklarska industrija zajema dejavnosti iz naslednjih kod NACE: C24.1 (proizvodnja surovega železa, jekla, ferozlitin); C24.2 (proizvodnja jeklenih cevi, votlih profilov in fittingov); C24.3 (druga primarna predelava železa in jekla).
 - 67.<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1505305087997&uri=CELEX:52013DC0407>
 68. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1505305166489&uri=CELEX:52016DC0155>
 69. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1505305278147&uri=CELEX:32014R0651>
 70. <https://publications.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/f5a82742-2a44-11e7-ab65-01aa75ed71a1> ali <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=5FC19929-EAC3-7F44-A953BB390CF82DB8>
 - 71.http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/rfcs_pubs.html
 - 72.http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/rfcs_participate.html
 - 73.http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/ppp-in-research_en.html
 - 74.[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01))
 - 75.[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708\(02\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02))
 - 76.[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01))
 - 77.<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX:32004D2241>
 - 78.<https://ec.europa.eu/eures/public/sl/homepage>

79. <https://ec.europa.eu/eures/public/sl/opportunities>

80. <https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

81. <https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities>

82. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances_sl

Krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja

Ta ukrep, ki je namenjen podpori posodobitvi, dostopnosti in internacionalizaciji visokošolskega izobraževanja v partnerskih državah, se bo izvajal v okviru prednostnih nalog, opredeljenih v sporočilih „Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe“¹ in „Evropsko visokošolsko izobraževanje v svetu“².

Izvajajo se v okviru zunanjih politik EU, opredeljenem s finančnimi instrumenti Evropske unije, ki podpirajo ta ukrep, in sicer v:

- evropskem instrumentu sosedstva³,
- instrumentu za razvojno sodelovanje⁴,
- instrumentu za predpristopno pomoč⁵,
- Evropskem razvojnem skladu.

Ta ukrep prispeva k trajnostni in vključujoči socialno-ekonomski rasti v partnerskih državah in bi moral zagotavljati razvoj ter cilje in načela zunanjega delovanja EU, vključno z nacionalno odgovornostjo, socialno kohezijo, enakostjo, ustrezno geografsko uravnoteženostjo in raznolikostjo. Posebna pozornost bo namenjena najmanj razvitim državam ter študentom z manj priložnostmi iz revnih socialno-ekonomskih okolij in študentom s posebnimi potrebami.

Naslednje poglavje je treba brati skupaj s Prilogo I k temu vodniku (Posebna pravila in informacije glede krepitve zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja).

Kaj je projekt krepitve zmogljivosti?

Projekti krepitve zmogljivosti so mednarodni projekti sodelovanja na podlagi večstranskih partnerstev med visokošolskimi institucijami iz Programa in upravičenimi partnerskimi državami, ki se financirajo z zgoraj navedenimi instrumenti. Vključujejo lahko tudi neakademske partnerje za krepitev povezav z družbo in podjetji ter systemskega učinka projektov. Cilji projektov krepitve zmogljivosti s pomočjo strukturiranega sodelovanja, izmenjave izkušenj in dobrih praks ter mobilnosti posameznikov so:

- podpirati posodobitev, dostopnost in internacionalizacijo visokošolskega izobraževanja v upravičenih partnerskih državah;
- podpirati upravičene partnerske države pri obravnavanju izzivov, s katerimi se srečujejo njihove visokošolske institucije in sistemi, vključno s tistimi, povezanimi s kakovostjo, ustreznostjo, enakostjo dostopa, načrtovanjem, izvajanjem, upravljanjem in vodenjem;
- prispevati k sodelovanju med EU in upravičenimi partnerskimi državami (ter med upravičenimi partnerskimi državami);
- spodbujati prostovoljno konvergenco z razvojem EU v visokošolskem izobraževanju;
- spodbujati ljudi k navezovanju stikov z drugimi, medkulturno zavest in razumevanje.

Ti cilji se v upravičenih partnerskih državah zasledujejo z ukrepi, ki:

- izboljšujejo kakovost visokošolskega izobraževanja in povečujejo njegov pomen za trg dela in

družbo;

- izboljšujejo raven kompetenc in spretnosti v visokošolskih institucijah z razvojem novih in inovativnih programov izobraževanja;
- krepijo zmogljivosti upravljanja, vodenja in inovacij ter internacionalizacijo visokošolskih institucij;
- povečujejo zmogljivosti nacionalnih organov za posodobitev njihovih sistemov visokošolskega izobraževanja s podpiranjem opredeljevanja, izvajanja in spremljanja politik reform;
- spodbujajo regionalno integracijo in sodelovanje v različnih regijah⁶ sveta prek skupnih pobud, izmenjave dobrih praks in sodelovanja.

Podprti sta dve kategoriji projektov krepitve zmogljivosti:

Skupni projekti: namenjeni so doseganju rezultatov, ki načeloma in neposredno koristijo organizacijam iz upravičenih partnerskih držav, vključenih v projekt. Ti projekti se običajno osredotočajo na tri različne vrste aktivnosti:

- razvoj učnega načrta;
- posodobitev vodenja, upravljanja in delovanja visokošolskih institucij;
- krepitev odnosov med visokošolskimi institucijami ter širšim gospodarskim in družbenim okoljem.

Strukturni projekti: namenjeni so ustvarjanju učinka na sisteme visokošolskega izobraževanja in spodbujanju reform na nacionalni in/ali regionalni ravni v upravičenih partnerskih državah. Ti projekti se običajno osredotočajo na dve različni kategoriji aktivnosti:

- posodobitev politik, vodenja in upravljanja sistemov visokošolskega izobraževanja;
- krepitev odnosov med sistemi visokošolskega izobraževanja ter širšim gospodarskim in družbenim okoljem.

Projekti krepitve zmogljivosti se lahko izvajajo v obliki:

- nacionalnih projektov; tj. projektov, ki vključujejo institucije iz samo ene upravičene partnerske države;
- meddržavnih projektov znotraj ene regije, ki vključujejo vsaj dve državi iz te regije;
- meddržavnih projektov, ki vključujejo več kot eno regijo in vsaj eno državo iz posamezne zadevne regije.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Erasmus+ ponuja izjemno prilagodljivost v zvezi z aktivnostmi, ki se lahko izvajajo s projektom krepitve zmogljivosti, če je v predlogu dokazano, da so te aktivnosti najustreznejše za doseganje ciljev, opredeljenih za projekt.

S **skupnimi projekti** se lahko običajno izvaja širok nabor aktivnosti, kot so:

- razvoj, preskušanje, prilagajanje:
 - učnih načrtov, programov, učnega gradiva in orodij;

- metodologij učenja in poučevanja ter pedagoških pristopov, zlasti tistih, ki zagotavljajo ključne kompetence, osnovne spretnosti, znanje jezikov in podjetniško izobraževanje ter se usmerjajo v uporabo IKT;
- novih oblik programov praktičnega usposabljanja in obravnavanja primerov iz resničnega življenja v gospodarstvu in industriji;
- sodelovanja med univerzami in podjetji, vključno z nastajanjem zagonskih podjetij;
- novih oblik učenja in zagotavljanja izobraževanja in usposabljanja, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri in boljša uporaba potenciala IKT;
- usmerjanja, svetovanja, metod in orodij za mentorstvo;
- orodij in metod za profesionalizacijo in poklicni razvoj akademskega in administrativnega osebja;
- zagotavljanja kakovosti na ravni programov in institucionalni ravni;
- novih sistemov in struktur vodenja in upravljanja;
- sodobnih univerzitetnih storitev, na primer za finančno upravljanje, mednarodne odnose, usmerjanje študentov in svetovanje študentom, akademske zadeve in raziskave;
- krepitev internacionalizacije visokošolskih institucij in zmogljivosti za učinkovito mreženje na področju raziskav, znanstvenih in tehnoloških inovacij (mednarodna odprtost učnih načrtov, študentskih storitev, sistemov medinstitucionalne mobilnosti, znanstvenega sodelovanja in prenosa znanja itd.);
- posodobitev zmogljivosti, potrebnih za izvajanje inovativnih praks (npr. za nove metode učnih načrtov in poučevanja, za razvoj novih storitev itd.);
- organizacija usposabljanj osebja, ki vključuje izobraževalno osebje in pomožno osebje, tehnično ter administrativno osebje in vodje univerz.

Projekti za reformo učnih načrtov naj bi zlasti vključevali usposabljanje za izobraževalno osebje in obravnavali povezana vprašanja, kot sta zagotavljanje kakovosti in zaposljivost diplomantov prek povezav s trgom dela. Študijski programi morajo biti uradno akreditirani pred koncem življenjskega cikla projekta. Poučevanje novih ali posodobljenih programov se mora začeti med življenjskim ciklom projekta z ustreznim številom študentov in prekvalificiranih učiteljev ter se mora izvajati vsaj eno tretjino trajanja projekta. Usposabljanje med projekti reforme učnih načrtov je lahko ciljno usmerjeno tudi v administrativno osebje, kot so knjižničarji, laboratorijsko osebje in informatiki.

S strukturnimi projekti se lahko običajno izvaja širok nabor aktivnosti, kot so:

- krepitev internacionalizacije sistemov visokošolskega izobraževanja;
- uvajanje bolonjskih reform (tristopenjski sistem, zagotavljanje kakovosti, ocenjevanje itd.);
- izvajanje orodij za preglednost, kot so sistemi kreditnih točk, postopki akreditacije, smernice za priznavanje predhodnega in neformalnega učenja itd.;
- vzpostavitev nacionalnega ogrodja kvalifikacij;
- razvoj in izvajanje sistemov/smernic za notranje in zunanje zagotavljanje kakovosti;
- razvoj in izvajanje novih pristopov in orodij za oblikovanje politik in spremljanje, vključno z vzpostavitvijo predstavnih teles, organizacij ali združenj;
- krepitev vključevanja izobraževanja, raziskav in inovacij.

Konkretneje lahko te aktivnosti vključujejo:

- raziskave in študije o specifičnih vprašanjih v zvezi z reformami;
- svetovanje o politiki in strokovno svetovanje;
- organizacijo konferenc, seminarjev, delavnic, okroglih miz (ki bi morale voditi do operativnih zaključkov in priporočil);
- organizacijo usposabljanja osebja o vprašanjih politike;
- organizacijo usposabljanj osebja (ki lahko vključuje izdelavo priročnikov in smernic za usposabljanje), ki vključuje izobraževalno in pomožno osebje, tehnično ter administrativno osebje in vodje univerz;
- organizacijo kampanj ozaveščanja.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v projektu krepitve zmogljivosti?

Glede na njihove cilje bi morali projekti krepitve zmogljivosti vključevati najustreznejši in najbolj raznolik nabor partnerjev, da lahko ustvarijo vzajemne koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in specifičnega strokovnega znanja ter pomembne in visokokakovostne rezultate projekta. Zagotoviti bo treba pravično in dejavno vključevanje različnih partnerjev na podlagi ustrezne porazdelitve nalog in jasne predstavitve zmogljivosti mrežnega povezovanja ter, za povečanje učinka, biti sposoben graditi na različnih stopnjah partnerstva in ne le na individualni udeležbi.

Partnerji morajo oddati pooblastila oziroma mandatna pisma⁷, ki jih koordinator podpiše z vsakim partnerjem in potrjujejo, da partnerji koordinatorja pooblaščajo, da deluje v njihovem imenu in na njihov račun pri podpisovanju morebitnega sporazuma in poznejših dodatnih klavzul z Izvajalsko agencijo za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo.

V skladu s področjem uporabe in cilji ukrepa se predvideva, da so sodelujoče organizacije iz upravičenih partnerskih držav ciljna skupina projekta krepitve zmogljivosti. Aktivnosti in rezultati, opisani v predlogu, morajo biti namenjeni zagotavljanju koristi za upravičene partnerske države, njihove visokošolske institucije in sisteme.

Visokošolske institucije iz upravičenih partnerskih držav se spodbuja, da delujejo kot prijaviteljice, če imajo potrebno finančno in operativno zmogljivost.

Sodelujoče organizacije iz držav Programa prinašajo svoje izkušnje in strokovno znanje v zvezi s cilji projekta. Njihova vloga je prispevati k doseganju ciljev projekta, zato potrebe teh institucij ne bi smele biti vključene v zasnovo projekta. Te organizacije so upravičene do deleža proračunskih sredstev v zvezi s stroški, nastalimi z njihovo vlogo.

Poleg tega se lahko pri krepitvi zmogljivosti na področju projekta visokošolskega izobraževanja izkoristi tudi sodelovanje s pridruženimi partnerji (izbirno). Te organizacije (npr. neakademski partnerji) posredno prispevajo k izvajanju posebnih nalog/aktivnosti in/ali podpirajo razširjanje in trajnost projekta. Prispevajo lahko na primer s prenosom znanja in spretnosti, zagotavljanjem dopolnilnih programov ali podpiranjem možnosti za napotitev ali prakso. Pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri minimalnem številu visokošolskih institucij ali ministrstev, ki so zahtevana v sestavi partnerstva. Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se „pridruženi partnerji“ ne štejejo za del konzorcija in se zato ne štejejo za upravičence, njihovi stroški pa se ne upoštevajo pri izračunu nepovratnih sredstev EU.

Kakšna je vloga sodelujočih organizacij pri projektu krepitve zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja?

Prijavitelj/koordinator: sodelujoča organizacija, ki odda predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Koordinator je v celoti odgovoren, da zagotovi izvajanje projekta v skladu s sporazumom. Njegovo koordiniranje zajema naslednje naloge:

- zastopa in ravna v imenu projektnih partnerjev v razmerju do Evropske komisije;
- nosi finančno in pravno odgovornost za ustrezno operativno, administrativno in finančno izvajanje celotnega projekta;
- koordinira projekt v sodelovanju s projektnimi partnerji.

Polnopravni partnerji: sodelujoče organizacije iz držav Programa ali partnerskih držav, ki dejavno prispevajo k doseganju ciljev projekta krepitve zmogljivosti. Vsak polnopravni partner mora podpisati mandatno pismo, s katerim koordinatorsko organizacijo pooblašča, da med izvajanjem projekta prevzame vlogo glavnega upravičenca in ravna v njegovem imenu.

Pridruženi partnerji (izbirno): projekti krepitve zmogljivosti lahko vključujejo pridružene partnerje, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo razširjanje in trajnost projekta. Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se „pridruženi partnerji“ ne štejejo za projektne partnerje in ne prejmejo financiranja, prav tako pa se ne upoštevajo pri minimalnih zahtevah za sestavo konzorcija. Vendar morata biti njihova vključenost in vloga v projektu ter različnih aktivnostih jasno opisani.

Povezani subjekti (izbirno): organizacije, ki prispevajo k doseganju ciljev in aktivnosti projekta. Povezane subjekte, ki morajo izpolnjevati zahteve iz Priloge III (Glosar pojmov) k temu Vodniku za prijavitelje, je treba opredeliti v vlogi za nepovratna sredstva.

Kakšna so merila za oceno projekta krepitve zmogljivosti?

V nadaljevanju so navedena formalna merila, ki jih mora upoštevati projekt krepitve zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Upravičene partnerske države Vključene so partnerske države, ki spadajo v regije od 1 do 4 in od 6 do 11 (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

Upravičene sodelujoče organizacije⁸

Sodelujoča organizacija je lahko:

- katera koli javna ali zasebna organizacija, skupaj s povezanimi subjekti (če ti obstajajo), ki ponuja celotne programe, ki vodijo do visokošolske izobrazbe in priznane diplome na terciarni ravni⁹ (opredeljena kot visokošolska institucija in priznana kot taka s strani pristojnih organov),

ali

- katera koli javna ali zasebna organizacija, skupaj s povezanimi subjekti (če ti obstajajo), ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Taka organizacija je lahko na primer:

- javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);

- javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni (vključno z ministrstvi);

- socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtna/poklicna združenja in sindikati;

- raziskovalni inštitut;

- fundacija;

- šola/institucija (na kateri koli ravni, od predšolskega do srednješolskega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih);

- neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z nacionalnimi ali mednarodnimi združenji ali mrežami visokošolskih institucij, združenji študentov ali učiteljev itd.);

- kulturna organizacija, knjižnica, muzej;

- organ, ki zagotavlja karierno orientacijo, poklicno svetovanje in storitve informiranja.

Vsaka sodelujoča organizacija mora imeti sedež v [državi Programa](#) ali upravičeni partnerski državi.

Visokošolske institucije iz države Programa morajo biti nosilke **veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE)**. Listina ECHE se ne zahteva za sodelujoče visokošolske institucije iz upravičenih partnerskih držav.

Upravičeni so **združenja ali organizacije visokošolskih institucij**, namenjene spodbujanju, izboljšanju in reformi visokošolskega izobraževanja in sodelovanju v Evropi ter med Evropo in drugimi deli sveta. Če takšna združenja, organizacije ali mreže vključujejo druge sektorje izobraževanja in usposabljanje, morajo biti aktivnosti osredotočene zlasti na visokošolsko izobraževanje, kar mora biti jasno izraženo v statutu in vodstvenih strukturah organizacije. Združenje, organizacija ali mreža visokošolskih institucij se bo štela kot en pravni subjekt/partnerska institucija, kar pomeni, da bo obravnavana kot en subjekt iz države, v kateri ima sedež. Te organizacije se ne bodo štela za visokošolske institucije. Nepovratna sredstva lahko izkoristijo le tisti člani, ki imajo sedež v državah Programa ali upravičenih partnerskih državah.

Mednarodne vladne organizacije lahko sodelujejo kot partnerice v projektu krepitev zmogljivosti na podlagi samofinanciranja.

Posebna določba za Ukrajino: v primeru Ukrajine so upravičene visokošolske institucije samo tiste, ki jih priznava ukrajinsko ministrstvo za izobraževanje in znanost (za nadaljnje informacije stopite v stik z nacionalnim uradom Erasmus+ v Ukrajini).

**Kdo se lahko
prijava?**

Za nepovratna sredstva se lahko prijavijo naslednje vrste sodelujočih organizacij:

- visokošolska institucija;
- združenje ali organizacija visokošolskih institucij;
- samo za strukturne projekte: pravno priznana nacionalna ali mednarodna organizacija rektorjev, učiteljev ali študentov;

s sedežem v državi Programa ali upravičeni partnerski državi. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.

Izjema: sodelujoče organizacije iz Libije in Sirije (regija 3) ter Ruske federacije (regija 4) ne morejo biti prijavitelji.

Projekti krepitve zmogljivosti morajo upoštevati vsa naslednja merila:

Za projekte, ki vključujejo samo eno partnersko državo (nacionalni projekti):

V projekt morajo biti vključene ena upravičena **partnerska država** in vsaj dve **državi Programa**.

Ti projekti morajo kot polnopravne partnerje vključevati najmanjše število visokošolskih institucij, kot sledi:

- vsaj eno visokošolsko institucijo iz vsaj dveh držav Programa, ki sodelujeta v projektu;
- vsaj tri visokošolske institucije iz partnerske države, ki sodeluje v projektu;
- projekti morajo vključevati vsaj toliko visokošolskih institucij iz partnerskih držav, kot je visokošolskih institucij iz držav Programa.

Izjema: v partnerskih državah, kjer je število visokošolskih institucij v celotni državi manjše od pet, ali kadar posamezna institucija predstavlja več kot 50 % celotne študentske populacije v državi, se sprejmejo tudi vloge, ki vsebujejo samo eno visokošolsko institucijo za to državo.

Za projekte, ki vključujejo dve ali več partnerskih držav (večdržavni projekti):

V projekt morajo biti vključene vsaj dve upravičeni **partnerski državi** in vsaj dve **državi Programa**. Partnerske države so lahko iz iste regije¹⁰ ali iz različnih regij, zajetih v ukrep.

Ti projekti morajo kot polnopravne partnerje vključevati najmanjše število visokošolskih institucij, kot sledi:

- vsaj eno visokošolsko institucijo iz vsaj dveh držav Programa, ki sodelujeta v projektu;
- vsaj dve visokošolski instituciji iz vsake partnerske države, ki sodeluje v projektu;
- projekti morajo vključevati vsaj toliko visokošolskih institucij iz partnerskih držav, kot je visokošolskih institucij iz držav Programa.

Izjema: v partnerskih državah, kjer je število visokošolskih institucij v celotni državi manjše od pet, ali kadar posamezna institucija predstavlja več kot 50 % celotne študentske populacije v državi, se sprejmejo tudi vloge, ki vsebujejo samo eno visokošolsko institucijo za to državo, če projekti vključujejo vsaj toliko visokošolskih institucij v partnerski državi, kot je visokošolskih institucij v državi Programa.

Dodatna posebna merila veljajo za:

- strukturne projekte: projekti morajo kot polnopravne partnerje vključevati ministrstva, pristojna za visokošolsko izobraževanje, v vseh upravičenih partnerskih državah, ki jih pokriva projekt;
- projekti, ki vključujejo partnerje iz **regije 4 (Ruska federacija)**, morajo vključevati še vsaj eno drugo partnersko državo;
- projekti, ki vključujejo partnerje iz **regije 8 (Latinska Amerika)**, morajo vključevati vsaj dve partnerski državi iz navedene regije.

Kadar je vključeno združenje, organizacija ali mreža visokošolskih institucij, je treba kljub temu izpolniti pogoje glede minimalnega števila sodelujočih organizacij, pri čemer se združenje/organizacija/mreža šteje za samo enega partnerja v državi njihovega sedeža. **Upoštevajte, da se te organizacije ne štejejo za visokošolske institucije.**

Število in profil sodelujočih organizacij

Druga merila

Trajanje projekta	Projekti krepitve zmogljivosti lahko trajajo dve ali tri leta. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času. V izjemnih okoliščinah se lahko odobri enkratno podaljšanje obdobja upravičenosti za 12 mesecev, če koordinator ne more končati projekta v predvidenem času.
Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 8. februarja do 12. ure (opolodne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 15. novembra istega leta ali 15. januarja naslednjega leta.
Kako se prijaviti?	Prijava mora biti predložena tako, kot je opisano v delu C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice se lahko ocenjujejo tudi z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekt bo ocenjen z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta
(največ 30 točk)	• Predlagani projekt in predvideni rezultati bodo učinkovito prispevali k zastavljenim ciljem ukrepa krepitve zmogljivosti v ciljnih državah;• v prijavi so jasno obravnavane tematske nacionalne in regionalne prednostne naloge, določene v programu za njegove ciljne države ali regije;• predlog je ustrezen in izvedljiv v lokalnem okviru partnerskih držav, ki jih pokriva prijava. Za nasvet v zvezi s tem se obrnite na delegacije EU v zadevnih državah;• v predlogu je pojasnjeno, zakaj načrtovane aktivnosti in pričakovani rezultati najbolje izpolnjujejo potrebe ciljnih skupin;• projekt je povezan s strategijo posodobitve, razvoja in internacionalizacije ciljnih visokošolskih institucij in je v skladu s strategijami razvoja za visokošolsko izobraževanje v upravičenih partnerskih državah;• cilji projekta so jasni, realistični in primerni ter temeljijo na pravi in ustrezni analizi potreb;• projekt je inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude ali projekte, ki se že izvajajo v okviru trenutnih ali preteklih ukrepov;• iz prijave je razvidno, da podobnih rezultatov ne bi bilo mogoče doseči z nacionalnim, regionalnim ali lokalnim financiranjem.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta**(največ 30 točk)**

- Aktivnosti, predlagane v življenjskem ciklu projekta, so visokokakovostne, povezane s projektom ter ustrezne za doseganje ciljev in predvidenih rezultatov;
- predlagana metodologija je inovativna, izvedljiva in ustrezna za doseganje predvidenih rezultatov;
- projekt je stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim;
- splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta;
- delovni načrt je jasen in realističen, z dobro opredeljenimi aktivnostmi, realnimi roki, jasnimi rezultati in mejniki. Dokazuje sposobnost logičnega in smotrnega načrtovanja ter vključuje ustrezne faze za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje spremljanje in razširjanje rezultatov;
- izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni in blažilni ukrepi so ustrezno obravnavani. Vzpostavljeni so ukrepi za nadzor kakovosti, vključno s kazalniki in merili uspešnosti, za zagotavljanje visokokakovostnega izvajanja projekta, ki se zaključi pravočasno in v okviru proračuna. Zagotovljeni so zanesljivi viri za preverjanje kazalnikov za merjenje rezultatov ukrepa.

Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju**(največ 20 točk)**

- Projekt vključuje tesno in dopolnjujoče se partnerstvo visokošolskih institucij;
- projektna skupina ima spretnosti, izkušnje, strokovno znanje in podporo upravljanju, ki so potrebni za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta;
- kadar je to ustrezno, projekt vključuje tudi najustreznejši in najbolj raznolik nabor neakademičnih partnerjev, da se lahko ustvari vzajemne koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in posebnega strokovnega znanja;
- porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo specifično strokovno znanje in zmogljivosti;
- predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje dobre koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki;
- sodelujoče organizacije iz upravičenih partnerskih držav so zadovoljivo vključene v izvajanje ukrepa in odločanje (vključno z ukrepi za morebitno reševanje sporov);
- projekt vključuje visokošolske institucije, ki v preteklosti niso prejele podpore za krepitev zmogljivosti.

Učinek in trajnost

(največ 20 točk)

- Projekt bo znatno vplival na zmogljivosti sodelujočih organizacij (predvsem visokošolskih institucij) v upravičenih partnerskih državah, zlasti na razvoj in posodobitev visokošolskega izobraževanja, da se jim zagotovita pomoč pri vključevanju v družbo kot celoto, na trg dela in v širši svet ter podpora za njihovo zmogljivost mednarodnega sodelovanja;
- projekt bo ustvaril multiplikacijske učinke zunaj sodelujočih organizacij na lokalni/regionalni/nacionalni ali mednarodni ravni. Vzpostavljeni so ukrepi za ocenjevanje učinkovitosti učinka, doseženega s projektom;
- načrt razširjanja med življenjskim ciklom projekta in po njem je jasen in učinkovit, pri čemer so opredeljeni ustrezni viri v vsaki sodelujoči organizaciji, da se zagotovi visokokakovostno razširjanje izkušenj in rezultatov projekta zadevnim deležnikom;
- projekt bo zagotovil dejansko trajnost predlaganih aktivnosti in rezultatov po življenjskem ciklu projekta, zlasti s privabljanjem sofinanciranja ali drugih oblik podpore. Zagotovil bo tudi vključevanje in učinkovito uporabo/izvajanje rezultatov projekta.

V fazi ocenjevanja lahko prijave dosežejo največ 100 točk. Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči skupno vsaj 60 točk, od tega vsaj 15 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“.

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v višini zneska, ki ga je zahteval prijavitelj. Zahtevani znesek sredstev se lahko zniža na podlagi finančnih pravil, ki se uporabljajo za ukrep, in rezultatov ocenjevanja.

Za dodelitev sredstev bodo predlagani največ trije predlogi projektov na organizacijo prijaviteljico.

Prednostne naloge

Glede na države, vključene v projekt, se lahko nacionalne, regionalne ali medsektorske prednostne naloge opredelijo za obe kategoriji projektov (skupne projekte in strukturne projekte). V tem primeru morajo projekti predstaviti, kako in v kakšnem obsegu obravnavajo te prednostne naloge.

Predlogi, ki ne upoštevajo nacionalnih in/ali regionalnih prednostnih nalog, se ne bodo upoštevali za dodelitev sredstev. Medsektorske prednostne naloge se bodo upoštevale v fazi izbora pri obravnavi predlogov podobne kakovosti.

Predlagane so tri kategorije nacionalnih/regionalnih prednostnih nalog, ki vključujejo naslednja področja:

- izboljšanje kakovosti izobraževanja in usposabljanja na različnih tematskih področjih (za razvoj učnega načrta);
- izboljšanje upravljanja in delovanja visokošolskih institucij;
- razvoj visokošolskega sektorja v družbi na splošno.

Nacionalni projektiv državah, kjer so bile določene nacionalne prednostne naloge, bodo morali upoštevati nacionalne prednostne naloge. Za druge države bodo morali projekti upoštevati regionalne prednostne naloge.

Projekti, ki vključujejo več držav, tj. projekti, ki vključujejo institucije iz vsaj dveh upravičenih partnerskih držav, morajo upoštevati regionalne ali nacionalne prednostne naloge (kadar je to ustrezno) vključenih in sodelujočih upravičenih partnerskih držav. To pomeni, da mora biti tema projekta navedena kot regionalna prednostna naloga za vsako sodelujočo partnersko državo ali kot nacionalna prednostna naloga za vsako od zadevnih sodelujočih partnerskih držav. Prednost bodo imeli projekti, ki se osredotočajo na tematska področja, ki niso bila zadostno zajeta v preteklih ali obstoječih projektih, ter vključujejo visokošolske institucije iz partnerskih držav, ki niso imele koristi od programa in/ali prejšnje generacije programov ali pa je bila njihova udeležba v njih omejena.

Podroben seznam prednostnih nalog za projekte krepitev zmogljivosti bo objavljen na spletišču Izvajalske agencije.

Kaj je še treba vedeti o projektu krepitev zmogljivosti?

Krepitev zmogljivosti v ukrepu na področju visokošolskega izobraževanja se izvaja v okviru prednostnih nalog agende Evropske unije za spremembe. Evropska unija bo pri oblikovanju končnega seznama projektov za financiranje upoštevala potrebo po geografski uravnoteženosti in raznolikosti ter večje razlikovanje med državami v razvoju.

Financiranje tega ukrepa temelji na regionalnih finančnih sredstvih. Po oceni kakovosti projektov glede na merila za dodelitev, njihovo ustreznost glede na lokalne potrebe in proračun, ki je na voljo za določeno regijo, je mogoče upoštevati potrebo po doseganju zadostne geografske zastopanosti in raznolikosti z vidika števila projektov za določeno državo.

Regionalno sodelovanje

Regionalno (države v isti regiji) in medregionalno sodelovanje (sodelovanje med različnimi regijami sveta) bi moralo biti ustrezno ter utemeljeno s podrobno analizo skupnih potreb in ciljev. Izbor držav mora biti ustrezen in usklajen s predlaganimi cilji, zlasti kadar so vključene države iz različnih regij. Medregionalno sodelovanje je mogoče v projektih, ki vključujejo več držav, če je tema predloga navedena kot regionalna prednostna naloga ali nacionalna prednostna naloga (kadar je to ustrezno) za vse zadevne upravičene partnerske države.

Učinek in razširjanje

Projekti krepitev zmogljivosti naj bi imeli dolgoročen strukturni učinek na sisteme, organizacije/institucije in posameznike v upravičenih partnerskih državah. Dokazati bodo morali inovativne značilnosti, učinek in trajnost rezultatov ter način, kako nameravajo ohranjati ali izboljšati rezultate po koncu projekta. Kadar je to ustrezno, bi morali projekti dokazati, da temeljijo na rezultatih prejšnjih projektov, ki jih je financirala EU, kot so projekti v okviru nekdanjih programov Alfa, Edulink, Erasmus Mundus in Tempus. Vsak predlog mora predstaviti, kako se bodo rezultati projekta razširjali v ustreznih ciljnih skupinah. Predlogi za strukturne projekte, ki so večinoma namenjeni ustvarjanju učinka na institucionalni ravni in ne dokazujejo, da bo imel projekt nacionalni učinek, ne bodo izbrani.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev za (skupne in strukturne) projekte

krepitve zmogljivosti?

Finančna podpora za projekte krepitve zmogljivosti Erasmus+ temelji na oceni proračuna s kombiniranjem prispevkov za stroške na enoto in dejanskih stroškov.

Pri projektih krepitve zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja nastanejo zelo različni stroški, vključno s stroški osebja, potnimi stroški in stroški bivanja, stroški opreme, stroški oddaje naročil podizvajalcem, stroški za razširjanje informacij, objavljane in prevajanje, splošni stroški itd.

Izraz „nepovratna sredstva“ se nanaša na znesek finančnih sredstev, za katerega se lahko zaprosi v okviru programa, in predstavlja finančni prispevek Evropske unije k projektu ter se ne bi smel zamenjevati s skupnimi stroški projekta, ki prav tako vključuje sofinanciranje partnerskih institucij in zunanjih deležnikov.

Nepovratna sredstva EU za projekte je treba obravnavati kot prispevek za delno pokritje dejanskih stroškov partnerskih institucij pri izvajanju aktivnosti, predvidenih v prijavi/projektu. Udeležba v projektu krepitve zmogljivosti nujno zahteva lastno sofinanciranje upravičenih institucij. Sofinanciranje je zato treba oceniti po partnerjih projekta na začetku, v času priprave prijave.

Načelo sofinanciranja je bilo upoštevano pri opredelitvi pristopa financiranja in zlasti pri opredelitvi ravni prispevkov za stroške na enoto, uporabljenih za izračun proračuna/nepovratnih sredstev projekta. Zato bodo morali prijavitelji in upravičenci navesti podrobnosti sofinanciranja, ki je na voljo za obveščanje in preglednost. Dokazilo o izdatkih ali dodatni dokumenti se ne bodo zahtevali.

Čeprav lahko izvajanje projekta zahteva druge vrste izdatkov (kot so stroški za razširjanje, objavo in prevajanje, če niso oddani v izvajanje podizvajalcem, ter splošni stroški), se ti izdatki ne bodo upoštevali pri izračunu predlaganih nepovratnih sredstev. Zato bodo morali biti vključeni v sofinanciranje.

Finančno poročanje za proračunske postavke na podlagi prispevka za stroške na enoto (prispevek k stroškom osebja, potnim stroškom in stroškom bivanja) bo temeljilo na načelu „sprožilnega dogodka“. Upravičenci bodo morali dokazati, da so bile aktivnosti dejansko in pravilno izvedene ter da je bila ustvarjena realizacija, vendar jim ne bo treba poročati o uporabi sredstev. Zato bo upravičencem po izpolnitvi zahtev glede aktivnosti in dosežkov zagotovljena prilagodljivost glede upravljanja sredstev, dodeljenih za kritje stroškov, potrebnih za izvajanje projekta.

Finančno poročanje za proračunske postavke na podlagi dejanskih stroškov (oprema in oddajanje naročil podizvajalcem) bo temeljilo na dejansko nastalih stroških, ki bodo morali biti ustrezno dokumentirani (glej spodaj).

Predlagana nepovratna sredstva nikoli ne bodo presegla zahtevanega zneska nepovratnih sredstev in bodo odvisna od:

- zneska nepovratnih sredstev, ki ga zahteva prijavitelj, upravičenosti aktivnosti in stroškovne učinkovitosti projekta;
- celotnega proračuna, ki je na voljo za projekte krepitve zmogljivosti.

Partnerji se morajo dogovoriti o podrobnostih finančnega izvajanja projekta in jih formalizirati v partnerskem sporazumu, ki se podpiše na začetku projekta.

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

IZREDNI STROŠKI

Če običajni prispevek za stroške na enoto ne zadostuje za kritje potnih stroškov, lahko prijavitelji zaprosijo za finančno podporo pod proračunsko postavko „Izredni stroški“ (do največ 80 % vseh upravičenih stroškov: glej poglavje „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“). To je dovoljeno, če lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 65 % potnih stroškov udeležencev.

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

**Najnižji znesek nepovratnih sredstev EU za skupne in strukturne projekte:
500 000 EUR**

**Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU za skupne in strukturne projekte:
1 000 000 EUR**

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek/najvišja zgornja meja	Pravilo dodelitve
Stroški osebja	Prispevek k stroškom osebja, ki opravlja naloge, ki so neposredno potrebne za doseganje ciljev projekta.	Prispevek za stroške na enoto	B4.1 na vključenega menedžerja na dan dela na projektu B4.2 na vključenega raziskovalca/učitelja/vodjo usposabljanja na dan dela na projektu B4.3 na vključeno tehnično osebje na dan dela na projektu B4.4 na vključeno administrativno osebje na dan dela na projektu Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca	Največ 40 % skupnih nepovratnih sredstev Pogoji: prijavitelji bodo morali utemeljiti vrsto in znesek sredstev, ki jih potrebujejo v zvezi z izvajanjem predlaganih aktivnosti in doseganjem predvidenih rezultatov. Prispevek se zagotovi, če se nadomestilo za plačo za iste naloge izplača samo enkrat. Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje , ki ga podpira Evropska komisija ¹ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ² . Finančna podpora bo zagotovljena samo za poti, ki so neposredno povezane z doseganjem ciljev projekta.
Potni stroški	Prispevek k potnim stroškom študentov in osebja, vključenih v projekt, od kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj (vključno s stroški za vizumsko takso in povezano obvezno zavarovanje ter potovalno zavarovanje in odpoved poti, če so utemeljeni). Aktivnosti in povezane poti se morajo izvajati v državah, vključenih v projekt. Vsako izjemo od tega pravila mora odobriti Agencija. Za podroben seznam upravičenih aktivnosti glej Prilogo I k temu vodniku.	Prispevek za stroške na enoto	Do 14. dneva aktivnosti: 120 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 60. dneva aktivnosti: 70 EUR na dan na udeleženca + od 61. dneva aktivnosti do 3 mesecev: 50 EUR na dan na udeleženca Do 14. dneva aktivnosti: 55 EUR na dan na udeleženca + od 15. do 90. dneva aktivnosti: 40 EUR na dan na udeleženca	
Stroški bivanja	Stroški bivanja, namestitve, lokalnega in javnega prevoza, kot sta avtobus in taksi, osebno ali prostovoljno zdravstveno zavarovanje.	Prispevek za stroške na enoto	Osebje Študenti	Glede na trajanje bivanja udeležencev (vključno s potjo).
Oprema	Prispevek za nakup opreme, potrebne za izvajanje projekta. Podpora je zagotovljena samo za opremo, ki se kupi v korist visokošolskih institucij v partnerskih državah.	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov Največ 30 % skupnih nepovratnih sredstev	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje teh stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Oddajanje naročil podizvajalcem	Podpora za stroške oddajanja naročil podizvajalcem, ki so potrebni za izvajanje projekta, vključno zlasti s stroški za obvezne finančne revizije (revizijsko potrdilo) in za kakršen koli postopek zunanjega zagotavljanja kakovosti.	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov Največ 10 % skupnih nepovratnih sredstev	Oddajanje naročil podizvajalcem, ki so zunanji organi, bi moralo biti zelo redko. Konzorcij bi moral imeti posebne kompetence in strokovno znanje, potrebno za doseganje ciljev projekta, na tem pa mora temeljiti tudi njegova sestava.
Izredni stroški	Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov	

Preglednica A - Stroški osebja (zneski v EUR na dan) v državah Programa

Kategorija osebja, ki se bo uporabljala, bo odvisna od dela, ki se bo izvajalo v okviru projekta, in ne bo temeljila na statusu ali nazivu posameznika. Povedano drugače, stroški osebja, povezani na primer z administrativno nalogo, ki jo je izvedel akademik, bi se morali zaračunati v okviru kategorije „Administrativno osebje“. Dejanske načine prejemanja plačil za osebje, vključeno v

projekt, bodo skupaj opredelile organizacije, vključene v projekt, potrdili menedžerji, odgovorni za njihovo zaposlovanje, in bodo del partnerskega sporazuma, ki ga bodo partnerji podpisali na začetku projekta.

Stroški na enoto, ki se bodo uporabili za izračun nepovratnih sredstev, bodo stroški na enoto države, v kateri član osebja deluje, ne glede na to, kje se bodo naloge opravljale (tj. član osebja organizacije države A, ki (delno) dela v državi B, bo upoštevan pri stroških na enoto v državi A).

	Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec/ mladinski delavec	Tehnično osebje	Administrativno osebje ¹³
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Združeno kraljestvo, Islandija	280	214	162	131
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	164	137	102	78
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija	88	74	55	39

Preglednica B - Stroški osebja (zneski v EUR na dan) v partnerskih državah

Kategorija osebja, ki se bo uporabljala, bo odvisna od dela, ki se bo izvajalo v okviru projekta, in ne bo temeljila na statusu ali nazivu posameznika. Povedano drugače, stroški osebja, povezani na primer z administrativno nalogo, ki jo je izvedel akademik, bi se morali zaračunati v okviru kategorije „Administrativno osebje“. Dejanske načine prejemanja plačil za osebje, vključeno v projekt, bodo skupaj opredelile organizacije, vključene v projekt, potrdili menedžerji, odgovorni za njihovo zaposlovanje, in bodo del partnerskega sporazuma, ki ga bodo partnerji podpisali na začetku projekta.

Stroški na enoto, ki se bodo uporabili za izračun nepovratnih sredstev, bodo stroški na enoto države, v kateri član osebja deluje, ne glede na to, kje se bodo naloge opravljale (tj. član osebja organizacije države A, ki (delno) dela v državi B, bo upoštevan pri stroških na enoto v državi A).

	Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec	Tehnično osebje	Administrativno osebje ¹⁴
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Izrael	166	132	102	92
Albanija, Angola, Antigva in Barbuda, Argentina, Barbados, Bosna in Hercegovina, Brazilija, Čile, Kolumbija, Komori, Cookovi otoki, Dominika, Gabon, Grenada, Slonokoščena obala, Kosovo ¹⁵ , Libanon, Libija, Mehika, Črna gora, Nigerija, Peru, Saint Kitts in Nevis, Sveta Lucija, Saint Vincent 108 in Grenadine, Sao Tome in Principe, Srbija, Sejšeli, Tajska, ozemlje Ukrajine, kot je priznано z mednarodnim pravom, Urugvaj, Venezuela, Zambija, Zimbabve		80	57	45
Afganistan, Azerbajdžan, Bahami, Bolivija, Burkina Faso, Kamerun, Kitajska, Kongo, Kostarika, Džibuti, Dominikanska republika, Ekvador, Salvador, Gruzija, Gvatemala, Gvineja Bissau, Haiti, Iran, Irak, Jamajka, Jordanija, Kazahstan, Kenija, Mikronezija, Maroko, Mozambik, Namibija, Palestina ¹⁶ , Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Senegal, Južna Afrika, Surinam, Svazi, ozemlje Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom, Trinidad in Tobago, Vanuatu	77	57	40	32

	Menedžer	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec	Tehnično osebje	Administrativno osebje ¹⁴
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Alžirija, Armenija, Bangladeš, Belorusija, Belize, Benin, Butan, Bocvana, Mjanmar, Burundi, Kambodža, Zelenortske otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Demokratična republika Kongo, Kuba, Koreja (DLR), Egipt, Eritreja, Etiopija, Ekvatorialna Gvineja, Fidži, Gambija, Gana, Gvineja, Gvajana, Honduras, Indija, Indonezija, Kiribati, Kirgizistan, Laos, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Malezija, Maldivi, Mali, Marshallovi otoki, Mavretanija, Mauritius, Moldavija, Mongolija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Niue, Pakistan, Palau, Filipini, Ruanda, Samoa, Sierra Leone, Salomonovi otoki, Somalija, Južni Sudan, Šrilanka, Sudan, Sirija, Tadžikistan, Tanzanija, Demokratična republika Vzhodni Timor, Togo, Tonga, Tunizija, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Uzbekistan, Vietnam, Jemen	47	33	22	17

1. „Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe“, sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Bruselj, 13. oktober 2011, COM(2011) 637 final.

2. „Evropsko visokošolsko izobraževanje v svetu“, sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Bruselj, 11. julij 2013, COM(2013) 499 final.

3. UREDBA (EU) št. 232/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosedstva

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:SL:PDF>

4.

UREDBA (EU) št. 233/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja za obdobje 2014-2020

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:SL:PDF>

5.

UREDBA (EU) št. 231/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0011:0026:SL:PDF>

6. V okviru tega ukrepa je regija opredeljena kot skupina držav, ki pripada določenemu makrogeografskemu območju. Razvrstitev regij, ki se uporablja v okviru programa Erasmus+, je v skladu s kategorizacijami različnih instrumentov zunanjega delovanja EU.

7. Pooblastilo oziroma mandatno pismo, ki ga ustrezno podpišejo pravni zastopniki partnerskih organizacij, bo priloga k sporazumu o nepovratnih sredstvih in ima kot tako pravno veljavo. Osnutek, ki ga zagotovi Agencija, je treba uporabiti v vseh primerih brez kakršnih koli sprememb ali prilagoditev. Pooblastila morajo biti predložena v predlogi, ki je objavljena skupaj z uradnimi dokumenti razpisa za zbiranje predlogov.

8.

Naslednje vrste organizacij niso upravičene:

institucije EU in drugi organi EU, vključno s specializiranimi agencijami (obširen seznam je na voljo na spletišču ec.europa.eu/institutions/index_sl.htm);

nacionalni uradi Erasmus+ v upravičenih partnerskih državah (da ne prihaja do morebitnega navzkrižja interesov in/ali dvojne dodelitve sredstev);

organizacije, ki upravljajo programe EU, kot so nacionalne agencije v državah Programa, naj se opirajo na del C tega vodnika.

9. Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED 2011), terciarno izobraževanje, **vsaj** raven 5. Posekondarno predterciarno izobraževanje, ISCED 2013, raven 4, ne bo sprejeto.

10. V okviru tega ukrepa je regija opredeljena kot skupina držav, ki pripada določenemu makrogeografskemu območju. Razvrstitev regij, ki se uporablja v okviru programa Erasmus+, je v skladu s kategorizacijami različnih instrumentov zunanjega delovanja EU.

11. Kalkulator razdalje: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_sl.htm

12. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj

(a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

13.Študenti lahko delajo za projekt in njihove plače se lahko izplačajo iz stroškov osebja (administrativnega osebja), če so podpisali pogodbo o delu z institucijo, ki je članica konzorcija.

14.Študenti lahko delajo za projekt in njihove plače se lahko izplačajo iz stroškov osebja (administrativnega osebja), če so podpisali pogodbo o delu z institucijo, ki je članica konzorcija.

15.To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

16.To poimenovanje se ne razlaga kot priznanje palestinske države in ne posega v posamezna stališča držav članic glede tega vprašanja.

Krepitev zmogljivosti na področju mladine

Kakšni so cilji projekta krepitve zmogljivosti?

Cilji projektov krepitve zmogljivosti na področju mladine so:

- spodbujati sodelovanje in izmenjave na področju mladine med državami Programa in partnerskimi državami iz različnih regij¹ sveta;
- izboljšati kakovost in priznavanje mladinskega dela, neformalnega učenja in prostovoljstva v partnerskih državah ter okrepiti sinergije in dopolnjevanje teh aktivnosti z drugimi sistemi izobraževanja, trgom dela in družbo;
- pospeševati razvoj, preskušanje in uvajanje shem ter programov neformalne učne mobilnosti na regionalni ravni (tj. v različnih regijah sveta in med njimi);
- spodbujati mednarodno neformalno učno mobilnost med državami Programa in partnerskimi državami, predvsem s ciljno usmerjenostjo v mlade z manj priložnostmi, da se izboljša raven kompetenc udeležencev in spodbuja aktivna udeležba v družbi.

Kaj je projekt krepitve zmogljivosti?

Projekti krepitve zmogljivosti so mednarodni projekti sodelovanja na podlagi večstranskih partnerstev med organizacijami, ki so aktivne na področju mladine v državah Programa in partnerskih državah. Vključujejo lahko tudi organizacije s področja izobraževanja in usposabljanja ter drugih socialno-ekonomskih sektorjev.

Kakšne aktivnosti so podprte v projektu krepitve zmogljivosti?

Projekti krepitve zmogljivosti bi morali izvajati aktivnosti, ki:

- spodbujajo strateško sodelovanje med mladinskimi organizacijami na eni strani in javnimi organi v partnerskih državah na drugi strani;
- spodbujajo sodelovanje med mladinskimi organizacijami in organizacijami na področju izobraževanja in usposabljanja ter predstavniki gospodarstva in trga dela;
- krepijo zmogljivosti mladinskih svetov, mladinskih platform ter lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov, ki obravnavajo mladino v partnerskih državah;
- krepijo zmogljivosti upravljanja, vodenja in inovacij ter internacionalizacijo mladinskih organizacij v partnerskih državah;
- uvajajo, preskušajo in izvajajo prakse mladinskega dela, na primer:
- orodja in metode za družbeni in poklicni razvoj mladinskih delavcev in vodij usposabljanj;
- metode neformalnega učenja, zlasti tiste, ki spodbujajo pridobitev/izboljšanje kompetenc, vključno s spretnostmi medijske pismenosti;
- nove oblike shem za praktično usposabljanje in simulacije primerov iz resničnega življenja v družbi; nove oblike mladinskega dela, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri (PDUV) in boljša uporaba potenciala IKT;
- aktivnosti sodelovanja, mreženja in vzajemnega učenja, ki spodbujajo učinkovito upravljanje, internacionalizacijo in vodenje organizacij za mladinsko delo.

V okviru projekta krepitev zmogljivosti se lahko izvajajo naslednje aktivnosti:

Aktivnosti krepitev zmogljivosti

- aktivnosti, ki spodbujajo dialog o politikah, sodelovanje, mreženje in izmenjave praks na področju mladine, na primer konference, delavnice in srečanja;
- obsežni dogodki za mlade;
- kampanje za obveščanje in osveščanje;
- razvoj informacijskih, komunikacijskih in medijskih orodij;
- razvoj metod, orodij in gradiv za mladinsko delo ter učnih načrtov, modulov usposabljanja in instrumentov dokumentacije za mladinsko delo, na primer Youthpass;
- ustvarjanje novih oblik izvajanja mladinskega dela in zagotavljanja usposabljanja in podpore, zlasti z odprtimi in prilagodljivimi učnimi gradivi, virtualnim sodelovanjem in prosto dostopnimi učnimi viri (PDUV).

Aktivnosti mobilnosti

- mladinske izmenjave² med državami Programa in upravičenimi partnerskimi državami;
- prostovoljske aktivnosti³ iz/v upravičene partnerske države;
- mobilnost mladinskih delavcev⁴ med državami Programa in upravičenimi partnerskimi državami.

Glede na geografsko pokritost razlikujemo med dvema vrstama projektov krepitev zmogljivosti:

- Projekti krepitev zmogljivosti med organizacijami, ki so aktivne na področju mladine v državah Programa in v drugih partnerskih državah (iz regij 5 do 13, glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

Ti projekti, ki jih predložijo organizacije iz držav Programa, so namenjeni povečanju zmogljivosti organizacij z izvajanjem aktivnosti krepitev zmogljivosti in lahko vključujejo aktivnosti mobilnosti.

- Projekti krepitev zmogljivosti med organizacijami, ki so aktivne na področju mladine v državah Programa in partnerskih državah z Zahodnega Balkana (regija 1 - glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika) - projekti v okviru programa Okno za mlade Zahodnega Balkana.

Ti projekti, ki jih predložijo organizacije s sedežem na Zahodnem Balkanu (regija 1), so namenjeni povečanju zmogljivosti mladinskih organizacij z izvajanjem aktivnosti krepitev

zmogljivosti in lahko vključujejo aktivnosti mobilnosti.

- Projekti krepitve zmogljivosti med organizacijami, ki so aktivne na področju mladine v državah Programa in partnerskih državah vzhodnega partnerstva (regija 2 – glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika) – projekti v okviru programa Okno za mlade vzhodnega partnerstva⁵.

Ti projekti, ki jih predložijo organizacije s sedežem v državah vzhodnega partnerstva (regija 2), so namenjeni povečanju zmogljivosti mladinskih organizacij z izvajanjem ene od naslednjih dveh vrst projektov:

- Tovarištva civilne družbe za mlade:

z vključujočimi in participativnimi projekti se bo izboljšala zmogljivost mladinskih organizacij in mladinskih delavcev za oblikovanje konstruktivnih odnosov z različnimi partnerji, tudi javnimi organi in organizacijami civilne družbe. Izbrani mladi vodje – „tovariši“ – iz organizacij prijaviteljic bodo okrepili svoje spretnosti in kompetence na področju razvoja politik z izvajanjem aktivnosti mobilnosti in delom v organizacijah gostiteljicah v državah Programa. Aktivnosti morajo vključevati mednarodne neformalne aktivnosti učne mobilnosti, na primer sheme mentorstva in izobraževalne obiske na delovnem mestu. Mladi vodje bodo po vrnitvi v svojo organizacijo pošiljateljico v okviru projekta izvedli tudi manjše projekte angažiranosti na področju mladinske politike.

- Partnerstvo za podjetništvo:

projekti bodo spodbujali izobraževanje na področju mladinskega podjetništva⁶ in socialno podjetništvo med mladimi z izvajanjem mednarodnih neformalnih učnih projektov, ki bodo temeljili na večstranskih partnerstvih med organizacijami, ki delujejo na omenjenih področjih, vključno s podjetji. Prednost bodo imeli projekti, ki ponujajo praktične rešitve za družbene izzive, s katerimi se spopadajo skupnosti izvora, ter ki gospodarski potencial regije izkoriščajo tudi z vključitvijo zasebnega sektorja. Ta vrsta projekta lahko vključuje tudi aktivnosti mobilnosti.

Evropska komisija predvideva, da bo približno 60 % razpoložljivih sredstev dodeljenih za projekt „Tovarištva civilne družbe za mlade“ in 40 % za projekt „Partnerstvo za podjetništvo“.

- Projekti krepitve zmogljivosti med organizacijami, ki so aktivne na področju mladine v državah Programa in Tuniziji⁷.

Ti projekti, ki jih predložijo organizacije iz Tunizije, so namenjeni povečanju zmogljivosti organizacij z izvajanjem aktivnosti krepitve zmogljivosti in lahko vključujejo aktivnosti mobilnosti.

Projekte v okviru teh treh programov Okno – za države Zahodnega Balkana, vzhodnega partnerstva in južnega Sredozemlja – predložijo organizacije s sedežem v eni od zadevnih sosedskih partnerskih držav EU v okviru posameznega Okna in lahko vključujejo partnerske organizacije iz drugih držav v isti regiji. Izraz „Okno“ se nanaša na dejstvo, da se programu

Erasmus+ dodelijo dodatna sredstva EU, da bi se izboljšale priložnosti za sodelovanje mladih s sosedskimi partnerskimi državami EU⁸.

Kakšna je vloga organizacij, ki so vključene v projekt krepitev zmogljivosti?

Projekt krepitev zmogljivosti vključuje:

- prijavitelja/koordinatorja: organizacija, ki odda predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Če je projekt odobren, prijavitelj/koordinator: 1) prevzame finančno in pravno odgovornost za celotni projekt v odnosu do Izvajalske agencije; 2) koordinira projekt v sodelovanju z vsemi drugimi partnerji, ki so vključeni v projekt; 3) prejme finančno podporo EU v okviru programa Erasmus+ in je odgovoren za razdelitev sredstev med partnerje, vključene v projekt;
- partnerje: organizacije, ki aktivno prispevajo k pripravi, izvajanju in ocenjevanju projekta krepitev zmogljivosti;
- povezane subjekte (izbirno): organizacije, ki prispevajo k doseganju ciljev in izvajanju aktivnosti projekta. Povezani subjekti morajo biti opredeljeni v vlogi za nepovratna sredstva in morajo izpolnjevati zahteve iz Priloge III (Glosar pojmov) k temu vodniku za prijavitelje.

Če je za projekt predvideno izvajanje mladinskih izmenjav, prostovoljskih aktivnosti in/ali mobilnosti mladinskih delavcev, sodelujoče organizacije, vključene v te aktivnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za pošiljanje mladih v tujino (to vključuje: organiziranje praktičnih ureditev; pripravo udeležencev pred odhodom; zagotavljanje podpore za udeležence v vseh fazah projekta);
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da gosti aktivnost, oblikuje program aktivnosti za udeležence v sodelovanju z udeleženci in partnerskimi organizacijami, zagotavlja podporo za udeležence v vseh fazah projekta.

Poleg tega mora biti udeležba v prostovoljski aktivnosti za prostovoljce brezplačna, razen v primeru morebitnih prispevkov za potne stroške (če nepovratna sredstva Erasmus+ teh stroškov ne pokrijejo v celoti) in dodatnih stroškov, ki niso povezani z izvajanjem aktivnosti. Osnovni stroški udeležbe prostovoljcev v aktivnosti se krijejo iz nepovratnih sredstev Erasmus+ ali drugih sredstev, ki jih priskrbijo sodelujoče organizacije.

Kakšna so merila za oceno projekta krepitev zmogljivosti?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti predlog krepitev zmogljivosti za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Upravičene sodelujoče organizacije

Sodelujoča organizacija je lahko katera koli javna ali zasebna organizacija s povezanimi subjekti (če obstajajo), ki ima sedež v državi Programa ali partnerski državi iz regij 1, 2, 5 do 13 in Tuniziji, kot je določeno v poglavju „Upravičene države“ vodnika za prijavitelje.

Taka organizacija je lahko na primer:

- neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z evropskimi mladinskimi NVO-ji);
- nacionalni mladinski svet;
- javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;
- šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni od predšolskega do srednješolskega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih);
- javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji);
- socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtna/poklicna združenja in sindikati;
- visokošolska institucija;
- raziskovalni inštitut;
- fundacija;
- medpodjetniški center za usposabljanje;
- kulturna organizacija, knjižnica, muzej;
- organ, ki zagotavlja poklicno informiranje in svetovanje.

Organizacije iz upravičenih partnerskih držav lahko v projektu sodelujejo samo kot partnerice (in ne kot prijaviteljice).

Katera koli:

- neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z evropskimi mladinskimi NVO);
- nacionalni mladinski svet;
- javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

Kdo se lahko prijavi?

Za projekte med državami Programa in drugimi partnerskimi državami iz regij od 5 do 13: prijavitelj mora imeti sedež v državi Programa, prijavi pa se v imenu vseh organizacij, ki so vključene v projekt. Druge vrste organizacij so lahko vključene samo kot partnerice in ne kot prijaviteljice.

Za projekte v okviru programa Okno za mlade Zahodnega Balkana: prijavitelj mora imeti sedež v državi Zahodnega Balkana.

Za projekte v okviru programa Okno za mlade vzhodnega partnerstva: prijavitelj mora imeti sedež v državi vzhodnega partnerstva.

Poleg omenjenih upravičenih organizacij prijaviteljic so upravičeni prijavitelji tudi zasebna podjetja, vključno s socialnimi podjetji.

Za projekte v okviru programa Okno za mlade Tunizije: prijavitelj mora imeti sedež v Tuniziji.

Prijavitelji morajo – ob navedenem roku za predložitev svojih predlogov – imeti zakoniti sedež vsaj eno leto.

Število in profil sodelujočih organizacij

Projekti krepitve zmogljivosti so mednarodni in vključujejo najmanj 3 sodelujoče organizacije iz 3 različnih držav, od katerih je vsaj ena država Programa in ena upravičena partnerska država.

Projekti, financirani v okviru enega od Oken, ne smejo vključevati sodelujočih organizacij/udeležencev iz drugih sosedskih regij.

Trajanje projekta

Od 9 mesecev do 2 let. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so predvidene v tem času.

Kje se prijavi?

Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.

Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: • do 8. marca do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. julijem in 31. decembrom istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	En prijavitelj lahko predloži samo en predlog projekta na en rok. Prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni raspored za vsako aktivnost, načrtovano v projektu.

Dodatna merila za upravičenost za mladinske izmenjave

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dni, v kar ni zajet čas poti.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnost se mora izvajati v državi ene od organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 13 do 30 let ⁹ , ki živijo v državah organizacije pošiljateljice in gostiteljice. Najmanj 16 in največ 60 udeležencev (vodje skupine niso zajeti). Najmanj 4 udeleženci na skupino (vodje skupine niso zajeti).
Število udeležencev	Vsaka nacionalna skupina mora imeti vsaj enega vodjo skupine. Vodja skupine je odrasla oseba, ki se pridruži mladim, ki sodelujejo v mladinski izmenjavi, da zagotovi njihovo učinkovito učenje, zaščito in varnost.

Dodatna merila za upravičenost za prostovoljske aktivnosti

Akreditacija	Vse sodelujoče organizacije s sedežem v državi Programa ali v eni od sosedskih partnerskih držav EU, morajo na zadevni dan roka za oddajo vloge imeti veljavno akreditacijo (za več informacij glej zadevno poglavje v Prilogi I k temu vodniku).
Trajanje aktivnosti	od 60 dni do 12 mesecev.
Kraji izvajanja aktivnosti	Prostovoljec iz države Programa mora opraviti svojo aktivnost v eni od partnerskih držav, ki sodelujejo v projektu. Prostovoljec iz upravičene partnerske države mora opraviti svojo aktivnost v eni od držav Programa, ki sodelujejo v projektu.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 17 do 30 let ¹⁰ , ki živijo v državi organizacije pošiljateljice. Prostovoljec lahko sodeluje samo v eni prostovoljski aktivnosti Erasmus+. Izjema: Prostovoljci, ki so opravili prostovoljsko aktivnost, ki je trajala največ 2 meseca, se lahko udeležijo dodatne prostovoljske aktivnosti.
Število udeležencev	Največ 30 prostovoljcev za celotni projekt krepitve zmogljivosti.

Dodatna merila za upravičenost za mobilnost mladinskih delavcev

Trajanje aktivnosti	Od 5 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas poti.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnost se mora izvajati v državi ene od organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti.

Upravičeni udeleženci	Ni starostnih omejitev. Udeleženci, razen vodij usposabljanj in pomočnikov, morajo biti iz države njihove organizacije pošiljateljice ali gostiteljice.
Število udeležencev	Največ 50 udeležencev (kamor so po potrebi zajeti vodje usposabljanj in pomočniki) za posamezno aktivnost, načrtovano s projektom.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekt bo ocenjen z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 20 točk):	<ul style="list-style-type: none">• ustreznost predloga glede na cilje ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji projekta krepitve zmogljivosti?“);• v kolikšni meri:• so cilji jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so povezana s sodelujočimi organizacijami in ciljnimi skupinami;• je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije;• so aktivnosti krepitve zmogljivosti jasno določene in je njihov cilj krepitev zmogljivosti sodelujočih organizacij;• projekt vključuje mlade z manj priložnostmi. V zvezi s projekti „Partnerstvo za podjetništvo“: <ul style="list-style-type: none">• v kolikšni meri projekti ponujajo:<ul style="list-style-type: none">- praktične rešitve za družbene izzive, s katerimi se spopadajo skupnosti izvora, ter izkoriščanje gospodarskega potenciala regije tudi z vključitvijo zasebnega sektorja;- aktivnosti mobilnosti tovarišev, pomembne za te praktične rešitve, iz držav vzhodnega partnerstva v države Programa Erasmus+.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk):	<ul style="list-style-type: none">• jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje;• usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti;• kakovost predlaganih metod neformalnega učenja;• kakovost ureditev za priznavanje in potrjevanje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje;• obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna;• v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznih aktivnostim. če so za projekt predvidene aktivnosti mobilnosti: <ul style="list-style-type: none">• ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti.

Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 30 točk):

- v kolikšni meri:
- projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta;
- sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij;
- obstoj učinkovitih mehanizmov za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki.
- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni;
- kakovost načrta za razširjanje: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod;
- predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo, in ne vsebuje nesorazmernih omejitev;
- kakovost načrtov za zagotavljanje trajnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Učinek in razširjanje (največ 20 točk):

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 10 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 15 točk za kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“).

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

IZREDNI STROŠKI

Če standardni prispevek v obliki stroškov na enoto ne zadostuje za potne stroške, lahko prijavitelji zahtevajo finančno podporo pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (do največ 80 % vseh upravičenih stroškov: glej „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“). To je dovoljeno pod pogojem, da lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

**Najvišja vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev za projekt krepitev
zmogljivosti: 150 000 EUR**

Stroški aktivnosti	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
	<p>Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti krepitev zmogljivosti v okviru projekta (razen aktivnosti mobilnosti), vključno z naslednjimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stroški informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT); • mednarodna projektna srečanja med partnerji projekta za namene izvajanja in koordinacije, konference in obsežni dogodki za mlade (brez potnih stroškov): <ul style="list-style-type: none"> - stroški prehrane in nastanitve, vključno z lokalnim prevozom, - stroški vizumov in zavarovanj, - najem prostorov za srečanja, konference, druge dogodke, - stroški tolmačenja, - stroški zunanjih govornikov; • priprava intelektualnih rezultatov in razširjanje rezultatov projekta: <ul style="list-style-type: none"> - ustvarjanje, - prevajanje, - stroški razširjanja in/ali obveščanja; • jezikovne, medkulturne in z nalogami povezane priprave udeležencev v mobilnosti; • stroški finančnega revidiranja projekta. <p>Posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne administrativne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja).</p>	Dejanski stroški	Največ 80 % skupnih upravičenih stroškov.	<p>Pogoj: zahtevani proračun je upravičen glede na načrtovane aktivnosti. Stroški osebja se ne štejejo za upravičene stroške.</p>

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Potni stroški za mednarodna srečanja projektnih partnerjev za namene izvajanja in koordinacije, konference in obsežni mladinski dogodki:	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo poti na udeleženca.
		Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki
		Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	ga podpira Evropska komisija.
		Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	Prijavitelj mora navesti
		Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	razdaljo enosmerne poti za izračun zneska
		Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti.
		Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca ¹¹ .	

Potni stroški

A) Pravila za dodelitev sredstev za mladinske izmenjave, izvedene v okviru projekta krepitve zmogljivosti (izbirna dodelitev sredstev)

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
--------------------	------------------------	--------	-------------------

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca. Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca. Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca. Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca. Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca. Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca. Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ¹² . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ¹³ .
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti v okviru projekta (vključno s stroški priprave aktivnosti, hrane, nastanitve, lokalnega prevoza, prostorov, zavarovanja, opreme in materiala, ocenjevanja, razširjanja in uporabe rezultatov ter nadaljnjih aktivnosti). Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe, in spremljevalci (vključno s stroški za pot in bivanje, če so utemeljeni in če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Organizacijska podpora“).	Prispevek za stroške na enoto	B4.1 na dan aktivnosti na udeleženca ¹⁴ .	Glede na trajanje bivanja udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po aktivnosti).
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe, in spremljevalci (vključno s stroški za pot in bivanje, če so utemeljeni in če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Organizacijska podpora“).	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Izredni stroški	Stroški za podporo za udeležbo mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge (razen potnih stroškov in stroškov bivanja za udeležence). Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov. Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.

B) Pravila za dodelitev sredstev za prostovoljske aktivnosti, izvedene v okviru projekta krepitve zmogljivosti (izbirna dodelitev sredstev)

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve	
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek za stroške na enoto	<p>Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca.</p> <p>Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.</p> <p>Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.</p> <p>Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.</p> <p>Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.</p> <p>Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.</p> <p>Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca.</p>	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ¹⁵ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ¹⁶ .
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti v okviru projekta (vključno s stroški priprave aktivnosti, hrane, nastanitve, lokalnega prevoza, prostorov, zavarovanja, opreme in materiala, ocenjevanja, razširjanja in uporabe rezultatov ter nadaljnjih aktivnosti).	Prispevek za stroške na enoto	B4.3 na dan na prostovoljca ¹⁷ .	Glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnevom poti pred aktivnostjo in enim dnevom poti po aktivnosti).
Individualna podpora	„Žepnina“ za prostovoljca za dodatne osebne stroške.	Prispevek za stroške na enoto	B4.4 na dan na prostovoljca.	Glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnevom poti pred aktivnostjo in enim dnevom poti po aktivnosti).
Podpora za posebne potrebe	Stroški za bivanje spremljevalcev in stroški za pot, če so utemeljeni in če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunske kategorije „Pot“. Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe (vključno s stroški za pot in bivanje, če so utemeljeni in če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Organizacijska podpora“).	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
Izredni stroški	Stroški podpore za udeležbo mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge, vključno s posebno pripravo in okrepljenim mentorstvom (brez potnih stroškov in organizacijske podpore za udeležence in spremljevalce). Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Dragi potni stroški udeležencev (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	<p>Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov.</p> <p>Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov.</p>	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.

C) Pravila za dodelitev sredstev za mobilnost mladinskih delavcev, izvedeno v okviru projekta krepitve zmogljivosti (izbirna dodelitev sredstev)

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ¹⁸ . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ¹⁹ .
			Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca.	
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti v okviru projekta (vključno s stroški priprave aktivnosti, hrane, nastanitve, lokalnega prevoza, prostorov, zavarovanja, opreme in materiala, ocenjevanja, razširjanja in uporabe rezultatov ter nadaljnjih aktivnosti).	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca.	Glede na trajanje bivanja udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po aktivnosti).
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca.	
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe, in spremljevalci (vključno s stroški za pot in bivanje, če so utemeljeni in če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Organizacijska podpora“).	Dejanski stroški	Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca.	
Izredni stroški	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Dragi potni stroški udeležencev iz/v najbolj oddaljene regije in čezmorske države in ozemlja (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.
			100 % upravičenih stroškov.	
			Dragi potni stroški: do največ 80 % upravičenih stroškov.	
			Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov.	

D) Organizacijska in individualna podpora

Zneski so odvisni od države, kjer poteka aktivnost mobilnosti.

	Organizacijska podpora		Individualna podpora	
	Mladinske izmenjave (v EUR na dan)	Mobilnost mladinskih delavcev (v EUR na dan)	Prostovoljske aktivnosti (v EUR na dan)	
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Belgija	42	65	26	4
Bolgarija	32	53	17	4
Češka	32	54	17	5
Danska	45	72	26	6
Nemčija	41	58	23	5

	Organizacijska podpora		Individualna podpora	
	Mladinske izmenjave (v EUR na dan)	Mobilnost mladinskih delavcev (v EUR na dan)	Prostovoljske aktivnosti (v EUR na dan)	
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Estonija	33	56	18	4
Irska	49	74	26	6
Grčija	38	71	21	5
Španija	34	61	18	5
Francija	38	66	20	6
Hrvaška	35	62	19	5
Italija	39	66	21	5
Ciper	32	58	21	5
Latvija	34	59	19	4
Litva	34	58	18	4
Luksemburg	45	66	26	5
Madžarska	33	55	17	5
Malta	39	65	22	5
Nizozemska	45	69	26	5
Avstrija	45	61	23	5
Poljska	34	59	18	4
Portugalska	37	65	20	5
Romunija	32	54	17	3
Slovenija	34	60	20	4
Slovaška	35	60	19	5
Finska	45	71	26	5
Švedska	45	70	26	5
Združeno kraljestvo	45	76	26	6
nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	28	45	15	3
Islandija	45	71	26	6
Lihtenštajn	45	74	24	6
Norveška	50	74	26	6
Turčija	32	54	17	4
Partnerska država	29	48	15	3

1.V okviru tega ukrepa je regija opredeljena kot skupina držav, ki pripada določnemu makrogeografskemu območju.

2.Za podroben opis te aktivnosti glej poglavje „Ključni ukrep 1: projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce“ v delu B tega vodnika.

3.Enako kot zgoraj.

4.Enako kot zgoraj.

5.Financirano s programom Evropska unija za mlade (EU4youth).

6. Pri podjetništvu ne gre samo za poslovno razsežnost, temveč se razume tudi kot način razvoja spretnosti, kot sta sprejemanje tveganja in reševanje problemov, ki olajšajo doseganje življenjskih in izobraževalnih ciljev.

7. Ta ukrep mora odobriti odbor Evropskega instrumenta sosedstva.

8. Aktivnosti mobilnosti, ki se izvajajo v sodelovanju s sosedskimi partnerskimi državami EU, ki pa jih je predložila partnerska organizacija v državi Programa, se lahko podpirajo v okviru ključnega ukrepa 1: Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce in v okviru ključnega ukrepa 3: Srečanja med mladimi in oblikovalci politike na področju mladine.

9. Upoštevati je treba naslednje:

spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo izpolniti najnižjo navedeno starost na dan začetka aktivnosti;

zgornja starostna omejitev – udeleženci ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti na dan roka za oddajo vloge.

10. Glej opombo zgoraj.

11. Vključno z vodji usposabljanja, pomočniki in spremljevalci.

12. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_sl#tab-1-4.

13. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

14. Vključno z vodji skupin in spremljevalci.

15. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_sl#tab-1-4.

16. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj.

17. Vključno s spremljevalci prostovoljcev z manj priložnostmi.

18. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_sl#tab-1-4.

19. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

20. Vključno z vodji usposabljanja, pomočniki in spremljevalci.

Ključni ukrep 3: Podpora za reformo politik

Aktivnosti v okviru podpore za reformo politik so ciljno usmerjene v doseganje ciljev programov evropskih politik, zlasti strategije Evropa 2020, strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) ter evropske strategije za mlade.

Kateri ukrepi so podprti?

S tem vodnikom za prijavitelje se izvaja naslednji ukrep:

- Strukturirani dialog: srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine.

V tem delu B vodnika so navedene podrobne informacije o merilih in pravilih za dodelitev sredstev, ki veljajo za ta ukrep.

Poleg tega so v ključni ukrep 3 zajeti mnogi drugi ukrepi podpore za reformo politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki jih izvaja neposredno Evropska komisija ali pa se izvajajo s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Izvajalska agencija. Več informacij je na voljo na spletiščih Evropske komisije, Izvajalske agencije in nacionalnih agencij. Ti ukrepi so podrobno opisani spodaj:

Znanje na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki vključuje zbiranje dokazov, analize in vzajemno učenje. Zlasti:

- tematsko in s posameznimi državami povezano strokovno znanje, študije o vprašanjih in reformah politik, vključno z aktivnostmi, ki jih izvaja omrežje Eurydice;
- podpora za udeležbo držav Erasmus+ v evropskih/mednarodnih anketah, katerih cilj je spremljanje posebnih trendov in razvoja, vključno z razvojem jezikovnih kompetenc v Evropi;
- dogodki v okviru predsedovanja, konference in srečanja na visoki ravni;
- izmenjave izkušenj in dobrih praks ter medsebojni strokovni pregledi;
- podpora izvajanju odprtih metod koordinacije.

Pobude za inovacije v politiki, namenjene razvoju novih politik ali pripravi njihovega izvajanja.

Vključujejo posebne razpise za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, za:

a) eksperimentiranje na področju evropske politike pod vodstvom javnih organov na visoki ravni in z vključevanjem terenskih poskusov političnih ukrepov v več državah na podlagi dobrih metod ocenjevanja; b) v prihodnost usmerjene projekte sodelovanja za razvoj inovativnih politik.

Podpora za orodja evropske politike, zlasti:

- orodja za preglednost (spretnosti in kvalifikacije), da se olajšajo preglednost in priznavanje spretnosti in kvalifikacij ter prenos kreditnih točk, spodbuja zagotavljanje kakovosti ter podpira upravljanje spretnosti in usmerjanje. Ta ukrep bo vključeval tudi omrežja, ki zagotavljajo podporo izvajanju teh orodij;
- obveščevalni podatki o spretnostih za razvoj in podporo evropskim orodjem, na primer evropski panorami spretnosti – spletna platforma;
- omrežja, ki podpirajo posebna področja politik, na primer pismenost in učenje odraslih ter mladinsko delo in informacije o mladih (SALTO in Eurodesk);

- namenska orodja za visokošolsko izobraževanje – razvoj orodij in podpora orodjem, kot so „U-Multirank“, podpora bolonjskemu procesu ali zunanji razsežnosti visokošolskega izobraževanja;
- nacionalne skupine strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja v državah v sosesčini EU in državah širitve, tudi v Rusiji in Osrednji Aziji;
- namenska orodja PIU za izvajanje listine za mobilnost PIU, da se zviša raven kakovosti organizirane mobilnosti in podprejo nacionalni organi z zvezi z vajeništvu, da se okrepi kakovost in ponudba vajeništev po Evropi.

Sodelovanje z mednarodnimi organizacijami,

Sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, na primer OECD in Svetom Evrope. Tudi ta ukrep bo spodbujal dialog o politikah s partnerskimi državami in mednarodno privlačnost evropskega visokošolskega izobraževanja v svetu. Podpiral bo tudi omrežje strokovnjakov za reformo visokošolskega izobraževanja v sosedskih partnerskih državah EU in mednarodna združenja diplomantov.

Dialog z deležniki, spodbujanje politik in Programa, vključno z naslednjim:

- sodelovanje s civilno družbo za podporo evropskim nevladnim organizacijam in evropskim omrežjem na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Izvajalska agencija;
- javni dogodki, srečanja, razprave in posvetovanja z oblikovalci politik in deležniki o pomembnih vprašanih politik (na primer forum o izobraževanju, usposabljanju in mladih ali evropski teden mladih);
- strukturirani dialog na področju mladine, vključno s podporo nacionalnim delovnim skupinam in srečanjem, ki spodbujajo dialog med mladimi in oblikovalci politik (glej poglavje v nadaljevanju);
- aktivnosti ozaveščanja, obveščanja in razširjanja o rezultatih in prednostnih nalogah politik, programu Erasmus+ ter njegovih rezultatih in morebitnih sinergijah z drugimi programi EU, zlasti evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi.

Cilj ukrepov, ki se bodo izvedli v okviru tega ključnega ukrepa, so:

- izboljšati kakovost, učinkovitost in enakost sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskih politik z odprtimi metodami koordinacije.
- podpirati izvajanje splošnih in s posameznimi državami povezanih priporočil na podlagi evropskih semestrov;
- spodbujati mednarodno sodelovanje in vzajemno učenje med pristojnimi organi na najvišji politični ravni, da bi izboljšali sisteme, strukture in postopke;
- razvijati znanje in analitično zmogljivost za podpiranje politik, ki temeljijo na dejstvih, v okviru strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020), evropske strategije za mlade in posebnih evropskih programov, na primer bolonjskega in kopenhavnskega procesa;
- omogočiti dostop do zanesljivih primerljivih mednarodnih podatkov in ustreznih sekundarnih analiz za evropsko in nacionalno oblikovanje politik, da se olajšata zbiranje in analiza vsebinskih dokazov za ocenjevanje in spremljanje izvajanja inovativnih politik ter spodbujanje prenosa in nadgradljivosti;
- podpirati evropska omrežja in izvajati orodja, ki spodbujajo preglednost in priznavanje spretnosti in kvalifikacij, pridobljenih s formalnim, neformalnim in priložnostnim učenjem, ter s tem utirati pot evropskemu prostoru spretnosti in kvalifikacij;
- podpirati aktivno udeležbo omrežij civilne družbe in nevladnih organizacij pri izvajanju politik;

- podpirati strukturirani dialog z mladimi in spodbujati njihovo aktivno udeležbo v demokratičnem življenju;
- podpirati izmenjave dobrih praks, dialog, vzajemno učenje in sodelovanje med oblikovalci politik, delavci in deležniki iz držav Programa in partnerskih držav;
- ozaveščati o rezultatih evropskih politik in programa Erasmus+ ter omogočati njihovo uporabo na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Okrepiti prepoznavnost in privlačnost evropskega visokošolskega izobraževanja po vsem svetu;
- spodbujati sinergije z drugimi programi EU, na primer evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, ter drugimi programi financiranja na nacionalni ali regionalni ravni.

Strukturirani dialog: Srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine

Kakšen je cilj srečanj za strukturirani dialog?

Ta ukrep spodbuja aktivno udeležbo mladih v demokratičnem življenju in razpravo, usmerjeno v teme in prednostne naloge, ki so bile opredeljene v strukturiranem dialogu in prenovljenem političnem okviru na področju mladine. Strukturirani dialog je ime, ki se uporablja za razprave med mladimi in oblikovalci politik na področju mladine za doseganje rezultatov, ki so uporabni pri oblikovanju politik.

Razprava je strukturirana okoli prednostnih nalog in časovnega razporeda ter predvideva dogodke, na katerih mladi razpravljajo o dogovorjenih temah med seboj ter z oblikovalci politik, strokovnjaki na področju mladine in predstavniki javnih organov, ki so odgovorni za področje mladine. Več informacij o strukturiranem dialogu je na voljo na spletišču Evropske komisije.

Kaj so srečanja za strukturirani dialog?

Projekti strukturiranega dialoga se lahko izvedejo v obliki srečanj, konferenc, posvetovanj in dogodkov. Ti dogodki spodbujajo aktivno udeležbo mladih v demokratičnem življenju v Evropi in njihovo sodelovanje z oblikovalci politik. Konkretni rezultat teh dogodkov je, da se sliši glas mladih (z oblikovanjem mnenj, predlogov in priporočil) o tem, kako bi bilo treba oblikovati in izvajati mladinske politike v Evropi.

Projekt strukturiranega dialoga zajema tri faze:

1. načrtovanje in priprava,
2. izvajanje aktivnosti,
3. ocenjevanje (vključno s premislekom o morebitnem nadaljnjem spremljanju).

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

V okviru tega ukrepa lahko projekt zajema eno ali več naslednjih aktivnosti:

- nacionalna srečanja in mednarodne seminarje, ki ponujajo prostor za informacije, razpravo in aktivno udeležbo mladih - v dialogu z oblikovalci politik na področju mladine - glede vprašanj, ki so pomembna za strukturirani dialog ali strategijo EU za mlade;
- nacionalna srečanja in mednarodne seminarje, ki pripravijo podlago za uradne konference o mladih, ki jih vsak semester organizira država članica, ki trenutno predseduje Evropski uniji;
- dogodki, ki spodbujajo razprave in obveščanje o temah glede mladinskih politik, povezanih z aktivnostmi, ki so organizirane med evropskim tednom mladih;
- posvetovanja z mladimi za proučitev njihovih potreb glede zadev, povezanih z

udeležbo v demokratičnem življenju (spletna posvetovanja, javnomnenjske raziskave itd.);

- srečanja in seminarji, informativni dogodki ali razprave med mladimi in oblikovalci politik/strokovnjaki na področju mladine o temi udeležbe v demokratičnem življenju;
- dogodki, ki spodbujajo delovanje demokratičnih institucij in vlog oblikovalcev politik na teh institucijah.

Aktivnosti vodijo mladi; mladi udeleženci morajo aktivno sodelovati v vseh fazah projekta, od priprave do nadaljnjega spremljanja. Celotna izvedba projekta temelji na načelih in praksah neformalnega učenja.

Do nepovratnih sredstev v okviru strukturiranega dialoga niso upravičene naslednje aktivnosti: zakonsko določena srečanja organizacij ali omrežij organizacij; politično orientirani dogodki.

Kakšna so merila za oceno tega projekta?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti projekt za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Upravičene sodelujoče organizacije	Sodelujoča organizacija je lahko: <ul style="list-style-type: none">• neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija;• evropska mladinska nevladna organizacija;• javni organ na lokalni ali regionalni ravni s sedežem v državi Programa ali sosedski partnerski državi EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Organizacije iz upravičenih partnerskih držav lahko v projektu sodelujejo samo kot partnerice (in ne kot prijaviteljice).
Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Če projekt izvajata dve ali več sodelujočih organizacij, se ena od organizacij prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.
Število sodelujočih organizacij	Mednarodna srečanja: v aktivnost morata biti vključeni vsaj dve sodelujoči organizaciji iz vsaj dveh različnih držav, od katerih je vsaj ena država Programa. Nacionalna srečanja: v aktivnost je vključena vsaj ena organizacija iz države Programa.
Upravičeni udeleženci	Mladi udeleženci: mladi, stari od 13 do 30 let, ki bivajo v državah, ki so vključene v projekt. Oblikovalci politik: če je za projekt predvidena udeležba oblikovalcev politik ali strokovnjakov na področju mladinske politike, lahko ti udeleženci sodelujejo ne glede na njihovo starost ali državo bivanja.
Število udeležencev	V projektu mora sodelovati vsaj 30 mladih udeležencev.

Kraji	Nacionalna srečanja: aktivnost se mora izvajati v državi organizacije prijaviteljice. Mednarodna srečanja: aktivnosti se lahko izvajajo v kateri koli državi Programa, ki je vključena v projekt Izjema: Samo v ustrezno utemeljenih primerih in če glavna aktivnost vključuje elemente dialoga z oblikovalci politik na evropski ravni, lahko aktivnost poteka na sedežu institucije Evropske unije ¹ .
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež. Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov:
Kdaj se prijaviti?	<ul style="list-style-type: none">• do 1. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. majem in 30. septembrom istega leta;• do 26. aprila do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. decembrom istega leta;• do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	Prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni raspored za vsako srečanje, načrtovano v projektu. Prav tako mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta
(največ 30 točk)	• Ustreznost predloga v zvezi s:• cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji srečanj za strukturirani dialog?“ zgoraj);• potrebami in cilji sodelujočih organizacij in posameznih udeležencev;• v kolikšni meri je predlog primeren za:• doseganje visokokakovostnih rezultatov za udeležence,• krepitev zmogljivosti sodelujočih organizacij;• v kolikšni meri projekt vključuje mlade z manj priložnostmi.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)

- jasnost, celovitost in kakovost vseh faz predloga projekta (priprava, izvajanje mobilnosti in nadaljnje spremljanje);
- usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti;
- kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore;
- kakovost predlaganih participativnih metod neformalnega učenja in aktivno vključevanje mladih v vse faze projekta;
- ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti;
- v kolikšni meri predlog projekta vključuje ustrezne oblikovalce politik (oblikovalce politik, strokovnjake na področju mladine, predstavnike javnih organov, ki so odgovorni za področje mladine itd.);
- če je ustrezno, kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki.
- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod;
- če je ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?

Izredni stroški

Prijavitelji projektov mobilnosti lahko zahtevajo finančno podporo za potne stroške pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (do največ 80 % vseh upravičenih stroškov: glej „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“). To je dovoljeno pod pogojem, da lahko prijavitelji utemeljijo, da običajna pravila financiranja (na podlagi prispevka za stroške na enoto za pas oddaljenosti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev na projekt za srečanje za strukturirani dialog: 50 000 EUR

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 20 EUR na udeleženca. Za razdalje od 100 do 499 km: 180 EUR na udeleženca. Za razdalje od 500 do 1 999 km: 275 EUR na udeleženca. Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR na udeleženca. Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR na udeleženca. Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR na udeleženca. Za razdalje 8 000 km ali več: 1 500 EUR na udeleženca.	Glede na razdaljo poti na udeleženca. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ² . Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ³ .
Organizacijska podpora	Prispevek v obliki nepovratnih sredstev za vse druge stroške, neposredno povezane s pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti.	Prispevek za stroške na enoto	C1.1 na dan aktivnosti na udeleženca ⁴ .	Glede na trajanje bivanja udeleženca (po potrebi vključno z enim dnevom poti pred aktivnostjo in enim dnevom poti po aktivnosti).
Podpora za posebne potrebe	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci, ki imajo posebne potrebe, in spremljevalci (vključno s stroški za pot in bivanje, če so utemeljeni in če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo prek proračunskih kategorij „Pot“ in „Organizacijska podpora“).	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov.	
Izredni stroški	Stroški, povezani s (spletnimi) posvetovanji in javnomnenjskimi raziskavami z mladimi, če so ti potrebni za udeležbo v tem ukrepu. Stroški, povezani z razširjanjem in uporabo rezultatov. Stroški za podporo udeležbi mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge (razen potnih stroškov in stroškov za organizacijsko podporo). Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Dragi potni stroški udeležencev iz/v najbolj oddaljene regije in čezmorske države in ozemlja (za podrobnosti glej poglavje „Kaj je še treba vedeti o tem ukrepu?“).	Dejanski stroški	Stroški, povezani s (spletnimi) posvetovanji in javnomnenjskimi raziskavami z mladimi, ter stroški za finančno jamstvo in aktivnosti razširjanja: 75 % upravičenih stroškov. Dragi potni stroški: Do največ 80 % upravičenih stroškov. Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov.	Pogoj: zahtevek za finančno podporo za kritje podpore udeležencem s posebnimi potrebami in izrednih stroškov mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu.

Preglednica A - Organizacijska podpora (zneski v EUR na dan)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja aktivnost.

Država	Organizacijska podpora
	C1.1
Belgija	42
Bolgarija	32
Češka	32

Država	Organizacijska podpora
Danska	45
Nemčija	41
Estonija	33
Irska	49
Grčija	38
Španija	34
Francija	38
Hrvaška	35
Italija	39
Ciper	32
Latvija	34
Litva	34
Luksemburg	45
Madžarska	33
Malta	39
Nizozemska	45
Avstrija	45
Poljska	34
Portugalska	37
Romunija	32
Slovenija	34
Slovaška	35
Finska	45
Švedska	45
Združeno kraljestvo	45
nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	28
Islandija	45
Lihtenštajn	45
Norveška	50
Turčija	32
Sosedna partnerska država EU	29

1. Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg in Haag.

2. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_sl#tab-1-4.

3. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

4. Vključno s spremljevalci.

Aktivnosti programa Jean Monnet

Kateri ukrepi so podprti? Kateri ukrepi so podprti?

Kateri ukrepi so podprti?

Aktivnosti programa Jean Monnet podpirajo naslednje ukrepe:

- moduli Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- katedre Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- centri odličnosti Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- podpora Jean Monnet združenjem,
- omrežja Jean Monnet (strateške razprave z akademskim okoljem),
- projekti Jean Monnet (strateške razprave z akademskim okoljem).

V nadaljevanju so v poglavjih tega vodnika navedene podrobne informacije o merilih in pravilih za dodelitev sredstev, ki veljajo za ukrepe Jean Monnet.

Kateri ukrepi so podprti?

Aktivnosti programa Jean Monnet podpirajo naslednje ukrepe:

- moduli Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- katedre Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- centri odličnosti Jean Monnet (poučevanje in raziskovanje),
- podpora Jean Monnet združenjem,
- omrežja Jean Monnet (strateške razprave z akademskim okoljem),
- projekti Jean Monnet (strateške razprave z akademskim okoljem).

V nadaljevanju so v poglavjih tega vodnika navedene podrobne informacije o merilih in pravilih za dodelitev sredstev, ki veljajo za ukrepe Jean Monnet.

Kakšni so cilji programa Jean Monnet?

Cilj ukrepov Jean Monnet je spodbujati odličnost v poučevanju in raziskovanju na področju študij Evropske unije po vsem svetu. Namen teh ukrepov je tudi spodbujanje dialoga med akademskim okoljem in oblikovalci politik, zlasti za krepitev upravljanja EU in globalnega upravljanja.

Študije Evropske unije zajemajo celovit študij o Evropi s posebnim poudarkom na evropskem procesu povezovanja glede na njegove notranje in zunanje vidike. Spodbujajo aktivno evropsko državljanstvo in se ukvarjajo z vlogo EU v globaliziranem svetu, krepijo ozaveščenost o Uniji ter spodbujajo prihodnjo angažiranost in dialog med narodi po vsem svetu.

Osrednja tematska področja so naslednja:

- EU in primerjalni regionalizem,
- komunikacijske in informacijske študije EU,
- ekonomija EU,
- zgodovina EU,
- medkulturni dialog EU,
- interdisciplinarne študije EU,
- mednarodni odnosi in diplomacija EU,
- pravo EU,
- politologija in javna uprava EU.

S to študijsko smerjo so lahko povezana tudi druga tematska področja (na primer sociologija, filozofija, vera, geografija, literatura, umetnost, znanost, okoljske študije, svetovne študije itd.), če vključujejo element poučevanja, raziskovanja ali premisleka o EU in na splošno prispevajo k evropeizaciji učnih načrtov.

Primerjalne študije se bodo upoštevale samo, če bodo obravnavale različne procese povezovanja po svetu.

Glede na splošne cilje programa Erasmus+ so cilji programa Jean Monnet:

- spodbujati odličnost v zvezi s poučevanjem in raziskovanjem v študijah EU;
- oskrbeti študente in mlade strokovnjake z znanjem o temah Evropske unije, ki so pomembne za njihova akademska in poklicna življenja, ter okrepiti njihove državljanske vrline;
- spodbujati dialog med akademskim okoljem in oblikovalci politik, zlasti za krepitev upravljanja politik EU;
- spodbujati inovacije v poučevanju in raziskovanju (npr. medsektorske in/ali večdisciplinarne študije, odprto izobraževanje, mreženje z drugimi institucijami);
- vključevati z EU povezane teme v redno šolanje in krepiti njihovo raznolikost v učnih načrtih, ki jih svojim študentom predlagajo visokošolske institucije;
- izboljšati kakovost strokovnega usposabljanja v zvezi s temami EU (z moduli, ki bolj poglobljeno obravnavajo ali vključujejo nove teme EU);
- spodbujati udeležbo mladih akademikov v poučevanju in raziskovanju evropskih tem.

Program Jean Monnet bo predvidoma imel pozitiven in dolgotrajen učinek na vključene udeležence, organizacije, ki spodbujajo program, in sisteme politik, v okviru katerih se izvaja.

V zvezi z udeleženci, neposredno ali posredno vključenimi v ukrepe, so cilji programa Jean Monnet

doseči naslednje rezultate:

- boljša zaposljivost in poklicne možnosti za mlade diplomante z vključevanjem evropske razsežnosti v njihov študij ali z njeno krepitvijo;
- večje zanimanje za razumevanje Evropske unije in sodelovanje v njej, kar vodi do bolj aktivnega državljanstva;
- podpora za mlade raziskovalce (tj. tiste, ki so pridobili doktorski naziv v zadnjih petih letih) in profesorje, ki želijo raziskovati in poučevati teme EU;
- več priložnosti za akademsko osebje v zvezi s strokovnim in poklicnim usposabljanjem.

Na podlagi aktivnosti, ki jih podpira program Jean Monnet, se v zvezi s sodelujočimi organizacijami pričakujejo tudi naslednji rezultati:

- večja zmogljivost za poučevanje in raziskovanje zadev EU: izboljšani in inovativni učni načrti; okrepljena zmogljivost za privabljanje odličnih študentov; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav; več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje in raziskovanje tem EU na instituciji;
- bolj sodobno, dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: spodbujanje poklicnega razvoja mladih raziskovalcev in profesorjev; pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih tem EU v didaktične programe in pobude; odprtost do sinergij z drugimi organizacijami.

Program Jean Monnet bo dolgoročno predvidoma spodbudil prepoznavnost in raznolikost študij EU po vsem svetu ter okrepil in razširil udeležbo osebja iz več fakultet in oddelkov v poučevanju in raziskovanju Evropske unije.

Moduli Jean Monnet

Kaj je modul Jean Monnet?

Modul Jean Monnet je kratek program poučevanja na področju študij Evropske unije na visokošolski instituciji. Vsak modul traja vsaj 40 učnih ur v enem akademskem letu. Učne ure vključujejo ure neposrednega stika v okviru skupinskih predavanj, seminarjev in praktičnih vaj ter lahko vključujejo vse od navedenega v obliki učenja na daljavo, ne vključujejo pa individualnega pouka. Moduli se lahko usmerijo v eno določeno disciplino evropskih študij ali pa uporabijo večdisciplinarni pristop in torej vključijo akademsko znanje več profesorjev in strokovnjakov.

Erasmus+ podpira module Jean Monnet, da:

- spodbuja raziskovanje in prvo izkušnjo poučevanja za mlade raziskovalce, znanstvenike in delavce v zvezi z vprašanji Evropske unije;
- spodbuja objavljane in razširjane rezultatov akademskih raziskav;
- ustvarja zanimanje za EU in temelje za prihodnje stebre evropskega znanja, zlasti v partnerskih državah;
- spodbuja uvedbo vidikov Evropske unije v študije, ki na splošno niso povezani z EU;
- zagotavlja posebej prilagojene tečaje o določenih vprašanjih EU, ki so pomembna za diplomante v njihovem poklicnem življenju.

Modul Jean Monnet umešča in vključuje poučevanje o zadevah EU v učne načrte, ki so do zdaj zajeli z EU povezane vsebine zgolj v omejenem obsegu. Na podlagi modulov se dejstva in znanje o Evropski uniji tudi širijo med raznolik nabor študentov in zainteresiranih državljanov.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Moduli Jean Monnet morajo imeti eno od naslednjih oblik:

- splošni ali uvodni programi o vprašanjih Evropske unije (zlasti na institucijah in fakultetah, ki še nimajo zelo razvite ponudbe programov na tem področju);
- ožje strokovno poučevanje o razvoju Evropske unije (zlasti na institucijah in fakultetah, ki že imajo zelo razvito ponudbo programov na tem področju);
- poletni in intenzivni programi, ki so v celoti priznani.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v modulu Jean Monnet?

Vloga visokošolskih institucij je podpirati in spodbujati koordinatorje modulov z zagotavljanjem, da ima čim širša javnost koristi od njihovih aktivnosti, tako na instituciji kot drugod.

Visokošolske institucije podpirajo koordinatorje modulov pri njihovih aktivnostih poučevanja, raziskovanja in premisleka: prepoznajo razvite aktivnosti poučevanja; spremljajo aktivnosti, krepijo prepoznavnost in ovrednotijo rezultate, ki jih doseže njihovo osebje, vključeno v program Jean Monnet.

Visokošolske institucije morajo izvajati aktivnosti modula Jean Monnet ves čas trajanja projekta, po potrebi vključno z nadomestitvijo akademskega koordinatorja. Če mora institucija nadomestiti koordinatorje modulov, mora Izvajalski agenciji predložiti pisni zahtevek za odobritev. Poleg tega mora imeti novi predlagani koordinator enako raven strokovnega znanja o študijah Evropske unije.

Kakšna so merila za oceno modula Jean Monnet?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti modul Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolska institucija s sedežem v kateri koli državi sveta. Visokošolske institucije s sedežem v državah Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav. Posamezniki ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva. Individuals cannot apply directly for a grant.
Trajanje projekta	Tri leta.
Trajanje aktivnosti	Modul Jean Monnet se mora poučevati vsaj 40 ur v enem akademskem letu (tri zaporedna leta) na področju študij Evropske unije na visokošolski instituciji prijaviteljici.
Kje se prijavi?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavi?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 22. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra istega leta.
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene tudi z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none">• ustreznost predloga v zvezi s:• cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je modul Jean Monnet?“);• v kolikšni meri predlog:• ustreza spodbujanju razvoja novih aktivnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav;• vključuje uporabo novih metodologij, orodij in tehnologij;• prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti;• spodbuja in krepi prepoznavnost teh evropskih študij/vprašanj tako na instituciji, ki sodeluje v ukrepu Jean Monnet, kot izven nje;• streznost predloga v zvezi s prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa:• institucijami s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet;• institucije ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet;• posebne teme, povezane z EU, v študijih, ki v preteklosti niso bili zelo izpostavljeni, vendar nanje vedno bolj vplivajo evropski vidiki;• študenti, ki ne pridejo samodejno v stik z evropskimi študijami (na področjih, kot so znanost, inženirstvo, medicina, izobraževanje, umetnost, jeziki itd.).
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none">• jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje spremljanje in razširjanje;• usklajenost ciljev projekta, aktivnosti in predlaganega proračuna;• kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.
Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)	<p>ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega akademskega osebja - na akademskem in neakademskem področju - vključenega v aktivnosti, ki se izvajajo s projektom.</p> <ul style="list-style-type: none">• kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti poučevanja;• morebitni učinek projekta:• na institucijo, ki sodeluje v ukrepu Jean Monnet;• na študente in učeče se, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet;• na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
Učinek in razširjanje (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none">• ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod;• če je ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Kaj je še treba vedeti o modulu Jean Monnet?

Dodelitev proračunskih sredstev

Do 20 % sredstev bo namenjenih za module Jean Monnet, ki jih koordinirajo raziskovalci, ki so v zadnjih petih letih pridobili doktorski naziv. Ta ukrep bo podprl mlade raziskovalce, ki začnajo

svojo akademsko kariero.

Učinek in razširjanje

Moduli Jean Monnet morajo razširjati in uporabiti rezultate organiziranih aktivnosti poučevanja in raziskovanja tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi v svoje aktivnosti razširjanja morala vključiti ustvarjanje in zagotavljanje prosto dostopnih učnih virov (PDUV) ter aktivnosti odprtega izobraževanja za odzivanje na tehnološki napredek. To bo spodbudilo bolj prilagodljive in ustvarjalne načine učenja ter doseglo vedno večje število študentov, strokovnjakov, oblikovalcev politik in drugih zainteresiranih skupin.

Vsi koordinatorji modulov Jean Monnet bodo morali zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o aktivnostih programa Jean Monnet. Koordinatorji se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Na podlagi teh razdelkov, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, bo širša javnost obveščena o institucijah in njihovih programih Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Koordinatorje modulov Jean Monnet se spodbuja, da:

- v obdobju dodelitve nepovratnih sredstev objavijo vsaj en članek, ki ga pregledajo strokovnjaki. Nepovratna sredstva bodo krila del stroškov objave in po potrebi del stroškov prevoda;
- se udeležijo dogodkov razširjanja in informativnih dogodkov na nacionalni in evropski ravni;
- organizirajo dogodke (predavanja, seminarje, delavnice itd.) z oblikovalci politik na lokalni (npr. župani in svetniki), regionalni in nacionalni ravni ter tudi z organizirano civilno družbo in šolami;
- razširjajo rezultate svojih aktivnosti z organizacijo seminarjev ali predavanj, ki so namenjeni in prilagojeni za najširšo javnost in predstavnike civilne družbe;
- se povezujejo z drugimi koordinatorji modulov, centri odličnosti in katedrami Jean Monnet ter podprtimi institucijami;
- uporabljajo prosto dostopne učne vire (PDUV), objavljajo povzetke, vsebino in raspored svojih aktivnosti ter pričakovane rezultate.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Najvišja vrednost dodeljenih sredstev je 30 000 EUR in lahko predstavlja največ 75 % skupnih stroškov modula Jean Monnet.

Za dodeljevanje nepovratnih sredstev v okviru aktivnosti programa Jean Monnet se uporablja sistem, ki temelji na kombinaciji lestvic stroškov na enoto in pavšalnega financiranja. Ta sistem se določi na podlagi izračunanega nacionalnega stroška poučevanja na uro.

Uporabi se naslednja metoda:

- **lestvica stroškov na enoto za poučevanje:** izračunani nacionalni strošek na enoto na uro

D.1 se pomnoži s številom ur poučevanja;

- **dodatno pavšalno financiranje:** k navedeni osnovi stroškov na enoto se prišteje dodatnih 40 % za modul Jean Monnet.

Končni znesek nepovratnih sredstev se nato izračuna tako, da se uporabi največ 75 % sredstev EU od skupnih izračunanih nepovratnih sredstev in spoštuje najvišja zgornja meja zneska nepovratnih sredstev za modul Jean Monnet (30 000 EUR).

Posamezni zneski, ki veljajo za module Jean Monnet, so navedeni v poglavju „Stroški na enoto za program Jean Monnet“ ob koncu poglavja o programu Jean Monnet v tem delu vodnika.

Katedre Jean Monnet

Kaj je katedra Jean Monnet?

Katedra Jean Monnet je pedagoško mesto s specializacijo v študijah Evropske unije za univerzitetne profesorje za obdobje treh let. Vodja katedre Jean Monnet mora biti samo en profesor, ki mora zagotoviti najmanj 90 učnih ur v enem akademskem letu. Učne ure vključujejo ure neposrednega stika v okviru skupinskih predavanj, seminarjev in praktičnih vaj ter lahko vključujejo vse od navedenega v obliki učenja na daljavo, ne vključujejo pa individualnega pouka in/ali nadzora.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Glavne aktivnosti (najmanj 90 ur na študijsko leto):

- pogloblja poučevanje študij Evropske unije, ki so del uradnega učnega načrta visokošolske institucije;
- zagotavlja poglobljeno poučevanje o zadevah Evropske unije za prihodnje strokovnjake na področjih, po katerih je na trgu dela vedno več povpraševanja.

Dodatne aktivnosti:

- zagotavljanje pouka/predavanj študentom iz drugih oddelkov (npr. arhitektura, medicina itd), da se bolje pripravijo na prihodnje poklicno življenje;
- zagotavlja spodbudo, svetovanje in mentorstvo za mlado generacijo učiteljev in raziskovalcev na tematskih področjih, povezanih s študijami Evropske unije;
- izvaja, spremlja in nadzira raziskovanje vsebin EU, tudi za druge ravni izobraževanja, na primer usposabljanje učiteljev in obvezno izobraževanje;
- organizira aktivnosti (konference, seminarje/spletne seminarje, delavnice itd.), katerih ciljna publika so oblikovalci politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni kot tudi civilna družba.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v katedri Jean Monnet?

Katedre Jean Monnet so sestavni del visokošolske institucije, ki sklene sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih.

Katedre Jean Monnet so vključene v uradne akademske aktivnosti njihove institucije. Od visokošolskih institucij se zahteva, da podpirajo vodje katedre Jean Monnet pri aktivnostih poučevanja, raziskovanja in premisleka ter s tem omogočijo, da ima čim širši nabor učnih načrtov korist od teh programov; priznavati bi morale razvite aktivnosti poučevanja.

Visokošolske institucije prevzamejo končno odgovornost za svoje prijave. Aktivnosti katedre Jean Monnet morajo izvajati ves čas trajanja projekta. Če mora institucija nadomestiti vodjo katedre, mora Izvajalski agenciji predložiti pisni zahtevek za odobritev. Poleg tega mora imeti novi predlagani vodja katedre enako raven strokovnega znanja o študijah Evropske unije.

Kakšna so merila za oceno katedre Jean Monnet?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti katedra Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolska institucija s sedežem v kateri koli državi sveta. Visokošolske institucije s sedežem v državah Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav. Posamezniki ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva.
Profil kateder Jean Monnet	Vodje katedre Jean Monnet morajo biti stalni člani osebja na instituciji prijaviteljici in imeti naziv profesorja. Vodja ne more biti „gostujoči profesor“ na visokošolski instituciji, ki se prijavlja za nepovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri leta.
Trajanje aktivnosti	Vodje kateder Jean Monnet morajo poučevati vsaj 90 ur v enem študijskem letu (tri zaporedna leta) in izvajati najmanj eno dodatno aktivnost na študijsko leto, kot je opisano zgoraj.
Trajanje aktivnosti	Vodje kateder Jean Monnet morajo poučevati vsaj 90 ur v enem študijskem letu (tri zaporedna leta) na področju študij Evropske unije na visokošolski instituciji prijaviteljici.
Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
When to apply?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 22. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene tudi z merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

- ustreznost predloga v zvezi s:
 - cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji ukrepov Jean Monnet?“);
 - v kolikšni meri predlog:
 - imenuje akademika z odličnim profilom na posebnem področju študij Evropske unije;
 - ustreza spodbujanju razvoja novih aktivnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav;
 - vključuje uporabo novih metodologij, orodij in tehnologij;
 - spodbuja in krepi prepoznavnost teh evropskih študij/vprašanj tako na instituciji, ki sodeluje v ukrepu Jean Monnet, kot izven nje;
 - ustreznost predloga v zvezi s prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa:
 - institucijami s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet;
 - institucije ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet;
 - posebne teme, povezane z EU, v študijih, ki v preteklosti niso bili zelo izpostavljeni, vendar nanje vedno bolj vplivajo evropski vidiki.
 - jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje spremljanje in razširjanje;
 - usklajenost ciljev projekta, aktivnosti in predlaganega proračuna;
 - kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.
- Ustreznost projekta (največ 25 točk)**
- Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)**
- ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega osebja – na akademskem in neakademskem področju – vključenega v aktivnosti, ki se izvajajo s projektom.
 - kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti poučevanja;
 - morebitni učinek projekta:
 - na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet;
 - na študente in učeče se, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet;
 - na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)**
- Učinek in razširjanje (največ 25 točk)**
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod;
 - če je ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Kaj je še treba vedeti o katedri Jean Monnet?

Učinek in razširjanje

Katedre Jean Monnet morajo razširjati in uporabiti rezultate organiziranih aktivnosti tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi morali vodje kateder v svoje aktivnosti razširjanja vključiti ustvarjanje in zagotavljanje prosto dostopnih učnih virov (PDUV) ter aktivnosti odprtega izobraževanja za odzivanje na tehnološki napredek. To bo spodbudilo bolj prilagodljive in ustvarjalne načine učenja ter doseglo vedno večje število študentov, strokovnjakov, oblikovalcev politik in drugih zainteresiranih skupin.

Katedre Jean Monnet bodo morale zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o aktivnostih programa Jean Monnet. Projekti se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo širša javnost obveščena o institucijah in njihovih programih Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Katedre Jean Monnet se spodbujajo, da:

- v obdobju dodelitve nepovratnih sredstev objavijo vsaj eno knjigo pri univerzitetni založbi. Nepovratna sredstva bodo krila del stroškov objave in po potrebi del stroškov prevoda;
- se udeležijo dogodkov razširjanja in informativnih dogodkov na nacionalni in evropski ravni;
- organizirajo dogodke (predavanja, seminarje, delavnice itd.) z oblikovalci politik na lokalni (npr. župani in svetniki), regionalni in nacionalni ravni ter tudi z organizirano civilno družbo in šolami;
- razširjajo rezultate svojih aktivnosti z organizacijo seminarjev ali predavanj, ki so namenjeni in prilagojeni za najširšo javnost in predstavnike civilne družbe;
- se povezujejo z drugimi katedrami, koordinatorji modulov in centri odličnosti Jean Monnet ter podprtimi institucijami;
- uporabljajo prosto dostopne učne vire (PDUV), objavljajo povzetke, vsebino in raspored svojih aktivnosti ter pričakovane rezultate.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Najvišja vrednost dodeljenih sredstev je 50 000 EUR in lahko predstavlja največ 75 % skupnih stroškov katedre Jean Monnet.

Za dodeljevanje nepovratnih sredstev v okviru aktivnosti programa Jean Monnet se uporablja sistem, ki temelji na kombinaciji lestvic stroškov na enoto in pavšalnega financiranja. Ta sistem se določi na podlagi izračunanega nacionalnega stroška poučevanja na uro. Uporabi se naslednja metoda:

- **lestvica stroškov na enoto za poučevanje:** izračunani nacionalni strošek poučevanja na enoto na uro D.1 se pomnoži s številom ur poučevanja v okviru katedre Jean Monnet;
- **dodatno pavšalno financiranje:** k navedeni osnovi stroškov na enoto se prišteje dodatnih 10 % za katedro Jean Monnet. V te dodatne odstotke so zajete dodatne akademske aktivnosti, vključene v katedro, na primer stroški osebja, potni stroški in stroški bivanja, stroški razširjanja, stroški za učna gradiva, neposredni stroški itd.

Končni znesek nepovratnih sredstev se nato izračuna tako, da se uporabi največ 75 % sredstev EU od skupnega izračunanega zneska in spoštuje najvišja zgornja meja zneska nepovratnih sredstev za katedro Jean Monnet (50 000 EUR).

Posamezni zneski, ki veljajo za katedre Jean Monnet, so navedeni v poglavju „Stroški na enoto za program Jean Monnet“ ob koncu poglavja o programu Jean Monnet v tem delu vodnika.

Centri odličnosti Jean Monnet

Kaj je center odličnosti Jean Monnet?

Center odličnosti Jean Monnet je središče kompetenc in znanja o temah Evropske unije.

Center odličnosti Jean Monnet združuje strokovno znanje in kompetence strokovnjakov na visoki ravni s ciljem razvijati sinergije med različnimi disciplinami in viri evropskih študij ter ustvarjati skupne mednarodne aktivnosti in strukturne povezave z akademskimi institucijami v drugih državah. Prav tako zagotavlja odprtost do civilne družbe.

Centri odličnosti Jean Monnet imajo pomembno vlogo pri doseganju študentov s fakultet, ki običajno ne obravnavajo vprašanj Evropske unije, ter oblikovalcev politik, javnih uslužbencev, organizirane civilne družbe in najširše javnosti.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Center odličnosti Jean Monnet mora razviti strateški triletni delovni načrt, ki vključuje širok nabor aktivnosti, kot so:

- organiziranje in koordinacija človeških in dokumentarnih virov, povezanih s študijami Evropske unije;
- vodenje aktivnosti raziskovanja v posebnih temah Evropske unije (naloga raziskovanja);
- razvijanje vsebin in orodij v zvezi s temami EU za posodabljanje in dopolnjevanje trenutnih programov in učnih načrtov (naloga poučevanja);
- krepitev razprav in izmenjave izkušenj o EU, kadar je mogoče v partnerstvu z lokalnimi deležniki in/ali predstavništvi EU v državah članicah in EU delegacijami v tretjih državah (naloga možganskega trasta);
- sistematično objavljanje rezultatov aktivnosti raziskovanja.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v centru odličnosti Jean Monnet?

Visokošolske institucije, ki načrtujejo ustanovitev centra odličnosti Jean Monnet, naj bi premislile o strateškem razvoju centra. Zagotoviti morajo usmerjanje in vizijo za najboljše strokovnjake, ki so na voljo med osebjem za poučevanje in raziskovanje, da ustvarijo sinergije, ki omogočajo sodelovanje na visoki ravni glede posebnih tem EU. Morale bi podpirati in spodbujati pobude centra in pomagati pri njihovem razvoju.

Visokošolske institucije morajo izvajati aktivnosti centra odličnosti Jean Monnet ves čas trajanja projekta, po potrebi vključno z nadomestitvijo akademskega koordinatorja. Če mora institucija nadomestiti prvotnega akademskega koordinatorja, mora Izvajalski agenciji predložiti pisni zahtevek za odobritev.

Center odličnosti lahko vključuje sodelovanje več institucij/organizacij s sedežem v istem kraju ali regiji. V vsakem primeru pa mora biti jasno poimenovana institucija ali struktura, ki je specializirana za študije Evropske unije, in jo mora gostiti visokošolska institucija.

Kakšna so merila za oceno centra odličnosti Jean Monnet?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti center odličnosti Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolska institucija s sedežem v kateri koli državi sveta. Visokošolske institucije s sedežem v državah Programa morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav. Posamezniki ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri leta.
Kje se prijavit?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavit?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 22. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra istega leta.
Kako se prijavit?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	Naenkrat se lahko podpre samo en center odličnosti Jean Monnet na kateri koli visokošolski instituciji.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

**Ustreznost projekta
(največ 25 točk)**

- Ustreznost predloga v zvezi s:
- cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je center odličnosti Jean Monnet?“);
- potrebami in cilji sodelujočih organizacij in vključenih akademikov;
- v kolikšni meri predlog:
- ustreza spodbujanju razvoja novih aktivnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav;
- prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti;
- spodbuja in krepi prepoznavnost evropskih študij/vprašanj tako na instituciji, ki gosti aktivnosti Jean Monnet, kot izven nje;
- ustreznost predloga v zvezi s prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa:
- institucijami s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet;
- institucije ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet.

**Kakovost zasnove in izvedbe
projekta
(največ 25 točk)**

- jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje spremljanje in razširjanje;
- usklajenost ciljev projekta, aktivnosti in predlaganega proračuna;
- kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.

**Kakovost projektne skupine
(največ 25 točk)**

- ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega akademskega osebja – tako iz akademskega kot neakademskega področja – vključenega v aktivnosti, ki se izvajajo s projektom.
- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti poučevanja;
- morebitni učinek projekta:
- na institucijo, ki sodeluje v ukrepu Jean Monnet;
- na študente in učeče se, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet;

**Učinek in razširjanje
(največ 25 točk)**

- na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod;
- če je ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Kaj je še treba vedeti o centru odličnosti Jean Monnet?

Učinek in razširjanje

Centri odličnosti Jean Monnet morajo razširjati in uporabiti rezultate organiziranih aktivnosti poučevanja in raziskovanja tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi v svoje aktivnosti razširjanja morala vključiti ustvarjanje in zagotavljanje prosto dostopnih učnih virov (PDUV) ter aktivnosti odprtega izobraževanja za odzivanje na tehnološki napredek. To bo spodbudilo bolj prilagodljive in ustvarjalne načine učenja ter doseglo vedno večje število študentov, strokovnjakov, oblikovalcev politik in drugih zainteresiranih skupin.

Centri odličnosti Jean Monnet bodo morali zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o aktivnostih programa Jean Monnet. Projekti se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo širša javnost obveščena o institucijah in njihovih programih Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Centri odličnosti Jean Monnet se spodbujajo, da:

- se udeležijo dogodkov razširjanja in informativnih dogodkov na evropski in nacionalni ravni;
- organizirajo dogodke (predavanja, seminarje, delavnice itd.) z oblikovalci politik na lokalni (npr. župani in svetniki), regionalni in nacionalni ravni ter tudi z organizirano civilno družbo in šolami;
- razširjajo rezultate svojih aktivnosti z organizacijo seminarjev ali predavanj, ki so namenjeni in prilagojeni za najširšo javnost in predstavnike civilne družbe;
- se povezujejo z drugimi centri odličnosti, katedrami in koordinatorji modulov Jean Monnet ter podprtimi institucijami;
- uporabljajo prosto dostopne učne vire (PDUV), objavljajo povzetke, vsebino in raspored svojih aktivnosti ter pričakovane rezultate.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Če je projekt izbran, veljajo naslednja pravila za dodelitev nepovratnih sredstev:

Stroški aktivnosti	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
	Upravičeni neposredni stroški: <ul style="list-style-type: none"> • stroški osebja; • potni stroški in stroški bivanja; • stroški oddaje naročil podizvajalcem (največ 30 % upravičenih neposrednih stroškov); • stroški opreme (največ 10 % upravičenih neposrednih stroškov); • stroški poučevanja; • drugi stroški (vključno s stroški katerih koli obveznih finančnih revizij/revizijskih potrdil). 	Dejanski stroški	80 % skupnih upravičenih stroškov (razen če prijavitelj zahteva nižji % nepovratnih sredstev). Največ 100 000 EUR	Pogoji: cilji in delovni program morajo biti jasno opredeljeni v prijavnem obrazcu.
	Upravičeni posredni stroški Pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne administrativne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).			

Podpora Jean Monnet za združenja

Program Jean Monnet podpira združenja, katerih izrecni namen je prispevati k študiju o evropskem procesu povezovanja. Taka združenja bi morala biti interdisciplinarna in odprta za vse zainteresirane profesorje, učitelje in raziskovalce, specializirane za vprašanja Evropske unije v ustrezni državi ali regiji.

Morajo biti reprezentativna za akademsko skupnost v študijah Evropske unije na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni. Podpora se bo zagotovila samo za uradno registrirana združenja z neodvisnim pravnim statusom.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

V življenjskem ciklu nepovratnih sredstev lahko združenja običajno izvedejo široko paleto aktivnosti, na primer:

- organizirajo in izvajajo zakonsko določene aktivnosti združenj, ki obravnavajo študije in vprašanja Evropske unije (npr. izdaja glasila, postavitve namenskega spletišča, organizacija letnega srečanja odbora, organizacija posebnih promocijskih dogodkov s ciljem zagotoviti večjo prepoznavnost vsebin Evropske unije itd.);
- izvajajo raziskava na področju posebnih evropskih vprašanj zato, da lahko svetujejo lokalnim, regionalnim, nacionalnim in evropskim oblikovalcem politik in razširjajo rezultate med ustanovami, ki so vpletene v ta vprašanja, vključno z institucijami EU, kot tudi med širšo javnostjo in s tem krepijo aktivno državljanstvo.

Kakšna je vloga združenj?

Združenja Jean Monnet bi morala postati referenčne točke za tematska področja Evropske unije, ki jih pokrivajo.

Prezela bodo vlogo izvajanja multiplikacijskega učinka in razširjanja znanja; prispevala bodo tudi k zbiranju in uporabi informacij ter zagotavljanju analiz in vizij za posebne vsebine.

Združenja so dokončno odgovorna za svoje predloge. Aktivnosti, navedene v njihovem delovnem programu, morajo izvajati ves čas trajanja obdobja, za katerega so bila dodeljena nepovratna sredstva.

Kakšna so merila za oceno podpore Jean Monnet za združenja?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti podpora Jean Monnet za združenja za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Katero koli združenje profesorjev in raziskovalcev, specializiranih za študije Evropske unije, s sedežem v kateri koli državi sveta. Izrecni namen združenja mora biti prispevanje k študiju o evropskem procesu povezovanja na nacionalni ali mednarodni ravni. Združenje mora imeti interdisciplinarni značaj. Posamezniki ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri leta.
Kje se prijavit?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavit?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 22. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra istega leta.
Kako se prijavit?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene tudi z **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> • ustreznost predloga v zvezi s: • cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je podpora Jean Monnet za združenja?“). • Tv kolikšni meri predlog: • ustreza za podpiranje zakonsko določenih aktivnosti združenja in opravljanje raziskav o evropskih vprašanjih; • izboljšuje svetovanje lokalnim, regionalnim in evropskim oblikovalcem politik; • ustreznost predloga v zvezi s prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa: <ul style="list-style-type: none"> - združenja s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet; - združenja, ki še niso prejela sredstev Jean Monnet.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> • jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje spremljanje in razširjanje; • usklajenost ciljev projekta, aktivnosti in predlaganega proračuna; • kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.
Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none"> • ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega osebja (na akademskem in neakademskem področju), vključenega v aktivnosti, ki se izvajajo s projektom.

Učinek in razširjanje (največ 25 točk)

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti;
- morebitni učinek projekta:
- na združenja, ki sodelujejo v ukrepu Jean Monnet;
- na druge organizacije in oblikovalce politik na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti v združenju, ki gosti ukrep Jean Monnet, in izven njega;

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Kaj je še treba vedeti o podpori Jean Monnet za združenja?

Učinek in razširjanje

Združenja, izbrana v okviru tega ukrepa, morajo razširjati in uporabiti rezultate svojih promocijskih aktivnosti tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi v svoje aktivnosti razširjanja morala vključiti ustvarjanje in zagotavljanje prosto dostopnih učnih virov (PDUV) ter aktivnosti odprtega izobraževanja za odzivanje na tehnološki napredek. To bo spodbudilo bolj prilagodljive in ustvarjalne načine učenja ter doseglo vedno večje število študentov, strokovnjakov, oblikovalcev politik in drugih zainteresiranih skupin.

Vsa združenja, ki jim bodo dodeljena nepovratna sredstva programa Jean Monnet, bodo morala zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o aktivnostih programa Jean Monnet. Projekti se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo širša javnost obveščena o združenjih in njihovih aktivnostih Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Če je projekt izbran, veljajo naslednja pravila za dodelitev nepovratnih sredstev:

PODPORA JEAN MONNET ZA ZDRUŽENJA

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški aktivnosti	<p>Upravičeni neposredni stroški:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stroški osebja; • potni stroški in stroški bivanja; • stroški oddaje naročil podizvajalcem (največ 30 % upravičenih neposrednih stroškov); • stroški opreme (največ 10 % upravičenih neposrednih stroškov); • drugi stroški (vključno s stroški za obvezno finančno revizijo/revizijsko potrdilo). <p>Upravičeni posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne administrativne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	Dejanski stroški	<p>Največ 50 000 EUR.</p> <p>80 % skupnih upravičenih stroškov (razen če prijavitelj zahteva nižji % nepovratnih sredstev).</p>	<p>Pogoj: cilji in delovni program morajo biti jasno opredeljeni v prijavnem obrazcu.</p>

Omrežja Jean Monnet (strateške razprave z akademskim okoljem)

Kaj je omrežje Jean Monnet?

Omrežja Jean Monnet spodbujajo ustvarjanje in razvoj konzorcijev mednarodnih akterjev (visokošolskih institucij, centrov odličnosti, oddelkov, skupin, posameznih strokovnjakov itd.) na področju študij Evropske unije.

Prispevajo k zbiranju informacij, izmenjavi praks, grajenju znanja in spodbujanju evropskega procesa povezovanja po vsem svetu. Ta ukrep lahko podpira tudi krepitev obstoječih omrežij, ki podpirajo posebne aktivnosti, zlasti spodbujanje udeležbe mladih raziskovalcev v temah, povezanih z EU.

Ti projekti bodo temeljili na enostranskih predlogih, usmerjenih v aktivnosti, ki jih ni mogoče uspešno izvesti na nacionalni ravni in zahtevajo sodelovanje vsaj treh partnerskih institucij (vključno z institucijo prijaviteljico) iz treh različnih držav. Cilj je izvajanje projektov, ki nimajo samo nacionalne, temveč tudi večnacionalno razsežnost.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

V življenjskem ciklu projekta lahko omrežja običajno izvedejo široko paleto aktivnosti, na primer:

- zbiranje informacij in rezultatov o metodologijah, uporabljenih v raziskovanju in poučevanju študij EU na visoki ravni, ter obveščanje o teh informacijah;
- krepitev sodelovanja med različnimi visokošolskimi institucijami in drugimi pomembnimi organi po Evropi in vsem svetu;
- izmenjavo znanja in strokovnega znanja za vzajemno krepitev dobre prakse;
- spodbujanje sodelovanja in ustvarjanja platforme za izmenjavo znanja na visoki ravni z javnimi akterji in službami Evropske komisije v zvezi z izjemno pomembnimi temami EU.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v omrežjih Jean Monnet?

Omrežja Jean Monnet bi morala postati referenčne točke za tematska področja Evropske unije, ki jih pokrivajo. Prevezla bodo vlogo izvajanja multiplikacijskega učinka in razširjanja znanja; prispevala bodo tudi k zbiranju in uporabi informacij ter zagotavljanju analiz in vizij za posebne vsebine.

Visokošolske institucije, ki koordinirajo omrežja Jean Monnet, prevzamejo končno odgovornost za svoje prijave. Aktivnosti, navedene v njihovem delovnem programu, morajo izvajati ves čas trajanja obdobja, za katerega so bila dodeljena nepovratna sredstva.

Kakšna so merila za oceno podpore Jean Monnet za omrežja?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti omrežje Jean Monnet za

upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolska institucija ali druga organizacija, ki je aktivna na področju evropskega povezovanja, s sedežem v kateri koli državi sveta. Visokošolske institucije s sedežem v državah programa Erasmus+ morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav. Prijavitelj mora biti koordinator omrežja, ki zajema vsaj tri sodelujoče institucije iz treh različnih držav. Določene institucije (opredeljene v uredbi, ki ustanavlja program Erasmus+)) ki sledijo cilju v evropskem interesu, niso upravičene do prijave v okviru tega ukrepa.
Trajanje projekta	Tri leta.
Kje se prijavi?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavi?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 22. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra istega leta.
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene tudi z merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Award criteria

Projects will be assessed against the following criteria:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	<ul style="list-style-type: none">• ustreznost predloga v zvezi s::• cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je omrežje Jean Monnet?“);• v kolikšni meri predlog:• ustreza spodbujanju razvoja novih aktivnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav;• prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti;• spodbuja in krepi prepoznavnost teh evropskih študij/vprašanj tako na instituciji, ki sodeluje v ukrepu Jean Monnet, kot izven nje;• ustreznost predloga v zvezi s prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa:• institucijami s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet;• institucije ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet;
---	---

**Kakovost zasnove in izvedbe projekta
(največ 25 točk)**

- jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje spremljanje in razširjanje;
- usklajenost ciljev projekta, aktivnosti in predlaganega proračuna;
- kakovost in izvedljivost predlagane metodologije;
- zasnova in upravljanje aktivnosti omrežja, vključno s komunikacijskimi kanali med članicami.

**Kakovost projektne skupine
(največ 25 točk)**

- ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega osebja (na akademskem in neakademskem področju), vključenega v aktivnosti, ki se izvajajo s projektom.
- sestava omrežja glede na geografsko pokritost in dopolnjevanje kompetenc.

**Učinek in razširjanje
(največ 25 točk)**

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti poučevanja;
- morebitni učinek in multiplikacijski učinek projekta:
- na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet, in institucije, ki so članice omrežja;
- na študente in učeče se, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet;
- na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni, mednarodni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod;
- če je ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Kaj je še treba vedeti o podpori Jean Monnet za omrežja?**Učinek in razširjanje**

Omrežja, izbrana v okviru tega ukrepa, morajo razširjati in uporabiti rezultate svojih aktivnosti tudi zunaj kroga neposredno vključenih udeležencev. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Za okrepitev učinka bi v svoje aktivnosti razširjanja morala vključiti ustvarjanje orodij in dogodkov, ki so prilagojeni njihovim ciljem.

Vsa omrežja Jean Monnet bodo morala zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o aktivnostih programa Jean Monnet. Projekti se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se zagotavlja obveščenost širše javnosti o aktivnostih

omrežja Jean Monnet. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Če je projekt izbran, veljajo naslednja pravila za dodelitev nepovratnih sredstev:

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški aktivnosti	<p>Upravičeni neposredni stroški:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stroški osebja; • potni stroški in stroški bivanja; • stroški oddaje naročil podizvajalcem (največ 30 % upravičenih neposrednih stroškov); • stroški opreme (največ 10 % upravičenih neposrednih stroškov); • stroški poučevanja; • drugi stroški (vključno s stroški za obvezno finančno revizijo/revizijsko potrdilo). <p>Upravičeni posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne administrativne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	Dejanski stroški	<p>Največ 300 000 EUR.</p> <p>80 % skupnih upravičenih stroškov (razen če prijavitelj zahteva nižji % nepovratnih sredstev).</p>	Pogoj: cilji in delovni program morajo biti jasno opredeljeni v prijavnem obrazcu.

Projekti Jean Monnet (strateške razprave z akademskim okoljem)

Kaj je projekt Jean Monnet?

Projekti Jean Monnet podpirajo inovacije, medsebojno bogatenje in širitev vsebin Evropske unije. Ti projekti bodo temeljili na enostranskih predlogih – čeprav lahko v predlaganih aktivnostih sodelujejo drugi partnerji – in lahko trajajo od 12 do 24 mesecev.

- Projekti „**Inovacije**“ bodo raziskovali nove vidike in različne metodologije, da bodo vsebine Evropske unije postale bolj privlačne in prilagojene različnim vrstam ciljne populacije (npr. projekti Spoznavanja EU v šoli);
- Projekti „**Medsebojno bogatenje**“ bodo spodbujali razpravo in premislek o vprašanjih Evropske unije ter okrepili znanje o Uniji in njenih procesih. Cilj teh projektov bo krepitev znanja EU v posebnih okoljih;
- Projekti „**Širjenje vsebin**“ bodo usmerjeni predvsem v aktivnosti obveščanja in razširjanja.

Katere aktivnosti so podprte v okviru projektov Jean Monnet?

Projekti Jean Monnet lahko v svojem življenjskem ciklu običajno izvedejo široko paleto aktivnosti, na primer:

„Inovacije“

- razvijanje in preskušanje na novo zasnovanih metodologij, vsebin in orodij v zvezi s posebnimi temami Evropske unije;
- ustvarjanje virtualnih učilnic o posebnih tematskih področjih in njihovo preskušanje v različnih okoljih;
- oblikovanje, ustvarjanje in izvajanje orodij za samousposabljanje, ki spodbujajo aktivno državljanstvo v EU;
- razvijanje in zagotavljanje ustreznih pedagoških vsebin in novega/prilagojenega didaktičnega gradiva za poučevanje v zvezi z vprašanji Evropske unije na ravni osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja (Spoznavanje EU v šoli);
- oblikovanje in izvajanje aktivnosti usposabljanja in nadaljevalnega izobraževanja za učitelje, ki jih bodo opremile z ustreznim znanjem in spretnostmi za poučevanje vsebin Evropske unije;
- zagotavljanje posebej oblikovanih aktivnosti v zvezi z Evropsko unijo za učence v osnovnih in dijake v srednjih šolah ter institucijah za poklicno izobraževanje in usposabljanje;

"Medsebojno bogatenje"

- podpiranje kreiranja evropskih študij in/ali višanje ravni obstoječega znanja in/ali krepitev dinamike „oddelka/katedre/raziskovalne skupine“ v določeni državi na določeni visokošolski instituciji, ki je izrazila posebno zanimanje/potrebo med skupnimi akademskimi aktivnostmi;
- skupno razvijanje vsebin in skupno poučevanje za študente z vključevanjem več institucij. Sodelujoče institucije lahko organizirajo skupne aktivnosti, pripravo orodij za podporo programom, izvedbo programov o vprašanjih EU, zlasti v tistih disciplinah, ki običajno niso povezana s to študijsko smerjo;

"Širjenje vsebin"

- podpiranje aktivnosti obveščanja in razširjanja za osebe v javni upravi, strokovnjake na posebnih področjih in za civilno družbo kot celoto;
- organiziranje konferenc, seminarjev in/ali okroglih miz o pomembnih vprašanjih Evropske unije.

Kakšna je vloga organizacij, ki sodelujejo v projektih Jean Monnet?

Institucija, ki predlaga projekt, mora pripraviti jasno in trajno strategijo s podrobno opisanim delovnim programom, vključno z informacijami o pričakovanih rezultatih. Utemeljiti mora potrebo po predlaganih aktivnostih, posredne in neposredne upravičence ter zagotoviti aktivno vlogo vseh sodelujočih organizacij.

Predloge podpiše zakoniti zastopnik visokošolskih institucij (ali drugih upravičenih organizacij) ter zagotovi informacije o pravnem statusu, ciljih in aktivnostih institucije prijaviteljice.

Visokošolske institucije (ali druge upravičene organizacije) prevzamejo končno odgovornost za svoje prijave. Aktivnosti, navedene v njihovih projektih, morajo izvajati ves čas trajanja projekta.

Kakšna so merila za oceno projekta Jean Monnet?

V nadaljevanju so navedena uradna merila, ki jih mora izpolniti projekt Jean Monnet za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Visokošolske institucije ali druge organizacije, aktivne na tematskem področju Evropske unije, s sedežem v kateri koli državi sveta. Visokošolske institucije s sedežem v državah programa Erasmus+ morajo biti nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče visokošolske institucije iz partnerskih držav. Določene institucije (opredeljene v uredbi, ki ustanavlja program Erasmus+), ki sledijo cilju v evropskem interesu, niso upravičene do prijave v okviru tega ukrepa. Osnovnošolske in srednješolske ustanove niso upravičene do prijave, vendar lahko aktivno prispevajo k uresničevanju aktivnosti.
Trajanje projekta	12, 18 ali 24 mesecev.
Kje se prijavi?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijavi?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 22. februarja do 12. ure (opolodne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. septembra istega leta.
Kako se prijavi?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene tudi z merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)

- ustreznost predloga v zvezi s:
- cilji in prednostnimi nalogami ukrepa (glej poglavji „Kakšni so cilji programa Jean Monnet?“ in „Kaj je projekt Jean Monnet?“);
- posebnimi cilji v zvezi s „Projekti Jean Monnet“ za „Inovacije“, „Medsebojno bogatenje“, „Širjenje vsebin“);
- v kolikšni meri predlog:
- ustreza spodbujanju razvoja novih aktivnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav;
- prikaže dokaze o akademski dodani vrednosti;
- spodbuja in krepi prepoznavnost teh evropskih študij/vprašanj tako na instituciji, ki sodeluje v ukrepu Jean Monnet, kot izven nje;
- ustreznost predloga v zvezi s prednostnimi ciljnimi skupinami ukrepa:
- institucijami s sedežem v državah, ki niso zajete v ukrep Jean Monnet;
- institucije ali akademiki, ki še niso prejeli sredstev Jean Monnet;

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)

- jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, ocenjevanje, nadaljnje spremljanje in razširjanje;
- usklajenost ciljev projekta, aktivnosti in predlaganega proračuna;
- kakovost in izvedljivost predlagane metodologije.

Kakovost projektne skupine (največ 25 točk)

- ustreznost profila in strokovnega znanja ključnega osebja (na akademskem in neakademskem področju), vključenega v aktivnosti, ki se izvajajo s projektom;
- za projekte, ki so ciljno usmerjeni v učence osnovnih in srednjih šol: sodelovanje osebja z ustreznimi pedagoškimi spretnostmi v projektu.

Učinek in razširjanje (največ 25 točk)

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti poučevanja;
- morebitni učinek projekta:
- na institucijo, ki gosti ukrep Jean Monnet;
- na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepa Jean Monnet;
- na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti na instituciji, ki gosti ukrep Jean Monnet, in drugod;
- če je ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 13 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Kaj je še treba vedeti o projektu Jean Monnet?

Učinek in razširjanje

Projekti Jean Monnet morajo razširjati in uporabiti rezultate aktivnosti tudi zunaj kroga neposredno vključenih deležnikov. To bo znatno okrepilo učinek in prispevalo k sistemski spremembi.

Projekti Jean Monnet bodo morali zagotoviti posodabljanje svojega razdelka v spletnem orodju za program Erasmus+, kjer bodo na voljo vse informacije o aktivnostih programa Jean Monnet. Projekti se bodo močno spodbujali k uporabi ustreznih obstoječih platform in orodij (tj. imenik projektov Jean Monnet, virtualna skupnost Jean Monnet). Z izvajanjem teh nalog, ki so del splošnega orodja informacijske tehnologije za Erasmus+, se bo zagotovilo, da bo o rezultatih obveščena širša javnost. Prejemniki nepovratnih sredstev bodo morali zagotoviti redno posodabljanje orodja z rezultati svojega dela.

Projekti Jean Monnet se spodbujajo, da:

- se udeležijo dogodkov razširjanja in informativnih dogodkov na nacionalni in evropski ravni;
- organizirajo dogodke (predavanja, seminarje, delavnice itd.) z oblikovalci politik na lokalni (npr. župani in svetniki), regionalni in nacionalni ravni ter tudi z organizirano civilno družbo in šolami;
- razširjajo rezultate svojih aktivnosti z organizacijo seminarjev ali predavanj, ki so namenjeni in prilagojeni za najširšo javnost in predstavnike civilne družbe;
- se povezujejo s centri odličnosti, katedrami in koordinatorji modulov Jean Monnet ter podprtimi institucijami in združenji;
- uporabljajo prosto dostopne učne vire (PDUV), objavljajo povzetke, vsebino in razpored svojih aktivnosti ter pričakovane rezultate.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih sredstev za projekt Jean Monnet: 60 000 EUR (predstavlja lahko največ 75 % skupnih stroškov)

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek
Udeležba na konferencah	Prispevek za stroške na enoto	D.2 na dan na udeleženca
Prispevek za stroške, povezane z organizacijo konferenc, seminarjev, delavnic itd., razen za stroške, povezane z udeležbo govornikov, ki niso lokalni prebivalci.		Za razdalje od 100 do 499 KM: 180 EUR na udeleženca
Pot (govorniki, ki niso lokalni prebivalci)	Stroški na enoto	Za razdalje od 500 do 1999 KM: 275 EUR na udeleženca Za razdalje od 2000 do 2999 KM: 360 EUR na udeleženca Za razdalje od 3000 do 3999 KM: 530 EUR na udeleženca Za razdalje od 4000 do 7999 KM: 820 EUR na udeleženca For travel distances of 8000 KM or more: 1500 EUR na udeleženca
Prispevek za potne stroške govornikov, ki niso lokalni prebivalci in se udeležijo konference, glede na razdaljo poti. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija ¹ , pri čemer je treba navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti ² .		
Stroški bivanja (govorniki, ki niso lokalni prebivalci)	Prispevek za stroške na enoto	D.3 na dan na udeleženca
Prispevek za stroške bivanja govornikov, ki niso lokalni prebivalci in se udeležijo konferenc.		
Dopolnilne aktivnosti	Pavšalni znesek	25.000 EUR
Prispevek za kakršne koli dodatne, postranske stroške, povezane z dopolnilnimi aktivnostmi, ki so bile razvite za ta ukrep: npr. akademsko nadaljnje spremljanje dogodka, ustvarjanje in vzdrževanje spletišča, oblikovanje, tiskanje in razširjanje publikacij; stroški tolmačenja; stroški ustvarjanja.		

Posamezni zneski, ki veljajo za projekte Jean Monnet, so navedeni v poglavju „Stroški na enoto za program Jean Monnet“ ob koncu poglavja o programu Jean Monnet v tem delu vodnika.

Stroški na enoto za program Jean Monnet

D.1 - Nacionalni stroški poučevanja (v EUR na učno uro)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja aktivnost poučevanja.

Države Programa

Belgija	200
Bolgarija	80
Češka	107
Danska	200
Nemčija	200
Estonija	107
Irska	172
Grčija	129
Španija	161
Francija	184
Hrvaška	96
Italija	166
Ciper	151
Latvija	98
Litva	106
Luksemburg	200
Madžarska	104
Malta	138
Nizozemska	200
Avstrija	200
Poljska	104
Portugalska	126
Romunija	81
Slovenija	136
Slovaška	114
Finska	193
Švedska	200
Združeno kraljestvo	184
nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	80
Islandija	159
Lihtenštajn	80
Norveška	200
Turčija	87
Partnerske države	
Antigva in Barbuda	92
Avstralija	200
Bahrajn	110

Države Programa

Barbados	94
Brunej	200
Kanada	200
Čile	83
Ekvatorialna Gvineja	131
Hongkong	200
Izrael	144
Japonska	178
Republika Koreja	153
Kuvajt	200
Libija	90
Mehika	86
Nova Zelandija	153
Oman	131
Katar	200
Saint Kitts in Nevis	84
Saudova Arabija	126
Sejšeli	126
Singapur	200
Švica	200
Ozemlje Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom	109
Trinidad in Tobago	115
Združeni arabski emirati	200
Združene države Amerike	200
Druge države	80

D.2 - National conference costs (in euro per day)
Programme Countries

Belgija	88
Bolgarija	40
Češka	55
Danska	94
Nemčija	90
Estonija	47
Irska	75
Grčija	56
Španija	70
Francija	80
Hrvaška	42
Italija	73

Programme Countries

Ciper	66
Latvija	43
Litva	47
Luksemburg	144
Madžarska	46
Malta	60
Nizozemska	97
Avstrija	94
Poljska	45
Portugalska	55
Romunija	40
Slovenija	59
Slovaška	50
Finska	84
Švedska	95
Združeno kraljestvo	81
nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	40
Islandija	69
Lihtenštajn	40
Norveška	138
Turčija	40

Partner Countries

Argentina	44
Avstralija	90
Bahrajn	43
Barbados	41
Brunej	115
Kanada	89
Ekvatorialna Gvineja	57
Hongkong	117
Izrael	63
Japonska	78
Republika Koreja	67
Kuvajt	110
Macau	154
Nova Zelandija	67
Oman	57
Katar	194
Saudova Arabija	55
Sejšeli	55

Partner Countries

Singapur	133
Švica	118
Ozemlje Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom	48
Trinidad in Tobago	50
Združeni arabski emirati	107
Združene države Amerike	109
Druge države	40

D.3 - Stroški bivanja: govorniki, ki niso lokalni prebivalci (v EUR na dan)

Zneski so odvisni od države, kjer se izvaja aktivnost.

Države Programa

Belgija	232
Bolgarija	227
Češka	230
Danska	270
Nemčija	208
Estonija	181
Irska	254
Grčija	222
Španija	212
Francija	245
Hrvaška	180
Italija	230
Ciper	238
Latvija	211
Litva	183
Luksemburg	237
Madžarska	222
Malta	205
Nizozemska	263
Avstrija	225
Poljska	217
Portugalska	204
Romunija	222
Slovenija	180
Slovaška	205
Finska	244
Švedska	257

Države Programa

Združeno kraljestvo	276
nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	210
Islandija	245
Lihtenštajn	175
Norveška	220
Turčija	220

Partnerske države

Afganistan	125
Albanija	210
Alžirija	170
Andora	195
Angola	280
Antigva in Barbuda	225
Argentina	285
Armenija	280
Avstralija	210
Azerbajdžan	270
Bahami	190
Bahrajn	275
Bangladeš	190
Barbados	215
Belorusija	225
Belize	185
Benin	150
Butan	180
Bolivija	150
Bosna in Hercegovina	200
Bocvana	185
Brazilija	245
Brunej	225
Burkina Faso	145
Burundi	165
Kambodža	165
Kamerun	160
Kanada	230
Zelenortske otoki	125
Srednjeafriška republika	140
Čad	210
Chile	245
Kitajska	210

Partnerske države

Kolumbija	170
Komori	135
Kongo	185
Demokratska Republika Kongo	245
Cookovi otoki	185
Kostarika	190
Kuba	225
Džibuti	235
Dominica	215
Dominikanska republika	230
Ekvador	190
Egipt	205
Salvador	180
Ekvatorialna Gvineja	145
Eritreja	130
Etiopija	195
Fidži	170
Gabon	190
Gambija	170
Gruzija	295
Gana	210
Granada	215
Gvatemala	175
Gvineja	185
Gvineja Bissau	140
Gvajana	210
Haiti	190
Honduras	175
Hongkong	265
Indija	245
Indonezija	195
Iran	200
Irak	145
Izrael	315
Slonokoščena obala	190
Jamajka	230
Japonska	405
Jordanija	195
Kazahstan	245
Kenija	225
Kiribati	205
Demokratska ljudska republika Koreja	230

Partnerske države

Republika Koreja	300
Kosovo, v skladu z resolucijo VSZN 1244 (1999)	220
Kuvajt	280
Kirgizistan	255
Laos	195
Libanon	260
Lesoto	150
Liberija	235
Libija	225
Macau	150
Madagaskar	155
Malavi	215
Malezija	250
Maldivi	185
Mali	155
Marshallovi otoki	185
Mavretanija	125
Mauritius	200
Mehika	255
Mikronezija	190
Moldavija	250
Monako	170
Mongolija	160
Črna gora	220
Maroko	205
Mozambik	200
Mjanmar	125
Namibija	135
Nauru	185
Nepal	185
Nova Zelandija	185
Nikaragva	185
Niger	125
Nigerija	235
Niue	185
Oman	205
Pakistan	180
Palau	185
Palestina	170
Panama	210
Papua Nova Gvineja	190
Paragvaj	190

Partnerske države

Peru	210
Filipini	210
Katar	200
Ruanda	225
Saint Kitts in Nevis	270
Sveta Lucija	215
Saint Vincent in Grenadine	265
Samoa	185
San Marino	175
São Tomé in Príncipe	155
Saudova Arabija	280
Senegal	200
Srbija	220
Sejšeli	225
Sierra Leone	190
Singapur	225
Salomonovi otoki	170
Somalija	175
Južna Afrika	195
Srilanka	155
Sudan	270
Surinam	180
Svazi	140
Švica	220
Sirija	225
Tadžikistan	185
Tajvan	255
Tanzanija	250
Ozemlje Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom	365
Ozemlje Ukrajine, kot je priznано z mednarodnim pravom	270
Tajska	205
Demokratska republika Vzhodni Timor	160
Togo	155
Tonga	155
Trinidad in Tobago	175
Tunizija	145
Turkmenistan	230
Tuvalu	185
Uganda	235
Združeni arabski emirati	265
Združene države Amerike	280
Urugvaj	215

Partnerske države

Uzbekistan	230
Vanuatu	170
Vatikanska mestna država	175
Venezuela	210
Vietnam	255
Jemen	225
Zambija	185
Zimbabve	165
Druge države	205

1. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_sl.htm

2. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); b) izbral ustrezní razpon razdalje poti (tj. med 500 in 1 999 km) in c) izračunal nepovratna sredstva EU, ki bodo prispevala h kritju stroškov povratne poti govornika, ki ni lokalni prebivalec, od Madrida do Rima (275 EUR).

Šport

Kateri ukrepi so podprti?

S tem vodnikom za prijavitelje se izvajajo naslednji ukrepi na področju športa:

- partnerska sodelovanja;
- majhna partnerska sodelovanja;
- neprofitne evropske športne prireditve.

Poleg tega program Erasmus+ podpira tudi ukrepe za krepitev dejanske podlage za oblikovanje politik (študije, zbiranje podatkov, ankete itd.) ter spodbujanje dialoga s pomembnimi evropskimi deležniki (športni forum EU, dogodki v okviru predsedovanja EU, konference, srečanja, seminarji itd.). Te ukrepe bo izvajala Evropska komisija neposredno ali prek Izvajalske agencije.

Program Erasmus+ sledi naslednjim posebnim ciljem na področju športa:

- spopadati se s čezmejnimi dejavniki, ki ogrožajo integriteto športa, kot so uživanje prepovedanih poživil, vnaprejšnji dogovori o rezultatih tekmovanj in nasilje ter vse oblike nestrpnosti in diskriminacije;
- spodbujati in podpirati dobro upravljanje v športu in dvojne poklicne poti športnikov;
- spodbujati prostovoljske dejavnosti v športu ter socialno vključevanje, enake možnosti in zavest o pomenu telesne dejavnosti, ki izboljšuje zdravje, z večjo udeležbo v športu in enakopravnim dostopom do športa za vse.

Kot je zagotovljeno z uredbo, ki ustanavlja program Erasmus+, je treba pozornost nameniti množičnem športu.

Pričakovani rezultat ukrepov na področju športa je razvoj evropske razsežnosti v športu z ustvarjanjem, izmenjavo in razširjanjem izkušenj in znanja o različnih vprašanjih v zvezi s športom na evropski ravni.

Nazadnje bi morali športni projekti, ki so podprti s programom Erasmus+, prispevati k večji udeležbi v športu, telesni dejavnosti in prostovoljstvu.

Natančneje:

- h krepitvi znanja in ozaveščenosti o športu in telesni dejavnosti v državah Programa;
- k večji ozaveščenosti o vlogi športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in telesne dejavnosti, ki izboljšuje zdravje;
- k okrepljenemu sodelovanju med institucijami in organizacijami, aktivnimi na področju športa in telesne dejavnosti;
- k boljšemu vključevanju športnih organizacij in drugih ustreznih organizacij iz različnih držav Programa v izboljšana omrežja;
- k boljši izmenjavi dobrih praks.

Ukrepi na področju športa bodo po pričakovanjih prispevali k izvajanju evropskega tedna športa, tj. pobude, ki jo je pripravila Komisija za spodbujanje športa in telesne dejavnosti v Evropski uniji glede na vse manjšo udeležbo.

Evropski teden športa bo organiziran v sledečem okvirju: uradna otvoritev, vodilna prireditve in pet tematskih dni, pri čemer bo vsak dan posvečen drugačni temi: izobraževanje, delovna mesta, zunanje

aktivnosti, športni klubi in fitness centri. Poleg drugih aktivnosti bo evropski teden športa spodbujal organizacijo čezmejnih aktivnosti za povečanje ozaveščenosti.

Od leta 2017 bo **evropski teden športa** potekal med 23. in 30. septembrom. Poleg aktivnosti, ki jih organizira Evropska komisija, bodo države članice organizirale nacionalne aktivnosti in koordinirale lokalne aktivnosti.

Za dodatne informacije o evropskemu tednu športa 2018 glej <http://ec.europa.eu/sport/>.

Partnerska sodelovanja

Kakšni so cilji partnerskega sodelovanja?

Partnerska sodelovanja ponujajo priložnost za razvijanje, prenašanje in/ali izvajanje inovativnih rezultatov in/ali vključevanje v intenzivno razširjanje in uporabo obstoječih in novih rezultatov ali inovativnih zamisli na različnih področjih, povezanih s športom ali telesno dejavnostjo. Vključujejo različne organizacije in akterje v športu ter na drugih področjih, vključno z javnimi organi na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni, športnimi organizacijami, organizacijami, ki so povezane s športom, in izobraževalnimi organi. Partnerska sodelovanja so zlasti inovativni projekti s ciljem:

- spodbujati udeležbo v športu in telesni dejavnosti, zlasti s podpiranjem izvajanja priporočila Sveta o spodbujanju zdravju koristnih telesnih dejavnosti ter s skladnostjo s smernicami EU o telesni dejavnosti;
- spodbujati udeležbo v športu in telesni dejavnosti, zlasti s podpiranjem izvajanja evropskega tedna športa;
- spodbujati izobrazbo v športu in prek njega, s posebnim poudarkom na razvoju spretnosti, ter podpirati izvajanje smernic EU o dvojni poklicni poti športnikov;
- spodbujati prostovoljske dejavnosti v športu;
- preprečevati uživanje prepovedanih poživil zlasti v množičnem športu;
- preprečevati vnaprejšnje dogovore o rezultatih tekmovanj;
- izboljšati upravljanje v športu;
- preprečevati nasilje, rasizem, diskriminacijo in nestrpnost v športu;
- spodbujati socialno vključevanje in enake možnosti v športu.

Na vseh teh področjih bi bilo treba spodbujati enakost spolov. Spodbujati bi bilo treba sodelovanje s partnerskimi državami.

Partnerska sodelovanja bi morala spodbujati ustvarjanje in razvoj evropskih omrežij na področju športa. EU pri tem lahko zagotavlja priložnosti za krepitev sodelovanja med deležniki, ki brez ukrepanja EU ne bi bilo mogoče. Partnerska sodelovanja bi morala tudi krepiti sinergije z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi politikami ter med njimi, da spodbujajo športno in telesno dejavnost ter reševanje s športom povezanih izzivov.

V okviru partnerskih sodelovanj namerava program Erasmus+ podpirati preskušanje in razvijanje novih oblik projektov in mednarodnih sodelovanj na področju športa, ki imajo dobre možnosti za bolj obširno spodbujanje razvoja pobud in so podprte z nacionalnimi programi financiranja ali drugimi evropskimi sredstvi, na primer evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi.

Komisija bo prek Izvajalske agencije v enem letu izvedla en krog izbirnega postopka.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Erasmus+ ponuja izjemno prilagodljivost v zvezi z aktivnostmi, ki jih lahko izvajajo partnerska sodelovanja, če je v predlogu utemeljeno, da so te aktivnosti najustreznejše za doseganje ciljev, opredeljenih za projekt. Partnerska sodelovanja lahko običajno izvedejo široko paleto aktivnosti, na primer:

- mreženje med deležniki;
- razvoj, opredeljevanje, spodbujanje in deljenje dobrih praks;
- pripravo, razvoj in izvajanje modulov in orodij za izobraževanje in usposabljanje;
- aktivnosti za krepitev kompetenc multiplikatorjev na področju športa ter razvoj spremljanja in primerjalne analize kazalnikov, zlasti v zvezi s spodbujanjem etičnega ravnanja in etičnih kodeksov ravnanja med športniki;
- aktivnosti ozaveščanja o dodani vrednosti športa in telesne dejavnosti v zvezi z osebnim, družbenim in poklicnim razvojem posameznikov;
- aktivnosti za spodbujanje inovativnih sinergij med področjem športa in področji zdravja, izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- aktivnosti za izboljšanje strokovnih podlag iz športa za spopadanje z družbenimi in gospodarskimi izzivi (zbiranje podatkov, študije, ankete, svetovanje ipd.);
- konference, seminarje, srečanja, dogodke in ukrepe za ozaveščanje, ki podpirajo navedene aktivnosti.

Kdo lahko sodeluje v partnerskem sodelovanju?

V partnerskih sodelovanjih lahko sodeluje katera koli vrsta javnih institucij ali neprofitnih organizacij, aktivnih na področju športa in telesne dejavnosti. Glede na cilj projekta bi v partnerska sodelovanja moral biti vključen ustrezen in raznolik nabor partnerjev, da lahko ustvarijo vzajemne koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in strokovnega znanja ter ustrezne in visokokakovostne rezultate projekta.

Partnerska sodelovanja so namenjena sodelovanju med organizacijami s sedežem v državah Programa.

Partnersko sodelovanje bi moralo vključevati:

- prijavitelja/koordinatorja: organizacija, ki odda predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Ko je projekt odobren, prijavitelj/koordinator postane glavni upravičenec nepovratnih sredstev EU in podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih za več upravičencev v imenu vseh sodelujočih organizacij. Njegovo koordiniranje zajema naslednje dolžnosti:
 - predstavlja sodelujoče organizacije in deluje v njihovem imenu v odnosu do Evropske komisije;
 - nosi finančno in pravno odgovornost za primerno operativno, administrativno in finančno izvajanje celotnega projekta;
 - koordinira partnersko sodelovanje v sodelovanju z vsemi drugimi partnerji projekta;
- partnerje: organizacije, ki aktivno prispevajo k pripravi, izvajanju in ocenjevanju partnerskega sodelovanja. Vsak partner mora podpisati mandat, s katerim podpisnik pooblasti koordinatorja, da med izvajanjem projekta deluje v njegovem imenu.

Kakšna so merila za oceno partnerskega sodelovanja?

Seznam v nadaljevanju navaja uradna merila, ki jih mora izpolniti partnersko sodelovanje za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Katera koli neprofitna organizacija ali javni organ s povezanimi subjekti (če obstajajo), ki je aktiven na področju športa in ima sedež v državi Programa ali kateri koli partnerski državi sveta (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).</p> <p>Taka organizacija je lahko na primer (neizčrpen seznam):</p> <ul style="list-style-type: none">• javni organ, pristojen za področje športa, na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;• nacionalni olimpijski komite ali nacionalno športno združenje;• športna organizacija na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni;• nacionalna športna liga;• športni klub;• organizacija ali zveza, ki predstavlja športnike;• organizacija ali zveze, ki predstavljajo strokovnjake in prostovoljce na področju športa (na primer trenerje, menedžerje itd.);• organizacija, ki predstavlja gibanje „šport za vse“;• organizacija, aktivna na področju spodbujanja telesne dejavnosti;• organizacija, ki predstavlja sektor rekreativnih aktivnosti;• organizacija, aktivna na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine.
Kdo se lahko prijavi?	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
Število in profil sodelujočih organizacij	<p>Partnersko sodelovanje je mednarodno in vključuje vsaj pet organizacij iz petih različnih držav Programa. Ni omejenega števila sodelujočih organizacij. Vendar so proračunska sredstva za vodenje in izvajanje projekta omejena navzgor (znesek enakovreden 10 partnerjem). Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije.</p>
Trajanje projekta	<p>Trajanje mora biti izbrano ob prijavi (12, 18, 24, 30 ali 36 mesecev) na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so predvidene v tem času.</p>
Kraj izvajanja aktivnosti	<p>Aktivnosti se morajo izvajati v (eni ali več) državah organizacij, ki sodelujejo v partnerskem sodelovanju.</p>
Kje se prijavi?	<p>Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.</p>
Kdaj se prijavi?	<p>Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 5. aprila do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. januarja naslednjega leta.</p>
Kako se prijavi?	<p>Za več podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Okvirna razdelitev za različne kategorije partnerskega sodelovanja:

- približno 25 % za prednostni nalogi 1 in 2 (projekti, ki podpirajo udeležbo v športu in telesni dejavnosti);
- približno 25 % za prednostni nalogi 3 in 4 (projekti, ki podpirajo izobraževanje v športu in prek njega, s posebnim poudarkom na razvoju spretnosti, ter izvajanje smernic EU o dvojni poklicni poti športnikov¹, in projekti, ki podpirajo prostovoljske aktivnosti v športu);
- približno 20 % za prednostne naloge 5, 6 in 7 (projekti, ki podpirajo integriteto športa, kot so boj proti dopingu, boj proti prirejanju izidov tekem in dobro upravljanje športa);
- približno 30 % za prednostni nalogi 8 in 9 (projekti za boj proti nasilju, rasizmu, diskriminaciji in nestrpnosti v športu, projekti za spodbujanje socialne vključenosti in enakih možnosti v športu).

Projekti bodo v okviru teh kategorij ocenjeni z naslednjimi merili:

**Ustreznost projekta
(največ 30 točk)**

- ustreznost predloga v zvezi s:
- cilji evropskih politik na področju športa;
- cilji in prednostnimi nalogami tega ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji majhnega partnerskega sodelovanja?“);
- v kolikšni meri:
- predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb;
- so cilji jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so povezana s sodelujočimi organizacijami in ciljnimi skupinami;
- je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije;
- predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem aktivnosti v samo eni državi.

**Kakovost zasnove in izvedbe
projekta
(največ 20 točk)**

- jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje;
- usklajenost ciljev projekta, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna;
- kakovost in izvedljivost predlagane metodologije;
- obstoj in kakovost praktičnih ureditev (časovni raspored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični);
- obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna;
- v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznih aktivnostim.

Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)

- v kolikšni meri:
- kadar je to ustrezno, projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo potreben profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta;
- projekt vključuje ljudi s strokovnim znanjem na ustreznih področjih, na primer v športni politiki in praksi (usposabljanja, tekmovanja, mentorstvo itd.), akademsko strokovno znanje in možnost doseganja širše javnosti;
- sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij;
- kadar je to ustrezno, v kolikšni meri vključenost sodelujoče organizacije iz partnerske države prispeva bistveno dodano vrednost k projektu.

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- kakovost načrta za razširjanje: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod;
- če je ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev;
- kakovost načrtov za zagotavljanje trajnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 10 točk za kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“).

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja dodeljena nepovratna sredstva za partnerska sodelovanja: 400 000 EUR

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Upravljanje in izvajanje projekta	Prispevek za stroške na enoto Prispevek za stroške na enoto	Prispevek za aktivnosti koordinatorske organizacije: 500 EUR na mesec Prispevek za aktivnosti drugih sodelujočih organizacij: 250 EUR na organizacijo na mesec.	Glede na trajanje partnerskega sodelovanja in število vključenih sodelujočih organizacij.

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Mednarodna projektna srečanja	Udeležba na srečanjih med partnerji projekta, ki jih gosti ena od sodelujočih organizacij, za namene izvajanja in koordinacije; Prispevek za potne stroške in stroške bivanja.	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 100 do 1 999 km: 575 EUR na udeleženca na srečanje. Za razdalje 2 000 km ali več: 760 EUR na udeleženca na srečanje.	Pogoj: prijavitelji morajo utemeljiti potrebo po srečanjih glede na število srečanj in vključene udeležence. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
Izredni stroški	Prispevek za dejanske stroške, povezane z oddajo naročil podizvajalcem ali nakupom blaga in storitev. Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva Izvajalska agencija.	Dejanski stroški	80 % upravičenih stroškov. Največ 50 000 EUR na projekt (brez stroškov za zagotavljanje finančnega jamstva).	Pogoj: oddaja naročil podizvajalcem mora biti povezana s storitvami, ki jih sodelujoče organizacije iz utemeljenih razlogov ne morejo neposredno zagotoviti. V zvezi z opremo se ne more upoštevati standardna pisarniška oprema ali oprema, ki jo običajno uporabljajo sodelujoče organizacije.

Dodatna sredstva za velika partnerska sodelovanja

				Pogoj: stroški osebja za menedžerje in administrativno osebje naj bi bili kriti že v okviru postavke „Upravljanje in izvajanje projekta“.
Intelektualni rezultati	Intelektualni rezultati/konkretni izdelki projekta (na primer smernice, pedagoška gradiva, prosto dostopni učni viri (PDUV), IT orodja, analize, študije, metode vzajemnega učenja, ankete in poročila, izumi itd., na primer nove športne igre itd.)	Prispevek za stroške na enoto	B5.1 na menedžerja na dan dela na projektu.	Za preprečevanje morebitnega prekrivanja s tako postavko bodo morali prijavitelji utemeljiti vrsto in znesek stroškov osebja, za katera bodo oddali vlogo v zvezi z vsakim posameznim predlaganim rezultatom.
			B5.2 na raziskovalca/učitelja/trenerja/vodjo usposabljanja/mladinskega delavca na dan dela na projektu.	Za upravičenost do te vrste podpore z nepovratnimi sredstvi bi kakovost in količina priprav morali biti precejšnji. Rezultati bi morali dokazovati svoj potencial za širšo uporabo in izkoriščanje ter učinek.
			B5.3 na tehnično osebje na dan dela na projektu.	Pogoj: podpora za multiplikativne dogodke je zagotovljena le, če so neposredno povezani s pripravo intelektualnih rezultatov projekta. Projekt, ki mu ni bila dodeljena podpora z nepovratnimi sredstvi za pripravo intelektualnih rezultatov, ne more prejeti podpore za organizacijo multiplikativnih dogodkov.
			B5.4 na administrativno osebje na dan dela na projektu.	
Multiplikativne športne prireditve	Prispevek za stroške, povezane z nacionalnimi in mednarodnimi konferencami, seminarji, dogodki, izmenjavo in razširjanjem intelektualnih rezultatov projekta (razen potnih stroškov in stroškov bivanja predstavnikov sodelujočih organizacij, vključenih v dogodek).	Prispevek za stroške na enoto	100 EUR na lokalnega udeleženca (tj. udeleženci iz države, kjer se izvaja dogodek). 200 EUR na mednarodnega udeleženca (tj. udeleženci iz drugih držav).	Največ 30 000 EUR na projekt.

Preglednica A - Priprava intelektualnih rezultatov (zneski v EUR na dan)

Ta sredstva se lahko uporabljajo samo za stroške osebja organizacij, ki sodelujejo v projektu za pripravo intelektualnih rezultatov. Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Učitelj/vodja			
	Menedžer	usposabljanja/raziskovalec/ Mladinski delavec	Tehnično osebje	Administrativno osebje
	B5.1	B5.2	B5.3	B5.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Združeno kraljestvo, Islandija	280	214	162	131
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	164	137	102	78

	Menedžer B5.1	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec/ Mladinski delavec B5.2	Tehnično osebje B5.3	Administrativno osebje B5.4
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija	88	74	55	39

Preglednica B - Priprava intelektualnih rezultatov (zneski v EUR na dan)

Ta sredstva se lahko uporabljajo samo za stroške osebja organizacij, ki sodelujejo v projektu za pripravo intelektualnih rezultatov. Zneski so odvisni od: a) profila osebja, ki je vključeno v projekt, in b) države sodelujoče organizacije, iz katere prihaja to osebje.

	Menedžer B5.1	Učitelj/vodja usposabljanja/raziskovalec/ Mladinski delavec B5.2	Tehnično osebje B5.3	Administrativno osebje B5.4
Avstralija, Kanada, Kuvajt, Macao, Monako, Katar, San Marino, Švica, Združene države Amerike	294	241	190	157
Andora, Brunej, Japonska, Nova Zelandija, Singapur, Združeni arabski emirati, Vatikanska mestna država	280	214	162	131
Bahami, Bahrajn, Hongkong, Izrael, (Republika) Koreja, Oman, Saudova Arabija, Tajvan	164	137	102	78
Afganistan, Albanija, Alžirija, Angola, Antigva in Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Belorusija, Belize, Benin, Butan, Bolivija, Bosna in Hercegovina, Bocvana, Brazilija, Burkina Faso, Burundi, Kambodža, Kamerun, Zelenortske otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Čile, Kitajska, Kolumbija, Komori, Kongo, Demokratična republika Kongo, Cookovi otoki, Kostarika, Kuba, Džibuti, Dominika, Dominikanska republika, Ekvador, Egipt, Salvador, Ekvatorialna Gvineja, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bissau, Gvajana, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Slonokoščena obala, Jamajka, Jordanija, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Demokratična ljudska republika Koreja, Kosovo, Kirgizistan, Laos, Libanon, Lesoto, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Malezija, Maldivi, Mali, Marshallovi otoki, Mavretanija, Mauritius, Mehika, Federativne države Mikronezije, Moldavija, Mongolija, Črna gora, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Filipini, Ruanda, Sint Kitts in Nevis, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Samoa, Sao Tome in Principe, Senegal, Srbija, Sejšeli, Sierra Leone, Salomonovi otoki, Somalija, Južna Afrika, Južni Sudan, Šrilanka, Sudan, Surinam, Svazi, Sirija, Tadžikistan, Tanzanija, ozemlje Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom, ozemlje Ukrajine, kot je priznано z mednarodnim pravom, Tajska, Demokratična republika Vzhodni Timor, Togo, Tonga, Trinidad in Tobago, Tunizija, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Jemen, Zambija, Zimbabve	88	74	55	39

1. Smernice EU o dvojni poklicni poti, ki jih je 28. septembra 2012 sprejela skupina strokovnjakov EU za izobraževanje in usposabljanje v športu (ISBN 978-92-79-31161-1).

Majhna partnerska sodelovanja (Small Collaborative Partnerships)

Kakšni so cilji majhnega partnerskega sodelovanja?

Majhna partnerska sodelovanja bodo organizacijam omogočila, da razvijejo in krepijo omrežja, povečajo svoje zmogljivosti za delovanje na nadnacionalni ravni, izmenjajo dobre prakse ter primerjajo ideje in metode na različnih področjih, povezanih s športom in telesno dejavnostjo. Izbrani projekti lahko tudi privedejo do otipljivih rezultatov in pričakuje se, da bodo razširjali rezultate svojih aktivnosti, čeprav na način, ki je sorazmeren z namenom in obsegom projekta. Majhna partnerska sodelovanja vključujejo različne organizacije, med drugim zlasti javne organe na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, športne organizacije, organizacije, ki so povezane s športom, in izobraževalne organe. Prizadevala si bodo zlasti za zagotavljanje stalnosti pripravljanih ukrepov iz leta 2013 in so zlasti ukrepi, namenjeni:

- spodbujanju socialnega vključevanja in enakih možnosti v športu;
- spodbujanju tradicionalnih evropskih športov in iger;
- podpiranju mobilnost prostovoljcev, trenerjev, menedžerjev in osebja neprofitnih športnih organizacij;
- varovanju športnikov, zlasti najmlajših, pred zdravstvenimi in varnostnimi tveganji z izboljšanjem pogojev za trening in tekmovanja;
- spodbujanju izobrazbe v športu in prek njega, s posebnim poudarkom na razvoju spretnosti.

Majhna partnerska sodelovanja bi morala spodbujati ustvarjanje in razvijanje evropskih omrežij na področju športa. Na podlagi teh lahko EU zagotovi priložnosti za okrepljeno sodelovanje med deležniki, ki ne bi obstajale brez ukrepa EU. Majhna partnerska sodelovanja bi morala tudi krepiti sinergije z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi politikami ter med njimi, da spodbujajo športno in telesno dejavnost ter reševanje s športom povezanih izzivov.

Majhna partnerska sodelovanja bi morala vključevati najmanj en lokalni ali regionalni športni klub.

Komisija bo prek Izvajalske agencije v enem letu izvedla en krog izbirnega postopka.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Erasmus+ ponuja izjemno prilagodljivost v zvezi z aktivnostmi, ki jih lahko izvajajo majhna partnerska sodelovanja, če je v predlogu utemeljeno, da so te aktivnosti najustreznejše za doseganje ciljev, opredeljenih za projekt. Majhna partnerska sodelovanja lahko običajno izvedejo široko paleto aktivnosti, na primer:

- mreženje med deležniki;
- spodbujanje, opredeljevanje in deljenje dobrih praks;
- pripravo, razvoj in izvajanje modulov in orodij za izobraževanje in usposabljanje;
- aktivnosti ozaveščanja o dodani vrednosti športa in telesne dejavnosti v zvezi z osebnim, družbenim in poklicnim razvojem posameznikov;
- aktivnosti za spodbujanje inovativnih sinergij med področjem športa in področji zdravja, izobraževanja, usposabljanja in mladine;

- aktivnosti za izboljšanje strokovnih podlag iz športa za spopadanje z družbenimi in gospodarskimi izzivi (zbiranje podatkov, študije, ankete, svetovanje ipd.);
- konference, seminarje, srečanja, dogodke in ukrepe za ozaveščanje, ki podpirajo navedene aktivnosti.

Kdo lahko sodeluje v majhnem partnerskem sodelovanju?

V majhnih partnerskih sodelovanjih lahko sodeluje katera koli vrsta javnih institucij ali neprofitnih organizacij, dejavnih na področju športa in telesne dejavnosti. Glede na cilj projekta bi v majhna partnerska sodelovanja moral biti vključen ustrezen in raznolik nabor partnerjev, da lahko ustvarijo vzajemne koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in strokovnega znanja ter ustrezne in visokokakovostne rezultate projekta.

Majhna partnerska sodelovanja so namenjena sodelovanju med organizacijami s sedežem v državah Programa.

Majhno partnersko sodelovanje bi moralo vključevati:

- prijavitelja/koordinatorja: organizacija, ki odda predlog projekta v imenu vseh partnerjev. Ko je projekt odobren, prijavitelj/koordinator postane glavni upravičenec nepovratnih sredstev EU in podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih. Za več informacij o finančni in pogodbeni ureditvi glej del C tega vodnika. V njegovo vlogo koordinacije so zajete naslednje dolžnosti:
 - predstavlja sodelujoče organizacije in deluje v njihovem imenu v odnosu do Evropske komisije;
 - nosi finančno in pravno odgovornost za primerno operativno, administrativno in finančno izvajanje celotnega projekta;
 - koordinira partnersko sodelovanje v sodelovanju z vsemi drugimi partnerji projekta;
 - prejme finančno podporo EU v okviru programa Erasmus+ in je odgovoren za razdelitev sredstev med partnerje, vključene v projekt;
- partnerje: organizacije, ki aktivno prispevajo k pripravi, izvajanju in ocenjevanju majhnega partnerskega sodelovanja.

Kakšna so merila za oceno majhnega partnerskega sodelovanja?

Seznam v nadaljevanju navaja uradna merila, ki jih mora izpolniti majhno partnersko sodelovanje za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Upravičene sodelujoče organizacije	<p>Katera koli neprofitna organizacija ali javni organ, dejaven na področju športa, s sedežem v državi Programa ali kateri koli partnerski državi sveta (glej razdelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Taka organizacija je lahko na primer (neizčrpen seznam):</p> <ul style="list-style-type: none">• javni organ, pristojen za področje športa, na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;• nacionalni olimpijski komite ali nacionalno športno združenje;• športna organizacija na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;• nacionalna športna liga;• športni klub;• organizacija ali zveza, ki predstavlja športnike;• organizacija ali zveze, ki predstavljajo strokovnjake in prostovoljce na področju športa (na primer trenerje, menedžerje itd.);• organizacija, ki predstavlja gibanje „šport za vse“;• organizacija, aktivna na področju spodbujanja telesne dejavnosti;• organizacija, ki predstavlja sektor rekreativnih aktivnosti.
Kdo se lahko prijavi?	<p>Prijavitelj je lahko katera koli sodelujoča organizacija s sedežem v državi Programa. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt.</p>
Število in profil sodelujočih organizacij	<p>Majhno partnersko sodelovanje je mednarodno in vključuje vsaj tri organizacije iz treh različnih držav Programa. Ni omejenega števila sodelujočih organizacij. Vendar so proračunska sredstva za vodenje in izvajanje projekta omejena navzgor (znesek enakovreden petim partnerjem). Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije.</p>
Trajanje projekta	<p>Od 12 do 24 mesecev. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi (12, 18 ali 24 mesecev) na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so predvidene v tem času.</p>
Kraj izvajanja aktivnosti	<p>Aktivnosti se morajo izvajati v (eni ali več) državah organizacij, ki sodelujejo v majhnem partnerskem sodelovanju.</p>
Kje se prijavi?	<p>Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.</p>
Kdaj se prijavi?	<p>Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 5. aprila do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. januarja naslednjega leta.</p>
Kako se prijavi?	<p>Za več podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.</p>

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo v okviru teh kategorij ocenjeni z naslednjimi merili:

**Ustreznost projekta
(največ 30 točk)**

- ustreznost predloga v zvezi s:
- cilji evropskih politik na področju športa;
- cilji in prednostnimi nalogami tega ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji majhnega partnerskega sodelovanja?“);
- v kolikšni meri:
- predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb;
- so cilji jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so poveza-na s sodelujočimi organizacijami in ciljnim skupinami;
- je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije;
- predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem aktivnosti v samo eni državi.

**Kakovost zasnove in izvedbe
projekta
(največ 20 točk)**

- jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje;
- usklajenost ciljev projekta, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna;
- kakovost in izvedljivost predlagane metodologije;
- obstoj in kakovost praktičnih ureditev (časovni raspored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični);
- obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna;
- v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznih aktivnostim.
- v kolikšni meri:
 - kadar je to ustrezno, projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo potreben profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta;

**Kakovost projektne skupine in
dogovorov o sodelovanju
(največ 20 točk)**

- projekt vključuje ljudi s strokovnim znanjem na ustreznih področjih, na primer v športni politiki in praksi (usposabljanja, tekmovanja, mentorstvo itd.), akademsko strokovno znanje in možnost doseganja širše javnosti;
- sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij;
- kadar je to ustrezno, v kolikšni meri vključenost sodelujoče organizacije iz partnerske države prispeva bistveno dodano vrednost k projektu.

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- kakovost načrta za razširjanje: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod;
- če je ustrezno, v kolikšni meri predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo; predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev;
- kakovost načrtov za zagotavljanje trajnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 10 točk za kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in „Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju“.

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja dodeljena nepovratna sredstva za majhna partnerska sodelovanja: 60 000 EUR.

Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve	
Upravljanje in izvajanje projekta	Upravljanje projekta (npr. načrtovanje, finance, koordinacija in obveščanje med partnerji itd.); građiva, orodja, pristopi itd. za učenje/poučevanje/usposabljanje v malem obsegu. Virtualno sodelovanje in aktivnosti lokalnih projektov; obveščanje, spodbujanje in razširjanje (npr. brošure, zloženke, spletne informacije itd.).	Prispevek za stroške na enoto Prispevek za stroške na enoto	Prispevek za aktivnosti koordinatorske organizacije: 500 EUR na mesec Prispevek za aktivnosti drugih sodelujočih organizacij: 250 EUR na organizacijo na mesec	Največ 1 500 EUR na mesec Glede na trajanje majhnega partnerskega sodelovanja in število vključenih sodelujočih organizacij.
Mednarodna projektna srečanja	Udeležba na srečanjih med partnerji projekta, ki jih gosti ena od sodelujočih organizacij, za namene izvajanja in koordinacije; Prispevek za potne stroške in stroške bivanja	Prispevek za stroške na enoto	Za razdalje od 100 do 1 999 km: 575 EUR na udeleženca na srečanje Za razdalje 2 000 km ali več: 760 EUR na udeleženca na srečanje	Pogoj: prijavitelji morajo utemeljiti potrebo po srečanjih glede na število srečanj in vključene udeležence. Razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija.
Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve	
Izredni stroški	Prispevek za dejanske stroške, povezane z oddajo naročil podizvajalcem ali nakupom blaga in storitev. Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva Izvajalska agencija.	Dejanski stroški	80 % upravičenih stroškov Največ 10 000 EUR na projekt (brez stroškov za zagotavljanje finančnega jamstva)	Pogoj: oddaja naročil podizvajalcem mora biti povezana s storitvami, ki jih sodelujoče organizacije iz utemeljenih razlogov ne morejo neposredno zagotoviti. V zvezi z opremo se ne more upoštevati standardna pisarniška oprema ali oprema, ki jo običajno uporabljajo sodelujoče organizacije.

Neprofitne evropske športne prireditve

Kakšni so cilji neprofitne evropske športne prireditve?

TNamen tega ukrepa je podpirati:

- prostovoljstvo v športu;
- socialno vključenost skozi šport;
- enakost med spoloma v športu;
- fizično dejavnost za izboljšanje zdravja;
- izvajanje evropskega tedna športa.

Komisija bo prek Izvajalske agencije v enem letu izvedla en krog izbirnega postopka.

Okvirna razdelitev za različne kategorije neprofitnih evropskih športnih prireditev:

- približno 30 % za dogodke za izvedbo evropskega tedna športa;
- približno 70 % za dogodke, ki niso povezani z evropskim tednom športa (povezani so na primer s prostovoljstvom v športu, socialno vključenostjo skozi šport, enakostjo spolov v športu, zdravju koristnimi telesnimi dejavnostmi).

Približno štirje dogodki bi morali biti izbrani za izvedbo evropskega tedna športa. Osredotočeni bi morali biti na teme, ki so opredeljene za izvedbo evropskega tedna športa (in sicer: izobraževanje, delovna mesta, zunanje aktivnosti, športni klubi in fitness centri).

Izbrati bi bilo treba približno osem dogodkov, ki niso povezani z evropskim tednom športa. V zvezi z zgornjimi temami (tj. prostovoljstvo, socialna vključenost, spol, telesna dejavnost za krepitev zdravja (HEPA)) bi se moral najmanj en dogodek osredotočati na zunanjo razsežnost športa (na primer športno diplomacijo), najmanj eden pa na vlogo množičnega športa pri podpiranju ciljev tega ukrepa (prostovoljstvo v športu, socialna vključenost v športu in prek njega, enakost spolov v športu, zdravju koristne telesne dejavnosti).

Pri vseh prireditvah bi se morala spodbujati enakost spolov. Spodbujati bi se moralo sodelovanje s partnerskimi državami.

Kaj je neprofitna evropska športna prireditev?

Ta ukrep zagotavlja finančno podporo za:

- športne prireditve na evropski ravni, ki so organizirane v eni državi Programa;
- nacionalne prireditve – ki jih organizirajo neprofitne organizacije ali javni organi, aktivni na področju športa, v več državah Programa hkrati.

Pričakovani rezultati teh prireditev so:

- večja ozaveščenost o vlogi športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in telesne dejavnosti, ki izboljšuje zdravje;
- večja udeležba v športu, telesni dejavnosti in prostovoljstvu.

Katere aktivnosti so podprte v okviru tega ukrepa?

Podpora prireditvam pomeni dodelitev nepovratnih sredstev EU posameznim organizacijam, ki so odgovorne za pripravo, organizacijo in nadaljnje spremljanje določene prireditve. V okviru tega ukrepa bodo podprte naslednje standardne aktivnosti (neizčrpen seznam):

- priprava prireditve;
- organizacija izobraževanja za športnike, mentorje, organizatorje in prostovoljce pred prireditvijo;
- organizacija prireditve;
- organizacija spremljevalnih aktivnosti športne prireditve (konference, seminarji);
- izvajanje aktivnosti po prireditvi (ocenjevanje, priprava prihodnjih načrtov);
- aktivnosti obveščanja, povezane s temo prireditve.

Katere aktivnosti niso upravičene v okviru tega ukrepa?

- Športna tekmovanja, ki jih redno organizirajo mednarodne, evropske ali nacionalne športne zveze/lige;
- profesionalna športna tekmovanja.

Kakšna so merila za oceno neprofitne evropske športne prireditve?

Seznam v nadaljevanju navaja uradna merila, ki jih mora izpolniti neprofitna evropska športna prireditev za upravičenost do nepovratnih sredstev Erasmus+:

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	<p>Kateri koli javni organi ali neprofitna organizacija, ki je aktivna na področju športa in ima sedež v državi Programa. Taka organizacija je lahko na primer (neizčrpen seznam):</p> <ul style="list-style-type: none">• javni organ, pristojen za področje športa, na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;• športna organizacija na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni;• koordinator nacionalne prireditve, organizirane v okviru evropske prireditve na področju športa. <p>Športne prireditve na evropski ravni, organizirane v eni državi, morajo vključevati udeležence iz vsaj 12 držav Programa</p> <p>ALI</p>
Upravičeni dogodki in udeleženci	<p>športne prireditve, organizirane v več državah Programa hkrati, morajo vključevati udeležence iz vsaj 12 držav Programa. Ta pogoj je izpolnjen, če ti udeleženci sodelujejo pri vseh prireditvah.</p> <p>Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije.</p>
Trajanje projekta	<p>Največ 1 leto (od priprav prireditve do nadaljnjega spremljanja).</p>

Datumi prireditve	Prireditve morajo potekati v naslednjem letu (kadar koli do 31. oktobra).
Kje se prijaviti?	Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v Bruslju.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 5. aprila do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. novembra istega leta.
Kako se prijaviti?	Za več podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi **merili za izključitev in izbor**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Merila za dodelitev

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Relevance of the project (največ 30 točk)	<ul style="list-style-type: none">• ustreznost predloga v zvezi s:• cilji evropskih politik na področju športa;• cilji in prednostnimi nalogami tega ukrepa (glej poglavje „Kakšni so cilji neprofitne evropske športne prireditve?“).• v kolikšni meri:• predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb;• so cilji jasno opredeljeni, realistični in obravnavajo vprašanja, ki so povezana s sodelujočimi organizacijami in ciljnimi skupinami;• je predlog inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije;• predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem aktivnosti v samo eni državi.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)	<ul style="list-style-type: none">• jasnost, celovitost in kakovost delovnega programa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje;• usklajenost ciljev projekta, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna;• kakovost in izvedljivost predlagane metodologije;• v kolikšni meri projekt vključuje ljudi s strokovnim znanjem na različnih področjih, na primer v športni praksi (usposabljanja, tekmovanja, mentorstvo itd.);• obstoj in kakovost praktičnih ureditev (časovni raspored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični);• obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasni zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna;• v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznih aktivnostim.

Učinek in razširjanje (največ 30 točk)

- kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta;
- morebitni učinek projekta:
- na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
- na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni;
- kakovost načrta za razširjanje: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod;
- kakovost ukrepov za zagotavljanje prepoznavnosti ter medijsko poročanje o prireditvi in podpori EU.

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Učinek in razširjanje“; 20 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“)..

Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

	Upravičeni stroški	Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški aktivnosti	<p>Stroški, neposredno povezani z izvajanjem dopolnilnih aktivnosti projekta, vključno z naslednjimi:</p> <p>upravičeni neposredni stroški:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osebje; • potni stroški in stroški bivanja; • oprema; • potrošni material in dobava; • oddaja naročil podizvajalcem; • dajatve, davki in stroški; • drugi stroški. <p>Posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne administrativne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).</p>	Dejanski stroški	<p>Najvišja dodeljena nepovratna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • za neprofitne evropske športne prireditve, organizirane med evropskim tednom športa: 300 000 EUR; • za neprofitne evropske športne prireditve, ki niso povezane z evropskim tednom športa: 500 000 EUR. <p>Največ 80 % skupnih upravičenih stroškov.</p>	Pogoj: zahtevani proračun je upravičen glede na načrtovane aktivnosti.

Del C - Informacije za prijavitelje

Vse tiste organizacije (vključno z neformalnimi skupinami), ki nameravajo oddati predlog projekta za finančno podporo EU v okviru programa Erasmus+, naj si skrbno preberejo to poglavje, napisano v skladu z določbami finančne uredbe¹, ki se uporablja za splošni proračun Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba EU), in v skladu s pravili uporabe te uredbe.

Posamezniki niso upravičeni do oddaje predlogov projektov v okviru programa Erasmus+, razen tisti, ki se prijavljajo v imenu skupine (vsaj štirih) mladih, ki so aktivni na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: neformalna skupina mladih).

¹.Finančna uredba EU je objavljena na:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:SL:PDF>.

Kaj je treba storiti za oddajo prijave za Erasmus+?

Za oddajo predloga projekta Erasmus+ morajo prijavitelji slediti naslednjim štirim korakom:

- vsaka organizacija, vključena v prijavo, se mora [registrirati na portalu za udeležence](#) in mora prejeti identifikacijsko kodo udeleženca (PIC). Organizacijam/skupinam, ki so kodo PIC že prejele v okviru sodelovanja v drugih programih EU, se ni treba več registrirati. Koda PIC, pridobljena v okviru prejšnje registracije, se lahko uporablja tudi za prijavo v okviru programa Erasmus+.
- preverjanje skladnosti z merili Programa za ustrezen ukrep/področje;
- preverjanje finančnih pogojev;
- izpolnitev in oddaja prijavnega obrazca.

Korak 1: registracija na portalu za udeležence

Vse organizacije, vključene v prijavo, se morajo registrirati ter zagotoviti osnovne pravne in finančne podatke na portalu za udeležence na področju izobraževanja, avdiovizualnem področju ter na področju kulture, državljanstva in prostovoljstva, če tega še niso storile.

Za registracijo na portalu za udeležence mora oseba, ki predstavlja organizacijo (ali neformalno skupino mladih), slediti naslednjim korakom:

- ustvarjanje računa ECAS (razen če oseba, ki predstavlja organizacijo/skupino, že ima račun). Nove račune ECAS je mogoče ustvariti na naslednjem spletišču:
<https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi> ;
- prijava v portal za udeležence na spletišču
<http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html> in registracija v imenu organizacije/skupine. Navodila in pogosto zastavljena vprašanja so na voljo na portalu za udeležence.

Organizacija/skupina se mora na portalu za udeležence registrirati le enkrat. Ko je registracija končana, organizacija/skupina prejme identifikacijsko kodo udeleženca (PIC). Koda PIC je edinstveni identifikator, ki je potreben za oddajo prijave in organizaciji/skupini omogoča preprostejše izpolnjevanje elektronskih prijavnih obrazcev za Erasmus+ (tj. z vnosom kode PIC v obrazec se v obrazcu samodejno prikažejo vse informacije, ki jih je zagotovila organizacija/skupina ob registraciji).

Dokaz o pravnem statusu in finančni zmogljivosti

Ob registraciji morajo organizacije na portal za udeležence naložiti tudi naslednje dokumente:

- obrazec za pravno osebo (ta obrazec je mogoče prenesti s spletišča Evropske komisije:
http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm) ;
- obrazec za finančno identifikacijo. Obrazec je treba izpolniti glede na državo, kjer se nahaja banka računa organizacije, čeprav ima organizacija prijaviteljica uradni sedež v drugi državi (ta obrazec je mogoče prenesti z naslova:
http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm).

Za nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR, bodo prijavitelji morda morali naložiti posebne dokumente za dokazilo njihove finančne zmogljivosti. Za več informacij glej poglavje „Merila za izbor“ v nadaljevanju.

Obrazec za finančno identifikacijo je treba zagotoviti samo za organizacijo prijaviteljico in se za partnerske organizacije ne zahteva.

Korak 2: preverjanje skladnosti z merili Programa

Med razvojem projekta in pred oddajo vloge za podporo EU morajo sodelujoče organizacije preveriti, ali projekt upošteva naslednja merila glede upravičenosti, izključitve, izbora in dodelitve.

Merila za upravičenost

Merila za upravičenost so povezana predvsem z vrsto projekta in aktivnosti (vključno s trajanjem, sodelujočimi organizacijami itd., kadar je to ustrezno), ciljno skupino (npr. status in število vključenih udeležencev) in pogoji za oddajo vloge za nepovratna sredstva v okviru takega projekta (npr. roki za oddajo, pravilno izpolnjen prijavitni obrazec itd.).

Za upravičenost mora projekt izpolniti vsa merila za upravičenost, ki so povezana z ukrepom, v okviru katerega se odda predlog projekta. Če projekt ne izpolnjuje teh meril ob prijavi, bo zavrnjen brez nadaljnega ocenjevanja. V primeru mobilnosti in štipendij EMJMD, podprtih v okviru ključnega ukrepa 1 ali ključnega ukrepa 2, se lahko nekatera merila za upravičenost (npr. trajanje, profil udeležencev itd.) izjemoma preverijo le med izvajanjem projekta ali v zadnji fazi poročanja (ne ob prijavi). Ob prijavi morajo prijavitelji izjaviti, da bo projekt izpolnjeval ta merila. Če pa se med izvajanjem projekta ali v zadnji fazi poročanja ugotovi, da ta merila niso bila izpolnjena, se lahko udeleženci ali aktivnost štejejo za neupravičene, zaradi česar se lahko zniža znesek nepovratnih sredstev EU, ki je bil prvotno dodeljen projektu, ali pa je treba ta znesek vrniti.

Posebna merila za upravičenost, ki veljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo z Vodnikom za prijavitelje Erasmus+, so opisana v delu B tega vodnika.

Merila za izključitev

V skladu s členom 106 in/ali 107 finančne uredbe EU bo prijavitelj izključen iz sodelovanja na razpisih za zbiranje predlogov v okviru programa Erasmus+ ali zavrnjen v postopku dodelitve nepovratnih sredstev, če je v kateri koli od naslednjih okoliščin:

- a. je prijavitelj v stečaju, postopku zaradi insolventnosti ali postopku likvidacije, kadar njegova sredstva upravlja upravitelj ali sodišče, kadar ima dogovor z upniki, če so njegove poslovne dejavnosti začasno ustavljene ali kadar je v kakršni koli podobni situaciji, ki nastane zaradi podobnega postopka, določenega v nacionalnih zakonih ali drugih predpisih;
- b. je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da prijavitelj ne izpolnjuje svojih obveznosti v zvezi s plačevanjem davkov ali prispevkov za socialno varnost v skladu s pravom države, v kateri ima sedež, države, v kateri se nahaja odredbodajalec, ali države, v kateri se izvršujejo nepovratna sredstva;
- c. je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je prijavitelj zagrešil hudo kršitev poklicnih pravil, s tem ko je kršil veljavne zakone ali druge predpise ali etične standarde stroke, ki ji pripada, ali s tem, ko je ravnal krivdno, pri čemer to ravnanje, če kaže na naklep ali hudo malomarnost, vpliva na njegovo strokovno verodostojnost, med drugim zlasti naslednje:

- i. zavajanje z namenom goljufije ali iz malomarnosti pri dajanju informacij, ki se zahtevajo zaradi preverjanja neobstoja razlogov za izključitev ali izpolnjevanja meril za izbor ali pri izvajanju naročila, sporazuma o nepovratnih sredstvih ali sklepa o nepovratnih sredstvih;
 - ii. sklepanje dogovorov z drugimi osebami z namenom izkrivljanja konkurence;
 - iii. kršenje pravic intelektualne lastnine;
 - iv. poskus vplivanja na postopek odločanja Komisije/agencije med postopkom dodelitve nepovratnih sredstev;
 - v. poskus pridobitve zaupnih informacij, zaradi katerih bi lahko imel neupravičeno prednost v postopku dodelitve nepovratnih sredstev;
- d. je bilo s pravnomočno sodbo ugotovljeno, da je prijavitelj kriv česarkoli od naslednjega:
- i. goljufije v smislu člena 1 Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti, pripravljene na podlagi Akta Sveta z dne 26. julija 1995;
 - ii. korupcije, kot je opredeljena v členu 3 Konvencije o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije, pripravljene na podlagi Akta Sveta z dne 26. maja 1997, in v členu 2(1) Okvirnega sklepa Sveta 2003/568/PNZ, ter korupcije, kot je opredeljena v pravu države, v kateri je odredbodajalec, države, v kateri ima prijavitelj sedež, ali države, v kateri se izvršujejo nepovratna sredstva;
 - iii. sodelovanja v hudodelski združbi, kot je opredeljeno v členu 2 Okvirnega Sklepa Sveta 2008/841/PNZ;
 - iv. pranja denarja ali financiranja terorizma, kot sta opredeljena v členu 1 Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta;
 - v. terorističnih kaznivih dejanj oziroma kaznivih dejanj, povezanih s terorističnimi dejavnostmi, kot so opredeljena v členu 1 oziroma 3 Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ, ali spodbujanja k storitvi takšnih kaznivih dejanj, pomoči ali podpore pri tem ali poskusa storitve takšnih kaznivih dejanj, kot je navedeno v členu 4 navedenega sklepa;
 - vi. vpletenosti v delo otrok ali drugih oblik trgovine z ljudmi, kot so opredeljene v členu 2 Direktive 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta;
- e. se izkaže, da je prijavitelj zelo pomanjkljivo izpolnjeval glavne obveznosti pri izvajanju naročila, sporazuma o nepovratnih sredstvih ali sklepa o nepovratnih sredstvih, financiranega iz proračuna, kar je privedlo do predčasne odpovedi naročila/sporazuma/sklepa ali uporabe pavšalnih odškodnin ali drugih pogodbenih kazni ali kar je odredbodajalec, OLAF ali Računsko sodišče razkrilo s svojimi pregledi, revizijami ali preiskavami;
- f. je s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je prijavitelj storil nepravilnost v smislu člena 1(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95;
- g. če ni nobene pravnomočne sodbe, ali kadar je ustrezno, pravnomočne upravne odločbe in je prijavitelj v eni od okoliščin iz točk od (c) do (f) zlasti zaradi:
- i. dejstev, ugotovljenih pri revizijah ali preiskavah, ki jih opravi Računsko sodišče, OLAF ali notranja revizija, ali katerem koli drugem preverjanju, reviziji ali kontroli, opravljeni pod odgovornostjo odredbodajalca institucije EU, evropskega urada ali agencije ali urada EU;
 - ii. nepravnomočnih upravnih odločb, ki lahko vključujejo disciplinske ukrepe, ki jih je sprejel pristojni nadzorni organ, odgovoren za to, da preveri, ali se uporabljajo standardi poklicne etike;
 - iii. sklepov ECB, EIB, Evropskega investicijskega sklada ali mednarodnih organizacij;
 - iv. sklepov Komisije v zvezi s kršitvijo pravil Unije o konkurenci ali sklepov nacionalnega pristojnega organa v zvezi s kršitvijo prava Unije o konkurenci ali nacionalnega konkurenčnega prava;
 - v. sklepov o izključitvi, ki jih sprejme odredbodajalec institucije EU, evropskega urada ali agencije ali urada EU;
- h. kadar je oseba, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa prijavitelja ali ima

pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi z navedenim prijaviteljem (to zajema direktorje podjetij, člane upravnih ali nadzornih organov in primere, ko ima ena oseba v lasti večino delnic), v eni ali več situacijah iz točk od (c) do (f);

- i. kadar je fizična ali pravna oseba, ki prevzame neomejeno odgovornost za dolgove prijavitelja, v eni ali več situacijah iz točke (a) ali (b).

Če je prijavitelj v kateri koli od navedenih situacij za izključitev, mora navesti ukrepe, ki jih je sprejel za odpravo situacije za izključitev, s čimer dokaže, da je zanesljiv. Ukrepi lahko vključujejo na primer tehnične, organizacijske in kadrovske ukrepe za preprečitev nadaljnjih ponovitev, nadomestilo za škodo ali plačilo glob. To ne velja za situacije iz točke (d) tega oddelka.

V primerih iz točk od (c) do (f) in če ni nobene pravnomočne sodbe, ali kadar je ustrezno, pravnomočne upravne odločbe, lahko nacionalna ali Izvajalska agencija prijavitelja začasno izključi iz sodelovanja na razpisu za zbiranje predlogov, če bi njegova udeležba pomenila resno in neposredno grožnjo za finančne interese Unije.

Če so v ukrepu, za katerega je prijavitelj predložil predlog, predvidene posebne določbe za udeležbo povezanih subjektov, tudi zanje veljajo ista merila za izključitev. Prijaviteljem ali, kadar je ustrezno, povezanim subjektom se lahko zavrne sodelovanje v tem postopku in izrečejo upravne sankcije (izključitev ali denarna kazen), če se izkaže, da so izjave ali informacije, predložene kot pogoj za sodelovanje v tem postopku, lažne.

Nacionalna ali Izvajalska agencija lahko na svojem spletišču objavi naslednje informacije, povezane z izključitvijo, in kadar je ustrezno, denarno kaznijo v primerih iz točk (c), (d), (e) in (f) zgornjega oddelka:

- a. ime zadevnega prijavitelja;
- b. situacija za izključitev;
- c. trajanje izključitve in/ali znesek denarne kazni.

Ta merila za izključitev veljajo za prijavitelje v okviru vseh ukrepov programa Erasmus+. Prijavitelji morajo v primeru vloge za nepovratna sredstva EU, ki presegajo 60 000 EUR, predložiti častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od navedenih okoliščin. Ta častna izjava je poseben razdelek ali priloga k prijavnemu obrazcu.

V primeru predlogov, predloženih v imenu konzorcija partnerjev, opisana merila veljajo za vse sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt.

V skladu s členi od 106 do 109 finančne uredbe EU se lahko prijaviteljem, ki so dali zavajajoče informacije ali so hudo kršili pogodbene obveznosti v predhodnem postopku dodelitve nepovratnih sredstev, izrečejo upravne ali denarne kazni. ¹

Poleg tega Komisija meni, da so ali bi lahko bile v primeru izvajanja ukrepov, ki so zajeti v vodniku za prijavitelje, naslednje organizacije v navzkrižju interesov in torej niso ali ne bi mogle biti upravičene do sodelovanja:

- nacionalni organi, ki so pristojni za nadzor nacionalnih agencij in izvajanje programa Erasmus+ v svoji državi, ne morejo oddati vloge za kateri koli ukrep, ki ga upravlja nacionalne agencije v kateri koli državi, ali v njem sodelovati, lahko pa se prijavijo za sodelovanje (kot prijavitelji ali partnerji) v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD

EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika);

- nacionalne agencije (edina aktivnost njihovega pravnega subjekta) ali oddelki pravnih subjektov v nacionalnih agencijah, ki se ukvarjajo z aktivnostmi zunaj pristojnosti nacionalnih agencij, ne morejo oddati vloge za kateri koli ukrep, ki se izvaja s tem vodnikom, ali v njem sodelovati;
- strukture in omrežja, ki so opredeljeni ali določeni v pravni podlagi programa Erasmus+ ali katerega koli drugega letnega delovnega programa, ki ga sprejme Komisija za izvajanje programa Erasmus+, ker bodo prejeli poseben finančni prispevek Komisije v okviru izvajanja programa Erasmus+, ter ki jih gosti pravni subjekt, ki gosti tudi nacionalno agencijo, ne morejo oddati vloge za kateri koli ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+ v kateri koli državi, ali v njem sodelovati, lahko pa se prijavijo za sodelovanje (kot prijavitelji ali partnerji) v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika); pred dodelitvijo nepovratnih sredstev ali naročila morajo dokazati, da niso v navzkrižju interesov, ker so sprejeli previdnostne ukrepe ali ker njihova notranja organizacija predvideva jasno ločevanje interesov. Poleg tega je treba opredeliti stroške in prihodke posameznih ukrepov ali aktivnosti, za katere se dodelijo sredstva EU. Sklep o priznanju, da obstaja zadostno zagotovilo, da niso v dejanskem navzkrižju interesov, v okviru lastne pristojnosti in odgovornosti sprejme Izvajalska agencija ali GD EAC, pri katerem so se prijavili;
- pravni subjekti, ki gostijo nacionalne agencije programa Erasmus+, vendar se ukvarjajo z drugimi aktivnostmi v okviru programa Erasmus+ ali zunaj njega, ter subjekti, ki so povezani s temi pravnimi subjekti, ne morejo oddati vloge za kateri koli ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali v njem sodelovati, lahko pa se načeloma prijavijo za sodelovanje v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika). Vendar morajo pred dodelitvijo nepovratnih sredstev ali naročila dokazati, da niso v navzkrižju interesov, ker so sprejeli previdnostne ukrepe ali ker njihova notranja organizacija predvideva jasno ločevanje interesov (npr. minimalno ločevanje računov, ločevanje področij poročanja in odločanja, ukrepi za preprečevanje dostopa do zaščitene informacije). Poleg tega je treba opredeliti stroške in prihodke posameznih ukrepov ali aktivnosti, za katere se dodelijo sredstva EU. Sklep o priznanju, da obstaja zadostno zagotovilo, da niso v dejanskem navzkrižju interesov, v okviru lastne pristojnosti in odgovornosti sprejme institucija, pri kateri so se prijavili.

Merila za izbor

Z merili za izbor nacionalna ali Izvajalska agencija oceni finančno in operativno zmogljivost prijavitelja za izvedbo predlaganega projekta.

Finančna zmogljivost

Finančna zmogljivost pomeni, da ima prijavitelj stalna in zadostna finančna sredstva za izvajanje svoje aktivnosti v celotnem obdobju, v katerem se izvaja projekt, ali v letu, za katerega se dodelijo nepovratna sredstva, in za prispevanje k njegovemu financiranju.

Preverjanje finančne zmogljivosti ne velja za:

- javne organizacije²;

- mednarodne organizacije.

V primeru vlog za nepovratna sredstva EU, ki jih oddajo druge vrste organizacij (tj. ne tiste, ki so navedene zgoraj) in ne presegajo 60 000 EUR, morajo prijavitelji zagotoviti častno izjavo, s katero potrjujejo zadostno finančno zmogljivost za izvedbo projekta. Ta častna izjava je poseben razdelek prijavnega obrazca.

V primeru vlog za nepovratna sredstva EU, ki jih oddajo druge vrste organizacij in presegajo 60 000 EUR, mora prijavitelj poleg izjave o častnih namenih na portal za udeležence naložiti naslednje dokumente:

- za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije: izkaz uspeha in bilanco stanja prijavitelja za zadnje proračunsko leto, za katero je bil pripravljen zaključni račun;
- za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija: obrazec za finančno zmogljivost, ki se izpolni z ustreznimi zakonskimi računovodskimi podatki in finančnimi izkazi (vključno z izkazom uspeha in bilanco stanja ter drugimi prilogami, če je potrebno) za zadnji dve proračunski leti, za kateri je bil pripravljen zaključni račun;
- za subjekte, ki ne morejo predložiti navedenih dokumentov, ker so bili na novo ustanovljeni, lahko te dokumente nadomesti izjava o finančnih interesih ali izjava o zavarovanju, ki navaja poklicna tveganja prijavitelja.

Organizacije morajo te dokumente naložiti na portal za udeležence ob registraciji na portalu (glej poglavje „Korak 1: registracija na portalu za udeležence“) ali do roka, določenega za poseben ukrep Erasmus+.

Po oceni tveganja, ki jo opravi nacionalna agencija, in če je bil predlog predložen v imenu konzorcija partnerjev, lahko v primeru dvomov o finančni zmogljivosti katere koli od sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt, nacionalna ali Izvajalska agencija zahteva enake dokumente od sodelujočih organizacij, tudi če je znesek nepovratnih sredstev pod pragom 60 000 EUR ali če skupni znesek nepovratnih sredstev za isto organizacijo presega prag 60 000 EUR.

Kadar vloga zadeva nepovratna sredstva za projekt, za katerega znesek presega 750 000 EUR, se lahko poleg zgoraj navedenega zahteva revizijsko poročilo, ki ga pripravi pooblaščen zunanji revizor. V poročilu so potrjeni računi za zadnje proračunsko leto, za katero so podatki na voljo.

Če po analizi teh dokumentov nacionalna ali Izvajalska agencija sklene, da ni bila dokazana zahtevana finančna zmogljivost ali da ta ni zadovoljiva, lahko:

- zaprosi za dodatne informacije;
- ponudi sporazum o nepovratnih sredstvih ali sklep o prehodnem financiranju s finančnim jamstvom³;
- ponudi sporazum o nepovratnih sredstvih ali sklep o nepovratnih sredstvih brez predhodnega financiranja ali z manjšim predhodnim financiranjem;
- ponudi sporazum o nepovratnih sredstvih ali sklep o nepovratnih sredstvih s predhodnim financiranjem, ki je razdeljeno na več obrokov;
- zavrne vlogo.

Operativna zmogljivost

Operativna zmogljivost pomeni, da ima prijavitelj zahtevane strokovne kompetence in kvalifikacije za

izvedbo predlaganega projekta. Prijavitelji morajo zagotoviti častno izjavo, s katero potrjujejo zadostno finančno zmogljivost za izvedbo projekta. Poleg tega, če bo to zahtevano v prijavnem obrazcu in če nepovratna sredstva presegajo 60.00 EUR, bodo prijavitelji morda morali predložiti življenjepis ključnih oseb, ki so vključene v projekt, da prikažejo njihove ustrezne strokovne izkušnje ali druga dokazila, kot so:

- seznam zadevnih publikacij glavne skupine;
- izčrpen seznam prejšnjih projektov, ki so bili opravljeni in povezani s področjem politike ali z določenim zadevnim ukrepom.

Merila za dodelitev

Na podlagi meril za dodelitev lahko nacionalna ali Izvajalska agencija oceni kakovost predlogov projektov, ki so predloženi v okviru programa Erasmus+.

V mejah proračunskih sredstev, ki so na voljo za vsak ukrep, bodo nepovratna sredstva dodeljena tistim projektom, ki najbolj upoštevajo ta merila kakovosti.

Popoln sklop meril za dodelitev, ki veljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo z Vodnikom za prijavitelje Erasmus+, je opisan v delu B tega vodnika.

-
1. Ne velja za ukrepe, ki jih izvajajo nacionalne agencije.
 2. Vključno s šolami, visokošolskimi institucijami in organizacijami na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, ki so v preteklih dveh letih več kot 50 % svojih letnih prihodkov prejele iz javnih virov. Zanje se šteje, da imajo potrebno finančno, poklicno in administrativno zmogljivost za izvedbo aktivnosti v okviru programa.
 3. To jamstvo lahko nadomesti skupno jamstvo tretje osebe ali več jamstev tretje osebe od sodelujočih organizacij, ki so podpisnice istega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Korak 3: Preverjanje finančnih pogojev

Vrste nepovratnih sredstev

Vrste nepovratnih sredstev so lahko naslednje¹:

- povračilo določenega deleža dejansko nastalih upravičenih stroškov: npr. znesek, dodeljen v okviru strateških partnerstev za kritje dodatnih stroškov, ki so povezani z udeležbo oseb s posebnimi potrebami;
- povračilo na podlagi prispevka za stroške na enoto: npr. znesek, dodeljen za individualno podporo v okviru projektov mobilnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- pavšalni zneski: npr. znesek, dodeljen za prispevanje k izvajanju dopolnilnih aktivnosti v okviru projektov Jean Monnet;
- pavšalno financiranje: znesek, dodeljen za kritje posrednih stroškov za neprofitne športne prireditve;
- kombinacija zgoraj naštetega.

Mehanizem financiranja, ki se uporablja v okviru programa Erasmus+, v večini primerov zagotavlja nepovratna sredstva na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto. Ta vrsta nepovratnih sredstev omogoča prijaviteljem preprost izračun zahtevanega zneska nepovratnih sredstev in olajša realistično finančno načrtovanje projekta.

Za več informacij o tem, katera vrsta nepovratnih sredstev se uporablja za vsak element sredstev v okviru posameznih ukrepov Erasmus+, ki so zajeti v ta vodnik, glej stolpec „Mehanizem financiranja“ v preglednicah „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B.

Načela, ki se uporabljajo za nepovratna sredstva EU

Neveljavnost za nazaj

Nobenih nepovratnih sredstev EU ni mogoče retroaktivno dodeliti za projekte, ki so že zaključeni.

Nepovratna sredstva EU se lahko dodelijo za projekt, ki se je že začel, vendar le v primeru, če lahko prijavitelj dokaže, da se je projekt moral začeti še pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih ali obvestilom o sklepu o nepovratnih sredstvih. V takih primerih stroški, ki so upravičeni do financiranja, ne smejo nastati pred dnem oddaje vloge za nepovratna sredstva.

Če prijavitelj začne izvajati projekt pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih ali obvestilom o sklepu o nepovratnih sredstvih, tveganje prevzame prijavitelj.

Nekumulativno dodeljevanje

Vsak projekt, ki ga financira EU, je upravičen do samo enega zneska nepovratnih sredstev iz proračuna EU za samo enega upravičenca. Isti stroški se iz proračuna Unije nikoli ne financirajo dvakrat.

Da bi se izognili tveganju dvojne dodelitve sredstev, mora prijavitelj v ustreznem razdelku prijavnega obrazca navesti vire in zneske katerega koli drugega financiranja, ki ga prejme ali za katerega zaprosi v letu bodisi za isti projekt bodisi kateri koli drug projekt, vključno z nepovratnimi sredstvi za poslovanje.

Identične ali zelo podobne vloge – ki jih bo vložil isti prijavitelj ali drugi partnerji istega konzorcija – bodo posebej ocenjene, da se izključi tveganje dvojne dodelitve sredstev, in se lahko vse zavrnejo.

Večkratne oddaje

Za decentralizirane ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+, bodo vloge, ki jih isti prijavitelj ali konzorcij dvakrat ali večkrat odda pri isti agenciji ali različnih agencijah, zavrnjene. Kadar bodo različni prijavitelji ali konzorciji oddali iste ali zelo podobne vloge, bodo te posebej ocenjene in se lahko vse zavrnejo.

Neprofitnost in sofinanciranje

Z nepovratnimi sredstvi iz proračuna Unije si upravičenec v okviru projekta ne sme prizadevati za dobiček ali ga ustvariti. Dobiček se opredeli kot presežek prejemkov glede na upravičene stroške, ki jih je imel upravičenec ob oddaji zahtevka za plačilo razlike². Načelo neprofitnosti se ne uporablja za nepovratna sredstva, ki so zagotovljena v obliki stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali pavšalnega financiranja, vključno s štipendijami, in vloge za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR. Sofinanciranje v obliki prispevkov v naravi se ne upošteva za namene izračuna dobička, ki se ustvari z nepovratnimi sredstvi.

Nepovratna sredstva EU so spodbuda za izvajanje projekta, ki ne bi bil izvedljiv brez finančne podpore EU, in temeljijo na načelu sofinanciranja. Sofinanciranje pomeni, da z nepovratnimi sredstvi EU ni mogoče financirati vseh stroškov projekta; za projekt je treba zagotoviti druge vire sofinanciranja, ki niso nepovratna sredstva EU (na primer lastni viri upravičenca, prihodek, ustvarjen z ukrepom, finančni prispevki tretjih oseb).

Če so nepovratna sredstva EU zagotovljena v obliki stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali pavšalnega financiranja – to velja za večino ukrepov, ki so zajeti v ta vodnik –, Komisija vnaprej zagotovi upoštevanje načel neprofitnosti in sofinanciranja za celoten ukrep z opredelitvijo stopenj ali odstotkov takih enot, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja. Na splošno se predvideva spoštovanje načel neprofitnosti in sofinanciranja, zato prijaviteljem ni treba zagotoviti informacij o virih sredstev, ki niso nepovratna sredstva EU, ali utemeljiti stroškov, ki nastanejo s projektom.

Vendar plačilo nepovratnih sredstev na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja ne posega v pravico do dostopa do zakonitih dokumentov upravičencev. Če se s preverjanjem ali revizijo razkrije, da dogodek, ki ustvarja finančna sredstva, ni bil izveden (npr. niso se izvedle aktivnosti projekta, ki so bile odobrene ob prijavi, udeleženci niso sodelovali v aktivnostih itd.), in je upravičenec prejel neupravičeno plačilo v okviru nepovratnih sredstev na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja, ima nacionalna ali Izvajalska agencija pravico izterjati znesek v višini nepovratnih sredstev. In podobno, če kakovost izvedenih aktivnosti ali ustvarjenih realizacij ni zadostna, se lahko znesek nepovratnih sredstev zniža delno ali v celoti, čeprav so se aktivnosti izvedle in so upravičene.

Poleg tega lahko Evropska komisija za statistične namene in namene spremljanja na vzorcih upravičencev izvede ankete, katerih cilj je količinsko opredeliti dejanske stroške projektov, ki so bili

financirani na podlagi povračila na osnovi prispevka na stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja.

Posebne določbe, ki se uporabljajo za nepovratna sredstva, plačana na osnovi povračila določenega deleža upravičenih stroškov

Če se nepovratna sredstva EU zagotovijo kot povračilo določenega deleža upravičenih stroškov, se uporabljajo naslednje določbe:

Upravičeni stroški

Nepovratna sredstva EU ne smejo presežati skupnega zneska, ki ga določi nacionalna ali Izvajalska agencija ob izbiri projekta na podlagi predvidenih upravičenih stroškov, navedenih v prijavnem obrazcu. Upravičeni stroški so dejanski stroški, ki jih je imel upravičenec do nepovratnih sredstev in ki izpolnjujejo vsa naslednja merila:

- nastali so v življenjskem ciklu projekta, razen stroškov, povezanih s končnimi poročili in revizijskimi potrdili;
- navedeni so v oceni celotnega proračuna za projekt;
- potrebni so za izvajanje projekta, ki je predmet nepovratnih sredstev;
- so določljivi in preverljivi ter zlasti prikazani v računovodskih izkazih upravičenca in pripravljeni v skladu z računovodskimi standardi, ki se uporabljajo v državi, kjer ima upravičenec svoj sedež, in v skladu z običajno prakso stroškovnega računovodstva upravičenca;
- ustrezajo zahtevam davčne in socialne zakonodaje, ki se uporablja;
- so smotni, utemeljeni in v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja, zlasti glede gospodarnosti in učinkovitosti.
- niso kriti z nepovratnimi sredstvi EU v obliki prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja.

Upravičene so tudi naslednje vrste stroškov:

- stroški, povezani z jamstvom za predhodno financiranje, ki ga predloži upravičenec do nepovratnih sredstev, kadar to jamstvo zahteva nacionalna ali Izvajalska agencija;
- stroški v povezavi z zunanjimi revizijami, kadar nacionalna ali Izvajalska agencija zahteva take revizije za podporo zahtevkom za plačilo;
- stroški amortizacije, če jih je upravičenec dejansko imel.

Notranja računovodska praksa in revizijski postopki upravičenca morajo omogočati neposredno uskladitev stroškov in prihodkov, ki so bili prijavljeni za projekt, z ustreznimi računovodskimi izkazi in dokazili.

Davek na dodano vrednost (DDV)

Davek na dodano vrednost se upošteva kot upravičen strošek le takrat, kadar ga ni mogoče povrniti v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV³. Edina izjema so aktivnosti ali transakcije, pri

katerih državni, regionalni in lokalni organi ter drugi javni organi delujejo kot javni organi⁴. Poleg tega:

- odbitni DDV, ki se dejansko ne odbije (zaradi nacionalnih pogojev ali nepremišljenosti upravičencev), ni upravičen;
- direktiva o DDV se ne uporablja za države, ki niso države EU. Organizacije iz partnerskih držav se lahko oprostitjo plačila davkov (vključno z DDV), dajatev in stroškov, če je bil podpisan sporazum med Evropsko komisijo in partnersko državo, v kateri ima organizacija sedež.

Upravičeni posredni stroški

Za nekatere vrste projektov (za več informacij o pravilih za dodelitev sredstev v okviru ukrepov glej del B tega vodnika) je v okviru posrednih stroškov upravičen pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta in predstavlja splošne administrativne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k projektu (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja itd.).

Posredni stroški ne smejo vključevati stroškov iz drugih proračunskih kategorij. Posredni stroški niso upravičeni, kadar je upravičenec iz proračuna Unije že prejel nepovratna sredstva za poslovanje (na primer v okviru razpisov za zbiranje predlogov za sodelovanje s civilno družbo v okviru programa Erasmus+).

Neupravičeni stroški

Naslednji stroški niso upravičeni:

- donos kapitala;
- dolgovi in stroški servisiranja dolga;
- rezervacije za izgube ali dolgove;
- dolgovane obresti;
- dvomljivi dolgovi;
- tečajne izgube;
- DDV, kadar ga je mogoče povrniti v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV (glej zgoraj navedeni odstavek o davku na dodano vrednost);
- stroški, ki jih prijavi upravičenec in so kriti z drugim projektom ali delovnim programom, ki prejema nepovratna sredstva EU (glej zgoraj navedeni odstavek o upravičenih posrednih stroških);
- prekomerni ali nepremišljeni izdatki;
- prispevki v naravi;
- v primeru najema ali zakupa opreme, stroški kakršne koli možnosti odkupa ob koncu obdobja najema ali zakupa;
- stroški odpiranja in upravljanja bančnih računov (vključno s stroški prenosov iz nacionalne ali Izvajalske agencije ali v nacionalno ali Izvajalsko agencijo, ki jih zaračuna banka upravičenca).

Viri financiranja

Prijavitelj mora v prijavnem obrazcu navesti prispevke iz drugih virov, ki niso nepovratna sredstva EU. Zunanje sofinanciranje je lahko v obliki lastnih sredstev upravičenca, finančnih prispevkov od

tretjih oseb ali prihodka, ki se ustvari s projektom. Če je iz končnega poročila in zahtevka za plačilo razlike razvidno, da prihodek presega upravičene stroške, ki so nastali s projektom, ima nacionalna ali Izvajalska agencija pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa. Ta določba se ne uporablja za projekte, ki zahtevajo sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR.

Prispevki v naravi se ne štejejo kot morebitni vir sofinanciranja.

1. SKLEP KOMISIJE C(2013) 8550 z dne 4. decembra 2013 z naslovom „The use of lump sums, the reimbursement on the basis of unit costs and the flat-rate financing under the ‚Erasmus+‘ Programme“ (Uporaba pavšalnih zneskov, povračilo na osnovi stroškov na enoto in pavšalno financiranje v okviru programa Erasmus+), (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8550.pdf).

2. Za ta namen so prejemi omejeni na prihodek, ustvarjen s projektom, in na finančne prispevke, ki so jih donatorji izrecno namenili financiranju upravičenih stroškov. Dobiček (ali izguba), kot je bil opredeljen zgoraj, je torej razlika med:

začasno sprejetim zneskom nepovratnih sredstev, prihodkom, ki je ustvarjen z ukrepom, in finančnimi prispevki, ki so jih donatorji izrecno namenili financiranju upravičenih stroškov, ter upravičenimi stroški, ki jih je imel upravičenec.

Poleg tega se kakršen koli dobiček izterja. Nacionalna ali Izvajalska agencija ima pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa. Za ukrepe, v okviru katerih imajo nepovratna sredstva obliko povračila določenega deleža upravičenih stroškov, bodo zagotovljena dodatna pojasnila za izračun dobička.

3. V državah članicah je v nacionalni zakonodaji o DDV prevedena direktiva o DDV (2006/112/ES).

4. Glej člen 13(1) Direktive.

Korak 4: izpolnitev in oddaja prijavnega obrazca

Če želijo prijavitelji zaprositi za nepovratna sredstva EU v okviru programa Erasmus+, morajo uporabiti obrazce, ki so pripravljene za posamezne ukrepe in so na voljo na spletiščih Evropske komisije, nacionalnih agencij in Izvajalske agencije (za kontaktne podatke glej Prilogo IV k temu vodniku).

V primeru predlogov projektov, ki se oddajajo v imenu konzorcijev, koordinatorska organizacija ali skupina odda eno vlogo za celoten projekt v imenu vseh sodelujočih organizacij. Vlogo je treba oddati pri ustrezni nacionalni ali Izvajalski agenciji (glej poglavje „Kje se prijaviti?“ za posamezni ukrep v delu B tega vodnika).

Postopek prijave

Spletni elektronski obrazci

Za večino ukrepov Programa morajo prijavitelji svojo vlogo oddati elektronsko pri ustrezni nacionalni ali Izvajalski agenciji ter uporabiti pravi elektronski obrazec, vključno z vsemi zahtevanimi prilogami.

Ta elektronski obrazec mora biti izpolnjen v enem od uradnih jezikov, ki se uporabljajo v državah Programa. V primeru centraliziranih ukrepov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, morajo prijavitelji izpolniti obrazec v enem od uradnih jezikov EU.

Za več informacij glej navodila o tem, kako izpolniti in oddati elektronski obrazec. V teh navodilih so na voljo tudi informacije o tem, kaj storiti v primeru tehničnih težav; na voljo so na spletiščih nacionalnih agencij (posebej za decentralizirane ukrepe), Izvajalske agencije (posebej za centralizirane ukrepe) in Evropske komisije.

V primeru večkratne oddaje iste vloge v istem krogu izbirnega postopka pri isti nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji bo nacionalna ali Izvajalska agencija vedno štela kot veljavno zadnjo različico, ki je bila oddana pred iztekom roka. Vloge, poslane po pošti, kurirski službi, telefaksu ali e-pošti, ne bodo upoštevane. V primeru večkratne oddaje istih ali zelo podobnih vlog iste organizacije prijaviteljice ali konzorcija pri različnih agencijah bodo vse vloge samodejno zavrnjene (glej poglavje o nekumulativnem dodeljevanju).

Prijavni obrazci v tiskani obliki

Nekateri centralizirani ukrepi Programa morda niso podprti z elektronskimi obrazci. Za te ukrepe je treba vloge poslati Izvajalski agenciji po pošti (velja datum poštnega žiga) ali s kurirsko službo (velja datum, ko kurirska služba prevzame pošiljko) (glej kontaktne podatke v Prilogi IV k temu vodniku). Vloge, poslane po telefaksu ali e-pošti, ne bodo upoštevane.

Prijavitelji ne morejo spreminjati svoje vloge za nepovratna sredstva po izteku roka za oddajo.

Upoštevanje roka

Vloga mora biti oddana do roka, ki je določen za vsak ukrep. Roki za oddajo predlogov projektov za vsak ukrep so navedeni v poglavjih „Merila za upravičenost“ v delu B tega vodnika.

Opomba: rok za oddajo elektronskih obrazcev je vedno do 12. ure (opoldne po bruseljskem času), ne glede na datum roka. Prijavitelji s sedežem v državah v drugih časovnih pasovih naj skrbno upoštevajo časovno razliko, da se izognejo zavrnitvi.

Kaj sledi po oddaji vloge?

Vse prijave, ki jih prejmejo nacionalne agencije ali Izvajalska agencija, gredo v postopek ocenjevanja.

Postopek ocenjevanja

Nacionalna ali Izvajalska agencija, ki prejme vlogo, oceni predloge projektov izključno na podlagi meril, navedenih v tem vodniku. Ocenjevanje zajema:

- uradno preverjanje, ali so upoštevana merila za upravičenost in izključitev;
- oceno kakovosti za ovrednotenje tega, v kolikšni meri sodelujoče organizacije izpolnjujejo merila za izbor (tj. operativna in finančna zmogljivost) in v kolikšni meri projekt izpolnjuje merila za dodelitev. Taka ocena kakovosti se v večini primerov izvede s podporo neodvisnih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo v svoji oceni upoštevali smernice, ki jih je razvila Evropska komisija; te smernice bodo na voljo na spletiščih Evropske komisije in agencij, ki so odgovorne za upravljanje projektov Erasmus+;
- preverjanje, ali v zvezi s predlogom obstaja tveganje za dvojno financiranje. Po potrebi se tako preverjanje izvede v sodelovanju z drugimi agencijami ali deležniki.

Nacionalna ali Izvajalska agencija imenuje odbor za ocenjevanje, ki bo nadzoroval upravljanje celotnega postopka izbora. Na podlagi ocene, ki jo izvedejo strokovnjaki, bo odbor za ocenjevanje določil seznam predlaganih projektov za izbor.

V primerih krepitve zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja in ob upoštevanju razvojnih ciljev ukrepa v korist upravičenih partnerskih držav sveta (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika) odbor za ocenjevanje pripravi lestvico upravičenih predlogov glede na regijo in predloge z največ točkami predloži delegacijam EU, s katerimi se izvede posvetovanje o ustreznosti in izvedljivosti projekta v lokalnem okviru, in sicer o:

- ustreznosti ciljev projekta za reformo in posodobitev visokošolskih sistemov v partnerski državi;
- ustreznosti predloga projekta za posebne potrebe in omejitve v zvezi z izvedljivostjo partnerske države/držav ali regije/regij (vključno s sinergijo z morebitnimi drugimi pobudami in preprečevanjem podvajanja);
- obsegu, v katerem projekt obravnava posebne potrebe upravičenca v zvezi s krepitvijo zmogljivosti.

Za vse ukrepe iz tega vodnika se lahko od prijaviteljev med postopkom ocenjevanja zahteva, da predložijo dodatne informacije ali pojasnijo dokazila, predložena v zvezi z vlogo, če takšne informacije ali pojasnila predloga ne spreminjajo znatno. Dodatne informacije in pojasnila so še zlasti utemeljeni v primeru očitnih pisnih napak prijavitelja ali v tistih primerih, ko – za projekte, ki so financirani s sporazumi za več upravičencev – manjka eden ali več mandatorov partnerjev (za sporazume za več upravičencev glej poglavje „Sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih“ v nadaljevanju).

Končna odločitev

Ob koncu postopka ocenjevanja se nacionalna ali Izvajalska agencija odloči, katerim projektom bodo dodeljena nepovratna sredstva na podlagi:

- seznama razvrstitve, ki ga predlaga odbor za ocenjevanje;
- proračuna, ki je na voljo za kateri koli ukrep (ali katero koli aktivnost v okviru ukrepa).

Poleg tega se odločitev v zvezi s krepitvijo zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja sprejme tudi na podlagi:

- rezultatov postopka posvetovanja (glej zgoraj);
- proračuna, ki je na voljo za katero koli regijo sveta, kot je določeno v finančnih instrumentih zunanjega delovanja EU;
- potrebe po doseganju zadostne geografske zastopanosti v regiji z vidika števila projektov na državo, in sicer v okviru omejitev razpoložljivega proračuna in ob zagotovitvi ustrezne kakovosti;
- potrebe po zagotovitvi, da splošni rezultati izbora zagotavljajo zadostno pokritost prednostnih nalog ukrepa.

Po zaključku postopka izbora se dokumenti vloge in priloženo gradivo ne pošljejo nazaj prijavitelju, ne glede na izid postopka.

Obvestilo o sklepih o dodelitvi nepovratnih sredstev

Okvirni koledar za obvestila o rezultatih izbora v okviru posameznih ukrepov je naveden v poglavju „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju.

Kaj sledi po odobritvi vloge?

- Sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih
- Znesek nepovratnih sredstev
- Plačilni postopki
- Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila

Sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih

Če je projekt izbran za nepovratna sredstva EU v okviru programa Erasmus+:

je prijavitelj izbranega projekta obveščen o sklepu o nepovratnih sredstvih, ki ga je sprejela Izvajalska agencija. Po prejetju sklepa/obvestila o sklepu prijavitelj postane upravičenec do nepovratnih sredstev EU in lahko začne izvajati projekt¹;

nacionalna ali Izvajalska agencija, ki izbere projekt, in prijavitelj podpišeta sporazum o nepovratnih sredstvih. Prijavitelj bo prejel sporazum o nepovratnih sredstvih, ki ga mora podpisati njegov zakoniti zastopnik in ki se mora vrniti nacionalni ali Izvajalski agenciji; nacionalna ali Izvajalska agencija je zadnja podpisnica, ki podpiše sporazum. Ko sporazum podpišeta obe strani, prijavitelj postane upravičenec do nepovratnih sredstev EU in lahko začne izvajati projekt²

Glede na vrsto ukrepa so lahko sporazumi o nepovratnih sredstvih v obliki sporazumov za enega upravičenca, pri čemer je prijavitelj edini upravičenec, ali sporazumov za več upravičencev, pri čemer vse partnerske organizacije konzorcija postanejo upravičenke do sporazuma. Sporazum za več upravičencev podpiše koordinator, ki je edina kontaktna točka za nacionalno ali Izvajalsko agencijo. Vse druge organizacije, ki sodelujejo v projektu (sopravičenke), pa podpišejo mandat, s katerim koordinatorju dodelijo odgovornost, da deluje kot glavni upravičenec. Praviloma morajo biti mandati za prijavitelja od vsakega partnerja zagotovljeni ob prijavi. Če se ti mandati zagotovijo pozneje, morajo biti na voljo najpozneje ob podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Opomba: mandati niso zahtevani za partnerske organizacije v državah, ki niso države organizacije prijaviteljice v primeru projektov mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju, projekte mobilnosti za dijake in osebje v PIU, projekte mobilnosti za šolsko osebje in projekte mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih. Mandat za organizacijo prijaviteljico pa morajo zagotoviti organizacije, ki so članice nacionalnih konzorcijev na področju visokošolskega izobraževanja, PIU, šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih.

Izjema so strateška partnerstva v obliki „partnerstev za šolske izmenjave“, v okviru katerih bo vsaka sodelujoča organizacija, ki sodeluje v izbranem projektu, podpisala sporazum o nepovratnih sredstvih – posebej za svoj delež nepovratnih sredstev – z nacionalno agencijo, ki ima sedež v državi te organizacije.

Vzorci sporazumov in sklepov o nepovratnih sredstvih, ki se uporabljajo v okviru programa Erasmus+, bodo med letom na voljo na spletiščih Evropske komisije in Izvajalske agencije.

Okvirni koledar za prejetje sporazumov in sklepov o nepovratnih sredstvih v okviru posameznih ukrepov je naveden v poglavju „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju.

1. Za izjeme pri tem pravilu glej poglavje „Neveljavnost za nazaj“ v tem delu vodnika.

2. Glej prejšnjo opombo.

Znesek nepovratnih sredstev

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v višini zneska, ki ga je zahteval prijavitelj. Zahtevani znesek sredstev se lahko zmanjša na podlagi posebnih finančnih pravil, ki se uporabljajo za zadevni ukrep.

Dodelitev nepovratnih sredstev v zadevnem krogu izbirnega postopka ne pomeni upravičenosti do sredstev tudi v naslednjih krogih.

Treba je vedeti, da je znesek nepovratnih sredstev, predviden v sporazumu, najvišji znesek, ki ga ni mogoče zvišati, četudi upravičenec zahteva višji znesek.

Sredstva, ki jih prenese Izvajalska agencija ali nacionalna agencija, morajo biti opredeljena na bančnem računu ali podračunu, ki ga navede upravičenec za plačilo nepovratnih sredstev.

Plačilni postopki

Glede na vrsto ukrepa, trajanje sporazuma/sklepa o nepovratnih sredstvih in oceno finančnega tveganja veljajo za projekte, ki so podprti v okviru programa Erasmus+, različni plačilni postopki.

Razen za prvo plačilo v okviru predhodnega financiranja se bodo druga plačila ali izterjatve izvedle na podlagi analize poročil ali zahtevkov za plačilo, ki jih predloži upravičenec (predloge teh dokumentov bodo na voljo med letom na spletiščih nacionalnih agencij in Izvajalske agencije).

Plačilni postopki, ki se uporabljajo v okviru programa Erasmus+, so opisani v nadaljevanju.

Plačilo v okviru predhodnega financiranja

Plačilo v okviru predhodnega financiranja se bo preneslo k upravičencu v 30 dneh od dneva, ko zadnja od dveh podpisnic podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih ali ko upravičenec prejme obvestilo o sklepu o nepovratnih sredstvih, in, kadar je to ustrezno, ko so zagotovljena vsa ustrezna jamstva (glej poglavje „Finančno jamstvo“ v nadaljevanju). Namen predhodnega financiranja je upravičencu zagotoviti likvidna sredstva. Nacionalne agencije ali Izvajalska agencija se lahko odločijo za razdelitev prvega plačila v okviru predhodnega financiranja na več obrokov. Prav tako se lahko odločijo, da znižajo znesek predhodnega financiranja ali pa ga sploh ne zagotovijo, če je bilo ugotovljeno, da finančna zmogljivost upravičenca ni zadovoljiva.

Nadaljnja plačila v okviru predhodnega financiranja

V okviru nekaterih ukrepov, se bo drugo - in v nekaterih primerih tretje - plačilo v okviru predhodnega financiranja preneslo upravičencu v 60 koledarskih dneh od takrat, ko nacionalna ali Izvajalska agencija od upravičenca prejme nadaljnje zahtevke za plačilo v okviru predhodnega financiranja, ali če je zahtevku za nadaljnje plačilo v okviru predhodnega financiranja priloženo vmesno poročilo. Ta nadaljnja plačila v okviru predhodnega financiranja se lahko zahtevajo, ko je porabljenih vsaj 70 % prejšnjega plačila v okviru predhodnega financiranja. Če je iz izkaza o uporabi prejšnjih plačil v okviru predhodnega financiranja razvidno, da je bilo za kritje stroškov ukrepa porabljenih manj kot 70 % prejšnjega plačila v okviru predhodnega financiranja, se znesek novega predhodnega financiranja, ki bo izplačan, zmanjša za neporabljeni znesek prejšnjega predhodnega financiranja.

Vmesno poročilo ali poročilo o napredku/tehnično poročilo

Od upravičencev se bo v okviru nekaterih ukrepov zahtevalo, naj predložijo vmesno poročilo, ki bo spremljalo zahtevek za nadaljnje plačilo v okviru predhodnega financiranja. V drugih primerih se bo od upravičencev prav tako zahtevalo, naj predložijo poročilo o napredku/tehnično poročilo z informacijami o izvajanju projekta. Poročila o napredku/tehnična poročila ne sprožijo nadaljnega plačila v okviru predhodnega financiranja. Vmesno poročilo in poročilo o napredku/tehnično poročilo je treba predložiti do roka, ki je naveden v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih.

Plačilo ali povračilo razlike

Znesek zadnjega plačila, ki ga prejme upravičenec, bo določen na podlagi končnega poročila, ki ga je treba predložiti do roka, navedenega v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih. Če a) dogodki, na podlagi katerih se pridobijo nepovratna sredstva, niso izvedeni ali če so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali c) je kakovost izvedenih aktivnosti/realizacij nezadostna, se lahko znesek sredstev sorazmerno zmanjša ali, kadar je to ustrezno, se od upravičenca zahteva, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom v okviru predhodnega financiranja.

V okviru nekaterih ukrepov nacionalna ali Izvajalska agencija prenese 100 % dodeljenih nepovratnih sredstev z obroki v okviru predhodnega financiranja. V takih primerih se ne izvede plačilo razlike. Vendar če - na podlagi končnega poročila, ki ga upravičenec predloži do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih - a) dogodki, na podlagi katerih se pridobijo nepovratna sredstva, niso izvedeni ali če so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali c) je kakovost izvedenih aktivnosti/realizacij nezadostna, se bo od upravičenca zahtevalo, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom v okviru predhodnega financiranja.

Praviloma se izvede zadnje plačilo ali izda zahtevka za povračilo razlike v 60 koledarskih dneh od prejetje končnega poročila.

Za več informacij in podrobnosti o načinih plačila, ki se uporabljajo za posamezne ukrepe, glej poglavje „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju.

Denarne kazni

Upravičencem centraliziranih ukrepov, za katere se ugotovi resna kršitev pogodbenih obveznosti, se lahko izrečejo denarne kazni, navedene v pogojih iz sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila

	Roki življenjskega cikla projekta			Načini plačila		
	Okvirni datum obvestila o sklepu o nepovratnih sredstvih	Okvirni datum za podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih	Datum zadnjega plačila/zahtevka za povračilo razlike	Št. obrokov predhodnega financiranja	Vmesno (tehnično) poročilo	% nepovratnih sredstev, ki se zagotovi v različnih fazah
KU1 - Mobilnost za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju	4 mesece od roka za oddajo	4 mesece od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo	2	Da	Pred. fin.: 80 % Razlika: 0 %
KU1 - Druge vrste mobilnosti (PIU, šolsko izobraževanje, izobraževanje odraslih in mladina)	4 mesece od roka za oddajo	4 mesece od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
KU1 - PIU (izbirno)	4 mesece od roka za oddajo	4 mesece od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo	2	Da	Pred. fin.: 80 % Razlika: 0 %
KU1 - Skupni magistrski študij Erasmus Mundus	5 mesecev od roka za oddajo	6 mesecev od roka za oddajo	Ni predvideno plačilo razlike	3	Ne	Pred. fin.: 25 % -50 % -25 % Razlika: 0 %
KU2 - Strateška partnerstva, ki trajajo do 2 leti	4 mesece od roka za oddajo	5 mesecev od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
KU2 - Strateška partnerstva, ki trajajo od 2 do 3 let	4 mesece od roka za oddajo	5 mesecev od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo	2	Da	Pred. fin.: 40 % -40 % Razlika: 20 %
KU2 - Strateška partnerstva v obliki partnerstev za izmenjavo med šolami (izbirno)	4 mesece od roka za oddajo	6 mesecev od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko vse vključene NA prejmejo končno poročilo	2	Da	Pred. fin.: 80 % -20 % Razlika: 0 %

	Roki življenjskega cikla projekta			Načini plačila		
	Okvirni datum obvestila o sklepu o nepovratnih sredstvih	Okvirni datum za podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih	Datum zadnjega plačila/zahtevka za povračilo razlike	Št. obrokov predhodnega financiranja	Vmesno (tehnično) poročilo	% nepovratnih sredstev, ki se zagotovi v različnih fazah
KU2 - Koalicije znanja in koalicije sektorskih spretnosti	5 mesecev od roka za oddajo	7 mesecev od roka za oddajo	V 60 dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	2	Da	Pred. fin.: 40 % Razlika: 20 %
KU2 - Krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja	6 mesecev od roka za oddajo	7 mesecev od roka za oddajo	V 60 dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	2	Da	Pred. fin.: 50 % Razlika: 10 %
KU2 - Krepitev zmogljivosti na področju mladine	5 mesecev od roka za oddajo	6 mesecev od roka za oddajo	V 60 dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	1	Da	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
KU3 - Srečanja za strukturirani dialog	4 mesece od roka za oddajo	4 mesece od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko NA prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
Aktivnosti programa Jean Monnet	5 mesecev od roka za oddajo	6 mesecev od roka za oddajo	V 60 dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	1	Da	Pred. fin.: 70 % Razlika: 30 %
Šport - Partnerska sodelovanja	5 mesecev od roka za oddajo	6 mesecev od roka za oddajo	V 60 dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 70 % Razlika: 30 %
Šport - Partnerska sodelovanja manjšega obsega	5 mesecev od roka za oddajo	6 mesecev od roka za oddajo	V 60 dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 70 % Razlika: 30 %
Šport - Neprofitne evropske športne prireditve	5 mesecev od roka za oddajo	6 mesecev od roka za oddajo	V 60 dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 70 % Razlika: 30 %

Za strateška partnerstva v obliki partnerstev za izmenjavo med šolami in projekte na področju PIU v okviru ključnega ukrepa 1 ter odvisno od nacionalnega pravnega okvira in pravnega statusa organizacij, ki so vključene v projekt, lahko nacionalna agencija uporabi model 100-odstotnega predhodnega financiranja. Za projekte na področju PIU v okviru ključnega ukrepa 1 lahko nacionalna

agencija uporabi model 100-odstotnega predhodnega financiranja samo, če je prijavitelj šola v skladu z nacionalno zakonodajo. Kadar se ta model ne uporablja, se bodo uporabili drugi modeli financiranja, ki veljajo za te ukrepe.

Upoštevajte, da so okvirni datumi, ki so navedeni v zgornji razpredelnici, zgolj splošne narave in ne pomenijo pravne obveznosti za nacionalne agencije in Izvajalsko agencijo. Podobno velja za navedene načine plačila in treba je upoštevati, da se bodo na splošno uporabljali, vendar da se glede na posamezne okoliščine zadevne organizacije prijaviteljice ali konzorcija (npr. glede na finančno zmogljivost) lahko zagotovijo drugačne ureditve v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih. V primeru pomanjkanja odobrenih sredstev EU za zadevno proračunsko leto se lahko plačila v okviru predhodnega financiranja nadalje zmanjšajo.

Druge pomembne pogodbene določbe

- Finančno jamstvo
- Oddaja naročil podizvajalcem in dodelitev pogodb o izvedbi javnih naročil
- Informacije o dodeljenih nepovratnih sredstvih
- Obveščanje javnosti Preverjanja in revizije
- Varstvo podatkov
- Odprta licenca in pravice intelektualne lastnine
- Pravila, ki se uporabljajo

Finančno jamstvo

Če se ugotovi, da finančna zmogljivost ni zadovoljiva, lahko nacionalna ali Izvajalska agencija zahteva od upravičenca, ki so mu bila dodeljena nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR, da vnaprej predloži jamstvo za zmanjšanje finančnega tveganja, povezanega s predhodnim financiranjem. To jamstvo se lahko zahteva za plačila v okviru predhodnega financiranja do enake višine zneska.

Namen takega jamstva je, da banka ali finančna institucija zagotavlja nepreklicno kolateralno poroštvo za obveznosti upravičenca na podlagi sporazuma ali sklepa o nepovratnih sredstvih ali se zavezuje, da jih bo na prvi poziv poravnala.

To finančno jamstvo v evrih zagotovi odobrena banka ali finančna institucija s sedežem v državi članici EU. Če ima upravičenec sedež v državi, ki ni država EU, lahko nacionalna ali Izvajalska agencija pristane, da jamstvo zagotovi banka ali finančna institucija s sedežem v taki državi, če presodi, da banka ali finančna institucija zagotavlja enako finančno varnost in pogoje kot institucije v državah članicah EU.

To jamstvo lahko nadomesti skupno jamstvo tretje osebe ali več jamstev tretje osebe od sodelujočih organizacij, ki so podpisnice istega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Jamstvo se bo sprostilo, ko se bo predhodno financiranje sčasoma poračunalo z vmesnimi plačili ali plačili razlike upravičencu v skladu s pogoji iz sporazuma ali sklepa o nepovratnih sredstvih. Če bo razlika plačana s povračilom, se bo jamstvo sprostilo, ko bo upravičenec obveščen.

Oddaja naročil podizvajalcem in dodelitev pogodb o izvedbi javnih naročil

Upravičenec lahko odda naročila podizvajalcem za posebne tehnične storitve, ki zahtevajo specializirane spretnosti (v zvezi s področjem prava, računovodstva, davka, človeških virov, informacijske tehnologije itd.), ali pogodbe o izvedbi javnih naročil. Stroški, ki jih ima upravičenec s to vrsto storitev, se torej lahko štejejo kot upravičeni stroški, če izpolnjujejo vsa druga merila, navedena v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstev.

Kadar izvajanje projekta zahteva sklepanje pogodb za blago, delo ali storitve (izvedbo javnega naročila), morajo upravičenci dodeliti pogodbo ekonomsko najugodnejši ponudbi, npr. ponudbi, ki ponuja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, ali po potrebi ponudbi z najnižjo ceno, ter pri tem zagotoviti, da ne pride do navzkrižja interesov in da se ohrani dokumentacija za primer revizije.

V primeru izvedbe javnega naročila, ki presega 60 000 EUR (ali 25 000 EUR za krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja), lahko nacionalna ali Izvajalska agencija za naročnika poleg pravil, navedenih v prejšnjem odstavku, uvede dodatna posebna pravila. Ta posebna pravila bodo objavljena na spletiščih nacionalnih agencij in Izvajalske agencije.

Informacije o dodeljenih nepovratnih sredstvih

V skladu z načelom preglednosti in zahtevo po naknadnem obveščanju javnosti morajo biti informacije o prejemnikih sredstev EU objavljene na spletišču Komisije, Izvajalske agencije in/ali nacionalnih agencij v prvi polovici leta po zaključku poslovnega leta, za katerega so bila sredstva dodeljena.

Podatki se lahko objavijo tudi s katerim koli drugim ustreznim sredstvom obveščanja, vključno z Uradnim listom Evropske unije.

Nacionalne agencije in Izvajalska agencija bodo objavile naslednje informacije:

- ime in naslov upravičenca;
- znesek dodeljenih nepovratnih sredstev;
- narava in namen dodelitve.

Na utemeljeno in ustrezno podprto prošnjo upravičenca se objava opusti, če bi razkritje teh informacij lahko ogrozilo pravice in svoboščine zadevnih posameznikov, ki jih ščiti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ali škodilo poslovnim interesom upravičencev.

V zvezi z osebnimi podatki fizičnih oseb se objavljene informacije odstranijo dve leti po koncu poslovnega leta, za katerega so bila dodeljena sredstva.

Enako velja za osebne podatke, navedene v uradnih nazivih pravnih oseb (npr. združenje ali podjetje, ki ima v nazivu imena ustanoviteljev).

Te informacije ne bodo objavljene za štipendije, ki se plačajo fizičnim osebam, in drugo neposredno podporo, izplačano najbolj pomoči potrebnim fizičnim osebam (begunci in brezposelne osebe). Organizacije upravičenke tudi niso pooblaščenke za objavo teh vrst informacij v zvezi z osebami, ki prejmejo nepovratna sredstva za mobilnost v okviru programa Erasmus+.

Obveščanje javnosti

Poleg zahtev v zvezi s prepoznavnostjo projekta ter razširjanjem in uporabo njegovih rezultatov (kar so merila za dodelitev) mora vsak odobreni projekt izpolniti obveznost glede minimalnega obveščanja javnosti.

Upravičenci morajo jasno navesti podporo Evropske unije v vseh obvestilih ali publikacijah, ne glede na vrsto ali sredstvo obveščanja, vključno z internetom, ter pri izvajanju vseh aktivnosti, za katere se uporabljajo nepovratna sredstva.

To je treba storiti v skladu z določbami, ki so zajete v sporazum ali sklep o nepovratnih sredstvih. Če se te določbe ne upoštevajo v celoti, se lahko zmanjšajo nepovratna sredstva upravičenca.

Za nadaljnje zahteve v zvezi s prepoznavnostjo projekta glej smernice za razširjanje za upravičence v Prilogi II k temu vodniku.

Preverjanja in revizije

Nacionalna ali Izvajalska agencija in/ali Evropska komisija lahko izvede tehnična in finančna preverjanja ter revizije v zvezi z uporabo nepovratnih sredstev. Preveri lahko tudi zakonite dokumente upravičenca (ali soupravičenca) za namene rednega ocenjevanja stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja. Upravičenec (ali soupravičenec) se s podpisom svojega zakonitega zastopnika zaveže, da bo zagotovil dokaz o ustrezni uporabi nepovratnih sredstev. Evropska komisija, Izvajalska agencija, nacionalne agencije in/ali Računsko sodišče ali organ, ki ga te institucije pooblastijo, lahko preveri, kako so se uporabila nepovratna sredstva, kadar koli v petih letih, ali treh letih za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR, z začetkom od datuma plačila razlike ali izvedbe povračila, ki ga opravi nacionalna ali Izvajalska agencija. Upravičenci torej v tem obdobju hranijo evidence, izvornike dokazil, statistične podatke in druge dokumente, povezane z nepovratnimi sredstvi.

V primeru centraliziranih ukrepov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, se lahko uporabijo različne vrste revizijskih postopkov glede na vrsto zadevnega ukrepa in višino dodeljenih nepovratnih sredstev (kadar je to ustrezno, se za nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR in so nižja od 750 000 EUR, uporabi Vrsta revizije I; za nepovratna sredstva v znesku 750 000 EUR ali več pa Vrsta revizije II). Več informacij je na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

Določbe v zvezi s preverjanji in revizijami so podrobno opisane v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih.

Varstvo podatkov

Vse osebne podatke, vključene v prijavitni obrazec ali sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih, bo nacionalna ali Izvajalska agencija ali Evropska komisija obdelala v skladu z:

- Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov;
- kadar je to ustrezno, nacionalno zakonodajo o varstvu osebnih podatkov države, v kateri je bila vloga izbrana.

Razen če niso vprašanja označena kot izbirna, so odgovori prijavitelja na vprašanja v prijavnem obrazcu zahtevani za ocenjevanje in nadaljnjo obdelavo vloge za nepovratna sredstva v skladu z Vodnikom za prijavitelje Erasmus+. Oddelek ali enota, odgovorna za zadevni program nepovratnih sredstev Unije (subjekt v vlogi upravljavca podatkov), bo osebne podatke obdelovala izključno v ta namen. Osebni podatki se lahko na podlagi potrebe po seznanitvi s podatki posredujejo tretjim osebam, ki so vključene v oceno vlog ali postopek upravljanja nepovratnih sredstev, brez poseganja v možnost posredovanja teh podatkov organom, ki so odgovorni za spremljanje in inšpekcijo v skladu z zakonodajo Evropske unije, ali organom, ki so pooblašteni za izvedbo ocenjevanja Programa ali katerih koli ukrepov Programa. Predvsem se lahko zaradi varstva finančnih interesov Unije osebni podatki posredujejo službam za notranjo revizijo, Evropskemu računskemu sodišču, komisiji za finančne nepravilnosti ali Evropskemu uradu za boj proti goljufijam ter med odredbodajalci Komisije in izvajalskimi agencijami. Prijavitelj ima pravico, da ima dostop do svojih osebnih podatkov in da jih popravi. Če ima prijavitelj kakršna koli vprašanja v zvezi z obdelavo svojih osebnih podatkov, jih naslovi na agencijo, ki je izbrala projekt. V primeru sporov lahko prijavitelj kadar koli uveljavlja pravico do pomoči Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. Več informacij v zvezi z obdelavo osebnih podatkov je navedenih v sporazumu ali sklepu o nepovratnih sredstvih.

V zvezi z obdelavo osebnih podatkov v okviru programa Erasmus+ je na spletišču Komisije in Izvajalske agencije na voljo podrobno opisana izjava o varstvu osebnih podatkov, vključno s kontaktnimi podatki.

V okviru centraliziranih ukrepov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, so prijavitelji – in če gre za pravne subjekte, osebe, ki so članice upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa prijavitelja ali imajo pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi z navedenim prijaviteljem, ali fizične ali pravne osebe, ki prevzamejo neomejeno odgovornost za dolgove prijavitelja – obveščeni, da lahko odredbodajalec agencije njihove osebne podatke (naziv, ime v primeru fizične osebe, naslov, pravno obliko ter naziv in ime oseb s pooblastili za zastopanje, odločanje ali nadzor, če gre za pravno osebo) registrira v sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev, če so v kateri koli od situacij iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2015/1929 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. oktobra 2015 (UL L 286, 30.10.2015, str. 1).

Zahteva glede prostega dostopa

Erasmus+ spodbuja prost dostop do rezultatov projektov, s čimer podpira učenje, poučevanje, usposabljanje in mladinsko delo. Namen je, da se zagotovi uporabnost javno financiranih gradiv za splošno javnost, da se povečajo vrednost, prepoznavnost in ponovna uporaba spoznanj in dela v okviru projekta ter da se zagotovi dolgoročni dostop do rezultatov, tudi če npr. konzorcij upravičenca preneha obstajati.

Program Erasmus+ upravičence zlasti zavezuje, da vse učne vire, ki nastanejo v okviru podprtih projektov (dokumenti, nosilci podatkov, programska oprema ali druga gradiva), dajo na voljo javnosti z odprtimi licencami (glej naslednje poglavje). Takšna gradiva se imenujejo prosto dostopni učni viri (PDUV). Poleg tega morajo upravičenci zagotoviti, da so PDUV na voljo v uredljivi digitalni obliki, prosto dostopni na internetu (brez stroškov, registracije ali drugih omejitev) in da so, kadar je mogoče, na voljo na primerni in prosto dostopni platformi, torej ne samo na posebnem spletišču projekta ali institucije. Zahteva po prostem dostopu je obvezna in ne posega v pravice intelektualne lastnine upravičencev do nepovratnih sredstev.

Odprta licenca in pravice intelektualne lastnine

Avtorska pravica ustvarjalcu katerega koli izvirnega dela – npr. učnega vira – načeloma podeljuje izključno pravico do uporabe tega dela. Licence so običajen način, s katerim imetniki avtorskih pravic drugim omogočijo uporabo svojih del. Licenca določa pogoje, pod katerimi imetnik pravic določenim posameznikom ali organizacijam podeli pravico do uporabe svojega dela.

Odprta licenca je način, s katerim imetnik avtorskih pravic (ustvarjalec ali drugi imetnik pravic) splošni javnosti podeli veljavno dovoljenje za uporabo svojega dela. Uporabljen odprta licenca je običajno navedena na delu samem ali tam, kjer se delo deli z drugimi. Kot pri drugih licencah odprta licenca ne pomeni prenosa avtorskih pravic ali drugih pravic intelektualne lastnine. Kdor podeli odprto licenco za svoje delo, ostane imetnik avtorskih pravic za svoje gradivo in ga lahko uporablja, kot želi, npr. za trženje rezultatov svojih projektov. Natančneje, odprta licenca, uporabljena za učni vir, ustvarjen s podporo programa Erasmus+, mora javnosti (tj. vsem tretjim stranem) omogočiti najmanj prosto:

- uporabo dela;
- prilagajanje dela svojim potrebam (npr. prevajanje, krajšanje, spreminjanje glede na lokalni kontekst itd.);
- reproduciranje in deljenje izvirnega ali prilagojenega dela z drugimi (npr. s študenti v razredu, na spletu, s kolegi).

Erasmus+ upravičence spodbuja k uporabi čim bolj odprtih licenc¹, vendar lahko upravičenci za zagotovitev največjega učinka svojih del izberejo odprte licence s posebnimi pogoji, zlasti:

- da je treba povsod, kjer se delo ali njegova izvedena različica uporablja ali deli, navesti ustvarjalca;
- da se delo ne sme uporabljati v komercialne namene (npr. prodajati s strani tretjih oseb, vključiti v učbenike, ki so naprodaj, itd.);
- da je treba vse izvedene različice deliti z isto licenco ali pod enakimi licenčnimi pogoji.

Upravičenci Erasmus+ lahko izberejo katero koli odprto licenco ali celo razvijejo svojo, vendar se jih močno spodbuja, da uporabijo poznane obstoječe licence, primerne za to vrsto virov, in se tako izognejo podvajanju dela, zagotovijo pravno varnost in omogočijo združevanje več različnih del. Licenca ne sme vsebovati kakršnih koli pogojev, ki bi omejevali skupino uporabnikov, od njih zahtevali, da se registrirajo, sodelujejo ali se kako drugače zavežejo h kateri koli posebni dejavnosti ali ki bi določali, da je treba za uporabo zaprositi ali o njej poročati.

¹.Npr. razširjeni licenci Creative Commons Attribution ali Creative Commons Attribution-Share Alike za ustvarjalno delo, licenci GNU Public License in GNU Lesser Public License za programsko opremo ali licenca Open Database License za baze podatkov.

Pravila, ki se uporabljajo

Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2015/1929 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. oktobra 2015 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 286, 30.10.2015, str. 1), ter

Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1), kakor je bila spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2015/2462 z dne 30. oktobra 2015 o spremembi Delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 342, 29.12.2015, str. 7).

Priloga

- Priloga I
 - Krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja
 - Skupni magistrski študij Erasmus Mundus
 - Projekt mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju
 - Projekt mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih
 - Projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju
 - Projekt mobilnosti za šolsko osebje
 - Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce
 - Strateška partnerstva
- Priloga II - Razširjanje in uporaba rezultatov
- Priloga III - Glosar pojmov
- Priloga IV - Koristne reference in kontaktni podatki

Priloga I

Posebna pravila in informacije glede mobilnosti, strateških partnerstev in krepitve zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja

V to prilogo so zajeta dodatna merila in pomembne informacije o pripravi, izvajanju in nadaljnjem spremljanju projektov mobilnosti in mobilnosti med visokošolskim študijem prve stopnje ter več konkretnih primerov aktivnosti, ki jih je mogoče izvesti v okviru strateških partnerstev na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, in dodatne informacije o krepitvi zmogljivosti na področju projektov visokošolskega izobraževanja. Organizacije, ki nameravajo razviti projekt v okviru teh ukrepov, naj si pred oddajo vloge za nepovratna sredstva skrbno preberejo ustrezne dele te priloge.

Ta priloga je razdeljena na naslednja poglavja:

- Projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju
- Projekt mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju
- Projekt mobilnosti za šolsko osebje
- Projekt mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih
- Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce
- Skupni magistrski študij Erasmus Mundus
- Strateška partnerstva
- Krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja

Projekt mobilnosti za študente in osebje v visokošolskem izobraževanju

1. Pred mobilnostjo

A: Akreditacija sodelujočih organizacij

Listina Erasmus za terciarno izobraževanje

Listina Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE) zagotavlja splošni okvir kakovosti za evropske in mednarodne aktivnosti sodelovanja, ki jih v okviru Programa lahko izvede visokošolska institucija. Dodelitev Listine Erasmus za terciarno izobraževanje je pogoj, ki ga morajo izpolnjevati vse visokošolske institucije, ki so iz držav Programa in želijo biti v okviru Programa vključene v učno mobilnost posameznikov in/ali sodelovanje na področju inovacij in dobrih praks. Za visokošolske institucije iz partnerskih držav Listina Erasmus za terciarno izobraževanje ni zahtevana in okvir kakovosti se bo zagotovil z medinstitucionalnimi sporazumi med visokoškolskimi institucijami (glej spodaj).

Razpis za zbiranje predlogov za dodelitev Listine Erasmus za terciarno izobraževanje vsako leto objavi Izvajalska agencija v Bruslju. Če je listina dodeljena, je veljavna celotno obdobje trajanja Programa. Pogoji za vlogo za pridobitev Listine Erasmus za terciarno izobraževanje so opisani na spletišču Izvajalske agencije:

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/erasmus-charter-for-higher-education-2014-2020_en.

Visokošolske institucije morajo med izvajanjem projekta spoštovati vse določbe Listine Erasmus za terciarno izobraževanje. Skladnost bo spremljala nacionalna agencija, katere strategija spremljanja bo temeljila na Vodniku za spremljanje Listine Erasmus za terciarno izobraževanje (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//eche-monitoring-guide_en.pdf), novem priročniku, ki zagotavlja nabor dogovorjenih smernic in primerov dobrih praks na področju spremljanja in izboljšanja skladnosti z Listino Erasmus za terciarno izobraževanje. Visokošolske institucije, ki se prijavljajo za projekte Erasmus+ in v njih sodelujejo, naj v tem vodniku poiščejo informacije o prednostnih področjih skladnosti z Listino Erasmus za terciarno izobraževanje ter o razpoložljivih orodjih, smernicah in spletnih povezavah.

Ob kršitvi kakršnih koli načel in obveznosti Listine Erasmus za terciarno izobraževanje lahko Evropska komisija listino prekliče.

Akreditacija konzorcija

Nacionalni konzorcij za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja lahko podpira katero koli od štirih upravičenih aktivnosti mobilnosti v projektu mobilnosti v visokoškolskem izobraževanju.

Namen konzorcijev za mobilnost je olajšati organizacijo mobilnosti in zagotoviti dodano vrednost v zvezi s kakovostjo aktivnosti v primerjavi s tem, kaj bi lahko ponudile posamezne visokošolske institucije pošiljateljice. Organizacije, ki so članice nacionalnega konzorcija za mobilnost, lahko

združijo ali vzajemno uporabljajo storitve, povezane z organizacijo mobilnosti. Skupne aktivnosti lahko vključujejo skupno administrativno, pogodbeno in finančno upravljanje mobilnosti, skupni izbor in/ali priprave in spremljanje udeležencev ter, kadar je to ustrezno, osrednjo točko za iskanje podjetij in navezovanje stikov med podjetji in udeleženci. Nacionalni konzorcij za mobilnost ima lahko tudi vlogo posrednika za prihajajoče študente in praktikante. To vključuje iskanje organizacije gostiteljice v regiji, kjer se nahajajo partnerji konzorcija za mobilnost, in zagotavljanje pomoči, če je ta potrebna.

Koordinator konzorcija, morda skupaj z drugimi organizacijami/organizacijami posrednicami, ima lahko aktivno vlogo pri spodbujanju navezovanja stikov s podjetji, iskanju priložnosti za prakse in usposabljanja za osebe, promociji teh aktivnosti, zagotavljanju informacij itd.

Koordinator konzorcija je pozvan, naj se usklajuje s konzorciji iz drugih držav, da se povečata razpoložljivost in kakovost praks in podprejo študentske prakse Erasmus+.

Vsaka visokošolska institucija pošiljateljica ostane odgovorna za kakovost, vsebino in priznavanje obdobj mobilnosti. Vsak član konzorcija mora s koordinatorjem konzorcija podpisati sporazum, da se opredelijo vloge in odgovornosti ter administrativne in finančne ureditve; v načinih sodelovanja so navedeni mehanizmi za pripravo, zagotavljanje kakovosti, nadaljnje spremljanje obdobj mobilnosti in podobno. Poleg tega mora vsaka visokošolska institucija pošiljateljica podpisati medinstitucionalne sporazume (glej naslednje poglavje) z visokoškolskimi institucijami, ki sprejmejo njene študente in osebe.

Nacionalni konzorcij za mobilnost lahko prejme sredstva, le če mu je bila podeljena akreditacija za konzorcij. Če ocena nacionalnega konzorcija za mobilnost ni uspešna, se mora konzorcij za akreditacijo in financiranje znova prijaviti naslednje leto.

Nacionalna agencija bo spremljala skladnost z akreditacijo za konzorcij. V primeru kakršnih koli večjih težav (npr. nepravilna uporaba sredstev, nespoštovanje obveznosti in nezadovoljiva finančna zmogljivost) ali kakršnih koli kršitev obveznosti konzorcija lahko nacionalna agencija preklic akreditacijo. Nacionalna agencija zahteva od koordinatorja konzorcija, da jo nemudoma obvesti o kakršnih koli spremembah glede sestave, okoliščin ali statusa konzorcija, zaradi katerih bodo morda potrebne spremembe ali preklic akreditacije.

B: Medinstitucionalni sporazum

Mobilnost študentov za študij in mobilnost osebja za poučevanje med visokoškolskimi institucijami se izvaja kot del medinstitucionalnega sporazuma med visokoškolskimi institucijami. Predloge so na voljo na spletišču:

http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm.

Medinstitucionalne sporazume lahko podpišeta dve ali več visokoškolskih institucij.

Z medinstitucionalnim sporazumom se v primeru mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami opredelijo splošna načela, ki so upoštevana v Listini Erasmus za terciarno izobraževanje, in obe strani se bosta zavezali k izvajanju teh načel.

Medinstitucionalni sporazum se lahko tudi razširi, tako da zajame mobilnost študentov za prakso in/ali mobilnost osebja za usposabljanje, pri čemer se zanaša na znanje partnerskih institucij o podjetjih za namene opredeljevanja podjetij/organizacij gostiteljic v tujini.

C: Orodje za mobilnost (Mobility Tool+)

Čim prej po izboru udeležencev mora upravičena organizacija vnesti splošne informacije o udeležencu in vrsti mobilnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, državo gostiteljico, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost (Mobility Tool+). Organizacija upravičenka mora tudi najmanj enkrat mesečno med življenjskim ciklom projekta posodablјati podatke v orodju za mobilnost ob kakršni koli novi spremembi v zvezi z udeleženci ali aktivnostmi mobilnosti.

Za projekte mobilnosti med državami Programa in partnerskimi državami je treba v orodju za mobilnost s pomočjo PIC opredeliti visokošolske institucije v partnerskih državah. Če visokošolska institucija v partnerski državi še nima kode PIC na podlagi prejšnjega sodelovanja v programih EU, se morajo registrirati in zanjo zaprositi na portalu za udeležence in jo sporočiti upravičencu.

Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri izvajanju aktivnosti mobilnosti za upravičence programa Erasmus+. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti.

D: Pogoji udeležbe študentov

Izbor

Študenti se prijavijo pri svoji visokošolski instituciji, ki izvaja izbor udeležencev v ukrepu mobilnosti. Izbor študentov - in postopek za dodeljevanje nepovratnih sredstev tem študentom - mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora.

Visokošolska institucija sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor študentov.

Merila za izbor - kot so, na primer: akademski uspeh kandidata, predhodne izkušnje v mobilnosti, motivacija, predhodne izkušnje v državi gostiteljici (npr. povratek v državo izvora) itd. - bodo javno objavljena. Za študente iz partnerskih držav bo prvo merilo za izbor uspešnost pri študij, pri enaki uspešnosti pa imajo prednost študenti iz socialno-ekonomskih okolij z manj možnostmi (vključujoč begunce, prosilce za azil in migrante).

Prednost bodo imeli študenti, ki se še niso udeležili ukrepov mobilnosti v istem ciklu študija v okviru programov Erasmus Vseživljenjsko učenje, Erasmus Mundus ali Erasmus+. V primeru magistrskih programov Erasmus Mundus in skupnih magistrskih študijev Erasmus Mundus se prejšnja udeležba upošteva le za prejemnike štipendij.

Ko so študenti izbrani, bi od svoje institucije pošiljateljice morali prejeti študentsko listino Erasmus+, ki opredeljuje pravice in obveznosti študentov v zvezi z njihovim obdobjem študija ali prakse v tujini ter pojasnjuje različne korake, ki jih je treba opraviti pred in med mobilnostjo ter po njej.

Sporazum s študentom

Pred odhodom mora vsak izbrani študent podpisati sporazum, ki vključuje tudi „študijski sporazum“ z opredeljenim programom študija in/ali prakse, ki se bo opravil na podlagi dogovora med študentom

ter organizacijama pošiljateljico in gostiteljico. Predloga je na voljo na spletišču:
http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm.

Ta študijski sporazum opredeljuje ciljne učne izide za obdobje učenja v tujini in navaja formalne določbe o priznavanju. V sporazumu je naveden tudi kraj obdobja študija in/ali prakse. V tem študijskem sporazumu se morata institucija pošiljateljica in študent tudi dogovoriti o ravni jezikovnega znanja (glavnega jezika poučevanja ali na delovnem mestu), ki jo mora študent doseči do začetka obdobja študija/prakse in je v skladu s priporočeno ravno, navedeno v medinstitucionalnem sporazumu med institucijo pošiljateljico in gostiteljico (ali v skladu s pričakovani podjetja v primeru prakse).

Kadar je to ustrezno, se bosta institucija pošiljateljica in študent dogovorila o najustreznejši jezikovni podpori, ki se bo zagotovila, da lahko študent doseže dogovorjeno raven (glej naslednji odstavek o spletni storitvi za jezikovno podporo).

Nepovratna sredstva za študente

Študenti so upravičeni do „študentskih nepovratnih sredstev“ za pokrivanje višjih stroškov, ki jih ustvarja obdobje mobilnosti v tujini. V ta nepovratna sredstva je lahko zajeto eno ali oboje od naslednjega:

- nepovratna sredstva EU, ki se izračunajo na mesec in plačajo v obliki stroškov na enoto (glej poglavje „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika), in/ali
- nacionalna, regionalna ali lokalna nepovratna sredstva, ki jih zagotovi javni ali zasebni donator ali se zagotovijo s shemo za posojila.

Do njih so upravičeni tudi študenti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU (za študij in prakse), tj. študenti, ki izpolnjujejo vsa merila za upravičenost za študente programa Erasmus+ in v celoti izkoristijo vse prednosti študentov programa Erasmus+, ne da bi prejeli nepovratna sredstva EU za mobilnost. Pravila, opredeljena v tem vodniku za prijavitelje, razen tistih v zvezi z dodelitvijo nepovratnih sredstev, se uporabljajo tudi za študente z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU. Število študentov z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU za celotno obdobje mobilnosti se upošteva v statistiki za kazalnik uspešnosti, ki se uporablja za dodeljevanje proračunskih sredstev EU državam.

Študentom, ki se udeležijo projekta mobilnosti v visokošolskem izobraževanju, podprtega s programom Erasmus+ - če za svojo udeležbo prejmejo nepovratna sredstva EU Erasmus+ ali ne - ni treba plačati stroškov šolnine, registracije, izpitov in dostopa do laboratorija ali knjižnice na instituciji gostiteljici.

Lahko pa se jim zaračunajo stroški v manjših zneskih, na primer za zavarovanje, študentske zveze, uporabo različnega gradiva, kot so fotokopije ali laboratorijski proizvodi, na enaki osnovi, kot se ti stroški zaračunavajo lokalnim študentom. Odhajajoči študenti niso odgovorni za kritje kakršnih koli dodatnih stroškov v zvezi z organizacijo ali administrativnimi postopki njihovega obdobja mobilnosti.

Poleg tega se mora med obdobjem v tujini ohraniti upravičenost do kakršnih koli nepovratnih sredstev ali posojil, ki se dodelijo študentom za študij na njihovi instituciji pošiljateljici.

Če v primeru prakse podjetje/organizacija prejemnica študentu dodeli dodatek ali kakršno koli drugo plačilo, je to združljivo z nepovratnimi sredstvi EU Erasmus+.

Obdobje mobilnosti je združljivo z zaposlitvijo za skrajšani delovni čas, zato so nepovratna sredstva EU Erasmus+, če jih študent prejme, združljiva tudi s prihodkom, ki ga prejme študent, če izvaja aktivnosti, predvidene v dogovorjenem programu mobilnosti.

Študenti, ki se udeležijo projekta mobilnosti v visokošolskem izobraževanju (za študij ali prakso v tujini), ne morejo hkrati biti upravičenci do štipendije za skupni magistrski študij Erasmus Mundus ali obratno.

Študenti, ki prejmejo nepovratna sredstva EU Erasmus+, jih v celoti ali delno povrnejo, če ne izpolnjujejo pogojev iz sporazuma o nepovratnih sredstvih (razen če načrtovanih aktivnosti v tujini niso mogli dokončati zaradi višje sile). Od njih se lahko zahteva, da delno ali v celoti povrnejo prejeta nepovratna sredstva EU, če ne izpolnijo in ne predložijo končnega spletnega poročila.

Spletna jezikovna podpora

S podpisom Listine Erasmus za terciarno izobraževanje se visokošolske institucije zavežejo, da bodo za udeležence mobilnosti zagotovile vso potrebno podporo glede jezikovne priprave. V zvezi s tem se bo v okviru Programa sčasoma začela izvajati spletna jezikovna podpora za vse aktivnosti mobilnosti med državami Programa, ki trajajo dva meseca ali dlje. Evropska komisija dostop do take spletne podpore omogoči za izbrane študente, da bi ocenila njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali pri študiju ali izvajanju prakse v tujini.

S tem orodjem bodo lahko po potrebi tudi izboljšali znanje jezika pred in/ali med obdobjem mobilnosti. Udeleženci, ki imajo najmanj raven B2 znanja glavnega jezika poučevanja ali delovnega mesta, lahko tečaj spletne jezikovne podpore opravijo v jeziku države gostiteljice, če je na voljo. Zagotavljanje jezikovne podpore temelji na vzajemnem zaupanju med institucijo pošiljateljico in institucijo gostiteljico. Priporočena raven znanja jezika je navedena v medinstitucionalnih in učnih sporazumih ter tako dogovorjena med vsemi tremi stranmi. S programom Erasmus+ se visokošolske institucije pošiljateljice zavežejo zagotovitvi, da bodo odhajajoči študenti imeli zahtevano raven znanja jezika, in tak vzajemen dogovor bi moral zadostovati.

Visokošolske institucije pošiljateljice morajo svojim študentom zagotoviti najprimernejšo jezikovno podporo, bodisi s spletno jezikovno podporo bodisi na kakšen drug način, ki ga je mogoče financirati z organizacijsko podporo, za zagotovitev, da študenti pridobijo priporočeno raven znanja, dogovorjeno z institucijo gostiteljico pred začetkom mobilnosti. Zato visokošolskim institucijam pošiljateljicam institucijam gostiteljicam ni treba poslati rezultatov preverjanja znanja jezika, pridobljenega s spletno jezikovno podporo. Študenti sami odločijo, ali se strinjajo z razkritjem rezultatov njihovega preverjanja znanja jezika, pridobljenega s spletno jezikovno podporo, instituciji gostiteljici.

Spletna jezikovna podpora se bo zagotovila na naslednji način:

- nacionalne agencije dodelijo visokošolskim institucijam spletne licence v skladu s splošnimi merili, ki jih opredeli Evropska komisija;
- vsi študenti (razen govorniki maternega jezika in v ustrezno utemeljenih primerih), izbrani s strani visokošolskih institucij, bodo lahko izkoristili uporabo spletne storitve in morajo opraviti spletni preskus, da se oceni znanje njihovega glavnega jezika, ki ga bodo uporabljali med študijem ali prakso v tujini. To je predpogoj pred odhodom na mobilnost. Rezultati tega preskusa bodo posredovani študentu in visokošolski instituciji pošiljateljici. Na podlagi tega bo lahko visokošolska institucija pošiljateljica količinsko opredelila število študentov, ki bodo

morda morali opraviti spletni jezikovni tečaj;

- glede na število spletnih licenc, ki bodo na voljo za jezikovne tečaje, bodo visokošolske institucije razdelile licence v skladu s potrebami študentov. Študenti bodo prevzeli odgovornost za opravljanje spletnega tečaja, kot je navedeno in dogovorjeno v sporazumu o nepovratnih sredstvih;
- ob koncu obdobja mobilnosti bo študent opravil drugo oceno, da se ugotovi napredek v učenju jezika. Rezultati bodo posredovani študentu in visokošolski instituciji pošiljateljici.

Več informacij je na voljo na [spletiščih Evropske komisije](#) in [nacionalnih agencij](#).

Za vse druge vrste mobilnosti ali če spletna storitev Komisije ni na voljo za zadevni jezik, lahko visokošolske institucije za študente zagotovijo druge vrste jezikovne podpore, ki bo financirana v okviru nepovratnih sredstev „Organizacijska podpora“.

E: Pogoji udeležbe osebja

Izbor

Visokošolska institucija pošiljateljica mora pravično in pregledno izbrati svoje osebje, ki se udeleži projekta mobilnosti v visokošolskem izobraževanju. Pred odhodom se morajo dogovoriti o programu mobilnosti z institucijami/podjetji pošiljatelj/gostitelj.

Izbor učiteljev in osebja visokošolske institucije izvede visokošolska institucija. Postopek izbora in dodelitve nepovratnih sredstev mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora. Merila za izbor (na primer prednostna obravnava osebja, ki gre v prvič tujino, omejitev števila aktivnosti mobilnosti na člana osebja v določenem časovnem obdobju itd.) bodo javno objavljena.

Visokošolska institucija sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor posameznih upravičencev.

V primeru mobilnosti osebja iz podjetja na visokošolsko institucijo institucija pošlje vabilo članu osebja podjetja; nepovratna sredstva upravlja visokošolska institucija gostiteljica ali, v primeru mobilnosti med državo Programa in partnersko državo, upravičenec.

Sporazum o mobilnosti

Izbor osebja visokošolske institucije bo opravila institucija pošiljateljica na podlagi osnutka programa mobilnosti, ki ga bo predložil član osebja po posvetovanju z institucijo/podjetjem gostiteljem. Pred odhodom se obe strani, institucija/podjetje pošiljatelj in institucija/podjetje gostitelj, uradno dogovorita o končnem programu mobilnosti (z izmenjavo pisem ali elektronskih sporočil).

Obe strani, institucija/podjetje pošiljatelj in institucija/podjetje gostitelj, sta odgovorni za kakovost obdobja mobilnosti v tujini.

Nepovratna sredstva za osebe

Finančna pravila za obe vrsti mobilnosti osebja so enaka. Nepovratna sredstva so prispevek za potne stroške in stroške bivanja v obdobju poučevanja ali usposabljanja v tujini (glej poglavje „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika).

Dovoljena je mobilnost visokošolskega osebja z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU.

2. Med mobilnostjo

Prekinitev mobilnosti študenta

Kadar se obdobje mobilnosti študenta prekine, na primer zaradi vrzeli med koncem jezikovnega tečaja in začetkom dejanskega študija/prakse, se število dni prekinitve vnese v orodje za mobilnost (Mobility Tool+) v obliki šifre in znesek nepovratnih sredstev se ustrezno prilagodi.

V primeru praks med državami Programa se lahko obdobje mobilnosti v tujini prekine zaradi dopustov v podjetju, če je podjetje v tem obdobju zaprto. Nepovratna sredstva se v tem obdobju ohranijo. Obdobje zaprtja se ne šteje v okviru najmanjšega trajanja obdobja prakse, ampak traja največ 12 mesecev na posamezno stopnjo študija, za katero lahko isti študent prejme nepovratna sredstva za obdobja mobilnosti.

Podaljšanje mobilnosti študenta

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica se lahko dogovorita za podaljšanje obdobja mobilnosti, ki se izvaja, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- zahtevek za podaljšanje obdobja mobilnosti je treba oddati najpozneje en mesec pred koncem prvotno načrtovanega obdobja mobilnosti;
- če zahtevek sprejmejo vse strani, je treba spremeniti sporazum o nepovratnih sredstvih in opraviti vse potrebno v zvezi s podaljšanjem trajanja obdobja;
- če študent prejme nepovratna sredstva Erasmus+, lahko institucija pošiljateljica spremeni znesek nepovratnih sredstev, da upošteva daljše trajanje, ali sklene sporazum s študentom, da se dodatni dnevi štejejo za obdobje „z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU“;
- dejanski datumi začetka in konca obdobja mobilnosti se vključijo v prepis ocen institucije gostiteljice ali potrdilo o praksi študenta v skladu z naslednjimi opredelitvami:
 - datum začetka mora biti prvi dan, ko se mora študent zglasiti v organizaciji gostiteljici (to je lahko na primer datum začetka prvega tečaja/prvega delovnega dne, dogodka za dobrodošlico, ki ga organizira institucija gostiteljica, ali jezikovnega in medkulturnega tečaja); o
 - končni datum mora biti zadnji dan, ko mora biti študent prisoten v organizaciji gostiteljici (to je lahko na primer zadnji dan obdobja preverjanja znanja/tečaja/dela/obveznega obdobja študija);
- dejansko trajanje, opredeljeno zgoraj, je obdobje, ki ga morajo visokošolske institucije navesti v končnih poročilih, in je največje število mesecev, ki ga lahko pokrivajo nepovratna sredstva EU. Kadar se podaljšanje mobilnosti študenta šteje za dneve „z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU“, se ti dnevi odštejejo od celotnega trajanja obdobja mobilnosti za izračun končnega zneska nepovratnih sredstev;
- dodatno obdobje mora brez prekinitev slediti obdobju mobilnosti, ki se že izvaja. Med tema obdobjema ne sme biti nobenih premorov (dopusti in zaprtja univerze/podjetja se ne štejejo kot „premor“), razen če so ustrezno utemeljeni in jih odobri nacionalna agencija.

3. Po mobilnosti

A: Priznavanje učnih izidov

Ob koncu obdobja v tujini mora institucija/podjetje gostitelj za študenta in njegovo visokošolsko institucijo zagotoviti prepis ocen ali potrdilo o praksi („prepis dela“), ki potrjuje izide dogovorjenega programa.

V nadaljnjem spremljanju obdobja mobilnosti institucija pošiljateljica uradno prizna kreditne točke, ki so bile dodeljene v tujini za formalno učenje novih kompetenc (z uporabo kreditnih točk ECTS ali enakovrednega sistema), po potrebi tudi za prakse, in dokumentirajo se rezultati neformalnega in priložnostnega učenja zunaj učilnice ali delovnega mesta (z uporabo priloge k diplomu). Vendar to ne velja za prakse, ki jih izvajajo novi diplomanti.

O rezultatih ocene znanja jezikov in spletnih jezikovnih tečajev se bo poročalo centralno, ne bo pa zagotovljena nobena oblika formalnih kvalifikacij.

V zvezi z mobilnostjo osebja bi morala institucija pošiljateljica zagotoviti, da so učni izidi sodelujočega osebja ustrezno priznani ter se razširjajo in na široko uporabljajo v instituciji.

B: Poročanje

Ob koncu obdobja v tujini morajo vsi študenti in osebje, ki so opravili aktivnost mobilnosti, izpolniti in predložiti končno poročilo. Za mobilnost, ki traja dva meseca ali več, poročilo vključuje tudi oceno kakovosti jezikovne podpore, ki so jo prejeli med obdobjem mobilnosti.

Od tistih študentov in osebja, ki ne predložijo poročila, lahko njihova visokošolska institucija pošiljateljica zahteva, da delno ali v celoti povrnejo prejeta nepovratna sredstva EU. Povračilo se ne zahteva, če študenti ali člani osebja niso mogli dokončati načrtovanih aktivnosti v tujini zaradi višje sile. Upravičenec poroča o takih primerih in nacionalna agencija jih mora pisno odobriti.

Projekt mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

1. Organizacijska podpora

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo je prispevek za kakršne koli stroške, ki jih imajo organizacije v zvezi z aktivnostmi, s katerimi podpirajo visokokakovostno mobilnost dijakov/učečih se in osebja. Na primer za:

- zagotavljanje informacij in pomoči za dijake/učeče se in osebje;
- izbor udeležencev mobilnosti;
- pripravo učnih sporazumov, da se zagotovi popolno priznavanje vseh elementov izobraževanja dijakov/učečih se; pripravo in priznavanje sporazumov o mobilnosti za osebje;
- zagotavljanje jezikovne in medkulturne priprave za udeležence mobilnosti, zlasti jezikovnih tečajev za PIU za posamezni sektor;
- splošno upravljanje v zvezi s postavitvijo in upravljanjem projekta mobilnosti;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor udeležencev mobilnosti;
- posebne ureditve za zagotavljanje kakovosti praks v podjetjih.

Pri odločitvi o končni dodelitvi nepovratnih sredstev se upošteva kakovost, s katero institucija izvede projekt in njeno nadaljnje spremljanje projekta. Kakovostna izvedba projekta mobilnosti bi morala slediti smernicam iz te priloge o mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

2. Pred mobilnostjo

A: Akreditacija sodelujočih organizacij - listina za mobilnost PIU Erasmus+

Od leta 2015 naprej obstaja možnost, da se neakreditirane organizacije prijavijo za Listino Erasmus+ za mobilnost v PIU v ločenem letnem razpisu, ki ga objavijo nacionalne agencije, pod pogojem, da te organizacije izpolnjujejo predhodna merila za izbor in izkazujejo kakovost in trajnost svojih strategij za internacionalizacijo. Prosimo, da dosledno upoštevate dejstvo, da, če organizacije ne pridobijo nove listine Erasmus+ za mobilnost v PIU v določenem letu, jo bodo lahko uporabljale šele za udeležbo v mobilnosti v PIU od splošnega razpisa naprej. Npr. če se organizacija prijavi za listino v okviru določenega razpisa in se ta listina dodeli v letu 2016, se mora še vedno obenem prijaviti za projekt mobilnosti v PIU brez listine, če želi nadaljevati z mobilnostjo v okviru splošnega razpisa za leto 2016. Listino lahko uporabi šele pri razpisu v naslednjem letu (v tem primeru v letu 2017).

Podrobnejše informacije so na voljo na spletiščih Evropske komisije in nacionalnih agencij.

B: Evropska listina kakovosti za mobilnost

VET organisations that plan to organise mobility activities for VET learners and staff must organise their activities in line with the principles and criteria set out in the European Quality Charter for Mobility¹

Organizacije PIU, ki načrtujejo organizacijo aktivnosti mobilnosti za dijake in osebje v PIU, morajo organizirati svoje aktivnosti v skladu z načeli in merili iz Evropske listine kakovosti za mobilnost².

Evropska listina kakovosti za mobilnost je referenčni dokument za kakovost za bivanje med izobraževanjem in usposabljanjem v tujini. Listina zagotavlja smernice o ureditvah mobilnosti za učenje in druge namene, na primer o poklicni rasti, za dijake in osebje. Spoštovanje načel iz listine naj bi pomagalo zagotoviti, da bo izkušnja udeležencev mobilnosti v državi gostiteljici in državi izvora ob njihovem povratku vedno pozitivna ter da se bosta število in obseg izmenjav v izobraževanju in usposabljanju stalno izboljševala. Listina je na voljo na spletišču:

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm.

C: ECVET - Memorandum o soglasju

Organizacije PIU se lahko odločijo, da bodo v okviru svojih aktivnosti mobilnosti uporabile evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET) (več informacij v nadaljevanju). V teh primerih je pogoj za uporabo sistema ECVET vzpostavitev partnerstva ECVET. To partnerstvo mora združevati pristojne organizacije, ki so vključene v

1. opredeljevanje ustreznih učnih izidov med mobilnostjo;
2. zagotavljanje programov PIU, ki zadostijo tem potrebam;
3. ocenjevanje tega, v kolikšni meri so udeleženci dosegli učne izide, ter
4. potrjevanje in priznavanje kreditnih točk udeležencem ob njihovem povratku na domačo institucijo.

Partnerstvo za mobilnost na podlagi sistema ECVET je mogoče formalizirati z memorandumom o soglasju.

Memorandum o soglasju je sporazum med dvema pristojnima organizacijama, ki opredeli okvir za prenos kreditnih točk. Ta sporazum formalizira partnerstvo ECVET, tako da se v njem navede vzajemno sprejemanje statusa ter postopkov vključenih pristojnih organizacij in institucij. Določa tudi postopke partnerstev za sodelovanje.

Memorandume o soglasju lahko oblikujejo omrežja pristojnih organizacij/institucij iz več držav/sistemov, lahko pa so glede na potrebe in ambicije partnerstev tudi dvostranska. Za več informacij in smernic o oblikovanju memoranduma o soglasju glej priročnik za uporabnike sistema ECVET, ki je na voljo na spletišču Evropske komisije, ali naslednji povezavi:

http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_sl.htm and

<http://www.ecvet-secretariat.eu>

D: Konzorcij za mobilnost

Poleg tega da se lahko ponudniki PIU prijavijo kot ena organizacija, se lahko nacionalni konzorcij za mobilnost prijavi tudi za projekt mobilnosti PIU.

Namen konzorcijev za mobilnost je olajšati organizacijo mobilnosti in zagotoviti dodano vrednost v zvezi s kakovostjo aktivnosti v primerjavi s tem, kaj bi lahko ponudila vsaka posamezna institucija PIU pošiljateljica (npr. šola PIU). Od organizacij, ki so članice nacionalnega konzorcija za mobilnost, se pričakuje, da združijo ali vzajemno uporabljajo storitve, ki so povezane z organizacijo mobilnosti, ter da skupaj razvijajo svojo raven internacionalizacije z vzajemnim sodelovanjem in skupno uporabo stikov. Skupne aktivnosti običajno vključujejo skupno administrativno, pogodbeno in finančno upravljanje mobilnosti, skupni izbor in/ali priprave in spremljanje udeležencev ter, kadar je to ustrezno, osrednjo točko za iskanje podjetij in navezovanje stikov med podjetji in udeleženci. Nacionalni konzorcij za mobilnost ima lahko tudi vlogo posrednika za prihajajoče praktikante in osebje. To vključuje iskanje organizacije gostiteljice v regiji, kjer se nahajajo partnerji nacionalnega

konzorcija za mobilnost, in zagotavljanje pomoči, če je ta potrebna.

Koordinator konzorcija, morda skupaj z drugimi organizacijami/organizacijami posrednicami, mora imeti aktivno vlogo pri spodbujanju navezovanja stikov s podjetji, iskanju priložnosti za prakse in usposabljanja za osebje, promociji teh aktivnosti, zagotavljanju informacij itd.

Vsaka organizacija PIU pošiljateljica ostane odgovorna za kakovost, vsebino in priznavanje obdobj mobilnosti. Vsak član konzorcija mora s koordinatorjem konzorcija podpisati sporazum, da se opredelijo vloge in odgovornosti ter administrativne in finančne ureditve; v načinih sodelovanja so navedeni mehanizmi za pripravo, zagotavljanje kakovosti, nadaljnje spremljanje obdobj mobilnosti in podobno.

E: Evropski razvojni načrt

Evropski razvojni načrt se navezuje le na prijave od prijaviteljev, ki niso imetniki listine Erasmus+ za mobilnost v PIU. Čeprav se od tistih, ki nimajo listine, ne pričakuje, da so usmerjeni v internacionalizacijo ali trajnost v enaki meri kot organizacije, ki so bile akreditirane z listino, se od njih vseeno pričakuje, da bodo razmišljale o učinku mobilnosti na njihove zadevne organizacije poleg same mobilnosti. Pred prijavo mora ponudnik PIU ali koordinator nacionalnega konzorcija za mobilnost razviti evropski razvojni načrt: ta načrt je del prijavnega obrazca. Ta del prikazuje, kako so načrtovane aktivnosti mobilnosti vpete v širšo in dolgoročno strategijo razvoja in modernizacije ponudnikov PIU, vključenih v projekt.

Ta evropski razvojni načrt bo pomemben del ocene vlog za nepovratna sredstva in v njem bi morale biti zagotovljene naslednje informacije:

- potrebah ponudnikov PIU v smislu razvoja kakovosti in internacionalizacije (npr. v zvezi s kompetencami upravljanja, kompetencami osebja, novimi metodami in orodji za poučevanje, evropsko dimenzijo, jezikovnimi spretnostmi, učnimi načrti, organizacijo poučevanja, usposabljanjem in učenjem, krepitvijo povezav s partnerskimi ustanovami) in kako bodo načrtovane aktivnosti prispevale k zadostitvi teh potreb;
- pričakovanem učinku na dijake/učeče se, učitelje, vodje usposabljanja in druge osebe ter na ponudnika PIU na splošno;
- načinu, na katerega šole v PIU in družbe vključujejo kompetence in izkušnje njihovega osebja v njihove učne načrte in/ali razvojne načrte;
- načinu, na katerega se učenje na delovnem mestu lahko trajno izboljša s pomočjo mednarodnega sodelovanja.

F: Orodje za mobilnost (Mobility Tool+)

Čim prej po izboru udeležencev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o udeležencu in vrsti mobilnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, državo gostiteljico, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost (Mobility Tool+). Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje podatkov v orodju za mobilnost ob kakršni koli spremembi v zvezi z udeleženci ali aktivnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti.

Več informacij o orodju za mobilnost ter o dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

G: g. Pogoji udeležbe dijakov v PIU

Izbor

Organizacija pošiljateljica izvede izbor udeležencev v ukrepu mobilnosti. Izbor dijakov/učečih se – in postopek za dodeljevanje nepovratnih sredstev – mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora.

Organizacija pošiljateljica sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor posameznih udeležencev.

Spremljevalci

Dijake v PIU s posebnimi potrebami ali iz okolij z manj možnostmi lahko spremlja oseba, ki jim v obdobju mobilnosti nudi podporo. Vključenost spremljevalcev mora biti sorazmerna s številom vključenih dijakov (navadno en spremljevalec na skupino dijakov, ki opravljajo prakso v isti organizaciji gostiteljici).

Trajanje bivanja spremljevalcev v tujini bi tudi moralo biti sorazmerno s potrebami dijakov (običajno je bivanje, ki traja ves čas aktivnosti, sprejemljivo samo v primerih, če dijaki niso samostojni ali so mladoletni).

Sporazum z dijakom

Pred odhodom morajo dijaki v PIU podpisati sporazum z organizacijama pošiljateljico in gostiteljico, ki vključuje tudi naslednje:

- „učni sporazum“ z opredeljenim programom usposabljanja, ki se bo izvedel na podlagi dogovora med dijakom ter organizacijama pošiljateljico in gostiteljico. Ta sporazum opredeljuje ciljne učne rezultate za obdobje učenja v tujini in navaja formalne določbe o priznavanju (npr. ECVET);
- „zavezanost kakovosti“, ki se priloži učnemu sporazumu ter navaja pravice in obveznosti praktikantov, organizacij pošiljateljice in gostiteljice ter po potrebi organizacij posrednic.

S podpisom učnega sporazuma so dijaki v PIU upravičeni do podpore v obliki nepovratnih sredstev med obdobjem prakse v tujini. V ta nepovratna sredstva je lahko zajeto eno ali oboje od naslednjega:

- nepovratna sredstva EU, ki se izračunajo glede na dan aktivnosti (glej poglavje „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika), in/ali
- nacionalna, regionalna ali lokalna nepovratna sredstva, ki jih zagotovi javni ali zasebni donator ali se zagotovijo s shemo za posojila.

Dovoljeni so „dijaki v PIU z ničelnimi nepovratnimi sredstvi“ (tj. dijaki, ki opravijo prakse, izpolnjujejo merila za mobilnost PIU Erasmus+ in izkoristijo prednosti dijakov v programu Erasmus+, ne da bi prejeli nepovratna sredstva Erasmus+). Pravila, opredeljena v tem vodniku za prijavitelje, razen tistih v zvezi z dodelitvijo nepovratnih sredstev, se uporabljajo tudi za te „dijake v PIU z ničelnimi nepovratnimi sredstvi“.

Spletna jezikovna podpora

Dijaki v PIU, ki se bodo udeležili aktivnosti mobilnosti, ki traja 19 dni ali dlje, so pred odhodom ali med mobilnostjo upravičeni do jezikovne podpore. V zvezi s tem Komisija omogoči dostop do spletne podpore za izbrane dijake v PIU, da bo ocenila njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali pri opravljanju prakse v tujini. S to storitvijo lahko po potrebi tudi izboljšajo znanje jezika pred in/ali med obdobjem mobilnosti. Udeleženci, ki imajo najmanj raven B2 znanje glavnega jezika delovnega mesta, lahko tečaj spletne jezikovne podpore opravijo v jeziku države gostiteljice, če je na voljo. Ta spletna storitev se bo sčasoma začela izvajati s programom.

Jezikovna podpora se zagotovi na naslednji način:

- ob prijavi za projekt mobilnosti PIU bo organizacija prijaviteljica ocenila potrebo po jezikovni podpori - v glavnem jeziku poučevanja ali dela - za dijake, ki bodo opravljali prakso v okviru projekta mobilnosti;
- nacionalne agencije organizacijam upravičenkam dodelijo spletne licence v skladu s splošnimi merili, ki jih opredeli Evropska komisija;
- vsi dijaki (razen govorniki maternega jezika), ko jih bo izbrala njihova organizacija pošiljateljica - pred podpisom njihovega učnega sporazuma - in ki bodo lahko izkoristili uporabo spletne storitve, bodo izvedli spletni preskus, da se oceni njihovo znanje izbranega jezika. Rezultati tega preskusa bodo posredovani dijaku in na prošnjo organizaciji pošiljateljici. Ti rezultati ne bodo vplivali na odhod dijaka v tujino;
- glede na število spletnih licenc, ki bodo na voljo za jezikovne tečaje, bodo tisti udeleženci, ki potrebujejo jezikovno podporo, morda dobili možnost za opravljanje spletnega jezikovnega tečaja;
- ob koncu prakse bodo dijaki v PIU opravili drugo oceno, da se ugotovi napredek v učenju jezika. Rezultati bodo posredovani dijaku in na prošnjo organizaciji pošiljateljici.

V začetnih fazah Programa spletna ocena in tečaji ne bodo na voljo v vseh jezikih EU in jezikovni tečaji morda ne bodo na voljo za vse udeležence, ki jih bodo potrebovali. Več informacij bo na voljo na spletiščih Komisije in nacionalnih agencij.

Sodelujoče organizacije v projektu mobilnosti PIU morajo zagotoviti jezikovno podporo za jezike, ki ne bodo zajeti v storitev Komisije; za ta namen se lahko zagotovijo posebna nepovratna sredstva iz razdelka „Jezikovna podpora“. Poleg tega lahko organizacije, vključene v projekt mobilnosti PIU, uporabijo nepovratna sredstva iz razdelka „Organizacijska podpora“ za obravnavanje potreb udeležencev v zvezi s pedagoško, medkulturno ali posebno jezikovno pripravo (glej poglavje „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika).

H: Pogoji udeležbe osebja

Izbor

Izbor osebja izvede organizacija pošiljateljica. Postopek izbora in dodelitve nepovratnih sredstev mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora.

Organizacija pošiljateljica sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor posameznih upravičencev.

Merila za izbor (prednostna obravnava osebja, ki gre v prvič tujino, omejitev števila aktivnosti mobilnosti na člana osebja v določenem časovnem obdobju itd.) bodo javno objavljena.

Sporazum o mobilnosti

Izbor osebja bo opravila organizacija pošiljateljica na podlagi osnutka programa mobilnosti, ki ga bo predložil član osebja po posvetovanju z institucijo gostiteljico ali podjetjem/organizacijo. Pred odhodom se organizaciji pošiljateljica in gostiteljica uradno dogovorita o končnem programu mobilnosti z izmenjavo pisem ali elektronskih sporočil.

Obe organizaciji, pošiljateljica in gostiteljica, sta odgovorni za kakovost obdobja mobilnosti v tujini.

3. Med mobilnostjo

Prekinitev mobilnosti dijakov

V primeru praks se lahko obdobje mobilnosti v tujini prekine zaradi dopustov v podjetju, če je podjetje v tem obdobju zaprto. Nepovratna sredstva se v tem obdobju ohranijo. Obdobje zaprtja se ne šteje v okviru najmanjšega trajanja obdobja prakse.

Podaljšanje mobilnosti dijakov

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica se lahko dogovorita za podaljšanje obdobja mobilnosti, ki se izvaja, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- pred koncem prvotno načrtovanega obdobja mobilnosti je treba spremeniti sporazum o nepovratnih sredstvih in opraviti vse potrebno v zvezi s podaljšanjem trajanja obdobja. Taka sprememba je še zlasti pomembna v tistih primerih, ko je treba oddati tudi zahtevek za podaljšanje mesečnih nepovratnih sredstev EU. Čeprav je trajanje obdobja mobilnosti opredeljeno v dijakovem potrdilu o udeležbi (to je obdobje, ki ga organizacije upravičenke navedejo v svojih končnih poročilih), je pravzaprav največje število mesecev, ki je krito z nepovratnimi sredstvi EU, tisto, ki je navedeno v sporazumu o mobilnosti ali v spremembah tega sporazuma. To velja, tudi če je trajanje, navedeno v učnem sporazumu, krajše od tega, ki je navedeno v potrdilu o udeležbi;
- dodatno obdobje mora brez prekinitev slediti obdobju mobilnosti, ki se že izvaja. Med tema obdobjema ne sme biti nobenih premorov (dopusti in zaprtja šol PIU/podjetij se ne štejejo kot „premor“), razen če so ustrezno utemeljena in jih odobri nacionalna agencija.

4. Po mobilnosti

A: Priznavanje učnih izidov

Vključeni organizaciji pošiljateljica in gostiteljica bi se ob koncu mobilnosti morali dogovoriti o izdaji potrdila o mobilnosti Europass. Za več informacij o tem postopku glej spletišče Europass:

<http://europass.cedefop.europa.eu/sl>.

O rezultatih ocene znanja jezikov in spletnih jezikovnih tečajev se bo poročalo centralno, ne bo pa zagotovljena nobena oblika formalnih kvalifikacij.

ECVET

Organizacije PIU se lahko odločijo, da bodo v okviru svojih aktivnosti mobilnosti uporabile sistem ECVET. Sistem ECVET je skupni metodološki okvir, ki olajšuje zbiranje in prenos kreditnih točk za učne rezultate med različnimi sistemi kvalifikacij. Cilj sistema je spodbujati mednarodno mobilnost in dostop do vseživljenjskega učenja. Njegov namen ni nadomestiti nacionalne sisteme kvalifikacij, temveč doseči boljšo primerljivost in združljivost med njimi. ECVET se uporablja za vse rezultate, ki jih doseže posameznik v različnih oblikah izobraževanja in usposabljanja ter ki se nato prenesejo, priznajo in zberejo s ciljem pridobiti kvalifikacijo. Na podlagi te pobude se lahko evropskim državljanom lažje priznajo njihovo usposabljanje, spretnosti in znanje v drugi državi Programa. Več informacij o sistemu ECVET je na voljo na spletišču Komisije:

- http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm
- <http://www.ecvet-secretariat.eu>

Ob uporabi sistema ECVET morajo biti pridobljene kreditne točke, ki so bile zbrane z učnimi izidi, pregledne in navedene v memorandumu o soglasju med sodelujočimi organizacijami.

B: Poročanje

Ob koncu obdobja v tujini morajo vsi dijaki in osebje v PIU, ki so opravili aktivnost mobilnosti, izpolniti in predložiti končno poročilo. Za mobilnost, ki traja 19 dni ali dlje, poročilo vključuje tudi oceno kakovosti jezikovne podpore, ki so jo prejeli med obdobjem mobilnosti.

Od tistih dijakov in osebja, ki ne predložijo poročila, se lahko zahteva, da delno ali v celoti povrnejo prejeta nepovratna sredstva EU. Povračilo se ne zahteva, če dijaki ali člani osebja niso mogli dokončati načrtovanih aktivnosti v tujini zaradi višje sile. Organizacija pošiljateljica poroča o takih primerih in nacionalna agencija jih mora pisno odobriti.

1. Recommendation (EC) No 2006/961 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on transnational mobility within the Community for education and training purposes: European Quality Charter for Mobility (Official Journal L 394 of 30.12.2006).

2. Priporočilo (ES) št. 2006/961 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o transnacionalni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja: Evropska listina kakovosti za mobilnost (UL L 394, 30.12.2006).

Projekt mobilnosti za šolsko osebje

Projekti mobilnosti omogočajo šolam, da šolskemu osebju zagotovijo priložnosti in pobude za pridobivanje novih kompetenc, ki so povezane s potrebami šole. Vodstvo šol bi moralo imeti aktivno vlogo pri načrtovanju, podpori in nadaljnjem spremljanju projekta mobilnosti.

Da se zagotovi in čim bolj izkoristi učinek teh aktivnosti na poklicni razvoj vsega osebja, bi morale šole poskrbeti, da se po zaključeni mobilnosti kompetence, ki jih je pridobilo njihovo osebje, razširjajo po vsej šoli in vključijo v prakso poučevanja na šoli.

Pred prijavo bi morale šole skrbno razmisliti o tem, koliko članov osebja se lahko realistično udeleži mobilnosti med trajanjem projekta (tj. v 1 ali 2 letih), kakšne aktivnosti bodo opravljali in kako se lahko te aktivnosti učinkovito izvajajo na domači instituciji v prihodnje. Ob prijavi bodo organizacije prijaviteljice morale navesti okvirne številke, vrste in države gostiteljice načrtovanih aktivnosti mobilnosti.

Če nacionalna agencija izbere projekt mobilnosti in potrdi zahtevana proračunska sredstva, lahko upravičenec začne z izborom udeležencev in podrobno organizacijo aktivnosti.

1. Organizacijska podpora

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo so prispevek za stroške, ki jih imajo institucije v zvezi z aktivnostmi, s katerimi podpirajo mobilnost osebja. Na primer za:

- pripravo in nadaljnje spremljanje evropskega razvojnega načrta;
- organizacijske ureditve s partnerskimi institucijami (predvsem v primeru izobraževalnega obiska na delovnem mestu ali programov poučevanja);
- zagotavljanje informacij in pomoči za osebje;
- izbor osebja za aktivnosti mobilnosti;
- pripravo sporazumov o mobilnosti, da se zagotovita kakovost in priznavanje aktivnosti mobilnosti;
- jezikovno in medkulturno pripravo osebja, ki se udeleži mobilnosti;
- lajšanje vključevanja prihajajočega osebja, ki se udeleži mobilnosti, na šoli;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor udeležencev mobilnosti;
- podpiranje ponovnega vključevanja udeležencev mobilnosti in nadgrajevanje njihovih pridobljenih novih kompetenc v korist šole, izobraževalnega osebja in učencev/dijakov.

2. Pred mobilnostjo

A: Evropski razvojni načrt

Pred prijavo mora šola ali koordinator nacionalnega konzorcija za mobilnost oblikovati evropski razvojni načrt; ta načrt je del prijavnega obrazca. V tem poglavju je navedeno, kako je načrtovana mobilnost povezana s širšo in dolgoročno strategijo razvoja in posodobitve šol, ki sodelujejo pri projektu.

Ta evropski razvojni načrt bo pomemben del ocene vlog za nepovratna sredstva in v njem bi morale biti zagotovljene naslednje informacije:

- potrebe šole/šol v zvezi z razvojem kakovosti in internacionalizacijo (npr. glede kompetenc upravljanja, kompetenc osebja, novih metod ali orodij poučevanja, evropske razsežnosti, znanja jezikov, učnega načrta, organizacije poučevanja, usposabljanja in učenja, krepitve povezav s partnerskimi institucijami) in kako bodo načrtovane aktivnosti prispevale k izpolnjevanju teh potreb
predviden učinek na učence/dijake, šolsko osebje ter na šolo na sploh;
- kako bodo šole vključile kompetence in izkušnje, ki jih bo pridobilo njihovo osebje, v svoj učni načrt in/ali šolski razvojni načrt;
- kadar je to ustrezno, kako se bo uporabila platforma eTwinning v povezavi z načrtovanimi aktivnostmi mobilnosti (glej poglavje v nadaljevanju).

B: eTwinning

eTwinning spodbuja sodelovanje šol v Evropi in mreženje med njimi z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT). Zagotavlja nasvete, zamisli in orodja, na podlagi katerih lahko šole lažje oblikujejo partnerstva in začnejo projekte sodelovanja na katerem koli tematskem področju.

V povezavi s projektom mobilnosti eTwinning omogoča:

- iskanje morebitnih partnerjev/organizacij gostiteljic v tujini in sodelovanje z njimi pred prijavo za nepovratna sredstva, da se izboljšata kakovost in učinek načrtovanih projektov;
- uporabo orodij za projekt, ki so na voljo, da je izvedba projektov bolj strateška in da se bolje izkoristi prispevek partnerjev;
- pripravo odhajajočega osebja, na primer z izmenjavo sporočil z organizacijo gostiteljico (boljše poznavanje države gostiteljice in organizacije gostiteljice, razpravljanje in dogovarjanje o aktivnostih, ki se bodo izvedle), udeležbo v spletnih izobraževanjih, ki so povezana z njihovo aktivnostjo;
- intenzivno sodelovanje med šolami, ki so vključene v projekt mobilnosti za osebje, med projektom in po njem.

Za uporabo platforme eTwinning ni zahtevana nobena uradna prijava, šole se morajo zgolj registrirati na portalu eTwinning: <http://www.etwinning.net/sl/pub/index.htm>. Evropski portal eTwinning je spletna stran v vseh jezikih EU, ki zagotavlja orodja in storitve za sodelovanje, prek katerih se učitelji registrirajo, poiščejo partnerje in z njimi sodelujejo. Je tudi osrednje stičišče, kjer si lahko zainteresirani učitelji izmenjujejo vire, razpravljajo in iščejo partnerske šole.

eTwinning zagotavlja pomoč za šole s centralno svetovalno službo na evropski ravni in z nacionalnimi svetovalnimi službami na nacionalni ravni. Vsi učitelji lahko izkoristijo storitve, usposabljanja, priznavanje in orodja, ki jih zagotavljajo nacionalne in evropske svetovalne službe eTwinning. Za več informacij o teh storitvah glej poglavje „Kateri drugi organi so vključeni v izvajanje Programa?“ v delu A tega vodnika.

C: Pogoji udeležbe osebja

Izbor

Šola pošiljateljica je odgovorna za izbor osebja, ki se bo udeležilo aktivnosti mobilnosti. Postopek izbora mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse vključene strani. Profil udeležencev mora izpolnjevati merila za upravičenost iz dela B tega vodnika. Šola pošiljateljica bi morala opredeliti postopek izbora, tj. kako se bo osebje lahko prijavilo, dokumentacijo, ki jo morajo predložiti prijavitelji, in kako bo ta obravnavana.

Šola bi morala opredeliti merila, ki bodo uporabljena v postopku izbora. Splošna merila so lahko: motivacija, jasni cilji za mobilnost, pripravljenost za razširjanje izkušenj ob povratku. Priporoča se, da se oblikuje odbor za izbor, ki lahko vključuje tudi zunanje ljudi, in da ni za odločitev odgovoren samo en član osebja.

Poleg teh splošnih meril bodo morda potrebna posebna merila, povezana z naravo ali namenom projekta mobilnosti (tj. ustreznost aktivnosti, ki jih načrtuje posamezni član osebja, glede na potrebe šole in druga merila, ki jih opredeli šola).

Vse osebe, vključene v postopek izbora, se morajo strinjati o splošnih in posebnih merilih, prijavitelji pa morajo biti jasno obveščeni o teh pravilih. Izmenjava meril za izbor ter razpravljanje o teh merilih in razlogih zanje z organizacijo gostiteljico lahko olajša pripravo aktivnosti. Ohraniti se mora zapis postopka izbire v primeru morebitnih notranjih pritožb.

Sporazum o mobilnosti

Ko je udeleženec izbran, se mora s pomočjo šole pošiljateljice (in partnerske organizacije v primeru mobilnosti poučevanja ali izobraževalnega obiska na delovnem mestu) uradno dogovoriti o vrsti in vsebini usposabljanja, ki ga bo opravil, pojasniti, kako se bo pripravil za to usposabljanje, kako se bo pridobljeno znanje/kompetence razširjalo v šoli in drugod ter kakšne bodo koristi te udeležbe na institucionalni in individualni ravni. Dogovoriti se je treba tudi o tem, kako bo šola pošiljateljica ocenila in priznala usposabljanje. Ta dogovor mora biti sprejet pred začetkom aktivnosti mobilnosti. Glavni cilj sporazuma je, da šola pošiljateljica, organizacija gostiteljica in udeleženec pojasnijo pričakovanja in zagotovijo, da bo bivanje v tujini koristno.

Orodje za mobilnost (Mobility Tool+)

Čim prej po izboru udeležencev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o udeležencu in vrsti mobilnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, državo gostiteljico, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost (Mobility Tool+). Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri izvajanju aktivnosti mobilnosti za upravičence programa Erasmus+. Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje podatkov v orodju za mobilnost ob kakršni koli spremembi v zvezi z udeleženci ali aktivnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti. Več informacij o orodju za mobilnost ter o dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

3. Po mobilnosti

A: Priznavanje učnih izidov

Vključeni organizaciji pošiljateljica in gostiteljica bi se ob koncu mobilnosti morali dogovoriti o izdaji potrdila o mobilnosti Europass. Za več informacij o tem postopku glej spletišče Europass:

<http://europass.cedefop.europa.eu/sl>

B: Poročanje

Ob koncu obdobja v tujini morajo vsi člani osebja, ki so opravili aktivnost mobilnosti, izpolniti in

predložiti končno poročilo. Od osebja, ki ne predloži poročila, se lahko zahteva, da delno ali v celoti povrne prejeta nepovratna sredstva EU. Povračilo se ne zahteva, če člani osebja niso mogli dokončati načrtovanih aktivnosti v tujini zaradi višje sile. Šola pošiljateljica ali koordinator nacionalnega konzorcija za mobilnost poroča o takih primerih in nacionalna agencija jih mora pisno odobriti.

Projekt mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih

Cilj učne mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih je dvig ključnih kompetenc in spretnosti osebja v izobraževanju odraslih, da se zviša kakovost vseh oblik poučevanja in učenja ter zagotovi njihova ustreznost glede na potrebe trga dela in družbe na splošno. Posebna pozornost bo namenjena projektom, ki naslavlajo učne/poučevalne potrebe odraslih učečih se iz okolij z manj možnostmi (vključujoč begunce, prosilce za azil in migrante). Od organizacij v izobraževanju odraslih se pričakuje, da učno mobilnost svojega osebja uporabijo strateško in da z njo internacionalizirajo svojo organizacijo ter okrepijo njene zmogljivosti.

1. Organizacijska podpora

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo so namenjena stroškom za organizacijo mobilnosti. Namen nepovratnih sredstev je povečati kakovost organizacije aktivnosti mobilnosti in okrepiti zmogljivosti organizacije za izobraževanje odraslih. Na primer za:

- pripravo in nadaljnje spremljanje evropskega razvojnega načrta;
- zagotavljanje informacij in pomoči za osebje;
- izbor osebja za aktivnosti mobilnosti;
- organizacijske ureditve s partnerskimi institucijami (zlasti v primeru izobraževalnega obiska na delovnem mestu ali programov poučevanja);
- pripravo sporazumov o mobilnosti, da se zagotovita kakovost in priznavanje aktivnosti mobilnosti;
- jezikovno in medkulturno pripravo osebja, ki se udeleži mobilnosti;
- zagotavljanje učinkovitega mentorstva in nadzora nad osebjem, ki se udeleži mobilnosti;
- podpiranje ponovnega vključevanja udeležencev mobilnosti in nadgrajevanje pridobljenih novih kompetenc, da se izboljša kakovost zagotavljanja poučevanja in učenja v organizaciji v izobraževanju odraslih.

Pri odločitvi o končni dodelitvi nepovratnih sredstev se upošteva kakovost, s katero organizacija izvede projekt in njeno nadaljnje spremljanje projekta. Kakovostna izvedba projekta mobilnosti bi morala slediti smernicam iz te priloge o mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih.

2. Pred mobilnostjo

A: Evropski razvojni načrt

Pred prijavo mora organizacija v izobraževanju odraslih oblikovati evropski razvojni načrt; ta načrt je del prijavnega obrazca. V tem poglavju je navedeno, kako je načrtovana mobilnost povezana s širšo in dolgoročno strategijo razvoja in posodobitve organizacije.

Ta evropski razvojni načrt bo pomemben del ocene vlog za nepovratna sredstva in v njem bi morale biti zagotovljene naslednje informacije:

- potrebe organizacije v zvezi z razvojem kakovosti in internacionalizacijo (npr. glede kompetenc upravljanja, kompetenc osebja, novih metod ali orodij poučevanja/učenja, evropske razsežnosti, znanja jezikov, učnega načrta, organizacije poučevanja, usposabljanja in učenja,

krepitev povezav s partnerskimi organizacijami) in kako bodo načrtovane aktivnosti prispevale k izpolnjevanju teh potreb;

- predviden učinek na učeče se odrasle, učitelje, vodje usposabljanj in drugo osebje ter na organizacijo na sploh;
- kako bo organizacija vključila kompetence, ki jih bo pridobilo njeno osebje, v svoj učni načrt in/ali razvojni načrt organizacije.

Namen evropskega razvojnega načrta je zagotoviti, da so načrtovane aktivnosti ustrezne za posamezne udeležence in organizacijo kot celoto, saj bodo imele večji učinek na kakovost poučevanja in učenja, če so primerno vključene v strateški razvoj organizacije.

B: Orodje za mobilnost (Mobility Tool+)

Čim prej po izboru udeležencev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o udeležencu in vrsti mobilnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, cilj, trajanje mobilnosti itd.), v orodje za mobilnost (Mobility Tool+). Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri izvajanju aktivnosti mobilnosti za upravičence programa Erasmus+. Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje podatkov v orodju za mobilnost ob kakršni koli spremembi v zvezi z udeleženci ali aktivnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih morajo izpolniti udeleženci mobilnosti.

Več informacij o orodju za mobilnost ter o dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

C: Pogoji udeležbe osebja

Izbor

Izbor osebja izvede organizacija pošiljateljica. Postopek izbora in dodelitve nepovratnih sredstev mora biti pravičen, pregleden, dosleden in dokumentiran, dostop do njega pa mora biti na voljo za vse strani, vključene v postopek izbora.

Organizacija pošiljateljica sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov v zvezi z osebami, ki lahko sodelujejo v organih za izbor ali postopku za izbor posameznih udeležencev.

Sporazum o mobilnosti

Priporoča se, da se organizaciji pošiljateljica in gostiteljica ter udeleženci dogovorijo o aktivnostih, ki jih bodo opravili člani osebja, z izmenjavo pisem ali elektronskih sporočil pred začetkom obdobja mobilnosti. Ta sporazum opredeljuje ciljne učne rezultate za obdobje v tujini, navaja določbe o priznavanju ter pravice in obveznosti obeh strani.

Obe organizaciji, pošiljateljica in gostiteljica, sta odgovorni za kakovost obdobja mobilnosti v tujini.

3. Po mobilnosti

A: Priznavanje učnih izidov

Vključeni organizaciji pošiljateljica in gostiteljica bi se ob koncu mobilnosti morali dogovoriti o izdaji

potrdila o mobilnosti Europass. Za več informacij o tem postopku glej spletišče Europass: <http://europass.cedefop.europa.eu/sl>.

B: Poročanje

Ob koncu obdobja v tujini morajo vsi člani osebja, ki so opravili aktivnost mobilnosti, izpolniti in predložiti končno poročilo za udeležence. Od osebja, ki ne predloži poročila, se lahko zahteva, da delno ali v celoti povrne prejeta nepovratna sredstva EU. Povračilo se ne zahteva, če člani osebja niso mogli dokončati načrtovanih aktivnosti v tujini zaradi višje sile. Organizacija pošiljateljica poroča o takih primerih in nacionalna agencija jih mora pisno odobriti.

Projekt mobilnosti za mlade in mladinske delavce

Ukrepi na področju mladine, ki so podprti s programom Erasmus+, zagotavljajo mnoge priložnosti za mlade, da z neformalnim in priložnostnim učenjem pridobijo kompetence in se razvijejo kot posamezniki.

Neformalno učenje je učenje, ki se izvaja zunaj okvira formalnega izobraževalnega učnega načrta. Pristop tega učenja je participativen in usmerjen v posameznika; osebe v njem sodelujejo prostovoljno, zato je tesno povezan s potrebami, željami in zanimanji mladih. Z zagotavljanjem dodatnega vira in novih oblik učenja so take aktivnosti tudi pomembno sredstvo za izboljševanje uspeha v formalnem izobraževanju in usposabljanju, za obravnavanje mladih iz skupine NEET (tj. mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljujejo) ali mladih z manj priložnostmi ter za odpravljanje socialne izključenosti.

Priložnostno učenje je učenje med vsakodnevnimi aktivnostmi, na delovnem mestu, z vrstniki itd. Gre predvsem za učenje v praksi. V mladinskem sektorju se priložnostno učenje izvaja v mladinskih pobudah, razpravah z vrstniki, prostovoljskih aktivnostih in številnih drugih okoliščinah.

Neformalno in priložnostno učenje omogoča mladim, da pridobijo bistvene kompetence, ki prispevajo k njihovem osebnemu in socialno-vzgojnemu razvoju ter spodbujajo njihovo aktivno udeležbo v družbi, s čimer se izboljšajo tudi njihove možnosti za zaposlitev. Aktivnosti učenja na področju mladih bodo predvidoma imele izjemno pozitiven učinek na mlade, vključene organizacije, skupnosti, kjer se izvajajo te aktivnosti, samo mladino ter na evropske gospodarske in družbene sektorje na splošno.

Razsežnost visokokakovostnega neformalnega in priložnostnega učenja je ključni vidik vseh mladinskih projektov, ki so podprti v okviru programa Erasmus+. Mladinski projekti, ki so financirani s programom Erasmus+, morajo slediti naslednjim načelom neformalnega in priložnostnega učenja:

- učenje v neformalnih okoliščinah je namerno in prostovoljno;
- mladi in mladinski delavci aktivno sodelujejo v načrtovanju, pripravi, izvajanju in ocenjevanju projekta;
- aktivnosti učenja se izvajajo v raznolikih okoljih in okoliščinah;
- izvajanje aktivnosti podpirajo strokovno usposobljeni delavci (na primer vodje usposabljanj, mladinski delavci, strokovnjaki na področju mladine) ali prostovoljci (na primer mladinski voditelji, mladinski vodje usposabljanj itd.);
- aktivnosti običajno dokumentirajo učenje na poseben, v določeno področje usmerjen način.

Tudi aktivnosti morajo biti načrtovane vnaprej in temeljiti na participativnih metodah, ki:

- zagotavljajo možnost sodelovanja udeležencev in izmenjavo idej ter se izogibajo pasivnemu poslušanju;
- omogočajo udeležencem, da k aktivnostim prispevajo svoje znanje in spretnosti z zamenjavo tradicionalne vloge zunanjih „strokovnjakov“ (preobrat v učenju, od izvajanja znanja do opolnomočenja);
- omogočajo udeležencem, da izvedejo svoje analize, vključno s premislekom o kompetencah, ki so jih pridobili med aktivnostjo (tj. lastni učni izidi);

- zagotavljajo, da lahko udeleženci poleg sodelovanja tudi vplivajo na odločitve v zvezi s projektom.

Aktivnosti bi morale imeti medkulturno/evropsko razsežnost ter:

- spodbujati udeležence k premisleku o evropskih temah in sooblikovanju Evrope;
- za udeležence zagotoviti priložnost, da poiščejo vrednote, ki so kljub kulturnim razlikam skupne njim in osebam iz drugih držav;
- spodbujati kritično razmišljanje o stališčih, ki ohranjajo neenakost in diskriminacijo;
- spodbujati spoštovanje kulturne raznolikosti ter se boriti proti rasizmu in ksenofobiji.

1. Pred mobilnostjo

A: Sporazum med partnerji projekta

Priporoča se, da vse sodelujoče organizacije, ki so vključene v mladinski projekt mobilnosti, med seboj podpišejo notranji sporazum. Namen takega sporazuma je jasno opredeliti odgovornosti, naloge in finančni prispevek vseh strani, ki so vključene v projekt. Sodelujoče organizacije se skupaj odločijo, kako bodo razdelile nepovratna sredstva EU in katere stroške bodo ta krila.

Notranji sporazum je ključni instrument za zagotavljanje trdnega in nemotenega sodelovanja med partnerji v mladinskem projektu mobilnosti ter preprečevanje ali reševanje morebitnih sporov. Okvirno mora vsebovati vsaj naslednje informacije:

- naslov projekta in referenco na sporazum o nepovratnih sredstvih med sodelujočo organizacijo prijaviteljico in agencijo, ki ji je dodelila nepovratna sredstva;
- imena in kontaktne podatke vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v projekt;
- vloge in odgovornosti vsake sodelujoče organizacije; razdelitev nepovratnih sredstev EU (glede na navedene odgovornosti);
- načine plačila in prenose proračunskih sredstev med sodelujočimi organizacijami.

Čeprav se ta praksa priporoča, da se zavarujejo interesi posameznih partnerjev v projektu, je tak sporazum notranji dokument med partnerji; nacionalna agencija, ki dodeli nepovratna sredstva, ga ne bo zahtevala.

B: Akreditacija organizacij, ki sodelujejo pri prostovoljskih aktivnostih programa Erasmus+

Akreditacija omogoča pridobitev dostopa do prostovoljskih aktivnosti Erasmus+ ter zagotavlja izpolnjevanje načel in minimalnih standardov kakovosti. Ti standardi so opredeljeni v listini prostovoljstva Erasmus+ in smernicah o akreditaciji, ki so objavljene na [spletišču Evropske komisije](#)¹.

Akreditacijo morajo pridobiti vse organizacije iz države Programa, države Zahodnega Balkana, države južnega Sredozemlja, države vzhodnega partnerstva ali z ozemlja Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom, ki želijo prostovoljce pošiljati v tujino, jih gostiti ali koordinirati prostovoljski projekt.

Za pridobitev akreditacije mora organizacija oddati zahtevek za akreditacijo. Ta obrazec je treba predložiti ustreznim organom, ki so odgovorni za akreditacijo (glej spodaj). Ena organizacija lahko zahteva akreditacijo za enega ali več namenov (kot organizacija pošiljateljica, organizacija

gostiteljica in/ali koordinatorska organizacija). Če ima organizacija več kot eno vlogo v prijavi projekta, mora imeti veljavno akreditacijo za vse te vloge. Organizacija, ki predloži projekt, mora biti akreditirana kot koordinatorska organizacija.

Prijave za akreditacijo se lahko oddajo kadar koli (ni roka). Vendar je te zahtevke treba oddati v razumnem času pred oddajo vloge za projekt, ki vključuje prostovoljske aktivnosti (vsaj 6 tednov pred oddajo), da se prepreči zavrnitev aktivnosti, ker nekatere od vključenih organizacij še niso prejele akreditacije.

Akreditacijo organizacij izvedejo:

- nacionalne agencije v državi, kjer ima organizacija sedež, za organizacije iz držav Programa;
- centri SALTO za jugovzhodno Evropo za organizacije iz držav Zahodnega Balkana;
- centri SALTO za vzhodno Evropo in Kavkaz za organizacije iz držav vzhodnega partnerstva in z ozemlja Rusije, kot je priznано z mednarodnim pravom;
- centri SALTO za evro-sredozemsko regijo za organizacije iz držav južnega Sredozemlja.

Ko je akreditacija dodeljena, je veljavna celotno obdobje trajanja programa Erasmus+. Organi, ki so pristojni za akreditacijo, lahko izvedejo redna ali naključna preverjanja, ali organizacije z akreditacijo še vedno izpolnjujejo standarde kakovosti prostovoljstva v okviru Erasmus+. Po teh preverjanjih se lahko akreditacija začasno ali dokončno odvzame.

Za lažje iskanje partnerjev so profili vseh akreditiranih organizacij objavljeni v [bazi prostovoljskih organizacij Erasmus+](#) (bazi prostovoljskih priložnosti)². Akreditirane organizacije vabimo, da uporabijo bazo prostovoljskih priložnosti za oglaševanje iskanja prostovoljcev za projekte Erasmus+. Baza priložnosti je na voljo na Evropskem mladinskem portalu.

Opomba: Organizaciji, ki v okviru programa evropske solidarnostne enote za prostovoljske aktivnosti prejme znak kakovosti, za sodelovanje v prostovoljskih aktivnostih ni treba zaprositi za akreditacijo v okviru programa Erasmus+. Znak kakovosti evropske solidarnostne enote velja tudi v okviru prostovoljskih aktivnostih Erasmus+.

C: Zaščita in varnost udeležencev

Evropska kartica zdravstvenega zavarovanja

Kadar je to ustrezno, se priporoča, da imajo mladi in mladinski delavci, ki se udeležijo mladinskih projektov mobilnosti, [evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja](#). To je brezplačna kartica, ki omogoča dostop do nujno potrebnega, državnega zdravstvenega varstva med začasnim bivanjem v kateri koli od 28 držav EU, Islandiji, Lihtenštajnu in na Norveškem, pod enakimi pogoji in z enakimi stroški (v nekaterih državah brezplačno), kot veljajo za ljudi, zavarovane v tej državi. Več informacij o kartici in postopku pridobitve je na voljo na spletišču:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sl>.

Mladinske izmenjave

Vsi udeleženci mladinskih izmenjav morajo biti zavarovani za tveganja, povezana z njihovo udeležbo v teh aktivnostih. Program Erasmus+ ne opredeljuje edinstvene oblike zavarovanja in ne priporoča posebnih zavarovalnic. Program prepušča iskanje najustreznejše zavarovalne police sodelujočim organizacijam glede na vrsto aktivnosti, ki se izvaja, in oblike zavarovanj, ki so na voljo na nacionalni

ravni.

Poleg tega ni treba skleniti zavarovanja za določen projekt, če so udeleženci že zavarovani z zavarovalnimi policami, ki so jih predhodno sklenili sami ali sodelujoče organizacije. V vsakem primeru morajo biti zajeta naslednja področja:

- odgovornost do tretjih oseb za mladinske voditelje (po potrebi vključno s poklicno odgovornostjo ali zavarovanjem za odgovornost);
- nesreče in hude bolezni (vključno s trajno ali začasno nezmožnostjo za delo);
- smrt (vključno z repatriacijo v primeru aktivnosti, ki se izvajajo v tujini);
- kadar je to ustrezno, zdravstvena pomoč, vključno z bolnišnično rehabilitacijo in zavarovanjem za posebne okoliščine, na primer aktivnosti na prostem.

Zavarovanje v okviru prostovoljstva Erasmus+

Vsak prostovoljec se mora vključiti v zavarovanje v okviru prostovoljstva Erasmus+³, predvideno s programom Erasmus+, ki dopolnjuje kritje z evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja, in/ali nacionalne sisteme socialne varnosti.

Tisti prostovoljci, ki niso upravičeni do evropske kartice zdravstvenega zavarovanja, so upravičeni do polnega kritja z zavarovanjem, ki ga zagotovi Evropska komisija.

Koordinatorica organizacija v sodelovanju z organizacijama pošiljateljico in gostiteljico je odgovorna za vključitev prostovoljcev. Vključitev mora biti izvedena pred odhodom prostovoljcev in mora kriti celotno obdobje trajanja aktivnosti.

Informacije o kritju in podpori v okviru zavarovanja za prostovoljce ter navodila za vključitev so na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

D: Zahteve glede vizumov

Mladi in mladinski delavci, ki sodelujejo v mladinskih projektih mobilnosti, bodo morda morali pridobiti vizum za bivanje v tujini, v državi Programa ali partnerski državi, ki gosti aktivnosti.

Skupna odgovornost vseh sodelujočih organizacij je, da zagotovijo pridobitev zahtevanih dovoljenj (vizumi za kratkotrajno/dolgotrajno prebivanje ali dovoljenja za prebivanje) pred začetkom načrtovane aktivnosti. Priporoča se, da se dovoljenja zahtevajo od pristojnih organov vnaprej, saj lahko postopek traja več tednov. Nacionalne agencije in Izvajalska agencija lahko zagotovijo več nasvetov in podpore glede vizumov, dovoljenj za prebivanje, socialne varnosti itd.

E: Pogoji udeležbe prostovoljcev

Izbor

Izbor prostovoljcev lahko izvede katera koli od organizacij, ki so vključene v projekt (običajno to nalogo opravi organizacija pošiljateljica ali koordinatorica organizacija).

V prostovoljskih aktivnostih Erasmus+ lahko sodelujejo vsi mladi, tudi tisti z manj priložnostmi. Prostovoljci so izbrani na pravičen, pregleden in nepristranski način, ne glede na njihovo etnično pripadnost, vero, spolno usmerjenost, politična prepričanja itd. Ne zahtevajo se predhodne

kvalifikacije, raven izobrazbe, posebne izkušnje ali znanje jezika. Lahko pa se oblikujejo zahteve po bolj specifičnem profilu prostovoljca, če je to utemeljeno na podlagi nalog aktivnosti ali okoliščin projekta.

Izbirni postopek mora vedno potekati v skladu z načeli in standardi kakovosti prostovoljskih aktivnosti Erasmus+.

Sporazum s prostovoljcem

Pred odhodom mora vsak prostovoljec podpisati sporazum o prostovoljstvu s koordinatorsko organizacijo. V tem sporazumu so opredeljene naloge, ki jih izvedejo prostovoljci med prostovoljsko aktivnostjo, načrtovani učni izidi itd. Prostovoljci v okviru sporazuma od koordinatorske organizacije prejmejo tudi informativni paket prostovoljstva Erasmus+, ki vsebuje informacije o tem, kaj pričakovati od aktivnosti ter kako uporabljati Youthpass in prejeti potrdilo ob koncu aktivnosti. Sporazum o prostovoljstvu je notranji dokument med partnerji in prostovoljci; vendar ga lahko zahteva nacionalna agencija, ki dodeli nepovratna sredstva.

Orodje za mobilnost (Mobility Tool)

Čim prej po izboru prostovoljcev mora organizacija upravičenka vnesti splošne informacije o prostovoljcu in vrsti aktivnosti, ki jo bo izvedel (npr. ime udeleženca, država gostiteljica, trajanje aktivnosti itd.), v orodje za mobilnost (Mobility Tool+). Orodje za mobilnost bo zagotavljalo podporo pri izvajanju aktivnosti mobilnosti za upravičence programa Erasmus+. Organizacija upravičenka je odgovorna tudi za posodabljanje podatkov v orodju za mobilnost ob kakršni koli spremembi v zvezi z udeleženci ali aktivnostmi v življenjskem ciklu projekta mobilnosti. Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti.

Upravičenci bodo lahko z orodjem za mobilnost ustvarili vnaprej izpolnjena poročila na podlagi vnesenih informacij. V orodju za mobilnost bodo na voljo tudi poročila, ki jih bodo izpolnili udeleženci mobilnosti.

Več informacij o orodju za mobilnost ter o dostopu do njega bo zagotovljenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih med nacionalno agencijo in upravičencem.

Jezikovna podpora

Mladi prostovoljci, ki se bodo udeležili prostovoljske aktivnosti, ki traja dva meseca ali dlje, so pred odhodom ali med aktivnostjo upravičeni do jezikovne podpore.

Za jezike, ki so na voljo prek spletne jezikovne podpore:

V zvezi s tem Komisija omogoči dostop do spletnega orodja za prostovoljce, da bo ocenila njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med prostovoljstvom v tujini. S tem orodjem lahko po potrebi tudi izboljšajo znanje jezika pred in/ali med mobilnostjo. Udeleženci, ki imajo najmanj raven B2 znanja glavnega jezika prostovoljstva, lahko tečaj spletne jezikovne podpore opravijo v jeziku države gostiteljice, če je na voljo. Ta spletna storitev se bo sčasoma začela izvajati s programom. Jezikovna podpora se zagotovi na naslednji način:

- □ ob prijavi bo organizacija prijaviteljica ocenila potrebo po jezikovni podpori za svoje udeležence - v glavnem jeziku, ki ga bodo uporabljali prostovoljci pri izvajanju svojih nalog, ali v jeziku države gostiteljice, če ustreza;
- nacionalne agencije organizacijam upravičenkam dodelijo spletne licence v skladu s splošnimi merili, ki jih opredeli Evropska komisija;
- □ vsi prostovoljci (razen govorcev maternega jezika in v ustrezno utemeljenih primerih), ki so izbrani in ki bodo lahko izkoristili spletno storitev, morajo opraviti preskus jezikovnega znanja, da se oceni njihovo znanje tujega jezika, ki ga bodo uporabljali med mobilnostjo v tujini, ali jezika države gostiteljice, če ustreza. Rezultati te ocene bodo posredovani prostovoljcem in ne bodo vplivali na njihovo možnost odhoda v tujino;
- glede na število spletnih licenc, ki bodo na voljo za jezikovne tečaje, bodo tisti prostovoljci, ki potrebujejo jezikovno podporo, morda dobili možnost za opravljanje spletnega jezikovnega tečaja;
- □ ob koncu mobilnosti bodo prostovoljci opravili drugo oceno znanja jezika, da se ugotovi napredek v učenju izbranega jezika. Rezultati bodo posredovani prostovoljcu in na prošnjo koordinatorski organizaciji ter se lahko nato vključijo v potrdilo Youthpass.

V začetnih fazah Programa spletna ocena in tečaji ne bodo na voljo v vseh jezikih EU in jezikovni tečaji morda ne bodo na voljo za vse udeležence, ki jih bodo potrebovali. Več informacij je na voljo na spletiščih Komisije in nacionalnih agencij.

Organizacije bi morale prostovoljcem zagotavljajo tudi druge vrste jezikovne podpore, čeprav obstaja možnost spletne jezikovne podpore.

Za jezike, ki niso na voljo preko spletne jezikovne podpore:

Sodelujoče organizacije v mladinskem projektu mobilnosti morajo zagotoviti podporo za učenje jezikov, ki ne bodo zajeti v spletno storitev. Za ta namen se lahko zagotovijo posebna nepovratna sredstva, navedena v razdelku „Jezikovna podpora“. Upravičenci do teh nepovratnih sredstev bi morali spodbujati udeležence, da se jezik začnejo učiti pred aktivnostjo. Poleg tega lahko organizacije, vključene v mladinski projekt mobilnosti, uporabijo nepovratna sredstva iz razdelka „Organizacijska podpora“ za obravnavanje potreb udeležencev v zvezi s pedagoško, z nalogami povezano, medkulturno ali posebno jezikovno pripravo (glej poglavje „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika).

Usposabljanje pred odhodom

Kakovost priprave udeležencev je ključni element za izvedbo uspešnega projekta. Zato je treba prostovoljcem zagotoviti usposabljanje pred odhodom. Usposabljanje pred odhodom je odgovornost sodelujočih organizacij (običajno organizacije pošiljateljice ali koordinatorske organizacije) in prostovoljcem nudi priložnost, da izrazijo svoja pričakovanja, oblikujejo svojo motivacijo in učne cilje ter pridobijo informacije o svoji državi gostiteljici in programu Erasmus+. Poleg tega lahko nacionalne agencije organizirajo enodnevno usposabljanje pred odhodom za navezovanje stikov z odhajajočimi prostovoljci.

2. Med mobilnostjo

Krog usposabljanj in vrednotenj v okviru prostovoljstva Erasmus+

Prostovoljci imajo pravico in obveznost sodelovati v naslednjih usposabljanjih in vrednotenjih, ki so organizirana v skladu z dokumentom „Krog usposabljanj in vrednotenj EVS: Smernice in minimalni standardi kakovosti Evropske komisije“, ki je na voljo na spletišču.

Kdo organizira krog usposabljanj in vrednotenj?

Kdo prevzame odgovornost za organizacijo kroga usposabljanj in vrednotenj, je odvisno od kraja izvedbe dogodka:

- v državah Programa: usposabljanja/vrednotenja organizirajo nacionalne agencije;
- v partnerskih državah, ki mejijo na EU (regije 1-4): usposabljanja/vrednotenja organizira center SALTO za jugovzhodno Evropo oziroma center SALTO za vzhodno Evropo in Kavkaz in Salto Euromed⁴ v državah, ki jih vsak center pokriva;
- □ v drugih partnerskih državah: nacionalne agencije ali centri SALTO ne organizirajo usposabljanj ali vrednotenj. Sodelujoče organizacije so odgovorne, da prostovoljcem zagotovijo usposabljanje ob prihodu in prostor za izvedbo vmesnega vrednotenja njihove izkušnje. V zvezi s tem so lahko stroški, povezani s takimi pripravami za aktivnosti, ki so organizirane v okviru krepitve zmogljivosti na področju mladine, kriti s postavko „Stroški aktivnosti“.

Takoj ko obe stranki podpišeta sporazum, morajo koordinatorske organizacije nemudoma izpolniti informacije o prostovoljcih v orodju za mobilnost in navezati stik z ustrezno nacionalno agencijo ali podpornim centrom SALTO, da lahko te strukture organizirajo usposabljanja in vrednotenja za prostovoljce, ki so vključeni v projekt.

V vsakem primeru se upravičenci spodbujajo, da za prostovoljce zagotovijo dodatne priložnosti za usposabljanja in vrednotenja, četudi zanje niso dodeljena nobena posebna sredstva v okviru nepovratnih sredstev za projekt. Vsi zadevni ponudniki aktivnosti usposabljanj in vrednotenj bi morali zagotoviti informacije o orodju Youthpass.

Za projekte, ki trajajo manj kot 2 meseca, morajo sodelujoče organizacije organizirati priprave, ki so prilagojene potrebam prostovoljcev in/ali vrsti aktivnosti. Poleg tega lahko sodelujoče organizacije, če obstajajo utemeljene potrebe, organizirajo usposabljanje ob prihodu za kratkotrajne aktivnosti, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi. V okviru projektov mobilnosti se lahko stroški, povezani s takimi pripravami, krijejo s postavko „Izredni stroški“ za aktivnosti, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi (glej poglavje „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika).

3. Po mobilnosti

Priznavanje učnih izidov - Youthpass

Vsaka mlada oseba, prostovoljec ali mladinski delavec, ki se udeleži mladinskega projekta mobilnosti, je upravičen do potrdila Youthpass. Youthpass opisuje in potrjuje izkušnje v neformalnem in priložnostnem učenju, ki so bile pridobljene med projektom (učne izide). Youthpass se lahko med aktivnostmi projekta uporabi tudi kot orodje, s pomočjo katerega se udeleženci začnejo bolje zavedati svojega učnega procesa. Za več podpore in informacij o orodju Youthpass glej Vodnik po Youthpassu in drugo ustrezno gradivo na spletišču <https://www.youthpass.eu/sl>.

4. Mobilnost za mlade in mladinske delavce, ki se ne izvaja v okviru projektov mobilnosti

Poleg projektov mobilnosti v okviru ključnega ukrepa 1 program Erasmus+ podpira mobilnost mladih in mladinskih delavcev tudi v okviru strateških partnerstev in krepitev zmogljivosti na področju mladine. V teh primerih in kadar je to ustrezno morajo sodelujoče organizacije slediti enakim načelom in standardom kakovosti, kot so opredeljeni za aktivnosti, financirane v okviru projektov mobilnosti.

1. <http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisati...>

2. Na voljo na spletišču: http://europa.eu/youth/volunteering_sl.

3. <https://www.cignahealthbenefits.com/en/plan-members>.

4. <https://www.salto-youth.net/>.

Skupni magistrski študij Erasmus Mundus

1. Pogoji v zvezi z zasnovo skupnega magistrskega študija Erasmus Mundus

Ob prijavi mora biti skupni magistrski študij Erasmus Mundus (EMJMD) povsem razvit in pripravljen na štiri zaporedna izvajanja od drugega akademskega leta po prijavi, če se konzorcij odloči za pripravljeno leto po tem, ko je bil izbran. Od konzorcijev EMJMD, ki se ne odločijo za izvajanje pripravljalega leta, se pričakuje, da bodo začele z izvajanjem prve različice magistrskega študija takoj, ozirom prvo študijsko leto po njihovi izbiri.

Da bi izpolnjevale minimalne zahteve iz Vodnika za prijavitelje (del B), morajo visokošolske institucije s sedežem v državi Programa dokazati akreditacijo vsakega magistrskega študija, v okviru katerega se dodeljujejo diplome in na podlagi katerega je bil oblikovan program EMJMD. Poleg akreditacije morajo te nacionalne programe, v okviru katerih se dodeljujejo diplome, vzajemno priznati partnerske visokošolske institucije konzorcija iz držav programa. Če je predlagani študijski program EMJMD rezultat povsem novega učnega načrta, ki ga ni mogoče povezati z obstoječim in akreditiranim nacionalnim magistrskim programom, je treba akreditacijo EMJMD potrditi v fazi prijave. Poleg tega morajo prijavitelji upoštevati, da je proces priznavanja študijskih obdobij EMJMD v konzorciju lahko dolgotrajen in da mora biti dogovorjen pred prvim vpisom študentov programa EMJMD.

Visokošolske institucije iz države Programa, ki so polnopravne partnerice konzorcija, morajo biti institucije, ki lahko dodelijo skupno ali večkratno diplomu (vsaj dvojno diplomu) za magistre programa EMJMD. Konzorciji morajo tudi zagotoviti, da vsi diplomanti ob koncu svojega obdobja študija prejmejo skupno prilogo k diplomu, v katero je zajeta celotna vsebina magistrskega programa.

Razen če se prijavitelji izrecno ne odločijo drugače, bo prvo leto pripravljeno leto in leto promocije/osveščanja, v katerem se bo oglaševal program in izbral prvi vpis študentov. Programi EMJMD morajo zagotavljati skupne postopke za vpisne pogoje za študente¹, aktivnosti poučevanja/usposabljanja, mehanizme zagotavljanja kakovosti, ocenjevanje preverjanj znanja in uspeha študentov, administrativno in finančno upravljanje konzorcija, naravo/področje uporabe storitev, ki so zagotovljene za študente (npr. jezikovni tečaji, podpora za vizume), itd. Vsi študenti morajo imeti sklenjeno zavarovanje, ki ga izbere konzorcij. To zavarovanje mora upoštevati minimalne zahteve programa EMJMD, kot je opredeljeno v ustreznih smernicah, ki so na voljo na spletišču Izvajalske agencije.

Ti elementi so ključni za to, da se prikaže popolno vključevanje programa EMJMD in konzorcija, ki ga izvaja. Zato se pričakuje, da prijavitelj ob prijavi zagotovi osnutek konzorcijskega sporazuma, v katerega so ti in drugi pomembni elementi jasno in pregledno zajeti. Obstoj posodobljenega, celovitega in dobro pripravljenega konzorcijskega sporazuma je znak pripravljenosti partnerjev in zrelosti prijave s ciljem uspešno izvajati program EMJMD.

Konzorcij EMJMD bo moral zasnovati skupne aktivnosti za promocijo in osveščanje, da se zagotovi prepoznavnost skupnega študijskega programa in programa štipendiranja Erasmus+ po vsem svetu. Te aktivnosti za promocijo in osveščanje morajo pred prvim krogom prijav za štipendije zajeti razvoj celostnega in izčrpnega spletišča programa (v angleščini in glavnem jeziku poučevanja, če to ni angleščina), na katerem bodo zagotovljene vse potrebne informacije o programu EMJMD za študente

in prihodnje delodajalce pred prvim krogom prijav za štipendije.

Postopek prijave študenta in rok za oddajo morata biti zastavljena tako, da so študentom vse potrebne informacije zagotovljene dovolj vnaprej, tako da imajo dovolj časa za pripravo in oddajo prijave (tj. najmanj 4 mesece pred rokom prijave za štipendije). Prav tako se konzorcij poziva, da organizira jezikovne tečaje v jeziku države, v kateri imajo sedež institucije gostiteljice, in zagotovi tečaje v drugih splošno razširjenih jezikih. Prepoznavnost bo podprta na spletiščih Komisije in Izvajalske agencije, prek nacionalnih agencij in delegacij EU. Smernice o spletiščih programa EMJMD so na voljo na spletišču Izvajalske agencije

2. Pogoji v zvezi s študenti magistrskega študija

Študenti magistrskega študija, ki se želijo vpisati v EMJMD, morajo najprej pridobiti prvo visokošolsko diplomo¹ ali dokazati priznano enakovredno stopnjo izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso. Vsak konzorcij EMJMD bo odgovoren za opredeljevanje svojega postopka za prijave študentov in meril za izbor v skladu z zahtevami in smernicami, ki so na voljo na spletišču Izvajalske agencije. V tem kontekstu se lahko študenti kandidati prijavijo za EMJMD štipendije za kateri koli program Erasmus Mundus Erasmus+ po lastni izbiri (katalog EMJMD je na voljo na naslednjih spletnih straneh: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/library/emjmd-catalogue_en), vendar so omejeni na največ tri različne skupne programe na študijsko leto.

Študentske štipendije za EMJMD Erasmus+ se lahko zagotovijo za študente iz katere koli regije sveta. Konzorciji morajo upoštevati geografsko uravnoveženost – tj. štipendija za EMJMD se lahko dodeli največ 3 kandidatom iz iste države (/z istim državljanstvom) ob istem vpisu. Študenti z dvojnimi državljanstvom morajo navesti državljanstvo, v okviru katerega oddajo prijavo za štipendijo. Vendar se lahko uporabljajo posebna pravila v primeru dodatnega financiranja za posebne regije sveta. Konzorciji EMJMD se bodo tudi spodbujali k vpisu študentov, ki sami financirajo študij² in predstavljajo približno 25 % prejemnikov štipendije Erasmus+.

Študentske štipendije za EMJMD se dodelijo za udeležbo študenta v celotnem programu EMJMD. Prejemniki štipendije ne morejo prenesti univerzitetnih kreditnih točk iz programov, ki so jih opravili pred vpisom v EMJMD, da bi zmanjšali število svojih obveznih aktivnosti v skupnem programu. Poleg tega prejemniki štipendije za EMJMD ne morejo biti hkrati upravičenci do nepovratnih sredstev za mobilnost študentov ali osebja v okviru drugih programov visokošolskega izobraževanja, financiranih iz proračuna EU, ali obratno.

Da se zagotovi popolna preglednost pravil izvajanja programa EMJMD ter opredelijo pravice in obveznosti vpisanih študentov do konzorcijev EMJMD, bosta morali obe strani (tj. sprejeti študenti in konzorciji EMJMD) podpisati študentski sporazum (glej vzorec na spletišču Izvajalske agencije) pred vpisom študenta v EMJMD. V ta študentski sporazum bodo zajeti vsi akademski, finančni, administrativni, vedenjski itd. vidiki, povezani z izvajanjem programa EMJMD in upravljanjem štipendije za prejemnike štipendije. Vanj morajo biti zajeti tudi kazalniki uspešnosti za uspešno pridobitev najmanjšega števila kreditnih točk ECTS (in posledice v primeru neuspešne pridobitve), informacije o storitvah, ki so zagotovljene za študenta, podrobnosti v zvezi z zdravstvenim/socialnim varstvom, zahteve za mobilnost in pravila za magistrsko nalogo/preverjanje znanja/pridobitev diplome itd. Zaradi preglednosti mora biti predloga študentskega sporazuma objavljena na spletišču konzorcija za program EMJMD (vsi EMJMD morajo imeti posebno spletišče).

3. Pogoji v zvezi s spremljanjem in zagotavljanjem kakovosti

Za učinkovito spremljanje izvajanja programov EMJMD bodo konzorciji, ki so upravičenci do nepovratnih sredstev, morali uporabljati številne mehanizme spremljanja in zagotavljanja kakovosti:

- opredelitev skupnega načrta za zagotavljanje kakovosti s skupnimi metodami ocenjevanja in merili, dogovor o časovnem razporedu/mejnikih izvajanja in aktivnostih nadaljnega spremljanja. Postopki za zagotavljanje kakovosti morajo biti vključeni v zasnovo projekta EMJMD ob prijavi, zlasti notranja in zunanja ocenjevanja; povratne informacije o kazalnikih (npr. zaposljivost diplomantov, trajnost) itd. Konzorcij bo moral poročati o ugotovitvah in sklepih zagotavljanja kakovosti v svojih rednih poročilih Izvajalski agenciji;
- predložitev rednih vmesnih poročil/poročil o napredku o izvajanju projekta;
- kvantitativno in kvalitativno spremljanje mobilnosti in uspeha študenta (v zvezi z izvedenimi aktivnostmi, zbranimi kreditnimi točkami ECTS in dodeljeno diplomu) s spletnim orodjem za mobilnost (EMT) Izvajalske agencije;
- sodelovanje (kadar je to ustrezno in pričakovano) z Združenjem študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus (spletišče EMA: www.em-a.eu);
- skupna srečanja sodelujočih visokošolskih institucij, predstavnikov študentov, uradnikov programa, osebje zadevnih nacionalnih agencij in po potrebi zunanjih strokovnjakov; konzorcij EMJMD mora organizirati vsaj dve taki srečanju v obdobju iz sporazuma o nepovratnih sredstvih;
- povratne informacije vpisanih študentov;
- udeležba v tematskih strokovnih srečanjih, ki jih organizirajo Komisija, nacionalne agencije ali Izvajalska agencija za podporo izmenjavi dobrih praks in vzajemnemu učenju.

4. Postopek izbora konzorcijev EMJMD

Glavni cilj programa EMJMD je pritegniti, izbrati in financirati odličnost; to je treba razumeti v smislu akademske kakovosti glavnih akterjev (sodelujočih organizacij in študentov magistrskega programa EMJMD) in zmogljivosti konzorcijev, od katerih se pričakuje izvajanje celostnih mednarodnih študijskih programov s študenti iz držav Programa in partnerskih držav. Predloge bodo v enostopenjskem postopku ocenjevanja v celoti ocenili akademski strokovnjaki.

Na podlagi ocene štirih meril za dodelitev, tj. ustreznost projekta, kakovost zasnove in izvedbe projekta, kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju ter učinek in razširjanje, bo oblikovana lestvica vseh predlogov. Pri dodeljevanju sredstev bodo upoštevani samo tisti predlogi, ki so dosegli minimalni prag merila „Ustreznost projekta“, tj. najmanj 30 točk od 40, ter skupaj dosegli najmanj 70 točk od 100.

Predlogi, ki bodo dosegli vse prage, se bodo ocenili za dodatne štipendije za ciljne regije partnerskih držav, ki so opredeljene v poglavju „Dodatne štipendije za študente iz ciljnih regij sveta“. Akademski strokovnjaki bodo analizirali in ocenili odgovore, ki bodo podani v zvezi z dodatnim merilom za dodelitev: „Ustreznost projekta v ciljnih regijah“, ter z da/ne opredelili, ali so informacije ustrezne.

Ocena dodatnega merila ne bo vplivala na prvotni seznam razvrstitve na podlagi ocene štirih meril za dodelitev (Ustreznost projekta, Kakovost zasnove in izvedbe projekta, Kakovost projektne skupine in dogovorov o sodelovanju, Učinek in razširjanje).

1. Postopek izbora je treba organizirati tako, da se zagotovi izbor najboljših študentov po vsem svetu.

Strateška partnerstva

1. Oblike projektov

Strateška partnerstva podpirajo širok in prilagodljiv nabor aktivnosti za izvajanje inovativnih praks, spodbujanje razvoja in posodobitve organizacij ter podpiranje razvoja politik na evropski, nacionalni in regionalni ravni.

V skladu s cilji projekta, sodelujočimi organizacijami, pričakovanim učinkom in drugimi elementi so lahko strateška partnerstva različnih velikosti in temu primerno prilagajajo svoje aktivnosti. Če poenostavimo, ta ukrep omogoča sodelujočim organizacijam, da pridobijo izkušnje v mednarodnem sodelovanju, okrepijo svoje zmogljivosti ter hkrati dosežejo visokokakovostne in inovativne rezultate. Ocena kakovosti prijave projekta bo sorazmerna s cilji sodelovanja in naravo vključenih organizacij.

Poglavje v nadaljevanju navaja primere aktivnosti, ki jih lahko izvajajo strateška partnerstva bodisi s spodbujanjem sodelovanja med različnimi sektorji ali obravnavo le enega področja izobraževanja, usposabljanja in mladine. To poglavje je namenjeno zgolj ponazoritvi in sodelujočim organizacijam ne preprečuje drugačnega načrtovanja projekta.

Aktivnosti

- Učni načrti, programi, skupni študijski programi, skupni moduli (vključno z e-moduli), vključevanje bolj raznovrstnih načinov učenja (izredni študij, učenje na daljavo in po modulih);
- učenje, poučevanje, usposabljanje, gradiva in metode na področju mladinskega dela, pedagoški pristopi in orodja;
- projektno sodelovanje, vzajemno učenje, delavnice, virtualni laboratoriji, virtualni prostori za sodelovanje;
- krepitev zmogljivosti in aktivnosti mreženja;
- razvoj in izvajanje strateških načrtov sodelovanja;
- aktivnosti obveščanja, usmerjanja, mentorstva in svetovanja;
- ankete, primerjalne analize, zbiranje dejstev, študije primerov iz resničnega življenja;
- opredelitev standardov kakovosti in poklicnih profilov/profilov na podlagi kompetenc;
- izboljšanje ogrodij kvalifikacij, prenosa kreditnih točk, zagotavljanja kakovosti, priznavanja in potrjevanja;
- aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja (glej odstavek 2 v nadaljevanju).

Poleg tega se od strateških partnerstev pričakuje, da izvedejo ciljno usmerjeno in splošno razširjanje njihovih rezultatov, da spodbudijo širšo uporabo in učinek teh rezultatov tudi zunaj kroga organizacij, ki so neposredno vključene v projekt. Zahteve za razširjanje bodo sorazmerne s cilji in področjem uporabe projekta.

Organizacije, institucije z različnih področij izobraževanja, usposabljanja in mladine ter iz drugih socialno-ekonomskih sektorjev, lahko sodelujejo za namene doseganja ciljev – s svojimi projekti – na enem ali več področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine. Naslednje vrste aktivnosti so še zlasti pomembne za posamezna področja, da se dosežejo cilji politik, ki so opisani v delu B tega vodnika, v sektorjih ali s širjenjem na druga področja.

Medsektorsko sodelovanje

Razvijanje, preskušanje, prilagajanje in izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:

- strateško sodelovanje med različnimi izobraževalnimi sektorji in lokalnimi/regionalnimi podjetji, na primer za preučevanje zaposljivosti ali olajšanje prehoda v delovno silo ali med ravnimi izobraževanja;
- skupni raziskovalni projekti, ki se izvajajo prek partnerstev med visokošolskimi institucijami in drugimi ravnimi izobraževanja, na primer v zvezi z oceno ali učnimi izidi, povezanimi s prečnimi kompetencami;
- strateško sodelovanje med izvajalci formalnega in neformalnega/priložnostnega izobraževanja, na primer v zvezi s poučevanjem, ki temelji na IKT, ali povečanjem razširjenosti digitalnega učenja;
- preučevanje in analiza usklajenih pedagoških pristopov in metodologij, zlasti tistih, ki zagotavljajo prečne kompetence (kot je podjetništvo), ki se razvijajo v različnih izobraževalnih sektorjih;
- mednarodno projektno sodelovanje med partnerji iz različnih izobraževalnih sektorjev (na primer zgodnje učenje v kombinaciji s srednješolskim izobraževanjem), namenjeno proučevanju uporabe CLIL¹ ali vzajemnega učenja za izboljšanje znanja jezikov med učenci vseh starosti z različnih področij izobraževanja, usposabljanja in mladine, vključno z učenci s priseljenkim ozadjem;
- sodelovanje in izmenjava praks med osebjem, ki je odgovorno za svetovalne službe na različnih ravneh izobraževanja (na primer usmerjanje, svetovanje, metode in orodja za mentorstvo, razvoj sistemov, ki pomagajo slediti napredku dijaka/študenta); ali tistim osebjem, ki je vključeno v svetovalne službe, da se okrepi kakovost in doslednost med izobraževanimi sektorji;
- partnerstva na različnih ravneh izobraževanja, ki spodbujajo dostop do prosto dostopnih učnih virov (PDUV) in učenja prek njih z izmenjavo dobre prakse in razvojem PDUV na različnih ravneh;
- skupni raziskovalni projekti, ki vključujejo partnerstva v različnih sektorjih izobraževanja in mladine, namenjena raziskovanju potenciala učne analitike in ocenjevanja množic, da bi se izboljšala kakovost učenja;
- sodelovanje med šolami, ponudniki PIU in visokošolskimi institucijami za raziskovanje aktivnosti, namenjenih spodbujanju močnejše skladnosti med različnimi orodji EU in nacionalnimi orodji za preglednost in priznavanje;
- sodelovanje med mladinskim sektorjem in visokošolskimi institucijami, da bi se olajšalo priznavanje in potrjevanje neformalnega ter priložnostnega učenja in prehajanje s tega učenja na formalne izobraževalne poti ter prehajanje med različnimi področji.

Visokošolsko izobraževanje

- Razvijanje, preskušanje, prilagajanje in izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:
 - skupni študijski programi in skupni učni načrti, intenzivni programi in skupni moduli, vključno z e-moduli, med člani partnerstev iz različnih držav, disciplin in gospodarskih sektorjev (javnih/zasebnih), pri čemer se zagotavlja ustreznost glede na potrebe trga dela;
 - mednarodno projektno sodelovanje med podjetji in študenti/osebjem na visokošolskih institucijah za obravnavanje primerov iz resničnega življenja;
 - pedagoški pristopi in metodologije, zlasti tisti, ki zagotavljajo prečne kompetence, podjetniško naravnost in ustvarjalno razmišljanje, vključno z uvajanjem več-, nad- in interdisciplinarnih pristopov, ki učno mobilnost bolj sistematično vključujejo v učne

- načrte („vključena mobilnost“) in bolje uporabljajo IKT;
- vključevanje bolj raznovrstnih načinov študija (izredni študij, učenje na daljavo in po modulih) zlasti z novimi oblikami posamezniku prilagojenega učenja, strateško uporabo prosto dostopnih učnih virov ter virtualne mobilnosti in virtualnih platform za učenje;
 - novi pristopi za lajšanje prehajanja med izobraževalnimi sektorji (tj. s potrjevanjem predhodnega učenja in možnostjo prilagodljivega učenja – učenje po modulih, kombinirano učenje itd.);
 - strokovno usmerjanje in svetovanje ter metode in orodja za mentorstvo;
 - sodelovanje visokošolskih institucij z lokalnimi/regionalnimi organi in drugimi deležniki na podlagi skupnega dela v mednarodnem okolju za spodbujanje regionalnega razvoja in sodelovanja med sektorji, da se gradijo mostovi in izmenjuje znanje med različnimi sektorji formalnega ter priložnostnega izobraževanja in usposabljanja;
 - sodelovanje in izmenjava praks med osebjem, ki je odgovorno za svetovalne službe, na primer usmerjanje, svetovanje, metode in orodja za mentorstvo, razvoj sistemov, ki pomagajo slediti napredku študenta; ali tistemu osebju, ki je vključeno v študentske svetovalne službe, da se okrepi kakovost (tj. pritegne in ohrani netradicionalne študente, npr. odrasle in slabo zastopane skupine v visokošolskem izobraževanju);
 - lajšanje priznavanja in potrjevanja spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z učinkovitim zagotavljanjem kakovosti, ki temelji na učnih izidih, ter z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij;
 - razvoj fleksibilnih učnih poti za študente in diplomante v visokošolskem izobraževanju, vključno s potrjevanjem njihovega predhodnega izobraževanja.

Poklicno izobraževanje in usposabljanje

- Razvijanje, preskušanje, prilagajanje in sprejemanje/izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:
 - ponovna opredelitev/opredelitev standardov kompetenc v skladu z učnimi izidi; ustrezna prilagoditev ali razvoj učnih načrtov in programov PIU ter z njimi povezanih učnih gradiv in orodij;
 - metodologije poučevanja in učenja PIU ter pedagoški pristopi, zlasti tisti, ki zagotavljajo ključne kompetence in osnovna znanja; znanje jezikov; poudarek na uporabi IKT;
 - nove oblike programov praktičnega usposabljanja in obravnavanja primerov iz resničnega življenja v gospodarstvu in industriji; razvoj in izvajanje mednarodnega projektnega sodelovanja med podjetji in dijaki/osebjem na institucijah PIU;
 - razvoj in zagotavljanje novih gradiv in metod za poučevanje in usposabljanje PIU, vključno z učenjem na delovnem mestu, virtualno mobilnostjo, prosto dostopnimi učnimi viri in boljšo uporabo potenciala IKT, npr. vzpostavljanje virtualnih laboratorijev/delovnih mest, ki so prilagojena potrebam trga dela;
 - strokovno usmerjanje in svetovanje ter metode in orodja za mentorstvo;
 - orodja in metode za profesionalizacijo in poklicni razvoj učiteljev, vodij usposabljanj in osebja PIU; posebna usmerjenost v izboljšano začetno izobraževanje ter usposabljanje na delovnem mestu za učitelje in vodje usposabljanj PIU;
 - upravljanje in vodenje organizacij PIU;
 - strateško sodelovanje med ponudniki PIU in lokalno/regionalno poslovno skupnostjo, vključno z agencijami za gospodarski razvoj;
 - sodelovanje za razvoj ustvarjalnosti in inovacij med ponudniki PIU, visokošolskimi institucijami ter centri za oblikovanje, umetnost, raziskovanje in inovacije;
- lajšanje priznavanja in potrjevanja spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter uporabo instrumentov EU; razvoj fleksibilnih učnih poti za dijake PIU in tiste, ki so PIU že zaključili, vključno s potrjevanjem njihovega

- predhodnega izobraževanja;
- izvajanje prenosa kreditnih točk (ECVET) in zagotavljanja kakovosti (EQAVET) ponudnikov PIU.

Šolsko izobraževanje

- Razvijanje, preskušanje, prilagajanje in sprejemanje/izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:
 - novi učni načrti, programi, učna gradiva in orodja;
 - metodologije poučevanja in učenja ter pedagoški pristopi, zlasti tisti, ki zagotavljajo ključne kompetence, osnovna znanja in znanje jezikov ter se usmerjajo v uporabo IKT;
 - nove oblike programov praktičnega usposabljanja in obravnavanja primerov iz resničnega življenja v gospodarstvu in industriji;
 - nove oblike učenja in zagotavljanja izobraževanja in usposabljanja, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri in boljša uporaba potenciala IKT;
 - usmerjanje, svetovanje, metode in orodja za mentorstvo;
 - orodja in metode za profesionalizacijo in poklicni razvoj učiteljev, vodij usposabljanja in drugega osebja, ki so zlasti usmerjeni v izboljšano začetno izobraževanje ter usposabljanje na delovnem mestu za učitelje;
 - upravljanje in vodenje institucij za izobraževanje in usposabljanje;
 - aktivnosti osveščanja med organizacijami v različnih sektorjih izobraževanja, usposabljanja in mladine;
 - strateško sodelovanje med ponudniki izobraževanja na eni strani in lokalnimi/regionalnimi organi na drugi strani;
- izmenjava izkušenj in dobrih praks, izvajanje aktivnosti in delavnic vzajemnega učenja;
- izvajanje skupnih raziskav, anket, študij in analiz;
- lajšanje priznavanja in potrjevanja spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogroditelj kvalifikacij ter uporabo instrumentov EU za potrjevanje;
- spodbujanje sodelovanja med lokalnimi in/ali regionalnimi šolskimi organi iz različnih držav Programa za podporo strateškemu razvoju s projekti, ki vključujejo šole, lokalne zasebne organizacije in organizacije civilne družbe, ki so aktivne na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine.

Izobraževanje odraslih

- Razvijanje, preskušanje, prilagajanje in sprejemanje/izvajanje inovativnih praks v zvezi z naslednjim:
 - novi učni načrti in programi ter z njimi povezana učna gradiva in orodja za učeče se odrasle;
 - metodologije poučevanja in učenja ter pedagoški pristopi za učeče se odrasle, zlasti tisti, ki zagotavljajo ključne kompetence in osnovna znanja; znanje jezikov; poudarek na uporabi IKT;
 - nove oblike učenja odraslih in zagotavljanja izobraževanja odraslih, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri in boljša uporaba potenciala IKT;
 - usmerjanje in svetovanje ter metode in orodja za mentorstvo za učeče se odrasle;
 - orodja in metode za profesionalizacijo in poklicni razvoj učiteljev in osebja v izobraževanju odraslih; posebna usmerjenost v izboljšano začetno izobraževanje ter usposabljanje na delovnem mestu za učitelje v izobraževanju odraslih;
 - upravljanje in vodenje organizacij za izobraževanje odraslih;

- aktivnosti osveščanja med organizacijami v različnih sektorjih izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- strateško sodelovanje med ponudniki izobraževanja odraslih na eni strani in lokalnimi/regionalnimi organi na drugi strani;
- zagotavljanje fleksibilnih učnih poti za učeče se odrasle, vključno s potrjevanjem njihovega predhodnega učenja:
 - primerjalna analiza modelov in pristopov upravljanja in izvajanja;
 - preskušanje in praktična uporaba metod za ocenjevanja znanja in kompetenc, pridobljenih s priložnostnim in neformalnim učenjem;
- izboljševanje dostopa do priložnosti za učenje za odrasle:
 - spodbujanje razvoja večnamenskih centrov za učenje in regionalnih omrežij ponudnikov izobraževanja;
 - ukrepi za razvoj izobraževalne razsežnosti organizacij, katerih osnovni namen ni izobraževanje (npr. kulturne organizacije);
 - razvoj usposabljanj za večje število in izboljšanje kakovosti evropskih usposabljanj, ki so na voljo za učitelje, menedžerje in drugo osebje v izobraževanju odraslih;
- lajšanje priznavanja in potrjevanja spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter uporabo instrumentov EU.

Mladina

- Aktivnosti sodelovanja na področju mladinskega dela za razvoj, preskušanje, prilagajanje in/ali izvajanje inovativnih praks v mladinskem delu. Te aktivnosti lahko zajemajo naslednje:
 - metode, orodja in gradiva, katerih cilj je spodbujanje ključnih kompetenc in osnovnih znanj mladih ter njihovo znanje jezikov in spretnosti v IKT;
 - metode, orodja in gradiva za profesionalizacijo in poklicni razvoj mladinskih delavcev (npr. učni načrti, moduli usposabljanja, viri in gradiva, dobre prakse, instrumenti potrjevanja itd.);
 - nove oblike izvajanja mladinskega dela in zagotavljanje usposabljanja in podpore, zlasti strateška uporaba odprtega in prilagodljivega učenja, virtualna mobilnost, prosto dostopni učni viri in boljša uporaba potenciala IKT;
 - programi in orodja za mladinsko delo, katerih cilj je preprečevanje socialne izključenosti in osipa;
 - strateško mreženje in sodelovanje med mladinskimi organizacijami in/ali organizacijami na področju izobraževanja in usposabljanja ter na trgu dela;
 - strateško sodelovanje z lokalnimi/regionalnimi javnimi organi;
- priznavanje in potrjevanje spretnosti in kompetenc na nacionalni ravni z upoštevanjem evropskih in nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter uporabo instrumentov EU za potrjevanje.
- Mednarodne mladinske pobude: aktivnosti sodelovanja, ki spodbujajo družbeno odgovornost in podjetniški duh ter jih skupaj izvajajo dve ali več skupin mladih iz različnih držav (glej spodaj).

Usmerjenost v

- Ustvarjalnost, inovacije in posodobitve;
- strateško uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), metodologije in virtualno sodelovanje;
- prosto dostopne učne vire (PDUV);
- kakovost izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela;
- podjetniško izobraževanje (vključno s socialnim podjetništvom);
- enakost in vključevanje;
- osnovna znanja in prečne spretnosti (znanje jezikov, digitalne spretnosti in podjetništvo);

- priznavanje in potrjevanje učnih izidov v formalnem, neformalnem in priložnostnem učenju;
- spodbujanje fleksibilnih učnih poti;
- profesionalizacijo in poklicni razvoj na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela;
- spretnosti upravljanja in vodenja;
- aktivna udeležba mladih v družbi;
- medinstitucionalno sodelovanje;
- medregionalno sodelovanje;
- sinergije med politikami in prakso.

Ciljne skupine in udeleženci

- Delavci;
- osebe, ki je aktivno na področju izobraževanja in usposabljanja;
- mladinski delavci;
- strokovnjaki, izvedenci;
- študenti, praktikanti, vajenci, učenci, dijaki, učeči se odrasli, mladi, prostovoljci;
- mladi iz skupine NEET (tj. mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo);
- mladi z manj priložnostmi;
- osebe, ki predčasno zapustijo izobraževanje;
- oblikovalci politik;
- raziskovalci.

Partnerji, ki so lahko vključeni v isti projekt

- Organizacije na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- organizacije, ki so aktivne na več različnih področjih in sektorjih (npr. centri znanja ali gospodarske zbornice itd.), organi javnega sektorja;
- podjetja, družbe, predstavniki gospodarstva in trga dela;
- organizacije skupnosti;
- organi za raziskave in inovacije;
- organizacije civilne družbe;
- socialni partnerji.

2. Usposabljanje, poučevanje in učenje, vključeno v strateška partnerstva

Strateška partnerstva lahko organizirajo tudi aktivnosti usposabljanja, poučevanja in učenja za posameznike, če prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta. Nekatere od teh aktivnosti so še posebej pomembne za eno ali več področij izobraževanja, usposabljanja in mladine, predvsem za:

Vrsta aktivnosti	Posebno pomembna za
Kombinirana mobilnost učečih se	Vsa področja izobraževanja, usposabljanja in mladine
Kratkotrajne izmenjave skupin učencev/dijakov	Šolsko izobraževanje
Intenzivni študijski programi	Visokošolsko izobraževanje
Dolgotrajna študijska mobilnost učencev/dijakov	Šolsko izobraževanje

Vrsta aktivnosti	Posebno pomembna za
Dolgotrajna mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja	Visokošolsko izobraževanje, PIU, šolsko izobraževanje in izobraževanje odraslih
Dolgotrajna mobilnost mladinskih delavcev	Mladina
Kratkotrajna skupna usposabljanja osebja	Vsa področja izobraževanja, usposabljanja in mladine

V spodnjih razdelkih zagotovite dodatne opise zgornjih aktivnosti.

Učeči se

Intenzivni študijski programi (študenti: od 5 dni do 2 mesecev; izobraževalno osebje/povabljeni učitelji: od 1 dneva do 2 mesecev)

Intenzivni študijski program (ISP) je kratek študijski program, ki združuje študente in izobraževalno osebje iz sodelujočih visokošolskih institucij ter druge pomembne povabljene strokovnjake/izvedence s ciljem:

- spodbujati učinkovito in večnacionalno poučevanje strokovnih vsebin;
- omogočati študentom in učiteljem, da sodelujejo v večnacionalnih in večdisciplinarnih skupinah ter pri tem izkoristijo posebne pogoje učenja in poučevanja, ki niso na voljo v eni sami instituciji, ter oblikujejo nova stališča o obravnavani temi;
- omogočati članom izobraževalnega osebja, da izmenjajo stališča o vsebini poučevanja in novih pristopih do učnih načrtov ter preskusijo inovativne metode poučevanja, ki bi lahko sčasoma postale del na novo zasnovanega skupnega programa ali učnega načrta v mednarodnem učnem okolju.

Zaželene značilnosti programa ISP so naslednje:

- programi ISP bi morali za sodelujoče učitelje in študente zagotavljati najnovejše priložnosti za učenje, razvoj spretnosti, dostop do informacij, najsodobnejših rezultatov raziskav in drugega znanja itd.;
- delo, ki ga opravijo sodelujoči študenti, bi moralo biti priznано s kreditnimi točkami ECTS (ali enakovrednim sistemom);
- od programov ISP se pričakuje uporaba orodij in storitev IKT za podporo pripravi in nadaljnjemu spremljanju programa ISP, da bodo prispevali k ustvarjanju trajne učne skupnosti na zadevnem tematskem področju;
- razmerje med številom osebja in študentov bi moralo zagotavljati aktivno udeležbo v učilnici;
- udeležba mednarodnih in nacionalnih študentov ter osebja bi morala biti uravnotežena;
- ISP bi moral vključevati izrazit večdisciplinarni pristop, ki spodbuja sodelovanje študentov iz različnih akademskih disciplin;
- poleg učnih izidov v kompetencah, povezanih s tematskim področjem, bi programi ISP morali spodbujati prenos prečnih kompetenc.

Izbor udeležencev programa ISP (izobraževalnega osebja in študentov) izvede konzorcij strateškega partnerstva.

Na podlagi števila ur poučevanja in usposabljanja je treba zagotoviti, da je večji del bivanja v tujini povezan z izobraževanjem in usposabljanjem, ne pa z raziskovanjem ali kakršno koli drugo

aktivnostjo.

Kombinirana mobilnost študentov, praktikantov, učečih se odraslih, učencev in dijakov ter mladih (od 5 dni do 2 mesecev dejanske mobilnosti)

Aktivnosti, ki združujejo eno ali več kratkih obdobj dejanske mobilnosti (skupno največ 2 meseca) z virtualno mobilnostjo (tj. uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kot so delovna okolja za sodelovanje, predvajanje spletnih vsebin v živo, videokonference, družbeni mediji itd., za dopolnjevanje ali krepitev trajnosti učnih izidov dejanske mobilnosti).

Uporablja se lahko pri pripravi, podpori in nadaljnjem spremljanju dejanske mobilnosti. Organizira se lahko tudi za obravnavanje oseb s posebnimi potrebami ali manj priložnostmi, da pripomore k odpravljanju ovir za dolgotrajno dejansko mobilnost.

Kratkotrajne izmenjave skupin učencev/dijakov (od 3 dni do 2 mesecev)

Kratkotrajne izmenjave skupin učencev/dijakov se lahko organizira med šolami iz različnih držav, ki sodelujejo v istem strateškem partnerstvu. Med temi dogodki dijaki sodelujejo na eni od partnerskih šol in jih lahko gostijo družine vrstnikov. Skupno projektno delo med obiski mora biti povezano s cilji strateškega partnerstva.

Upoštevajte, da sodelovanje med šolami in partnerstvi ne sme biti omejeno na take dogodke, temveč mora vključevati tudi skupne spletne in lokalne aktivnosti. Šole se spodbujajo k uporabi platforme eTwinning, da lahko sodelujejo pri projektu pred mobilnostjo in po njej.

Učenci/dijaki, ki sodelujejo v kratkotrajnih izmenjavah morajo vedno spremljati odrasli, da se zagotovi njihovo varovanje in varnost kot tudi učinkovito učenje med izkušnjo mobilnosti.

Skupno projektno delo med obiski bi moralo za učence/dijake in učitelje iz različnih držav zagotoviti priložnost, da skupaj obravnavajo eno ali več tem v skupnem interesu. Dijakom in učiteljem pomagajo pridobiti in izboljšati spretnosti ne samo v zvezi z vsebino ali tematskim področjem, v katerega je usmerjen projekt, temveč tudi v zvezi s timskim delom, medkulturnim učenjem, družbenimi odnosi, načrtovanjem in izvajanjem projektne aktivnosti ter uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT).

Sodelovanje v skupnem projektne delu s skupinami dijakov s partnerskih šol iz različnih držav za dijake in učitelje tudi zagotovi priložnost, da uporabljajo tuje jezike v praksi, in okrepi njihovo motivacijo za učenje jezikov.

Projektne aktivnosti bi v najboljšem primeru morale biti vključene v redne aktivnosti šole in učni načrt sodelujočih učencev/dijakov. Morali bi biti vključeni v vse faze projekta, tudi v načrtovanje, organizacijo in ocenjevanje aktivnosti.

Dolgotrajna učna mobilnost učencev/dijakov (od 2 do 12 mesecev)

Cilj aktivnosti je okrepiti sodelovanje med šolami, ki so vključene v isto strateško partnerstvo. Aktivnosti mobilnosti bi morale biti povezane s cilji strateškega partnerstva in vključene v zasnovo projekta. Šole se spodbujajo k uporabi platforme eTwinning, da lahko sodelujejo pri projektu pred in med mobilnostjo dijakov ter po njej.

Ti ukrepi bodo predvidoma zagotovili čim večji učinek na sodelujoče šole. Aktivnost pomaga učencem/dijakom tudi razviti njihovo razumevanje raznolikosti evropskih kultur in jezikov ter

pridobiti kompetence, ki so potrebne za osebni razvoj.

Šole, ki so vključene v partnerstvo, morajo sodelovati pri razvoju učnih sporazumov, priznavanju predmetov, ki so bili opravljeni na partnerski šoli v tujini, in krepitevi evropske razsežnosti v šolskem izobraževanju. Ta aktivnost bi morala zagotoviti tudi dragocene mednarodne pedagoške izkušnje za učitelje, ki so vključeni v organizacijo in izvajanje mobilnosti.

Udeležence izberejo šole. To so učenci ali dijaki, ki so stari vsaj 14 let in redno vpisani v šolo, ki sodeluje v strateškem partnerstvu. Izbrani učenci/dijaki lahko preživijo od 2 do 12 mesecev v šoli gostiteljici in gostiteljski družini v tujini.

Spodbuja se vzajemna izmenjava med šolami/gostiteljskimi družinami, vendar ni obvezna.

Vsi akterji, ki so vključeni v študijsko mobilnost – šole, učenci/dijaki ter njihovi starši in gostiteljske družine –, bi morali prebrati posebni vodnik za učno mobilnost, ki nudi pomoč pri izvajanju aktivnosti in zagotavljanju varnosti in dobrega počutja udeležencev učne mobilnosti.

V vodnik so zajete vloge in odgovornosti, smernice ter zahtevane predloge in obrazci za udeležence. Vodnik je na voljo v angleškem jeziku na spletišču Europa in v prevodu na spletišču ustrezne nacionalne agencije.

Spletna jezikovna podpora

Udeleženci aktivnosti dolgotrajne mobilnosti (od 2 do 12 mesecev) v strateškem partnerstvu lahko izkoristijo jezikovno pripravo. V zvezi s tem se bo v okviru Programa sčasoma začela izvajati spletna jezikovna podpora. Evropska komisija dostop do take spletne podpore omogoči za izbrane učence/dijake, da bi ocenila njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali na učni mobilnosti v tujini.

S tem orodjem lahko po potrebi tudi izboljšajo znanje jezika pred in/ali med obdobjem mobilnosti.

V šolah se bo spletna jezikovna podpora zagotovila na naslednji način:

- nacionalne agencije šolam dodelijo spletne licence v skladu s splošnimi merili, ki jih opredeli Evropska komisija;
- vsi učenci/dijaki (razen govornici maternega jezika), ko so izbrani in ki bodo lahko izkoristili uporabo spletne storitve, bodo izvedli spletni preskus znanja, da se oceni njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med študijem. Rezultati tega preskusa bodo posredovani udeležencu in šoli;
- glede na število spletnih licenc, ki bodo na voljo za jezikovne tečaje, bodo šole razdelile licence v skladu s potrebami;
- ob koncu obdobja mobilnosti bodo udeleženci opravili drugo oceno, da se ugotovi napredek pri učenju tujega jezika.

Več informacij o spletni jezikovni podpori je na voljo na spletiščih Evropske komisije in nacionalnih agencij.

Za jezike, ki ne bodo zajeti v storitev Komisije, se lahko za ta namen zagotovijo posebna nepovratna sredstva za „jezikovno podporo“.

Osebe v izobraževanju in usposabljanju ter mladinski delavci

Kratkotrajna skupna usposabljanja osebja (od 3 dni do 2 mesecev)

Skupna usposabljanja osebja omogočajo sodelujočim organizacijam v strateškem partnerstvu, da organizirajo kratka usposabljanja, ki so povezana s temo ali področjem uporabe strateškega partnerstva, za osebje v izobraževanju in usposabljanju ali mladinske delavce. Ta morajo biti organizirana za majhne skupine osebja iz različnih držav, da je učinek na posamezne organizacije čim večji.

Lahko so različnih oblik, tj. študijski obiski, ki združujejo obiske v zadevnih organizacijah, predstavitve, delavnice za razprave, usposabljanja itd. Sodelovanje mednarodnih in nacionalnih udeležencev mora biti uravnoteženo.

Mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja (od 2 do 12 mesecev)

Cilj aktivnosti je okrepiti sodelovanje med organizacijami, ki so vključene v isto strateško partnerstvo. Aktivnost omogoča osebju, da poglobi svoje znanje in razumevanje evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja ter mu pomaga pri izmenjavi in pridobivanju strokovnih kompetenc, metod in praks.

Ta aktivnost omogoča učiteljem/profesorjem in drugemu izobraževalnemu osebju v splošnem šolskem izobraževanju, visokošolskem izobraževanju, PIU in izobraževanju odraslih, ki delajo v izobraževalni instituciji, ki sodeluje v strateškem partnerstvu, da se udeležijo mobilnosti v tujini, ki traja od 2 do 12 mesecev, ter poučujejo v partnerski instituciji ali so vključeni v strokovne aktivnosti v drugi partnerski organizaciji, ki so povezane z njihovim strokovnim področjem.

Aktivnost lahko vključuje delo v izobraževalni instituciji centru ali drugi ustrezni organizaciji (npr. podjetjih, nevladnih organizacijah, šolskih organih itd.), udeležbo v strukturiranih tečajih ali seminarjih (npr. na fakultetah za usposabljanje učiteljev ali v raziskovalnih organizacijah), prakso ali obdobja opazovanja v družbi ali organizaciji na področju.

Institucija pošiljateljica mora zagotoviti pravičen, pregleden in odprt postopek izbora, oblikovati vsebino aktivnosti z udeležencem ter zagotoviti notranje in, kolikor je to mogoče, zunanje priznavanje njegove dolgotrajne mobilnosti v tujini.

V zvezi z mobilnostjo poučevanja in usposabljanja v visokošolski instituciji so upravičene naslednje vrste organizacij pošiljateljic in gostiteljic:

- pri dolgotrajni mobilnosti osebja za poučevanje je organizacija pošiljateljica lahko katera koli sodelujoča organizacija, organizacija gostiteljica pa mora biti sodelujoča visokošolska institucija;
- pri dolgotrajni mobilnosti osebja za usposabljanje mora organizacija pošiljateljica biti sodelujoča visokošolska institucija, organizacija gostiteljica pa je lahko katera koli sodelujoča organizacija;
- organizaciji pošiljateljica in gostiteljica morata biti v različnih državah in država gostiteljica ne sme biti država stalnega prebivališča udeleženca.

Organizacije, ki so vključene v strateško partnerstvo, sodelujejo pri oblikovanju sporazumov o mobilnosti, priznavanju dela, ki je bilo opravljeno na partnerski organizaciji v tujini, ter krepi evropske razsežnosti v izobraževanju in usposabljanju. Ta aktivnost bi morala zagotoviti tudi dragocene mednarodne izkušnje za osebe, vključene v organizacijo in izvajanje mobilnosti, iz

organizacije pošiljateljice in gostiteljice.

Mobilnost mladinskih delavcev (od 2 do 12 mesecev)

Ta aktivnost omogoča mladinskim delavcem, da izkusijo drugačno delovno okolje od tistega v državi prebivališča, in s tem krepí njihove poklicne, osebne in medkulturne kompetence. Mladinski delavci imajo možnost, da opravljajo delo v tujini v obdobju, ki traja od 2 do 12 mesecev, in aktivno prispevajo k vsakodnevni delu organizacije gostiteljice, hkrati pa bogatijo svoj profil strokovnjakov na področju.

Cilj teh aktivnosti je tudi krepitev zmogljivosti vključenih organizacij, ki lahko izkoristijo nova stališča in izkušnje. Mobilnost se lahko izvaja kot individualna aktivnost (tj. en mladinski delavec je poslan v organizacijo gostiteljico) ali v paru, kot vzajemna izmenjava mladinskih delavcev (sočasno ali ne) med dvema partnerskima organizacijama.

Spletna jezikovna podpora

Udeleženci aktivnosti dolgotrajne mobilnosti v strateškem partnerstvu lahko izkoristijo jezikovno pripravo. V zvezi s tem se bo v okviru Programa sčasoma začela izvajati spletna jezikovna podpora. Evropska komisija dostop do take spletne podpore omogoči za izbrano osebje in mladinske delavce, da bi ocenila njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali pri študiju v tujini.

S tem orodjem lahko po potrebi tudi izboljšajo znanje jezika pred in/ali med obdobjem mobilnosti.

Pri izvajanju za osebje in mladinske delavce se bo spletna jezikovna podpora zagotovila na naslednji način:

- nacionalne agencije organizacijam dodelijo spletne licence v skladu s splošnimi merili, ki jih opredeli Evropska komisija;
- vsi udeleženci (razen govorcev maternega jezika), ko so izbrani in ki bodo lahko izkoristili uporabo spletne storitve, bodo izvedli spletni preskus znanja, da se oceni njihovo znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med študijem. Rezultati tega preskusa bodo posredovani udeležencu.
- glede na število spletnih licenc, ki bodo na voljo za jezikovne tečaje, bodo organizacije razdelile licence v skladu s potrebami;
- ob koncu obdobja mobilnosti bodo udeleženci opravili drugo oceno, da se ugotovi napredek v učenju tujega jezika.

Več informacij o spletni jezikovni podpori je na voljo na spletiščih Evropske komisije in nacionalnih agencij.

Za jezike, ki ne bodo zajeti v storitev Komisije, se lahko za ta namen zagotovijo posebna nepovratna sredstva za „jezikovno podporo“.

Transnacionalne mladinske pobude

Strateška partnerstva na področju mladine podpirajo tudi razvoj transnacionalnih mladinskih pobud, ki spodbujajo družbeno odgovornost in podjetniški duh, ter jih skupaj izvajata dve ali več skupin mladih iz različnih držav.

Te pobude so lahko na primer povezane z naslednjim:

- ustanovitev (mrež) socialnih podjetij, združenj, klubov, NVO-jev;
- razvoj in izvajanje programov in usposabljanj v zvezi s podjetniškim izobraževanjem (zlasti socialnim podjetništvom in uporabo IKT);
- informacije, medijska pismenost, ukrepi senzibilizacije ali ukrepi, ki spodbujajo družbeno udeležbo med mladimi (npr. razprave, konference, dogodki, posvetovanja, pobude v zvezi z evropskimi temami itd.);
- ukrepi v korist lokalnih skupnosti (npr. podpora ranljivim skupinam, kot so starejši ljudje, pripadniki manjšin, priseljenci, osebe, ki imajo posebne potrebe itd.);
- pobude v umetnosti in kulturi (gledališke igre, razstave, glasbene predstave, razpravni forumi itd.).

Mladinska pobuda je projekt, ki ga začnejo, pripravijo in izvedejo mladi. Tako lahko mladi preskusijo nove zamisli s pobudami, ki jim dajo priložnost, da neposredno in aktivno sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju projekta.

Udeležba v mladinski pobudi je pomembna izkušnja v neformalnem učenju. Med izvajanjem mladinske pobude imajo mladi priložnost, da obravnavajo posebne izzive ali težave, s katerimi se srečujejo njihove skupnosti. Razpravljajo ali premišlujejo lahko o izbrani temi v evropskem okviru in s tem sooblikujejo Evropo.

Mladinska pobuda mora biti transnacionalna: mreženje z lokalnimi aktivnostmi, ki jih skupaj izvajata dve ali več skupin iz različnih držav. Sodelovanje z mednarodnimi partnerji v transnacionalnih mladinskih pobudah temelji na podobnih potrebah in interesih za izmenjavo praks in vzajemno učenje z vrstniki.

Mladinske pobude omogočajo številnim mladim, da postanejo iznajdljivi in ustvarjalni v svojem vsakodnevnem življenju ter da spregovorijo o svojih lokalnih potrebah, interesih in tudi izzivih, s katerimi se srečujejo skupnosti, v katerih živijo.

Mladi lahko preskusijo zamisli tako, da začnejo, pripravijo in izvedejo projekt, ki bo vplival na različna področja življenja. Mladinske pobude lahko vodijo tudi do samozaposlitve ali ustanavljanja združenj, nevladnih organizacij ali drugih organov, ki so aktivni na področju socialnega gospodarstva, neprofitnosti in mladine.

Mladim, ki izvajajo transnacionalne mladinske pobude, lahko nudijo podporo inštruktorji. Inštruktor je oseba, ki ima izkušnje z mladinskim delom in/ali mladinskimi pobudami ter spremlja skupine mladih, pospešuje učni proces in podpira njihovo udeležbo. Ima različne vloge glede na potrebe posamezne skupine mladih.

Inštruktor ni neposredno udeležen v mladinski pobudi, temveč podpira skupino mladih pri pripravi, izvajanju in ocenjevanju projekta glede na potrebe skupine. Inštruktorji podpirajo kakovost učnega procesa in zagotavljajo stalno partnerstvo, da bi pomagali skupini ali posameznikom ustvariti izpolnjujoče rezultate na podlagi njihovega projekta.

Inštruktor ni: vodja projekta; svetovalec; član skupine, ki izvaja projekt; poklicni vodja usposabljanja/strokovnjak, ki zagotavlja samo tehnično podporo na določenem področju; zakoniti zastopnik projekta. Če mladinsko pobudo izvajajo mladoletne osebe, je podpora inštruktorja obvezna.

3. Primeri strateških partnerstev

Spodbujanje fleksibilnih učnih poti

Vključevanje praktičnega in teoretičnega znanja v učne načrte visokošolskih institucij lahko zagotovi priložnosti za študente, da pridobijo spretnosti, ki jih potrebujejo zdaj in v prihodnosti na trgu dela, ter s tem izboljša njihovo prihodnjo zaposljivost. Strateško partnerstvo bo podpiralo projektno sodelovanje med podjetji ter študenti in osebjem na visokošolski instituciji, da se razvije, preskusi in prilagodi skupni učni načrt med sodelujočimi visokošolskimi institucijami na podlagi izčrpne analize potreb in usmerjenosti v mednarodni pristop, ki temelji na primerih iz resničnega življenja.

V to bodo zajete tudi aktivnosti poučevanja/učenja, vključno z izmenjavo osebja med visokošolskimi institucijami in podjetji, ter vključena mobilnost, pri kateri študenti sledijo skupnemu programu, ki ga poučujejo različni partnerji na različnih lokacijah.

Končni rezultat je izvajanje skupnega učnega načrta in razširjanje v organizacijah, ki niso zajete v partnerstvo. Partnerstvo sestavljajo visokošolske institucije in podjetja, vključno z malimi in srednjimi podjetji ter socialnimi podjetji, da se zagotovijo zahtevane kompetence in ustreznost spretnosti, ki se razvijajo s skupnim učnim načrtom.

Celostni lokalni/regionalni razvoj

Vključenost vseh pomembnih deležnikov je lahko izjemno koristna pri oblikovanju celostnih lokalnih/regionalnih razvojnih načrtov. Strateško partnerstvo bo razvijalo, preskušalo in izvajalo inovativne pakete programov, ki bodo obogatili učni načrt partnerskih visokošolskih institucij in katerih cilj je dodeljevanje dvojnih certifikatov ali dvojnih diplom. V projekt bodo vključeni ključni deležniki in temeljil bo na njihovem stalnem nadzoru, zlasti s posebno usmerjevalno skupino, za zagotavljanje, da bodo potrebe lokalnih/regionalnih akterjev ustrezno izpolnjene.

V projekt bodo zajete tudi aktivnosti poučevanja/učenja, vključno z izmenjavo osebja med visokošolskimi institucijami in „kombinirano“ mobilnostjo študentov. Končni rezultat je vključitev teh paketov programov v učni načrt in dodeljevanje dvojnih certifikatov/diplom. V partnerstvo so vključene visokošolske institucije, lokalni akterji in lokalni javni organi.

Vključevanje manj izkušenih partnerjev v aktivnosti, ki se izvajajo, je lahko postopno, pri čemer se zagotovi, da so najpozneje zadnje leto projekta vsi partnerji vključeni v celotni paket aktivnosti.

Ustvarjalnost in inovativnost

Mala in srednja podjetja se srečujejo z izzivi razvoja spretnosti in inovacij, pri čemer nimajo vedno na voljo ustreznih virov ali strateške vizije za spopadanje s hudo konkurenco na trgu. Strateško partnerstvo podpira širjenje kulture ustvarjalnosti in inovativnosti v malih podjetjih s prenosom in izvajanjem metodologij, orodij in konceptov, ki pospešujejo organizacijski razvoj in ustvarjanje proizvodov. Partnerji iz ustvarjalnih sektorjev in visokošolskih institucij pomagajo drugim partnerjem, da se naučijo uspešno uporabiti ustvarjalno razmišljanje v svojih organizacijah ter razvijati zmogljivost za inovacije in spremembe.

En konkreten rezultat je oblikovanje posebej prilagojenih akcijskih načrtov za razvoj ustvarjalnosti in

inovativnosti, ki temeljijo na predhodnih analizah uspešnih primerov in metodologij. V partnerstvo so zajeti ustvarjalni sektorji, mala in srednja podjetja, združenja delodajalcev, gospodarske, industrijske ali obrtne zbornice.

Kakovost izobraževanja

Lokalni šolski organi na Švedskem, Danskem in v Združenem kraljestvu se združijo, da bi predlagali strateško partnerstvo. Lokalni organi so opredelili potrebo po izboljšanju kakovosti izobraževanja v naravoslovju, matematiki in tehnologiji ter zasnovali projekt, katerega cilj je razviti skupni okvir za podporo vključevanju dijakov v učenje. Cilja projekta sta izboljšati kakovost izobraževanja v matematiki in naravoslovju ter okrepiti zanimanje za te predmete v srednješolskem in visokošolskem izobraževanju.

Projekt vodita dva lokalna organa in vanj so zajete vse osnovne šole in šole v nižjem sekundarnem izobraževanju na zadevnih področjih. Poleg tega so lokalni organi vključili druge partnerje iz svojih lokalnih skupnosti: univerze, medijsko središče ter več podjetij in poslovnih združenj na področju tehnologije, znanosti in okolja. V aktivnosti projekta je zajeta izmenjava osebja med sodelujočimi organizacijami, da se izmenjajo izkušnje in dobra praksa.

Partnerji si izmenjujejo gradiva in vire ter razvijajo skupne enote v matematiki, naravoslovju in tehnologiji v učnih načrtih, ki se preskušajo/izvajajo v osnovnih in srednjih šolah. Poslovni partnerji povabijo šolske razrede na učne obiske, da dobijo dijaki vpogled v raznovrstno praktično uporabo tem, ki jih obravnavajo. Univerzitetni študenti sodelujejo z dijaki kot „prijatelji pri študiju“, jim nudijo dodatno individualno pomoč pri predmetih in imajo vlogo vzornikov, ki spodbujajo dijake k študiju naravoslovja in tehnologije. Rezultati projekta so sodelovanje z univerzo pri izobraževanju za bodoče učitelje, nadaljnje pedagoško sodelovanje in novi projekti med vključenimi šolami.

Višanje ravni izobrazbe

Glavni izzivi mnogih držav so višanje ravni pridobljene terciarne izobrazbe, krepitev dostopa in pospeševanje zaključka visokošolskega študija. Strateško partnerstvo bo podpiralo razvoj boljših poti napredovanja do visokošolskega izobraževanja in pridobitve diplome, pri čemer se bo posebej usmerilo v netradicionalne učence, na primer študente iz slabo zastopanih skupin ali iz okolij z manj možnostmi, s prenašanjem in preskušanjem inovativnih pristopov. Partnerstvo bo preskusilo, kako se dijake v srednješolskem izobraževanju iz posebnih okolij pripravlja in usmerja pred vstopom v visokošolsko izobraževanje s sodelovanjem visokošolskih institucij, šol in institucij, ki so aktivne na področju PIU.

Preskušena bosta tudi spremljanje te skupine dijakov in podpora zanje, zlasti s posebej prilagojenimi storitvami (usmerjanje, svetovanje, mentorstvo itd.), katerih cilj je preprečevanje osipa in spodbujanje pridobitve diplome v pričakovanem času. V ta projekt bodo vključene visokošolske institucije ter šole v srednješolskem splošnem in poklicnem izobraževanju, pri čemer se bo zagotovilo, da so storitve ustrezne glede na opredeljene potrebe.

V projekt bodo zajete tudi aktivnosti poučevanja/učenja, vključno s „kombinirano“ mobilnostjo študentov. Končni rezultat je prilagoditev modela in njegovega izvajanja v sodelujočih visokošolskih institucijah ter razširjanje v organizacijah, ki niso zajete v partnerstvo, s posebno usmerjenostjo v druge ponudnike izobraževanja in ključne oblikovalce politik.

Inovacije

Strateško partnerstvo bo podpiralo razvoj novih pedagoških pristopov, zlasti orodij za e-učenje in spletnih platform za sodelovanje, s pomočjo katerih se bodo lahko dijaki, študenti in učitelji učili ter poučevali in soustvarjali vsebino programov. Partnerstvo, ki je sestavljeno iz univerz, šol, raziskovalnih organizacij in/ali podjetij, bo skupaj razvijalo orodja, ki jih bodo šole in visokošolske institucije uporabljale za poučevanje in učenje posebnih disciplin na različnih ravneh.

Raziskovalne organizacije in/ali podjetja bodo imeli ključno vlogo pri razvijanju orodij ali oblikovanju vsebine tako, da bo ustreznejša in oprijemljivejša. Poleg tega bodo organizirani intenzivni študijski programi za preskušanje orodij, ki jih bo razvilo partnerstvo s študenti in profesorji. Skupna usposabljanja osebja bodo omogočila tudi usposabljanje učiteljev v uporabi orodij.

Znanje jezikov

Medsektorsko strateško partnerstvo, katerega cilj je podpreti tiste družine, v katerih se govori več kot en jezik, z razvojem jezikovnih virov za otroke, da spoznajo koristi znanja dveh ali več jezikov, se pravi vrednost, ki jo ima to znanje samo po sebi in pri uporabi jezikov v praksi.

Ta projekt vključuje vse deležnike, ki delajo z dvojezičnimi družinami, da lahko razširjajo vire projekta v teh družinah. Izvajajo se raziskave za preskušanje učinkovitosti pedagoških pristopov, ki se uporabljajo za krepitev znanja jezika večjezičnih otrok, tako v učilnici kot s priložnostnim učenjem. Partnerji so univerza, različne šole, malo in srednje podjetje, nevladna organizacija in združenje institucij za izobraževanje odraslih.

Informacijske in komunikacijske tehnologije

Medsektorski projekt, katerega cilj je razviti skupno vizijo o tem, kako lahko IKT pripomorejo k temu, da vseživljenjsko učenje postane dostopno za vse in da bo temeljilo na primerih in vpogledih iz resničnega življenja. Uporaba IKT pri učenju postaja v Evropi vse bolj razširjena, vendar če želimo v celoti izkoristiti potencial teh tehnologij, ki so lahko gonilo sprememb v naših gospodarstvih in družbah, se je treba premakniti od razdrobljenosti in poskusnih projektov k izvajanju v praksi in sistemskemu sprejemanju teh tehnologij. Partnerji so številne visokošolske institucije, organizacije za pridobivanje spretnosti, ki delujejo na mnogih različnih področjih izobraževanja.

Sodelovanje med regijami

Španski, portugalski, italijanski in češki lokalni organi se združijo v partnerstvo, da bi raziskali vzroke osipa v svojih regijah in razvili nove rešitve za njegovo preprečevanje. Vključijo dve srednji šoli v svojih regijah in dve instituciji za izobraževanje učiteljev. V zvezi s težavo osipa zavzamejo širšo perspektivo in želijo obravnavati več vidikov življenja mladih. Zato povabijo lokalne mladinske organizacije in združenja staršev, da se tudi pridružijo strateškemu partnerstvu. Sodelovanje lokalnih organov je široko in medsektorsko, vključno z oddelki za izobraževanje, mladino in socialne storitve.

Cilj je ustvariti trajno omrežje v vsaki regiji ter združiti različne akterje in storitve, da se ustvari učinkovit mehanizem podpore za mlade.

Partnerske institucije sodelujejo z rednimi srečanji v zvezi s projektom in tudi kot spletna skupnost. Najprej želijo opredeliti obseg osipa na svojem območju in raziskati vzroke zanj. Nato želijo poiskati in začeti izvajati učinkovite načine za podporo mladim, ki tvegajo izključenost. Del aktivnosti projekta je izvajanje anket za dijake, učitelje in družine, da se raziščejo razlogi za osip v lokalnem okviru. Organizirajo tudi delavnice in seminarje, ki obravnavajo pestro paleto tem, na primer učinek dostopa do priložnostnega učenja.

Rezultat je razvoj skupne metodologije, ki se izvaja v teh dveh regijah. Za podporo se objavi vodnik za učitelje, vodje usposabljanj in lokalne organe. Vsi rezultati in gradiva so objavljena na spletišču projekta, v publikacijah v papirni obliki in predstavljena na konferenci v vsaki od regij. Na ta način se metodologija in viri, ki so bili razviti s projektom, predstavijo drugim šolam in lokalnim organom.

Enakost in vključevanje

Mladinske organizacije, institucije, šole, ponudniki PIU in organi na področju mladine, ki delajo z mladimi iz skupine NEET (tj. mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljujejo) in mladimi, ki so pustili šolo, se združijo z namenom izboljšanja metodologije, da bi se več mladih vrnilo v izobraževanje in na delo. V okviru svojega strateškega partnerstva organizirajo mednarodna srečanja osebja za izmenjavo praks in zasnovi projekta ter izvajajo izobraževalni obisk na delovnem mestu in aktivnosti za poklicni razvoj mladinskih delavcev.

Hkrati se izvede vrsta raziskav na področju in o njih se razpravlja na mednarodnem srečanju, kjer se oblikuje končni priročnik ter načrtujeta preskušanje in ocenjevanje izboljšane metode. Da se zagotovi trajnost in razširjanje rezultatov projekta, strateško partnerstvo predvideva konference na lokalni, nacionalni in evropski ravni ter oblikuje skupno strategijo nadaljnjega spremljanja.

Prosto dostopni učni viri (PDUV)

Gasilci lahko umrejo ali se poškodujejo ob odzivu na požare v gorečih zgradbah. Praktična usposabljanja, ki so posebej prilagojena obravnavanju kritičnih primerov v gorečih zgradbah, bi lahko preprečila smrtne nezgode. Strateško partnerstvo ustvari učni paket, ki temelji na najsodobnejši metodologiji in tehnologiji. Končni rezultat je kombiniran program e-učenja, ki zagotavlja dodatno usposabljanje v gasilski strategiji in taktiko za obravnavanje začetne faze ukrepanja ter ustvarjanje zmogljivosti za zgodnji in učinkovit odziv v sili. E-učenje se združuje s praktičnimi vajami. Strateško partnerstvo vključuje gasilske in rešilne službe, javne organe, ki so odgovorni za javno varnost, in seveda ponudnike PIU.

Aktivna udeležba mladih v družbi

Tri šole v srednješolskem izobraževanju s Finske, Nemčije in Nizozemske se najdejo na platformi eTwinning, ker vse zanima razvoj projekta o demokraciji v šoli. Tri šole se odločijo, da se bodo prijavile za dodelitev nepovratnih sredstev v okviru strateškega partnerstva. Cilj projekta je razviti vodstvo šol z vključevanjem učiteljev, dijakov in tudi staršev v odločanje na šoli. Projekt traja tri leta

in vsako leto sodelujoče šole proučijo, kako je vsaka od teh skupin trenutno vključena v odločanje na šoli in kako bi se lahko realistično izboljšala njihova udeležba na podlagi informacij, ki jih dobijo od svojih partnerjev.

Vodstvo šol, učitelji in starši podpirajo projekt in so aktivno vključeni vanj. Sodelujoči dijaki razvijejo svojo samostojnost in sposobnosti kritičnega razmišljanja ter razumevanje konceptov, kot so svoboda, pravice in obveznosti. Premislijo tudi o tem, kako lahko prispevajo, da bo njihova šola ustrežnejša zanje. V vseh aktivnostih projekta imajo dijaki priložnost, da izrazijo svoja mnenja, poslušajo mnenja drugih, razpravljajo z uporabo ustreznih argumentov in pojasnjujejo odločitve z utemeljenimi razlogi.

Aktivnosti projekta se izvajajo prek spletne učilnice na portalu eTwinning in srečanj v živo, ki se jih udeležijo skupine dijakov z učitelji iz vsake šole. Srečanj se udeležijo tudi vodstvo šole in predstavniki staršev.

V obdobju med srečanji partnerji tudi uporabljajo spletišče eTwinning, da sodelujejo pri razvoju aktivnosti projekta, razpravljajo in si izmenjujejo vire. Dijaki pišejo skupni spletni dnevnik, kjer objavljajo fotografije, najnovejše informacije o aktivnostih projekta, mnenja in premišljevanja o temah, ki jih obravnavajo. Spletni dnevnik, načrti poučevanja in učna gradiva, ki so bili razviti s projektom, ter nekatera dela dijakov so objavljeni na platformi eTwinning in so kot vir na voljo za druge, ki želijo izvesti podoben projekt.

Prečne spretnosti/osnovna znanja

Organizacije v izobraževanju odraslih v sodelovanju z lokalnimi/regionalnimi organi in socialnimi partnerji razvijejo posodobljene določbe usposabljanja z uporabo novih in ustreznih metodologij usposabljanja ter virov, da bi izboljšale znanje računanja in finančno pismenost skupin odraslih z manj priložnostmi (priseljenci, osebe z nizkimi kvalifikacijami, osebe z manj priložnostmi na socialno-ekonomskem področju itd.). Realizacije, kot so učni načrti, priročniki za vodje usposabljanj, gradiva z informacijami za učeče se odrasle, preskusijo partnerske organizacije in potrdijo pomembni deležniki.

Ciljno usmerjena aktivnost razširjanja je pogoj za učinek ne samo na kompetence učečih se odraslih, temveč tudi na lokalni/regionalni ravni, saj lahko projekt nudi posebej prilagojene priložnosti učenja za skupine z manj priložnostmi, ki bodo pripomogle k njihovem vključevanju v lokalno družbo.

Priznavanje in potrjevanje učnih izidov

Partnerske organizacije lahko znatno prispevajo k procesu potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja. Strateško partnerstvo lahko ob upoštevanju različnih okoliščin partnerjev ter izmenjav zamisli in izkušenj analizira trenutno stanje in predlaga priporočila za potrjevanje v svojih državah.

Poklicni razvoj in profesionalizacija na področju mladinskega dela

Skupino izkušenih mladinskih delavcev navdušijo prednostne naloge strategije EU za mlade, zato

vzpostavi strateško partnerstvo z ljudmi, ki so odgovorni za mladinsko delo na institucionalni ravni, možganskimi trusti, izobraževalnimi institucijami, ki so specializirane za mladinsko delo, in raziskovalci, da bi oblikovala sklop referenčnih dokumentov, ki bi podpirali mladinske delavce pri njihovih aktivnostih obravnavanja duševnega zdravja mladih.

V okviru projekta se vsi partnerji srečajo, da bi opredelili in analizirali ključne koncepte, ki bodo tvorili podlago za njihovo raziskovanje. Organizirajo seminarje s strokovnjaki, srečanja in študijske obiske, da bi dokumentirali svoje delo, združili mlade in mladinske delavce z izkušnjami na področju duševnega zdravja ter si izmenjali dobre prakse in zamisli, končni cilj pa je objava knjige ob koncu projekta in razširjanje te knjige med delavci na tem področju.

1. Poučevanje nejezikovnih predmetov v tujem jeziku (CLIL).

Krepitev zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja

1. Pojasnitev področja uporabe nepovratnih sredstev EU

Stroški osebja

Prijavitelj oceni delo osebja, ki je potrebno glede na kategorijo zadevnega osebja in število dni, ki jih zahteva projekt, v zvezi z aktivnostmi, delovnim načrtom in predvidenimi rezultati. Delovni dnevi lahko vključujejo konce tedna ter cerkvene in državne praznike. Za namen ocene proračuna delovni dnevi ne presegajo 20 dni na mesec ali 240 dni na leto. Ocena proračuna se izračuna na podlagi prispevkov Erasmus+ za stroške osebja na enoto. Ocena ni odvisna od dejanskih načinov plačila, ki bodo določeni v partnerskem sporazumu in ki jih bodo izvedli upravičenci.

Profil osebja, vključenega v projekte krepitve zmogljivosti, je razdeljen v štiri kategorije:

1. **menedžerji (kategorija osebja 1)** (vključno z zakonodajalci, visokimi uradniki in menedžerji) izvajajo poslovodne aktivnosti na najvišji ravni, povezane z upravljanjem in koordinacijo projektnih aktivnosti;
2. **raziskovalci, učitelji in vodje usposabljanj (kategorija osebja 2)** navadno izvajajo akademske aktivnosti, povezane z razvojem učnih načrtov/programov usposabljanj, oblikovanjem in prilagajanjem gradiva za poučevanje/usposabljanje, pripravo in poučevanjem tečajev ali usposabljanj;
3. **tehnično osebje (kategorija osebja 3)** (vključno s tehničnim osebjem in drugimi strokovnimi delavci) izvaja tehnične naloge, kot so knjigovodstvo, računovodstvo in prevajanje itd. Zunanje prevajalske storitve in zunanji jezikovni tečaji, ki jih izvajajo podizvajalci, ki niso člani konzorcija, bi bilo treba uvrstiti v „stroške podizvajanja“;
4. **administrativno osebje (kategorija osebja 4)** (vključno s pisarniškimi uradniki in delavci na področju storitev za stranke) izvaja administrativne, tj. pisarniške naloge.

Dejanske načine plačevanja osebja, vključenega v projekt, bodo skupaj opredelile sodelujoče organizacije, potrdili pa jih bodo menedžerji, odgovorni za zaposlovanje osebja; poleg tega bodo načini plačila vključeni v partnerski sporazum, ki ga podpišejo partnerji na začetku projekta.

Potni stroški - osebje

Osebje katere koli kategorije (npr. menedžerji, raziskovalci, učitelji in vodje usposabljanj, tehnično in administrativno osebje), ki ima sklenjeno uradno pogodbo z institucijami upravičenkami in ki sodeluje pri projektu, ima pravico do finančne podpore za potne stroške in stroške bivanja, če sta pot in bivanje neposredno potrebna za doseganje ciljev projekta.

Poti so namenjene naslednjim aktivnostim:

- programi poučevanja/usposabljanja;
- usposabljanje in preusposabljanje (upravičeno je le osebje iz partnerskih držav);
- osvežitveni programi in tečaji;
- praktično usposabljanje v podjetjih, industrijah in institucijah (upravičeno je le osebje iz partnerskih držav);

- sestanki, povezani z upravljanjem projekta (npr. za upravljanje, koordinacijo, načrtovanje, spremljanje in nadzor kakovosti);
- delavnice in obiski za razširjanje rezultatov.

Trajanje takih poti ne sme presegati tri mesece.

Potni stroški - Študenti

Študenti (na višješolski, dodiplomski, prvi (diplomski ali enakovredni), podiplomski (magistrski ali enakovredni) in tretji ali doktorski stopnji), ki so vpisani v eni od institucij upravičenk, imajo pravico do finančne podpore za pot in bivanje, če sta ta pot in bivanje potrebna za doseganje ciljev projekta. Poti za študente morajo potekati v okviru sodelujoče organizacije ali druge organizacije pod nadzorom sodelujoče organizacije.

Usmerjena morajo biti predvsem v študente iz partnerskih držav in namenjena naslednjim aktivnostim:

Aktivnost	Trajanje
<ul style="list-style-type: none"> • obdobja študija v instituciji partnerske države; • obdobja študija v instituciji države Programa (le za študente iz partnerskih držav); • udeležba na intenzivnih tečajih, ki jih organizira institucija države Programa ali partnerske države; • praktično usposabljanje in praksa v podjetjih, industrijah ali institucijah v partnerski državi; • praktično usposabljanje in praksa v podjetjih, industrijah ali institucijah v državi Programa (le za študente iz partnerskih držav). 	<p>Najmanj 2 tedna - največ 3 meseci</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Udeležba na kratkotrajnih aktivnostih, povezanih z upravljanjem projekta (usmerjevalni odbori, koordinatorski sestanki, aktivnosti za nadzor kakovosti itd.). 	<p>Največ 1 teden</p>

Predhodna odobritev Izvajalske agencije je potrebna, če zadevni študent namerava izvajati aktivnosti, ki niso opisane zgoraj.

Oprema

Nepovratna sredstva EU se lahko uporabljajo kot podpora pri nakupu opreme. Za upravičene stroške se šteje le nakup opreme, ki je neposredno povezana s cilji projekta. To lahko na primer

- vključuje (spletne) knjige in periodični tisk,
- fakse,
- fotokopirne stroje,
- računalnike in zunanje naprave (vključno z notesniki/prenosnimi računalniki in tabličnimi računalniki),
- programsko opremo,

- naprave in opremo za poučevanje,
- laboratorijsko potrošno blago (za poučevanje),
- videoprojektorje (strojna oprema) in videopredstavitve (programska oprema),
- televizorje,
- namestitev/nastavitev komunikacijskih vodov za internetno povezavo,
- dostop do zbirk podatkov (knjižnice in elektronske knjižnice zunaj partnerstva) in oblakov,
- vzdrževanje opreme,
- zavarovanje,
- prevoz in stroške namestitve.

Oprema je namenjena izključno za visokošolske institucije iz partnerskih držav, ki so vključene v partnerstvo, opremo pa je treba v tej instituciji namestiti takoj, ko je to praktično mogoče. Opremo je treba vpisati v inventar institucije, v kateri je nameščena. Institucija je edina lastnica opreme.

- Oprema mora prispevati k doseganju ciljev projekta, zato jo je treba kupiti na začetku obdobja izvajanja projekta in po možnosti najkasneje 4 mesece pred koncem projekta.
- Oprema pod nobenim pogojem ne sme biti kupljena za katero koli institucijo/organizacijo iz države Programa ali za nevisokošolske institucije v partnerskih državah.
- Najem opreme se lahko šteje za upravičen, vendar le v izrednih in ustrezno utemeljenih primerih in ne sme trajati dlje kot sporazum o nepovratnih sredstvih.
- Glede na posebno naravo ukrepa za krepitev zmogljivosti v okviru programa Erasmus+ se bodo upoštevali skupni stroški nakupa opreme in ne stroški amortizacije opreme.

Če stroški nakupa opreme presegajo 25 000 EUR in manj kot 134 000 EUR, morajo upravičenci dobiti konkurenčne ponudbe od vsaj treh dobaviteljev in izbrati tisto, ki ponuja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, ob upoštevanju načel preglednosti in enakega obravnavanja potencialnih izvajalcev ter z izogibanjem navzkrižjem interesov. Za nakup opreme nad 134 000 EUR velja nacionalna zakonodaja. Upravičenci ne smejo razdeliti nakupa opreme v manjša naročila pod zgoraj omenjenim pragom.

Prijavitelji se morajo zavedati, da sta naročilo in dobava opreme institucijam iz partnerskih držav pogosto precej zapletena, kar je treba upoštevati v fazi načrtovanja.

Sklepanje pogodb s podizvajalci

Sklepanje pogodb s podizvajalci je namenjeno za posebne časovno omejene naloge, povezane s projektom, ki jih ne morejo izvesti člani konzorcija sami. Vključuje samozaposlene/svobodne strokovnjake. Sklepanje pogodb z zunanjimi organi mora biti le občasno. Posebne kompetence in strokovno znanje, potrebno za doseganje ciljev projekta, morajo imeti člani konzorcija, na tem pa mora temeljiti tudi njegova sestava. Sklepanje pogodb s podizvajalci za naloge, povezane z upravljanjem projekta, zato ni dovoljeno.

Pogoste aktivnosti, za katere se lahko sklenejo pogodbe s podizvajalci (če jih ne izvaja osebe upravičencev), so:

- ocenjevanje in revizija;
- tečaji informacijske in komunikacijske tehnologije;
- jezikovni tečaji;
- tiskanje, objavljanje in razširjanje;
- prevajalske storitve;
- oblikovanje in vzdrževanje spletišč.

V vseh primerih je treba naloge, za katere bo sklenjena pogodba o podizvajanju, opredeliti v predlogu (na podlagi ustreznih dokazil, skupaj z jasnimi razlogi, zakaj naloge ne morejo izvesti upravičenci), ocenjeni znesek pa vključiti v proračun. Sklepanje pogodb s podizvajalci, ki prvotno ni bilo predvideno v proračunu, mora Agencija predhodno pisno odobriti med izvajanjem projekta.

Če vrednost pogodbe, sklenjene s podizvajalcem, presega 25 000 EUR in je nižja od 134 000 EUR, morajo upravičenci dobiti konkurenčne ponudbe od vsaj treh dobaviteljev in izbrati tisto, ki ponuja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, ob upoštevanju načel preglednosti in enakega obravnavanja potencialnih izvajalcev ter z izogibanjem navzkrižjem interesov. Za nakup opreme nad 134 000 EUR velja nacionalna zakonodaja. Upravičenci ne smejo razdeliti nakupa storitev v manjša naročila pod zgoraj navedenim pragom.

Pogodba o podizvajanju mora opisovati določeno nalogo, ki se bo izvajala, in njeno trajanje. Vključevati mora datum, številko projekta in podpis obeh strank.

S člani osebja soupravičencev se ne smejo sklepati pogodbe o podizvajanju v zvezi s projektom.

Dejanske potne stroške in stroške bivanja podizvajalcev storitev je treba uvrstiti pod proračunsko postavko za podizvajanje ter jih utemeljiti in dokumentirati.

2. Računovodsko poročanje in končni izračun nepovratnih sredstev

Za vsak projekt je v sporazumu o nepovratnih sredstvih določen predvideni proračun, ki ga je treba uporabljati v skladu z določbami iz sporazuma. Projekti lahko povišajo proračunske postavke s prenosom iz druge proračunske postavke za največ 10 % brez predhodne odobritve, tudi če povišani znesek presega najvišje zgornje meje za osebje, opreme in pogodbe s podizvajalci.

Zahteve za povišanje proračunskih postavk za več kot 10 %, kar bo zahtevalo spremembo, je treba v pisni obliki predložiti Agenciji. Če povišanje povzroči presežek najvišjih zgornjih mej za osebje, opremo in stroške podizvajanja, zahtevkov ne bo sprejet.

V fazi poročanja bo Izvajalska agencija od partnerjev zahtevala predložitev informacij o sofinanciranju, zagotovljenem za statistične namene.

Stroški osebja

Za namene kakršne koli finančne ocene in/ali revizije morajo biti upravičenci sposobni utemeljiti/dokazati naslednje:

- obstoj formalnega pogodbenega razmerja med delavcem in delodajalcem;
- prijavljeno delo je mogoče opredeliti in preveriti. Potrebni so dokazi o končanem delu in času, potrebnem za projekt (npr. sezname prisotnosti, oprijemljivi rezultati/proizvodi, obvezna preglednica prihodov na delo in odhodov z dela);
- za dokazovanje višine stroškov ni potrebna utemeljitev.

V fazi računovodskega poročanja je treba računovodskim izkazom projekta priložiti ustrezno izpolnjeno konvencijo za osebje, in sicer za vsako osebo, ki sodeluje pri projektu, to konvencijo pa koordinator obdrži kot dokazilo. Konvencijo mora podpisati zadevna oseba, nato pa jo mora podpisati in ožigosati pristojna oseba (npr. dekan) institucije, v kateri ta oseba običajno dela. Za osebje, ki izvaja naloge različnih kategorij, je treba podpisati ločeno konvencijo za vsako vrsto aktivnosti.

Poleg tega je treba vsaki konvenciji za osebje priložiti časovne liste. V njih mora biti navedeno:

- datum zagotovljene storitve;
- število dni izvajanja storitve;
- izvedene naloge (kratek opis) v okviru načrta aktivnosti.

Časovne liste mora podpisati zadevna oseba in sopolpisati pristojna oseba institucije, v kateri je ta oseba običajno zaposlena. Dokazila ne smejo biti poslana skupaj s finančnim poročilom na koncu projekta. Konvencije za osebje (skupaj s časovnimi listi) pa morajo biti priložene računovodskim izkazom projekta.

V tej fazi Izvajalska agencija preveri upravičenost izvedenih aktivnosti na podlagi poročila, ki ga je poslal koordinator (glej Prilogo k sporazumu o povratnih sredstvih – „končno poročilo“). V primeru dvomov v zvezi z določeno točko lahko Agencija zahteva, da se predložijo vsa dokazila.

Dejanski prispevek EU se ponovno v celoti izračuna za ves projekt z uporabo pristopa stroškov na enoto in na podlagi dejansko uporabljenih človeških virov. Prispevek EU za stroške osebja ne sme presegati 110 % celotnega zneska, predvidenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih ali njegovih spremembah.

Potni stroški in stroški bivanja

Za namene kakršne koli finančne ocene in/ali revizije morajo biti upravičenci sposobni utemeljiti/dokazati naslednje elemente:

- poti so neposredno povezane z določenimi aktivnostmi, povezanimi s projektom, ki jih je mogoče jasno opredeliti;
- poti so bile dejansko izvedene (letalska vozovnica, hotelski računi, seznam prisotnosti itd.). Dejanskih potnih stroškov in stroškov bivanja ni treba utemeljiti.

V fazi računovodskega poročanja je treba računovodskim izkazom projekta za vsako pot priložiti poročilo o posamezni mobilnosti, ki ga koordinator obdrži kot dokazilo. Vsakemu poročilu o mobilnosti je treba priložiti dokazila, da je bila pot dejansko izvedena (npr. vozovnice, letalske karte, računi, potrdila, seznam prisotnosti itd.). Dejanskih potnih stroškov ni treba dokazovati.

Dokazila ne smejo biti poslana skupaj s finančnim poročilom na koncu projekta. Poročila o posamezni mobilnosti pa je treba priložiti računovodskim izkazom projekta.

V tej fazi Izvajalska agencija preveri upravičenost stroškov izvedenih aktivnosti na podlagi poročila, ki ga je poslal koordinator (glej Prilogo k sporazumu o povratnih sredstvih – „končno poročilo“). V primeru dvomov v zvezi z določeno točko lahko Agencija zahteva, da se predložijo vsa dokazila.

Dejanski prispevek EU se ponovno v celoti izračuna za ves projekt z uporabo pristopa stroškov na enoto in na podlagi dejansko uporabljenih človeških virov. Prispevek EU za potne stroške in stroške bivanja ne sme presegati 110 % celotnega zneska, predvidenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih ali njegovih spremembah.

Oprema

Za namene kakršne koli finančne ocene in/ali revizije morajo biti upravičenci sposobni utemeljiti/dokazati naslednje elemente:

- prijavljene stroške je mogoče opredeliti in preveriti, zlasti če so bili zabeleženi v računovodskem sistemu upravičenca;
- oprema je ustrezno vpisana v inventar zadevne institucije.

Dokazila ne smejo biti priložena računovodskim izkazom. Priložiti jih je treba računovodskim izkazom projekta:

- računi za vso kupljeno opremo (stroškov ni mogoče dokazovati z obrazci naročil, predračuni, ponudbami ali ocenami).
- Če se prag 25 000 EUR preseže, je treba priložiti dokumentacijo o razpisnih postopkih. V takih primerih upravičenci ne smejo razdeliti nakupa opreme v manjša naročila z nižjimi posameznimi zneski.

V fazi računovodskega poročanja Izvajalska agencija zabeleži stroške na podlagi računovodskih izkazov (sezname stroškov), ki jih je poslal koordinator (glej Prilogo k sporazumu o povratnih sredstvih - „končno poročilo“). Osebjem Izvajalske agencije te sezname temeljito prouči, da preveri upravičenost stroškov. V primeru dvomov v zvezi z določeno točko lahko Agencija zahteva, da se predložijo vsa dokazila.

Če pa skupna vsota računa znaša več kot 25 000 EUR, se kot dokazila skupaj z računovodskimi izkazi pošljejo izvodi (ne izvorniki) računa in primerljive ponudbe. V tej fazi upravičeni stroški opreme ne smejo presežati 110 % celotnega zneska, predvidenega za opremo v sporazumu o nepovratnih sredstvih ali njegovih spremembah.

Sklepanje pogodb s podizvajalci

Za namene kakršne koli finančne ocene in/ali revizije morajo biti upravičenci sposobni utemeljiti/dokazati naslednje:

- obstoj formalne pogodbe;
- prijavljene stroške je mogoče opredeliti in preveriti, zlasti če so zabeleženi v računovodskem sistemu upravičenca.

Dokazila ne smejo biti priložena računovodskim izkazom. Priložiti jih je treba računovodskim izkazom projekta:

- računi, pogodbe o podizvajanju in bančni izpiski;
- če potuje podizvajalec, je treba predložiti poročila o posameznih poteh (Priloga), skupaj z vsemi izvodi vozovnic, letalskih kart, računov in potrdil, pri potovanju z avtom pa izvod notranjih predpisov o povračilu stroškov prevoza na km. Namen dokazil je dokazati dejanske stroške poti in da je bila pot dejansko izvedena.
- Če se prag 25 000 EUR preseže, je treba priložiti dokumentacijo o razpisnih postopkih. V takih primerih upravičenci ne smejo razdeliti nakupa opreme v manjša naročila z nižjimi posameznimi zneski.

V fazi računovodskega poročanja Izvajalska agencija zabeleži stroške na podlagi računovodskih izkazov (sezname stroškov), ki jih je poslal koordinator. Izvajalska agencija te sezname temeljito prouči, da preveri upravičenost stroškov. V primeru dvomov v zvezi z določeno točko lahko Agencija zahteva, da se predložijo vsa dokazila.

Če pa skupna vrednost pogodbe o podizvajanju znaša več kot 25 000 EUR, se kot dokazila skupaj z računovodskimi izkazi pošljejo izvodi (ne izvorniki) pogodbe o podizvajanju, račun in primerljive

ponudbe. V tej fazi upravičeni stroški podizvajanja ne smejo presežati 110 % celotnega zneska, predvidenega za pogodbe o podizvajanju v sporazumu o nepovratnih sredstvih ali njegovih spremembah.

Končni izračun nepovratnih sredstev

V fazi poročanja se na koncu projekta ponovno v celoti izračuna dejanski prispevek EU za ves projekt na podlagi stroškov na enoto (za plače, poti in stroške bivanja) in dejanskih stroškov (za opremo in pogodbe o podizvajanju) ter na podlagi dejansko izvedenih aktivnosti. Prispevek EU k različnim proračunskim postavkam ne sme presežati 110 % celotnega zneska, predvidenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih ali njegovih spremembah.

3. Druga pomembna pravila in priporočila

Partnerski sporazum

O podrobnih načinih izvajanja projekta se morajo dogovoriti partnerji, formalizirajo pa se v partnerskem sporazumu, ki ga je treba podpisati na začetku projekta.

Izvajalski agenciji je treba v šestih mesecih od podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih predložiti izvod partnerskega sporazuma.

Ta partnerski sporazum mora zajemati različne finančne, tehnične in pravne vidike, povezane z izvajanjem projekta, vključno z:

- vlogo in odgovornostni partnerjev;
- proračunskimi zadevami (sofinanciranje, razčlenitev proračuna glede na aktivnost in partnerja, načini prenosa sredstev itd.);
- politiko prejemkov za osebje;
- načini povračila potnih stroškov in stroškov bivanja;
- mehanizmi poročanja;
- mehanizmi za reševanje sporov itd.

Sestava in spreminjanje sodelujočih organizacij

Na kakršne koli predlagane spremembe v zvezi z upravičenci projekta je treba opozoriti, zanje pa je potrebna predhodna odobritev Izvajalske agencije. Za različne spremembe v zvezi s partnerstvom projekta se uporabljajo naslednje zahteve:

- dodajanje soupravičenca zahteva podpis mandata med koordinatorem in novim soupravičencem, vsi ostali soupravičenci pa morajo poslati pisma o sprejetju, ki jih je podpisal zakoniti zastopnik. Ta pisma na prošnjo posreduje koordinator;
- za izstop soupravičenca je potrebna pisna obrazložitev koordinatorja in pismo o izstopu, ki ga predloži soupravičenec, ki želi izstopiti, in podpiše zakoniti zastopnik. Če minimalne zahteve v zvezi s partnerstvom niso več izpolnjene, si Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo pridržuje pravico do odločitve o podaljšanju sporazuma;
- za spremembe kontaktne osebe za koordinatorja je potrebna pisna potrditev, ki jo podpišejo nova kontaktna oseba, zakoniti zastopnik in prejšnja kontaktna oseba koordinatorja.

Neupravičeni stroški

Poleg neupravičenih stroškov, naštetih v delu C, so v projektih krepitve zmogljivosti neupravičeni tudi naslednji stroški:

- oprema, kot je: pohištvo, kakršna koli motorna vozila, oprema za raziskave in razvoj, telefoni, mobilni telefoni, alarmni sistemi in sistemi proti kraji;
- stroški prostorov (nakup, ogrevanje, vzdrževanje, popravila itd.);
- stroški, povezani z nakupom nepremičnine;
- stroški amortizacije.

Obvezna zunanja revizija (revizijsko potrdilo)

Potrdilo o zunanji reviziji (revizija vrste II) računovodskih izkazov ukrepa in s tem povezanih računov je treba poslati skupaj s končnim poročilom in zahtevanimi dokazili.

Namen revizije je Izvajalski agenciji zagotoviti razumno jamstvo, da so bili stroški in potrdila prijavljena v končnem finančnem poročilu v skladu z ustreznimi pravnimi in finančnimi določbami sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Vsak upravičenec lahko prosto izbere usposobljenega zunanjega revizorja, vključno z njegovim zakonitim zunanjim revizorjem, če so izpolnjene naslednje kumulativne zahteve:

- zunanji revizor mora biti neodvisen od upravičenca;
- zunanji revizor mora biti usposobljen za izvajanje zakonsko predpisanih revizij računovodskih listin v skladu z nacionalno zakonodajo, ki izvaja direktivo Sveta o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, ali katerim koli pravnim aktom Evropske unije, ki nadomešča navedeno direktivo.

Upravičenec s sedežem v tretji državi mora izpolnjevati enakovredne nacionalne predpise na področju revizije.

Dokazila

Če se tako zahteva, je treba poslati čitljive izvode (ne izvirnike) dokazil. V primeru dvomov v zvezi z določeno točko lahko Agencija zahteva, da se predložijo vsa dokazila.

Predložitev potrebnih dokazil je sestavni del obveznosti sporazuma, zato bo morda potrebno povračilo ustreznih stroškov, če eno ali več dokazil ne bo predloženih.

Končnemu poročilu je treba priložiti izvode pogodb o podizvajanju in računov, ki presegajo 25 000 EUR.

Pridobiti je treba ponudbe vsaj treh izvajalcev za vse nakupe opreme in storitev, ki presegajo 25 000 EUR, ne glede na proračunsko postavko.

Priloga II- Razširjanje in uporaba rezultatov

Praktični vodnik za upravičence

Uvod

Z aktivnostmi razširjanja in uporabe rezultatov se lahko predstavi delo, ki je bilo opravljeno s projektom Erasmus+. Na podlagi izmenjave rezultatov, pridobljenih izkušenj in ugotovitev zunaj kroga sodelujočih organizacij bo tudi širša skupnost lahko imela koristi od del, ki so prejela sredstva EU, ter spodbujala prizadevanja organizacije v zvezi s cilji programa Erasmus+, ki še posebej poudarja povezavo med Programom in politikami. Vsak projekt, podprt s Programom, je torej korak proti doseganju splošnih ciljev, ki so opredeljeni v Programu, za izboljšanje in posodobitev sistemov izobraževanja, usposabljanja in mladine.

Razširjanje se bo razlikovalo glede na projekte in pomembno je razmisliti, katere vrste aktivnosti razširjanja ustrezajo posameznim sodelujočim organizacijam. Partnerji v manjših projektih bi morali izvajati razširjanje in uporabo v skladu z ravno svojo aktivnosti. Zahteve za razširjanje za projekt mobilnosti bodo drugačne kot za projekt partnerstva. Obseg aktivnosti razširjanja in uporabe se bo povečal v skladu z obsegom in strateško pomembnostjo projekta. Prijavitelji bodo ob prijavi morali pojasniti svoje namere/načrte za aktivnosti razširjanja in uporabe in če bo njihova prijava uspešna, jih bodo morali tudi izvesti.

Poglavje 1 opredeljuje nekatere ključne pojme in pojasnjuje, kaj je mogoče doseči z razširjanjem in uporabo rezultatov in kako bodo te aktivnosti prispevale k splošnim ciljem projekta.

Poglavje 2 navaja zahteve za upravičence programa Erasmus+ v zvezi z razširjanjem in uporabo rezultatov.

1. Razširjanje in uporaba rezultatov projekta: kaj, zakaj, kdo, kdaj, kje in kako

Kaj pomenita razširjanje in uporaba?

Razširjanje pomeni načrtovan proces zagotavljanja informacij o rezultatih programov in pobud ključnim akterjem. Do njega pride, ko postanejo rezultati programov in pobud na voljo. V okviru programa Erasmus+ to vključuje čim širše obveščanje o uspehih in rezultatih projekta. Osveščanje drugih ljudi o projektu bo vplivalo na druge organizacije v prihodnosti in prispevalo k večji prepoznavnosti organizacije, ki izvaja projekt. Za učinkovito razširjanje rezultatov je treba zasnovati ustrezen postopek ob začetku projekta. Ta mora zajeti odgovore na vprašanja kdo, kaj, kako, kdaj, komu in kje se bo izvajalo razširjanje rezultatov med obdobjem financiranja in po njem.

Uporaba pomeni (a) po eni strani načrtovan proces prenosa uspešnih rezultatov programov in pobud ustreznim oblikovalcem politike v reguliranih lokalnih, regionalnih, nacionalnih ali evropskih sistemih ter (b) po drugi strani načrtovan proces prepričevanja posameznih končnih uporabnikov, naj sprejmejo in/ali uporabijo rezultate programov in pobud. V okviru programa Erasmus+ to pomeni čim boljše izkoristiti potencial financiranih aktivnosti, da se bodo rezultati uporabljali tudi po

življenjskem ciklu projekta. Treba je opozoriti, da se projekt izvaja kot del mednarodnega programa, ki si prizadeva za vseživljenjsko učenje in podporo evropskim politikam na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Rezultate je treba dosežati tako, da jih je mogoče prilagoditi potrebam drugih, prenesti na druga področja, ohraniti njihovo trajnost po koncu obdobja financiranja ali uporabiti za vplivanje na prihodnjo politiko in prakso.

Razširjanje in uporaba sta torej ločeni, a tudi tesno povezani področji.

Kaj pomenijo „rezultati aktivnosti“?

Rezultati so dosežki evropske aktivnosti ali projekta, ki je prejel sredstva EU. Vrsta rezultata se razlikuje glede na vrsto projekta. Rezultate je mogoče označiti kot (a) oprijemljive ali (b) neoprijemljive:

- a. Realizacija: oprijemljivi proizvod, ki je ustvarjen z zadevnim projektom in ga je mogoče kvantificirati; oprijemljivi rezultati so lahko dostopni proizvodi, kot so učni načrti, študije, poročila, gradiva, dogodki ali spletišča;
- b. Rezultat: neoprijemljiva dodana vrednost, ustvarjena z doseženimi cilji in nameni projekta. Običajno take dodane vrednosti ni mogoče kvantificirati, in sicer ne glede na to, ali pomeni konkretne dogodke in ukrepe, kot so usposabljanje, učne platforme, vsebina ali metodologija, ali pa abstraktnejše posledice, kot so večja ozaveščenost, izboljšane spretnosti in sposobnosti ter boljše znanje in izkušnje, ki jih pridobijo udeleženci, partnerji ali drugi deležniki, vključeni v projekt.

Kaj pomenita učinek in trajnost?

Učinek je vpliv, ki ga ima aktivnost in njeni rezultati na ljudi, prakse, organizacije in sisteme. Načrti razširjanja in uporabe rezultatov lahko pomagajo čim bolj okrepiti učinek aktivnosti, ki se razvijajo, da bodo na neposredne udeležence in partnerje imele učinek še mnoga leta po koncu projekta. Treba je razmisliti tudi o koristih za druge deležnike, da bo učinek še večji in da se projekt čim bolj izkoristi.

Trajnost je zmogljivost projekta, da se nadaljuje in da se njegovi rezultati uporabljajo tudi po koncu obdobja financiranja. Rezultate projekta je nato mogoče uporabiti in izkoriščati dolgoročno, morda s trženjem, akreditacijo ali vključitvijo v redno šolanje. Morda vsi deli projekta ali rezultati ne bodo trajnostni in pomembno je upoštevati razširjanje in uporabo v smislu napredka, ki presega trajanje projekta in se nadaljuje v prihodnosti.

Kakšni so cilji razširjanja in uporabe?

Glavni cilj razširjanja in uporabe je širiti rezultate projekta. Drugi cilj je prispevati k izvajanju in oblikovanju nacionalnih in evropskih politik in sistemov. Upravičenci bi morali razviti svoje postopke za doseganje tega cilja. Oblikovanje zamisli za razširjanje in uporabo je pomemben del vsakega projekta, ki prejme sredstva v okviru programa Erasmus+. Vendar bi vrsta in intenzivnost aktivnosti razširjanja in uporabe morali biti sorazmerni s posebnimi potrebami in vrsto zasnovanega projekta ter prilagojeni temu projektu. To vključuje, ali je projekt usmerjen v postopek ali je njegov cilj

ustvarjanje oprijemljivih rezultatov; ali je projekt samostojen ali del obsežnejše pobude; ali ga razvijajo velike ali male sodelujoče organizacije itd. Sodelujoče organizacije bi morale razpravljati o ciljnih aktivnosti/načrta, opredeliti najboljše aktivnosti in pristope ter razdeliti naloge med partnerje ob upoštevanju posebnosti projekta.

V primeru strukturiranih projektov sodelovanja, kot so strateška partnerstva, koalicije znanja, šport, partnerska sodelovanja in projekti krepitve zmogljivosti, bi moral kakovosten načrt razširjanja in uporabe zajeti merljive in realistične cilje in podroben časovni raspored ter zagotoviti načrtovanje sredstev za aktivnosti, ki se bodo izvedle. Vključevanje ciljnih skupin v aktivnosti bo tudi pripomoglo k čim boljši uporabi rezultatov projekta. Pomembno je že na začetku določiti strategijo, saj je to ključnega pomena pri lažjem komuniciranju s ciljnimi skupinami. Ta zahteva ni predvidena za projekte mobilnosti. Vendar se organizatorji projekta pozivajo, da posredujejo učne rezultate, ki so jih dosegli udeleženci v takih aktivnostih. Udeležence bi morali tudi spodbujati, da si izmenjajo izkušnje, ki so jih pridobili z udeležbo v mobilnosti, z drugimi. Z razširjanjem naj bi se tudi izboljšala kakovost Programa, saj se spodbujajo inovativni projekti in izmenjava dobrih praks.

Obveščanje je širši koncept. Vključuje obveščanje in promocijo za osveščanje in krepitev prepoznavnosti aktivnosti projekta poleg razširjanja in uporabe rezultatov projekta. Pogosto pa je težko jasno razlikovati med tema dvema področjema. Zato je lahko načrtovanje skupnega strateškega okvira, ki zajame obe področji, učinkovitejši način za kar najboljše izkoriščanje razpoložljivih virov. Razširjanje in uporaba rezultatov bi morala biti ključni del vseh aktivnosti obveščanja, ki se izvajajo v življenjskem ciklu projekta.

Zakaj je izmenjava rezultatov pomembna? Kakšne so širše koristi?

Posvečanje časa razvoju celovitega načrta razširjanja in uporabe bo koristno za upravičenca in njegove partnerje. Poleg krepitve prepoznavnosti organizacij lahko aktivnosti razširjanja in uporabe pogosto ustvarijo tudi nove priložnosti za širitev projekta in njegovih rezultatov ali razvoj novih partnerstev v prihodnosti. Uspešno razširjanje in uporaba lahko vodita tudi do zunanega priznavanja izvedenega projekta, ki še bolj okrepi njegovo verodostojnost. Izmenjava rezultatov bo omogočila drugim, da izkoristijo aktivnosti in izkušnje programa Erasmus+. Rezultati projekta pokažejo, kaj je mogoče doseči v okviru Programa, in so s tem dober primer in navdih za druge.

Razširjanje in uporaba rezultatov projekta lahko pripomoreta k oblikovanju prihodnjih politik in praks. Aktivnosti razširjanja in uporabe rezultatov, ki jih izvedejo upravičenci, bodo podprle širši cilj izboljšanja sistemov Evropske unije. Učinek programa Erasmus+ se ne meri samo po kakovosti rezultatov projekta, temveč tudi po razširjenosti teh rezultatov in njihovi uporabi zunaj kroga partnerjev projekta. Vključevanje čim večjega števila morebitnih uporabnikov z učinkovitim razširjanjem bo pripomoglo k doseganju donosa iz naložbe.

Razširjanje in uporaba rezultatov projekta tudi krepita osveščenost o priložnostih, ki jih ponuja Program, in poudarjata evropsko dodano vrednost aktivnosti, ki jih podpira Erasmus+. To bo prispevalo k pozitivnemu mnenju javnosti in spodbudilo širšo udeležbo v tem novem programu EU. Razmislek o ciljnih načrta razširjanja in uporabe rezultatov je ključnega pomena. Ti bi morali biti povezani s cilji projekta za zagotavljanje, da so uporabljene metode in pristopi ustrezni za program Erasmus+ in njegove rezultate ter za opredeljene ciljne skupine. Cilji razširjanja in uporabe so lahko:

- osveščanje,
- širjenje učinka,

- vključevanje deležnikov in ciljnih skupin,
- izmenjava rešitev in znanja,
- vpliv na politiko in prakso,
- razvoj novih partnerstev.

Kaj se lahko razširja in uporablja?

Naslednji korak je opredelitev tega, **kaj** se lahko razširja in uporablja. Rezultati projekta so lahko raznovrstni in zajemajo konkretne (oprijemljive) rezultate ter spretnosti in osebne izkušnje, ki jih pridobijo organizatorji projekta in udeleženci aktivnosti (neoprijemljivi rezultati).

Oprijemljivi rezultati so lahko, na primer:

- pristop ali model za reševanje problema,
- praktično orodje ali proizvod, kot so priročniki, učni načrti, orodja za e-učenje,
- raziskovalna poročila ali študije,
- vodniki za dobro prakso ali študije primera,
- ocenjevalna poročila,
- potrdila o priznanju;
- glasila ali informativne zloženke.

Za splošno razširjanje izkušenj, strategij, postopkov itd. je priporočljivo, da se dokumentirajo.

Neoprijemljivi rezultati so lahko, na primer:

- znanje in izkušnje, ki jih pridobijo udeleženci, učenci ali osebje,
- izboljšane spretnosti ali dosežki,
- okrepljena medkulturna zavest,
- boljše znanje jezikov.

Neoprijemljive rezultate je pogosto težje izmeriti. Uporaba razgovorov, vprašalnikov, preverjanj znanja, opazovanj ali mehanizmov za samooceno lahko pomaga zabeležiti to vrsto rezultatov.

Kdo so ciljne skupine?

Opredelitev ciljnih skupin na različnih geografskih ravneh (lokalni, regionalni, nacionalni, evropski) in na področju upravičenca (sodelavci, vrstniki, lokalni organi, druge organizacije, ki vodijo isto vrsto aktivnosti, omrežja itd.) je bistvenega pomena. Aktivnosti in sporočila je treba ustrezno prilagoditi in upoštevati ciljne skupine, na primer:

- končne uporabnike projektnih aktivnosti in rezultatov,
- deležnike, strokovnjake ali delavce na zadevnem področju in druge zainteresirane osebe,
- oblikovalce politik na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni,
- tiskane in druge medije,
- širšo javnost.

Načrti projekta morajo biti dovolj prilagodljivi, da se lahko ciljne skupine in drugi deležniki vključijo v različnih fazah projekta. Na podlagi tega se zagotovi, da projekt vedno upošteva njihove potrebe.

Udeležba ciljnih skupin bo tudi izpostavila potencial projekta ter pripomogla k širjenju informacij med druge zainteresirane osebe po vsej Evropi.

Kako razširjati in uporabiti rezultate?

Da bi se doseglo čim več ljudi, je priporočljivo prevesti čim več informativnih gradiv in rezultatov projekta v čim več jezikov. Priporočljivo je, da se zajame vse jezike partnerstva in angleščino; strošek teh prevodov se po potrebi lahko vključi v vlogo za nepovratna sredstva.

Rezultati se lahko razširjajo in uporabljajo na mnoge načine. Dobrodošle so ustvarjalnost in nove zamisli za večjo vidnost projekta Erasmus+ in njegovih rezultatov. Upravičenci lahko uporabijo:

- [platformo Erasmus+ za rezultate projektov](#) (glej spodaj);
- spletišča projekta ali organizacij;
- srečanja in obiske ključnih deležnikov;
- namenske priložnosti za razprave, na primer informativna srečanja, delavnice, (spletne) seminarje, usposabljanja, razstave, predstavitve ali medsebojne strokovne preglede;
- ciljno usmerjena pisna gradiva, na primer poročila, članke v specializiranih tiskanih medijih, glasila, sporočila za medije, zloženske ali brošure;
- avdiovizualne medije in proizvode, na primer radio, televizijo, YouTube, Flickr, videoposnetke, poddaje ali aplikacije;
- družbene medije;
- javne prireditve;
- znamčenje in logotip projekta;
- obstoječe kontakte in omrežja.

V okviru uporabe je pomembno premisliti o tem, kako lahko rezultati vplivajo na projekt, končne uporabnike, vrstnike ali oblikovalce politik. Mehanizmi uporabe vključujejo:

- pozitivne učinke na ugled sodelujočih organizacij;
- okrepljeno osveščenost glede teme, cilja ali področja dela;
- večjo finančno podporo drugih podpornikov in donatorjev;
- večji vpliv na politiko in prakso.

Kdaj je treba izvesti aktivnosti razširjanja in uporabe?

Razširjanje in uporaba rezultatov sta sestavni del projekta Erasmus+ v celotnem življenjskem ciklu projekta: od prvotne zamisli upravičenca, med projektom in celo po koncu obdobja, za katerega so bila dodeljena evropska sredstva.

Za projekt je treba oblikovati časovni raspored aktivnosti skupaj z vključenimi partnerji ter dodeliti ustrezna proračunska sredstva in vire. Načrt mora zajeti tudi naslednje:

- dogovor o realističnih ciljih in rokih s partnerji za spremljanje napredka;
- vključitev aktivnosti razširjanja in uporabe v ključne faze projekta;
- zadostna prilagodljivost za odzivanje na potrebe ciljne skupine ter širše dogodke v politiki in praksi.

Primeri aktivnosti v različnih fazah cikla projekta so naslednji:

PRED začetkom projekta

- oblikovanje načrta razširjanja in uporabe rezultatov;
- opredelitev pričakovanega učinka in rezultatov;
- premislek o tem, kako se bodo rezultati razširjali in uporabili ter v katere ciljne skupine bo to usmerjeno.

MED projektom

- navezovanje stikov z ustreznimi mediji, npr. na lokalni ali regionalni ravni;
- izvajanje rednih aktivnosti, kot so informativna srečanja, usposabljanja, predstavitve, medsebojni strokovni pregledi;
- ocenjevanje učinka na ciljne skupine;
- vključevanje drugih deležnikov, da se prenašajo rezultati med končne uporabnike/na nova področja/v politike.

V FAZI ZAKLJUČNEGA POROČANJA

- nalaganje končnih rezultatov projekta in posodobitev opisa projekta v [platformi Erasmus+ za rezultate projektov](#).

PO projektu

- nadaljnje razširjanje (kot je bilo že opisano);
- oblikovanje zamisli za prihodnje sodelovanje;
- ocena dosežkov in učinka;
- navezovanje stikov z ustreznimi mediji;
- kadar je to ustrezno, navezovanje stikov z oblikovalci politik;
- sodelovanje z Evropsko komisijo z zagotavljanjem koristnih prispevkov za njena prizadevanja v zvezi z razširjanjem in uporabo.

Kako oceniti uspeh?

Ocena učinka je bistveni del procesa. Oceni dosežke in oblikuje priporočila za prihodnje izboljšave. Za merjenje napredka pri izpolnjevanju ciljev je mogoče uporabiti kazalnike. To so orodja, ki pomagajo meriti uspešnost. Kazalniki so lahko kvantitativni, torej povezani s številkami in odstotki, ter kvalitativni, se pravi povezani s kakovostjo udeležbe in izkušenj. Za merjenje učinka se lahko uporabijo tudi vprašalniki, razgovori, opazovanja in ocene. Opredelitev kazalnikov, ki so povezani z različnimi aktivnostmi projekta, bi morala biti predvidena ob začetku projekta in biti del skupnega načrta razširjanja.

Nekaj primerov:

- dejstva in številke, ki so povezani s spletiščem organizatorjev projekta (posodobitve, obiski, posvetovanja, sklicevanja);
- število srečanj s ključnimi deležniki;
- število udeležencev, ki so vključeni v razprave in informativna srečanja (delavnice, seminarji, medsebojni strokovni pregledi); ukrepi za nadaljnje spremljanje;

- ustvarjanje in kroženje proizvodov;
- medijsko poročanje (članki v specializiranih tiskanih glasilih, sporočila za medije, intervjuji itd.);
- prepoznavnost v družbenih medijih in privlačnost spletišča;
- udeležba na javnih prireditvah;
- povezave z obstoječimi omrežji in mednarodnimi partnerji; prenos informacij in znanja;
- učinek na regionalne, nacionalne in evropske politične ukrepe;
- povratne informacije končnih uporabnikov, drugih deležnikov, vrstnikov, oblikovalcev politik.

2. Zahteve v zvezi z razširjanjem in uporabo rezultatov

Splošne zahteve glede kakovosti

Glede na posamezni ukrep morajo prijavitelji razmisliti o aktivnostih razširjanja in uporabe ob oddaji vloge za dodelitev sredstev v okviru programa Erasmus+, med aktivnostjo in po koncu aktivnosti. V tem poglavju sledi pregled osnovnih zahtev iz uradne dokumentacije programa Erasmus+.

Razširjanje in uporaba je eno od meril za dodelitev, na podlagi katerih se bo ocenila vloga. Raven pomembnosti tega merila pri ocenjevanju vloge je odvisna od vrste projekta.

- Za projekte mobilnosti se v prijavnem obrazcu zahteva navedba načrtovanih aktivnosti razširjanja in opredelitev potencialnih ciljnih skupin.
- Za projekte sodelovanja se zahteva in nadalje oceni podroben in celovit načrt, ki opisuje cilje, orodja in rezultate. Čeprav na splošno en partner prevzame odgovornost za koordinacijo razširjanja in uporabe za celoten projekt, bi za izvajanje morali biti odgovorni vsi partnerji. Vsak partner bo vključen v te aktivnosti glede na potrebe in vloge v projektu.

Za vse vrste projektov se bo v končni fazi zahtevalo poročanje o aktivnostih, ki so se izvedle za izmenjavo rezultatov znotraj in zunaj kroga sodelujočih organizacij.

Prepoznavnost Evropske unije in programa Erasmus+

Upravičenci morajo vedno uporabiti uradni logotip Evropske unije (zastava EU) in ime Evropske komisije, ki je v celoti navedeno na vseh komunikacijskih in promocijskih gradivih. Zaželeno ustrežna omemba v zvezi s sredstvi EU, ki se dodeljujejo preko programa Erasmus+, se glasi „sofinancira program Evropske unije Erasmus+“ ob emblemu EU.

Primeri objave obvestila o financiranju EU in prevodi besedila so na voljo na spletišču:

http://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity_en.

Naziv programa "Erasmus+" se ne prevaja.

Navodila za upravičence v zvezi z uporabo emblema EU v kontekstu programov EU so na voljo na spletišču: http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf.

Uporaba platforme Erasmus+ za rezultate projektov

Platforma Erasmus+ za rezultate projektov je bila vzpostavljena z namenom zagotavljanja celovitega pregled projektov, ki so jim bila dodeljena sredstva v okviru Programa, in izpostavljanja dobre prakse in zgodb o uspehu. Na tej platformi bodo na voljo tudi proizvodi/rezultati/priprave intelektualnih rezultatov, ki so nastali na podlagi financiranih projektov.

Vsako leto posamezne nacionalne agencije in Izvajalska agencija izberejo primere dobre prakse. Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo na centralni ravni med primeri dobre prakse izbere zgodbe o uspehu.

Nameni platforme Erasmus+ za rezultate projektov so različni:

- preglednost, saj zagotavlja celovit pregled nad vsemi projekti, financiranimi v okviru Programa (vključno s povzetki projektov, zneski financiranja, povezavami URL itd.);
- odgovornost, saj končnim uporabnikom in delavcem omogoča dostop do rezultatov projektov;
- navdih, saj predstavlja dobre prakse in zgodbe o uspehu med upravičenci do programa Erasmus+, vsako leto izbrane na nacionalni in evropski ravni.

Za večino projektov Erasmus+ morajo upravičenci v fazi prijave zagotoviti povzetek z opisom svojega projekta v angleščini.

Povzetek projekta je še zlasti pomemben, saj zagotavlja opis za najširšo javnost. Oblikovati ga je torej treba v preprostem jeziku in jasnem slogu, da lahko dejansko vsebino projekta hitro razumejo tudi osebe, ki niso vključene vanj.

Povzetek bi moral zajeti naslednje elemente: okvir/ozadje projekta; cilje projekta; število in profil udeležencev; opis aktivnosti; metodologijo, ki se bo uporabila pri izvajanju projekta; kratek opis predvidenih rezultatov in učinkov; morebitne dolgoročne koristi.

Platforma Erasmus+ za rezultate projektov je na voljo na spletišču:

<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/>.

Priloga III - Glosar pojmov

Spremljevalec	<p>V skladu s splošno opredelitvijo, ki se uporablja na vseh področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine, je spremljevalec oseba, ki spremlja udeležence – bodisi učee se bodisi osebje/mladinske delavce – s posebnimi potrebami pri mobilnosti, da bi jim zagotovila varstvo, podporo in dodatno pomoč. Poleg tega je v primeru</p> <ul style="list-style-type: none">• aktivnosti za dijake v PIU in prostovoljskih aktivnosti v okviru ključnega ukrepa 1,• kratkotrajne ali dolgotrajne mobilnosti učencev/dijakov in kombinirane mobilnosti mladih v okviru ključnega ukrepa 2 ter• srečanj mladih in oblikovalcev politik v okviru ključnega ukrepa 3 <p>lahko spremljevalec tudi odrasla oseba, ki spremlja enega ali več dijakov v PIU, prostovoljcev z manj priložnostmi, učencev/dijakov ali mladih (zlasti mladoletnikov ali mladih z malo izkušnjami zunaj države) v tujini, da bi zagotovila njihovo zaščito in varnost ter učinkovito učenje med mobilnostjo.</p>
Akreditacija	<p>Postopek, ki zagotovi, da organizacija, ki želi prejeti sredstva v okviru ukrepa programa Erasmus+, spoštuje nabor standardov kakovosti ali pogojev, ki jih opredeli Evropska komisija za ta ukrep. Glede na vrsto ukrepa ali državo organizacije prosilke akreditacijo izvaja Izvajalska agencija, nacionalna agencija ali podporni center SALTO. Proces akreditacije je vzpostavljen za organizacije, ki želijo sodelovati pri projektih v visokošolskem izobraževanju (vključno z mobilnostjo) ali aktivnostih mobilnosti na področju PIU in mladine.</p>
Ukrepanje	<p>Področje ali ukrep programa Erasmus+. Primeri ukrepov so: strateška partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, skupni magistrski študij Erasmus Mundus, koalicije sektorskih spretnosti itd.</p>
Aktivnost	<p>Nabor nalog, ki se izvajajo kot del projekta. Aktivnosti so lahko različnih vrst (mobilnost, sodelovanje itd.). V okviru programa Jean Monnet je aktivnost enaka ukrepu (glej opredelitev za ukrep).</p>
Izobraževanje odraslih	<p>Vse oblike nepoklicnega izobraževanja odraslih, tj. formalnega, neformalnega ali priložnostnega (za nadaljevalno poklicno usposabljanje glej „PIU“).</p>
Organizacija za izobraževanje odraslih	<p>Katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je aktivna na področju nepoklicnega izobraževanja odraslih.</p>
Učeči se odrasli	<p>Katera koli oseba, ki je dokončala začetno izobraževanje ali usposabljanje ali ni več vključena vanj in se znova vključi v eno od oblik nadaljevalnega izobraževanja (formalno, neformalno ali priložnostno), razen učiteljev/vodij usposabljanja v šolah in PIU.</p>

Obisk za predhodno načrtovanje

Obisk za načrtovanje v državi organizacij gostiteljic pred mladinskimi izmenjavami ali prostovoljskimi aktivnostmi v okviru projektov mobilnosti mladih ter pred aktivnostmi ErasmusPro v okviru projektov mobilnosti dijakov v PIU. Namen teh obiskov je zagotoviti visokokakovostne aktivnosti s poenostavitvijo in pripravo upravnih ureditev, vzpostavitev zaupanja in razumevanja ter oblikovanjem trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami. V primeru projektov mobilnosti mladih lahko pri obisku sodelujejo tudi mladi udeleženci, da se v celoti vključijo v zasnovo projekta.

Povezani subjekti

Za povezane subjekte se lahko štejejo naslednji subjekti (v skladu s členom 122 finančne uredbe):

- pravni subjekti, ki imajo pravno ali kapitalsko povezavo z upravičenci; povezava ni niti omejena na ukrep niti vzpostavljena zgolj zaradi izvajanja ukrepa;
- več subjektov, ki izpolnjujejo merila za dodelitev nepovratnih sredstev in skupaj oblikujejo en subjekt, ki se lahko obravnava kot edini upravičenec, tudi če je bil ta subjekt posebej ustanovljen z namenom izvajanja ukrepa.

Povezani subjekti morajo izpolnjevati merila za upravičenost in izključitev ter, če je primerno, merila za izbor, ki se uporabljajo za prijavitelje.

Prijavitelj

Sodelujoča organizacija ali neformalna skupina, ki odda vlogo za nepovratna sredstva. Prijavitelji se lahko prijavijo posamično ali v imenu drugih organizacij, ki sodelujejo v projektu. V slednjem primeru je prijavitelj tudi koordinator.

Rok (za oddajo vloge)

Zadnji datum, do katerega mora biti prijavn obrazec vložen pri nacionalni ali Izvajalski agenciji, da se šteje kot upravičen.

Vajeništvo (vajenec)

Programi vajeništva so tiste oblike začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (ZPIU), ki uradno izmenično združujejo usposabljanje v podjetju (obdobja pridobivanja praktičnih delovnih izkušenj na delovnem mestu) in šolsko izobraževanje (obdobja teoretičnega/praktičnega izobraževanja v šoli ali centru za usposabljanje) ter za katere se ob uspešnem zaključku dodelijo nacionalno priznane kvalifikacije za začetno PIU.

Osnovna znanja

Pismenost, matematika, naravoslovje in tehnologija; ta znanja so vključena v ključne kompetence.

Upravičenec

Če je projekt izbran, postane prijavitelj upravičenec do nepovratnih sredstev Erasmus+. Upravičenec podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z nacionalno ali Izvajalsko agencijo, ki je izbrala projekt - ali ga ta obvesti o sklepu o nepovratnih sredstvih. Če se je prijavil v imenu drugih sodelujočih organizacij, lahko partnerji postanejo soupravičenci do nepovratnih sredstev.

Kombinirano učenje

Vrsta študija, ki vključuje učenje s kombinacijo načinov. Pogosto se uporablja v posebnih okoliščinah, tj. tečajih, pri katerih se uporablja kombinacija tradicionalnega osebnega poučevanja na delavnicah ali seminarjih in spletnih tehnik poučevanja na daljavo (npr. prek interneta, televizije, konferenčnih klicev itd.).

Javni razpis	Razpis, ki ga objavi Komisija ali ki se objavi v njenem imenu, za predložitev, v določenem roku, predloga za ukrepanje, ki ustreza zastavljenim ciljem in izpolnjuje zahtevane pogoje. Razpisi se objavijo v Uradnem listu Evropske unije (serija C) in/ali na ustreznih spletiščih Komisije ter nacionalne ali Izvajalske agencije.
Potrdilo	V okviru programa Erasmus+ je to dokument, ki se izda osebi, ki je zaključila aktivnost učenja na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, kadar je to ustrezno. Tak dokument potrjuje udeležbo in po potrebi učne izide udeleženca v aktivnosti.
Napaka pri zapisu	Manjša ali nenamerna napaka v dokumentu, ki spreminja njegov pomen, kot je tipkarska napaka ali nenamerno dodajanje ali izpustitev besede, fraze ali številke.
Sofinanciranje	Načelo sofinanciranja pomeni, da mora del stroškov projekta, ki ga podpira EU, kriti upravičenec ali pa se morajo kriti z zunanjimi prispevki, ki niso nepovratna sredstva EU.
Družba	Pravne osebe, ki so ustanovljene v skladu s civilnim ali gospodarskim pravom, vključno z zadrugami, in druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava, razen tistih, ki so neprofitne.
Konzorcij	Dve ali več sodelujočih organizacij, ki se združijo, da bi pripravile, izvajale in nadalje izvajale projekt ali aktivnost projekta. Konzorcij je lahko nacionalen (tj. vključuje organizacije s sedežem v isti državi) ali mednarodni (vključuje sodelujoče organizacije iz različnih držav).
Koordinator/koordinatorska organizacija	Sodelujoča organizacija, ki odda vlogo za nepovratna sredstva Erasmus+ v imenu konzorcija partnerskih organizacij.
Kreditna mobilnost	Omejeno obdobje študija ali prakse v tujini - v okviru študija, ki se izvaja na domači instituciji - za namen pridobivanja kreditnih točk. Po obdobju mobilnosti se študenti vrnejo na domačo institucijo, da dokončajo svoj študij.
Kreditna točka	Sklop učnih izidov posameznika, ki so bili ocenjeni in ki se lahko zbirajo za pridobitev kvalifikacije ali prenos v drug učni program ali kvalifikacijo.
Mobilnost za pridobitev diplome	Obdobje študija v tujini s ciljem pridobiti celotno diplomu ali potrdilo v državah gostiteljicah.
Priloga k diplomu	Priloga k uradni dokumentaciji o kvalifikacijah, namenjena zagotovitvi podrobnejših informacij o študiju, ki so zbrane v dogovorjeni obliki, tj. mednarodno priznanem dokumentu, ki se priloži diplomu v visokošolskem izobraževanju in zagotavlja standardiziran opis narave, ravni, okvira, vsebine in statusa študija, ki ga je opravil imetnik diplome. Izdajo jo visokošolske institucije v skladu s standardi, ki so jih odobrili Evropska komisija, Svet Evrope in Unesco. Priloga k diplomu je del življenjepisa Europass (glej spodaj). V okviru mednarodnega skupnega študijskega programa se priporoča, da se zagotovi „skupna priloga k diplomu“, ki zajema celoten program in jo potrdijo vse univerze, ki dodeljujejo diplomu.
Dvojna/večkratna diploma	Študijski program, ki ga ponujata vsaj dve visokošolski instituciji (dvojna diploma) ali več visokošolskih institucij (večkratna diploma) in pri katerem študent po zaključku študija prejme ločeno potrdilo o diplomu od vsake sodelujoče institucije.

Dvojna poklicna pot	<p>Kombinacija vrhunskega športnega udejstvovanja s splošnim izobraževanjem ali delom.</p> <p>Akreditacija, ki jo odobri Evropska komisija in ki visokošolskim institucijam iz držav Programa omogoča, da so upravičene do prijave in udeležbe v zvezi z aktivnostmi učenja in sodelovanja v okviru programa Erasmus+. Listina navaja temeljna načela, ki jih mora spoštovati institucija pri organiziranju in izvajanju visokokakovostne mobilnosti in sodelovanja, ter določa pogoje, ki jih mora upoštevati za zagotavljanje visokokakovostnih storitev in postopkov ter zanesljivih in preglednih informacij.</p> <p>Sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk, ki je usmerjen v študenta in temelji na preglednosti postopkov učenja, poučevanja in ocenjevanja. Njegov namen je olajšati načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje študijskih programov in mobilnosti učencev s priznavanjem kvalifikacij in obdobj učenja.</p>
ECHE (Listina Erasmus za terciarno izobraževanje)	<p>To je sistem, ki pomaga zasnovati, opisati in izvajati študijske programe in dodeljevati visokošolske kvalifikacije. Ob uporabi sistema ECTS skupaj z ogrodji kvalifikacij, ki temeljijo na izidih, so študijski programi in kvalifikacije bolj pregledni, priznavanje kvalifikacij pa je lažje.</p>
ECTS (evropski sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk)	<p>Sistem, katerega cilj je olajšati potrjevanje, priznavanje in pridobivanje spretnosti in znanja, ki so povezani z delom in pridobljeni med bivanjem v drugi državi ali drugih okoljih. Namen sistema ECVET je boljša združljivost med različnimi sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja po Evropi ter kvalifikacijami teh sistemov. Sistem bi moral oblikovati tehnični okvir za opis kvalifikacij glede na enote učnih izidov in vključuje postopke ocenjevanja, prenosa, zbiranja in priznavanja.</p>
ECVET (evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju)	<p>Kakršno koli podjetje, ki izvaja gospodarsko aktivnost, ne glede na velikost, pravno obliko ali gospodarski sektor, v katerem deluje.</p>
Podjetje	<p>Referenčno orodje za oblikovalce politik, ki temelji na ciklu zagotavljanja kakovosti v štirih fazah ter vključuje postavljanje ciljev in načrtovanje, izvajanje, ocenjevanje in pregled. Spoštuje avtonomijo nacionalnih vlad in je prostovoljen sistem, ki ga lahko uporabljajo javni in drugi organi, ki so vključeni v zagotavljanje kakovosti.</p>
EQAVET (evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja)	<p>Skupno evropsko referenčno orodje, ki služi kot sredstvo za pretvorbo med različnimi sistemi izobraževanja in usposabljanja ter njihovimi ravnmi. Cilj tega ogrodja je izboljšati preglednost, primerljivost in prenosljivost kvalifikacij po Evropi, spodbujati mobilnost delavcev in učečih se ter olajšati njihovo vseživljenjsko učenje, kot je opredeljeno v Priporočilu Evropskega parlamenta in Sveta 2008/C 111/01.</p>
EOK (evropsko ogrodje kvalifikacij)	<p>Opredeljuje in razvršča spretnosti in kompetence, kvalifikacije in poklice, ki so pomembni za trg dela EU ter izobraževanje in usposabljanje, v 25 evropskih jezikih. Sistem zagotavlja poklicne profile in prikazuje razmerja med poklici, spretnostmi, kompetencami in kvalifikacijami. ESCO je bil razvit v odprti obliki informacijskih tehnologij in je na voljo brezplačno za vse.</p>
ESCO (večjezična evropska klasifikacija spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev)	

Sedež	<p>Povezan je z organizacijo ali organom, ki izpolnjuje določene nacionalne pogoje (registracija, izjava, objava itd.), na podlagi katerih nacionalni organ uradno priznava tako organizacijo ali organ. V primeru neformalne skupine mladih se zakonito prebivališče njenega zakonitega zastopnika upošteva kot enakovredno sedežu za namene upravičenosti do nepovratnih sredstev Erasmus+.</p>
Europass	<p>Europass je portfelj petih različnih dokumentov in elektronska mapa, katere namen je zajeti opis vseh učnih dosežkov, uradnih kvalifikacij, delovnih izkušenj, spretnosti in kompetenc, ki jih je imetnik pridobil v določenem času. Ti dokumenti so: življenjepis Europass, priloga k diplomu, priloga k spričevalu, mobilnost Europass in jezikovna izkaznica. Europass zajema tudi evropsko mapo kompetenc, uporabniku prijazno elektronsko mapo, ki pomaga imetniku ustvariti osebni in modularni seznam spretnosti in kvalifikacij. Cilj orodja Europass je olajšati mobilnost in izboljšati možnosti za zaposlovanje in vseživljenjsko učenje v Evropi.</p>
Evropski razvojni načrt	<p>Dokument za šole in organizacije za izobraževanje odraslih, ki opisuje potrebe institucije/organizacije glede razvoja kakovosti in internacionalizacije ter način, kako bodo načrtovane evropske aktivnosti izpolnile te potrebe. Evropski razvojni načrt je del prijavnega obrazca za šole in organizacije za izobraževanje odraslih, ki se prijavljajo za učno mobilnost oseba v okviru ključnega ukrepa 1.</p>
Evropska mladinska nevladna organizacija	<p>NVO, ki: deluje prek uradno priznane strukture, ki jo sestavljajo a) evropski organ/sekretariat (prijavitelj), ki ima na dan oddaje vloge vsaj že eno leto zakoniti sedež v državi Programa, in b) nacionalne organizacije/podružnice v vsaj dvanajstih državah Programa, ki so z evropskim organom/sekretariatom zakonito povezane; 2) je aktivna na področju mladine in vodi aktivnosti, ki podpirajo izvajanje ukrepov strategije EU za mlade; 3) vključuje mlade v upravljanje in vodenje organizacije.</p>
Višja sila	<p>Nepredvidljive izjemne razmere ali dogodek, na katere udeleženec ne more vplivati in ki jih ni mogoče pripisati njegovi napaki ali malomarnosti.</p>
Množični šport	<p>Organizirani šport, ki ga izvajajo amaterski športniki na lokalni ravni, in šport za vse.</p>
Vodja skupine	<p>Pri mladinskih projektih mobilnosti je vodja skupine odrasla oseba, ki spremlja mlade, ki sodelujejo v mladinski izmenjavi, da bi zagotovil njihovo učinkovito učenje (Youthpass), zaščito in varnost.</p>

Skupine mladih, ki so aktivne na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (tudi neformalne skupine mladih)

Skupina vsaj štirih mladih, ki ni pravna oseba v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, če lahko njeni predstavniki prevzamejo pravne obveznosti v imenu skupine. Te skupine mladih so lahko prijavitelji in partnerji v nekaterih ukrepih programa Erasmus+. Zaradi poenostavitve so v tem vodniku izenačene s pravnimi osebami (organizacijami, institucijami itd.) in se uvrščajo med sodelujoče organizacije v programu Erasmus+ za ukrep, v katerem lahko sodelujejo. Skupina mora biti sestavljena iz vsaj štirih mladih, katerih starost mora biti usklajena s povprečno starostjo mladih v programu (13-30). V izjemnih primerih in če so vsi mladi mladoletni, lahko skupino zastopa odrasla oseba. To bi omogočilo skupini mladih (od katerih so vsi mladoletni), da jim pri oddaji prijave pomaga mladinski delavec/trener.

Visokošolska institucija

Katera koli vrsta visokošolske institucije, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča pridobitev priznanih stopenj izobrazbe ali druge priznane kvalifikacije na terciarni ravni, ne glede na to, kako se taka institucija imenuje, ali katera koli institucija, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča poklicno izobraževanje ali usposabljanje na terciarni ravni.

Program za posodobitev visokošolskega izobraževanja

Strategija Evropske komisije, katere cilj je podpirati reforme držav članic in prispevati k ciljem strategije Evropa 2020 na področju visokošolskega izobraževanja. Glavna področja za reforme, opredeljena v novem programu, so: zvišati število diplomantov v visokošolskem izobraževanju; izboljšati kakovost in ustreznost poučevanja in usposabljanja raziskovalcev, diplomante opremiti z znanjem in ključnimi prenosljivimi kompetencami, ki jih potrebujejo za uspeh v poklicih, kjer se zahtevajo visoke kvalifikacije; za študente zagotoviti več priložnosti za pridobivanje dodatnih spretnosti s študijem ali usposabljanjem v tujini ter spodbujati čezmejno sodelovanje za večji uspeh v visokošolskem izobraževanju; okrepiti „trikotnik znanja,“ ki povezuje izobraževanje, raziskovanje in gospodarstvo, ter ustvariti učinkovite mehanizme upravljanja in financiranja za podporo odličnosti.

Neformalne skupine mladih

Glej opredelitev za „skupine mladih, ki so aktivne na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije“.

Priložnostno učenje

Učenje, ki je posledica vsakodnevnih aktivnosti, povezanih z delom, družino ali prostim časom, ki ni organizirano ali strukturirano v smislu ciljev, časa ali pomoči pri učenju; z vidika učenca je to učenje lahko nenamerno.

Mednarodno

V okviru programa Erasmus+ je ta pojem povezan s katerim koli ukrepom, v katerega sta vključeni vsaj ena država Programa in vsaj ena partnerska država.

Izobraževalni obisk na delovnem mestu (praktično učenje)

Kratko obdobje v partnerski organizaciji v drugi državi z namenom usposabljanja na podlagi spremljanja delavcev pri njihovem vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici, pri čemer se izmenjajo dobre prakse, pridobijo spretnosti ter znanje in/ali zgradijo dolgoročna partnerstva na osnovi opazovanja s sodelovanjem.

Skupna diploma	<p>Enotno potrdilo o diplomi, ki se dodeli študentu ob zaključku skupnega programa. Skupno diplomu morajo skupaj podpisati pristojni organi dveh ali več sodelujočih instituciji in mora biti uradno priznana v državah, kjer se sodelujoče institucije nahajajo.</p>
Skupni programi	<p>Programi (študija ali raziskovanja) v visokošolskem izobraževanju, ki jih dve ali več visokošolskih institucij skupaj zasnujejo, izvajajo in v celoti priznavajo. Skupni programi se lahko izvajajo na kateri koli visokošolski ravni, tj. na dodiplomski, magistrski ali doktorski. Skupni programi so lahko nacionalni (tj. ko so vse vključene univerze iz iste države) ali mednarodni (tj. ko sta vsaj dve vključeni visokošolski instituciji iz različnih držav).</p>
Ključne kompetence	<p>Osnovni nabor znanja, veščin, spretnosti in nazorov, ki jih vsi posamezniki potrebujejo za osebno izpolnitev in razvoj, aktivno državljanstvo, socialno vključenost in zaposlitev, kot je opisano v Priporočilu 2006/962/ES Evropskega parlamenta in Sveta.</p>
Učna mobilnost	<p>Fizična preselitev v državo, ki ni država stalnega prebivališča, zaradi študija, usposabljanja ali neformalnega oziroma priložnostnega učenja; lahko ima obliko prakse, vajeništva, mladinskih izmenjav, prostovoljstva, poučevanja ali udeležbe v aktivnosti za poklicni razvoj in lahko vključuje pripravljalne aktivnosti, kot je usposabljanje v jeziku gostitelja, kot tudi aktivnosti pošiljanja, gostovanja in nadaljnega spremljanja.</p>
Učni izidi	<p>Trditve o tem, kaj učenec zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa. Opredeljeni so v smislu znanja, spretnosti in kompetenc.</p>
Vseživljenjsko učenje	<p>Vse splošno izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, neformalno učenje in priložnostno učenje skozi vse življenje, ki izboljša znanje, spretnosti in kompetence ali udeležbo v družbi na osebno, državljanskem, kulturnem ter družbenem področju in/ali področju, povezanem z zaposlitvijo, vključno z zagotavljanjem storitev informiranja in svetovanja.</p>
Mentorstvo	<p>Ukrepi za osebno podporo, ki so prostovoljcem zagotovljeni poleg nalog, povezanih s podpornimi ukrepi. Za mentorstvo je glavna odgovorna oseba mentor, ki ga imenuje organizacija gostiteljica ali koordinatorska organizacija. Mentorstvo je sestavljeno iz rednih srečanj za spremljanje osebnega dobrega počutja prostovoljca v organizaciji gostiteljici in zunaj nje. Namenjeno je posameznemu prostovoljcu, zato sta vsebina in pogostost srečanj odvisni od potreb posameznika. Možne teme srečanj med mentorjem in prostovoljcem: osebno dobro počutje, počutje v ekipi, zadovoljstvo z nalogami, praktične zadeve itd.</p>
Sporazum o mobilnosti/učni oziroma študijski sporazum	<p>Sporazum med organizacijama pošiljateljico in gostiteljico ter sodelujočimi posamezniki, ki opredeljuje cilje in vsebino obdobja mobilnosti, da se zagotovi ustreznost in kakovost. Organizacija gostiteljica ga lahko uporabi tudi kot podlago za priznavanje obdobja v tujini.</p>
Mesec	<p>V okviru programa Erasmus+ in za namene izračuna nepovratnih sredstev znaša en mesec 30 dni.</p>

MOOC	<p>Okrajšava za „množični odprti spletni tečaj“, vrsto tečajev, ki se v celoti izvajajo prek spleta, do katerih ima vsakdo prost dostop brez stroškov, pogojev za vpis ali drugih omejitev ter ki imajo pogosto veliko število udeležencev. Vsebujejo lahko osebne elemente, npr. spodbujanje srečanj lokalnih udeležencev, in formalno ocenjevanje, vendar praviloma uporabljajo medsebojne preglede, samoocenjevanje in samodejno ocenjevanje. Obstajajo številne različice MOOC, npr. s poudarkom na specifičnih področjih, ciljnih skupinah (npr. osredotočanje na poklicno razsežnost, učitelje itd.) ali z različnimi metodami poučevanja. MOOC, financirani v okviru programa Erasmus+, morajo biti odprti za vse in udeležencem brezplačno zagotoviti udeležbo ter potrdilo ali izkaznico o opravljenem tečaju. Upoštevajte, da zahteva glede prostega dostopa do učnih virov velja tudi za MOOC in druge celovite tečaje.</p>
Neformalno učenje	<p>Učenje, ki se izvaja prek načrtovanih aktivnosti (v smislu učnih ciljev in časa učenja) v prisotnosti nekakšne oblike pomoči pri učenju, vendar ni del formalnega sistema izobraževanja in usposabljanja.</p>
Poklicni profil	<p>Sklop spretnosti, kompetenc, znanja in kvalifikacij, ki so običajno potrebni za določen poklic.</p>
Enoviti študijski programi	<p>Celostni/dolgi programi, ki omogočajo pridobitev diplome prve ali druge stopnje in za katere je v nekaterih državah še vedno najbolj značilno trajanje v letih in ne kreditne točke. V večini teh držav se programi, ki ne spadajo v prvo bolonjsko stopnjo, izvajajo na področjih medicine, zobozdravstva, veterine, zdravstvene nege in babištva, vanje pa je večinoma vključenih 1–8 % študentov. Tipična dolžina celostnih programov, ki omogočajo pridobitev reguliranih poklicev, je na splošno 300–360 kreditnih točk ECTS/pet–šest let, odvisno od zadevnega reguliranega poklica.</p>
Prost dostop	<p>Splošni koncept proste objave določenih vrst gradiv, ki pomeni, da do teh gradiv lahko dostopa in jih uporablja največja možna skupina uporabnikov ter da so namenjena za največje število primerov uporabe. Program Erasmus+ vključuje zahtevo glede prostega dostopa do učnih virov in spodbuja odprt dostop do rezultatov in podatkov raziskav.</p>
Prosto dostopni učni viri (PDUI)	<p>Učna gradiva vseh vrst (npr. učbeniki, delovni zvezki, učne priprave, izobraževalni videoposnetki, celotni spletni tečaji, igre za učenje), ki se jih lahko prosto uporablja, prilagaja ali deli. PDUI so bili bodisi objavljeni z odprtimi licencami bodisi so v javni lasti (zaščita avtorskih pravic je potekla). Brezplačna gradiva, ki jih javnost ne more prilagajati ali deliti, niso PDUI.</p>
Odprta licenca	<p>Način za imetnike avtorskih pravic (ustvarjalce ali druge imetnike pravic), da splošni javnosti podelijo veljavno dovoljenje za prosto uporabo njihovih del; v okviru zahteve glede prostega dostopa v okviru programa Erasmus+ mora uporabljena odprta licenca dovoliti najmanj uporabo, prilagoditev in razdeljevanje. Odprta licenca bi morala biti navedena na delu samem ali tam, kjer se delo razdeljuje. Učna gradiva z odprto licenco se imenujejo prosto dostopni učni viri (PDUI).</p>

Odprta metoda koordinacije	<p>Medvladni način zagotavljanja okvira za sodelovanje med državami članicami EU, katerih nacionalne politike se lahko na ta način usmerijo v določene skupne cilje. V okviru Programa se odprta metoda koordinacije uporablja za področja izobraževanja, usposabljanja in mladine.</p>
Udeleženci	<p>V okviru programa Erasmus+ so udeleženci tisti posamezniki, ki so v celoti vključeni v projekt in v nekaterih primerih prejemajo del nepovratnih sredstev Evropske unije, ki naj bi krile njihove stroške udeležbe (zlasti potne stroške in stroške bivanja). V okviru nekaterih ukrepov Programa (tj. strateških partnerstev) je treba razlikovati med to kategorijo udeležencev (neposredni udeleženci) in drugimi posamezniki, ki so posredno vključeni v projekt (npr. ciljne skupine).</p>
Sodelujoča organizacija	<p>Katera koli organizacija ali neformalna skupina mladih, ki je vključena v izvajanje projekta Erasmus+. Glede na njihovo vlogo v projektu so sodelujoče organizacije lahko prijaviteljice ali partnerice (opredeljene tudi kot soprijaviteljice, če so navedene ob oddaji vloge za nepovratna sredstva). Če je projekt odobren, prijaviteljice postanejo upravičenke, partnerice pa lahko postanejo soupravičenke, če se projekt financira z nepovratnimi sredstvi za več upravičencev.</p>
Partner (partnerska organizacija)	<p>Sodelujoča organizacija, ki je vključena v projekt, vendar ne prevzame vloge prijaviteljice.</p>
Partnerske države	<p>Države, ki niso v celoti vključene v program Erasmus+, temveč lahko sodelujejo (kot partnerice ali prijaviteljice) v določenih ukrepih Programa. Seznam partnerskih držav programa Erasmus+ je opisan v delu A tega vodnika, v poglavju „Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?“.</p>
Partnerstvo	<p>Sporazum med skupino sodelujočih organizacij v različnih državah Programa za izvajanje skupnih evropskih aktivnosti na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ali vzpostavitev formalne ali neformalne mreže na ustreznem področju, kot so skupni učni projekti za učence in njihove učitelje v obliki izmenjav razredov in posamezne dolgotrajne mobilnosti, intenzivni visokošolski programi ter sodelovanje med lokalnimi in regionalnimi organi za spodbujanje medregionalnega in tudi čezmejnega sodelovanja; zajame lahko tudi institucije in/ali organizacije iz partnerskih držav za krepitev kakovosti partnerstva.</p>
Osebe z manj priložnostmi	<p>Osebe, ki se srečujejo z nekaterimi ovirami, ki jim preprečujejo učinkovit dostop do priložnosti za izobraževanje, usposabljanje ali mladinsko delo. Za podrobnejši opis oseb z manj priložnostmi glej del A tega vodnika – poglavje „Enakost in vključevanje“.</p>
Osebe s posebnimi potrebami	<p>Oseba s posebnimi potrebami je morebitni udeleženec, katerega okoliščine, povezane s telesnim, duševnim ali zdravstvenim stanjem, so takšne, da njegova udeležba v projektu ali aktivnosti mobilnosti ne bi bila mogoča brez dodatne finančne podpore.</p>
Profitna organizacija, ki je aktivna na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb	<p>Zasebno podjetje, a) ki posluje v skladu z etičnimi standardi, in/ali b) ki poleg poslovanja izvaja tudi ukrepe z družbeno vrednostjo.</p>

Države Programa	Države, ki niso članice EU, in države članice EU, ki so ustanovile nacionalno agencijo in v celoti sodelujejo v programu Erasmus+. Seznam držav programa Erasmus+ je opisan v delu A tega vodnika, v poglavju „Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?“.
Projekt	Skladen nabor aktivnosti, ki so organizirane za doseganje opredeljenih ciljev in rezultatov.
Kvalifikacija	Uradni rezultati ocene in potrditve, ki se pridobijo, kadar pristojni organ ugotovi, da je posameznik dosegel učne izide glede na dane standarde.
Organizacija gostiteljica	V okviru nekaterih ukrepov programa Erasmus+ (zlasti ukrepov mobilnosti) je organizacija gostiteljica sodelujoča organizacija, ki gosti enega ali več udeležencev in organizira eno ali več aktivnosti projekta Erasmus+.
Okrepljeno mentorstvo	Okrepljeno mentorstvo je intenzivnejši proces mentorstva, ki je potreben za podporo mladim z manj priložnostmi, če ti prostovoljske aktivnosti ne morejo izvesti samostojno/z običajnim mentorstvom ali podporo tutorstva. Okrepljeno mentorstvo vključuje tesnejše stike s prostovoljcem in več srečanj z njim ter več časa za izvedbo nalog rednega mentorstva, s čimer se zagotovi postopna podpora prostovoljcem med aktivnostmi projekta ter tudi zunaj delovnega časa. Okrepljeno mentorstvo je namenjeno uspešnemu izvajanju projekta in omogočanju prostovoljcu, da pridobi čim večjo samostojnost.
Šola	Institucija, ki zagotavlja splošno, poklicno ali strokovno izobraževanje na kateri koli ravni, od predšolske do srednješolske. Glej seznam vrst institucij, ki so opredeljene kot šole, v posamezni državi; za več informacij se obrni na nacionalno agencijo v državi.
Organizacija pošiljateljica	V okviru nekaterih ukrepov programa Erasmus+ (zlasti ukrepov mobilnosti) je organizacija pošiljateljica sodelujoča organizacija, ki pošlje enega ali več udeležencev na sodelovanje v aktivnosti projekta Erasmus+.
Kvalifikacije kratkega cikla (ali visokošolskega izobraževanja kratkega cikla - SCHE)	Kvalifikacije, ki so v večini držav zajete v prvo stopnjo ogrođa kvalifikacij za evropski visokošolski prostor (raven 5 ISCED). Običajno znašajo približno 120 kreditnih točk ECTS v nacionalnem okviru in omogočajo pridobitev kvalifikacije, ki je priznana na nižji stopnji kot diploma ob koncu prve stopnje. Nekateri programi so daljši kot tri leta, vendar običajno ne znašajo več kot 180 kreditnih točk ECTS. V večini držav lahko študenti uporabijo večino kreditnih točk, ki so jih pridobili v kratkem ciklu SCHE, za napredovanje v diplomske programe. Deskriptorji kratkega cikla ustrezajo učnim izidom ravni 5 EOK.
MSP (Mala in srednja podjetja)	Podjetja (glej opredelitev za „podjetja“), ki zaposlujejo manj kot 250 oseb in imajo letni promet, ki ne presega 50 milijonov EUR, in/ali skupno letno bilanco stanja, ki ne presega 43 milijonov EUR.

Socialno podjetje	<p>Podjetje ne glede na pravno obliko, ki ni uvrščeno na reguliran trg v smislu pomena iz točke (14) člena 4(1) Direktive 2004/39/ES in ki: 1) ima v skladu s svojimi pravili, statuti ali drugimi statutarnimi dokumenti o ustanovitvi podjetja za glavni cilj doseganje merljivih, pozitivnih socialnih učinkov namesto ustvarjanja dobička za svoje lastnike, člane in delničarje ter ki: a) nudi inovativne storitve ali proizvaja blago velikega socialnega pomena in/ali b) uporablja inovativno metodo proizvodnje izdelkov ali nudenja storitev ter pri tem izpolnjuje svoj socialni cilj; 2) svoje dobičke uporablja najprej in predvsem za doseganje svojega osnovnega cilja ter ima vnaprej določene postopke in pravila za vsako razdeljevanje dobička med delničarje in lastnike, kar zagotavlja, da tako razdeljevanje ne spodkopava osnovnega cilja; 3) se upravlja podjetniško, odgovorno in pregledno, predvsem z vključevanjem delavcev, strank in/ali deležnikov, na katere vplivajo njegove poslovne aktivnosti.</p>
Osebj	<p>Osebe, ki bodisi poklicno bodisi prostovoljno sodelujejo v izobraževanju, usposabljanju ali neformalnem učenju mladine ter lahko vključuje profesorje, učitelje, vodje usposabljanj, vodstvene delavce šol, mladinske delavce in osebe, ki ne sodeluje v izobraževanju.</p>
Strukturirani dialog	<p>Dialog z mladimi, mladinskimi organizacijami in oblikovalci politik, ki predstavlja forum za stalni skupni razmislek o prednostnih področjih, izvajanju ter spremljanju evropskega sodelovanja na področju mladine.</p>
Tretja stopnja	<p>Tretja stopnja v ogrodju kvalifikacij za evropski visokošolski prostor, o katerem so se dogovorili ministri, pristojni za visokošolsko izobraževanje, na seji maja 2005 v Bergnu v okviru bolonjskega procesa. Deskriptor tretje stopnje ogrodja kvalifikacij EHEA ustreza učnim izidom ravni 8 EOK.</p>
Praksa (delovna praksa)	<p>Obdobje v podjetju ali organizaciji v drugi državi za pridobitev posebnih kompetenc, ki so zahtevane na trgu dela, delovnih izkušenj in boljšega razumevanja gospodarske in družbene kulture te države.</p>
Mednarodno	<p>nanaša se na vsak ukrep, v katerem sodelujeta vsaj dve državi Programa, razen če je navedeno drugače.</p>
Prečne (mehke; življenjske) veščine	<p>vključujejo sposobnost kritičnega mišljenja, vedoželjnost in ustvarjalnost, prevzemanje pobude, reševanje problemov in sodelovalno delo, sposobnost učinkovitega sporazumevanja v večkulturnem in večdisciplinarnem okolju, sposobnost prilagajanja kontekstu, obvladovanje stresa in negotovosti; te veščine so del ključnih kompetenc.</p>
Orodja Unije za preglednost in priznavanje	<p>Instrumenti, ki pomagajo deležnikom razumeti, ceniti in po potrebi priznavati učne izide in kvalifikacije po vsej Uniji.</p> <p>Postopek potrjevanja, ki ga izvaja pooblaščen organ, da je posameznik dosegel učne izide glede na ustrezen standard, in ki je sestavljen iz naslednjih štirih ločenih faz:</p>
Potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja	<ol style="list-style-type: none">1. ugotavljanje posebnih izkušenj posameznika z dialogom;2. priprava dokumentacije, ki potrjuje izkušnje posameznika;3. formalna ocena teh izkušenj in4. potrjevanje rezultatov ocene, na podlagi katere se priznajo delne ali celotne kvalifikacije.

Poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU)	<p>Izobraževanje in usposabljanje, katerih namen je ljudem zagotoviti znanje, strokovno znanje, spretnosti in/ali kompetence, potrebne za določene poklice ali širše na trgu dela. Za namen projektov Erasmus+ je usmerjenost v začetno ali nadaljevalno poklicno izobraževanje in usposabljanje upravičena v okviru ukrepov PIU.</p>
Virtualna mobilnost	<p>Nabor aktivnosti, podprtih z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, vključno z e-učenjem, ki uresničujejo ali pospešujejo mednarodne izkušnje sodelovanja v okviru poučevanja, usposabljanja ali učenja.</p>
Učenje na delovnem mestu	<p>Vrsta študija, ki vključuje pridobivanje znanja, spretnosti in kompetenc z izvajanjem nalog v poklicnem okviru, bodisi na delovnem mestu (kot je izmenično usposabljanje) bodisi v instituciji za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ter poglobljenim proučevanjem teh nalog.</p>
Mladi	<p>V okviru programa Erasmus+ so to posamezniki, stari od 13 do 30 let.</p>
Mladinska aktivnost	<p>Zunajšolska aktivnost (kot je mladinska izmenjava, prostovoljstvo ali mladinsko usposabljanje), ki jo izvaja mlada oseba posamično ali v skupini, zlasti v okviru mladinskih organizacij, in za katero je značilen neformalen učni pristop.</p>
Mladinski delavec	<p>Poklicni delavec ali prostovoljec, ki sodeluje v neformalnem učenju in nudi podporo mladim pri njihovem osebnem, socialno-vzgojnem ter poklicnem razvoju.</p>
Youthpass	<p>Evropsko orodje za izboljšanje priznavanja učnih izidov mladih in mladinskih delavcev, ki jih pridobijo med udeležbo v projektih, podprtih s programom Erasmus+. Youthpass zajema: a) potrdila, ki jih lahko pridobijo udeleženci v več ukrepih Programa, in b) opredeljen proces, ki nudi podporo mladim, mladinskim delavcem in mladinskim organizacijam za razmislek o učnih izidih v okviru projekta Erasmus+ na področju mladine in neformalnega učenja. Youthpass je tudi del širše strategije Evropske komisije, katere cilj je okrepiti priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja ter mladinskega dela v Evropi in po svetu.</p>

Priloga IV - Koristne reference in kontaktni podatki

Koristne reference

Naslov	Povezava
Merila uspešnosti in kazalniki strategije Evropa 2020 ter strateškega okvira ET 2020	http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Europe_2020_indicators_-_education&oldid=301033
Analiza izobraževanja (zajema predšolsko vzgojo in varstvo, šole, mladino in visokošolsko izobraževanje ter mnoga manj specifična področja izobraževanja)	http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/
Analiza izobraževanja in usposabljanja; zajeta so vsa področja	http://www.oecd.org/education/
Analiza izobraževanja in usposabljanja; zajeta so vsa področja	https://en.unesco.org/ http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx
Model priloge k diplomam:	http://ec.europa.eu/education/tools/diploma-supplement_en.htm
ECTS uporabniški priročnik	http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf
ECVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm http://www.ecvet-secretariat.eu
Podjetniško izobraževanje; vodnik za osebe v izobraževanju	http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7465/attachments/1/translations/en/renditions/native&usq=AFQjCNEAZENuwg06uXIDQR_CK8zmSko5Lw&sig2=kjtmBVqQOeVNEhNWeBUSrw&cad=rja
ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE)	http://ec.europa.eu/epale
EQAVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/eqavet_en.htm
Platforma Erasmus+ za rezultate projektov	http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/
ESCO	https://ec.europa.eu/esco
Evropska panorama spretnosti	http://euskillspanorama.cedefop.europa.eu
Domača stran Europass	https://europass.cedefop.europa.eu/en/home
Evropska agenda za izobraževanje odraslih in nedavni razvoj politike	http://ec.europa.eu/education/policy/adult-learning/index_en.htm
Kazalniki in merila uspešnosti - spremljanje izobraževanja	http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_sl.htm
Kazalniki in merila uspešnosti - uradna dokumentacija	http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/indicators-benchmarks_sl.htm
Knjižnica ključnih dokumentov v zvezi s športom	http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm
Glavni dokumenti v zvezi z evropsko mladinsko politiko (vkjučno s prenovljenim okvirom za evropsko sodelovanje na področju mladine)	http://ec.europa.eu/youth/library/index_en.htm
Glavne politične pobude in realizacije v izobraževanju in usposabljanju od leta 2000 - oblikovanje politik v šolskem izobraževanju	http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_sl.htm
Glavne politične pobude in realizacije v izobraževanju in usposabljanju od leta 2000 - reforma visokošolskega izobraževanja	http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/index_sl.htm
Odpiranje izobraževanja - inovativno poučevanje in učenje za vse z novimi tehnologijami in prosto dostopnimi učnimi viri; COM(2013) 654 final	http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-859_sl.htm

Naslov	Povezava
Ponovni razmislek o izobraževanju - naložbe v spretnosti za boljše socialno-ekonomske rezultate	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1409559153573&uri=CELEX:52012DC0669 http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_sl.htm
Spodbujanje rasti in delovnih mest - program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:SL:PDF
Pobuda za standardizacijo - Strateška vizija za evropske standarde: za boljšo in hitrejšo trajnostno rast evropskega gospodarstva do leta 2020	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0311:FIN:SL:PDF
Tsporočilo iz Bruggeja o okrepljenem evropskem sodelovanju na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja za obdobje 2011-2020	https://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/brugescom_sl.pdf
Poročilo Za izboljšano sodelovanje in usklajenost v podjetniškem izobraževanju	http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9269/attachments/1/translations/en/renditions/native
Vodilna pobuda Mladi in mobilnost	http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm
Domača stran Youthpass	https://www.youthpass.eu_

Kontaktne podatke

Evropska komisija - Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo (GD EAC)

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_sl

Evropska komisija - Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA)

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

Nacionalne agencije

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_sl

